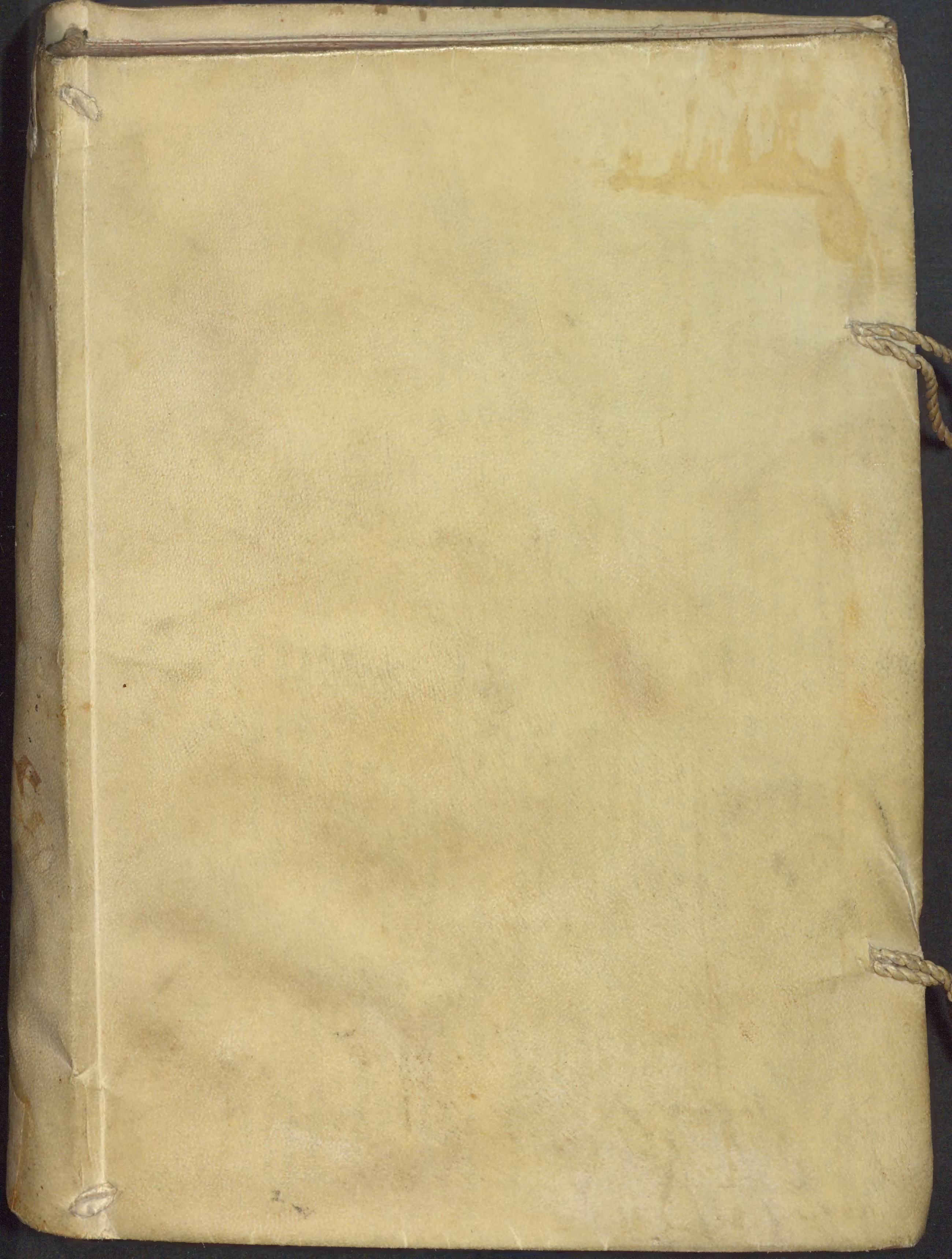

Copien la portada.

M. S. 4.º pergamino, completo, folia
do hasta 281. bien tratado. Con
indice al fin.

R. = P. Luque. De Prades.

Celebris de Praedestinatione
Controversia
A
P. Andrea de Luque Societatis
Jesu theologo
emeritissimo
Et
In Granatensi Liceo
D. Pauli Apostolorum Principis sacrae
publico eiusdem facultatis primario
nunc, olim Vespertino
professore
anno D.
1699

Praelocutio

Verebar, Auditores, de ea providentiae aeternae parte, quae praedestinatio ad gloriam dicitur, [illegible] [illegible] res majestate sua adeo illustris, difficultatibus [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] nostrorum tum inter se, tum cum exteris adeo fecunda [illegible] contentione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vires invecilt aliasingenio eas denegant sugetias, que ex natura studiositate expectari possent erant que [illegible] re tanta enucleanda a primo necessariis. Et q fere nullis studiosiorum vidi, que vel a me tradendum, tractatis istum q expectaret votis [illegible] ipsorum otiis, q timoris mei [illegible] indulgens abditissimis divinae praedestinationis arcanis vestigare iam accingar, et ne aestus istius honestas aliqua desiderare nil ferendis [illegible], q [illegible] doctrinae Augustini [illegible] in re ista facile principis [illegible] [illegible] agnoverim. Faxit q Deus, ut qui in praedestinandis hominibus penetiora habuit secreta [illegible] nobis, qui viatoribus fax e fides, ac doctrinae numine [illegible] finat, ac referentis.

[illegible] materiam istam illustriores Ecclesiae PP. Augustinus in 14 tum lib. de praedestinatione SS. tum lib. de bono perseverantiae, tum etiam de correptione et gratia et saepe alibi. S. Prosper 1. libro de vocatione gentium, et S. Fulgentius lib. ad Maximum. Ex scholasticis aut de praedestinatione agunt. Mag. in dist. 40 et 41. D. Thomas 1a parte q. 23 cum eius discipulis, qui e nostra Societate accedunt illustrissimi scriptores ac videre e apud Modernos. Nos aut tot PP. et [illegible] praesidio, et directione [illegible] essentiam causas, [illegible], et certitudinem praedestinationis per varias disputationes ut moris est percurremus, nonnulla interdum de communi Dei providentia, ac hominis respectu [illegible] fuerit attingentes. D. sa.

[illegible]

De praedestinatione q ad eius nomen, essentiam et naturam, [illegible], [illegible] et eius

a Divina providentia

Discrimen

Omnia, quae titulus comprehendit ad hanc spectantia disputationem, singula autem variis quaestionibus decidemus, sed in primis nomen, ac directum significatum vocis huius praedestinatio divina.

Quaestio 1a

Quid significetur hac voce praedestinatio?

§ 1. Praedestinatio vox est ducens originem a verbo praedestino, quod et ipsum ex praepositione prae et simplici verbo destino componitur. Praepositio prae fere semper significat antecessionem aliquam. Antecessio autem esse potest vel dignitatis vel durationis, et causalitatis, quam vero significet dum componit hanc vocem praedestinatio mox decidemus. Verbum autem destino duplicem habere potest significationem instituto nostro magis convenientem, omissis aliis, quas ex profanis autoribus congerit P. Montoya hac disp. 1a sect. 1a et sequentibus. 1a est, quod idem significat, ac deliberare, decernere, et definire; in quo sensu praedestinatio idem erit atque actio illa, qua quis deliberat, decernit, aut definit aliquid.

§ 2. 2a significatio est: quod idem significat atque transmittere seu traiicere aliquid hinc illuc, et dirigere aliquid ad finem aliquem. In quo sensu destinatio idem erit, atque actio qua aliquis traiicitur ab uno loco ad alium, vel dirigit aut mittit aliquid aut aliquem in finem suum. Hae significationes verbi destino, quae ex se aeque respiciunt [?] res naturales atque supernaturales, in usu [?] theologico [illegible] tantum supernaturales [?], aut quae etiam [illegible] adiungitur, et absolute [illegible] voces istae [illegible] praedestinatio praedestinati.

unde praedestinare absolute loquendo idem theologice est atque Deum transmittere, aut traducere creaturam intellectualem a statu peccatoris ad statum supernalem justitiae, et sanctitatis aut illam dirigere, aut ordinare ad finem ultimum vitae aeternae, traiecto viae, aut viatoris statu;

3° Et de hinc 2° insigniri dici possent haec praedestinari ad quam juxta illud Pauli ad Ephes. 1°: *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti*: utilitatem praedestinationis hanc ad gratiam, tenendo illud, cum sit status respectus et electionis ad gloriam omnium, non tamen vocatur a theologis praedestinatio, quia fiendam supernaturalis. Unde strictior ratio huius vocis praedestinare ita accepta inter scholasticos, ut sit quod destinare hoc seu transmittere et dirigere illos ex hac vita mortali ad immortalem vitam et aeternam per claram Dei visionem aut fruitionem obtinendam: et juxta hanc rationem praedestinatio absolute stata stat determinate pro quasi actione transmittendi hanc in vitam immortalem, quia cum ea ad Deum spectat eligere hanc ad suam claram visionem tit ut praedestinatio absolute stata in quod quod respectus et electionis commune praedestinatos potius a respectu designat. Juxta illud Pauli ad Rom. cap. 8. *quos praedestinavit hos et vocavit, justificavit et glorificavit*. Hac strictiori ratione utitur Augustinus de dono perseverantiae cap. 8, et eadem nos utemur cum reliquis scholasticis per totum tractatum.

4° Circa ad antecessores rationem per processum per singulares fuit S. Catharini cap. 8 Epist. ad Rom. et opusc. de Praedest. cap. 10 ubi solam antecessores dignitatem gnari per illam ait. Atque intelligendam in tres classes dividit. Ad ipse tota haec collectio illa reproborum, seu eorum, qui excludentur ab aeterna vita, et caelorum regno. 2a eorum qui electi sunt ad gloriam omnium, procedere cum respectu, qui tamen ob bona sua fuerunt electi sunt ad beatitudinem. 3a eorum, quos

ante prævisa merita ad gloriam electi sunt, quos ait, vocatos
esse secundum propositum qui præsciendo et volendo [illegible]. [illegible]
aliquos [illegible], [illegible] fuit, deinde Virgo [illegible] cum Aposto-
lis, et reliqui eximiæ sanctitatis viri, quos [illegible]
excellentes aliis in eximia sanctitate, et [illegible] vocare
vocas; constet [illegible] prædestinatione, et [illegible]
[illegible] hanc vocem. Unde communiter censent plures a-
dultos gloriam et coronam obtinuisse quin fuissent prædes-
tinati. Sed quia phrasis ista valde singularis est, et aliena
a communi modo loquendi [illegible] et August. et reli-
quorum Patrum cum hic [illegible] et scholasticis [illegible] statuimus
antecessionem generatim [illegible] esse duntaxat cau-
salitatis et durationis, qua prædestinatio antecedit singulorum
prædestinatorum aut saltem [illegible] eorum liberos, et gloriam.

5 Statuo [illegible] antecessionem generatim [illegible] prædes-
tinationis esse durationis, [illegible]
durationis [illegible], ac [illegible] hanc prædestinationem [illegible]
[illegible] prædestinatio [illegible], sive [illegible]
[illegible] sive ad hunc et ad [illegible], [illegible]
absolute ex denominandis, qui [illegible] efficere
absolute [illegible] prædestinationem [illegible]. Nec valet [illegible]
[illegible] temporalis et [illegible]
[illegible] aliquam [illegible] quia [illegible] prædestinatio [illegible]
temporalis [illegible], sive [illegible]
[illegible]. [illegible] creaturas [illegible]
creata [illegible]
[illegible] et [illegible] doctrina.
[illegible] et argumentis [illegible].
[illegible]

6 [illegible] creando [illegible]
[illegible]

fficata cum tu voltis dng ut creao sedis e eet absute etrna q baen n sequitr ex eo q pdestao ut talis absute sit, et dicatr eterna. Inconveniens aut e q ad etrna specret sut cy deo tn illy actios creaus nempe res create e eni essale actior ut tali stuerednt extra eaas et vere eventu p or tali sustit, p q ipsa actio exstit ponitur ioao talis quy ipsa actio e, eet etrna ut creao e, sequeretr scilicet inconveniens stra sali oppositn dictands. Unde etiq in sa omissa creao ifficata cum tu dny voltis n eet etrna in ee actionis p temporalis sut eitr tn: illa aut inconveniens n sequitr ex eo q pdestao ut talis sit et dicatr etrna: q pdestao ut talis n tay e actio, q prius: de quo aut prius n e stituere tm extra eaas et sibi coexistente: atq adeo poterit optime pdestao in ee talis ee et dici absute etrna, etiq si eius tm sit temporalis.

7 An aut pdestao aut decretu pdestatus desinens q pdestionis salus eorum vocae iustae et glorifice; an aut pthaberet lex decretu aliud dny absute decernens eorum exam prius ree q illy beneficiorum serie, quaestio e prius ad perfectum, q abstr revelae stare nobis n pt: et aliunde nil occurrit, q pdenti suadeat n potuisse uno, et alio modo ea omnia a deo decerni. Quidqd de hoc sit, certu e pdestos mecti morphe cum pdestionis iustae, pseverantia finali: et glorifice: et hec singula caare saltus moraliter: coenter que hoc gere causalitis antecere etiq ipsos pdestados aut saltus eorum opra salutaria, et quicunq alia, que heant efus pdestios.

Q. 2a.

An sit, et quid sit praedestinatio quidditative accepta?

Es Praedestae exere pbtr 1° ex divinis litteris nq Pls ad Rom c 4 8 hec het: Quos praescit et pdestavit

conformes fieri imagini filii sui ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Et paulo post: quos autem praedestinavit, vocavit, justificavit, et glorificavit. Suppetunt hic et alia tam clara in sacra pagina. Igitur etiam de praesentia ... nam vult decet divinae maiestatis homines sua sola liberalitate ad finem supernaturalem vitae aeternae sit elevaturus, quod aliquos eorum ita speciali providentia dirigeret, et ordinaret ad illum, ut re ipsa finem aeternae vitae consequantur. Supponit ergo ex ea liberalis elevationis divinae: quae est ergo praedestinatio providentia, et ordinatio eius efficax horum ad finem vitae aeternae: et consequenter praestare debet praedestinationis efficax. Quod obstet huic rei videbitur postea dum loquemur de necessitate praedestinationis.

9 Supposita praedestinationis existentia, quidditas eius et constitutivum metaphysicum varie exponunt Auctores: nam alii eam definiunt, ut est ipsa efficax electio alicuius ad beatitudinem, sub qua ratione comprehendit a meritis, et mediorum praeparatione ad illam. Alii autem ut est species divinae providentiae, et hi magis consonant divo Augustino lib. de dono perseverantiae cap. 14 dicenti: est praescientia et praeparatio beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur. Divus Thomas hic q. 23 art. 1o. ad 2. sic praedestinationem definivit: est ratio transmissionis creaturae rationalis in vitam aeternam. Ex mente ergo Angelici Doctoris praedestinationem possumus sic definire: est providentia supernaturalis Dei, qua creatura rationalis re ipsa perducitur in finem vitae aeternae. Ponitur providentia supernaturalis loco generis: quia ex hac parte convenit praedestinatio cum providentia divina circa creaturas rationales non solum in ordine ad bona naturae, sed etiam ad bona aliqua gratiae. Dicitur deinde qua creatura rationalis, nam sola creatura rationalis potest esse subiectum praedestinationis cum sola ea sit capax videre Deum, aut illo frui.

10 Additur ultimum in vitam aeternam, ut insinuetur inter ea ad quae creatura rationalis devenire non valet viribus suis, primarium et ultimum finem esse vitam aeternam, in cuius assecutione, valde convenienter fuit (saltem supposita hominum elevatione)

aliq dei providens salvorum. Et quo in hunc sensum collimare videtur providentia illa omnium, et supernalis dei, quae ex Apostolo: vult deus omnes homines salvos fieri, addit loco dicto productio efficax seu quae re ipsa producit ut denotetur providentiam non esse qualecunque providentiam etiam supernale, sed illa tantum quae homines de facto producuntur in vitam aeternam. Praescindit haec nostra definitio ab eo quod omnes homines sint, aut non sint praedestinati. Et quo sit extendere volumus, ostendere specialissimum beneficium dei, quod praedestinatio secum fert quae praedestinatos optime cum Bellarmino nostro praedestinationem sic definiemus: est providentia dei, quae certi homines ex massa perditionis misericorditer electi per infallibilia media quae ad vitam diriguntur aeternam.

11. Ex dictis defectis innotescet totale objectum totale praedestinationis coalescere ex tribus, scilicet ex subjecto, termino et mediis. Subjectum est suppositum rationale, et dico suppositum: nam cum finis praedestinationis sit beatitudo nostra formalis, et haec sit actio aut operatio sive intellectus sive voluntatis, sive utriusque, et actiones sint suppositorum: subjectum proinde praedestinationis debet esse suppositum, et ut tale praecedere et providendebet a deo praedestinante. Nec proinde necessarium erit quod providentiam etiam exemptus quod ex non detrat narra producendus in vitam aeternam sed illa individualiter detrahitur suppositum, et eandem ponit extra causas. Quare et omnis non potuit exemplo physica praedestinationem nisi ex ipso decreto praedestinante. Quo dato adhuc non nocere nobis illud Augustini dictum: quod est praedestinatio misericordiae exemptis: non enim dixit praexemptis.

12. Terminus praedestinationis est finis specialis et ultimus quem misericorditer intendit deus praedestinans, et hic est aeterna vita seu beatitudo nostra formalis in quantum illa consistat quare praedestinationis terminus non est finis ille universalis, et ultimus quem deus sibi praefigit dirigendo omnia, quae ad extra operatur intendit ad gloriam extrinsecam, et maximi sui honoris ex illo Ecclesiae 4.

universa ipsius sit quidquid [illegible] eminenter. Sicut qui
sine balistra vel praedestinatione intendit jacere: jaculis [illegible]
[illegible] ad ipsum dicimus [illegible]. Exemplum [illegible]
bans [illegible] sagittas ferre. bene quidem: neque fit sagitta
viribus propriis non valet ad scopum accedere, nec ipse est
sibi valde debitus: sibi praedestinatus [illegible] non est valde debitus,
sed indebitus praedestinatis et ad ipsum illi [illegible]
[illegible] sed in cujus filiali [illegible] unico vero
sensu [illegible] illo Apostoli: hoc negamus praedestinationem neque
est communis, nec [illegible] inferentis.

13 Hinc si [illegible] praedestinationis illigamus gratiam
seu aliquid indebitum subiecto praedestinato, et impotens viribus propriis ac-
quiri ab illo, in acceptione ista ipsa nulla divina poterit
dici praedestinata ad esse sive increatum, sive creatum: siquidem
nullus [illegible] superat naturae facultatem cujusque divinae ipsae. Si vero
illigamus aliquid absolute decretum et praedestinatum a Deo [illegible] gratiae,
quo Verbo destino dedimus [illegible] non erit quo Verbum
idem non praedestinatum dicatur ad essendum hoc, seu hypostatice unitum
cum natura humana; aut quo Christus involvens ipsam naturam humanam
dicatur ut hoc reduplicatione cadente sub solo humanitatis praedestinari
etiam in 1° sensu ad filiationem naturalem [illegible]. Imo loquendo de Christo
ut hoc reduplicatione cadente etiam sub hypostatica unione
naturae humanae cum Verbo ipse dici Christus praedestinatus, seu [illegible]
ut sit filius Dei existens in hoc tempore, aut loco determinato
[et] alio; non autem ut sit simpliciter filius Dei.

14 Et hic ultimus est genuinus et verus sensus
in quo explandi veniunt et Apost. ad Rom. cum se dicens
de Christo: qui praedestinatus est filius Dei. et Aug. tom. 3 tract.
105 in Joan. ubi ait: quisquis filium Dei praedestinatum negat,
hunc eundem filium hominis negat. Non ea gratiae integrationes
ista ex Augustino didici loco immediate citato, ubi

[illegible] ait: recte quippe dicit [illegible] non potestatem [illegible] [illegible] verbum Dei, Deus apud Deum. Et quia [illegible] potestatem [illegible], [illegible] esset quod erat ab initio, [illegible] [illegible]! illud autem potestatem erat, quod [illegible] erat, ut sic [illegible] fieret, [illegible] ante omnia [illegible] potestatem erat ut fieret. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ad omnia, quae [illegible] ad [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] quo ad circum[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], doctrinae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] allegato [illegible] [illegible].

15 [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] sit efficax electio [illegible] ut [illegible] [illegible] gratia [illegible]: [illegible] vero quae fit [illegible] electio ad gloriam ut coronam [illegible] [illegible] [illegible] perseverantiae in illa, et merita [illegible] bona opera ex auxilio Dei facta. [illegible] media [illegible] [illegible] certo admissa, [illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] et valde [illegible] [illegible], quod in hoc [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] 3a

An [illegible] [illegible] natura [illegible] [illegible] [illegible] praedestinatis?

16 [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extra scholam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], facile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] merita [illegible] [illegible] [illegible] ad gloriam ut coronam. [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

manaq ee, et ex alia, attentis art prius vero et Augustinianae doctrinae absurdum fore ostendunt sic.

[7] sequella aut. e haec: deficere posse Deo medium (etiam si oia sibi possia percurrat) quo iustitia alicuius creaturae ... possit eam auertere a malo, et convertere ad se honestum opus, cuius intuitu subsistet usque ad gloriae ... coronam. Hanc aut. sequellam manaq ee in parte nostra ... sic: quod oia et singula auxilia, quibus ... nostram scholam vocare Deus potest creaturam ad honestum opus ... ipsa, ee debent ... inefficax, et frustrabilia: ergo potest creatura singula, et oia frustrare; ergo contingere potest quod Deus videat fore quod creatura aliqua, nullo sit auxilio consensura; si ... hoc e: ecce possibilis casus sequellae oppositus, et ... casum possibilem in quo creatura aliqua ~~...~~ ~~...~~ realiter sit iustificabilis a Deo, et merita ad gloriae coronam.

[8] Esse aut. absurdum sequellam aliquam manaq ostendunt etiam sic. 1.o quod ex ipsa deducet quod in creatura aliquam sit maior efficacia resistendi vocationi divinae, et Deo vocanti, quam in ipsa diuina efficacia vocandi. 2.o: quod Augustinus quasi deliramentum, et fatuitas impius ... appellat dicere quod Deus non possit convertere hominum corda quocumque et ubicumque vellet. Sed sequellae oppositio ... hanc divinae ... faciat indecens et fatuis: ergo absurdum e et opposita verae doctrinae Augustinianae: ac proinde absurde censebit quicumque censeat contingere posse, quod in Deo nulla sit scientia media de consensu honesto creaturae alicuius sub auxilio ullo possibili. Ex aliis capitibus ... ab auctoritate, quae ... petitis augent ... absurditatem hanc, sed sufficiunt allata ut ... sit Theologus qui ea declinare ... videamus, quae via, et ... occurrendi mea ... soluendae questionis ...

19 Loquitur ergo q. de creatura ut utrumque vali, qualis foret creatura illa ut volita, quæ a pluribus adstruitur ...
... de creatura perfecte vali, qualis e creatura ... volita
seu quæ cognitæ ... potest ad bonum indifferenter ... et
volitæ amplecti illud ... libito. Loquitur circa ... creatura
cui conferantur auxilia gratiæ ad bene supernaliter operandum tum
in circumstantiis, in quibus ... operatur ... tum in
circumstantiis quibus urgeat praeceptum grave. Utroque enim modo
si constituta sit in statu ... et sanctitatis et gratiæ auxiliantis
respondeat, meritum eliciet dignum gloriæ, cuius intuitu pos-
sit Deus ... illum ad gloriam ut coronam; aut illum indurare
et improbare si peccet. Et quia auxilia gratiæ quæ conferri
possunt creaturæ ut bene operetur infinita sunt, et forte nec ma-
... possunt ... ac conferri creaturæ, et quia possunt tollerat
... libertatis ... quæstio circa ... loquitur de creatura cui
conferantur ..., et cathegorice collectio ... auxiliorum (quam sup-
pono de se infinita) seu cui sincathegorice, et ... operatur
tota, aut potest conferri. Sic explicata quæstione,

20 Universalis ferè nostratum opinio tenet, male
deduci ex principiis nostris absolute impeccabilitatem et merita
creaturæ alicuius intellectualis. Omnes enim conveniunt in asserendo
quamque creaturam intellectualem posse esse a Deo absolute ... ad se
... auxilia gratiæ quibus aliquando respondeat. Sed ut in hoc que-
... nostrates; variis tamen ... modis, quibus discurrunt,
ut ... teneant, et declinent ... impeccabilitatis.
Alii confugiunt ad vaga quædam ... (et quidem infinita) qua
necesse dicunt creaturam respondeat alicui ex infinitis
auxiliis, quibus ... Deus ea successive vocare. Alii autem recur-
runt ad moralem quandam necessitatem, quæ indicant moraliter im-
possibile creaturam intellectualis resistat omnibus et singulis auxiliis
quæ ... Deus illi conferre: et hanc necessitatem dicunt sufficientem esse

ut in suo theologico dicatur absolute non posse creare illa resiste-
re omnibus auxilijs gratiae, ut de se indifferentibus, et insuper con-
gruis cum iis responsurae creaturae. Isti duo discurrendi mo-
di, quos immediate proposui, communiores et celebriores sunt
inter nostrates, ac propterea decrevi illos singulatim exa-
minare, et prius priorem.

§. 1. Fertur iudicium de priori discurrendi modo.

21 Adstruunt Auctores huius argumenti in genere creaturam in-
tellectualem a Deo creabilem implicare nescire respondendi ipsi
vagante per omnia, et singula auxilia, quibus vocari posse fuerit
a Deo. Unde consequenter tenent implicite implicare creaturam quae
omnibus et singulis auxilijs possibilibus, alioquin indifferentibus, pre-
dicatur dissensura. Tenent insuper consequenter necessario implicite
esse in Deo dari scientiam aliquam mediam de aliquo dissensu
libero creaturae cuiusque possibilis. Unde consequenter inferunt, elu-
dendo Thomistarum sequella, impossibile omnino esse casum in quo desit Deo
medium, quo si velit, libere convertat creaturam: et consequenter
impossibile esse hoc quod non possit praedestinari a Deo gratis
merita.

22 Stant aperte pro hoc modo opinandi PP. Sfor-
za, Antonius Perez, Cardinalis Sfortia apud Her-
rer. q. 11 P. Henao pro 2a de scientia media a sect.
144 et novissime doctissime noster Thyrsus tom.
2o selectarum disp. 4 n. 5. Resistunt huic opinioni
PP. Suarez, Albertinus, Herice, Arriaga, Esparza,
Amicus, Aldrete, Mendoça, Bernal, et acer-
rime P. Ruiz disp. 6 de praedestinatione, et Herr. q. 16 quos
noviter sequutus P. Aranda disp. 44 sect. 2a qui
omnes frequenter adducunt repugnare creaturam omnibus
auxilijs dissensuram.

23 Accedo his autoribus, et ex illis statuo, ex americano ee potentiae nostrae metaphysice Deo vocanti respondendi, 3 currentes vage via et singula auxilia quae, creare possunt fuerint. Pro Ad statuendam ex potentiis illis, suppono 1º nomine auxilii venire hic libertatem constitutam ex ipso auxilio, seu complexum ex volunt. et auxilio, et ceteris circumstantiis constituendis libertatem num. A B C. suppono 2º quod volunt. sub infinitis auxiliis seorsim acceptis considerata, sit eadem semper, libertas tamen erit multiplex et diversa, multiplicitate complexorum resultantium ex volunt. et infinitis eis auxiliis. Dixi in 1º supposito, et ceteris circumstantiis, et nota, modo aposteriori, est se quolibet horum ex eo invertibile a Deo aliquo ex infinitis auxiliis possibilibus, sed etiam quolibet auxilio in aliis circumstantiis ex infinite variabilibus. Quibus suppositis.

24 1ª constat dicto in explicatione nostri tituli. Metaphysice loquendo, et attentis principiis intrinsecis repugnat creaturam perfecte intellectualis et libera, quae necessitata metaphysice sit directa necessitate vaga ad consentiendum alicui indirecte ex infinitis auxiliis quibus potest sufficienter vocari a Deo. Suadetur dicto 1º quia metaphysice loquendo, et inspectis principiis intrinsecis creaturae perfecte intellectualis et liberae, nihil est ex parte ipsius quod fundet vagam illam ac metaphysicam necessitatem consentiendi alicui auxilio divino: ergo metaphysice loquendo et inspectis principiis repugnat creaturam perfecte intellectualis et libera quae necessitata metaphysice sit ad consentiendum vage alicui auxilio divino. Consequentia ex antecedenti optima, initium est: quia ex ipsis terminis patet repugnare creaturam quae habeat ex principiis intrinsecis fundatum quod attentis ipsis nec unde fundet, fundare ve posset.

25 Probo igitur antecedens: quia siquidem esset ex parte creaturae quod metaphysice loquendo, et attentis principiis intrinsecis fundaret vagam illam ac metaphysicam necessitatem maxime volubilitas arbitrii creati, et continuata vocatio Dei; sed haec duo sunt insufficientia

pro ad singulas libertates distributive, sive quod ad omnes collective non fun-
dant, fundare ve possit vaga, ac indefinita necessitas consentien-
di alicui auxilio divino, ne insinuetur supponendo et antecedenter
[illegible] nihil ex parte [illegible] consistit [illegible] con-
ne inferri ex premissis et horum verum videtur certa; quod pug-
[con]cernunt in creata [illegible] respectu ad consensum, seu liber-
efficiendi operum honestorum [illegible] volubilitas, seu flexibilitas volun-
tatis creatae, quae convenit cum potestate indifferenti illi intra et
extra ad ponendum opera [illegible] earumque in quacumque serie ope-
rationis, ad quas [illegible] applicari; et vocari divina, quae [illegible]
[illegible] in linea operum honestorum.

26 Probatur igitur minor [illegible] quo [illegible]: quod
nihil fundare possit id, quod repugnat sine esse et natura; sed vaga ac
indefinita necessitas consentiendi repugnat naturae et esse earum libertatum
distributive sumptarum, seu naturae et esse cuiuslibet libertatis ex istis
consistentis per voluntatem de se flexibilis, et istius auxilia de se indifferentia:
ergo libertates illae distributive acceptae, seu quaelibet ex eis istis liber-
tatibus nec fundat, nec fundare potest vagam illam ac indefinitam
necessitatem.

27 Probatur minor quae sola indiget probatione, quod cuilibet liberti
ex istis constitutis per voluntatem de se flexibilem, et istius auxilia de se
indifferentia, convenit essentialiter indifferentia [illegible] ad consensum, et dissensum,
et independentia [illegible] ab omnibus aliis libertatibus essentialiter sumptis seu
[illegible] a suis [illegible]; sed vaga illa necessitas repugnat his duobus
[illegible]: ergo repugnat esse, et naturae cuiuslibet libertatis ex istis illis
seu libertatibus illis distributive acceptis. Suppono maiorem ut certam
et probo minorem: quod stare nequit in qualibet libertate indifferentia
ad consensum, vel dissensum, et diversitas ab omni alia libertate, quin
ex omni harum [illegible] sit in ea potestas [illegible] dissentiendi in
[illegible] quarumcumque [illegible] [illegible] etiam collective sump-
tarum sub aliis libertatibus; sed necessitas vaga, et indefinita alicuius

aux(ili)is efacis efficientis s(upr)a libertate repugnat s(upr)e ipsi potestati
q(uo)d repugnat duobus illis s(imu)l indiffere(nt)iae et diversitati repert-
tis et reperiendis in qualibet ex illis libertatibus.

28. Tota haec bene infertur ex p(rae)missis. Primum
enim videtur certa ea potestas dissentiendi qualibet cum
quibus determinationibus & dictaminibus etiam concedit, sumptis aliarum liber-
tatum e potestas ponendi dissensum ex suppositione dictaminis dissensus
sub omni aliis libertatib(us); s(ed) repugnat quod detur [illegible]
cuius [illegible] sub alia libertate, q(uae) sub sit potestas pro-
nendi d(issensum) ex suppositione quod eis dissentiant, et de se p(a)t(et) quod potes-
tati ipsi repugnat necessitas illa. Minor s(upr)a stabilita, s(upr)a tam
enim recentis discursus: quia nequit stare in libertate et dualitas
duorum p(ri)orum, nempe indifferentia, et diversitas ab omni alia liber-
tate, quin eo ipso exercitia aliarum libertatum sive absoluta sive
determinata se habeant non impedienda ad exercitium talis libertatis
ut constat, dualitatem eorum p(ri)orum; s(ed) libertas ut p(ote)st ponere
suum exercitium dissentiendi ex eo quod impediendi se habet ad eius
exercitium: q(uo)d p(ote)st illud ponere ex quocumque determinata aliarum
libertatum.

29. Pro maiori e(st): quia exercitia quorumque libertatis alia-
rum [illegible] non habent ordinem p(ri)oris et posterioris cum exercitio
immediato alterius libertatis; haec enim prioritas ad summum
posset [illegible] quatenus exercitium alicuius libertatis determinaret al-
teram ad suum exercitium, quod non dicitur, quatenus efficeret s(upr)a
libertatem in altera libertate ad se determinandam, et nec hoc
p(ote)st [illegible]: nam sic libertas B non posset p(rae)tendere
se sic indifferentem ab exercitio libertatis A, ac p(ro)inde
ab illo limitaretur et determinaretur. Deinde nam eius modi
exercitia se possunt habere concomitanter ad exercitium alterius:
quia sic una libertas determinando se, pariter determinaret
reliquas, sequeretur quod non essent libertates diversae. [illegible]

go exercitia diversarum libertatum se mutuo impedientium tor-
indisse in quacunque statu videntur. Et haec sufficiant de hoc
qua urgent facti.

30 Affirm. et explico discursum factum cum nobilis [illegible]
sint [illegible] hoc, et quisque plene liber sub diversa omnino voluntate, et
libertate ad consensum vel dissensum: et arguitur sic. Implicat vaga metaphysica
necessitas ut aliquis huius cumuli consentiat vel ut dissentiat: go implicat
pariter q voluntas sub istis auxiliis constituta vage naturae
foederis debeat alicui consentire. Cons. a paritate bona est. Probatur ant.
quia quaelibet ex istis libertatibus est ius ad libitum omnino diversum a cumulo
ceterorum, et omnium aliarum libertatum exercitia se habent impedientia
ad indifferentiam et exercitium huius: id quod fit ex diversitate voluntatis, sed enim
libertas mea ut est ius ad libitum, est ergo ius ad libitum meum
et diversum ab istis omnibus, qui non gaudent mea libertate, sed
diversa: quomodocunque enim detrahenti illi, non tollitur mihi ius
me detrahendi pro libito: go implicat ea vaga metaphysica necessitas
ut aliquis cumuli [illegible] consentiat vel ut dissentiat. Probatur cons.:
non minus diversa est libertas constituta per auxilium A a constituta
alia auxilia (sit voluntas eadem vel diversa) quam diversitas iuris et
dominii a libertate unius hominis a libertate alterius: go eadem debet
esse ratio utrobique.

31 Ex hic iam patet facile quid ad [illegible] mihi discursus facti
n. 25, q. licet istae libertates constitutae per voluntatem, et ista auxilia, etiam
collective sumptae non fundant vagam ac metaphysicam necessitatem
consensus, de quo loquimur. Attamen si quaelibet singulis indi-
viduis collectionis, etiam istae consideratus per se, et independenter
a compositione [illegible] vel discrete, et a circumstantiis loci et
temporis [illegible] alias [illegible] non [illegible]
[illegible] vel dissentire pari iure et modo collectionis, seu actus
collective sumptae: in his enim [illegible] bene valet cons. a divisio
Probo ad collectivum. Et ratio est: quia eadem [illegible] collectioni

pdtu q de singulis distributive dicatur, quatenus vi collectionis advenit aliud exclusivum: si enim vi collectionis non adveniat ipsis pdtum oppositum et exclusivum illius, q de singulis distributive dicebatur, non e cur ipsis collective sumptis deficiat: cum collectio se non habeat quantitate continua vel discreta.

32. Modo sic: sed pdta innexio, dependentia et separatio a consensu convenit singulis individuis collectionis istius libertatis, de quibus loquimur, essentialiter secundum se, et independenter a quantitate continua vel discreta ergo quoad haec pdta valet consequentia a distributivo ad collectivum, et consequenter eo ipso q distributive de singulis praedicentur debent collective praedicari de omnibus. Unde consequenter sicut vera est haec propositio: haec numero libertas e innexa, et metaphysice separabilis a consensu; ita etiam vera erit haec: tota haec collectio libertatis e innexa metaphysice, dependens, et separabilis a consensu: ergo si tam haec numero libertas, q tota collectio libertatis fundat rationem ac confert metaphysicam innexionem cum consensu, nec fundat de se, nec fundare potest oppositam connexionem metaphysicam cum illo.

33. Probatur minor e 1º: quia praedicta illa conveniunt libertati omni praecisive a conceptu importante quantitatem, locum, aut tempus. libertas enim e pdtum conveniens rei sine respectu ad quantitatem discretam vel continuam. 2º: quia praedicta illa innexio dependentia et separatio nomine, nec aliter se habent in libertate, q in entitate, aut in producto, aut producentibus in creatura; sed haec posteriora praedicata dicuntur de re essentialiter secundum se, et independenter a quantitate continua vel discreta: ergo et libertas similiter.

34. Confirmatur: collectio se addit singulis coniunctionem cum reliquis elementis intra eandem collectionem, atque adeo excludere necessitas ipsis potest convenire pdtum, q ipsa coniunctio multiplicatur, seu pdtum q singulis convenit secundum se, et non excluditur ab ipsis singulis per solam coniunctionem cum reliquis. Patet exemplo. Sint ipsi familiares, ex singuli familiares sunt: itaque pdtum: quod crescente collectione crevit, ipsa collectio non deficit

et prea quia ipsi et 3ta, et etiam pt in collectione consideratj.
Et ista illa indiffere necessitate praecedentis &c. tandundem reddetur in singulis, quae membra collectionis, nec ipsis conveniunt praegatiae conjunctionis, sed 3te et esalteri; ergo ita ipsis conveniunt 3te, et distributive sumptis, quam sumptis pt in collectione seu collective: et consequenter sicut singulis libertatibus primus intrinsece inspectis repugnat vaga necessitas dirrexio cum dissensu; ita et omnibus libertatibus collective sumptis.

§° 9.ª Ulterior probatio Sententiae nostrae =

35 Suadetur 2° eadem sententia a paritate situs muri, et sic explicatur probatio ans: Vaga necessitas alicuius auxilii efficacis intra situm muri nocet libertati physicae ergo et intra murum extra. ans conceditur communiter ab Adversariis, et merito: nam si necessitas eiusmodi vageret vel per decem auxilia, et nobis reddita essent inefficacia, tota necessitas reduceretur ad decimum, quod prea extra nullo efficax aliter quam dissensum creare, et consequenter efficacia et necessitate omnino ante creare libertatis: sed hoc ipsum repugnans et inintelligibile est, cum inintelligibile sit, quod supposito omnino extrinseca et non immutans indifferentiam voluntatis posset nihilominus necessitare ad dissensum sub decimo auxilio: ergo probatio cum ea: quae quidem facta comparatione intra situm et extra militat utrobique eadem ratio non debilitata a ratione ...; aeque valet in extra muro, atque in muro sito; sed in ratione dissensui a ratione ... non debilitatur ratio cur ea vaga necessitas noceat libertati intra situm muri: ergo aeque etiam valet in extra.

36 Probatur min: supposito ... in serie liberorum aeque indifferentibus ad consensum et dissensum e supposito omnino insufficiens ad colligendum necessitate ... consensum quam dissensum: sed ab eiusmodi suppositione nequaquam debilitatur ratio cur vaga necessitas noceat libertati intra muri situm: ergo ... a ratione ...

debilitari per P. Romerum gratia est mihi, quod si vaga ne-
cessitas obstans libertati intra nunc sit est non colligendi metaphy-
sice consensus a dissensus: ergo ea non, quae omnino insufficiens sit ad colligen-
dum metaphysice positionem consensus a dissensus non debilitabit nec nocentis liber-
tatis intra nunc sui.

37 Probo itaque maior, in qua est difficultas: sup-
positio scientiae in sensu libertatis nec tollit innatam diversitatem
earum, nec earundem indifferentiam: siquidem nullo modo influit in
exercitia consensus et dissensus; sed suppono quod nec tollit libertatis diversitatem,
aut indifferentiam, nec ullo modo influit in exercitia consensus vel dissensus,
et omnino insufficiens ad colligendum metaphysice exercitia consensus potius quam
dissensus, ut de se patet: ergo suppositio scientiae est omnino insufficiens etiam et
consequenter non debilitat nec nocentis libertati intra nunc sui:
quae non est alia, quam apud nostros, quod necessitas vaga consentiendi alicui
auxilio, ac proinde necessitas exigitur translata ad nunc scientiam
nocebit feliciter libertati.

38 Contra hanc vero ex P. Herrera acute et docte
tam consequenter sic 2° et primo mari clarius suppono doctrinam
adversariorum, nempe dari metaphysicam necesse ut voluntas scientia in
hac scientia libertatis, seu auxiliorum et successu consentiendum vage
alicui, imo aliquibus, imo scientiis providentis responsiva. Secundo ad-
duntur adversarii, necessitas consentiendi, quod adstruunt libertate et vagam
fiat determinata et certa, si non certa et determinata quaedam auxilia
in voluntati tota. Unde consequenter addunt, quod hic vaga
necessitas tres nasci facit simpliciter etiam, quam statuit metaphysice
deo adesse sibi media et ista media, quibus nempe ipsa crea-
tura ad se convertat, non tamen constare deo pro exigentia scientiam
quae sunt in particulari auxilia ea quibus consentiret creatura, sicut hic
determinate providerit pro sua media. Denique ergo hanc providentiam
providere a deo, et tamen duos cumulos auxiliorum, quorum alter
sit efficax, et sit A, et alter inefficax, et sit B.

39. Et sic argumentor: cumulus libertatis A habet indifferentiam ad inefficaciam totius cumuli A, etiam facta suppositione cumuli inefficacis B; atqui haec indifferentia est indifferentia ad inefficaciam totius cumuli componendam cum inefficacia cumuli B: ergo est indifferentia ad inefficaciam componendam cum non defectu conditionalis efficaciae: ergo repugnat ea vaga necessitas: siquidem est incompossibilis cum praedicta indifferentia. Probatur minor: quia si non esset huiusmodi indifferentia ad compositionem praedictam posset cumulus libertatis A per inefficaciam suam impedire inefficaciam cumuli B; sed non potest: ergo. Probatur minor: quia impedire eam inefficaciam est detrahere efficaciam alicuius libertatis existentis in cumulo B; non enim impeditur una veritas, nisi detrahendo contrariam; sed id non potest: neque enim detrahit mediate, vel immediate: non immediate; quia nullus per actum in se detrahit actum in alio; immo hoc obstaret alterius libertati: non etiam mediate: quia actus in me nullam connexionem, influxum aut inductionem importat ad actum in alio: ergo cumulus libertatis A nequit per inefficaciam suam impedire inefficaciam cumuli B: ergo indifferentia ad inefficaciam cumuli A est compossibilis indifferentia ad inefficaciam cumuli B; sed cum eiusmodi indifferentia repugnat ea vaga necessitas: ergo etc.

40 Suadetur 3º eadem conclusio: repugnat vaga metaphysica necessitas alicuius auxilii inefficacis ex toto isto cumulo auxiliorum indifferentium: ergo repugnat vaga metaphysica necessitas alicuius auxilii efficacis ex toto isto cumulo auxiliorum plene indifferentium. Consequentia a paritate bona est, probatur postea, notando obiter, quod sicut ex veritate eius colligimus non repugnare metaphysice, quod creatura aliqua peccabit defensura ab auxiliis; ita ex veritate antecedentis probandi colligemus non repugnare metaphysice creaturas quae peccabunt nullis auxiliis honeste defensuras. Probatur itaque antecedens 1º: quia vaga metaphysica necessitas inefficacis alicuius auxilii est in re praesenti vaga metaphysica necessitas peccandi, siquidem est vaga metaphysica necessitas de eo quod creatura ponatur in statu, quo possit sine refrenari a Deo

qui nulla creatam reprobat nisi ob peccatum. Sed repugnat in creatura vaga ac metaphysica necessitas peccandi: ergo et repugnat vaga ac metaphysica necessitas ineficacis alicuius auxilii.

41. Probatur minor: quia vaga metaphysica necessitas peccandi sub aliqua libertate est absoluta necessitas peccandi: atqui haec repugnat; siquidem necessario adstruitur quin amittatur a Deo et sub cum ea peccatum ipsum, et ab illa inducitur absolute. Ergo. 2o: quia necessitas peccandi est consurgens ex duobus nam ex una parte est impotentia non peccandi: hanc enim impotentiam importat ly necessitas absoluta; et ex alia est potentia operandi cum indifferentia ad non peccandum: hanc enim supponit peccatum; sed potentia operandi cum indifferentia ad non peccandum necessario ea impotentia non peccandi: ergo absoluta necessitas peccandi, quae coincidit cum vaga metaphysica necessitate ineficacis alicuius auxilii est sub et non est impotentia non peccandi, atque adeo repugnat.

42. Retorquetur 1a argumentum contrarii: quia non minus sunt possibiles occasiones peccandi, quam occasiones honeste operandi; sed ex ista possibilitate comparata cum virtute finita voluntatis colligunt Adversarii impotentiam non consentiendi alicui auxilio: ergo a fortiori ex possibilitate alia comparata cum virtute finita voluntatis, alioquin in malum pronae colligi debet par aut maior impotentia non consentiendi alicui tentationi. 2o: quia non minus spectat ad dominium Dei ne sit excogitabilis casus in quo creatura, si crearetur, excusetur a gratiarum actione pro honesta operatione: et sine ullo speciali privilegio, et beneficio ultra donum creationis semper honeste vivat, quin possit Deus exercere circa illam beneficentiam specialem aut dominium permittendi peccata, et obdurandi, quam spectat ad idem dominium, ne sit excogitabilis casus in quo creatura si crearetur, non possit a Deo converti per media plane indifferentia, et nihilominus non repugnat metaphysice, quod creatura nulli provideatur auxilio consensum: ergo nec repugnat metaphysice, quod nulli provideatur consensura.

43. Certe vocs istæ ita fauent liberti, et indeusis, pilla tuendæ scolæ nostræ principijs, ut mirer tot ex nostratis, qui adstruendo vaga intriseca nexus hucusq reiectam, occurrere velint Thæ hinc inde animos, et arma sumentes ut speciosas sequellas emant contra nos ut videre e apud Sod. disp 67 de praedest. §.2. a n 4º, deserendo hanc vig scholæ nostræ satis vocibus, et ad omnes nostratis intentis praestabilitatis inrita cuiusque creare productis penitus inutile, momenta eius diluam, et sententiæ ferendæ parem viam.

§º 3ª Argumentis ab authoritate fit satis.

44. Obiiciunt Sº Dº Thom, qui q 6a de veritate art 3º. reducit certitudinem praedestionis ad indefectibilitatem collectionis auxiliorum, quorum singula defectibilia sunt, q explicat exemplo speciei, quæ quidem aut Dº Thomas incorruptibilis e, et singula individua sint corruptibilia: ergo certitudo praedestionis, quæ intrinseca e, et fundamentum non valet in indefectibilitate, seu nexu Dei morali efficaciæ alicuius auxilij, reducenda, et fundanda e in indefectibilitate collectionis auxiliorum, quorum singula defectibilia, seu frustralia sunt. sed ad hoc nesse e agnoscere in collectione indefectibili praedestionis auxiliorum connexionem seu nexus intrinsecam ad aliquem consensum salutarem, quæ vage concurrat singula ea auxilia ista: nam quæ determinate devolueretur ad unum determinatum auxilium, aut ad plura finita eet ea connexio cum opere, q praesefert physica praedetermina nocens pro libertati: ergo ex mente Angelici Praeceptoris agnoscenda e vaga ac intrinseca nexitas efficaciæ alicuius ex istis auxilijs, seu consensus honesti sub aliquo auxilio ex contentis in collectione ista eorum.

45. Antequam nostratibus respondeamus, observare velim cupio speciositatem huius doctrinæ et textus, ut cum cum Dº Thª Thus denegetis ferre praedetermina sieri ~~actu~~ eius ex mente Dº Thæ,
eius non eet ~~Thus~~

frustra recurreret iste ad plâ et plâ media, et securissime adstruat potestê Dei ad vertenda quæcunq hoy corda: cu ad id sufficiat quæcunq illarum plestao. Non ergo fuit hæc ex mente Angelici Præceptoris; sed oppa ratio grê, et gratiarum ex se indifferentiu et in nexarum cu statu salutari hois etia plestati, ut colligi valet ex his eisde verbis ex eode articulo desumptis: Liberum arbitrium, ait, deficere se a salute taen in eo quos Deus plestat, tot alia adminicula pparat q. l. n cadat, l. si cadat q resurgat, sicut exortoes, et suffragia oraoy, donu grê, et alia huiusmoi, qby adminiculatr hor ad salute. Et qd qd de hoc sit

46. Nostratibus vero et Angelicy Præceptory longe cê ab eorum mente; illy qa se loquitr (ut parebat in aliquali tantum explane adstructa ostendit) Xa plente eoru ordie, in q n dubito recedere heri adeo fere innumera media, gratia, qby si velit, hoc vocat et sub qby alim plestet. Illy qa se loquimur de indefectibilitate, ssequenti habita q hic media, cui certisse innititr ordo plestoris. Unde recursus illic ad indefectibiles colleois auxiory pfundanda magna certude plestoris divi plestoris dixi, n e factu qr indicaret, pluralitate, aut colleoe auxiory, ut ppe talis invuere indefectibile plestois q adstruit, eta ut talis indefectibitas n reperiatr sufficienter in uno defrato auxio, et multiplicata n sit in pene innumeris singularibus acceptis, et independenter ab eo alia cu aliis collectioe faciatr. Expostu ergo censuit Sts Thas, et recursu suo ad colleoi auxiory se ostendit Deo de facto adee pls q nary erat, ut quorus per menta plestinat: eo qa cuiqf salute assecurandæ ht in grano potestr suæ n se omu q sufficeba, sed multa, et pene infta media, de qby certissime scit, q ipsis adhibitis l. hoc n deficiet, seu n peccabit l. si peccaverit resipiscet, et decedens in graa, qua taen ut coronam assequetr.

47 Obiiciunt 2o Sts Augustinus c. 14 de correctione et graa ubi ait: Deo volenti salvu facere nullum hois resistet arbitrium: sic enim velle et nole in volentis, aut nolentis e potestate ut divina volte n impediat nec superet potestê. ergo Xa et Augustinum

qu. ex hunc arbitrij resistere voltati dine, nec impedire quominus decernat efficaciter ex suo libito aliquem salvari; sed stante hac veritate n. ps defendi polus creata cum auxilij dispensura; haec enim ex suis nolle impedire valeret volte efficacem dei de eius salvatione, et ps. go defendi nequit polis eiusmodi creata.

48. Ostenditur ex alijs Aug. verbis ex eodem cap. desumptis; sic enim in idem ait: non est dubitandum voltati dei humanas voltes n. posse resistere, quominus faciat ipse quod vult, quandoquidem etiam de ipsis hominum voltatibus quod vult, quod vult facit: nisi forte quod Deus voluit Sauli dare regnum sic erat in potestate Israelitarum subdere se memorato viro vel n. subdere, quod utique in eorum erat posita voltate, ut etiam Deo valerent resistere: qui tamen hoc n. fecit nisi per ipsorum hominum voltes, sine dubio habens humanorum cordium, quo voluerit inclinandorum omnipotentissimam potestatem: go iuxta Augustinum nec humanae voltes obstare possunt, quod Deus exequatur quod vult, quod vult, nec potestas dina ad inclinandum hominum corda depen. a suppositione aliqua gerenti; siquidem sic de pendens limitaretur inde, et ita n. esset omnipotentissima, ut asseritur ab Augustino; sed haec ambo falsa redderent gratia creata cum alijs auxilijs restituta: go haec polis n. e.

49. Istis et quamplurimis alijs Augustini testimonijs fundant suam absurditatem quam incurrunt polis creare, quae providetur restitura cum auxilijs gratiae: pro responsione autem ex omnibus scholis nostrae gratiis, praemitto voltes humanas dupliciter considerari posse in ordine ad suas operationes; vel scilicet in statu conditionato, vel in statu absoluto. Considerantur in statu absoluto, quod ex parte dei supponitur iam decretum quod absolute velit ponere eas sub hoc aut illo auxilio determinato, vel illo. Considerantur vero in statu conditionato, quod ex parte dei n. supponitur adhuc tale decretum; sed pura scientia speculativa, qua providet Deus et contemplatur quid operaturae essent voltes illae, si ponerentur sub his aut illis determinatis auxilijs. Quo praemisso constans scholarum

nostre dogma e, nunq transire Dey ad constituendas voltes humas in statu absuto, seu nunq decipere Dey decrety efax ponendi voltes sub his aut illis determinatis auxiliis, quin dirigatur provisione illa conditionata, qua certissime praescivit de voltibus eis bonu, aut maly vsum auxiliorum ex suppositione conferentis eis illis conferrendi. Vnde consequenter nunq velet Deus bonu vsu gratiae huiu aut illiu absute collatae aut conferendae quin illi scientia mediam praeviderit conditionate fore.

50 Haec oia uniformiter amplectuntur Auctores nostre schole contra thas, qui scientiam mediam in Deo non agnoscentes, unifriter dicunt decernere Dey voltes efaces de salute aliqu non solo per medium aliquod indeterminate; sed etiam per quemq determinatum medium seu auxilium gratiae velet, quin ad hoc requiratur in Deo alia scientia quam simplicis intelligentiae. Vnde coenter dicunt transire Dey ad ponendas voltes hoy in statu absuto, conferendo eis hanc aut illam determinatam gratiam auxiliantem: et vele efaciter hom vsum determinatae gratiae, quin ad hoc scientia media dirigatur, aut aliqua suppositione conferendi etiam conditionata decipiat. Sic discurrunt thae in duobus discrepantes oio ab oibus nobis; vel quod auxilia gratiae sint ab intrinseco efacia: et quod Dey independenter ab omni suppositione conferendi, etiam conditionata, decipit, et disponet quocunque volet voltes efaces salutis cuiuscunque creaturae ilualis. Et haec oia contendunt thae vele Augustinum in allegatis, et allegandis testimoniis.

51 Quae propterea interest tenenti nostrates ii, quibuscum disputamus ne dicatur Augustinus asseruisse oia quae thae volunt et nobis opponunt. Si autem exponantur Augustini loca, et concedantur Deo auxilianti et volenti cuiusq salutem irresistibilitas impedibilitas et infrustrabilitas ab humano arbitrio, quae ex eis locis colliguntur, necesse erit inhibere ex parte thus, et admittere

(ut admittunt, ubi nesitis vage, q impugnamus) anter ad os effectus
etiq dditiatis libertis create, et coenter ante os suppositioe dgentem
etiq dditiatis; tis nesitas mephe, que creatis arbitrii anter nesitat
ad dsentiendis vage alicui ex istis auxiliis de se indifferentibus.
Tis etiq voltis efaces dei, trabtis ad quemcunq hos pole de salute eis
p merita, que abste et anter tan in se q in vocae dgrua (media
qua movet) irresistilis, impedilis et insupalis sit ab eis arbitrio.
Unde ut exponatur Augustinus, ocurratur q tharis sequelis nese
n est recurrere ei nostratibus ad medis nesitis vage q ex illo
fine rare adstruunt.

52 Exponimus q litis de hoibus de facto exen-
titis seu pertentibus ad hunc verus ordis, n aut de oi aio hoc etiam
illo, qui mathe dsidrari poterat ptiens ad aliq ferdes. Insup acci-
pimus illis loquentes de voltis huna, n ut dstuta in statu dditiatis,
sed in stu absito. Et sut loquendo de hac eta exponunt Augusti.
Aet nesitis vagie, ut respectiue ad auxia distriue accepta dicant
voltis gaudere plenissima liberte q illis, et dgrua sint, et videant,
resistere, et dissentire valeant: ita nos dquilsi voibus factis
ipsi dicimus de oibus auxiis collive acceptis; atq adeo indicamus
n posse deus independenter ab oi suppositioe dgente, etiq dditiata, et
coenter independenter ab oi tu seius medis directis ad auxiis dedratis
q providearis efax, dferre voltis efaces, et abstetis de salute eterna
hois obtienda p merita.

53 Ita agi, et demus mentis Augustini
se extendisse ad os hos absute pole et saluari n posse locutioes
eis, quin indicetur absute impossibiliss, aut impolis hoc, que non
posset deus p merita saluare, et pdestare, seu qa que n heat
deus medis et media plura, p que, ut indifa ex se, efaciter
nihilomus eis saluare et pdestare posse. Hoc adhuc libenter dato,
nulla est nesitas adstruendi qa quelibet hos absute pducilem
et poles vage nesitis; q impugnamus: q ut adstruatur abste impolis

homo, qui prævideat dissensum omnibus omnino auxiliis, non requirit quod speculative intrinsece inspectum ut distinctum sub illis, fundet eiusmodi impolitem nam sufficit, quod ut sic sit efficaciter a deo, et ut cadens sic sub supremo dominio eius, ex hac ipsa suppositione illi provenit extrinseca seu practice, et absolute improducibilitas, et impossibilitas quatenus ut ex necessitate supremi dei dominii potestas circa influendi creaturam vocale seu prono posset aut dissensum sub aliqua ordinata hypothesi. Hæc erit opinio nostra statim mox exponenda, quæ sufficit nos innuisse, ut exemplato Augustino, de elusa thomistarum sequela, gloriose et doctrinæ padrête semetipsum conat.

54 Obiiciunt D. Augustinum eundem cap. 58 Enchi. ubi ait: quis tam impie desipiat ut dicat deum malas hominum voluntates, quas voluerit, quando voluerit, et ubi voluerit in bonum non posse convertere: ergo potestas dei ut convertat efficaciter ad bonum rebelles etiam hominum voluntates, est proventus invincibilis iuxta Augustinum; sed hæc potestas sita est in divina scientia, in qua tamquam grazia clara habet media, per quæ operatur quod vult: ergo in gratia illa reposita est medium aliquod invincibile pro omni casu, quo metaphysice consideratur per circa hominum conversionem. Sed ad hoc necesse est agnoscere in collectione omnium auxiliorum, vel de se indifferentium, metaphysica vaga necessitate assentiendi alicui ex eis auxiliis: ergo adstruenda est hæc necessitas; et consequenter adstruendus metaphysice repugnans casus, in quo homo ex intrinseco suo prævideatur omnibus et singulis auxiliis dissensurus. Confirmatur ex PP. qui praedicta opinione invincibilitatem comparant cum infallibilitate divinæ sapientiæ et infrustrabilitate voluntatis divinæ; sed tam hæc infrustrabilitas, quam illa infallibilitas metaphysica est, et nullum potest excogitari metaphysice casus, in quo deficiant: ergo et invincibilitas de qua loquimur.

55. Resp. admittendo textum, et illum explicando de invincibilitate eventus operationis divinæ, vel quia conversiones hominum de facto eveniunt iuxta dicta n. 52, vel etiam potius, aut efficaciter in quocumque rerum ordine iuxta dicta n. 53. Deinde nota coram

sic si de penitus obligari tam antea, quod evenire invincibiliter potes-
tas ipsius ad convertendum quemcunque hominem velit Deus. Ad tertium minorem sub-
sumptam dico potestatem ipsam Dei ad convertendas quascunque hominum vo-
luntates sitam esse in scientia divina praevie sumpta cum mediis, et
auxiliis divinae gratiae, quae in se continet: quibus mediis cum posset arbitrium potes-
tate ante resistere, et dissentire, si velit. Ut aiunt Jansenianiste et
Ardent. Non autem potestate eventus, directe supra illi, et evenire potes-
tas potentissima, quam Deus habet ad convertendas cum efficacia rebellium etiam
hominum voluntates, posset istam potestatem antecedente, non vero consequente resistere,
et in eodem sensu illius vincere. Sine vero eo, quod penitus malitiam
qua deducitur, et invincibiliter antecedente, quam tribuit scientiae divinae directam
cum aliquo medio, et auxilio pro cuiusque hominis conversione, etiam vage
et indeterminate accepto.

56 Consequenter ad quae, nego minorem sub-
sumptam, et probatur unde infertur, ad contrarium vero, comparationem factam cum in-
vincibilitate metaphysica eventus, quae innuitur in consequentiae et explicatur, vero mi-
hi est, quod PP. se intendunt comparare infallibilitatem metaphysicam, quae
scientia, seu potestas omnipotentissima Dei circa conversionem, cum applica-
tur cum infallibilitate metaphysica, qua scientia Dei penetrat obiectum suum, et quae
voluntas absoluta, et efficax sortitur suum effectum, ad quam infallibilitatem metaphysicam
adstruendam in divina scientia, sufficit ei concedere metaphysicam eam
invincibilitatem eventus, quam adstruimus beneficio scientiae mediae in quo-
libet auxilio congruo, seu ab extrinseco efficaci. Unde sicut non possit
metaphysice excogitari casus conversionis humanae in quo inveniatur ea
metaphysica infallibilitas, et invincibilitas eventus, sine eo quod fundetur
auxilium quo factum sit efficax, et conjungendum cum consensu salutari; sic
etiam metaphysice excogitari casus in quo praesentiamus scientiam me-
diam nullum inter omnia auxilia inveniatur efficax. Et hinc patet ad mi-
norem subsumptam in contrarium, et ad consequentiam eius: imo et ad solutionem
aliorum argumentorum, quae ab authoritate fiunt, quae ad huius et praeceden-
tis notitiam solvenda erunt.

§ 4a Enervatur argumentum destruens in rebus necessitatis moralis.

§ 7. Inter argumenta a nobis posita, et Achilles pro contra nostram opinionem desumitur a parte necessitatis moralis in hunc modum. Vaga moralis necessitas vel succumbendi alicui suggestioni vel consentiendi alicui auxilio ex tota collectione agnoscenda est a nobis in nobis ipsis, et quibusque aliis hominibus, et tamen in tota collectione suggestionum, nulla determinata est, quae necessitet moraliter ad peccatum, et in collectione auxiliorum nullum determinatum est quod necessitet moraliter ad consensum: ergo similiter licet in tota collectione auxiliorum nullum determinatum sit, quod necessitet physice ad consensum vage tamen et indeterminate aliquid est, quod ad illum physice necessitet. Pro huius confirmatione, suppositis praemissis, est: quia ita necessitas moralis opponitur indifferentiae morali, ac physica physica necessitas indifferentiae, et libertati physicae: ergo si adhuc cum indifferentia et potestate morali ad resistendum cuilibet determinatae suggestioni, aut dissentiendum cuilibet determinato auxilio stat in supra et necessitas moralis ad succumbendum aut consentiendum alicui: similiter dicendum erit de physica libertate et necessitate: et hinc consequenter contra nos retorquetur robur nostrarum rationum.

§ 8. Dinaiter teneri solet dictis praemissis et consequenter vaga morali necessitate in exemplis adductis, negando consequentiam, seu necessitatem physicam, aut metaphysicam quae intenditur in eisdem. Et ratio disparitatis, quae traditur, haec est: quia illa necessitas moralis consistit in maxima difficultate, quae attenta nostrae indolis lubrica natura surgit ex ipso numero: atque adeo negatur de singulis, et consequenter negatio convenientiae ad reliqua collectionis membra; et collectioni convenit titulo gradus differentis: quare est ex illis potius in quo a distributivo non valet ad collectivum. At necessitas metaphysica aliud de necessario conveniet, nec collective excludit potius indifferentiam metaphysicam a singulis, sed eo magis auget, quo magis crescit

ac contrea pe in explic. appositis admitti necessitas mo-
ralis, nata in eis de physica, aut methaphysica necessitate.

59 P. Herrera disparte dat; quod necessitas
moralis ut non possit ad unum extremum determinate devolveri, per tam
superari quam potest: et unice duo dicit: nempe posse sic sup-
eri, esse quae necessitatem moralem unius extremi per puram aggregationem
contingentiarum extremi oppositi; ast necessitas methaphysica superari ne-
cuit; aut ita constitui, ut per aggregationem multiplicis contingentiae extre-
mi unius, possit oppositum reddi methaphysice impossibile: contrea quae
per admitti necessitas moralis sine praejudicio libertatis physicae seu
vero necessitas methaphysica etiam vaga: conveniunt P. Herr. et Arriaga
solutionis in admittendo in rebus ipsis, ut sunt a parte rei ne-
cessitatem moralem, quae ipsis intrinseca sit; disconveniunt autem in eo,
P. Herr. non admittat necessitatem moralem vagantem per plura, quae
ad unum determinate devolvatur, superatis reliquis aliis extremis,
secus vero Arriaga aliique contra quos iure fatetur ipse urgentis-
sima fieri instantia in necessitate morali quam admittunt.

60 Verum tamen iudico, et conformius ad doc-
trinam relatorum praedicatorum nullam esse necessitatem moralem, quae in rebus
ipsis se inveniatur, et illis sit intrinseca, et quo ad esse rei,
sed quae extrinseca sit, et penes nos stat, seu quo ad cognoscibilitatem
opinionis PP. Mor. apud Herr. hic q. 16. sect. 4. P. Quirós tract.
6. disp. 6. sect. 4. et P. Aranda tract. 3. tit. 11 a n. 352. Et
hac via enervatur argumentum efficaciter, nam nato supposito necessi-
tatis moralis quo ad esse rei nulla manet paritas quae nos
premat: quia necessitas moralis extrinseca, et quo ad cognoscibilitatem,
quam admittimus nullatenus minuit potestatem antecedentem agentis li-
beri, quod ad aliquid vage necessitatis moraliter dicatur, nec alli-
gata est uni facto comparatione ad plura extrema, seu actus, qua-
rum aliquod dicatur vage natura eius moraliter, sed reperiri per eius
inter plura facta quo ad eandem actionem, ut statim ostendetur

na eque dicitur moraliter necessarium quod Petrus succumbat alicui ex frequentissimis tentationibus quibus provocatur ad venialia, quam ex mille horis decurrentibus aut coexentibus aliquis loquatur otiose.

61. Quod autem in quibus his casibus nulla detur necessitas moralis in esse rei, seu quae in rebus se intrinsece sit, sed quae sit solum in cognosci, et quo ad nos, ostenditur ex P. Quiros quo ad utramque partem, et claritatis gratia procedamus in posteriori exemplo verbi otiosi, quod moraliter necessarium est ut proferatur ab aliquo ex mille horis coexentibus. In hoc casu cum tali verbo otioso nulla datur ex parte rei connexio, nihilve existit quod potius connectatur cum verbo Petri quam cum ejus carentia; sed necessitas moralis non stat sine connexione, et inclinatione in unum potius quam in aliud: ergo in casu illo, et quolibet alio simili non datur intrinsece ex parte rei necessitas moralis.

62. Pro explanda maiori premissa, demus contrahere in casu illo, quod tenens et potens, etiam moraliter, ut Petrus loqui, et reliquos tacere. Tunc sic: in hoc casu non datur in primis connexio, aut necessitas moralis cum verbo otioso prolato a ceteris praeter Petrum, siquidem ut suppono, nullus aliquis otiose loquitur, et aliunde necessitas moralis intrinsece inexerens rebus numquam datur sine suo termino de facto. Insuper nec datur connexio cum verbo Petri: ergo cum nullo verbo otioso datur connexio etiam vage. Consequentia haec bona est. Quod implicat vage connecti causam cum aliquo e duobus effectibus, si adhuc ex suppositione quod re ipsa unum non inferat, cum alio non connecti, et re ipsa jungitur. Et ratio est: quia causa vage connexa cum aliquo ex duobus effectibus, seu connexio vaga causae cum aliquo ex duobus effectibus fit re ipsa detracta ad unum ex suppositione quod alter non esse possit: ergo si in collegio mille horum coexentium admittitur ex parte rei vaga necessitas, et connexio cum verbo otioso, sive proferendo a Petro, sive a reliquis praeter Petrum, et hi omnes ex supposi-

tacent, tota connexio in eo casu ad verbum otiosum Sri devolveretur, et detrahi deberet: ergo si in eodem casu, et facta eadem suppositione, non datur adhuc ex parte rei connexio cum verbo otioso Sri, ut ponit 2a pars antis nostri: bene inde infertur, quod in eodem casu anterior ad talem suppositionem nulla fuit ex parte rei connexio cum verbo otioso etiam vage.

63 Probatur itaque 2a pars antis praefati: nam relicui omnes qui tacuerunt nullam habent exigentiam, nullum vel titulum, aut ius physicum ut detur verbum Sri; nihil enim refert Sto existenti Romae, et tacenti nunc, quod Sus Granatensis existens loquatur nunc, vel non loquatur; et e contra quod Sus existens Romae taceat nunc, in nullo impedit aut inhibet potestatem Sri ad loquendum otiose Granatensis. Certe si oppositum dicatur, eodem tenore dicetur ex Sum necessitatum moraliter ad peccandum venialiter hic et nunc, eo quod alii eiusdem collectionis venialiter non peccaverint loquendo otiose; sed hoc dicere absurdum est: ergo etiam in casu posito datur ex parte rei connexio cum verbo otioso Sri, etiam facta suppositione, quod ceteri non loquantur: ergo et falsum est, quod anterior ad talem suppositionem detur ex parte rei necessitas moralis cum verbo otioso proferendo ab aliquo hoc illius collectionis.

64 Modo ut statuatur 2a pars delictionis nostrae quod scilicet sit in cognosci detur, et inveniri possit aliquid vagum, et consequenter necessitas, aut infalibilitas moralis vaga statuamus ex principiis: ergo eodem exemplo collectionis mille hominum quod quod concedatur infalibilitas moralis ad aliquod vage otiosum verbum: et sic discurro: abstracta hac collectione non datur in re necessitas vaga ad verbum otiosum: ergo sola datur, datur quae sit in cognosci

65 Dices: non potest dari in cognosci quin detur in re: ergo in re datur. Sed contra: quia nemo negabit providere non a Deo inter omnes homines possibiles mille aliquos, qui si extiterint non loquerentur otiose, deinde hos existere, et constituere collectionem, de qua loquimur. Certe de illa moraliter certum habebimus

q aliqs ex illis mille locutum sit stulte, et taen nullus in re loquitur: et coenter nulla in re datr nestas vaga ad loquendum stulte go ze dan infalibitas et nestas moralis in cognosci, et n in esse.

66 Dices iterum: si nestas moralis vaga non datr quo ad esse sd quo ad cognosci, aliqd agnandum est unde nestetr illa ad asserendum aliqd vage potius q detrate: qd go e hoc? Resp nil aliud q experientia, qua semp expta e q in collectione liberarum operum, seu causarum liberarum, et agentium (de qbus hic ssertim agimus) n oia evenire usiter. A posteriori id suadeo 1o: qa nullus e prudens, qui in his n recurrat ad experientiam. 2o qa si semel seponamus experientiam: tollemus omne medium moralis certitudis et coenter moralis nestatis: siquidem ex pte tm liti (qque in indifferentia phica equalis ad utramque ptem) nil aliud manet, q ea possit medium moralis certitudis ad unum pre alio: go sola experientia e, que mediante indicio, nectit moraliter causas cum suis eventibus: et coenter nestas moralis vaga nectitur tantum in indicio aliqd vage asserenti ex fundamento sdicto.

67 Replicabis adhuc: multoties audimus, impossibile e q l, hoc iustus n peccet venialiter, aut singulis diebus contra illud Prob. 24 septies in die cadit iustus aut toto vite decursu contra illud Trid. ses. 6 can. 23 siquis dixerit hoc sel iustificatum:: posse in tota vita peccata omnia, etiam venialia vitare, nisi ex speciali privilegio, quemadmodum de Beata Virgine tenet Ecclesia anathema sit; Sd ad verificandas istas et siles locutiones nesse e admittere impossibile morale saltem vitandi oia venialia, et coenter nestatem moralem committendi aliqd l, aliqua vage saltem, que talis sit quoad esse, et intrce se teneat ex pte obti: alioquin locutiones illae, se ipsas habent pro alio, q n e dicendum: go admittenda nario est nestas vaga rebus ipsis intrce inexcens tm in his casibus, tum in aliis, coenter q n e admittenda pure extrinseca, et qad cognosci. tm.

68. Fateor ingenue difficilem esse ferre instantiam istam. Ad illam vero si textus Trid. sess. 6. can. 23 loquitur consuleretur sufficienter de lapsu in mortales impossibili; sed de lapsu in venialia aliqua, justo fundare experiens difficultatem in operando, quam professum fundamento necessitatis moralis exstare, qua ipsum prudenter sibi certo persuadet justum quotidie lapsurum in aliqua venialia, nisi speciali gaudeat privilegio divino. Difficilior expeditu est ex eodem textu: nam hic directe statuit in hoc, etiam justo non gaudente speciali Dei privilegio impossibilitatem ad vitandum per vitae decursum venialia omnia. Haec autem impossibilitas si antecedens est, ut volunt Adversarii, et intrare se tenens ex parte obiecti: nescio cur moralis tantum sit, ut concedent, et non etiam physica, ut malunt. In illa non est discursus iste quo placuit illos premere, dum pellitis premere me placuit argute facto.

69 Sic igitur arguor, ea potentia, seu potestas antecedens deficit ordinarie justis ad vitanda per vitae totius decursum venialia omnia quae ad hoc quidem extraordinarie confertur Beatae Virgini ex speciali Dei privilegio; sed potestas antecedens ad id collata Dei matri ex speciali Dei privilegio est potestas physica, et non pure moralis: ergo potestas antecedens, quae deficit ordinarie justis ad vitanda per totius vitae decursum venialia omnia, est potestas physica, et non pure moralis. Consequentia recta est, et contra praeclara maior non praesupposita praemissis, harum autem maior innegabilis mihi est, atque adeo probo minorem: potestas antecedens ad id collata Dei matri ex speciali privilegio divino consistit omnino in specialissimo auxilio, aut potius auxiliorum efficacium cumulo, quem statuit Deus non facere omnino aliis justis in hac ordinaria providentia: sed potestas omnis constituta per auxilia gratiae, quodcunque illud sit in schola nostra est potestas physica, seu importans vires physicas, et physice indifferens ad utrumlibet, ut patebit inductione facta per alias potestates libertatis plenarias sub auxiliis ordinariae necessitatis: ergo potestas ad id collata Beatae Virgini est physica, et non pure moralis, et consequenter hominibus justis intrare adeunt necessitas

vaga tam phica q moraliter incurrendi plura venialia, et hec nihilominus dicuntur incurrantur, et ut simpliciter peccata, et moraliter imputabilia. Ut ita phice q moraliter sint antea inevitabilia, q durissimum dictu est.

70 Dum ergo Adversarii hunc modum solvunt, vero ad Concilii textum et illius interpretationem de impotentia etiam moralis, ... coente, qua ... hanc ordinariam providentiam, non valent homines etiam iusti omnia et singula venialia vitare. Unde loquitur de potestate antecedenti possunt iusti omnia collective vitare pariter ac illa possunt vitare singillatim. Quod autem non vitent, nec vitabunt, ab defectu provenit privilegii specialis, et coenter a decreto, seu lege communi Dei, qua statuit non conferri singulis hominibus etiam iustis, auxilia perfecta efficacia ad vitationem omnium, sed plurium venialium. Qua lege sic a Deo lata, sunt ex ea manent iusti coenter necessitati ad vitanda ea venialia ad quorum vitationem acquirunt auxilia perfecta efficacia, manent aliter necessitati ad incurrendum ea ad quorum vitationem acquirunt auxilia mere sufficientia, seu non perfecta efficacia. Immo ea lege posita, ut eius manent necessitati coenter Deus et homines iusti, ille ut conferret homini etiam iustis, et vires gratiae, quibus non se gerant efficaciter, et isti ut se gerant deficienter q ad vitationem omnium venialium.

71 Esse in Deo potentiam legem communem colligitur sa... ex experientia qua videmus deficientes qua operantur eam agentes ... ac liberi. Et quo ad fulcimentum maxime vitationis venialium, colligitur apud me plus q aperte ex allegato Tridentini textu, eo q requirat ad illa speciale Dei privilegium, q supponit docendum Dei Matri. Et ro ... est q privilegium non datur nisi respective ad legem communem a qua excipit aliquem, vel aliquos; privilegium enim, ut dictat apud iurisperitos, idem est ac privata lex ferens, aut vulnerans legem communem, quatenus facit ne ista habeat vim ipsa et absolute vim quoad privilegiatum, qualiter eam habet quoad reliquos. Unde constare de privilegio concesso Dei Matri (et omni velu

ten ex aliis eximie sanctitatis pro vitatione omnium venialium, indi
bus maiestate de exa legis communis sufficienter, et comprehen
dentis reliquos etiam iustos quo ad opposita.

72 Si autem examinare velis motiva, quibus ductus
fuit Deus ad effectus legis communis statuendos: inter convenientiora pro hac
universo, hic pensare potes ex D. Thoma q. 1. ut sic appare
at nobis, et a posteriori cognoscentibus varias rerum distinctiones
inter eas libertas et varias, quae efficiet operandi semper, ve
lunt et operari. 2. ut detur in natura pulchritudo resultans
ex varietate hac. 3. ut resplendeat Dei dominium supra
suas creaturas omnes. 4. ut iusti titulus habeant agendi gratias,
tum quia relicti non sunt in massa perditionis, nati ipsis auxilio
inefficaci pro vitatione mortalium, aut pro resipiscentia post illa ad-
missa, sicut nati sunt reliqui iniusti; tum quia evecti sunt
ad maius spes vitae, quam alii etiam iusti, concesso eis maiori cu-
mulo auxiliorum efficacium pro vitatione venialium, quam aliis conce-
ditur.

73 Quibus omnibus praemissis, ad argumentum in fronte po-
sita iam nunc venio, et priores eius adiunctis: tum quia locu-
tio fit de obiecto impossibili intra spheram consequentis vitandi ve-
nialia sine auxiliis, quae pro ipsa sunt inefficacia. Tum quia locu-
tio, etiam si expresse loqueretur de necessitate morali, posset absque
inconvenienti reflectere supra se, et se, et se ipsa pro obiecto [illegible]
here, qualiter plures probabiliter docent de omnibus titulis actibus, et vo-
luntatis. Tum quia agnarum est per se sufficiens obiectum in cognitione
prudenti aliorum hominum, quam ducti experientia dicta certo si-
bi persuadeant peccati venialis quotidianas incursiones potius
quam vitationes. Tum denique quia necesse non est quod cognoscendi
modo se tenendi ex parte nostri respectabiliter sit verus
obiectum aliquod illius conforme. Hic enim cognoscendi modus
aliquis oculus requiritur ad videndum, vagus et indeterminatus est

quin illi ꝑ obto extrico reat aliqd vagu et indetratu in se: go et quis apd se iudicet, n posse moralr Ḡere q custy n tabatd quotidie in veneale aliq, nesse n erit q ex pte custi sit vere et intrce impoa. aut nessitas aliqua moralis.

74° Colliges hinc: posse apd nos stare optime ut aliqd sit moraliter impole, aut nariu, et q de facto eveniat aliter; ratio: qa prudens existimatio adq reducimus ista impolitas aut nessitas, n e Ḡnexa cu sui veritate phica, ut, seuque ponitr in Ḡnite cognios cu obto extrico ita se habente quod sit qa impeate dicta suffse aut suspa aliq sits reflectat Ḡnectets ex hac pte cu sui veritate, sive cu eo q ipsa jaut filis aliorum cognitio sit prudens existimatio eventus. ng quomodo cumq iste in re ptingat, n desinet esse prudens existimatio illa. Ptrea apd nos inquiriens n erit quod moralis nessitas vaga devolvatr ad unu extremu, cte- ris ovitatis, aut fugatis; qa cu apd nos extrica omnino sit, nec influat in eos, illesa oio relinquitur, et sine diminutione aliqua Ḡpria intra libertis: ac pinde non impediet imputalite eus, qdo peccaminosu de se sit.

75 Tamen apud nos veru e in subiecta materia n valere coq a distrivo ad collivu: ac pinde fieri potest q singula extrema vg singula venialia ā ip- so Ḡmissibilia sint moraliter polia disue, et q omniu collectio nihilominus sit moraliter impossibilis. Ratio e qa potest esse fundamentu ad iudicandu prudenter unu, et n aliud, ut saepe evenit, experientia enim ẽorum vg positu in his circunstantiis semp aut fere semp peccat, fundamentu sufficiens est ut Ḡmunis prudentis existimatio Ḡnectat extrice, seu moraliter coq, seu dum in eis circunstiis positus cu aliquo collectionis peccatorum vage accepto, ut n Ḡnect

illius ex peccato A detrahe potius quam ex peccato B.

§ 5. Reliquis argumentis a ratione fit satis.

76 Secundo arguitur, et multipliciter exornatum quod a priori impugnat per vaga necessitate intrinseca retrocium sic se habet: Haec vaga intrinseca necessitas commendat ex una parte Dei dominium, et ex alia non nocet creatae libertati: ergo agnoscenda est in collectione istorum auxiliorum quae efficacia alicuius vagae acceptionis. Consequentia bona est et antecedens; et hoc quo ad 1am partem probatur; quia per eius vagae ac intrinsecae necessitatis concedit Deo in diversis potestas ipsa convertendi hominem quocunque voluerit quae de se non potest, valde decens Deo, et dominio eius est. Quo ad 2am partem probatur: quia praedicta necessitas non obstat, quominus omnia et singula quae potestis ad utrumlibet stant in creatura possit haec pro libito suspendere vel separare a se; sed eo ipso libertati creatae non nocet: ergo fundamentum mirum est: quia licet stare nequeat ea necessitas, quin in collectione auxiliorum ponderari debeat aliquod efficax, stare tamen potest, quin illius determinati datum creaturae debeat non frustrari.

77 Respondeo 1o: vaga necessitas non obstat indifferentiae et libertati extremi determinati: ergo neque vaga necessitas consentiendi alicui auxilio obstat indifferentiae et libertati respectu huius auxilii. Consequentia bona videtur a paritate antecedentis, et hoc probatur quia ipsa voluntate posita sub quocunque auxilio, sic enim necesse est quod vel consentiat, vel dissentiat sub illo. Et non tamen haec disiunctiva necessitas non obstat indifferentiae et libertati respectu utriusque, hic enim omnino libere ponitur ergo similiter etc. Respondeo 2o: resistere omnibus auxiliis, seu ponderari creaturam resistere omnibus est summe difficile; et tamen facile est resistere duobus: ergo creatura resistit uni vel duobus per libertatem immunem a summa difficultate resistendi.

et nequ. obij resistere possit libere: quia libertas resistendi obij est coniuncta cum difficultate summa; imo cum infinita: siquidem difficultas crescit ex mero, et auxiliorum numero et infinitis. Modo sic: sed difficultas infinita rui virtus finita est impossibilitas intrinseca: ergo impossibile intrinsece est quod creatura resistat obijs auxiliis: et consequenter intrinsece necessarium est quod consentiat alicui vagae, quin adhuc haec necessitas obstet illius potestati contingenti et liberi.

78 Respondetur 3o: maior est potestas Creatoris ad creaturam emoliendam, quam creaturae ad se indurandum: ergo licet creatura possit resistere quam plurimis auxiliis Dei, non tamen obijs. Respondetur 4o: instaurando hoc argumentum possumus num. 18, quod illa potestas divina vocandi est infinita tam intensive, quam extensive; potestas vero resistendi in creatura est finita: ergo necesse est quod exhauriatur ista, et vincatur ab illa. Respondetur denique: quia ex potentia resistendi auxiliis singulis quae danti alia, et alia in infinitum negatur colligi potestas resistendi obijs: ergo non est in creatura potestas ad resistendum obijs, sed necessitas ad consentiendum alicui vagae saltem etc.

79 Respondeo ad argumentum negando bonam assumpti partem non enim commendatur Dei dominium ex medijs plane chymericis quibus adstruitur; est autem apud nos plane chymerica necessitas haec vaga speculative loquendo, et attentis propriis intrinsecis potestatis libertatis creatae; atque adeo non tam commendat quam deprimit supremum Dei in creaturas dominium. Hinc neganda absoluta indecentia quam contendunt Adversarij aferre Deo potestatem invincibiliter convertendi quaecumque hoc, quae vel sit ideo cum praedicta vaga, ac intrinseca necessitate antecedente, vel ex illa nascatur. Nego insuper 2a partem assumpti ob rationes omnes contra Scholae factas. Ad probationem eius, dico, praedicta necessitate obstare; quoniam omnia et singula quae potestate ad utrumlibet formant in creatura, possit Deus in suppositione quarumcumque aliarum deinceps pro libito componere aut separare

[illegible] et hinc nascere creaty libertatj, siquidem auxilio e posse fa-
cere ex dispositione, aut cum potestate [illegible] [illegible] qualis libero
alterius libertas, atque eadem necessitas in dissentiendo [illegible] si necesse
libertas dissentiendi, sive nocet sive non nocet ejus libertati.

60 Addo [illegible] dispone [illegible] vaga [illegible] ne-
cessitas non obstat [illegible] libertati extremum detrahi, quod [illegible]
aliud intri quos vagari ea necessitas [illegible] ad eandem [illegible] liber-
tatis [illegible]; quod [illegible] quod non [illegible] [illegible]. [illegible] est: quia
[illegible] vaga necessitas est potestas ad utrumlibet, seu ea e potestas
ad ponendum unum, ut ipsa sit potestas ad impediendum illud per
[illegible] non positionem: quare [illegible] detrahi extremum ipsius ponendi,
absque nocumento libertatis ponendi, cum ponadi sub necessitate vaga, et
potestate ad ipsum, quae e [illegible] libertas ipsa. Patet hoc in [illegible]
voluntas [illegible] in [illegible]: voluntas enim sub auxilio [illegible] ad dilectionem
Dei dato, necessitatur vaga [illegible] ut diligat [illegible] ut non diligat Deum:
[illegible] ut [illegible] dilectio, [illegible] non dilectio [illegible] ad eandem [illegible]
libertatis [illegible] quae e potestas ad utrumlibet, et [illegible] ponens ponere
dilectionem, ut ipsam sub [illegible] impedimentum sit [illegible] non dilectio
et hinc nascitur, quod [illegible] detrahe dilectionem, liberrime eam
ponat: et posset [illegible] vaga necessitas cum [illegible] ad [illegible]
ad [illegible] illius

41 [illegible] est extra [illegible] vaga necessitas [illegible] ex-
trema, quae non [illegible] ad eandem [illegible] libertatis non e potestas ad
utrumlibet: siquidem tunc potestas ad ponendum [illegible] sub auxi-
lio A, non e potestas impediendi illud sub auxilio B, [illegible]
[illegible] potestas ad ponendum [illegible] sub auxilio A impediatur ad po-
nendum [illegible] sub [illegible] auxilio a potestate dissentiendi sub auxilio
B, [illegible] qui tunc ponat sub auxilio A, nequit non poni si-
ne nocumento libertatis [illegible] [illegible] auxilio A, [illegible]
[illegible] non poni sine nocumento [illegible] quod [illegible] ista libertas
ad ponendum [illegible] [illegible] sua, et non aliis libertatibus. In

casu aut vago nessity ad stry q, sub auxio A, q, sub auxio B, stz possit sub auxio A poneretr pro libito potestatis dissentiendi sub auxio B: siquidem poneretr: qa potestas hec iuncta pro libito cu dissensu, impediret quod potestas dissentiendi sub A exerceretr ponenda etiam deesset, quare poneretr cu nocumento libertis, consensu nanda e coa; et paritas facta clarissime enervatr.

147 Ad 2m confrac vero distinguendo maiorem: resistere oibz auxijs in se et antec consensum difficile, supposito quod oa et singula auxia sint indiffa, co maiorem: consensum difficile coenter et quo ad nos, seu quod ad assensu nostrum de resistca omnium cedo maiorem: neg xa supra dicta, pro adstruenda nessitate morali extrinseca assensus noster de resistca omnium auxiorum difficilior e in nobis, quod ass de resistca uniq: hic aut ass difficil non oritur ex difficulte antenti, sed ex experientia volabilitis agentis liberi in operando, seu ex experientia difficultatis, quod operatr agens libery constituty sub diversis libertatibz, quales sunt, qui resisterit plurimis auxijs, quorum vna non aliq influat.

148 Ad 3m confrac vero falsum ca ans: si loquatr de Deo decretum accepto cu auxio quocunq etiam inefaci: nam pro hoc non pe Deus potest emolire creaturam, quam taen potest se potest se indurare. Verum taen erit ans, si loquatr de Deo et creatura pre facere et se sumptis, praescindendo ab auxijs. sic enim het Deus potestatem reddendi creaturam potente convertere se, creatura vero non het acquirendi facultatem se convertendi, cu non potentis acquirerat auxia supernalia, sub quibus convertat, converti vere possit. Deinde verum e ans si loquatr de rebus vt sunt, et vt debent existimari. De rebus vt sunt, quia vt sepe diximus, nulla e hoc pertinent ad hanc pendet quod onus conversio non heat Deus plura media efficacia, quam necessaria sint ad eius conversionem. Vt existimari debent: quia existimari debet vt moraliter impossibile, quod quicunque istorum hominum providerit resistere oibz auxijs gre.

84 Ad 4a. ostz reo, virtz creatz ad resistendum ex extensiue infinita, sicut virtz Dei ad vocandum per media grae extensiue infinita: nam sicut per creatam resistentiam sua se extendere ad hac et illa, et alia sine termino auxilia grae; ita per Dei vocatione sua se extendere ad hac et illa, et alias circumstantias sine termino, ut creaturam alliciat. Subsequens autem falsum est, quia virtz vtraque sumpta extensiue quoad media grae sunt infinita. Sed denuo subsistatur, si virtz Dei ad vocandum consideretur quo ad istorum efficaciam, quam habent media grae, quae sunt virtuti: nam sic non est infinite infinita, et eodem sensu non est infinite maiori virtute resistiua creaturae: et tamen conuenit quod virtz finita creaturae resistere possit virtuti diuinae quo ad efficaciam mediorum intensiue finitorum. Ad extremam confirmationem negatur assumptum ex probationibus factis.

85 Tertium argumentum confirmari potest ex duplici parte in hunc modum: libertas Dei perfectissima est cum verum productionis, et impeditionis carentiarum; sed nihilominus non potest ex collectione creaturarum vult et carentiarum impedire: ergo similiter potest quod libertas creaturae sub singulis auxiliis grae perfecta sit, et quod nihilominus non possit creatura impedire omnium auxiliorum efficaciam. Deinde agnoscenda est necessitas vaga alicuius oculi ad videndum, quia statuta urgemur sic: omnium requisitum ad videndum vagatur aeque per sinistrum et dextrum oculum, et non est inferri hic requisitum ad videndum: aut neuter requisitus ad videndum: ergo similiter statuta vaga; ac consequenter necessitate conterendi aliquod auxilium potentia omnium connexionis vagari per omnia auxilia, ita ut nulli detrato dominat, et tamen nihilominus non possit de collere.

86 Pro fundatione vtriusque partis etiam, quam plura sunt posita, quae toti conueniunt, quae tamen de nulla parte detrata possunt praedicari: ut in infinito, et in aeternitate; et quod caput est, in ipso cumulo auxiliorum dati moralis connexio seu necessitas cum consensu, quam tamen de vllo detrato auxilio possumus praedicari: ergo similiter de collectione auxiliorum poterit absque inconuenienti praedicari

metaphysica connexio cum ipsa voce vage necessitas metaphysice ad illum, quin dicam posset de illo detracto auxilio attento in collectione.

67 Resp. ad 2am partem, 3o ante, et [illegible] conc. disiunctas est quod Dei potestas ad plures creaturas est potestas ad impediendas carentias oppositas; atque adeo est potestas ad utrumlibet, et una eademque libertas, quae ut dixi n. 60, aut est aut dicit absque indeterminatione vage necessitas ad alterutrum. At potestas ad ipsum sub auxilio A non est potestas impediendi illum ipsum sub auxilio B, atque adeo non est pura ad utrumlibet, nec una, sed duplex, aut multiplex libertas, ac proinde non potest esse aut dicere vage necessitas meta. ad ipsum sub aliquo auxilio absque nocumento libertatis creatae.

68 Ad 2am partem admitto necessitatem ipsius oculos vagantis, sed ita ut uno deficiente detracta fiat, et derivati ad alterum: quia sub tunc aspectu requisitum dicitur ad videndum, sic etiam antea ad tale suppositum cum veritate requisitum dicitur. At vaga necessitas penes auxilia recurrit ad unum de voluntate, quomodocunque supponantur reliqua, quae in qualibet suppositione manent determinata libertas ipsa et indifferentia, cui repugnat ipsum connexio: atque adeo nulla est libertas, quae antea ad eas suppositiones sit veritate connexa cum ipsa: et consequenter nulla est vage necessitas ad illum. Porro ad vaguitatem istam (quam supra dixi esse mere rationalem) inter oculos admittendam dari fundamentum ex parte utrinque, quod uti non possumus, cum disiungendo inter utrumque utrumque sufficientem ad videndum seorsim ab altero explicare: at in singulis auxiliis nihil est quod nos cogat ad astruendam vaguitatem metaphysicae necessitatis.

69 Ad raz fundamenti dico verum esse quod ista, quae de toto dicuntur, respiciunt totalitatem utrumque, et directo attribuunt quae singulis extremis ipsa tota perinde ad reliqua, ut accidit in exemplis infinitudinis, et aeternitatis allatis. Ungeniis tamen cum sic ut iunctis cum aliis

& aliis sine tre infinitudo adveniret, et idem accidit in durne hodier-
na, et juncta cum aliis, et aliis sine tre succedentibus. Amore
ps. nessitate moralis extrica, q. ga. sfls. dcedimus colleonis auxi-
oris, ad qtate illorum recurrimus, et ad experimentum varietis, qua opertet
liberis arbitris, que alica plurabas et quasi e, cum vero sden-
tisse dcedimus colleor, et singulis denegamus auxiliis. Aft cum
ista in dnexio, et separabilis a dfu. n. resquant qtate dinuz.
ly discreta, ps. singulis auxiis et se efaltr spectand, nequeant
colleo toti n. dueire atq. adeo n. cohaerent dnexor, et inse-
parabili a dfu, q. ipse fart vaquitas nessitis mtphs.

90 Arguitur. Istam pe ex duplici alia pa-
ritate: 1a sit: stale est, posse Deus intendere efaciter aliquem de-
tratus finis, ad que agnoscat here quam plurima media de se sufficientia
quin speandis illos detret, ps. detrandis sibi relinquat aliquem
eorum, ps. tunc vaga ac mtpha nessitas dati, et aliquem ex eadem col-
lectione elegatur, quin ullus detrate sit narrio speandis eferri, posita-
te vaga mtapha nessitate, et aliquem ex tota colleone auxiorum
indifrentibus efax sit, seu jungantur cum dfa, stare adhuc potest
q. nullus detratus auxius sit narrio efax, seu jungatur cum dfensa;
et coenter astrui pe vaga illa nessitas sine spudicio libertatis. = 2a sit ex P. Aferr. supposito cum dmuo fa opperare istis
in ta durans successibus a pe ante. In q. casu neseret et
detr aliquam 1a durne ante q. sceserint istis cares duraiis
anteriorum. Et mos fa: opterne cohaeret, q. qualibet ex his caren-
tiis detrate sumpta sit dgens, et posset deficere, et q. sit vaga
ntaris q. exant innumeris istarum, et in tale detr dnexio cum
eo q. n. oes deficiant sit: ergo sibit in dicto casu malo auxi-
lis indifrentibus cohaerere pe q. posset deficere efacia cuislibet sumpta seorsim, quin posset dari sultas defectus ef-
ficacis oium auxiorum.

91 Resp. omittenda sufficit. utriusque paritas

et ad hoc ipsa mari, aliquo mediorum; sed tunc vaga metaphysica necessitas coens
dari, et aliquod medium ex ea collectione elligatur, quod mediorum; vaga metaphysica
necessitas ans, nã mediorum, et cog, quae de necessitate metaphysica ante, et post
asseruit sub aliquo auxilio loquitur. Itaque Deus in praedicto casu necessitatem ma-
net, ut non omittat sua media, seu ut vage ponat aliquid; sed necessitate
quae sibi met imposuit per suam libertatem circa finis omnes autem necessitas faci-
endi aliquid quod operans sibi imponat coens est: ergo necessitas qua Deus in
eo casu manet necessitatus ad ponendum aliquod determinatum medium coens est.

92 Fateor in Deo manere post libertatem talis praedictam in-
tentionis, libertatem potestatis pro determinandis mediis; sed quae admixta sit
necessitate coente praedicta, et ex primo libito circa finis quadamtenus determina-
ta ad posteriora libita determinationis mediorum: quae libita propterea non pertinent
ad libertates non diversas: ac proinde libertatem eandem antecedente absolute ponenti.
Nec autem dictum favet Adversariis: quia necessitas consentiendi alicui auxilio sub
vaga illa necessitate non est coens sed absolute ans; et insuper potestas ad
dissentiendum sub quocumque auxilio est non indifferens, et diversa a potestate
dissentiendi sub alio quocumque: et propterea quae hic non coherent in ordine
ad ipsam libertatem, qua potest determinare deus, coherent bene illi, in ordine
ad ipsam libertatem, qua determinat medium.

93 Ad 2m paritatem esse ante, nã cog quae est
facere auxiliorum unius cumuli, et inefficacem auxiliorum cumuli alterius,
per eos quas versatur vaguitas necessitatis metaphysicae, dependent a libertatibus
diversis, et inter se disparatis, illae vero durationes ab eadem libertate de-
pendent: et inde nascitur, quod haec omnes durationes coniungi inter se non possint,
possint vero coniungi omnes illa efficacia, et inefficacia. Unde libertas Dei ad
ponendum quamlibet ex eis durationibus, est indivisibilis libertas ad ponendum defectum
aliarum istarum durationum anteriorum, et saltem indisputabilis ex illa: quare cum
possitio cuiuslibet, et defectus aliarum sint extrema pertinentia ad eandem
libertatem dominii, possitio propterea cuiuslibet libera non est; secus efficacia cuius-
libet auxiliorum, ob rationem nos adductam n. 160.

94 Ad 3m absurdum arguunt ..tissimi Adversarii contra nos colligentis

l. ex intra fa inferri, pole m(eta)p(hysi)ce ee oes creaturas liberas sive angeli-
cas sive humanas dissensuras fore ortis auxiliis, ex q(uo) eius sub(se)q(uen)-
ti, Deus ee potentia sua induxendi, n(on) vero ad faciendi, unicam
saltem ex eis creaturis libere obedientem praeceptis divinis. 2° pote esse
casus in quo nullus Angelus, vel homo posset cordate Deum orare pro
mandatorum observantia, aut tentationum victoria, et sic de
aliis illationibus eque absurdis, quas quisque pro ingenio suo deducere
potest: q(uia) si suadet poltas omnes creaturas libere ortis auxiliis d(is)-
sensuras, suadet pariter poltas universalis dissensus singularis,
et cum dicendum illud ee pie, q(uia) nemo pie cordate petere a Deo
q(uod) ipse n(on) pie potest concedere illi; p(ro) mandatorum observantiam
seu gratiam efficacem ad illam n(on) posset orare Deum providentiam, contra et per-
petuis nostris praxis ordin(ari)a.

95 Rio cum P. Serr. illationes contra dist(in)g(u)o n(on) se-
n(on) ee absurdas, ptis consentaneas valde nostrae libertati: quare sub p(ro)fessione,
qua nos pie loquimur in genere nostro, cit attendi p(ro)fessio ex pte
creaturarum rationalium, quaecumque sint, prius intrinseca libertas sua poltes e inspec-
tare m(eta)p(hysi)ce casus possibiles cum tota extensione, qua apparet, quem ma-
neat potior ratio p(ro) casu unius creatur(a)e q(uam) p(ro) reliquarum omnium. Ita ha
aut admittendo n(on) invenio maiorem repugnantiam, q(uam) in admittendo
casus, in quo nos volitas creaturarum rationalium de facto peccaverit
et inobedientes sua sunt et rebelles Deo exhibere singulares de
ratione. Ymo sic hoc est m(eta)p(hysi)ce pole practice et absolute, ex fol
tiori indicandi est m(eta)p(hysi)ce pole q(uod) speculative saltem, et quatenus
e ex pte libertatis creatae, et prius intrinseca eius. Ita e q(uod) sed saltem
q(uod) Deus velit et voluntas creata maneat dedicata ab ipso, p(ro) parte
spontaneo, et plena libero procedat arbitrio, et ideo q(uod) arbitrium
sit ad faciendum q(uod) ipsi volenti placuerit: consentanea e voluntati
cuicumque potestas resistendi ortis auxiliis, ut pote pertinens ad pte-
nitudinem arbitrii sibi a Deo collati.

96 singularis vero, et tota sequellam

in sensu dictis nostris: et in eodem sensu dicto subsequenti: nam tunc Deus non erat forte potens emollire voluntates illas, ob actuales et morales resistentias, quae ex propria dotatione rebelles forent Deo. Quia illas impellebat ex terris, si cordate petere a Deo tentationum victoriam sit honesta operatio facta natura ex auxilio Dei; nam sic petere esset consentire cum auxilio illi contra suppositum, quae sit de resistentia omni. Si autem illas stabilis loquatur de cordata petitione moraliter licet moraliter honesta; et aliunde supponatur nulli earum creaturarum revelatum fuisse morales absolutas gratias, quas Deus propter suam scientiam mediam dignitate futurum providere excogitaverit in hypothesi illa metaphysica, non impellebat in terris, sed non contra illi omnino acquiescant; quia si quaevis earum creaturarum, ex fragilitate sua succumbere videatur singulis tentationibus, quem aliquando versa sit congere animum, qui obstinate apud se statuat numquam assentire inspirationibus divinis ad virtutes allicientibus, non video cur non possit cordate petere a Deo gratiam efficacem pro tentationum ulteriorum victoria, quam nesciat se impediturum. Hos autem casus impossibiles absolute et practice fore ex principia libris extremis inveni cum n. 93.

§. 6. Fert iudicium de 2º nostratum opinandi modo.

97 Dixi n. 20 plures nostrates recurrere ad necessitatem moralem adquirendi alicui auxilio divino, quod in omni creatura libera agnoscunt, ut sequelas contrarias eludant, et satisfaciant Augustino, et potestatem et merita cuiuscumque creaturae liberae adstruant. Et quia communissimus est iste modus opinandi inter nostrates, est et valde ingeniosus, et me iudicio dignus, ut verus ex parte habeatur, et absolute conferatur alteri, quem impugnavimus, placuit illum aliquando latius proponere et explanare.

98 Asserunt ergo hi sapientes 1º omnia et singula auxilia esse de se indifferentia, omnia et singula posse frustrari, et irritari loquendo metaphysice; quare operare aut, vagam necessitatem metaphysicam consentiendi alicui auxilio: et metaphysice posse esse in creatura nulli videlicet

dimensura. Asserit 2° et supponit: quod licet in ipsa possibili sit perinde creari cum auxiliis dimensurae aut cum extra dimensuram, id tamen esse ita moraliter incredibile, et impossibile, ut asseri nequeat nisi desipiendo, et assumendo imprudenter, id quod omnino intendit ab Augustino libro de Correptione et gratia, et libro de Praedestinatione dictumque est: quod inspecta amplitudine divinae opis et sapientiae divinae infinitudine, nam nequeat Deus mens varii, et iste modus vocandi hoc, quod animadvertens nullus prudens possit asserere fere, ut creari quemvis spiritum nulli consentiat in bonum . . . .

99 Transit tunc ad istam ad asserendum: sufficere soliditatem incredibilitatis, aut necessitatis moralis fundandam, ut tam in scripturis, quae in SS. in [illegible] asseritur, aut supponitur in Deo potestas convertendi quemcumque hominem, et [illegible] tollere aliquem cum trahat ad bonum, quare etiam tam in scripturis quam in SS. supponi, ait, quod non nisi stulte negaretur: moralis enim [illegible] de quo summa inter morales certitudine certum est. Quare casus ille in ipsa, de quo loquimur, nisi desipiendo, ut optime [illegible] Augustinus supponi non potest in hac sententia, et dicens ut alibi patet . . .

100 Ex his duobus assertis aut suppositis colligit et asserit 3° [illegible]: quod licet possibilis sit ut creari cum auxiliis dimensura dimensurae aut cum dimensura, tamen potest non esse creare, quae sic dimensura, vel dimensura simultanea: et communiter potest non esse creari, quae potest esse in [illegible] aliquo [illegible] vel auxiliorum [illegible] indifferentiam. Ratio est: creatura quae dimensura cum auxiliis dimensura, aut dimensura [illegible] ab omni creari possit: nam ex possibilibus nulla est quae non dimensuratur alicui dimensura vel dimensura: siquidem oppositum nisi desipiendo supponi nequit. Si creari dicta [illegible] ab omni possit non esse [illegible] quidem praeter posita nihil est possibile: quod creari quae dimensura cum singulis auxiliis dimensura aut dimensura possibilibus omne.

Assumptum huius dicti asserti explicatur in ista expositione sortes sedens, dico si verum sit, aut possibile est sortem currere vel tamen est verum: sortes currens est possibilis: neg: sortes possibilis non est sortes currens; sed sedens.

101 Si autem magis ab huius sensu quod dicendum sit singulari casu illo mathematico hypothetice: venit in primis fingi insipienter et stulte; addunt ipsos hunc casum et quod exinde sequatur, quia ea contra nec contra sortem, qui certe non loqueretur de casu stulte ficto. Quod autem in eo non possit deus ipsa libere hoc convertere ad honestum opus liberum, ea dicunt naturam libertatis creatae, nec ullo modo absurdum, nec deo indecorosum opus. Qualiter apud thomas absurdum non est, nec opus deo, quod ante semel lapsus non possit a deo vocari ad poenitentiam; quod non possit deus necessitari creare instructum iudicia indifferentiae; aut vocare ad honestum opus ratione hac potestatis ad male peccati; et apud nostros quod homo non possit per sex quaestiones a deo sibi auxilio et occasione, sub quibus deus fuit dissensum. Haec summa opinionis istius.

102 Meum autem iudicium de illa est: necessitatem moralem quae adstruit ad consentiendum alicui auxilio, non posse a nobis admitti si spectetur intrinsece ex parte verum ob dicta sect. 4 ff. cedendi ... tota; posse autem sustineri, si spectetur extrinsece ex parte modo comprehendendi contra ibidem dicta. In qua tu plane sustinebam ... da indicanti sect. 3 n. 94 sufficere discursum factum ad vere colligendum impotentiam hominis de facto impossibilis, et irreparabilis, communiter quae sufficere contra thomas pro explanando Augustino re enim ipsa ponendo dominio divino, non sufficere. Secundo potest habere iudicium hoc: quia adiungimen dati sufficienter ex ingeniositate discursus facti, et fundamentis pro eo allatis n. 97.

103 Quo ad secundam partem suadetur: quia quod sufficit ad adstruendum impotentiam hominis de facto impossibilis per merita, sufficit etiam ad explanandum Augustinum contra thomas; sed discursus factus sufficit ad ... n. 97 dixi, ergo et sufficit ad secundam. Dices quod Augustinus loquitur de vero et exsistenti

mari deuent ex scripturis et oraculis diuinis; siquidem ita lex
arguit et deterret; sed ad explendum Augustinum de (?) sit sic
existimandum sufficit discursus factus adstruens impossibilitatem hanc moralem
de facto infallibilis in merita; mar enim impossibilitas ex scrip-
turis et Patribus non eruitur; ergo ....

104 Quoad 2um, quod suadere etiam 1o: quod ea
quae Augustinus arguit, non fore nisi valida in aspectu scripturis sed
libere etiam mali: quia ex eius verbis non fit deduci deuet impossibile
sed ut res de facto sunt, sed etiam sicut ut esse possit, 2o quod aliqui
ignorant potestatem Dei ut ad se conuertat creaturam, non solum in
facultate diuinae scientiae, et in infrustrabilitate diuinae voluntatis, ut vidimus
n. 94 sed etiam in potestate Dei auferendi de via quaecumque velit.
Hinc praeterea sequitur apparet quo ad dominium diuinum commendandum
quod affert discursus factus: quia iste ex ipsa insufficiens est stante
dominio diuino. 3o quod jam apparet durum non emptare contradictionem
casus in quo si Deus seduceret aliquem hominem, sed non posset ipse eum conuer-
tere quo vellet ad bonum; sed in quo hic ille sine ulla nouitate
necessitatis posset a peccato abstinere, et abstineret; sed hoc absque posse
permaneret ex non discursus facti; magis moraliter impossibile appare-
ret, quod ad summum euincit ex discursu allata n. 99.

§ 7. Proponitur sententia nostra.

105 R. Quoad 1um 6a de potestate sed 6a du-
plex caput agnat dominio sedis efforme, ex quo neget absque impos-
sibilitate in merita cuiuscumque creaturae illudis. Et ipsa ipsa est sufficienta li-
bertatis indiff. ta aequalis ad meritum; hac enim deficiente nulla maneret
creatura impossibilis in merita; siquidem nulla esset inexpugnabilis
erga quod non haberet Deus potestatem flectendi voluntatem eius ad unum ex duobus
extremis aequaliter honestis. Haec autem potestas Deo neganda est, et vere
potenti esset sufficiens. Et est sufficienta libertatis ad meritum saltem indiff.
ta inaequalis, et fixus, et ipsius, sursum et deorsum, ut in textu dicendi

a3

solet, et nos ipsi defendimus tract. de praescientia Christi: q. 3, ex pro
bilis sit 1° certis etiam inde offert remedium ad astruendam praede
stinatam pro merita cuiusvis creaturae possibilis, demanda aliter oppos.
tam praedestinabilitatem.

106 Recensui hos modos, ut ex probabilitate opinionum
quibus innituntur, ostenderem varias semitas quas nostrates eludere possint
quaestionem Theologicam de impraedestinabilitate pro merita cuiuscumque creaturae possibilis, etiam
illius, quae in sensu eorum nostri praeveniri possit resistitura omnibus et sin
gulis auxiliis de se indifferentibus: nam et hanc creaturam constitutam sub illis
et sub concursu indifferenti Dei ad bonum et pravum opus, non posset
Deus pro merita praedestinare; nam sub eo concursu indifferenti num
quam poneret creatura illa meritum ullum; ea nihilominus pro merita
praedestinari posset subtracto concursu Dei indifferenti ad pravum opus,
et collato determinati ad bonum, cuius indifferentia est praeter opera honesta vel
aequalia, vel inaequalia, ut innicate attactum est; est enim innegabile pro
se Deus uti dominio suo, et varietate praedicta comparare creaturam concur
sum suum.

107 Et ne insultent Theologi, et dicant cogere nos ad de
ferendum plenam indifferentiam tum auxiliorum, quae admittimus, tum concursus divini,
quo Deus de facto concurrit singulis creaturis liberis, progrediar ad astruen
dam cum P. Ruiz disp. 11 de praedest. sect. 3 n. 31 quem sequitur P. Arri
ba hic tom. 6 disp. 41 sect. 3 et aliis, quia servatis plenis ambo
eius indifferentiis aliter adhuc impossibile astruam creaturam impraedestinabilem pro merita
ita ut nulla sit practice et aliter possibilis, quae sub auxiliis Dei plene indif
ferentibus, et sub concursu Dei expedito et indifferenti ad bonum et malum
praedicatur, vel omnibus et singulis resistitura, vel omnibus et singulis consensura
vel utrumque non se sistura:

108 Sit conclusio: creatura quae pro libito Dei non pos
sit proxime vel praedestinari pro merita, vel deseri ut in peccata labatur
aliter et practice loquendo non est possibilis in se potestate carente, sed in
potestate ardente. Ita expresse P. Granda in loco sect. citato, sectione 3. Quid

suadetr deb: supma domino Dei sup creaturas reales debetr me-
taphe; q. absr earu, si ipsduenda sit, posset ipse d, ipsestari et me-
rita, svel deserere vt in peccata labatr: go quelt creatura, que
sb libto Dei n posset ipse ipsestari et merita, vel deseri, vt in pec-
cata labatr, absle loquendo n est vpaps. toa supma est, si aus
ipstet, qa ex absta potetas creare importet n so q passiue se tenet
ex pte ipsy, sd q actiue se tenet ex pte Dei, si Dei oppo, vt ad
libity diny pa Dei dominiy exercendy, aut exercity, deuetr me-
taphe, q eq so creary reale posset ipse sduere, que d, sit ipse
ipsestaly et merita, d ipse deserbilis, aut permissiones labi in pec-
caty: legite deducitr absle pole n ee creary reale, que vtrius
mod statu, subiecta n sit dominio, et libto Dei.

109. Probr itaque ans: qt supme dominia Dei sup creaturas reales debetr mephe ea ipsto, que magis illud commendat, et dpositr bene ex plena eary liberte, et indispa ad amplectendy bony d maly; sd q supmo Dei dominio sup creaturas reales debeatr mephe q absr eary si ipsduenda sit posset ipse d ipsestare et merita, d deserere vt in peccata labatr e ipsto magis commendans dominiy Dei e aliunde est dpoles ex plenissima eary liberte, e ipsa indispa ad bony d, maly amplectendy: go supmo Dei dominio sup creaturas reales debetr mephe. toa bene infr: supponi mary, et ipsa mire q ad vtrius ipse. Quo ad bz: qd debity aut ius eui veat ex pte creaturary mar subiectio, et dpsa a Deo quo ad bona gre, et ex pte Dei premir occasio ostendendi ga illas misericordia, et iustia sua, e ex ipsis vtrs ipsfecho dominiy diui reddere illd magis commendabile; sd debito ipsto vtrius-que istud respiceret qalt.

110. Quo ad 2a ppr ipsr eadem mir: qa d, illd ius aut debity eet impole ex plenissima liberte, e ipsa indispa eary creaturary quo ad bony d maly amplectendy, qua pte habet ipsr seq: meaiz diny de funitoe dditata ex ipsiur, ex boni operis

a singulis creatis procedentis, quatenus hoc ius adstruitur ei parte domi-
nii absolute et antecedenter ad ex suppositione potentiae etiam conditionata, seu
creatura ex parte cum suppositione cum providentia naturali libera et ipsa indi-
gentia creaturarum quo ad bonum, et eandem amplectendam: consequenter illa
huius discursus observata sufficienter procedunt sub ius, quod pone ex parte do-
minii personas singulas creaturas rationales, quae procedunt et absolute
procedentes sunt a Deo. Est itaque ius connexum intrinsece, quia dominium
connectitur cum providentia conditionata et bono et pravo operis creaturarum
rationalium sub diversis auxiliis, ut possit ipse eas producere. Quo iure
posito, procedit praemissa quod ad hoc potest indubitate ratio esse
ea certitudine, qua nobis indubitatum est scientia media divina
de nostro bono aut pravo opere sub auxiliis pro conditionate futuro et
posito omnino esse cum plena libertate nostra et ipsa indifferentia ad utrum-
libet.

III. Radeo quod ad probandam partem eiusdem praemissa maioris
quod ut illud ius absolute et antecedenter ad ex suppositione potentiae etiam
conditionatae adstructi non maneat potestas ipsa Dei producendi illarum
creaturarum intrinsece connexa cum libero exercitio earum, quodcunque
illud sit, quod etiam absolute et antecedenter adstructum in Deo, vel cuius proxi-
ma potestas Dei creaturarum producendi non maneat intrinsece connexa cum libero
exercitio illarum, compossibile est cum plena libertate et indifferentia quod dicitur
quod ius productionis etiam qua parte adstruitur in Deo absolute antecedenter ad
ex suppositione potentiae, etiam conditionatae, compossibile est cum plena liberta-
te et indifferentia creaturarum illarum. Pro maiori est quod ut illud ius
sic adstructi non maneat potestas Dei proxime producendi creaturarum absolute
et antecedenter connexa cum libero bono et malo earum creaturarum
ut est obiectum scientiae mediae. Sed liberum illud, quomodocunque illud sit, ut
obiectum est scientiae mediae non est exercitium aut absolute exercendum sed
conditionate: consequenter. Praeterea ut talis iuris non maneat ea Dei potestas
connexa intrinsece cum producere exercitia creaturarum quae ut est in natura pe... Deus
suspendere: quod nec maneat intrinsece connexa cum libero exercitio creatu-

Mary...

112 [illegible] ergo minus [illegible] est [illegible] qui [illegible]
nos [illegible] [illegible] est [illegible] ex plena libertate [illegible]
voluntatis ad amorem [illegible] [illegible] carens, quatenus [illegible] [illegible]
ius ad amorem exercitium, et cum illo [illegible] tali [illegible] [illegible]
nec oppositum ius illo antea absolute [illegible] ex [illegible] [illegible]
ad eas creaturas [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible] mala [illegible]
[illegible] fuerint, [illegible] erit ex plena earum libertate, [illegible]
ad libitum eiusmodi exercitiae ponenda. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
mediate, nec [illegible] [illegible] [illegible] ab eo exactum [illegible] in [illegible]
exercitium [illegible] carens eius, nec [illegible] [illegible] detrahit ad [illegible]
cendum [illegible], exercitiae ponendum [illegible] alio: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] indifferentiae voluntatis ad [illegible], et [illegible] neutrum [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible] [illegible] est: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] est, quia [illegible] [illegible] exactum ab illo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible] male [illegible] creaturae [illegible].
[illegible] haec [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
exercitiae ad illum: [illegible] [illegible] ex defectu absolute [illegible] sive bonum
sive malum, [illegible] ergo [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible].

113 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quae [illegible] [illegible] posset [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in peccatum; [illegible] absolute [illegible] ad aliquam
creaturam de qua Deus [illegible] [illegible] medium nec [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], nec [illegible] [illegible] [illegible] sub aliqua libertate
aut circumstantia. [illegible] [illegible] hoc [illegible] in [illegible] nostris
[illegible], [illegible] est ex [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Incarnatio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] Virgine, quae [illegible] [illegible]
[illegible] creaturam, quae [illegible] [illegible] sub nulla [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] medium [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]; [illegible] absolute [illegible] non est eiusmodi creaturae [illegible]

statuendo hanc aliquam impolitiam non esse aptam medium vaga satisfaciendi
quam impugnavimus: quo bene recurrimus ad ipsos dominium divinum necessitate nostr
oppositiones, inter ad quos non supponitur agendo; et astruimus aliquam
impolitiam creare eamque - sufficiens lege facta: et censura a doctis
theologis afficiatur sicut ipse Valentin Domingo tom: 1: disp 10.
10.

114 Probatur 2° Quod ea que creant non est practica, et aliqua im
positio creare, que ab libertate Dei non possit fieri, dum praestare ipsa meritoria
et defensionem non peccatum habeat, quamvis dominium Dei sufficienter creare realiter
non a nobis exposita nullo gravi fundamento niteretur; sed nullum
quo de hac materia fore fundamentum adducendum est tota ipsius fides
quae bene perpensa non leviter inclinant animum ad debitas assig.
Ut est multiplex auctoritas expressa Augustini allegata, et allegata
eaque satis clare colligitur hoc dominium divinum nam ut est que
supremum Dei dominium attinet, ut sit in ipsis creare realiter
non debeat in primis agnoscere et facile beneficii ultra dominium
creaturis afficiendas felicitas eterna, atque supposita elevare ad aeternam
et vitam, quae excuset a speciali debito gratitudinis ob hanc honestatem
et ob non positivas in circunstantiis, in ipso et aliqua miseria incurrisse
et felicitate amisisset; sed hoc nam generatim fundantur, esse qualiter
et singula fundant nam dominium divinum a nobis expositam
hoc quod gravi et multiplici niti fundamento &a.

§. 2. Obiectionibus satisfit.

115 Obiicies 1°: si nam dominium divinum sufficienter cre
are realiter astruenda esset qualiter a nobis exponitur, sequeretur in
Deo, si ipsa possibilitas creare realiter deperet ab eius debito; sequitur
hoc non ipsa, ipse impossibilis maneret; sed hoc non est dicendum
et in dispositionibus ipsius dominium divinum, qualiter excedens aliquam esse et in
dependens ipse a debito creandi adstrui debet: quod nam dominium
divinum sufficienter creandi realiter adstruenda non est qualiter a nobis exponitur

[illegible] contra [illegible], admittenda est vaga [illegible], quia [illegible] recurren-
dum est ad aliud medium, ut [illegible] hoc [illegible], aliquem [illegible] differenda.
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quo ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creare, et in re [illegible] aut [illegible]-
[illegible], [illegible] [illegible] quare [illegible] [illegible] [illegible] est, ut [illegible]
[illegible] valet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tunc [illegible] [illegible] et ab eo libito [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

116 [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et est [illegible]
[illegible] [illegible], quae [illegible] reddatur practice, et [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] creati, et [illegible] [illegible] et est [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] reddatur practice [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] et est [illegible] [illegible]
[illegible] creare [illegible] quae [illegible] reddatur practice et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

117 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ad [illegible] enim [illegible]

connexionem cum nullo dati, adstruit ut realiter ipsa ex parte dominii divini quo tamen connecti infallibiliter cum expressione alicuius vage et indeterminate consensus et dissensus sub eius auxilio: quia dominus Dei ex suprema sua potestate et perfectione fuit connecti infallibiliter cum aliquo consensu, et cum aliquo dissensu sub auxilio gratiae vage et indeterminate accepto. Non sufficit: quia haec connexio est omnino talis, est infallibilis, et est vaga: quia talis connexio et necessitas consentiendi et dissentiendi sub auxilio gratiae per se a nullo agnosci ex parte collectionis istius auxiliorum, quia si hoc requireretur, pariter repugnarent consensus et dissensus [illegible].

118 Nec distinguenda connexio: connecti absolute cum perfectione determinata consensus et dissensus necessarii realiter, nec cum connexio determinate, [illegible] debeat praeveniendo sit creare voluntatis, [illegible] itaque cum divini ad praescientiam determinatam consensus et dissensus creare voluntatis sub auxilio gratiae non est dissensus et cum dati expressione infallibile connexionem, sive praeveniatur sive non praeveniatur, sive praeveniendo sit sive non sit praeveniendo creare voluntatis, per determinationem et tendens indispensabiliter ad impediendum praeveniendo creare voluntatis, si de ea [illegible] non sit [illegible] praescientia [illegible] deinde [illegible] sub sumptis, ob non [illegible] allatis, et ista [illegible] inde deducta in 2o sui distinctione data. Connexio vero [illegible] sic dispositio: quod supremum Dei dominium ex supremo ipso fuit connecti infallibiliter et absolute cum aliquo vage consensu et aliquo vage dissensu creare voluntatis sub auxilio gratiae. Non connexio connecti determinate cum aliquo vage consensu, vel dissensu, sub dispositione: connecti infallibiliter determinate cum consensu et dissensu [illegible] se; non; ut [illegible] determinate, de connexione, et [illegible] sub sumptis.

119 Deinde non connexio utrumque quo ad utramque partem quo ad [illegible] ex parte collectionis auxiliorum et libertatem [illegible] indifferentiam cum aliquo consensu, aut dissensu, etiam vage, non per se sine [illegible] agnoscere opposita [illegible] connexio. Sicut non repugnans est ista connexio intrinsece tenens ex parte illius collectionis [illegible] cum eius opposita est libertas, et exercitio libertatis create; [illegible]

vero connexio cum perfectione gratitudinis [illegible] et [illegible] creare [illegible]
quam extrinsece proveniens ex parte divini dominii; hec enim [illegible]
connexio, et absolute [illegible] ad aliquam libertatem, etiam [illegible] creare [illegible]
[illegible]: nec ad perfectionem [illegible] gratitudinis libertatis ejusmodi [illegible]
catt a Deo creare [illegible] de qua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible], nec [illegible]
[illegible] [illegible] libertatis creare; et hoc [illegible] [illegible]
[illegible] quo ad [illegible].

§ 190 Ad explicandum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hoc exemplo: [illegible] ex parte [illegible] adulti [illegible] ad beatitudinem
[illegible] [illegible] dependentia perseverantiae finalis,
et [illegible] [illegible] absolute ad [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] est, [illegible] ad beatitudinem [illegible] [illegible]
[illegible] ex parte dominii Dei, est [illegible] creare [illegible]
[illegible] dependenti a perfectione gratitudinis [illegible] et [illegible]
sub [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible],
nec ad [illegible] [illegible] gratitudinis, [illegible] ad [illegible]
creare [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] perfectione gratitudinis [illegible] et [illegible]
[illegible], sub qua [illegible] [illegible] creare
[illegible] [illegible] ex [illegible]: est [illegible] dominium Dei [illegible]
[illegible] creare [illegible] si hoc [illegible] [illegible] de
[illegible] sub [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] se [illegible]
[illegible] ex parte [illegible] extrinsece ex parte Dei.

191 [illegible] 3.° [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] creare
[illegible], de qua [illegible] perfectione gratitudinis [illegible] et [illegible]
sub [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quo ad [illegible] creare [illegible]
qua [illegible] [illegible]: [illegible] manebit [illegible]

intrinsece impotens producere creaturas elegant: quia [illegible] sub iure
innocentiae [illegible] tam extrinsece quam intrinsece erat impotens creatura
[illegible] auxilio gratiae [illegible] concupiscentia, [illegible] restitui
[illegible]: [illegible] intrinsece potentiae creaturae [illegible]
[illegible] [illegible] ex parte adeo [illegible]
[illegible] illa; [illegible] sub iure [illegible] ex parte [illegible]
[illegible] creaturae [illegible] restitutae [illegible] concupiscentiam [illegible] auxilio
[illegible]: quia sub [illegible] iure [illegible] intrinsece potentiae [illegible]
creaturae; seu impotens [illegible] creatura illa tam intrinsece quam
extrinsece.

122 Respondendo [illegible] [illegible]
[illegible]; addo [illegible] falso [illegible] esse [illegible]
[illegible] creaturae [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] falsa [illegible] intrinsece
[illegible] deficit [illegible] deficit [illegible]
[illegible]: sub iure [illegible] deficit [illegible]
[illegible] creaturae [illegible] auxilio restituta [illegible] concupiscentiam
[illegible] ad [illegible] ad [illegible] impedi-
[illegible] practicus [illegible] creaturarum. Et [illegible]
[illegible] de [illegible] ex [illegible] impotentiae producere creaturas illas
[illegible] hac [illegible] [illegible] ex [illegible]
[illegible] de se [illegible] impedimento illato ab
[illegible] absolute [illegible] remota ad tales creaturas pro-
[illegible] manere adhuc sub iure [illegible], et eandem manere
hunc sub illo iure [illegible] utramque illam creaturam [illegible]
ex se; [illegible] absolute [illegible] [illegible] ma-
[illegible] productae et extrinsece [illegible], aut [illegible]
[illegible] haec [illegible] impedimentum [illegible] ex creaturis illis [illegible]
quia [illegible] ex ipsa [illegible] ex ipsa [illegible]
[illegible] extrinseca [illegible] admissa
[illegible].

31

123 Contra 4um [illegible] dicunt et a nostris explodunt solum eo creaturas posse pedinqueret practice et absolute peccato a Deo, in quo in ipsis esset defectus fere sub bono sub pro bo opere, nulla est potest creatura quae nata sua impeccabilis foret. Propositio a contrariis defenditur, est quae haec apud [illegible], et familiaris in nostris scholis: quo autem disserendum est de natura doni divini: Dico 1º attendo sequelis cum primis creaturis creaturis ex omnino advertentes, ut vide re est apud Ph. Rippal. tom. 1 disp. 98 sect 7. Dico 2º cum dictione, admittendo esse sequelis de creatura potentiae ad ordinem naturae, qualescumque res acta de [illegible] praedictis et debito [illegible]; manendo vero sequellis de creatura potentiae sua excedente ipsius debitum ordinis naturalis veri, seu quae est entitas et quo ad sui superiora superiradiis, et vere tradidit theus privi [illegible] decretis praefatae fallere ad haec. Hinc tamen re vera de speciali natura sua omnino est falso adstruende, et tamen eadem se imponens esse defensi a Deo, ut impeccata haberetur, adhuc posset adstrui absolute peccabilis et defectibilis a Deo, et absolute possibilis ponenda est falsa libertas ad haec, et haec sic [illegible] possit. Dico quod ipsi eiusmodi creaturae nil derogando venit dominio Dei aut doctrinae traditae.

§ 4.a Quo pacto inter se pugnant et differant theologico et philosophico

124 Exponitur 1a et 2a de esse, existentia et potentia possibilis sui, nunc discrimen eius a praedicatis examinamus. Pro cuius declaratione suppono fundes [illegible] ex naturalis [illegible] ordinat creaturis [illegible] fines [illegible] [illegible] [illegible] Deus parit [illegible] necessarium, et

sapientia ad vitam aeternam. Aliqua est specialissima qua unus hic
dicitur a Deo dilectus et praedestinatus primogenitus inter multos fra-
tres, et aliqua denique generalis quae se extendit ad providendam
universitati rerum creatarum; hoc supposito.

125 Si praedestinatio compararetur cum providentia naturali, cum
illa conveniret sub ratione omnium providentiae suadetur: quia omnis providentia est
praeparatio mediorum ad finem; in hac ratione convenit praedestinatio cum providentia
illa naturali: ergo cum ista conveniet sub ratione omnium providentiae. Deinde ab ea
dicta providentia determinatur 1° ex parte subiecti, finis, et mediorum: nam
diximus quod 1a subiectum praedestinationis est suppositum rationale; finis
bonis vita aeterna seu beatitudo supernaturalis, et media auxilia gra-
tiae merita supernaturalia et gratia sanctificans: a quibus satis differunt subiectum
finis, et media providentiae naturalis, quae naturalia sunt et inanimata esse
possunt. 2° et praecipue ex parte modi tendendi in finem suum particulare:
nam praedestinatio certissima assequitur infallibiliter hunc suum finem, secus vero
providentia naturalis, quae multoties illum non assequitur, ut videre est
in igne, et lapide, quae licet a natura instituti sint, levitate ille
ut ascendat, gravitate alter ut descendat, neuter multoties
assequitur centrum suum.

126 Dices, si providentia naturalis ex modo tenden-
di in finem suum speciale non assequeretur illum infallibiliter imperfecta foret
imperfectione Dei provisoris naturalis minuenda: siquidem finem intentum non asse-
qui ex re ipsa, quod provenit ab ignorantia, vel ab impotentia, vel a defectu
providentis de fine etiam naturali; sed providentia naturalis nequit esse divina
imperfecta ex parte: ergo ex modo suo tendendi in finem suum
speciale semper assequitur illum. Nego maiorem, ad eius probationem adiunctam
distinguo illud: finem efficaciter intentum non assequi, provenit ab igno-
rantia, vel ab impotentia, concedo; finem de providentia inefficaciter et condi-
tionate intentum non assequi, provenit, vel ab ignorantia vel ab impoten-
tia, nego propositionem: nam opponitur cum summa providentis sapientia
et finis inefficaciter aut conditionate intenti frustratio.

sic multoties agentia naturalia assequerentur finem suum; si agens esset
berum ad debere sua non impediret: aut si robustius agens naturale
se accederet, et inferiora vinceret, ac privaret bono suo. In
casu, in quo Deus providens rebus naturalibus non assequentibus finem suum specialem
hunc illis non intendit efficaciter, sed inefficaciter et conditionate, cujus providentia
non assecutio non erit defectus in providentia sed in creaturis.

127 [illegible] effectus sui exemplis pure naturalibus, stat modo
aliquibus moralibus, et licet exemplis hoc, cum Deus ad opera pietatis exercen-
da providet praecepta, cogitationes internas, et externas occasiones cum
pluribus adminiculis ex auxiliis pro sufficientibus ad talia opera
exercenda; sed nihilominus homo peccatus ea respuit, quin Deo
providenti id vitio, aut imprudentiae verti possit: non alia ratione
nisi quia ad munus providentis spectare non debet inten-
dere absolute et efficaciter finem, aut media efficacia sed sufficientia
ad illum adhibere: ergo sicut in moralibus ita in pure naturalibus
stat ex parte Dei ista providentia sine finis infallibili assecutione
ob intentionem vel inefficacem vel conditionatam illius, vel ob applicationem me-
diorum sufficientium tantum. Secundo, sit medicus sapientissimus, et
diligens in applicandis infirmo medicamentis ad salutem
efficacissimis, tamen non assequatur re ipsa, vel quia medicus non
noluit infirmus, vel quia abstinere velit, quin defectus salutis Medico,
et illius providentiae tribui possit: ergo similiter &c.

128 Si autem comparetur praedestinatio cum providentia
naturali, qua Deus providet reprobis, ab ista discriminatur
ex ipso capite conjungendi se semper cum assecutione vitae aeternae
cui ipsa extra nunquam conjungitur providentia illa. Patet solutio
hinc si comparentur inter se et tantum subjectum, tantum, et media utri-
usque providentiae communia utrique inveniuntur: ergo si finis asse-
cutio fixa est in providentia quoad electos, seu in praedestinatione:
et non assecutio finis fixa est extra in providentia supernali
quoad reprobos, inde tantum discriminantur ad invicem.

179 Dices: discrimen utriusque providentiae essentiale quidem cum esse; quod dedimus esse accidentale: sed non istud sed aliud datur est inter utramque providentiam fundamentum nimirum est; quod quando Deus cum vita aeterna extrinsece et actualiter connectit praedestinatio: fructu de sui electi, ut potuerunt, non cooperarentur divinis inspirationibus quae fuit in illis praedestinatio esset de providentia supernaturali. Sed e contra si reprobi ut potuerunt, cooperati fuissent auxiliis gratiae eadem numero providentia, quae illis non cooperantibus, remansit sub ratione solius providentiae supernaturalis, esset in eis praedestinatio: ergo quod adveniret potentiae providentiae supernaturalis reproborum coniunctio cum vita aeterna, atque praedestinatio, seu providentia electorum: et consequenter adveniens et actuale est discrimen quod possumus inter utramque.

180 Resp. contra mare, nando nimis. Et cuius probatio discursus ans.: Quando cum vita aeterna extrinsece et actualiter connectit praedestinatio, si Deus attendatur quod principaliter, et in recto asserit; distinguo ans.: si attendatur etiam quod includit saltem de obliquo, et minus principaliter; nego ans. Ratio illud in forma, quod dato quod praedestinatio quae Augustinus est praescientia et praeparatio mediorum asserat principaliter et in recto actus illos, qui sunt infallibilis, et ideo auxilia quae sunt efficacia quo ad vitae aeternae effectionem, non est numero distinguendum, [illegible] tamen actuum ratione cuius praedestinatio coniungitur cum assecutione gloriae praedestinatorum intra illis sit, [illegible] non potest [illegible] extrinseca, ut patet quaemens a cooperatione [illegible] creatae; praedestinatio autem (ut dicimus aequivalenter supernaturalis providentia electorum) saltem de obliquo includit efficaciam illam: et inde intrinsece, et essentialiter connectit eius coniunctionem cum vita aeterna: et discrimen etiam agnatum essentiale illis est, et [illegible]; liquide providentia supernaturalis reproborum nec de obliquo affert efficaciam illam quae [illegible] Explicatur id per exemplo auxilii gratiae, cuius [illegible] extrinseca sit efficacia,

ipsi tuen[illegible] ... n͂ e extrinca dendrea. ... ad utrobique antecedentis.

181 Deinde si [illegible] comparet [illegible] providea specialis ... omnis hypostasis differen[illegible] ... ex parte subti, mediorum, et fin[illegible]. Ad hoc deserviet relegere quae diximus [illegible] a n. 13. Denique si [illegible] comparet cum providea reali, cum rem, differt ab ea in [illegible] inadaequate. Ut pars a toto, et inclusum ab includente. Differunt insuper in qualitate generis et mediorum: nam providea exigere [illegible] ea [illegible], [illegible] autem petit. Differunt praeterea in gradu [illegible]: quia providea ex suppositione creaturarum [illegible] est Deo, secus [illegible]. Item differunt in essentia [illegible]: nam ut diximus [illegible] semper [illegible] sive specialis intendens, [illegible] providentia.

182 Dixi [illegible] differentiae [illegible] pars inclusa et providea totum includens. Sic [illegible] quaestio movetur a theologis an sit pars integralis, an subiectiva. Subiectiva [illegible] est ac pars [illegible], sumitur quae pro re inferiori [illegible], qualis est species [illegible] generis, in quo continetur. [illegible] sumitur pro re [illegible] aliquid speciale totum [illegible] in [illegible], seu obiective [illegible] alterius [illegible] ... ex inde pars integralis dici poterit ea, quae non [illegible] attingit [illegible] in alterius amplitudine [illegible], [illegible] pro [illegible] adaequat [illegible] amplitudinem alterius [illegible] eadem subiectis [illegible] de [illegible] dici pars [illegible] integrans [illegible]. [illegible] accurrimus [illegible] non [illegible] ad providea [illegible] ... Ita ut providea sit una indivisibilis [illegible] versans circa triplex ordinem naturalem, gratuitum, et hypostaticum, ex diversa [illegible] ad obiecta [illegible] diversas denominationes sortita.

183 Dico 1° [illegible] sive consideretur in se, ex parte [illegible], sive in obiecto, seu ex parte obiecti comparata ad providentiam. Ut pars integralis. Suadetur [illegible] quoad [illegible]: quia providea [illegible]

in sua generalitate amplecti actualiter, et constituit per singulas speciales providentias seu tendentias ad singula obiecta, quae in Dei providentia cadunt, sed ~~[illegible]~~ ex his est praedestinatio considerata in se et ex parte actus, seu tendentiae suae: ergo praedestinatio actualiter amplecti providentia et per eas sub eius actus providentias constituit in generalitate sua. Probatur consequentia est, quia praedestinatio in se et ex parte actus considerata posset comparari ad providentiam ut pars integralis: ergo talis. Deinde si providentia Dei sumatur in ordine ad finem generalissimum gloriae divinae naturae debet amplecti tendentias ad omnia et singula obiecta, quae Deus ordinat ad gloriam suam: qualia certe sunt praedestinationis obiecta: ergo ex hoc etiam capite praedestinatio considerata in se ex parte tantum comparari ad providentiam ut pars integralis. Et hinc suadetur tantum dictum quia ad praemissa obiecta praedestinationis naturae intrant intra amplitudinem divinae providentiae: ergo praedestinatio considerata ex parte obiecti sui potest comparari ad providentiam ~~ut pars integralis.~~

134 Dico: aequalis est ex parte obiecti sphaera divinae praedestinationis, ac divinae providentiae: ergo illa ex parte obiecti sui non est pars integralis istius. Suadetur ante: quia ~~intra~~ sphaeram obiectivam praedestinationis sunt ea omnia quae ordinat ad praedestinatorum gloriam eorum quae capessit [illegible] sed Deus ordinat ad praedestinatorum gloriam eorum quae capessit [illegible] sunt omnia creata eorum quae sunt eventus intra quam sphaeram non extenditur providentia: ergo aequalis est ex parte obiecti. Dices 1° si permissio peccati in praedestinatis non fuit per se effectus praedestinationis, ut quam plurimi docent plura tunc caderent per se sub providentia, quam sub praedestinatione: siquidem negari nequit providentiam permissivam circa peccata, quae in hac ad ponitur, neque est neque esse potest praedestinatio; et consequenter sphaera obiectiva providentiae erit latior, et includens tamquam partem obiectivam praedestinationis. Dico 2° quod opinionem negandum erit ante, et maior probatio eius: nam eventus peccati non caderet per se sub praedestinatione, sed sub providentia.

135 Dico 2° cum Suarez [illegible] negando idem ante 1° si tantum attendantur obiecta directa et immediata, quae cadunt

sub [illegible] et sub [illegible]: nq hic attendit tantum [illegible] obtiua
sphera, ut patet ex dictis. 2° quia si attendantur etiam obta indirecta, et sine
differentia directi, et indirecti, aequaliter obtiua sphera utraque [illegible]
atque utraque [illegible]: et in hoc sensu vera est [illegible] antis, quin inde se-
[illegible] [illegible] [illegible] separari posse ad [illegible] instar partis obtiuae; ex
[illegible] sit totum [illegible] tota sphera [illegible] [illegible].

136 Dico 2° loqu. et in sensu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] separari ut pars [illegible] illius; [illegible] quod [illegible] logice
[illegible] nihil aliud est, quam illa posse separari ex [illegible], qui [illegible] de [illegible]
predicari, ut iste totum [illegible], seu [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible]: et in
hoc [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut totum [illegible], quae intensi-
[illegible] totum de [illegible] predicari; atque [illegible] [illegible] separari ad [illegible]: [illegible]
de [illegible] et vere [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: ergo [illegible] separari ad [illegible] ut pars [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] circa [illegible] circa [illegible] et circa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: nq [illegible] fundando in re
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] abstrahere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] pars [illegible]
[illegible] illius: ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est, separari [illegible]
ad [illegible] ut pars [illegible].

137 [illegible] [illegible] [illegible] circa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible], [illegible] [illegible]: ergo et [illegible] [illegible]:
quod ex [illegible] [illegible] debet [illegible]: alioquin [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: ergo nec fieri debet [illegible] [illegible], nec fieri [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible] est [illegible], ut res quae in [illegible] cadunt [illegible] sint
[illegible] [illegible] [illegible], idea [illegible], et [illegible] [illegible]: ergo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]. Certe [illegible] isto [illegible] [illegible]

Gonet et Godoi, ornate virtutes morales in Deo, ornate illis est ...
per relationem ad ..., et directa resolutione promitto: ex quolibet fine qui praedes-
tinationem agentis continget sit speciale providentiae singulare: unde si finis divinus est
qualis est divina gratia, spectat singulare providentiae ... ex aliis speciebus
divinae providentiae: et econtra spectat providentiae cum singularitas sit ...
moralis ... providentiam tandem tandem tractatur ad gloriam divinam: sic ...
binariis, quia est quaedam species ... ...
merendi: quae illis ... ex ... sua est altera species singularis ...
merendi.

134 Nunc ad argumentum respondendo ... finis Dei ... providentia
sit specialis providentia ... ex aliis speciebus divinae providentiae est unica
[illegible] ... Dei ... est unicus, ... ani-
ma tamen varia est et multiplex; quia varias res in finem suum
a Deo providentialiter destinatas. Cum quo bene stat quod has singulas providentiae
species ... ad finem ... gloriae suae. ... deinde
... providentia Dei quae sit ... providentia est unica, ... quae ...
sit ... providentia est unica ... quin obstet ex dictis ... adunata
et ... fundamentum eius adducitur. ... est ...
... quae ad ... ... :
... est unica ... quod sub ... multiplicatur ...
multiplex ... sub ... est unica ... ...
... de scientia divina sub ... , et sub ... scientia
et ideo dixi de providentia attributali Dei sub ... providentiae et ...
... de Idea, arte, et lege, quin inde ... aliud ...
... affectu nostri.

139 Restat ... ... libro vitae cum
in scriptura saepe sit mentio. ... ...
... ... intrinsece ... ... est ... praedestinatorum
... ... et non intrabit in eam ... Hierusalem caelestem ... qui
scripti sunt in libro vitae agni: ... praedestinati seu qui ... ...
... merita, et ... ... gloria ... Inquirendum

aut qd in Deo sit liber vitæ putat Augustinus esse ipsam prædestinationem: Th. tamen esse scientiam Dei qua novit eos qui sunt ejus, unde quasi hæc scientia prædestinationem quasi præcedit, et liber vitæ est illa immobilis, firma et invariabilis scientia visionis, qua Deus videt quos elegit, et quasi scriptos in mente habet. Hoc supposito.

140 Prædestinatio et liber vitæ conveniunt 1º in extensione, sicut enim nullus salvabitur, qui non sit prædestinatus, ita qui non sit scriptus in libro vitæ. 2º in connexione cum salute: quia sicut ordo prædestinationis est immutabilis, ita characteres hujus libri quibus servantur dum notantur sunt indelebiles. 3º in immanentia utriusque vis: nam tam scientia salvandorum quam ipsa prædestinatio sunt Deo immanentes. Differunt: quia liber vitæ se habet ad illum, sicut prædestinatio: 2º quia prædestinatio designat et ordinat prædestinatos in vitam æternam, liber vero prædestinatos ostendendo.

141 Dices: si indelebiles sunt characteres libri hujus quomodo comminatur Deus se deleturum de libro vitæ? Resp. 1º: deleri in scripturis sumi interdum in ratione ostendendi, et sic minari Deum dicitur minari ablationem. 2º vero, dicuntur scribi prædestinati in libro vitæ, sed ut prædestinatos, et sic nemo deletur, qui scriptus est. 3º ut justos: et sic quandoque prædestinatos deleri, quia prædestinati amittere gratiam justificantem. 4º verum se cum Augustino sensum esse de deletione ... aut opinione aliorum. Ita autem sicut admittitur liber vitæ et prædestinationis, admittendus est etiam sic liber iniquorum, et mortis ... Suar. lib. 1º de præd. cap. 2º et Ysambert ... alium sufficienter ... de his tractantes.

Q. 5ª An prædestinatio sit necessaria ad salutem?

142 Prædestinatio hic non est sumenda pro ordine ad gloriam nec ... libera ... pro ordine mediorum, quibus certissime liberantur quicumque liberantur, ut vocat Augustinus in defensione sua. Prædestinatio sic accepta arguimus nunc: an

sit, ncaria, ut quidem consequatur votum extra: ut cuius de est ponere fonditto vitale posse esse separationes praedictas, ita quae fit separatio relationis verbi intelligendi, suadendi, et intra potentiam ad obtinere nostram voluntatem. Cum quae fit separatio cogitationis specialis et efficacis, quam malitia, quia ut assumitur de re aliquid speciale, ut tamen quod speciale est aut cognitio quod speciale. Eo quae fit voluntas dandi gratiam specialem quod specialis est, et ut talis cognita est per hoc speciale;

143 Pro 1° quaestio in priori fit, quod voluntas volendi dandi cogitationem (aut saltem per illius solutionem) suadentem et invitantem abstrahendo ab efficacia, ineficacia necessaria est ex parte eius seu meriti; sine quo non obtineret adultus hoc commodum. Certa ergo haec responsio est, et ex hac ratione: quia re ipsa eius et recurrit sine sancta cogitatione, siquidem voluntas amare recurrit eius in cognitionis: ergo eius ratione sui petit hoc primum in illa: ergo etiam petit collationem, et voluntatem solvendi talia prius seu cogitationes sanctas. Patet haec 2ª causa quotiescumque eius petit exaltari aliquam causam, petit etiam id quod necessarium est, ut illa causa exaltatur; sed ut exaltatur in hoc sancta cogitatio invitans ad hoc necessaria est solutio, et si vis, voluntas decernens solutionem talis cogitationis: ergo ipse eius seu quod petit etiam collationem et voluntatem solvendi illius sanctas cogitationes: et conveniens sunt haec est necessaria ex parte eius saltem ex parte ipsius necessaria erit collatio cogitationis sanctae et voluntas solvendi illa.

144 Vera est haec responsio maxime loquendo, et rebus ut sunt: sic enim numquam daretur a Deo cogitatio praedicta, quin illam det per voluntatem, seu voluntatis liberum actum. Re tamen abstractis et metaphysice inspecta, limitanda erit responsio, dicendo quod voluntas dandi cogitationes non requiritur ex parte eius sed solutionem illius duntaxat. Res est clara: quia alter modus solvendi cogitationes per voluntatem non requiritur ad eius; si enim Deus solveret cogitationes per omnimodas et non libere modo suo in voluntatem, eodem modo possent eius exigentiae, ac nunc siquidem tunc haberet cogitationes, quae est ...

sufficienter applicatur: ergo magister Dominus absolute loquendo est, seu obiectum sub-
jectum ad sanctas cogitationes se petit huius productionem, non autem productionem eius
ut liberam per voluntatem divinam. Confirmatur 1° exemplo: quia sancta cogitatio
mihi narrata ad consensum producta sit ab agente [illegible] divino per liberam
voluntatem: immo quod [illegible] ab ipso producitur ipso est ipsius agentis [illegible]
non requisita ab [illegible]; hic enim non petit magister loquendo, ex ipso de-
terminate ex parte agentis, sed ea quae sufficit ex parte illius ut producat
sanctas cogitationes, ad quas producendas sufficit ipso [illegible], etiam vero detractis
[illegible] nostri narrare ad illarum productionem: ergo [illegible] de se non petit quod sancta
cogitatio ad ipsum narrata producatur a Deo per suam liberam voluntatem, sed [illegible]
quod producatur ab illo.

145 Confirmatur iterum: ut ego impotens pedibus conficere iter
e Matrito adeam, curru, et equo indigeo; sed non curru vel dato
liberaliter, vel onerose: a cognoscente et volente dare, vel ab insci-
cio; et in Romanis elargiente, sed curru quorumque modo habito,
vel quomodocumque illum habeam, eodem modo utar: ergo licet ut ego
impotens ex me actus salutares ponere, ponam illos ex gratia Dei,
et sancta cogitatione, quae indigeo productione sanctae illius cogitationis, non
autem productione libera potius quam narrata: ergo quod haec sancta cogitatio a
Deo in me producatur libere potius et voluntate quam narrata est per-
[illegible] ad meum narrare detractis ad illius productionem non tam petitur
a meo consensu, quam a [illegible] ipsius Dei potentia sic, vel aliter
modo detractae operari.

146 Dices: Deo operante per meum narrare et sine
libera voluntate producente in me cogitationes sanctas alicientes ad
consensum, non possum illum libere ponere: ergo est ipse ut libere a
me ponendus petit detracte ex parte Dei non tam productionem talis
cogitationis, sed productionem liberam ipsius, seu voluntatem producendi illam.
Probo antecedens: quod operante Deo per modum narrare, et manente
sine libera voluntate, non manere ego participans libertatem
divinam [illegible] aliquam libertatem in habeo, quam participatam a Deo;

a quo libertas a[illegible], ea absque dubio separare non posse, quo nec posse
in ea hypothesi decretum meum libere ponere sub sancta cognitione a Deo nunc
producta. Ideo necessarium non est ad verificandum quod dixi, ut adstruam hypothesim
tollendo a Deo penitus, et quo ad omnia et singula, quae sibi producit
tenus ad extra, propriam libertatem a nobis separabilem: quare si quo ad
alia maneat in Deo libertas, et quo ad productionem sanctae cognitionis
tollatur duntaxat per hypothesim, enervatur argumentum, et cassa redduntur
assumptum, et probatio eius.

147 Praeterea dato quod hypothesis tolleret penitus a Deo libertatem vel
sit tunc, quando per modum naturae produceret sanctam cognitionem productam, et quodcumque
aliud [illegible] ex tunc producendum. Nego adhuc assumptum argumenti et probationem
eius; quia ad meum intentum declarandum non est necesse, quod semper adstruamus
non liberum ex vi hypothesis facti, cum sufficiat mihi illum sine libertate adstruere
incipiendo ut operari ex necessitate naturae a producere illam cognitionem,
ita ut antea ad illam liber fuisset, et liberrime produxisset nos
et creaturas alias reales. Qua hypothesi sic adstructa, unde verifica
retur non posse tegere maiorem in nobis libertatem separandam a libertate Dei
ita sita? Extinguitur ne virtus obstitiva ignis B, quia extincta fuerit
virtus obstitiva ignis A, a quo tamen a causa potente separaretur,
quod fieret in nostro casu. Quod si demum hypothesis adstrueret Deum nunquam
liberum [illegible] semper necessitatum ad operandum per modum naturae dico, tunc [illegible]
natura vel omnia tolli, et evinci ab argumento id ipsum, quod ego supra
posui n. 143.

148 Ideo 2° productio per necessariam sumpta, ut [illegible]
per voluntatem dandi gratiam, quae re ipsa specialis sit, [illegible], non cognoscat
ut specialis [illegible], per collationem talis gratiae necessaria non est ex parte eius antecedenter
[illegible] Haec enim responsio certa mihi est ex [illegible]
le, aliis [illegible], et ex immediate dictis: quia ea ad [illegible]
sit requiritur ex parte mei [illegible] aliqua voluntas divina, quae
necesse [illegible] est eius [illegible] voluntatis, aut collationis, [illegible]
[illegible] ex parte mei [illegible] necesse [illegible]

q.a hac dr necessitate requiri ex parte mei Dei voluntas, aut saltem cogitatio digna. Pro minori e q.a si ex parte mei Dei est requisita etiam necessitate antecedens ordinaria esset secundus voluntas nempe cogitatio digna, si imperante preceptum tale Deo, non haberem gratiam efficacem ad illud, non haberem sufficientem ordinariam ad adimplendum preceptum, et consequenter in adimplendo precepto non foret mihi liberum, nec peccatum, sed hoc non est dicendum, cum in auxilio sufficienti sit virtus sufficiens ex parte causae ad opus salutare: ergo nec dicendum est quod ex parte mei Dei requiri ut aptet ad opus ordinaria ex parte causae cogitatio digna seu eius voluntas aut collatio dicta.

149. Sed haec responsio fundatur doctrina in ordinaria de auxiliis, qua statuit gratiam dignam ordinariam esse ad effectum salutarem, necessitate consequenter, non antecedenter. Pro cuius declaratione est ipsa quae antecedenter minus imminente; nos autem dicimus, quod sine gratia digna consistere esse (quae ex sua vero suppono fieri posse sine illa, cum sola gratia sufficienti) cum gratia digna, eo quod non habeat potestatem virtutis, quae sufficiens sit et addat nisi sufficienti virtuti Dei sub ratione, si dedisset talis cogitatio, hoc ipso quod consentio, intellexissem me habere gratiam illam, cum qua consensurum eram, si illam haberem; adeo Deus meos illum effectum ad imitandum illum aut consequentem. Eadem vero, si non haberem cogitationem, cum qua sola scio quod haberem consentire, non consentirem. Haec tamen necessitas non est ex parte causae, sed ex parte consequentis, et ex suppositione quod consensurum erat cum hac, et non cum alia cogitatione, impedit me consentire cum alia, nisi cum hac solo tempore quo vocant Deum pro auxilio sufficienti, sed solo importunum melius fore eos nunc insequi.

150. Item 3.o. praestatio sit sumpta, hoc est pro voluntate dandi gratiam dignam ex cognitione quod digna sit et ex amore finis, in quem dirigit (in quo si comparatio seu praestatio consistit) non est ordinaria vera esse, sed ex parte Dei ut effectus consequens. Probatur prius responsio, nempe voluntate dandi gratiam dignam, aut talis gratiae ut talis collatio non esse ordinariam ex parte ejus, seu quia esset in potestate hac forma, constat ex hac vero: solus infinitatis consilium

potente ex movere, si Deus ipso heat decursus suis paradis sufficien-
tie conferre in eis: ergo Deus dat sciens illis non sciens non requisiti ex
parte eius. Ans certus est, alioquin voluntas in cogitatione illa non haberet
sufficiens prius ad bene operandum quod non diceatur. Con autem expandi
legitta est; siquidem eius necaret ex parte sua petere ex parte causae [illegible]
id, quod sufficit ad proprias opus; ipsos Deus dat, tum non dat sciens et ultra
id quod ex parte voluntatis sufficit ad proprias eius: ergo illud repetis possit, quae dixi-
mus supra post 2a responsione.

151. Dices 1o: Cognitio Dei qua cognoscit gratiam congruam super-
esse futuri saltem conditionate: quod non alia scientia cognoscit Deus gratiae efficacis nisi condi-
tionata ergo in sua conditionato esse futuri est a sola cogitatione. absque voluntate Dei [illegible]
vel alius scientia patet, cum quod ante sciam mediam conditionatam sit et scientia supernaturalis
utique, quae [illegible] cogitationes, ex videat [illegible] posse obtinere [illegible]
ergo scientiae eadem causa, quae conditionate [illegible] essent futuri, ergo
manenti in suo esse, quovis alio ipsius ente eius; implicat enim
verum ea, si poneretur talis conditio erit eius, ea conditione posita eius
non evenire: ergo implicat non evenire [illegible] posita cogitatione sub qua futurus
est futurus, quovis alio ipsius, et consequenter ipsius scientia conditionata quae
Deus noverit congruens talis cogitationes: ergo collimo gratiae congruae ex cog-
nitione sua congruentis non requiritur ex parte causae voluntatis.

152 Dices 2o: voluntas non illius [illegible] tempore col-
lationis gratiae congruae, quod cognoscitur congruens ea, non dat cogitationem magis
[illegible] aut inevitabilis ad consensum, utrum enim eadem est cognita
et incognita, et inevitabilitas, seu denominatio efficacis desumitur
ex futuritione conditionata ipsius; ipsius anti, seu ex parte causae ipso petit [illegible]
[illegible], et consequenter ratio efficacis: ergo anti ex parte causae non petit eius voluntatis
dandi cogitationes congruas ex cognitione quod congrua sit. Dices 3o: si potestas
hoc tunc esset necessaria, quin esset potestatis salvari non posset, ac si
inde non libere damnaretur: siquidem ut dicebamus de auxilio efficaci
non esset ei data gratia congrua ex ea cognitione quod esset prius requisitus anti
ex parte voluntatis; sed hoc non est dicendum: ergo neque quod potestas in suo [illegible] sit.

narīa ad salutē ex pte efs.

153 Suadetr ex posterior pars responsionis datae predestinatio in sn dicto narīa sit ex pte Dei et effectiva agentis illam prs. Predestinatio in hoc sn ē specialis providentia Dei qua salutē electorum per specialia media attiendit: qo ē preparatio specialium mediorum, per quae certissime liberantur electi. ans ē certus et cons ex eo bona ē. Hoc sic demonstratur ex pte agentis effectiva illius ē in modo preparatio sive cognitionis et ratio dandi talia media qo requirit stare ex pte Dei predestinatio, seu voluntas dandi specialia, seu efficacia media ad salutē electorum, quin ex vi ipsius ipsis stet voluntas dandi illa: qa ista est gratia. Suadetr aliter: ex suppositione quod Deus peculiare sibi sibi assignat, petit vi sue rationis specialia media vel ex efficaciter ordinari: siquidem petit operari erga illud perfectivo modo, ē perfectivo modo ē ut provideas efficaciter ordinans ad illud specialia media sibi cognita et efficacia. Sed Deus per predestinationem assignat sibi ut peculiare finē salutē electorum: qo ex suppositione predestinationis petit Deus vi ipsius ipsis praeordinari efficaciter ad salutē electorum media specialia seu cognita et efficacia.

154 Obicies ex Magistro Gonzalez Dominicano: ut aliquis de facto salvetur ex parte eius sine ut ipse stat, requiritur narīa donum perseverantiae: hoc autem non habetur nisi ex Deo per eius specialissimam providentiam, quae ē predestinatio: qo haec ē narīa ex pte eius. Prso ex eo requiritur ex pte agentis qa alias casu operaretur Deus, quando ipse caderet in summum illius finem: qo requiritur etiam ex pte eius. Probatur tamen cons: qa eius illa efficacia pendet a agente non casu operante sed scienter, et providenter: qo predestinatio requiritur ex pte eius. Prso 2o: qa alias predestinatio non esset gratia non nostri sed non ipsius Dei, reclamante apostolo ad Ephes. cap 1o: Benedictus Deus et pater domini nostri Jesu Christi qui benedixit nos in benedictione spirituali.

155 Rtr esse narīam distinguendo maiorem: donum perseverantiae non habetur nisi ex Deo per eius specialem providentiam ex indigentia necessitate eius, nego maiorem, ex ipse operantis pro minore, et nego cons. Conseruetur nos non dicere illum salvari de facto sine predestinatione.

ut dicimus hanc providentiam specialem non petit ab esse de se, sed a provi-
potentiis operari specificasse. Videte exemplum. Modo implicat aliquem
adultum salvari nisi ex meritis Christi, quia Deus statuit nullam dare
gratiam nisi ex Christi meritis, et nihilominus meus [illegible] non petit ex se me-
rita Christi, sed gratia applicatur, operans autem exemplo Dei se ex meritis
applicabit, de quo non curat Deus meus.

156. Atque ex hoc ante [illegible], ad huius [illegible] dis-
quo illa esse de se et essentialiter pendet a suo agente in casu operandi
ex indigentia esse non ansi; ex parte operantis [illegible] ans et non cog. Quia
ut esse ex suis principiis dependeat a suo agente, tamen non petit ut prudenter et
cordate operetur: quia eodem modo exerceret, si illo casu daret primam [illegible]
ad eius exigentiam. Sed da [illegible] rem futuram esse: quia Deus habeat providentiam
operari, neque est beneficium suum, neque nostrum; quia quoties operari, non potest non
provide operari. Cum hoc autem bene stat quod providentia Dei in operando ne-
cessaria sit, at id quod nobis dat, si sit beneficium. Quod si det nobis
bonum etiam speciale, nec tamen cognoscat eius bonum, et specialiter, si non
erit nobis beneficium, quia ad beneficium requiritur cognitio rei quae donatur.

157. Obiectio 2ª gratia congrua requirit quod nos ex parte
esse necessitate convenienti: ergo [illegible] gratia si dari gratia congrua, requireret
[illegible] ex parte esse necessitate etiam convenienti. Hoc ante, non cog. [illegible]
quod gratia congrua eadem est ex parte esse [illegible] aut conveniens [illegible] quali
ipso [illegible] dicto; involveret causalitatem gratiae, ac proinde eius efficaciam, quae
in effectione, et non in virtute consistit; at [illegible] ex eo [illegible] potest, et
non potest: nam ut supra dixi, si Deus non haberet ex se esse providum, nec [illegible]
cognitionem mediorum, et casu daret gratiam congruam, [illegible] esse, et tamen non
daretur [illegible]: ergo haec non requirit [illegible] aut conveniens ex parte esse
qualis extra requiritur gratia congrua. Summa responsionis sit: possibilis est
dicta gratia congrua, quia dicit gratiam causantem, et non dicit [illegible], quia
esse posset [illegible] et ex se absque [illegible].

[illegible] De actibus tum consequentibus, tum requisitis [illegible]

Ad Dnam Praedestinatiōis

Ad natur. divinę praedestiōis melius declarandā explorare oportet, quinam actus divini eam constituant, et quinam ad eam praesupp. sint, aut non sint. Utrumque hac disputatione decidetur.

Disp. 1.a An praedestiao in tu intellectus, an in voltis tu consistat?

158 Quod praed. actus praeq. ad praedestiōem concurrant et praesupp. sint natur., quidquid hoc negetur, quaerenti supponendum est ex hac re; quia cum ad praedestiōem spectat producere hoc in vitam aeternam, et hoc stare nequit sine actu intellectus et voltatis: siquidem stare nequit sine beneficiis gratiae et gloriae, quae donari nequeunt nisi a Deo cognoscente et volente; ergo hoc producere in vitam aeternam stare nequit sine actu intellectus et voltatis; et consequenter hi praesupp. natur. sunt ad praedestiōem. In quo autem eorum sit praedestiao formaliter consistat quod est in praesenti enodandum, cum communiter multa de nomine tribuunt, ut non deficiat, qui indicat multum dicere de re.

159 Pro resolutiōe duas versantur sententiae; 1.a quae docet praedestiōem consistere formaliter adaeque in tu intellectus. Ita communiter Thomistae quibus accedunt ex nostris Card. Bellar. lib. 2.o de gratia et libero arbitrio. Fonsec. Valen. Didac. Ruiz, Granad. et Faschy q. 23 art. 1.o in quo vero intellectus actu praedestiao consistat, non uniformiter resolvunt hi authores; nam eorum aliqui defendunt actum illum esse cognitiōem practicam mediorum efficacium, quae post intentum finem, dictat quae media eligenda sunt ad illum. Alii vero affirmant esse imperium intellectus secutum post electiōem mediorum, et hi ipsi iterum dividuntur, quo ad declarandum naturam imperii intellectualis, in qua ponunt esse divinę praedestiōem.

160 Secunda sententia e diametro opposita docet praedestiōem consistere formaliter et adaeque in solo tu voltatis. Ita Scotus in 1. dist. 40 q. 1.a Bonab. Ariminens. quos secuntur P. Suar. hoc lib. 1.o cap. 17 Vazq. tom. 1.o in 3.a parte disp. 87 cap. 3: et P. Lesius disp. unica de praedestiōe sect. 1.a Inter quos etiam est dissidium super

agnando speali tu volitis quo ponunt potestas dũs: nã plures opinantur ee ebeg efacz ad glã ante praeviã merita; alij vero existimant ee voltz versantis circa media; alij ea complexz utrimque statis; et alij tandẽ ee volitz conferendi glã post merita sub eis alijs decretis.

161 Tertia deniqz sa docet potestas esalti adqte consistere ex tu itlij et tri volitis tanq ex duob. constituo. Ita P. Molina pte 1. q. 22 art 1. Arrubal disp 63 et ja Herice disp 22 cõ Becang, Tanner, Torquesitis, Meratz, Pennoty et plures alij ex RRtis tum in manuscriptis tum in prelo datis. Quinq vero speciali sine itlij, sine volitis tr in potestae esalti claudatis n̄ sine discedio detrari pe. Notanz quẽ certiora sint pro utraq dubij de stadz resolutiong.

162 Sit igitur 1a nostra dcta ctra ctãt lo sa: solas tr itlij necessũ ee potestas. Suadetur: q. potestas debet ee acts liber dei; sed nullq ẽ tr liber itlij dni, qui possit ee aut hẽre rog potestatis: ergo lex n̄ ẽ solq tr itlij. Suppo mare et certa; nã si potestas eet tr nario dey denomans, nario etiã potestati essent, qui sunt potestati, et nario filij n̄ eent potestati, qui re ipsa n̄ sũ: imo nec Xptus potuisset utiq potestae fonerent, nec Beati existerent re Deo et Xpto gratias pro sua potestae; sed nihil horũ substituri pe: ergo potestas debet ee tr liber dei.

163 Illud pro discurrendo posteriq scq dũs. Sive nisi cognitio sui ipsius, naria ẽ in Deo: siliti cognio simplici itlijg: scia deinde conditionata, quã lẽt dificere n̄ posset, cũ conditionata est, deficit taen ex alijs capitis. 1o q. etsi in D potuerit n̄ ee, n̄ taen ob libertz dei; sed propter obti gentiam quare posso obto q n̄ pe a Deo impediri, tam nario inest Deo ac scia simplicis itlijs; sed illa ego nequeunt Deo gre agj nec inea sola consistere pte potestas. 2o q. hanc sciq hẽt Deus de quolj respbo: imo pole ẽ in scia conditionata inveniri casq quo pro ulloq cogitationes responsurz eet respbas q potestatz: sed potestas, ut initio

dixerimus Deus non est nostro et potestato: go potentia supposita scientia vis-
sionis, et si placet, impium Ibid.

164. scientia haec esse nequit tota ratio praedestinationis
quia supponit media collata, et praeparata aliqua, nec dimittit desu-
dit, sed ista non posse esse causam ultimam sui: quod salus sit cognitio sit me-
diorum per [illegible] praeparandi illud, ipsa adaequate non praeparat media.
sed praedestinatio est essentialiter praeparatio mediorum: go consistere nequit in sola
tali scientia visionis. Atque impium Ibid., et si admitteretur cum aliis
adstruatur post electionem mediorum non esse praeparatio, cum ipsa supponat me-
dia praeparata, et electa: go nequit praedestinatio adaequate [illegible] Deinde quod
impium illud asserimus [illegible] nec sit scientia visionis nec scientia, sed aut
ad quos moventur [illegible] ad praedestinationem requirunt, licet non dabunt
ut ad praedestinationem essentialiter multo minus adaequate pertineant.

165. suadetur 2o ratione: praedestinatio essentialiter sumpta
involvit actum voluntatis; [illegible] suadetur prima pars, quia
quia ad praedestinationem petit [illegible] ac praeparationem seu beneficiorum donum
[illegible] et decretum voluntatis divinae: cum ex Damasc. 2o de fide orthod.
cap. 30 ubi ait: providentia est voluntas Dei, per quam res omnes apte
gubernantur: go praedestinatio quae providentia est, voluntatem Dei, seu de-
cretum voluntatis divinae involvit. Tum etiam ex ipso praedestinationis nomi-
ne: sonat enim destinationem, et decretum voluntatis, ut firmatur [illegible] ad Cor.
quod quando ait: unusquisque prout destinavit in corde suo (de eleemo-
synis) hilarem enim datorem diligit Deus. ubi hortatur Apostolus
ad [illegible] erogandas, erogari quae vult non ex tristitia, seu ex
necessitate, sed prout unusquisque decrevit in corde suo, ex se, vel
non coacte, quod est hilariter dare; cum denique quia sola cognitio eo-
rum, quae [illegible] non sufficit ad providendum ut ex se sit, et unusquisque
in suis expertus: go praedestinatio quae est providentia supernaturalis necesse
est involvat voluntatem, qua statuat quod faciendum sit. 2a pars certa
videtur: quia decernere res absque matura cognitione temeritas
potius quam providentia est: go praedestinatio, quae quia specialis providentia est,

et q. voluntas effective involvit, n. involvit eq. fo. sine,

166 Secunda dele... cum S. Thoma de ... Praedestinatio ad...
effective sumitur ex tum intellectu et ex tum voluntate. 1.° probatur, quod praedestinatio
in divinis litteris modo refertur ad intellectum, modo ad voluntatem: ad intellectum
cap. ad Rom. Non repulit Deus plebem suam, quam praescivit. Ad Thim.
2. cap. 2.: firmum fundamentum Dei stat, novit Dominus, qui sunt eius.
Ad voluntatem vero in cap. 2.° Ep. ad Ephes. 1.: elegit nos in ipso ante
... praedestinavit nos in ... voluntatis suae. Matth. etiam cap. 22:
multi sunt vocati, pauci vero electi. Lucae denique cap. 12: complacuit
patri vestro dare vobis regnum: quae quae attinet ad divinas
litteras, de intellectu, et voluntate ad praedestinationem effective pertinent
sequuntur quae modo ad alio... exponunt, et utrasque ...
dicit necnon a ... praedestinationis.

167 Eadem varietate procedunt SS. PP. ac Augustinus
variis definitionibus praedestinationem declarat in ... voluntatis, ut lib. de praedestinatione sanctorum cap. 10 quando dicit: praedestinatio est praeparatio gratiae ...
... sua, ut lib. de bono perseverantiae cap. 17 ubi ait: In sua
quae facta, mutari quae non possunt opera, opera sua disponere, id
omnino, nec aliud quidem est praedestinare. Jam denique ... utrumque
complexus, ut in eodem lib. cap. 14 ubi ait: Praedestinatio est praescientia, et praeparatio beneficiorum Dei ... Hanc varietatem eadem procedit
q. 23 art. 3.° in corpore. Unde reprobatio non nominat solum
... aliquid addit ... ... ut sicut dicitur esse ... sic
praedestinatio includit voluntatem conferendi gratiam, et gloriam, ita et reprobatio
includit voluntatem permittendi aliquem cadere in culpam, et inferendi poenam pro culpa. Deinde eadem q. art. 2.° ait: praeordinatio
... est in rebus ... est ... quaedam in intellectu ... denique ait 4 in corpore sic inquit, cum praedestinatio includat voluntatem
sic inquirenda est ratio electionis, sicut ratio divinae voluntatis: quo cum
melius possimus Aug. et Thomam interpretari, quando ex consequentibus
... tam ex duplici ... ex tum intellectu ... voluntatis ...

168 2ª ratio probatur: Protectio vere et proprie protegat res providas: sed providentia includit essentialiter intellectum et voluntatem: ergo et protectio. Antecedens quoad primam partem suadetur: quia providentia est quaedam ratio mediorum ad finem; atque adeo dicit perfectionem, ut docet Augustinus [illegible] 81: sed providentia est providentia pertinens ad intellectum, ut de se patet: ergo et providentia. Deinde quoad secundam partem suadetur etiam: quia providentia praeter mediorum providentiam, importat etiam curam et sollicitudinem adhibendi media; quae sollicitudo includit decretum voluntatis: ergo et providentia illud includit: ergo cum protectio providentia sit utrumque tum includit essentialiter. Roboratur haec ratio: quia si Deus non intendat finem, nec eligat media quibus provideat practice media eligibilia in finem non erit in Deo providentia sed pura desidentia, et oscitantia. Item si Deus e contra intendat finem, et eligat media, quorum tamen efficacia non provideat, non erit in Deo providentia divina, sed [illegible] dementia: ergo tam cognitio quam volitio intrant protectionem essentialem: siquidem qualibet non illa, non intelligitur integra essentia protectionis.

169 Dices 1º: protectio est essentialiter ordo mediorum subiectorum in finem: sed ordinare solius est intellectus: ergo protectio ad solum intellectum essentialiter spectat; ac proinde in solo illo tantum actu adesse constituit. Nego minorem; quia licet intellectus ordinet, id etiam proprie facit voluntas, cum media indifferentia sibi suo nutu in varios fines dirigat. Instabis: haec volitio aut directio voluntatis de obliquo solum importatur a praedestinatione: ergo non spectat ad essentiam protectionis. Haec replica de nomine facit quaestionem hanc quam ad eos etiam extendit, qui utrumque intellectum et voluntatis actum ad essentiam protectionis spectare dicunt; nam alii volunt quod actus voluntatis veniat in recto; alii vero quod veniat in obliquo, discrepantes pariter quoad actum intellectus. Pronunc observant, et nego consequentiam: quia albedo constituit essentialiter album, et de obliquo nihilominus importatur: et similiter libertas actum constituitur essentialiter per indifferentiam potentiae, quae de obliquo tantum importat actum liberum, et sic de aliis. Unde esto quod unus actus illius importetur in recto a protectione et alter in obliquo, uterque nihilominus illius essentialiter constituit, ob rationem allatam.

170 Obices 2º ex Magistro Gonzalez; providentia habet unam simplicissimam esse et rationem formalem: ergo non potest directe et ex aequo consistere in actibus intellectus et voluntatis. Probatur consequentia quia intellectus et voluntas habent diversas rationes formales intendendi. Respondeo antecedente negato; quia essentia divina est simplicissima, et tamen constat actu intellectus et voluntate, quae sunt valde diversa; syllogismus etiam esse simplex est, et constat tribus propositionibus diversis: ergo similiter practica et simplex valet esse potentia providentiae, quae virtualiter coalescat actibus diversis. Ad probationem consequentiae dico rationes formales intellectus et voluntatis non esse rationes inter se disparatas, sed habere, atque adeo posse illarum actus bene coordinari ad essentiam providentiae ex aequo componendam.

171 Obices alii constare possent. Ultra speciatim dato, si ex nunc statuissemus quisnam intellectus sit, et quisnam voluntatis actus constitutivus dati in essentia providentiae, id quod indecisum delinquimus, donec omnes actus intellectus et voluntatis, qui ad providentiam spectare varii sunt, percurramus. Varii sunt, et plures aut pauciores pro variis opinandi modis, quos ante discussionem proponere statuimus. Habet in serie divina, ut videre est, quae adducit P. Berchens in initio huius disputationis. Praeparatur ita divina, quae omnia, quae quomodocumque includit, importat scientiam omnis veri factibilis. 2º (+ 2º adcognoscens finis ad quos ex interna natura ordinatur sunt.) 3º cognoscens finis ad quos ex libero Dei beneplacito, quae illos ordinari possunt. 4º cognoscens mediorum ac ea rerum quae ad huiusmodi fines ordinari possunt, quae omnes cognitiones intra limites scientiae simplicis intelligentiae manent: quibus 5º succedit scientia determinationis. 6º intentio determinati finis. 7º iudicium practicum dictans talia et talia media, tali ordine, loco, tempore, numero et mensura ad efficacem finis adhibenda esse. 8º electio eorumdem talium mediorum. 9º scientia visionis de modo quo mediis datis voluntas creata libere cooperatura sit, vel non. 10 denique, efficax executio ad gloriam, et reprobatio. Modo sive necessario aut non necessario horum omnium etiam ad essentiam providentiae sit.

§ 2º

Quinam sint actus qui se pertinent ad providentiam sive eam constituant for

172 Cum vero sit idem omnino per se requiri ad exercitium alterius actus illum efficaciter efficere; sequitur ad exercitium illorum per se requirantur duratio et actio quin illi efficaciter efficiant, qualiter vero illi efficiunt concursu divino: nunc proinde examinabimus quinam dentur divini decreti per se requirantur ad praedestinationem, et hoc stabilito melius discernantur, qui actus efficaces qui vero non efficaces, et per se et vario ad praedestinationem deserviant. Ad hoc autem necesse est praemittere distinctionem triplicis scientiae, quae patent omnia ex divino. Est igitur triplex divina scientia, mere naturalis, mere libera, et media inter utramque. Mere naturalis fertur in essentiam Dei et possibilia, et in creaturas possibiles: nuncupatur vero mere naturalis, quia ex parte objecti et ex perfectione naturalis seu naturalia est. Mere libera tendit in futura contingentia absoluta, et mere libera dicitur, quia unde quaeque defectibilis est, et ut ex parte objecti sui, cum hoc sit contingens et ex parte subjecti, seu Dei, ut supponat decretum ejus liberum actu existens. Media inter utramque versatur circa futura contingentia sub conditione in connexa, et media dicitur, quia aliquid habet utriusque alius scientiae scilicet ex explicatis, et ab omnibus admissae; ut mere libera, contingens objectum, mere naturalis non supponere decretum Dei: sufficit pro re praesenti haec de cerpsisse ex tract. de scientia. Modo pro regula resolutione incipiam ab scientia mere naturali. Et,

173 Dico 1.° scientia mere naturalis absolutum mera ... haec requiritur per se ad praedestinationem. Suadetur 1.° visio divina esse requiritur per se ad praedestinationem; sed haec visio est scientia mere naturalis per se fertur in obiectum increatum: ergo scientia mere naturalis per se fertur in obiectum increatum requiritur per se ad praedestinationem. Suadetur maior quia absque decreto Dei praeparantis media naturalia non stat praedestinatio; sed ad quodvis decretum Dei, vel saltem ad omnia opera ipsius ad extra requiritur per se visio divina esse: ergo haec per se requiritur ad praedestinationem. Subordinare et probo minor ex communi doctrina theologorum ex ... natura ... ex eo nullum est decretum Dei, quod saltem inadequate inferatur in ejus bonitate tanquam in suo fine, habendo illud, vel saltem nullum ponet exterius medium, quod non procedat a sua bonitate divina, quae fertur

in Dei bonitate propter se ipsam, sed utrumque modo requirunt ad perfe
ut sit, visio divina bonitatis seu esse, et propter illam, cognitio
aut sciat Deus decretum praeparandi media, aut haec saltem
operari velit.

174 Suadetur 2°: quod licet nullo ex capitibus con
nexae attactis requiratur per se ad perfectionem visio divina esse, ex
alio tamen capite stare debet. Scilicet quia visio ipsa divina
scientia mere naturalis est in Deo tracta ad obiectum increatum, et per se
requiritur ut potestas exeat, ut ego ostendo: nam nemo statuere
effectionem alicuius rei nisi cognoscat se posse eam statuere, nam
aliquas voluntas ea esset imprudens, Deoque indigna. Sed ad
decretum requiritur per se voluntas, qua Deus statuat effectionem plurium
rerum: quae etiam requirit cognitionem, qua prospectum habeat suarum virium, dum cogno
scat se posse producere et implere omnia, dum ut media voluntatis ap
plicet vires, quae saltem executrix est, si a voluntate distinguatur,
ut per nunc distinguitur supponitur ex communi etiam sententia.

175 Dico 2°: etiam scientia mere naturalis Dei praeter ter
minata ad obiectum creatum requiritur per se ad perfectionem quae ad illas cognitiones
quae repraesentant exactam substantiam potestatem, mediorum et finium, ut possibile et ho
nestum Deo. Suadetur, nam ad perfectionem per se et necessario concurrunt cognitiones
quae requiruntur ad naturale exactum substantiae, aut saltem mediorum et finium pro de
terminationis: sed ad naturale exactum praedictorum omnium requiruntur cognitiones repraesentantes
tamquam possibile et honestum Deo exactam eorundem: ergo ad perfe
ctionem per se et necessario concurrunt cognitiones quae repraesentant exactam
substantiam potestatem, vel mediorum ad finem, ut possibile et honestum Deo. Sup
pono maiorem et probo minorem: quia ad exactam cuiuslibet creaturae re
quiritur et exigitur voluntas Dei, sed ad hanc necessaria est co
gnitio proponens exactam illius tamquam possibile, et honestum Deo: nam voluntas
appetitus est voluntas, cognitione dirigitur ad illum, et nulla alia
cognitio est, qua tunc dirigatur, nisi cognitio scientiae simplicis
intelligentiae, quae [illegible] rei proponit illam ut possibilem et honestam.

176 Probo exemplo: ut exeat potestas necesse est omnino

q decernat Deus productionem multiplicis rei creatae, vocationis
iustorum et glorificationem sancti potestati: ergo est necesse est supponatur
in Deo cognitio rei ut volitae: sed haec debet esse simplicis in
telligentiae: nam debet esse cognitio, quae praecedat functionem eius, sit quae
ly ut ea ipsum, cum sit directiva voluntatis divinae, dandum illi esse: et nulla
est cognitio, quae praecedat rei functionem, nisi cognitio simplicis intelligentiae
cum ante functionem solum sit in Deo cognitio rerum non repugnantium, et ho-
nestae producibilis ab ipso: ergo haec cognitio praesupponitur, et praerequiritur per se in
Deo ad decretum productionis, et ad ipsa producta.

177 Cognitio ista rei honestae producibilis a Deo duplex fi
est: alia est quae tractat ad honestam productionem, et alia quae ad volitionem,
seu prorata est alia illius cum natura productionis tractat. Ex his posteriorem prius
in Deo apprehendi a nobis debet, q cognitio honesti. Haec autem meo iu
dicio, relativa est, utpote praepotens exercens rei, et eius productionem
ut convenientem naturae rationalis, ut rationalis est: nam in hac relatione consistere
puto honestatem obiectivam actuum humanorum. Ex quo provenit q actio peccati
quae importat turpis naturae creatae, possit repraesentari honesta naturae
divinae: cum isti conveniat ea quae disconveniens est sibi, sed convenientem natura
nostrae tantum ad eius actiones naturae creatae. Contra eius doctrinam.

178 Rogabis an praeter praedictas cognitiones requiratur ad
productiones alia cognitio sive simplicis intelligentiae, seu genere naturalis
propria, quae repraesentet reflexe et practice honestatem finis ipsius
volitionis in ordine Dei, quae velit vel decernat aut iustorum productionem?
Dico, q licet eiusmodi cognitio naturalis sit in Deo, cum sit aeque veritas
habeat quae alius naturae: imo quis dubitet etiam ad productiones possit ab
soluta dici, ad illa tamen per se nunquam non requiritur. Suadetur res
ponsio, ut Deus honeste amet obiecta honesta, nempe finem, me
dia, et fines, non requiritur ea cognitio reflexa, et practica: ergo
eiusmodi cognitio non requiritur per se et naturaliter ad productiones. Consequentia bona
est ex ante: quia in hoc invenitur unicum caput unde fieri posset
per se naturalis eiusmodi cognitio.

179 Probo itaque antecedens, quia ut amor alicuius obiecti sit honestus

moraliter sufficienter ornati a principio libero ... tendit in rectitudinem honestatis respectivam per cognitionem directam et speculativam, etiamsi ignoraretur honestas formalis ipsius amoris, nulla ergo cognitione reflexa existente; ergo ut Deus honeste amet obiecta praedestinationis sufficit suadere hoc ultimum assumptum: suadetur et independenter a cognitione reflexa amor ille habet entitatem, se fugit ... ho-nestas formalis ... adesse ex parte ... ex obiecto honesto di-recte cognito: siquidem amor non est honestus moraliter, quia reflexe ut talis cognitus; et potius est contra: quia verus est in se honestus et moraliter, ideo cognoscitur reflexe ut talis: ergo ad eius honestatem sufficit cognitio directa de bonitate obiecti, quin sit alia, et sic plus necessaria cognitio alia reflexa de honestate formali ipsius met amoris.

180 Oppones V. Ut possit Deus decernere ea media praedestinationis ... requiritur prae-vius ... dictus cognitiones repraesentantes ea ut illa ut possibilia et honesta Deo: ergo ut Deus cognoscat se posse producere media praedestinationis requiritur cognitio, qua cognoscit se posse illa honeste producere. Patet consequentia: quia si ea cognitio deficiat in opposita cognitio sit in Deo, ipse tunc non cognoscet se posse media illa producere. = Ma... sic: ergo in respectu potentiae divinae ad producenda ea media ingreditur cognitio ... ut honesta producere, aut ex eorum meliorum. ... consequentia bona in ... dictis: et inde etiam in-fertur hoc: ergo ut Deus cognoscat se posse producere ea me-dia requiritur prae cognitio, quia notat reflexe cognitionem directe repraesentantem honestatem producendi, aut ex eorum meliorum: et consequens aut hoc ... dictum falsum est aut ... fal-sum ...

181. ... Deo ex parte diligendo coes: requiritur cognitio directa, qua cognoscat se posse media honeste producere ... requiritur cognitio reflexa, nego consequentiam. Cognitio honestatis ... tantum Deo potius requiritur ... in ipso ... eius

viduos: nam sanctitas Divina, cui licet, ut Dei honestatem... nec exerceat, hic enim nec ... erga Deum, cum honestas ... potest in hic ... ratificat, ... Deum, in quo rationem discurrendi ... discursionis de dominio Dei erga creaturas rationabiles producendas. Ut e cognat Deum Deum obliquum esse ab ipso honestate producibile ... cognita ... rationabilia ... se tenere ex parte sui, et virtute productiva se tenere ex parte ipsius, cognat producendum ... in his aut illis circumstantiis honestis, ... ad hoc est necessaria cognitio reflexa, qua cognat Deum se cognovisse ... illa honestas ob rationes allatas. Ad rationem contra fateor quod si ... esset cognitio opposita directe ... honestae ... sui ... impedita, et ... impeditur a sanctitate Divina ad ... eius producenda, et contra quod Deus tunc cognoscet ... se ... illi, aut media illa producere.

182 ... contra ad instaurationem argumenti ... dicit ... in ... post ... ut ... ad producenda ea media ingreditur cognitio ... non ... in ... ad producenda ea media ingreditur cognitio ... subiectiva: ergo in ... ut ... ad producenda ea media ingreditur cognitio ... non ... in ... ad producenda ea media ingreditur cognitio ... et non ... hinc ... : ... ut Deus cognoscat ... producere illa media, sufficit quod cognoscat, nec ... intrinseca repugnantia, nec ... moraliter ... intrinseca ... reflexa cognitio requiritur, atque adeo stant ... consequentia.

183 Itaq expeditio Dei ergo ad producendum aliquid extra duplex est; alia obtiua, aut se tenens ex parte obti; et haec est defectus dehonestatis, seu disconvenientiae ad naturam moralem divinam, et talis in eius productione; et alia fralis, seu tenens se ex parte Dei ut sanctissimi ac potentissimi agentis, et haec e cognitio praedicti defectus. Dico igitur ut Deus cognoscat se posse expedite et honeste producere aliqua extra sufficit, q cognoscat expeditionem obtivam, q illa exhibent repugnantiam extra, et defectum dehonestatis in productione eius: nam ut posse producibus et expeditus Dei, q illa possunt prius ad omnem cognitionem e q obtus cognitionis suae consistat in virtute productiva Dei, quam ipse et impediat implicantia, aut dissonantia sua. Item hoc cognoscere, e cognoscere directe se posse expedite producere extra illa, quin nesse sit ut reflectat sup cognitionem suam, sic diximus in 3o asserto, et ex eo stat q ut Deus cognoscat se posse expedite producere extra expeditione tam obtiva, q frali, necesse sit q reflectat supra cognitionem directam, qua formaliter expediri diximus.

184 Opponetur 2o: ad actus moralis honestatis requiritur absolute et simpliciter cognitio practica prudentiae; sed talis cognitio est reflexa supra honestatem fralem directi: ergo etiam Deo simpliciter et absolute necessaria e praedicta cognitio reflexa ad amorem honestum sublimi mediorum et finis praedestinatorum. Resp. 1o cognitionem honestatis directam de bonitate obti, quae absolute requiritur ad actus volitionis moralis honestatis, dico posse prudentiae, et modo sufficienti practica: nam ea posita nascitur volitas divina, et divina e sana, etsi q si illa se disquanter, eo expedita ad productionem eius, et amorem talis productionis, ut immediate dicebamus. Resp. 2o ut actus sit moraliter honestus, non e necesse q exeat a potentia ex regulas prudentiae actu dictantis illud ee honestum; sed aptitudine sit, hoc e q si consulerent regulae potentiae cum elicientis illum actum, actu sine dubio iudicarent illum ee honestum. Unde q in Deo detur cognitio reflexa circa

honestis spialis suorum affectuum, quem sic prudens sit dictans actu practicus eorum habitudinis, ut tamen exigitur, ut illi abstineant quam ut Deus offerri non illis liceat.

165 Opponitur 3º: ut volitio creata sit moraliter honesta, necessaria est absolute et simpliciter cognitio reflexa circa spialis honestatis qua fiat, sed eadem non militat pro morali honestate volitionis divinae: ergo etiam non huius requiritur praedicta cognitio. Probatur sequela: non dicta nostro concedenti. Probatur consequentia negando minorem et eam. Pro dispartitate est quod volitio creata obiectum de se honesti potest quasi reflexe vitiari aut per suppositionem praeceptum illius prohibentis, aut ex prava intentione imperante eam in finem turpem, quare ut ea volitio simpliciter honesta existat, per momento requiritur simpliciter cognitio reflexa de honestate spialis illius. Contra vero volitio divina obiecti de se honesti cum neutro ex istis capitibus possit quasi reflexe vitiari, nullatenus indiget cognitione reflexa de bonitate spiali illius ut moraliter honesta evadat simpliciter.

Quaestio 3ª An Deus scientia media requiratur per se ad praedestinationem?

166 Etsi quaestio ista procedendi absque negotio scientia media ad decretum praedestinationis sit necessaria prius, aut sit requisita per se necessario ad illud exequendum. Praescinda quod non inquirimus an detur in Deo scientia media: decisio enim huius puncti spectat ad materiam de scientia. Data admissa eius existentia, quid per se est necessario requirenda ad praedestinationem? Negat omnis fere Dominicanorum schola, affirmat autem omnis nostratum opinio, quam quia longum esset recensere ad [illegible] ... lectores remitto. Sed quia [illegible] Societatis diversi sunt in assignando decretum, quae ad negotium praedestinationis deserviunt: nam alii docent dari de facto in Deo efficacem electionem ad gloriam ut coronam ante merita praevisa; alii vero dari eiusmodi electionem, placuit propterea nulli parti pro nunc subscribendo, in utraque positione

necessitatis sui medii ad exa electionis predestinationis ostendere. Quod ut sine gravitatis facio, incipiam ab assumptione asserendis, et

167 Dico 1º: Admissa de facto in Deo electione efficaci ad gloriam ante praevisionem absolute meritorum, ipse naturaliter ad praedestinationis scientia divina ... suadetur: Decernit Deus praestatum eligere, et gloriam ut coronam illi intendere, assumenti absolute et efficaci, quin certo praevenerit media efficacia ad eum finem; sed ut ipse Deus certo praescire media efficacia ad illum finem sine scientia media; ergo haec ipse naturaliter erit in hac sententia ad divinam praedestinationem. Fundamentum maioris est: quia intendere faciliter finem sine certa praevisione mediorum ad ipsum efficacium esset imprudenter exponere frustrationis periculo talem praedictam efficaciam, sequendo ut aliter vitari frustratio illa, quam per certam mediorum praevisionem; ergo decernit Deus &c.

168 Probo 2º minorem: quia ea media praescienda certo ad finem efficacia, quae praescientur futura infallibiliter efficacia si sel adhibeantur a parte rei; sed auxilia gratiae quae sunt media praedestinationis nequeunt certo praecognosci ut futura infallibiliter efficacia nisi per scientiam mediam; sequendo in sententia Societatis non sunt physice et intrinsece media cum actibus liberis et meritoriis ad gloriam ut coronam necessariis; ac proinde praesciri nequeunt ut efficacia (id quod idem est ut futura infallibiliter efficacia) ex ipsis entitatis eorum a parte Dei exhibitis, sed ex conditionis agendi et libere voluntatis creatae ex suppositione quod dantur in re ipsa: quia ita praescire potest directe et intrinsece ad illum finem media: sed sine hac nequit Deus certo praescire media praedicta, et consequenter naturaliter ipsa est in hac sententia ad divinam praedestinationem...

169 Porro ista efficax est quo ad nos auxilia ... physice et intrinsece, et in connexa cum actibus liberis ... consentientes; secus quo ad PP. Dominicanos, qui opposito modo opinantes, ponunt ... auxilia efficacia physice et intrinsece, imo necessitatis

quo ad plures Scoti discipulos, qui licet nobiscum dicant dari auxi-
gratiam ex intrinseca efficacia, et efficacia ab extrinseco efficaciam esse, docent
tamen in hoc a nobis dissidendo, hanc extrinsecam efficaciam provenire
illis ex decreto efficaci Dei finito independenter a sua libera voluntate
alio, et dictato, quod vult Deus bonum esse, illorum auxiliorum pro aliis.
Et ratio est, quia in utraque ista opinione, sine scientia media
per solam scientiam simplicis intelligentiae habet Deus sufficientem exploratam efficaciam
suorum auxiliorum, sive intrinsece provenientem ab eorum physica natura, sive
extrinsece provenientem a praedicto decreto extrinseco et efficaci atque adeo
sine scientia media poterit Deus in utraque ista opinione decernere
illorum efficaciam, et ante merita absque ut coronam, quin ea expo-
nat frustrationis periculo. Haec autem licet coeteris dicta sint
ad intellectum utriusque opinionis aliorum, non nocet praesenti nostro
instituto, quod solum est ostendere in quacumque nostratum opinione
necessariam esse scientiam mediam ad dictum propositum.

190 Praeterea: nec quo ad nostrates efficax est ratio facta:
quia etiam sine scientia media et per solam scientiam simplicis intelligentiae salva-
tur praedicta intentio Dei ante et efficax sine periculo frustrationis. Ratio
est, quia licet Deus ante ad scientiam mediam, et per scientiam simplicis intelligentiae nul-
lum singulare auxilium videat cui voluntas resistere non valeat, et
quo posito sit infallibiliter operatura; videt tamen collectionem istorum
auxiliorum, quibus si voluntas successive vocetur, infallibiliter respondebit.
At haec cognitio Dei de efficacia illius collectionis non pertinet ad scientiam mediam,
sed ad scientiam simplicis intelligentiae, utpote quae recta tendit ad naturam
illius collectionis auxiliorum: et adhuc inde sufficiens videtur, ad hoc ut ea
sola praecedente Deus intendat efficaciter, et ante merita gloriam seu
coronam, quin exponat frustrationi istam suam: ergo etiam in nostratum
sententia salvari potest praedicta intentio non exposita frustrationi, licet scientia me-
dia non praecedat: et coeteris haec non erit etiam apud nostrates
necessaria ad dictum propositum.

191 Hoc tamen dictum enervatur ex dictis tota § 3a.

ubi chymericq dicimus intrq connexos cu illa, etiq vage colleci libertq intrec oio indonexarq cu eo. Ex qbq nunc assumptq e ro eiq mandu abstc ssio, do age demq, contra remanente dicta cu maly auxiony, ouq bere connexae jstice indefectile cu illa volq creatq vage salte accepto: adhuc deq modq illq providendq nō ee concedq Deo, cu imissos ssteferat, e ctatq societq jonq sit modq aliq providendi ssfectior nulliq opponendq aut imisso ssteferens.

192 It ostendo: nq ꝑ scieq medq, quq nullq renq nandq involvit, cognoscit Deq que effq sit sortiturq quodcq auxiq grq, anteq decernat abste offerre illa, e anteq efficaci intendat glia. Et corq: at in alio providendi modo ab obiicien ts ꝑposito cumulq auxiony ouq, Deq ignorat effq, quq sortiq sit auxiq grq: ac proinde sol auxio dato, expectat an effq sor ciatr, vel, nō: et aliud e aliud ssferat, quousq videat effq, seu vo luntatis stq: in quo sine dubio imisseo involvit, cu se gerat Deq ceco quasi e incerto moo, ꝑ hanc ꝑ viq illq tentandq quousq aliq ad effq pervenadr: go eiusmodi providendi modq per cumulq auxiony, quq solq sciq simplicis etiqeq terminant imissos ssteferet, reue eiq nō debeat concedi Deo ab ctatq societq.

Aliis argutis directe oppugnandq sciq medq e nectq eiq ad diuq potestq separatq ocurrimq.

ꝑo 1a Argutis PPq Domicanoruq contra nectq sciq medq ocurritr.

193 Contra nectq sciq medq, q diximq ee inventq ad negotiq nitrq ssdestoris imponendq, pollicioris Theoq Jos dunt: potissimq PPes Domicani sic ꝑ argumtanti. Si scia media est ssenecessaria ad eleos efficace glq et corq (q ona supponimq hiq a Deo ante abstq pvisiq meritory) ssdesti

qua p[ro] eiusmodi electos constituit, penderet a scientia media, et obto illis meritis nempe conditionate futuris, sed p[rae]destinatio nullatenus pendet a p[rae]dictis meritis, p[ro]batur Apostoli monitu ex illo Epistolae ad Rom. cap. 9: Ut cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent vel mali, non ex operibus; sed ex vocante dictum est, ubi Apostolus excludere merita etiam sub conditione futura testatur Augustinus tom. 3 lib. 2 contra duas Epistolas Pelagii cap. 7 et lib. 1 ad Simplicianum q. 2 dicit eo testimonio probat non moveri Deum ex meritis, vel demeritis sub conditione p[rae]visis ad p[rae]destinandum, vel reprobandum: ergo electio efficax ad gloriam ut corona seu p[rae]destinatio independens est a scientia media, et meritis conditionate futuris, consequenter in hac etiam opinione utraque narratio p[ro]ba non est ad p[rae]destinationem.

194 Pro solutione huius et aliorum argumentorum quae antiquiores Dominicani semipelagianismum insimulabant Patres Societatis quorum s[ed] nemo ut credo obcaecato zelo qui recte caluerunt, p[rae]mittere decrevi semipelagianorum errorem. Duo igitur olim fuere extreme oppositi errores; alter Pelagii, alter hereticorum, qui p[rae]destinationi nimium patrocinati fuerunt. Pelagius contendebat gratiam Dei non esse necessariam ad initium neque ad fidem, neque ad finem huius salutis. Tum successores ob aliquorum admonitionem hunc insolentem temperasset errorem, docuit gratiam auxiliantem utile non esse rejiciendam ut inutilem, sed potius amplectendam ut utilem ad melius seu facilius gloriam obtinendam. Neque simpliciter necessariam, et liberi arbitrii solas suas vires, aiebat ille, sufficere erat ad initium fidei, et summamque salutis hunc p[ro] assecutionem gloriae.

195 Contra autem p[rae]destinati asserebant liberum arbitrium per p[rae]destinationem sublatum esse, et solam Dei gratiam sine diligentia vel labore hominis ad eius sufficere salutem. Nam scilicet sublato libero arbitrio, ita fatalem necessitatem quamdam hominis introducebant, ut nec boni p[rae]desse reprobis, nec mali aliquid ipsos obesse possent p[rae]destinatis. Inter hoc utrumque extremum semipelagianismus natus

Massiliae in Gallia medium tenuit, nec totum gratiae, nec totum naturae pro diversis vero nostrae salutis negotii partibus et medietatibus est: et hinc error iste semipelagianismus dictus est, utpote ex parte tantum imitatus errorem Pelagii.

196 Docebant ergo Massilienses seu semipelagiani naturae suis solis viribus initiare seu incipere, gratiae vero perficere, et consummare nostram salutem. Hoc canone ab ipsis sancito affirmabant Deum de uno solo bono opere pure naturali libertatis humanae meritum inire salutis de congruo, praebens tamen ex lege semper infallibili Deus ad id auxilium gratiae, immo et ad opera meritis postea secuta, ut sic semper esset gratia prosequuta naturae. Ut semipelag. numquam admitterent gratiam, quae gratis vero et sine merito ex parte hominis a Deo eis praeberetur. Argumenta vero quae ducebantur, fuit: quia naturis erat proferre semper ex parte hominum diversitatem aliquam ortam ex solis naturae viribus, quae Deum allicerent ad discernendos hos homines ab illis, ne si discretio et dispensatio inter eos ad Dei libertatem reducerentur, iniusta, et irrationabilis esset divina distributio et providentia.

197 Ex hoc fonte alius emanavit error quo Massilienses aiebant pro stricta discretione inter homines facienda recurrendum fore ad merita praevisa, quoties merita non suppeterent praeterita, aut praesentia, aut futura. Id quod declarandum tam in parvulis, quam in homines adultis ita mentem explicuerunt. Pro parvulis ponebant casum quo gemino fetu, eodem temporis momento duo infantes prodirent in lucem, et ante usum rationis vita functi morerentur, ita ut, ut parentum meritis, aut demeritis aeque utrique refragantibus, aut suffragantibus, unus eorum nihilominus baptismi gratiam adeptus, quam obtineret, alius vero sine baptismo decedens ad poenam damni deputaretur et cetera. In hoc ergo casu, et similibus aliis aiebant Massilienses causam discretionis esse prioris infantis merita, seu bonum usum libertatis, quem vires naturae sub conditione longioris vitae praevisus a Deo; et alterius

demerita pro divinis libertatis [illegible] sub conditione a Deo etiam praecognita.

198. Pro adultis vero afferebant casum, quo videmus
tre fidei doctrinam per Evangelii praedicationem ad hanc gentem
venire, potius quam ad aliam aequalis infidelitatis et vitiorum infectam.
Tunc enim Semipelagiani opinabantur, discretionem ex ideo accidere quod Deus
praevidebat gentem illam credituram, si apud eam Evangelium
tunc praedicaretur; secus vero gentem illam, cui de facto doctrina fidei
non praedicata affulgebat. Hos fuisse praecipuos Massiliensium errores
constat ex Sanctis Augustino, Prospero, et Hilario, ut videre est apud
Suarez tom. 1o de gratia in prologo cap. 16. et [illegible] de
[illegible] lib. 2. c. et [illegible] Alphonsi de Castro de haeres. verb.
gratia, et verbo praedestinatio.

199. Haec professus semipelagianismi ob oculos nos-
trorum, quantum ab eo distet sana [illegible] Societatis. In primis enim
[illegible] tam in adulto quam in contracto statu [illegible]
re ad salutem [illegible] sine merito divino, et [illegible] gratiae
aut supernalis auxilii, sed absque adiutorio supernali id fiat
[illegible] viribus naturalibus liberi arbitrii. Affirmant deinde in statu
contracto, nec posse [illegible] vires [illegible], nec etiam per auxilium gratiae
meriti divini aut [illegible] reperiri in ordine ad primum
absque [illegible] intuitu [illegible] meriti absque executione mandati.
Haec cum ita sint et ab [illegible] Societatis [illegible] distantes et [illegible]
formaliter asserta semipelagianis, [illegible] cuique debet ea distantia
qua distant nostrates et opponuntur semipelagianismo.

200. Sed quidem praecipuus fuit Augustinus, non tam
quam illius fautores affirmarent Deum per scientiam mediam [illegible] certo [illegible]
[illegible], aut dictis [illegible] infallibiliter fore [illegible], quos opponebantur
[illegible] ita sub conditione [illegible] movere per modum
meriti [illegible] ad conferendum [illegible] conferendum absque aliis
[illegible]. Hoc tandem [illegible] semipelagianos fuit Augustinus. [illegible]
scientiam mediam, quam [illegible] in [illegible] amplexu fuisse satis ostendunt

nostrates in materia de scientia media... debeat Augustinus scientiam mediam differre quam Massilienses eo agnoverint... non est, et cum declaratione eius vera plurimum non mistat.

201 Unde ad nostrum institutum redeundo, scientia media... ipse materia est, ut possit Deus hoc absolute... eligere... talis... motivum Dei... in merita... nec etiam... exigentis... aut moralis electionis Dei... motus... concurrentis, et impedientis... possit Deus salva libertate arbitrii, et infallibilitate sui decreti... electiones haberet, nisi per scientiam mediam vidisset... libere futuris... auxiliis

202 Et ut haec doctrina... fiat, exemplis... ad regulandos efficaces affectus voluntatis... tenentur, quod quod scientia media restringant, statuendum est. Etenim quod Deus ex voluntate... probi... illi vel ista auxilia sufficiens, debet... cere... reprobi... non est... merita... ad conferendum auxilia illa... exigentis... concurrentis ad volendum conferendum illa, quamvis... velle hoc auxilium sufficiens nisi... eius... vel ista... erit... appellari... finalis... quasi ea... est, finalis... est.

203 ... 193 ...

nando meriq; ad eius operas ex loco Pauli, ē conditione itaque dicta sic evinci: negari debere contra Massilienses operae vellicandae naturae viribus [illegible] salutis hominis, imo et excitandae viribus gratiae; si operae considerentur in sua substantia; quare namque nos negabunt semipelagiani socii: quare scientia media, quae adstruunt, namque praedicunt praedestinationem, nec inde infertur unde venit.

204 Quarto ex plurimis itaque e aliorum Patrum testimoniis, etiam praedestinatione dicitur gratuita; et independens a nostra operatione, Deus quos prius eligere nos, quam nos illum eligamus; ex quo sic formatur argumentum: si scientia media ipse conditionata antecederet praedestinationem et electionem Dei, non possent haec non pendere saltem a conditione ab obiecto talis seu, quae est operatio bona, seu electio creaturae, quae ipsa eligat Deum; sed hoc est Deum non eligere nos gratuito ut sancti simus; sed potius ex meritis nostris, et quia sancti eramus; sed quid est quae perdidit nos, ipse scientia media sanctos et bene operantes prius nos eligere ipsum per bona nostra opera, quam eligamur ab illo per bona sua volita: ergo scientia media non ipse conditionata antecedere electionem efficacem Dei, et consequenter non est ipse conditionata ad praedestinationem.

205 Minor videtur certa ex S. Augustino tom. 7 libro de praedestinatione cap. 17 ubi ait: neque quia erant, quod ait Apostolus elegit nos in ipso ante mundi constitutionem; quod profecto si propterea dictum est, quia praesciunt Deus credituros, non quia facturus fuerat ipse credentes, contra istam praescientiam loquitur Filius Dei dicens: non vos me elegistis, sed ego elegi vos. Et paulo infra: Elegit ergo Deus fideles, sed ut sint, non quia erant; eligendo facit divites in fide sicut heredes regni. Recte quippe in eis hoc eligere dicitur, quod ut in eis faciat, nos elegit. Rogo quis audiat Dominum dicentem: non vos me elegistis, sed ego elegi vos, et audeat dicere credere homines ut eligantur, cum potius eligantur ut credant, ne contra sententiam veritatis [illegible]

elegisse Christus, quia dicit Christus: non vos me elegistis, sed ego e-
legi vos. Confirmatur 2° Augustinus, quem intendunt adversarii
satis clare probare videtur.

206 Respondeo ad argumentum negando maiorem, et ad dicta a nu-
mero 200, negando absolute omnino electionem: quia fatemur praedestinationem esse ab-
solute gratuitam: et consequenter Deus prius eligere hos, quam isti Deum eligant
ut docet Augustinus, et alii sancti Patres ex doctrina sacrae Scripturae. Ad hoc
autem concedendum fateri sufficit, Deus ut praevidit sub conditione media[illegible]
nullatenus movere Deum ad electionem absolute faciendam: quia tamen fateri
necesse est praedicti Deum non posse tamen conditione esse et vano, [illegible]
centia [illegible] ad electionem. Secundo ultimus [illegible] enim nullo modo ne-
gantes Augustino, qui locis allegatis sic navit quod Massilienses
contra quos [illegible] affirmabant, ut Deus praevidisse sua merita
alegatos, hoc est meditarum viribus solis naturae, et [illegible]
ne eos absolute ad fidem. Hoc autem Augustini testimonium non [illegible]
[illegible] [illegible] societatis eum dicant Deus factum sub conditione auxiliis cum
eo [illegible] [illegible] [illegible] naturae [illegible] ad efficacem electionem: quanto
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum afferunt Deus futura
sub conditione auxiliis physice praedeterminantis, sed [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] positive moventes, [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] ele-
ctionem: sumus ergo in eadem [illegible], ut [illegible] [illegible] movearn

207. [illegible] argumentum quo praecedens eius instatur sic [illegible]
ex parte voluntatis [illegible] dari nequit [illegible], [illegible] causa praedestinationis [illegible]
[illegible] [illegible] sua media adstruatur [illegible]: ergo necessitas eius [illegible]
[illegible] est. Suadetur maior quod tunc [illegible] [illegible] [illegible]
ideo Deus eligit [illegible]: quia praevidit sua media [illegible] operari
[illegible] haec auxilia: et ideo non eligit [illegible] quia praevidit [illegible]
[illegible] [illegible] haec auxilia sibi collata, sed hoc ipsum [illegible]
[illegible] et [illegible] praedestinationis stare ex parte voluntatis creatae: ergo si sua
media [illegible] [illegible]. Suadetur 2° eadem maior ex [illegible]
[illegible] praedestinatione sanctorum cap. 18 in principio: ubi ait:

legit Deus in Christo ante constitutionem mundi membra eius, et quomodo eligeret eos qui nondum erant nisi praescientia? eligit ergo praedestinans nos. Numquid eligeret impios et immundos? nam si quaeratur utrum nos eligat an potius sanctos et immaculatos quid horum respiciat quod sequatur an si statim ferat pro sanctis immaculatis quae sententia? sic Augustinus clare ostendens ante electionem et praedestinationem nec sanctos nec impios hos Deum agnovisse: cum alias si sanctos praevidisset sine dubio praedestinatio vel electio [illegible] impiis praetulisset id exigente tam ratione et causa bonorum sanctitate et aliorum impietate ergo scientia media qua ante electionem praevideat Deus alios homines sanctos et alios impios, accipiens alios praeferentes cum praedestinavisset; et alios respuens contra mentem Augustini.

§. 204. Praeter verba Augustini solet difficultas haec ex illo Pauli ad Cor. 1a cap. 4. quis enim te discernit? quid autem habes quod non accepisti? et ubi discretionis potestatem a nobis non immanens voluntatis sed in Dei voluntate, ac misericordia omnino refundit Apostolus. Ex cuius verbis sic arguitur fratres: si scientia media naturae praecederet electionem efficacem ac praedestinationem horum ad gloriam ut communiter ipsi praesupponunt esset discretionis potestas a nobis, scientia media ad illam praecedens, et a nobis et non a Deo pendens: siquidem scientia ista inveniret Deus discretionis in operibus suis operibus hominum quos eligit, ab aliis quos non eligit per scientiam eandem mediam ergo constanter videt per hoc dicere contra Apostolum est: ergo dicendum scientia media naturae antecedat horum electionem et praedestinationem.

205 Dico ad argumentum contra [illegible] nandum omnino: quia ut dixi, [illegible] sub gratia electio si [illegible] et [illegible] vitalis non eadem praevideat, nisi in praedestinatione in scientia [illegible] tatis, nec in ea magis quam in Dominicana ex dictis n.
206. nec ergo dicendum est magis specialis in hoc quam in [illegible] siquidem Deus videt electionem horum sensuum, si eidem discernant alia

auxilia quae ei conferri non vult. Confirmatur ad 3um probos verius nos dicimus si hi qui destituti causa aut deiicitur possunt pervenire ad praedestinationem quia huius causa est ... est operatio nostra, sed Dei miseratio, ut Apostolus ait; illa vero decedunt si hi qui non destituti ... veniunt ad praedestinationem: in quo ... referenti dicere ... Dominicani.

210 Ad 3um probos eiusdem minus dico, et dixi, ... ibi intelligendum esse de sanctitate horum in statu ..., quae vere negari ... ut causa est vere praedestinationis illorum. Et casu quo intelligendum esset de sanctitate horum in statu ... vere adhuc cum ipso ... habens ... sancta opera horum ... habet ... merita ut hos prae aliis Deus praedestinet. Cum hoc autem stat (Augustino minime refragante) quod scientia media, quae Deus facit quaeque auxilia in quolibet homine ... esse ... sit semper ... prudentissime, et securissime ... ad praedestinandos eos quos liberrime praedestinare vult. ... moveat ... Deum in hac ... (si ... recedendum ... ... motivum aliud requirendum sit) ut hos prae aliis praedestinet, quos de singulis ... scientia media plura bona opera ... afferre, ... fundamento requirit; ... recurrere cum Apostolo ad incomprehensibilitatem iudiciorum Dei, quorum motiva sibi reservat.

211 Ad instaurationem difficultatis admitto textum, et intelligo ei data. Ad argumentum vero inde factum ... nando ... est a ... eius, loquendo de discretione absoluta; haec enim non datur pro priori praedestinationis divinae, nec in scientia media, nec in obiecto eius: ... hoc est scientia eius possint dici discretio conditionata consentiendi uno auxilio ... non consensuro sub alio ...; cum tamen haec discretio conditionata nihil apud Deum possit valeat, aut ducat ad ... praedestinandum; ... abstendi discretio praedestinati a non praedestinato quare ... praedestinatio procedat non ei sed Deo miserenti, seu ... ex pura misericordia sua efficacia praeparare ... auxilium ... sit efficax, ... alteri ... ineffax praeparare decrevit.

tribuenda e abstra discretio potestati a cu potestate. Cognosces hinc: discretionq abstra potestatoru omnino possunt pendere a liberte nra, sed a divina; discere f. gra haneta in abstra separatione mediorum eg, quae efficacia aut perfecta sunt. Unde licet discretio contracta a nra liberte pendeat, ea adhuc intuentium de liberrimus manet deus ad usfte potestandi, et discernendum, q. cu sit hinc ad prop. meris et ad reliqua argta

§. 2.a Aliis argumentis occurritur.

212 Arg. sit: tota ro adstruendi status mediorum tanq. manu ad potestoe, q. sine illa et eius obro [illegible] Providere cu posset deus providere nec separare ex se, et ex ipsa sua specie media efficacia pro certisse q. ut corra assequerentur potestati; sed deus talia media separari ex se et ex ipsa sua specie independenti a pbr. Ergo nunc ratio ro erat media nre a potestoe mana. Probatur mer ex S. Augustino in lib. de correp. et gra. cap. 12, in lib. de praedest. sanctorum cap. [illegible], ubi, quae promisit deus Abrahae in semine eius foeq gentium dicens: patrem multarum gentium possui te, ne de nra voluntatis potestate, sed de sua potestoe promisit. Promisit enim q. ipse facturus fuerat, ne quod homes. q. etsi faciant homes bona quae pertinent ad colendum deum, ipse facit ut illi faciant, quae praecepit, ne ipsi faciunt, q. ipse faciat q. promisit: alioquin ut dei promissa compleantur, ne in deo, sed in hom. e potesse et q. ad omini promisso e ab ipsis redditur Abrahae. Nonaut sic credidit Abraham, sed credidit dans gloriam deo, quoniam quae promisisset potens est et facere. Sic Ceasar Augustinus.

213 Ex cuius verbis sic ponderatur argu. Augustinus expstat efficaciam mediorum non in ordine ad potestoe nra voluntatis seu hom. eius, sed sola in ordine ad sua ipsius potestoe sine dependentia ab opere et pbr nro, ne sequatur absurdum q. assert

q nempe promissa dⁿa compleri, nō duṁ, ꝑ hunc volti eo
subhis, et conter Ideo a Deo fuit promissū Abrahe, nō a Deo
ꝑ ab hoibꝫ accepit ille; ꝑ in hoc absurdꝫ protabunt
quidam, seqꝫ mediꝫ admittant ut ipse nariꝫ ad predestinationes
et elecꝫ Dei: siquidē efficaciꝫ medioꝫ, & impletionē diuꝫ promissionis
onis ponunt dependentiā a ipsa volte create tanq ab ultimo
dependendo; pendens voltas creata psciat, & quasi implet qd
Deꝫ promissit: & sic redditꝫ nō a Deo ꝑ ab hoc q fuerat pro-
missꝫ a Deo: go ne sequantꝫ absurda ista, admittenda nō
ē ut varia ad predestinationes scīa media; ac ꝑ inde nec per
eā, nec obꝫ eā debet explicari efficacia auxilioꝫ ꝑ pr̄sertim
ꝑ Dei oipꝫ.

214 Ad 2ᵐ istā nari nando minꝫ. Ad authorit
D. Augustini in prioꝫ illꝫ adductꝫ dico ait convincere contra eos
qᵒ agens ibi D. contra Massilienses, qui asserebant fidē a Deo
promissā ex prescientia futura electi ex solꝫ nariꝫ viribꝫ ex opposito
cet Deꝫ promisisse fidē filioꝫ Abrahe independꝫ a ipsa volte
ut elicita viribꝫ solꝫ nariꝫ; nō auꝫ docet, eō independꝫ ab illa
ipsa etiā ut elicita viribꝫ grē, potuisse Deꝫ promissionē illā fecisse
stet eo nō posse Deꝫ prendere media efficacia, nec ea separare
scīa cognitione oipꝫ suꝫ, & medioꝫ grē ꝑdentiū in ea
cū propter eorū infallexioꝫ, & idꝫ indifferenti ad utrumlibet ꝑ ind
cognoscere posset, valere ea media scīriꝫ esse, nō auꝫ solū
Cura, & sura efficacia: ad q ꝑ postrea cognosceridꝫ simpliciter
varia ē scīa media de ipsa voltis ut elicita sub auxiō grē
ꝑ ei conferendi.

215 Hinc ad argū instaurꝫ fateor in modo
ntro discurrendi ꝑ suas dari voltis create adiutꝫ ꝑ auxi
grē in adimpletione promissionis Dei; & hec ad efficaciā suꝫ conferat
nō ꝑ ipsa ꝑcreta voltis. Inde tamen nō assevem voltē creat
etiā adiutꝫ auxiō grē ē causā magis, ꝑ minꝫ principalē

adimpletionis promissorum divinorum: quod ut sine gratia per se efficaci
vitae non adimpleat Deus promissa sua, sequitur autem evidenter eam
magis gratiis proderet adimpletionis esse Deus, ut posse sine illo
medio naturam conferens auxilia efficacia gratiae, ad quae infallibiliter subse-
quatur praedicta adimpletio. Et hoc solum est quod Augustinus intendit
cum ait promissa a Deo non conferri, per hoc quod Deus ipsum: alioqui
quod Deus re ipsa confert auxilium hoc, et hic sibi illo fugit secundum
quod deceptorum promisisset Deus, non perficeret hoc per se opere sua conte-
reret etiam tamen eam minimum veracis promissionis illius dicimus; quum
incredibile sit ab Augustino asseri; aliter etiam dicendum est ver-
bis negativis, aut exclusivis quibus utitur, non velle voluntati creatae
quo ad negotium praedestinationis, et efficacia auxiliorum non esse danda po-
tiores partes, sed has Deo soli reservandas esse.

216. Quemadmodum arguitur sic. Deus potest convertere et praedestinare
quos voluerit, ubi voluerit, et quando ei placuerit. Sed si scientia me-
dia esset per se necessaria ad praedestinationem et conversionem hominum, non posset Deus
quos voluerit, ubi, et quando ei placuerit convertere et praedestinare
ergo scientia media non est per se necessaria ad praedestinationem et conversionem hominum.
Maior est expressa Sancti Augustini in libro Enchiridionis ex
verbis ipsius supra allatis: quis tam impie desipiat, ut di-
cat Deus malas hominum voluntates [...] Minor probatur: quia si
scientia media requirit quod tota efficacia gratiae auxiliorum
desumatur non ex entitate ipsorum, aut ex parte Dei, sed ex sub-
ordinata voluntate, fieri etiamnum poterit, ut saltem per brevi
tempore voluntas resistat auxiliis sibi a Deo collatis.
et consequenter quod pro eo tempore non possit Deus malas illius hominis vo-
luntates ad se convertere ac salvare, aut ei perseverantiae do-
num (quod ad praedestinationem necessarium est) concedere, praesertim si tunc
(ut potest contingere) instet tempus mortis naturalis: ergo si
scientia media per se necessaria esset etc.

217. Resp. negando maiorem: sed si scientia media esset per se necessaria

n̄ posset Deus quæ voluerit, volendo quod voluerit convertere ex potestate
potestate independente actu habet elicitos per virtutes gratiæ; dato enim, quod adverse-
mur eorum auxilia ab intra efficacia, potestate dependenti ab eo actu, non enim
est eorum; quia ut supra diximus, nulla est ex creaturis realibus producta
aut possibile producibilibus a Deo certa cognoscendi habeat interna auxilia
quæ ex corpore creare possit facienda, sed differentur; ex quibus si supponitur
cuisset Deus dedisse aliquo loco inefficacis, quod dedit, tunc etiam homo
aliquis resistens sub auxilio inefficaci convertere efficaciter possit Deus
sine nullius roboris efficaciter probare mirum: quia ex nullius dictis et casu
ut ea allati ad summorum convinci n̄ posse Deus potestate supra converte-
re efficaciter hos per auxilia mere sufficientia, et in sensu composito inefficacis
eorum (ut nos dicimus concedere eorum in prius eorum); n̄ autem n̄ posse di-
Deus e potestate remota, quæ absoluta, et simpliciter potestas est convertendi
hos per auxilia etiam mere sufficientia; siquidem homo per ipsa non
operans, aut n̄ se convertens se per eandem simpliciter et absoluta operari
et convertere se; et potestate supra in sensu diviso inefficacis actualis auxili-
orum mere sufficientium. Quæ omnia cum independenti a scientia media secun-
quo ad Deum ordinem sequentur, eius proinde necessitas adstruendi
sese ad negotium prædestinationis.

216 Instabis et inferes: ergo ex suppositione scientiæ mediæ
voluntas humana sub istis auxiliis sub quibus praevidetur futura conversio, et per-
severantia, nequit non converti, et perseverare; sed talis suppositio non est
coerens, sicuti oppositum erat ad salvandum libertatem potestatis: ergo scientia media
destruit libertatem potestatem et nulla coerenti est responsio data. Probatur
minor subsumptis: quia ut supposito ea esset coerens, sicuti oppositum erat ad
libertatem potestatem, requireretur quod scientia media ob suam eminentiam con-
veniret, et esset causa ipsius libertatis potestatis, modo quo Dominicani
sentiunt de suo decreto prædeterminante; at scientia media non habet eiusmodi
eminentiam; ergo suppositio ea inducens non est coerens, sed anti-destruens
libertatem potestatem. Scilicet a contrario probant etiam scientiam mediam evertere liberta-
tem, eo quod ipse n̄ posset in sensu composito cum illa convertere, et salvare se.

p. auxiliu et ex q. ꝑversus sit inefax.
219 Nego ad instantiam, nempe cum absolute dicto: quia enim sola
contra eisdem auxiliis, sub quibus voluntas creata, quaerenti et ꝑseueranti,
potest, si velit, absolute resistere. Non infert omnino, sublatam
et ꝑbus eius: quia ea suppositio sit coens, ut requiri ad salvandam
libertatem ꝑdestinati, non consistit in eiusmodi eminenti, sed in eo quod ipsa pro
impediendi quaerfor, et ꝑseverantia, sit paratis prae impediendi suo
medio. Vere autem voluntas creata potens impedire quaerfor et ꝑ
severantiam suam sub dictis auxiliis est prae impediendi suo medium
de efficacia dictorum auxiliorum: quia ut ea sua ab aeterno ꝑcesserint, dependet
tamen a suo actu a nobis in tempore impediri. Ad aliud quod
additur de libertate dei abunde dictum est in responsione argumenti.
220 Ultimum argumentum est: si ante electionem ꝑseverans me
dius certo agnosceret Deus merita sub conditione posset etiam hoc
mereri, et gloriam consequi in statu absoluto independenter ab electione et ꝑdestinatione;
sed hoc nemo concedet: ergo nec ꝑmissionem: quia easdem causas ꝑ
quas merita et gloria ꝑcedunt ꝑ illa videntur existere in statu
conditionato, possunt quasi videri existere in statu absoluto: cum sine fundamento ad
existentiam eidem eius exigit ex parte causarum ꝑ in uno statu, atque in alio.
ergo si ante electionem et ꝑdestinationem et consequenter sine dependentia ab illis videt
Deus ꝑseverans omnes in statu conditionato merita hominis, et gloriam eius ex me
ritis exercere, poterit etiam eidem gloriam et meritorum existentiam videre in
statu absoluto independenter ab electione et ꝑdestinatione. Sed enim hoc cum
fuerit varia ex parte causarum in statu conditionato, ita nec in absoluto.
cum in utroque idem videatur esse, certe argumentum hoc si ex veris principiis
solvendum est, facile solveretur ex dictis quae disputationibus ante
ꝑs explanata necessitate ꝑdestinationis ad salutem. Sed quia adhuc mente
mea non explicavi quo ad speciales voluntates in ꝑdestinatione ꝑdestinati,
cum Actis appareat in qua ꝑcedimus argumentum solvam.
221 Nego itaque assumptum majoris: ad eius ꝑbationem
ꝑdo antecedens ex fundamento ibi adiuncto non suppositum cuiusdam.

q. dt Deus per scientiam mediam videat in statu conditionato materialiter
cond. gloriam etiam ex meritis exire ante electionem ad praedestinationem, Deo
ter independenter a viribus et exercitiis sub conditione. Haec suppositio
stare in opinione ista: quia Xa ea ut praevideantur ab his, qui meritis sub
conditione fuerint, non necessarium ut ad merita in eodem statu, vel saltem
sub conditione videantur existentes eorum causae, quoniam prius, quae sunt
necessario requiruntur ad illud, qualia sunt decreta et auxilia Dei.
Haec autem in opinione ista, quamvis non videantur exa. in statu absoluto,
necessaria exa praevideri requirunt, ut per scientiam mediam videantur
merita in statu conditionato existere; praevidentur nihilominus exa
saltem sub conditione: et hinc evenit, quod ab his, qui merita exaltantur
per in statu absoluto per easdem causas, per quas existit in statu conditionato
et hinc etiam ad reliqua argumenta.

§. 3a. Astruitur scientiam mediam necessariam in sententia etiam negantium electionem efficacem ad gloriam ante absolute praevisa meritorum.

992 Quamvis opinionem Auctores nostrates communiter teneant num. 185 et neutram probans aut improbans statui cum immediate haec quaestio et defendendum ab Auctoribus asserentibus electionem efficacem ad gloriam et coronam ante praevisionem absolutam meritorum. In hac autem sectione sit quaestio status, ut tenendum ab Auctoribus negantibus praedictam electionem sic ostendendo nullatenus in schola scientiam adstrui posse praedestinationem independenter a scientia media, seu quin ista per se ad illam sit necessaria. Permisso igitur ut vero quod adstruit haec 2a opinio, nempe non exire in Deo, imo nec esse possibile electionem absolutam et efficacem ad gloriam et coronam ante merita absolute praevisa, sed praedestinationem absolutam et efficacem meritorum anteriorem ad eorum praevisionem

993 Dico 1o etiam in hac sententia esse per se necessariam ad praedestinationem scientiam divinam mediam, sive haec necessitas sit constitutionis

requisitis illis, nam ab utroque etiam pro nunc praescindendo suadetur
decto praedestinao in hac opinione est praeparatio efficax ipsius gloriae, et speciali
cialis salvandorum continens intrinsece ex parte dei connexionem infallibilem cum
vita aeterna, sed ad hoc requiritur, ut scia ac naturam scientia media sit
repugnatiis electionem et praedefinitione praedictis: ergo etiam in sententia illa repugnante
stante natura et ut se requisita est scientia media ad praedestinationem divinam.
Minor in qua est difficultas suadetur: quia seclusis electione et praedefinitione
praedictis non restat in voluntate aut intellectu dei alius actus praeter
scientiam mediam, ut quod possit conferre praedestinationi esse ipsam salvandorum
et pene intrinsecam connexionem certam cum affectione gloriae: ergo seclusis praedictis
electionibus et praedefinitionibus debet admitti scientia media, ut natura
et ut se requisita ad praedestinationem.

224 Pro fundando antecedentem immediate adduco
inductionem, qua utitur princeps scholae nostrae P. Ludovicus de Mo-
lina 1a parte q. 23 art. 4 et 5 disp. 1 membro 2: dicens: seclusis
enim electione et praedefinitione, solum restant in deo praeter scientiam mediam
cognitio finis, et volitio eius inefficax, ea videlicet qua vult deus
omnes homines salvos fieri: et hos sane nec seorsum, nec copula-
tim sumptos cum gloria non connecti certum est. Restant item cognitio
et volitio mediorum, quae sibi non connectuntur cum gloria: siquidem
possunt componi cum eius carentia, ut in reprobis de facto componuntur,
eo quod solum restringunt efficaciter entitates auxiliorum gratiae, quae ex se indifferen-
tes sunt tam ad merita et eorum carentiam quam ad gloriam et carentiam eius.

225 Deinde relicto actu imperii, qui, ut ostendi,
datur, non spectat ad praedestinationem, ut ostendemus postea, licet maneat in deo scientia
visionis, quae intuetur tam intrinsecos versantes circa reatum praedestinatorum, et fina-
lem consequutionem praedestinationis non spectat adhuc ad praedestinationem; sed illam supponit: adeo
adeo licet cum gloria connectatur, non tamen connexione prioris, aut quasi prioris illius. Et
hinc decretum exequens gloriam post merita visa, licet cum gloria connectatur
supponit tamen praedestinationem, aut saltem praedestinationis partem, quae ponens prius prepa-
rat media in ordine gloriae, et de illis sententia praedestinatio:

go seclusis electione et praedestinatione, non restat in ordine, aut illa Deus praedefinivit
medium aliquod, quo possit praedestinatio venire ex proprio salvandorum, Dey
affectione gloriae habere istud connexum certum et infallibile. Atqui hoc ipso
venit optime praedestinationi, si scientiam mediam ponamus in Deo: haec ergo
esse est necessario requisita ad dictam praedestinationem.

226 Suadetur haec nostra sententia: quia scientia media sit
visa sub efficacia auxilia de facto collata, est propria salvandorum;
siquidem in statu praedicato non praevidit Deus reprobos operari cum auxiliis
quae illis de facto contulit, sed cum alia quae de facto noluit eis elargiri.
Deinde scientia media simul cum praevidit Deus salvandos operari cum auxiliis
quae illis de facto contulit, juncta cum aliis actibus divinis, nempe cum
volitione dandi efficaciter entitates auxiliorum, quae in statu praedicato
praevisa sunt efficacia, habet connexum certum et infallibilem cum affectione gloriae:
ergo in sententia etiam negante electionem et praedestinationem necessario est ut se requiratur
scientia media, ut praedestinationi veniant quae de illa SS. PP. et defensores
muniter recepte nobis depraedicant.

§ 4ª Objectionibus contra hoc dictum occurritur.

227 Objicies 1º scientiae mediae non conveniunt quae afferunt
SS. PP. de scientia praedestinativa: ergo scientia media non est ex se necessaria ad praedestina-
tionem. Suadetur ans 1º: quia scientia praedestinativa est apud SS. PP. salvandorum
propria; scientia vero media est reprobis etiam communis. 2º quia non habet
connexum cum praedestinatione, ut habere debet scientia praedestinativa et donorum;
non versatur circa futura absolute, sed circa futura sub conditione. Resp. nego
ans: ad cujus 1. probationem resp. ex dictis scientiam mediam cognoscentem effi-
caciam auxiliorum, quae de facto Deus contulit, esse propriam salvandorum et non
communem reprobis. Ad 2. dico scientiam mediam in hac acceptione habere connexum
cum praedestinatione inadequate accepta, seu cum principiis ut docuit Augustinus
lib. de praedestinatione sanctorum cap. 10 ubi praedestinatio est, quae sine praescientia
esse non potest, potest autem sine praedestinatione esse praescientia: ad eum modum quo hoc
valet esse sine alia, haec tamen sine hac esse per Verbum

tendi est scientiam mediam non esse sufficientem ad praedestinationem, nec versari circa futura absoluta ut praecognita contra praedestinationem: quia ad hoc necessarium est, quod supponatur illi volitio Dei tendens absolute et efficaciter ad conferenda entitative auxilia gratiae, quae per scientiam mediam praevisa sunt habitura effectum. Et hoc modo sufficienter intelligunt, quae PP. explicant de scientia praedestinativa.

298 Obiicies 2º: si ex aliquo capite per se requisita esset ad praedestinationem scientia media, maxime quia necessaria esset ad regulandum et dirigendum volitionem Dei conferentem auxilia; sed ad hoc necessaria non est, sed exclusis aliis, et praeter jus dictum: ergo nullo ex capite per se requisita est ad praedestinationem. Maior videtur certa in hac re, et minor suadetur: quia in hac opinione volitio Dei conferens homini auxilia gratiae non vult illa ut efficacia reduplicative, sed tantum quia sunt entitative talia auxilia, quae sunt efficacia specificative; alioquin si Deus vellet efficaciter auxilia ut efficacia reduplicative, esset praedefinitio efficax, et ante merita, sic quod incideremus in ipsam, quam vitat et expellit opinio haec. Et consequentia est: quia auxilia ut efficacia reduplicative includunt merita ipsa, seu usum liberum et honestum voluntatis nostrae, a quo et non ab ultra entitate habent efficaciam quodammodo. Atqui ut ea volitio velit efficaciter solas auxiliorum entitates sufficienter regulatur et dirigitur per scientiam simplicis intelligentiae: ergo scientia media ad eorum regulationem et directionem non est per se necessaria.

299 Respondetur negando minorem cum pluribus qui hanc opinionem secuntur: quia licet apud ipsos verum sit scientiam mediam dirigere et regulare praedictam Dei voluntatem, illud tamen apud eosdem est, ex eodem capite requiri per se ad praedestinationem: eo quod indicent ingredi praedestinationem tamquam partem essentialem illius. Unde dato et non concesso scientiam mediam non regulare nec dirigere volitionem Dei conferentem absolute auxilia gratiae, quae de facto praevisa sunt efficacia, indicant nihilominus ... caput necessitatis scientiam mediam ad praedestinationem: eo modo quo necessaria est tamquam pars ad totum seu ad praedestinationem adaequate sumptam et essentialiter includentem

by illis et voltis, quorum natura non erat ad aliquas comparates. Eo modo quo unitas constituit numerum binarium, non quia natura sit ad aliquam compartem sed quia se ipsa immediate essentialiter constituit numerum illum, ut pars essentialiter ipsius.

230 Replicabis: si scientia mea sit in Deo, et de facto non regulet ac dirigat volitiones creatas ut datas, seu permissas esse, nihil specialiter constabit perfectionis, ob quam illi essentialis sit: ergo sublato eo regulationis et directionis creatae voluntatis capite non manet scientia mea per se requisita ad perfectionem. Consequentia bona est ex antea, et hoc sufficienter suaderi per ipsum exemplum quod attulimus: nam si unitas ut constituens numerum binarium constat in ipso, quae aeque bene constaret unitas alio loco illius subrogata, recte diceretur quod non per se requisita sit ad numerum binarium constituendum: ergo si scientia simplicis intelligentiae subrogata loco scientiae meae constaret aeque bene regulationem et directionem quam constare posset scientia mea quoad volitiones Dei productas (in quo munere stare poterat specialiter quod scientia mea fieret ad perfectionem per se essentialis et naturalis) non erit naturaliter per se ad perfectionem. Unde redditur argumentum et quod valoris pro eo allatum est.

231 Haec replicatio procedit nondum ansam instantiae; quod adhuc non dirigendo ad comparates afferret scientia mea perfectioni essentiale differentiam quae differre debet a providentia supernaturali creaturarum; quam tamen ipsa non afferret scientia simplicis intelligentiae; atque adeo haec subrogata loco illius non constaret aeque bene quam illa constat, ac proinde illa adhuc non dirigendo, maneret per se essentialis et requisita ad perfectionem quin aliud evincat ratio praeter allata. Ostendo id ipsum quod respondi, nam ille mei bis voluntas (manifestum scientia mea non dirigat) qui modo constituunt perfectionem possent per se constituere providentiam supernaturalem creaturarum si non daretur, ut constituit scientia mea, quae de facto datur, et sunt quod denominant essentialiter auxiliorum quae constabit absolute. ergo ut providentia illa supernaturalis sit ex parte Dei perfectio, debet enumerare essentialiter scientiam meam, etiam si non dirigat ad auxiliorum essentiam absolute collationem.

232 Obiicies 2°, et difficilius in facto quo versamur: vi obiecti scientiae meae datur praedestinatio: ergo vi obiecti scientiae meae vi datur scientia mea: ergo haec non clauditur effective in praedestinatione fundamentaliter: ergo scientia mea non habet se ipsam pro obiecto. Maior deinde probatur ostendendo: quod vi obiecti scientiae meae datur providentia producens homine ipsum in ordine aeterno. Sed haec providentia est praedestinatio: ergo vi obiecti scientiae meae datur praedestinatio. Torquet hoc argumentum illos, qui approbant actus, quibus scientiae meae praedestinatione constituunt; ex quorum principiis accingar, uberiori argumento solvere duplex cum Thomistis. Obiectum scientiae meae in Deo designans et admittens directe, et reflexe: directe Deus cognoscit hoc obiectum: si vero ... haec auxilia, operabitur cum illis, et perseverabit usque ad mortem, et re ipsa consequetur gloriam. Reflexe deinde qualiter cognoscat hoc obiectum: si vero ... haec auxilia sub quibus illis de facto operaturus praevidetur, revera salvus erit per providentiam specialem et connexam cum assecutione gloriae.

233 Et breviandi diversimode gradus intendo, quod in Deo scientia mea reflexa fundamentaliter et constituit, ... sub vi ... obiecto verum est Deum salvare ... providentia speciali, et ... connexa cum assecutione gloriae per haec auxilia, quibus de facto ... utitur: ita vi ... conditionis, ante quam Deus decernat absolute praedicta auxilia conferre, verum ... erit, et a Deo cognoscitur quod ... salvandus erit per eius providentiam specialem et intrinsece connexam cum assecutione gloriae, si Deus conferat praedicta auxilia. Sed haec 2a ... dicitur est scientia mea reflexa; cum ex ... obiecti ... scientiae meae directae, quia videt Deum ... operaturum sub his ... auxiliis, ... per quod ... scientia mea reflexa cum ... fundamentaliter ... in Deo.

234 Quia distinctione praemissa ... ad argumentum ... maiorem: vi obiecti scientiae meae reflexae datur praedestinatio ... maiorem. vi obiecti scientiae meae directae ... maiorem ... distinguo minorem.

in obto scię meę directę n̄ dari scia media; ndo mire; in obto scię medię reflexę n̄ dari scia media, vo mire, et cog deinde. Itaq in meo explandi horum autorum pdestinao vere et possive dari n̄ pt sine scia media, eo q sit illy partiale pstiby, adsq adeo in quorumq stu pdestinao dari, debet semp scia media reperiri; quare in stu dditato directo, sive in obto scię meę directę darini pt pdestinao; qt in eo nulla scia media reperitr; in stu vo dditato reflexo, antequ dari stg absto, et ante q Deg aliqm absq decernat, dari pdestinao sub ddoe, qa ig in eo stu dari scia mea directa.

235 Que directa scia sub in stu absto sub cy decreto absq posito de conferendis auxiys prævisis efficaty pstruit essalti provideq salvandorum pgnrm, et ex pte Dei inexa itrce cy assensu ptq, que pvidea e fr pdestinao: ita simr et in stu dditato sub ddtioe qbeg habet tale decrety, sila pstruit pvideq, que e fr pdestinao sub ddoe, seu in stu dditato; idq totum cognoscitr a Deo p sciam medię reflexę. Unde quoties in stu dditato reperitr pdestinao vere et possive, n̄ minq reperitr dependens a scia mea; ac in stu absto, cy in utroq sit eig pstiby.

236 Insurges taen contra destios datq: q ag.a eam in obto scię medię directę n̄ dari pdestinao, et taen pstu illo dditato, qui e obty scię meę directę, dari pvidea qua hoc ve ipsa salvetr, seu pducatr in vita etrna: go ig hoc in stu illo dditato pseqtr re ipsa glo n̄ pdestinatus: que fuisse videtr Catherini sta q cy reliquis theolgis nos etig deseruisse inmuimus n. 4. Respd taen distinguendo maiore in obto scię medię non dari pdestinao nave: ndo maiore; n̄ dari pdestina; vo maiore; et psa maiore, distinguo coeq: pseqtr re ipsa glo n̄ pdestinatq nave, vo coq: n̄ pdestinatq pstae ndo coq. Itaq si so attendamq ad id q se tenet itrce ex pte Dei in obto suppo posito scię meę directę, dari pdestinao et abstrao a pdestinoe, et n̄ pdestinoe a finmo, et pstruatr pvidea; item

ab efficaci, et inefficaci, a certa, et incerta.

237 Ratio est in eo obiecto requisito intrinsece ex parte Dei esse complexum visionis et decreti de conferendo auxilia gratiae intrinsece ita efficacia cum quibus de facto homines salvandi operabuntur; atque complexum hoc non est possestas, nec enim supra rationes providentiae supernaturalis, qua re ipsa aliquis producatur hoc in gratia, superaddit ex parte Dei aliquid intrinsece et speciale salvandorum connexum quae certo cum effectione gloriae; nec intrinsece possestionis natura; neque est providentia communis reprobis, neque specialis possestioni, nec denique providentia certa, nec incerta, sed quaedam providentia ab iis differentiis praescindens, quae tam induet tales, tam illas peculiares rationes providentiae, prout fuerint aliquae comparationes ei adiunctae; qualiter unitas, quae nec ternarius, nec quaternarius est, nec eorum negatio, tam intrat ternarium, quam quaternarium, prout fuerint aliae comparationes ei adstantes: ergo providentia quae datur in obiecto illo scientiae mediae directe est ipsa praedestinatio, et hoc intrinsece, quia in statu illo iudicato videtur re ipsa consecutura gloriam, est praecipua etiam non praedestinatis seu communis gloriae providentia Dei praescindente a praedestinatione; non est autem natura non praedestinatis; hoc est providentia Dei negante praedestinationem, sub hac enim nunc consequeretur, aut videretur consequi gloriam, et hinc valde discrepamus a sancto Catharino, qui affirmabat, etiam hos non praedestinatos nave, et in statu absoluto consequi re ipsa gloriam; cum nonnunquam nos negemus; id est ut in statu absoluto impossibile iudicando, et in statu iudicato praecipue etiam decernendo.

§ 4.ª An scientia visionis sit ipsa praeparatio ad praedestinationem, constituendo eam, et quae illi sint requisita.

238 Eadem methodo qua egimus in praecedentibus de tribus scientiis similiter illius, et scientia mediae prout ex parte illius divini requiritur ipsa praeparatio ad praedestinandum, procedemus nunc de tribus scientiis visionis et eorum nexibus, aut non nexibus ad praedestinationem divinam.

scilicet utriusque possimus clarius quasi in conspectu videre et speculativa
speculativa erit cognitio, qua deus intueatur subiectos potestati suae
media, et adeptionem finis illius, et de hac agemus postea; nunc
autem de practica, quae quaerenda erit cum impulsu actuali; quae
maxime spectat ad praxim, et primus in examen adducitur.

239. De natura huius impulsus diversimode opinantur
Auct: nam conveniunt apud Thomistas esse hunc actum distinctum ab apprehensione
et iudicio, et dissideant quoad statuendum an sit, et an non sit cog-
nitio. Sane quod P. Suarez tom. 1 de potestate c. 16, et P. Herrice
tract. 3 disp. 2 c. 5 indicant impulsum actualem apud Thomistas
non esse cognitionem, sed impulsum quendam realem per quem actus impellat
seu impellit ac detrahit potentias executivas ad operationes, quisquidem im-
pulsus declaratur per haec verba fac hoc. Et quis impulsus hoc
nomine cognoscatur apud Auctores istos, elicitur tamen ab illa ex priori
cognitione operationis impulsus et ex priori volitione non solo operationis impul-
sus, sed ipsius etiam impulsus.

240. Contra P. Gran. tract. 5 disp. 3 et Doct. Sch.
in natura scriptis indicant predictum impulsum actualem esse
vere et proprie cognitionem; quod et si non cognoscat, ab aliis per nos appre-
hensionis, cum ex se non ordinetur ad affirmandum, nec negandum, nec etiam
per nos iudicium, cum de alio nihil affirmet, aut neget, cognoscit ni-
hilominus illud opus vel intimat ad effectionem modo speciali im-
perativo vel distincto realiter a modo cognoscendi apprehensionis,
a modo cognoscendi iudicii: sicut voces exteriores modi im-
perativi, ut fac hoc, ama deum, odio habe peccatum, repraesentant
et significant res ipsas, aut alia modo particulari et sibi proprio.
Impulsum hoc sive cognitio sit, sive non, monastici appe-
lantur: quod est impulsum, quo homines quemlibet impellat, ad [illegible]
impulsum politicum, quo unus alium superior vel subditis imperat.

241. Sit 1a. contra dicta. Impulsus ille actualis
impulsus, quo [illegible] dupliciter propositus est distinctus realiter est ab omni apprehensione

et iudicio, fictitie est, et Deo specialiter conveniens. Ita P. Berckem l.
dissert. 12 de providentia cap. 5 n. 5. et P. Ataná tr. 6 disp. 30 sect. 1 n. 2.
et alii communiter. Suadetur 1.° quoniam ad hoc potentia se habet ut actu et realiter non
vero cognitio, et ideo: cum enim potentia expressive intelligit, et tendentia in
obiectum sub ratione veri: sicut etiam voluntas est potentia affectiva et tendens
in obiectum sub ratione boni per suam electionem, sed de ratione intellectus, atque
ideo est exprimere obiectum et reddere praesens intellectui, per hoc quod sit apprehendendo
vel iudicando, vel pure apprehendendo: et hoc vel in ratione iudicii, vel in ratione
apprehensionis, non potest effugere: conficitur et repugnans est cum se impulsus
intellectualis, seu hoc intellectualis imperium quod realiter distinguitur ab apprehensione
et iudicio.

242 Suadetur 2.° quod, sicut hoc intellectualis imperium ponitur
ad dirigendum voluntatem quod, non vero est dicendum: ergo hoc. Minor sic: vo-
luntas enim dirigitur, et detrahitur ab illa, quatenus ipsi proponitur et mani-
festatur obiectum: dicitur enim fuisse agnitio, utpote potentia caeca: ergo intellectualis
imperium, quo voluntas dirigitur et detrahitur, cadit necessario in aliquam speciem rationis
praesentationis: ergo vel est necessario iudicium, vel apprehensio (nemo enim illum fecit
discursum) et consequenter imperium intellectuale, quod realiter non sit vel iudicium, vel a-
pprehensio, fictitium et repugnans est per se. Confirmatur: sicut hoc imperium affectivum
reducitur ad aliquam speciem actus volitivi vel nolitivi: ergo etiam hoc intellectualis
imperium reduci debet ad aliquam speciem cognitionis, vel apprehensivam, vel iudi-
cativam: repugnat enim quod actus cadat intra genus aliquod, quin sub
nullo cadat specie.

243 Suadetur 3.° ex P. Berkem ubi supra: quia proposito
sufficienti obiecto, sufficienter diligeret voluntas completa ultimo et ipsa
se liberrime determinet, immo vis determinativa voluntatis impressa foret
si ab illa dependenda foret aliter quam obiecti propositione, neque esset domi-
na sui, aut possideret immediate suam libertatem, et indifferentiam: nam
impulso isto aut non posset non obsequi, et sic sequeretur immediate
decreta; aut si posset, ergo frustra est illud imperium, et vis se
determinandi residet in sola voluntate: ergo imperium intellectuale cuius

impossibile meum non sit alterius opere valere per obiectum impressum apprehensibilem tum iudicabilem, sed illud detrahere ad opus sufficiens suffectum et vigorans de se.

§44 Suadetur 2da pars de loquutione : quia omnis locutio inferioris est impressa tendens in obiectum suum : sequitur non est enim satis penetrans, nec possessio veritatis quam attingit, ut dici solet de apprehensione ; at quia Deus repugnat locutio, quia sit impressa tendens non possessiva veritatis quam attingit : et ob id dicatur in Deo omnis apprehensio : ergo specialiter repugnat in Deo locutio impressa intellectualis, quia non sit aliter indigens. Confirmatur omnis locutio est expressa per actum intellectum et tendens in obiectum suum sicut verum et cognitio, et intellectio : omnis cognitio et intellectio est expressio obiecti : omnis expressio obiecti indicio inferioris, est apprehensio superioris apprehensione ; at quia omnis apprehensio ex sui impressione repugnat intelligenti divino : ergo sibi repugnat omnis locutio quia est apprehensio sit impressa apprehensione : et consequenter intelligenti divino specialiter repugnat locutio intellectualis impressa quia aliter non sit indigens.

§us 2us Adversariis satisfacit.

§45 Non desunt Theologi qui indicant impressum mentem cum energia explicare per voces illas factione et locutionem pure perceptibiles, et minime perceptibiles : imo moderni Theologi describunt impressum intellectuale non perceptibile obiectum modo satis speciali, quale Toran et alii illud explicant, quando adhuc indigens, aut apprehens apud ipsos sit. Pro istis ergo sic 1o arguitur. Deus et creatura realiter intimat suam per exequenti opus faciendum ; sed haec intimatio est locutio, et non apprehensio, cum non ordinetur ad apprehendendum, aut mandandum quae indigens, cum non aspet, aut neget : ergo erit distincta realiter ab apprehensione et visione. Maior praemissa adducta est ergo ejus propositio stat in primis Genesis cap. 1o Dixit quod Deus fiat lux et facta est lux : ubi enim intimatur impressum divinum non quidem creaturis, sed ipsi Deo, aut suo Verbo intellectuali ; et apparatur

Athanasij in oratione contra Idola. stat infuss illud Ps. 112 Benedic aiā mea dominus. et Ps 145 Lauda aiā mea Dominus: vbi Augustinus: quis ē qui dicit lauda aiā mea dominus? an forte ipsa aiā sibi dicit, et quasi meo imperat? ergo imperium virtuale concedendum ē tam in Deo, quam in creatura virtuali.

246 Item ista mare, quando de quo semper mirij; quod si in Deo aut in nobis stet virtualis ea intimao (presme si resflexa sit) ee non negant aliqui doctis pluribus circa opus ejus execuo intimati. Igitur si in Deo, aut in nobis stet ea virtualis intimao: quod non video cur intimao interna facta pro exequenti increatis, aut creatis non possit eo de voltis, quam quas Deus et creatura voalis applicat pro execubus ad opus. Cui doctrinae si stare velis, de testimonio vide, hic dixit non sumi illi propriè; sed metaphoricè, et sic extendi posse ad voltis, et intimaes, quae licet eis de sit, metaphoricè dicitur dicatur dicta. et testimonia facilius explatum ē uno et altero seu ex immediate dictis.

247 Argtaris de exe Rybadeira: de virtualis imperij non exercet munus imperij respectiuè ad suppositum, sed ad sequentes huius exequae urget; sed respectiuè ad hunc neque ē apprehensius, neque iudicabilis: ergo de virtualis imperium pro ut imperium est, et exercet imperij munus, neque apprehensius, nec iudicatiuus ē: ergo licet imperium virtuale assertiuè reflectat supra de voltis presuppositus, et respectiuè ad istum sit abstractus, eis non tamen non ē respectiuè ad de subsequentem gratia quae ipsi exercet munus imperij. Ante alia rogo: an pred. dictus imperij actus exerceat munus cognoscens ga de subsequentes et non? si exercet narrio erit cognitio apprehensiua et iudicabilia contra dicta in 240. si non exerceat: ergo non ē tendea virtualis in eis non tu subsequentes, siquidem nullus denominationis illius proprium tribuet illi: hoc autem ē contra suppositionem quae fit: ergo etc.

248 Suppono falso hoc argum, imperium esse actualem reflexum super volitionem, quae obtinet propositum, et intimet volitionem. Quo nihilominus permisso, ad argum in forma dico distinguo maiorem: qui exercet munus imperii respective ad tum propositum nec qui illud non maior; qui exercet munus imperii respective ad tum propositum, qui tamen illud exercet et mediate cum tu subsecuto [illegible] et nata deinde minor, nego consequentiam. Et expositio solutionem nam argumentum quod sibi obicit D. Thomas 1. 2. q. 17 art. 1 [illegible] imperium, ait, ipsum sequitur tum, qui enim qui indicat aliquid esse faciendum ipsum illud operatur. ergo imperare non est actus rationis sed voluntatis. Huic argumento ita proposito respondet S. D. his verbis: ad 3m dicendum quod non illa solvet, quod imperium non sit actus rationis absolute, sed cum quadam motione, ut dictum est. Sic Sanctissimus.

249 Ex doctrina Angelici Praeceptoris colligitur esse tum nobis, et forte in Deo actum imperii actualis, et hunc tamen non esse absolute rationis, sed cum quadam motione. Colligitur praeterea non obs[illegible] cure praedictum imperii actum esse iudicium. id enim ostendunt verba illa argumenti qui enim qui indicat aliquid etc. Contra quae nihil dicit D. Thomas sed affirmata relinquit. Quando autem hoc iudicium sit, et quamnam motionem afficiat non explicat D. Thomas. est ergo amovendum currendum et declarandum. Existimo quod hoc imperium nec iudicium practicum absolutum et quod dictat ipse hoc opus hoc, et illo modo faciendum, explicatur [illegible] verba indicativi modi hoc ita faciendum est, cum sibi eidem iudicio adiungatur quaedam motio quatenus [illegible] non [illegible] obiectum, sed ipsum adiungatur illi voluntas superioris, aut quasi superioris quare illi quando [illegible] nunc [illegible] imperium, et explicari tunc dictum iudicium illud per verba imperativi modi ut fac hoc.

250 Itaque hinc tum imperii actualis admissum ad [illegible] esse praedictum iudicium et in ratione imperii [illegible] aut aferre [illegible] duo, [illegible] ex parte rectum, et [illegible]

suppositi, aut quasi suppositi movendi ad opus executivam ipsius ex parte obliqui aut notati. [illegible] veritas solutio et distinctio data: nam imperio actuali reflexo (de quo argumentum) q afert in recto damus, q reflectat aliter nunc sub suppositi aut quasi suppositi de voluntate supposita; et nam quod a specialem habet motivum ad opus; hanc enim habet ex vi [illegible] supposito, [illegible] illa [illegible] imperii fortiter [illegible] sufficiente. [illegible] de imperio actuali [illegible], et efficaci, [illegible] D. Thomas, [illegible] de ipso et inefficaci [illegible] ex hoc [illegible] afferre [illegible] ex parte recti [illegible] apprehensione, et ex parte [illegible] inefficaci suppositi, aut quasi suppositi, imperium [illegible] et efficax ad [illegible] opus, [illegible] intellectus et [illegible] voluntatis efficacis suppositi aut quasi suppositi.

291. [illegible] imperio [illegible] quadrat [illegible] Angelis [illegible] citata § 17 in corpore, [illegible] includit intellectus practicus de [illegible] et intimatio illius, qua [illegible] importat voluntatis efficacem et [illegible] executivis ad opus [illegible], moraliter, [illegible] imperium [illegible] physica [illegible] monasticum. Quare imperare in [illegible] D. Thomae [illegible] voluntatis [illegible] ad [illegible] ex [illegible] intro [illegible]. Nec obstat q[uod] [illegible] D. Thomas loquatur de intellectu et imperio [illegible] duobus [illegible] [illegible] qualiter [illegible] Thomas [illegible] in apprehensione intellectus et discursu, [illegible] discursus ee intellectus [illegible] ee intellectus specialis [illegible] ex [illegible]. Unde cum D. Thomas [illegible] intellectus et [illegible] denegat imperio [illegible] intellectus [illegible] intellectus [illegible] sub qua imperium [illegible] fortiter. Videatur [illegible] haec doctrina [illegible] Al[illegible] [illegible] disp. 69 sect. 3a [illegible] cum

ostraditio fatetur neq in deo neq in creatura dari imperium … liber dictum a[…]

252. Arguitur 3°: intellectus est speculativus et practicus: ergo sicut speculativus semper operatur cognoscendo, ut practicus debet operari quoque, ut vel cognoscens, sed sic […]
perinde, ut expressit D. Thomas 2a 2ae q. 83 art. 1° ad 3, ubi
illius ut speculativo tribuit apprehensionem, iudicium et discursum;
eidem vero ut practico tribuit ordinationem ad superiorem, aut imperium
ad inferiorem: verba D. Thomae sunt: "Est dicendum, quod illi tres
actus pertinent ad rationem speculativam; sed ulterius ad rationem practicam
pertinet causare aliquid per modum imperii, vel per modum petitionis": ergo ex
mente D. Thomae imperium intellectuale neque est apprehensio, neque iudi-
cium. Probabit hoc argumentum imperium intellectuale esse talem perceptionem
et nullo modo perceptionem etc. Ita idque docent moderni Thomistae.

253. Hoc ergo pro antiquo concedo: quia licet intellectus has
duas habeat rationes speculativi et practici, cognoscitivum non est solum
ratio speculativi, sed per utramque: de quibus differentia inter istas
rationes, sed non quia agnoscat argumentum, quod ut per modum cognoscat et aliud
aliquid, sed quia modo diverso cognoscat per illas. Hoc D. Thomas
aliud intendit dum supradictus tribuit illius ut speculativo
apprehensionem, iudicium et discursum; quos signanter videtur eidem ut
practico: quia inde non sequitur intellectum non esse cognoscitivum quoad
operationes ut practicum, sed solum non esse cognoscitivum per aliquem ex
illis tribus pertinentibus ad sciendum, vel speculandum; sed
per modum specialem distinctum ab eis, qualem agnoscimus
ex mente ipsius D. Thomae, solvendo superius argumentum pertinens
ad praxim, seu ad operandum.

254. Arguitur 4°: imperium intellectus est quaedam speciei
locutionis interioris; sed omnis locutio interior fit per actus illos
qui non sunt cognitiones: ergo et imperium intellectus fit similiter per aliquid
qui non sit cognitio. Supponitur maior et probatur minor: quia ipsa

locutione interiore per orare, orare, suadere, et interrogare. sed haec recte explicari non possunt nisi per tales actus, qui cognitiones non sunt: ergo locutio interior, et consequenter imperium actus explicari nequit nisi per talem actum qui cognitio non sit, et consequenter per talem etiam fit imperium. Hoc etiam argumento efficitur ab antiquioribus Thomistis. Sed contra majorem, dicendo minorem, ad cujus probationem etiam majorem concedo, minorem nego: quia ad assignandas species intellectualis locutionis declarandas sufficit per tales actus, qui vere et proprie sunt cognitiones alterius sive apprehendentes, sive iudicantes, aut complexae ex utrisque, sicut enim impossibile est possibile interiorem orare, suadere, et interrogare nihil cognoscendo per hos actus orandi, suadendi, aut interrogandi.

255 Experimur enim multoties imperium actus, quo nobis loquimur ad intra verbis animae, suadere [illegible] ne [illegible] et [illegible] de aliis; sine tali locutione [illegible] [illegible]; tum tamen ex [illegible] ejus [illegible] de [illegible] [illegible] locutiones eas interiores, quas experimur esse [illegible] apprehensiones [illegible] apprehendere has voces exteriores [illegible] loquendi: a [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] tamen iudicando de illis [illegible] nihil de illis efficaciter decernendo: [illegible] [illegible] [illegible] evidentia signa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eam locutionem interiorem experimur expressam in latino, aut hispano idiomate, et [illegible] et non in alio.

256 [illegible] non peccat hoc saltem mortaliter, qui intra se dicat, [illegible] vindictam de inimico, quis [illegible] dicat cum advertentia plena, et vindicta gravis esset, dummodo non dabit [illegible] in voluntate [illegible] de sumenda vindicta, nec [illegible] excepto [illegible], quo afferatur sumenda ea vindicta: ergo imperium tunc erit sola simplex [illegible] apprehensio, non autem actus nullatenus cognoscitivus. Unde [illegible] colliges: in [illegible]

recepta antiquorum theorum afferente impulsum esse impulsum etiam et practicum, quem ullo modo fit cognitum illum peccatorum mortalem, qui fuit hoc peccat impellendo alium ad peccatum, et ut impellendo se ipsum.

277 Unde colligitur etiam impulsum esse duplex, scilicet esse, inefficax unum et impulsum, aliud vero efficax, hoc enim exercere quaevis scitur illud: impulsum et inefficax stare potest, impulsum ...

Quod diximus de hac specie locutionis ...

§. 2.ª An admissa parte impulsum dicitur a Iudicio et apprehensione, illud adhuc ad ... necessarium esse?

278 Haec est 2.ª ... a nobis tenenda ... mara. Ante ... noto 1.º ...

disto, neq. de impso ~ inefaci, q. Thq. ipsi asserunt esse utile ad
finistoq. Noto 2o a Thq. omnibus dispar valde in creans, et tribuendo,
ac nec extra in dimis Angls voluntate, vel intra efaq. finis, nec
dum electione ac volit. exsecutiu, q. vocant usq. actibus volis. Et 3o
plures secuti q. Vazqz. volunt huis Ptq. 44 q. 4 partiq. istam efacta
is nec in creanq. nec in eo admittant, illa nihilominus ponistere
placent, et hac ponisse facta quibus appositam tenere. Noto 3o e nos
Thq. abeqnos spata S. Salas, Valen. et Gran. accusasse Thq. de
fendo impso illo a indio, et apprensioe valde disto, varie tamen dis
sidio, neq. Salas in hoc 44.6. disp. 2 sect. 3. asserat ordemq. impsus
nariq. esse, quis pote fit. Extra vero SS. Gran. et Valen. utlocant
cum Thq. illum esse narius.

§ 259. Et q.a inter hos etiam non quaest ad quos volit
impsu impsuy studinario requirenti, neq. S. Valentiam asserat illud re
quirit adaeq. Libery, et coenter ad intoq. et finis, alii vero n. ad
intoq., sed ad electione, alii demum et ad eleq., sed ad usq., seu volu
ntioq. applantem poq. execiliq. ad opq. narium esse defendunt: notan
dum demos dusi, hunc ultimum modum dicendi omnibus ij defendi
a Thq. neq. frequenter asserant impsu. illud ad se actiby usus dicurrere
illo q. impsy esse, et eliae posterius. Et in hac opine impsu hoc n.
intimatis imaneate poq. executiq., sed se meate, quatq. imaneat in
timatis volis, ut ista q. usq. actiby appetitus ad opq. quibus
notatis.

260 Suadetis 1o ij dolo extra intio finis, ipse ipso ima
fine impso inter eg. et eleq. moveat si et ex presubti ad eleq. me
diorq.: go sitis eleo efaq. medium partarum fine impso illud mediante
inter ipsa et usq. paterit si et ex presubti movere voluntadus,
et coenter impsum n. erit narius, quis gradis pote admittatis.
Ans. deedisti a Thq., quia triby volitis actiby sus enumeratis tres alios
by illa agnant singulis vendes, et singulas specialiter diligentes
hoc ordine: intio finis diligitis natia de bonitate illius: eleo mediorq.

dirigitur a medio, q vocatur consilium, consultus, et exquisitus; ultimus denique actus, a quo immediate fluit usus passivus, seu executio distrahit me dii, et hunc aiunt dirigi indispensabiliter ab intellectualis imperio. Ita communiter Thom. cum Magistro q. 22 disp. 2a art. 3. Suarez disp. 1. de volunt. art. 2a § 3o et Godoi tom. 2o in 1a 2ae tract. 8. disp. 52 § 6.

261 Suadetur etiam ea quia electio efficax medii particularis procedit cum usu strictam connexionem, quo intentio finis cum electione mediorum: ergo si intentio absque imperio movere potest, ac detrahere voluntatem ad electionem, a fortiori electio etiam poterit movere et detrahere sine imperio voluntatem ad usum. Consequentia ex antecedenti confirmatur, et quod sic videtur, et efficacia movendi reperta in uno tantum cum alterius consistit in connexione illius cum isto: ergo si detur tanta imo et maior connexio inter electionem et usum, quam inter intentionem et electionem, recte inferimus posse a fortiori electionem movere ad usum sine imperio, sicut si habet intentio ad electionem sine imperio detrahit.

262 Respondeo ergo fundamentum antecedentis: itaque quando unus habet connexionem cum alio detrahente, maiori connexione connecti cum illo, quam alter habet connexionem cum alio, cum quo indeterminate se, et sub disiunctione connectit; atqui intentio efficax medii particularis connectit detrahente cum usu activo voluntatis, intentio vero cum illa electione medii particularis connectit se indeterminate et sub disiunctione, vel cum illa, vel cum alia: ergo electio praedicta maiori connexione connectit cum illo usu, quam intentio cum tali electione: ergo si data virtus movendi consistit in connexione unius cum alio, et intentio minori connexione cum electione connexa ad illam movet et detrahit sine imperio intermedio, similiter et a fortiori electio medii particularis strictius connexa cum usu ad istum movebit et detrahit sine imperio intermedio: et consentit ut ipsum consultatio potest, cum erit adhuc ad potestatem variandi.

263 Observatur 1o quia Thom. afferunt, electio efficax huius medii in particulari sese movet usum movet immediate, ac detrahit sicut ex potestate illius ad eligendum imperium, quo etiam ipse imperat voluntati usum, seu voluntas applicandi potentias ad exequendum ad opus, seu dictatis executionis illius medii: ergo etiam electio poterit per se immediate movere et detrahere

ex parte subiecti voluntatis cui inhaeret, aut quasi inhaeret ad opus seu volitionis exequentis sine imperio intellectus. Sequela constat: quia motus electionis non est minus subdita voluntati, quam intellectui; imo voluntati magis subditus, cum sit potentia propria, et cui talis electio immediate inhaeret: ergo si electio illa sufficit, ut moveat immediate intellectum, qui est potentia aliena et extranea, habebit quoque illam a fortiori, ut moveat immediate voluntatem, quae est potentia propria, et domestica, absque circuitu, et ambagibus, quo electio prius moveat intellectum ad imperium, ut ille postea per imperium detrahat voluntatem.

264 Confirmatur 2° quia, ut fatentur etiam illi, imperium intellectus non habet vim ut moveat voluntatem ad opus nisi participatam ab electione efficaci medii impertandi: ergo ipsa etiam electio poterit voluntatem ad opus detrahere independenter ab imperio intellectus. Suadetur consequentia: quia si nemo alteri communicat, nisi quod in se habet, si electio communicat imperio vim detrahendi ad opus, vis ea proprius residebit in electione tanquam in radice et fonte. Cur ergo talis electio non poterit uti illa vi immediate per se ipsam, secluso imperio, sicut utitur illa mediate, et per imperium interpositum, ut illi volunt? Confirmatur exemplo: nam si corpus lucidum per participationem a sole illuminaret immediate hoc spatium, a fortiori ipse sol per se ipsum absque nexu alterius corporis illuminaret praedictum spatium idem: ergo ex in nostro casu electio debite applicata sit voluntati, imo huic magis applicetur quam intellectui, poterit melius quam imperium movere illam ad opus per se immediate.

265 Suadetur 3° eadem conclusio: Sed Deus re ipsa conferre mediam efficaciam ad salutem, sine imperio intellectus: ergo tale imperium generis obtinere potest, non est ad [illegible] necessarium. Consequentia bona est ex antecedente, si hoc probet. Probatur igitur illud: quia per hoc [illegible] decretum efficax absque imperio intellectus detrahere propositum exequentis loco motus ad motum localem: ergo est illis Deus poterit detrahere suum ... ad exequendum opus ad extra. Sanctus Thomas bona, reddit consequentiam. Probatur antecedens: quia in hoc appetitu sensitivo per suum ... efficacem applicat pro loco motu absque imperio phantasiae; sed in hoc appetitus rationalis

seu voluntas non est minus efficax, quam appetitus sensitivus: ergo poterit etiam in hoc voluntas sui viribus efficax absque impulsu illius applicare eandem potentiam loco motivam ad motum externum. Consequentia bona est, et maior videtur certa. Minor autem a paritate brutorum satis stabilitur, ut iam ostendo. In brutis non datur impulsum ut docet S. Thomas 1a 2ae q. 13 art. 2. et consequenter in brutis sufficit solus efficax appetitus sensitivus ad applicandum potentiam loco motivam: ergo et in hoc sufficiet actus efficax appetitus rationalis ad talem motionem absque impulsu illius. Sequela constat: quia homo in potentiis inferiore non minus potens est ad suas functiones, quam bruta: et tamen voluntas, seu appetitus eius rationalis non minus dominatur in potentias executivas et earum actiones, atque appetitus sensitivus: ergo [illegible].

266 Suadetur 3o eadem conclusio ex doctrina divi Thomae quam breviter premitto. Igitur S. Doctor sect. citata art. 1o voluntatem hominis considerat ut primum movens in viribus eius ad exercitium suum; illum vero ut motum movens, quod proinde nisi in vi primi movendi movere potest aliquo ad operandum: et inde ait, imperare ex vi illius: primo actu voluntatis, in cuius vi imperium illud moveat potentias ad actiones. Hinc Thomistae omnes, et alii omnes eis accedentes, excepto P. Valentia, fatentur, aliquem vim liberum voluntatis fieri absque imperio illius. Quo premisso formatur sic argumentum. Admitti debet cum D. Thoma aliquis vis voluntatis divinae absque impulsu illius Thomae, quod ultimum practice sit ultimo actu sed admisso, non est cur voluntas non possit alios actus sine impulsu elicere: ergo impulsum hoc ad nullum vim voluntatis divinae videtur praeter necessarium, et consequenter nec ad divinam potestatem.

§ 3o Diluuntur, quae obstant praedictae conclusioni

267 Obiicies 1o: iudicium practicum prudentiae non dictat in Deo medium aliquod in particulari, sed in communi proponit dictat media, quae possunt eligi: ergo post electionem ab illo iudicio regulatam restat ut illud intimet medium in particulari volitum, et hoc consequenter eliciat, per quod potentia executiva applicetur ad executionem talis medii.

Et hęc intimas post elec(tione)m facta e(st) impiu(m) ill(u)m: ergo hoc necessariu(m) e(st) etia(m) in Deo, ad(e)o(que) suis actibus, si quis i(nt)ra applicati ad execut(ione)m medii particularis. fundantur co(mmun)iter; q(uia) electio et off(ici)a, quis sint tu(m) eiusdem volu(nta)tis differunt tamen in eo, quod illa ferri(tur) per in media sub disiunctione, sive in comuni, hic vero n(on) necesse in mediu(m) particulare, et detrahe(re) sumptu(m): q(ui)a v(erum) t(amen) p(rae)dictu(m) iudiciu(m) prudens respiciens media in comuni posset intimare et sufficienter detrahere volu(nta)te(m) in ordine ad elec(tione)m, n(on) tamen in ordine ad off(ici)u(m): p(ro)inde ad istud eliciendu(m) aliud tu(m) illu(m) necessario supponendu(m) e(st); quod sit tu(m) impiu(m) dictu(m) a iudicio.

268 Sed primis hoc argu(mentu)m totus fallit, quoties ad finem intentu(m) datur unicu(m) mediu(m): nam tunc iudiciu(m) practicu(m) prudens eligeantis intimabit illud mediu(m) in particulari, ac sic coens sufficiens erit ad electionem et off(ici)u(m). Deinde dato quod plura adsint media, esse ante, necnon: quod adhuc tunc per volu(nta)tas eligere unu(m) in particulari, quis n(on) ex(ist)it, et efficacia itaq(ue), hec enim ut efficax sit, n(on) cogit volu(nta)te(m) ad eligendu(m) in particulari, sed volu(nta)tas per suo libito per eligere illud. Sicut aut(em) elec(ti)o absq(ue) impio illu(m) detrahere poterit volu(nta)te(m) ad off(ici)u(m) talis medii in particulari, quemadmodum per absq(ue) impio illu(m) ex elec(tio)nes here. Ad fundamentu(m) co(mmun)e dico, q(uod) si elec(ti)o ferat ad media in comuni, ac p(ro)inde nequeat detrahere volu(nta)te(m) ad off(ici)u(m) medii in particulari; poterit tunc illu(m) detrahere illu(m) ad p(rae)dictu(m) off(ici)u(m) sic iudiciu(m) practicu(m) huius medii in particulari: et co(mmun)iter ad p(rae)dicti off(ici)u(m) detrac(tio)n(e)m n(on) erit necessariu(m) impiu(m) illu(m) a iudicio dictu(m).

269 Obiicies 2°: tu(m) prudens e(st) necessariu(m) in Deo p(rae)stante sed impiu(m) e(st) tu(m) prudens: ergo e(st) necessariu(m) ad p(rae)stationem. Resp(ondeo) 1° q(uod) etiam equus requiritur ad equitandu(m), et equus est equus, quin tamen requiratur ad equitandu(m): ergo sicut hic n(on) debuit gravissima argutandi, neq(ue) etiam in sensibilitate oppositio. Dico igitur n(on) esse necessariu(m) ad impirandum ex tu(m) prudens, sed sufficere aliquod tu(m) aliquos, quales sunt in subita necessaria [illegible] mediorum, et iudiciu(m) practicu(m) de utilitate, et gravitate huius medii in particulari sufficiens regulare elec(tione)m illu(m); quare ut ostendit impium p(rae)dictu(m) fore tu(m) prudens, n(on) evincitur fore

nany. Deo 2º disp̄do marz: ly prudes tendens circa eligibilia

et circa ly ꝑrie deservientes ad elecē ē nany in Deo ꝑstitade ꝑ

marz; ly prudes coens elecz nany in Deo ꝑdestinante, no marz

et ꝑsa mīri no coq; q.ª impliy inducty ab Adv ex subsequati

ad elecz, sic ꝑredit ad prudez tanq q.d coens, et caenter nan-

y n̄ erit ad ꝑdestandy.

270 Replicabis ex D. Salas: mo operandi ex im-

perio ē ꝑfecor q mo operandi sine illo; sed in Deo operandi

nario ē mo ꝑfecor operandi: go si sel Actus pole impliy am

dictio disty cōstuendy ē in Deo narío. Probas marz: q.ª dus ꝑfec

opratt ex impio Actt ꝑfoe sua poa Actua, cy Actt illa

ō dey os polē in orde ad hanc opraz hic et nunc: go mody

operandi cy impio ē ꝑfecor q mo operandi sine illo. Dist: si pole sit

tale impliy illd erit ꝑfz et n̄ impfz; sed cū ꝑfeo Deo polis Deo ve-

nit nario: go et ꝑfecty impliy si sel admittatt pole. Deo nari

marz, maxe logdo de impio disto a ind.º et de trade de Deo;

nq cy hic sermo sit de impio efaci ad elecz; et hoc ap.d Adus

et Actt ei accedentes sola deservire possit post elecz ad cōstun-

intimando volti elecz ante, n̄ erit in Deo ꝑfecor mody operandi

cy illo, ac sine illo: cy ea oia equali imo et mari cy ꝑfoe

ꝑstentr ab elecz ante volity, ut diximy in ꝑcoily deleg. vtr.

Ad ꝑbos maris dic, aut nīl ꝑbare, aut ꝑbare q diversy

impia efacia et inefacia cy Actuus pole sit illus ga voltat,

que taen diversy, nec in creaty admitent Adv ut neces-

sary.

271 Ad ꝑbz disjuno marz; sed cū ꝑfeo polis, si nari

sit, Deo queit nario ꝑdo marz: si libera sit, no marz: q.ª decretum

ꝑdendi aliy Mundy ē ꝑfy, et n̄ impfy, et ē pole Deo, et nihilomy

Deo n̄ queit nario, nec in Deo absute ē tale decrety, et ꝑfeo libera

deinde vissio, seu vissiony saa de exa altery Mundi subsecuta ad

tale decrety polis Deo ē, et si sit ꝑfa, et nunc impfa, n̄ queit Deo nari

nec in isto absté: nº go oiš pfeo Deo frdiš, si liberm fit, quenº Deo ne-
cessario. Hinc nec etiā cog: qª impsū illo foret absté liberū Deo, qua-
liter ipsi foret libera scia visiois de exa alterij Mundi, vt vi-
dere eº apd Dz Molina 1ª pte q. 23. art. 4º. disp 2ª. Nec gratulor
hinc dicere q, actū absté liberos vt sic si nº addere si pfog, qto
extensibg adducere, cū qua Deg nº e simplr pfeos, q sine illa

272 Obies 3º ex P. Valentia vt probet cū illo nariū
ee impsū itg pr ota libero dino etiā itioiš. Voltas ex se ē pro-
ceca, pinde que vt amplectat potiº hoc obiū q aliud debet ex
pte itg vo aliqua agnari, ne voltas opret casu, ē temere; pd
talis vo nº agnatr piudiū, qtenºs practicē pponat obiū, cū ad huc
eo mdio pcedente voltas sepº nº amet obiū; go nariū erit impsū
q sel elitū volig detret efacter ad volitog obti, sit que sufcens
vo ex pte itg vo voltas intendat hoc obiū potiº q aliud. Certe si
singlaris hec opio vera foret, actū de liberte volitis eet apud
insignes Virū defectg; q vehementr admiroe dignū ē.

273 Nec tñ impsū itg efax positū a P. Valentia
ee impole in Deo, vti evertēg volitis dinº. Et nec ē: qª vt fate-
tur ipse Valen. sel posito impsio voltas trahetr narió ad eligog
finis, seu volitog obti; ē aliunde q impsū ponatr q, nº ponatr
nullatenº e in potestē volitis: cū ante itiog finis nº detr aliqua
voltis, pqua ipsa valeat ponere aut nº ponere impsū itg. Ex
qbg duabg formo roē sic: q Deo (sut ē eiuaris creare) ē nariū
ex aliqua suppositoē, ipsi etioš e simplr absté, ē anter
nariū, si suppositio sit simplr ē absté; ē anter necesaria;
sed itg efax volitis dinº, nempe itió finis ē Deo nariū ex sup-
positioē impsū practici; ē huiusmoi supposio ē ipsi Deo simpliciter
absté ē anter naria: go ē ipse atioš actū erit Deo simplr
absté ē anter nariū: go nº liber voe impsū practici pcedentis
ad illū, ē evertentis eiū liberte. Utraq coa bona ē: ē mar cer-
tissa apd oeš. Min quo ad lª ptē ē doctrina P. Valen: qª ad 2ª

vo suadet efacitr: q^a impu illu practicus neq in se, neq in aliq ee liberu Deo: n in se q^a e tu prog nare; n in alio: q^a pcedit adq Ctu liberu Dei, seu ad eq libitu divinu possibu: go supposito tali s impulsu Deo e simplr absq et anter nara.

274 Directe go ad argtu res nando assumptu maioris: q^a volutas p sua liberte pt absq ullo impo desto valde a mdio se ipsu detrare ad volitu huy obti potiy q alterius, quin oe huy detraois agnari debeat ex pte illi, et ex pte ipsiy volutis: que cu sit ppa libera, ac suaru actionu domina, dum posset eas cohibere, vult illas elicere, q^a ita sibi placet, sic q pro oe sufficients eni ipsius liberta. Nec inde timenda e casualitas, aut temeritas cu n sine cogitatione procedat: sed commendandu potius illu ppriu dominiu, et excelleu volutis in suas actiones. Quod si in creatis afferendu a nobis e; a fortiori n in ipso Deo.

§ 4ª Firmatur et impugnatur facta solutio impugnaois

275 Arguet P. Valen 2º opprando modu antiquoru et vejidioru Thomu. Accessere eide PP. Belas lib 3 de gra et libero art. cap 4 et 9 et P. Ant. Perez trac de provida disp 1 cap 2 n 13 quos oes cu impugnatos heamu ex oe pte facta ctra P. Valen, audiri etia et impugnari debe momenta solutionu que varie excogitauere, ut impulso efaci illi oes et singulas determinaoes possibes liberi arbitrij sive creati, sive increati pcedenti effaciu refragemur. Summa rois facta e. Suppo impulsu efacis itualis pcedentis oes et singlas detroes possibas liberi arbitrij e simpliciter absq et anter nara in oprante, et connexa infallibiliter cu singulis detraoibus, quas pcedit: go e suppo ans earu detraoiu libertatem euertens.

276 Ucent so Antiqui Ths, suppositioe pdicta nieeand

& coenter; q.a lt imperium de quo loquimur procedat singulas entitates actuum voluntatis, quos imperat, non procedit taen ad indicium indifferens: qua indifferentia indicii servata, et imperium subsecuto, et alii voluntatis actus ab illo imperati liberi anter erunt, et coenter necessarii. Contra taen est 1.o: q.a ut voluntas sit simpliciter absolute, et anter libera in operando necesse est, q dicatur operari ex iudicio indifferenti, sed non potest dici operari ex iudicio indifferenti, si ad hoc necessario subsequatur imperium proprie dictum regulans operationes liberas; sic enim operatur necesse ex dictamine determinato ad unum, aut ex dictamine determinante ipsum indifferens indicium: ergo voluntas tunc non operatur simpliciter absolute et anter libere, sed necessario.

277 Contra est 2.o: q.a indifferentia indicii procedentis ad imperium proprie dictum insufficienter se habet ad possibilem determinationem liberi arbitrii, siquidem nullatenus sufficienter regulabit, aut excitabit in volunte se solo desiderium efficacem quae tota residet in subsecuto imperio: ergo si hoc indifferens non est secundum se ad unum determinatum: et nullum ducit originem ab opere libero voluntatis, et consequenter necessitabitur supponi cum extremo ad q determinat, restat omnino anter volunte: et coenter supposito talis imperii est suppositio anterior, et omnino necessitans voluntatem.

278 Dicent 3.o alii ex Complut. ad Godoi d. 7 §. 7. in imperio distinguendum esse duplex gradum aliquid unum qua proprie proportionat objectum voluntati, et alterum qua exercet [illegible] imperium. Et similiter in determinatione voluntatis distinguendas dicunt duas alias rationes, aliquam unam, qua voluntas eligit velle, et quasi reflexe intendit in sui determinatione: et alteram qua voluntas utitur suo velle quo ad tale objectum. Quo supposito dicunt actum voluntatis secundum 1.am rationem antecedere ad 1.am rationem dictaminis, seu imperii, et subsequi ad 2.am: et alterum vero subsequi ad rationem utramque gradus imperii. Quare lt imperium procedat ad omnes actus voluntatis et suppositio est omnino, taen ut est imperium, seu determinata connexio est, non procedit sed subsequitur ad actum voluntatis secundum aliquam rationem, nam cuius imperium iam determinat, q.d voluntas vult, q determinat. Certe ambages istae, ne dicant contradictiones involvere, quas se prosequuntur satis sufficienter indicant

virum vocis factae, et falsitas oppositae doctrinae, cui nihilominus satis fidunt docti Thom.

279 Impugnatur multis haec responsio; 1° quia impossibile sit quod ex eisdem ratione fraternitatis possit una ratione praecedere, et subsequi alteram; sed juxta datam responsionem, tam in tertio, quam in actu voluntatis ex eisdem fraternitatis una ratione praecedit alteram; siquidem in actu illo propositio obiecti praecedit ratione rationis imperii: nam praecedit ratione ipsius voluntatis detrahentis ad rationem imperii, alioquin non verificaretur quod imperium determinat, quia voluntas vult quod detrahet, idque pariter invenitur in actu voluntatis; ergo responsio data impossibilis, et implicatoria ex hoc capite fit. 2° quia si juxta responsionem aliqua fraternitas, per quam voluntas eligit se detrahere, praecedit imperium: ergo et pariter tota detractio praecedere poterit: cum non sit maior ratio pro una fraternitate quam pro detractione tota. 3° quia responsione data inducitur mutua causalitas in eodem genere causae efficientis ut patet; quae tamen implicat: ergo et responsio. 4° denique quia ut constat in denique, omnis distinctio quae ratione salvare non potest relationem causae et causati ergo si in imperio actuali inter fraternitates expressum, et aliae praecedunt, quae a sua causari (mediante detractione voluntatis) intervenit relatio causae, et causati, ut vult responsio, non potest non dari distinctio minor quam rationis: ergo praedictae fraternitates erunt ut supponitur, et non erunt ut ponitur, realiter identificatae; consequenter sibi ipsis, et tota responsio chymaerae erunt.

280 Ad 2° aliqui Thom. imperium esse liberum: quia evitari potest per oppositionem tam implicatorii: cum enim imperium stare nequeat sine tali implicato, et hoc sit liber, per oppositionem huius evitari illud poterit pro libito. Haec tamen responsio impugnata de se est manifesta petitio principii: siquidem recurrit ad libertatem, quam destruunt ex vi rationis nostrae pro adstruenda eadem libertate. Impugnatur deinde quia potestas proxima ad obtinendum includit carentiam imperii practici connexi cum illa ergo stante hac imperio nequit stare potestas proxima ad obtinendum consequenter quae imperium ipsum evitari nequit per oppositionem. Suadetur ans: quia potestas proxima ad obtinendum includit carentiam virtutis ineluctabilis

inferentis offy, alioqui excendis independentr ab oi libito volutis; virtus enim
quae ineluctabiliter infert meum offy, et alioquin existit independenter a
me, non sinit in mea manu offy officiorum. Patet hoc exemplo: si quis
me ineluctabiliter, et independenter a meo offu ita detineat, ut
loco me movere non sinat: quis prudens dicet, me libere quies-
cere, quia gressus meus poterat in hoc casu impedire gratuitum
indiunctus cum ipso motu? Certe prudentissime respondeas: motus
mihi ineluctabiliter impeditus est: quomodo ergo gressus meus impedire potero
vim illam ineluctabilem? ergo similiter si in nostro casu motus officiorum
est voluntati ineluctabiliter impeditus, non poterit voluntas per talis motus
evitare offy ad quem est ineluctabiliter detrahenda per impulsum.

§ 81 Subtilius et melius respondent P. Belarm. et Antonius
Perez, impulsum de quo loquimur non nocere libertati, quia est operari
voluntarius et liberum, non quidem ratione ejus quod impellat, sed ratione actionis
qua voluntas detrahit libere ad ipsum sinens se libere moveri
ad illum per impulsum efficax. Ad quod explanandum, duplex actio distinguunt
Adstipulati in voluntate cum operatur libere: altera subsequens ad impulsum
et haec est ... possitiva mediate sed libera; altera ante impulsum
et haec non est possitiva, sed pure permissiva, seu negativa consistens in
sinere se regi ab impulsu seu ab illo efficaci ductu ...: et in
hoc stat tota ratio detractionis ~~...~~ libertatis et ratio liberi, ratione cujus
et impulsus exit libere, et dicimur deinde operari libere; quod
alias volumus.

§ 82 Inprimis haec doctrina nitens potentia pure offy
liberum, contra se habet primam oppugnantiam, siquidem potentia ... increans
quae est ipsque in Deo, in quo fere certum habeo operare ejusmodi offy.
Deinde impugnatur: quia ipsa illa quae latet sub his vocibus sinere se
moveri, est velle se moveri, est velle amare, et hoc ipsum est
amare seu ponere possibilitatem amoris: atqui igitur impulsus efficax
illum detrahit ad illum amorem. Si autem ... sit non resistere duc-
tui ... ergo parte detractus amoris ... carea: ergo voluntas ...

resistere illi ductui rōnis, et consequenter habet unde possit eis resistere, nempe impulsum practicum resistendi: neque sine eo aeque impellens erit resistendo atque sine impulso amoris amori. Si autem habet impulsum ad resistendum, impellat ad resistere: ergo et impellat illam sinere se moveri, quod sit fals. pro libertate. Atque si dicas, voluntatem tunc non habere impulsum ad resistendum, sed effective habet unde posset voluntas ipsa resistere impulso efficaci ad amorem. Praeterea quia si voluntas se ipsa sine impulso se detrahat libere ad impulsum detrahens ad amorem: ergo se ipsa detrahit se libere ad amorem sine impulso ullo.

283 Et tamen pro duobus citatis Auctoribus argumentum non contemnendum opponi potest sic: ante electionem boni A prae B debet praecedere iudicium de eo quod A pensatis omnibus debet praeferri bono B abstrahente hoc iudicio, nequit praeferri bonum B bono A: ergo tale iudicium detrahat ad electionem boni A prae bono B: ergo ante omnem electionem praecedit iudicium detrahens praxim et impellens. Utraque consequentia bona est. Probatur maior: quia voluntas praeferendo bonum A fertur in illud ut majus bonum bono B, at voluntas nequit ferri in bonum A ut in majus bonum prae B, quin repraesentetur ut majus bonum quam B omnibus pensatis: ergo ante electionem boni A prae B etc. Maior huius ultimi discursus bona videtur: quia praeferre unum bonum alteri est ferri in unum ut majus altero. Et insuper minor: quia sicut voluntas nequit ferri in bonum nisi repraesentetur ut bonum cognitione directiva talis aestimationis voluntariae, pariter ferri nequit in bonum ut majus bonum, nisi praecedente cognitione directiva talis praelationis voluntariae.

284 Respondendo abstrahendo a maiori tum in increatis, tum etiam praecipue in Deo, in quo si ad omnem electionem praecessisset necessario iudicium practicum detrahens praxim et impellens, tunc illius liberi teneretur ad optimum non solum moraliter, sed et physice etiam, et metaphysice; consequenter quod nulla electio divina evaderet libera: cum ante omnem illum nullum tunc liberum praecederet, sed iudicium necessario exercens, et de se detrahens praxim et impellens. Ad probationem maioris negata, vero distinguendo maior

voluntas offerendo bonum et ferri in illud, ut in magis bonum,
facta reductione suis modis assensus. dico: sub bonum obiecti eiusque
apparentia, non magis. Itaque voluntas fertur in bonum quod elegit, ipsum
magis amando, et exercite faciendo sibi bonum respective ma-
ius, seu magis amatum: et hoc ferri in ipsum, ut magis
bonum in 1° sensu distinctionis datae, ubi maioritas respicitur, ut
non se tenet a priori ex parte boni cogniti, sed consequenter ex
parte ipsius actus, quo exercite aliud praefert. Ita quod voluntas
praeferens (ut patet est ex suo libero dominio) bonum in se minus bono
in se maiori, hoc nihilominus electione sua facit sibi exercite
respective maius.

285 Unde colligitur: cognitionem maioritatis in obiecti
bonitate non requiri pro ea praelatione, qua voluntas feratur
in magis bonum respiciendo illud ex parte obiecti ut magis amabile.
Et hinc spectat ad alterum probationis maioris. Ad quod patet autem quod
in probatione minoris eodem discursu adduceretur ratio, quoniam ante [illegible]ando
cognitionis disparitas autem desumenda est ex natura satis nota ipsius
voluntatis, quae ex una parte appetitiva est boni apparentis et prop-
terea ferri nequit in bonum magis seu non apparens: et ex
alia est electiva, suique domina quoad bona, aliasque apparen-
tia proposita: ex quo propterea possit exercite sibi magis facere
quod maluerit, sive aequalia in se sint, sive inaequalia. In-
cidimus ergo in impulsum a iudicio non distinctum; de illo breviter trac-
temus.

§. 9ª An saltem impulsus a iudicio realiter non distinctus re-quiratur per se ad praedeterminationem?

286 Expressa potentiae impulsus actualis essentia a iudicio
et apprehensione realiter distincti; et illa etiam exclusa, atque necessitate praedic-
ti impulsus ad exercitium praedeterminationis, restat ferre iudicium de necessitate ad illum

imperij monastici a iudicio rationis distincti. Ista igitur pro nunc posita illius
circa restrictionem eius ad divinum praedestinos, triplex invenio sententiam varie adstruen
tem in Deo praedictum imperium. 1a est Durandi in 1 dist 41 q 1a ponen
tis in Deo post actus finis, et ante electionem mediorum iudicium deberum
dictans voluntati media eligenda, quod opinio haec vocat imperium Dei
dicit ad praedestinos necessarium. 2a P. Fonseca lib 9. metaphysicae cap 2 q 7 sect
3. Et Magistri Abelda 1a parte disp 67 sect 3 ponentium hoc iu
dicatum imperium (quod ipsi etiam ad praedestinos necessarium) post electionem mediorum,
et ante volitionem exequentem, seu usum; per quod imperium intimendum
voluntati media in particulari mandata exequi.

287 3a denique est P. Suar lib 1o de praedest cap 16 asserentis
Dei post actus finis illius intuitum, et intimationem voluntati, sub iudi
cando media esse necessario eligenda. Hoc iudicium practicum ur
gens voluntatem divinam ad electionem mediorum vocat P. Suar imperium, et ad
praedestinos esse ait necessarium. Nec obstante est Ex. P. iudicatis hoc post de
te mediorum electionem: nam hac facta resultare ait iudicium ali
ud quo Deus intuitus electionem exeunte, ac notificat voluntati ex illis
et sub practice movet voluntatem ad usum mediorum in particulari: in
qua notificatione, et iudicio consistere ait 2m imperium ad praedestinationem
necessarium. Ad usum etiam praedictum, seu volitionem executivam, quod voluntas
applicat operationem, subsequitur in sententia P. Suar 3m aliud iudicium quod in
tuetur exeunte volitione illius executiva, et sub urget practice
operationem ad opus, de quo 3o iudicio ait posse probabiliter defendi
necessarium, ut operatio executiva, seu operatio obediat voluntati, et dici
posse imperium unum intimatum operationem. Unde tamen imperium
iudicatum ad praedestinos necessarium in sententia Ex. P. ex triplici
ti iudicio constat, et integratur.

289 Praemissis opinionibus istis, illis plane subscribo
quo ad id, in quo omnes conveniunt, nempe iudicatum aliquod im
perium adstruendum esse ut necessarium ad divinum praedestinos. An autem hoc
imperium debeat esse directe reflexum super effectum voluntatis actum

ficente illud; ut putant tres ista oppones, an non sufficiat imperium directe desti-
tens in parte recti in iudicio practico directo prudens et ex parte obliqui in
volitione efficaci applicante potentias executivas ad opus, licet est. sententia dirimenda. Opor-
tunè tamen sententiam discernere quæ inveniri inter imperium utrumque. Ad cujus
explicationem suppono imperium monasticum imitari politicum, et in utroque afferri inter
materias praecedentis suppositi imperantis; eo tamen discrimine, quod imperium supra
quod solum imperium civile, et politicum exercetur inter plura, et distincta supposita,
monasticum vero intra suppositum idem, seu unicum et eiusdem suppositi potentias.

290 Homo sicut imperans politicè imperio suo manifestat
et intimat alteri proprium placitum circa rei executionem quam imperat: itaque
monasticè imperat, aliquo etiam modo imperat potentias imperatas proprium
placitum circa rei volitæ executionem. Hic tamen intimandi modus
diversus est in directo et reflexo imperio monastico illuminato, et indica-
bo, de quo in praesenti: nam in reflexo ipsum iudicium quo potentias imperatas propo-
nit res exequendas, intimat reflexivè, seu per iudicialem reflexionem propri-
um placitum circa rei illius executionem: et propterea hoc iudicium narrat re-
flectit super praeceptum placitum volitionis propriæ, et inde imperio huic dat
appellationem reflexi. In imperio autem directo modus intimandi proprium
placitum circa rei executionem non est per iudicialem reflexionem, qua proprium placitum
reflexivè percipiatur et respiciatur per imperantem; sed per informationem, qua
placitum et volitio propria circa obiectum praeceptum et indicatum, ut pruden-
ter exequende, infrat aut quasi infrat suppositum idem quod imperans
est, et movendum est ad rei volitæ executionem. Unde licet in utroque
imperio completè sumpto inveniatur intimatio proprii placiti circa res
exequendas, hoc tamen in reflexo est propriè obiecti iudicii, quod ve-
nit in recto, et illud praecedit in directo autem omnino est obiecti ta-
lis iudicii, et illud subsequitur. Quibus praemissis

291 Dico ultra dicta: nullum imperium reflexum exag-
gratis a tribus sententiis propositis esse necessarium ad exam
dictis praedictorum. Probatur 1.º Dico quo ad hoc durandi hoc: quod ante
finis itidem illius dicti per iudicia praefecissa suae hic simplices obliges

tum medii et dilitade proponit volunti finem, ut poste; et medium
eius electiva, horum quae efficacia, et denique ipsa poni se per iudicium sub
sequens intentionis finis agnatus a Durando: ergo tale impulsum et iu
dicium non erit per se necessarium ad dictos effectus. Consequentia bona est si antecedens
ergo sic sufficienter fiet de eiusdem obiecti respectu: quae invenitur in de
iudicio subsequente intentionis finis. Probatur itaque antecedens, quia media illa
antea per se effecte apprehensiva, et consequenter debent proponere volunti
quidquid cognoscibile est in eius, quae antecedunt; sed in cognoscibile co
noscibile est quod in sententia Durandi cognoscit iudicium, seu impulsum
secutus ad intentionis finis, et consequenter quod cognosci requiritur ad certi
finem, ac congruitatem finis assequendi: ergo hoc ipsum cognoscunt
et respectant praedicta iudicia, redduntque consequenter, si non impossibile, sal
superfluum tamen posterius aliud iudicium seu impulsum.

222 Probatur secundo de eo Durandi Fonseca, et Abeldami
nus ostendo quod omnis disignatur in voluntate divina intentio, electio, et
usus actibus eius, impulsus adhuc ab his actibus agnatus non est ne
cessarius ad usum activum, seu volitionis exequentis, ut ita ad asse
cutionis externam: ergo ad nihil se tenens ex parte Dei, et requisitum
esse ad exequendum dictos effectus, necessarium est agnatus iudicium et impulsum.
Probatur antecedens quoad tertiam partem, quae est facta: quia necesse quod illud im
pulsum seu iudicium practicum ante usum, et consequenter electionem se cognos
cere, et respectare quae ex parte obiecti moveat, et impellat voluntatem
ad usum, cognoscit et respectat perfectissime iudicium praecedens electio
nem: ergo sufficienter ponitur impulsum seu iudicium practicum ad usum acti
bus, quod habeatur post electionem et sic antecedat ipsum usum. Probatur antecedens
est etiam: quia supposito tali iudicio electionem praecedente, nihil ostenditur
ex parte obiecti quod restet cognoscendum per aliud iudicium subsequens
electionem, et ante usum; alioquin tale iudicium non esset necessarium sua appre
hensibilis quod non est dicendum.

223 Quoad secundam partem probatur sic antecedens: quia potentia
executiva non indiget immediate iudicio, cognitione, quae dirigatur,

q, impet eius execuos efaciter amatus a volte per offy actibus, sed tm indiget illa mediate, et remote, quatus ut cognico q, iudiy requirit ad offy actibus seu volios applante pro execut: go si illud impy, etiam mediate spari, non e nary ad volios exequente, nec erit nary ad exteriorem execuos orta a poa executa. Probatur 1o ans: qa in bruto poa executa exequitur opus ex solo tm appety sensitiui amantis efaciter opus execuos, et applantis ad illa pro execut, quin sit nara cognitio media inter hu appety, et execuos opus: go siliter in deo poa executiua oprabitur ad extra ex solo tm appety voluntatis absque nesessitate cognitionis; aut impus inter positi, ut enim supra dixi n. 264 ad determinandum poa executa non e minus potens appety voluntatis, q sensitiuus.

294 Probatur 2o idem ans, et quidem a priori: qa sal possitis ex parte illius iudicio ostante mediorum congruitatem, et ex parte voluntatis tum inefaci mandante execuos media in particulari non videtur aliqd aliud per se nary, nec in volte, nec in illa ad hoc ut poa executa decreti sufiendi, et applicetur ad opus: siquidem potentia executa non habet oprari ut immeate mota ab obto cognito (hoc enim proprium e voltis) sed tm ut instrumentum immeate applicatum ab agente particulari: go ratio sufficit impium agnatus ab his, et ideo nec ad volios interiores, nec ad execuos exteriores nary sit.

295 Probatur denique dcta doctrina, Suar: et loquamur 1o de 1o iudicio, et impio reflexo, q ponitur post efaces itios finis ante electios mediorum. Ad itios finis non e nary iudiy q, impus reflexus q respondet volsi alicui reflexo voltis: go siliter neque ad electios nary erit impus quo repraesentetur volti intentios, et ita impelatur ad electios predictam. Ulter cum preterquam q bona e a parte, suadetur adhuc roe: qa adeo ro quare ante itios non sit necessarium tale iudiy est, qa intentio se fertur in bonitatem finis, pro inde que suffit ad illa iudiy ostans finis honestatem et assequibilitatem; sed electio fertur se ad media, et eorum utilitatem: go ad electios quoque nary non erit iudiy reflexum cognoscens intentios ante electios

loqdo insup de dᵒ indio et imp.io subsecuto ad eleo.m et ante

ipsis actib.s volis reijcienda est responsio eius ex hoc eodem discursu

loqdo autem de dᵒ indio et imp.io subsecuto ad usum, et ante ex

tenorem execunis mediorum, q. probabiliter adstruetur ad suarez; reij

cienda venit eius responsio ex dictis ostradicq. in 2ª nostra

probaone

296 Nec desunt pro discursu facto validae probaones: 1ª

q.a ly appetitus sensitiuus sine cognioe reflexa de aliqua appetitio

ne sensitiua applicat pot. executiuam ad opus: ergo et appetitus realis id ipsum

praestare poterit absque cognioe illius reflexa de aliquo actu volis

2ª est propria: q.a apprehensio ad indium, praemissa praelis ad delectum

cognitio boni ad amorem: et complacentia ad usum efficaciter mouet abs

que cognioe reflexa sui: ergo similiter poterit imp.io ad eleo.m et electio

ad voloem executiuam mouere sine sui cognioe reflexa: suadet

coa q.a utrobique reperitur eadem ro; et haec sumitur a priori

ex discrimine quod Xª dicta n. 288 datur inter ea quae mouent

fr.o et ex parte subiecti, et ea quae mouent obiectiue et ex parte obiecti

nam hoc mouendi genus competens singulis enumeratis in antecedenti

non requirit cognioem illius rei, quae mouet, sed fr.o inspicitur eius

in eadem poa hoc in eodem supposito: hoc vero mouendi genus postulat

cognitioem rei, quae mouet directa vel reflexa; nam aliter talis res

poterit allicere pot. sed imp.io sine his mouet prior infra genus ge

nere ipso

297 3ª item q.a si necessaria eet praedicta cognitio re

flexa, per eam experiremur in nobis imp.iones, et eleo.m, ntrum semper

ac operaremur: sed praedictos actus non experimur in nobis semper

ac operamur, ut ipsa experientia constat: ergo necessaria non est cognitio

reflexa praedicta: suadetur maior est: q.a incredibile sit semper

et necessario cognosci illas et alias actus internas, et nunquam nos

experiri illas, eas perfecte callendo, et penetrando ex Deullo

allio modo possimus hanc experientiam habere, q. illas reflexe et in

[illegible] gradu cognoscendo.

§ 6. Objectionibus respondetur.

298. Objicies 1.o [illegible] medium [illegible] ad [illegible] ad hanc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui voluntas [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] eligere ad [illegible] [illegible] [illegible] medium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

299. [illegible] ad eligendum medium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] circumstantias agentis, qualiter [illegible] versari [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] ad [illegible] medium. [illegible] circumstantiae agentis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad circumstantias agentis [illegible] [illegible] potest versari [illegible] [illegible] circumstantiis illis. Hae circumstantiae agentis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medium ad illud eligere [illegible] [illegible] hoc aut illud [illegible] [illegible] agentes [illegible] [illegible] [illegible] expedire hunc aut illum finem intendere, atque ad illa media ad illum eligere.

300. Hoc supposito, ad instantiam respondemus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc versari semper circa [illegible] et circumstantias

congendes abste & sub. ratione rationis: congendes se abste nominis: cuius 2a pars, et prima eius dicit nobis narrent: cum satis conventur indicium practicum prudens procedens ita finis regari ... circumstantias et abste, et sub ratione congendes: et sic sufficere ad regulandum electionem mediorum. Unde cum in Deo antecedenter ad ... actum efficacem voluntatis divinae, et antecedenter ante res circumstantias abste congendes, adsit Deo indicium quasi dictativum hens habere rendendum istam narrantem sub ratione, quae haec aut illa concurrendo expediet intendere hunc finem, et haec media ad illum eligere: indicium prorsus spectans ad facere simpliciter intelligentiae, et ... nens ac reflectens super etiam existentibus finis regulat sufficienter mediorum ad finem quae intendatur, electionem, quam narrantem ad ipsum subsequens aliud: sed, dictum indicium quod in aliqua abste, quanta Dei abste existentia, et congendes fundabitur. Ad quod manifestam insta hos in ratione ipsa frequentate etiam indicium prudens quam hoc fundari possit in obiecto, aut tribue Deo abste ... ti, et existenti.

301 Obicies 2o pro 2a sententia: Potentia executiva Dei, seu ... indiget directione intellectus, non sic movente quatenus indiget tum voluntatis regulata; intellectus sed etiam immediate necessarius ad hoc ut opus procedat a Deo sine errore, ita ut si per impossibile non applicaretur a voluntate, adhuc indigeret cognitione intellectus ... Ad modum quo pictor volens delineare imaginem, etiam si ... tum ... illa transeat, indiget cognitione artis, ut imago procedat ab eo prima executa sine errore: ergo similiter ... Dei necessarius et proprie executiva actualis intelligebat immediate cognitione et indicio practico operis indigentis a voluntate applicandi illa ad opus: et consequenter ad executionem mediorum requiritur indicium et imperium reflexum pro illa, et electione posterius. Consequentia ... patet ... omnis ... cum reliqua ad ... cant narrantem se imperium et concurrere ad talem executionem sine ...

[illegible] sine prop. eleva. [illegible] adrum [illegible].

30. In [illegible] [illegible] [illegible] quapropter

[illegible] distrahatur [illegible] instituat [illegible] exp. [illegible]

[illegible] [illegible] ore [illegible] applicatis [illegible]

[illegible] impleat applicando [illegible], [illegible] indigent

[illegible] [illegible] illa indigerat [illegible] apparentis, [illegible]

applicata [illegible], seu [illegible] apparente [illegible]

[illegible] sine errore, [illegible] intus [illegible] est ad

[illegible] sine errore [illegible] applicetur. [illegible]

[illegible] [illegible] pingendi imple [illegible]

[illegible] [illegible] ea [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] in pictura; [illegible]

se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] here

[illegible] sequente [illegible] de intentione [illegible]

34. [illegible] [illegible]

[illegible] medium [illegible] debet [illegible]

[illegible] impressi [illegible] [illegible] [illegible]

58

hec non erit propter finem, ergo neque est ejus imperij. Stat-
tuam, quando dicimus cognitio ut interna et externa exe-
catio sint propter finem, sufficit sit ex ipso fine et cognitio u-
tilitatis mediorum; ut autem propter finem, seu quo finis intendi-
tur, sufficit quod ipse rem existat in volunt(ate), et moveat per
se ipsam ad elec(tionem), et hec ad execu(tionem). Cum autem
ut supra dictum est, modus esse movendi non exigat necessario cog-
nitionem reflexam [illegible] fit, at absque tali cognitio-
ne et imperio reflexo dari possit electio propter ipsum, et executio
propter electionem, et ambe ordinatum propter finem.

305. Ultimo [illegible]: Lex non exequitur [illegible]
[illegible] modus [illegible] examen mandare,
[illegible]
[illegible]
debet [illegible] cognitionem [illegible] ad illa [illegible], et [illegible]
modus. Et [illegible], aut [illegible] omnia, et
[illegible] modus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aut [illegible] hunc modum [illegible] alium
mandet [illegible]
[illegible] practicam [illegible]
[illegible]
[illegible] hunc modum [illegible]
[illegible]
[illegible]

306 [illegible]
quod cognitio practica [illegible] electionem, et externam executionem
[illegible], et intra [illegible] cognitionem
[illegible]
[illegible] hunc modum [illegible] ante [illegible] finis

intentionem Deo liberę præcedit cognitio plurium finium, et mediorum, quę per eas cognitiones æqualiter Deo repræsentantur; et tamen Deus sine illo alio determinante ~~[illegible]~~ per suam met ipsius determinat libere cognitionem illam ante ad hunc finem et non ad alios, et ad hæc media præ alijs ergo similiter illa.

307 Objicies denique: Deus ut ex modo perfectissime agentis debet decernere cum sit, quod fiat hoc vel illud; sed etiam cognoscere hoc esse faciendum vel illud; at hoc sciri nequit nisi per iudicium exercens post electionem determinatam mediorum in particulari: ergo hoc etiam iudicium, et improprie reflexum præcedens exercitium exterius necessarium est in Deo. Pro majori est, quia per iudicium præcedens ipsam electionem, hoc vel illud æqualiter proponitur faciendum, quin proponatur hoc faciendum determinate, et non illud, ut proponendum videbatur. Pro vero minori similiter suadetur. 1o quia aliàs exercitium operis emanaret a Deo sic cognoscente hoc et aliud fieri posse, ignorante tamen se hoc facere et non illud. 2o quia cognitio divina debet esse regula fixa et determinata, quæ non casu et fortuito, sed ex plena advertentia efficiat, et designet terminos quos operari transire non possit; sed ad hoc necesse est, quod Deus cognoscat quod sit faciendum, et quid non: ergo etc. 3o denique quia talis directio reperta in divina cognitione debet esse plena et perfecta operis non solum facti vel aut potius sed faciendi etiam et futuri: ergo repræsentare debet quod sit faciendum.

308 Pro resolutione dico duplicem cognitionem esse ab æterno in Deo afferentem quod sit faciendum in tempore, et quid non: aliquam practicam præcedentem opus futurum, et futurum aliquam speculativam supponentem opus futurum vel futurum; hæc afirmat absolute quod sit faciendum in tempore, et quid non, actionem tamen et opus non dirigit, cum illa supponat absolute existentiam, vel absolute futurum. Cognitio vero practica, quæ dirigit actionem et opus, non repræsentat Deo absolute quod sit agendum in tempore, et quid non, sed sub conditione præcise divini decreti, hoc scilicet modo: si hoc pro illo Deus decernat, hoc faciendum erit, et non illud. Unde per suam practicam cognoscit Deus ab æterno id quod cognoscit faciendum et non faciendum in tempore per suam speculativam, modo tamen diverso: nam id cognoscit

scia practica sub ratione divini decreti, speculativa vero abstr., seu nulla posita ratione.

309 Hinc ad argum. resp. concedendo minorem loquendo de scientia aut scientia practica, quae tendentia sua dictata deservit immediate decreto divino, et mediate ad actiones ex[illegible]; negando illam de scientia aut scientia speculativa, quae sub abstr. exercens aut exercituram repraesentat, et minime inde dirigente ad ipsius effectionem, aut praxim. Ad [illegible] probationem dico, executionem manare a Deo scientia cognoscente [illegible] se fieri posse hoc et aliud, et hoc prae alio faciendum esse sub ratione decreti illud prae hoc decernentis: quare eo decreto posito, [illegible] non est alia cognitio speculativa, ut dirigatur Deus ad opus debitum executionem; immo haec ad illud dirigere nequit, cum dirigere non possit ad id, quod supponit factum, aut abstr. exercens speculatum. Unde ut Deus exequens media in particulari debeat ex scientia sua non ignorare [illegible] concomitanter cognoscere hoc medium prae illo ipsa mandare executioni; id tamen nihil iuvat ad praxim, neque unquam munus sortitur se. Ad [illegible] probationem dico, cognitionem practicam, quae [illegible] esse in Deo directionem [illegible], et regulam perfectissimam eorum quae facienda, et eorum quae non sunt facienda in tempore, quam esse scientiam aliam divinam.

310 Rogabis tamen: si datur [illegible] in Deo, et immediate [illegible] iudicium, quo intueatur suam [illegible] sub [illegible], et illam [illegible] eligere [illegible] de iudicio intuitu electionis factae [illegible], et [illegible], et cum executione mediorum particulariter dicendum erit) cur illud non poterit movere voluntatem ad electionem, cum [illegible] habeat, et prius illa sit? Resp. [illegible] electio independenter ab omni iudicio intuitivo haec [illegible] ad [illegible], nempe [illegible] finis [illegible], et [illegible] regulam, nempe iudicium practicum [illegible], [illegible] de mediorum [illegible], et [illegible]. Unde ut iudicium illud reflexum [illegible] sit, et [illegible] in Deo, [illegible] adhuc non est ad regulandum electionem, aut determinandum exercitium ad illam, ac [illegible] non est ad [illegible], et multo minus ad in eo [illegible] ponendum.

311 Unde colliges [illegible] iudicium speculativum [illegible]

bes, et observanz. etc. illud intueatur sub ratione ejus, non ee sup prin-
cipalis quasi consiliis eliceretur, sed habito concomitanter ad illa; non enim
tenet ut elicere, nec fecisse ab illa, atque adeo tantum erit concomitanter.
Sic exemplo cognitio, qua quis cognoscit intentionem et modum quo fit, hec
se concomitanter ad intentionem, quamvis ea cognitio tempore antecedat
intentionem, et modum ejus, non alia de causa, nisi quia independenter ab
ea cognitione intentio et determinata quo ad exercitium, et hec etiam suam
regulam, aut quasi regulam: quod scilicet in re nostra modo sic
dicendum erit.

§. 5. An, et qua necesse necessaria sit ad perfectionem scientia virtutis speculativae.

312 Partitis sub initio scientiis speciebus sub virtutis in
practicas et speculativas ut harum necessitatem singularum ad perfectionem disputarem:
de prima egi jam satis est, ut dignoscatur varietas quae adstruitur ab aliis, et aliis
tum necessariam ingenti virtutis practicae, tum necessitas illius ad eorum dictam perfec-
tionem, nunc agendum de 2a ferendo etiam judicium de ejus necessitate per diversitate
oppositorum admittendum aut respuendum eorum alterutrum ad quod, et merito
rum alterum et efficacium perfectionum ante scientiam alterum illorum: quapropter de scientia
media et ejus necessitate judicium tulit §. 3. Est igitur pro re praesenti
duplex extrema opposita sententia: alia quae afirmat scientiam virtutis speculativae
non esse per se ad perfectionem necessariam; alia vero quae tenet non solum necessariam esse
ad perfectionem; pro utraque parte ejus essentia.

313 Sunt tamen per rationem discussione plura praeceden-
da. 1: triplex posse ee sub virtutis speculativas, quae pro praesenti determinatione
subiiciantur: aliud est, quod intueatur deum sub ratione, aliquod perfectionis
exigens, aliud quod videat ejus mediam perfectionis, et aliud quod intueatur
sine gloria ejus acceptatione. Et intuitionem gloriae ejus acceptationis nullo modo
posse ad perfectionem esse necessariam. Probatur: quia haec intuitio non per se non inde-
gerit, et complectitur perfectionem supponere, cum sit intuitio ultimi finis illius

Itẽ qª si ea intuitio ñ daretur, nullus inde proveniret defectus in p(ro)dest(inatio)ne, ꝯ ẽ in divina illa: go ejusmõi intuitio nullo mõ ẽ necessaria ad p(rae)dest(inatio)nes narrã. 3ª: nullus medij visionẽ seu intuitionẽ antecedere potest totã p(rae)destionẽ. P(ro)bo: q(ui)a cũ p(ro)pt(e)r medij debeat omni ab ipsa p(rae)destinatione saltẽ independenti, aut ꝙ p(rae)dest(inatio) p(rae)suda ñ posset dari medij alij existens et vissij a Deo ante totã p(rae)dest(inatio)nẽ.

314. 4ª: ad p(rae)destionẽ narrõ requirit aliqua mõ visionẽ meritorij seu mediorij: P(ro)bo: q(ui)a cũ gl(ori)a debeat re ipsa c(on)ferri homini et corona, ñ p(ot)e ñ dari visio meritorij: siquidẽ hec et sit visa consent moraliter coronã gl(ori)e. 5ª visionẽ eius sufficit p(rae)destinati ee saltẽ aliquo mõ narrã p(ro)pe ad p(rae)destinandũ saltẽ executive: cũ Deus ñ possit re ipsa gl(ori)ã c(on)ferre nisi facta executivi, ut p(atet) ex ipsis t(er)minis. 6ª dari inter theolog(o)s duplex ag(en)di, cuius memini supra, alter ex(pli)cans p(rae)destionẽ per electionẽ absolutã ad gl(ori)ã et coronã ante p(rae)visa merita, per p(rae)hibita efficacia p(rae)visionẽ. alter v(er)o sine ijs affectibus divinis mõ dicto habitis totã p(rae)destionis negotiũ c(om)ponente. Et hec oppinionũ diversitas petit diverso mõ de philosophari in p(rae)senti difficultate, q(ua)propt(er) prius decidemus p(er) 1ª p(er) execusa visione sufficiente deinde p(er) secunda.

§. 1ª Proponuntur e(t) p(ro)bantur c(on)clusiones

315. Sit 1ª nostra c(on)clu(sio) in s(ententi)a admittente elec(tione)m et p(rae)visione(m) p(rae)dictas seu visiones mediorum p(rae)destionis ñ p(er)tinet ad ess(enti)am p(rae)dest(inatio)nis sed ad integrales c(om)ponentis illius: suadetur 1ª pars c(onclusi)onis: q(ui)a in hac s(ententi)a seu visiones mediorum supponit ess(enti)am p(rae)destionis: go illa ñ c(on)stituunt ut pars eius essentialis. Cons(equenti)a bona ẽ ex ante: et hoc p(ro)batur: q(ui)a ess(enti)a p(rae)destionis s(ecundu)m c(on)stituitur in p(ro)videntia ex p(rae)cedentibus intraē efficaci, et supra salvandorum; sed in p(rae)dicta s(ententi)a tota hec p(ro)videntia datur ante s(upra)na visiones mediorum p(rae)destionis: go et p(rae)destionis ess(enti)a, quã p(ro)videntia a seu illa supponitur. P(ro)bo minor ẽ: q(ui)a in ea s(ententi)a ante p(rae)dictas visiones mediorum exant in Deo seu simplex intelligentia, et scia c(on)ditionata, electio et salv...

~~[struck]~~ mota scientia, et scientiam conditionatam: at in quantum habet omnem
~~[struck]~~ ipsa Dei providentia praedicta; ergo debet esse potestas ante scientiam visionis mediorum illius.

316 Suadetur 2ª pars: quod re ipsa, seu ordine executionis, non est Deus collaturus quidquid nisi prius videat merita absoluta; ergo scientia visionis meritorum, seu mediorum potestatis spectant ad integritatem et complementum illius in ista scientia. Probatur antecedens; quia Deus dans ipsi, sive auxilia, sive volitiones, quae naturaliter et ipse conducunt ad hoc, ut hoc consequatur efficaciter, et ex efficacia quadam spectant naturaliter et ipse ad negotium potestatis salutis ut pars integralis ac complementum illius, scilicet tam scientia visionis mediorum potestatis, quam aliae volitiones exequentes, quae adeo seque consequuntur, conducunt naturaliter et ipse ad hoc ut hoc consequatur efficaciter et ex esse validum operum: sequitur sine tali visione, et aliis volitionibus non obtinebit hoc effectum et ex esse illius: ergo hae visio, et volitiones illae spectant Deum.

317 Sit 2ª nostra Conclusio in scientia opposita mantenenda: tam Deus, et scientiam istam efficacem scientia visionis mediorum (integrorum salutis) spectet ad potestatem ut pars essentialis illius: suadetur Deus; quia in hac scientia non supponitur esse potestas antea, nec independenter a praedicta visione seu quae hanc spectans ad potestatem ut pars essentialis. Contra tamen stat, antecedens probatur. Suadetur tamen hoc, quia in hac scientia non supponitur antea, et independenter a scientia visionis mediorum providentia in Deo efficax ista, et salvandorum propria: ergo nec esse potestas in providentia illa existens. Suadetur ans: quod in praedicta scientia providentia in Deo virtus efficax, et salvandorum propria consistit scilicet in serie, et collectione earum volitionum quas Deus vult graviter sanctificans perseverandi, et gloriae; sed ergo eandem opponit in serie illa, et collectione volitionum est ipse et naturaliter inhabilitata scientia visionis mediorum: ergo nec independenter ab hac, nec antea ad illa supponitur in Deo circa hanc scientiam providentia praedicta, et potestas in ea existens.

318 Haec ultima minor suadetur, quod in hac scientia vult gratiam dependenter a scientia ex gratia sanctificans, et perseverandi salubiter dependenter a 1ª gratia sanctificante prius ejus scientia; et gloriam demum dependenter

a praemia ex ipsa posita, et ex hoc sursum quo in sua ista parte, donum et inhibita sua visitationis medium inferre et colligere praedictam aliis sto ante est: quod ante praedictas visitationes mediorum nulla datur in Deo circa hanc sic volitio efficax circa finem et media, sed etiam sic efficax et absolute sentit hic post eas visitationes suo ordine servato: atque adeo non solum ordo executionis, sed etiam ordo intentionis seu ordo divinarum volitionum adstruatur in sua ista post visitationes mediorum: quod sit in omni sua Deus requirit quia dependentes a gratia de facto, et praemium dependet a gratia, et gloria dependet a gratia praemiorum, ita illorum singula volat dependenter a visitatione singulorum illorum.

319 Firmatur idem hoc cum argumento: quod sola visitatione mediorum inhibita in fine et collere volitum, quae in hac sola constituunt sibi praedestinatos, ad illum spectet ut pars effectus; sed inhibita est in praedicta fine, ut vidimus: ergo ad praedestinationem spectet in hac sua ut pars effectus illius. Maior suadetur: quod non alia ratione sola simplicis intelligentiae, et sola scientia media constituunt effectus praedestinationis, nisi quia sic se mutuo requirunt, et inhibent in colligere, et fine illarum volitum, quae ex parte voluntatis spectant effectus ad praedestinationem: quod ob parem rationem visitatio mediorum sic se mutuo requisita et inhibita in fine volitum, quae circa hanc operationem constituunt sibi praedestinatos, ad eorum spectabit ut pars effectus.

320 Ex his duabus conclusionibus sufficienter aliqua deducas: Primo in sententia admittente electionem ad gloriam efficacem visitationis futuris sola pro effectu praedestinationis: quod eadem ratione qua in eadem sola spectat de scientia visitationis mediorum, spectat etiam de sua visitatione futura. Secundo in sententia non solum admittente praedictas electionem et gloriam sed eas adstruente ante visitationem futuri praedestinati, huius visitationes fore pro sic signo, aut supplendo praedestinationis. Ex hoc ex dictis: quod in hac sua ista praedestinationis datur ante futuras visitationes, licet gloria ex ipsa afferri non possit nisi futura visitatio [illegible], quare licet futura visitatio non spectat ad esse praedestinationis, ad illud tamen integritatis et supplendo spectabit. Tertio in sententia admittente electionem et [illegible] magis praedictas, et eas adstruente in Deo post futuras visitationes horum

fore pro esse subiectum, et in hoc sensu quaeritur an independenter a
[illegible] in virtute subiecti ac meliorat in sensu simpliciter obligare, ac
sensu composito exigitur hic quod habitus subiecti [illegible] et
virtute subiecti exigentis.

Art. 2.us Solvuntur quae obstant praedictae doctrinae.

321. Obiicies 1.o Terra [illegible] supposita lege sensu
virtutis supponit subiectum sui obiecti: siquidem supposita illa exigentia, actus
non valet, nisi dependenter a subiecto, tamquam a principio quo, ergo sensu virtu-
tis ad exigendum obiectum nullam [illegible] ad subiectum esse, quod erat ex
[illegible], quia ibi dicimus virtutem quo nullomodo [illegible] ad subie-
ctum; et sic obiectum subiecti supponitur, si enim haec non [illegible] valet, ut [illegible] va-
lere debet. Resp. [illegible] sensu simpliciter [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad subiectum, et sic non obiectum subiecto non supponit: quod sensu
virtutis illius supponens nullam [illegible] ad subiectum illius [illegible]
[illegible] ex [illegible] nullam [illegible] ad sub-
iectum esse [illegible] sensu, [illegible] omnis, [illegible]
[illegible] totaliter, sensu [illegible], non [illegible] sensu
virtutis [illegible] intuetur medium subiectum, ad sui deservire
non possit subiecti illius medii, [illegible] ad subiectum et
medii, et hoc subiectum [illegible] dependet a [illegible] 1.o [illegible]
[illegible] philosophandi erit de aliis.

322. [illegible] ad [illegible] cognoscendi est, virtus
[illegible] ad subiectum nullam [illegible], et supponit in subie-
ctum [illegible], [illegible] adaequatum in [illegible] est ultimum
subiecti, ac proinde deservire non valet ad ulteriorem subiecti,
aut medii subiectum. [illegible] allata [illegible]
[illegible], et [illegible] ad subiectum [illegible] sufficientes [illegible]
entis; non tamen [illegible]: [illegible] sufficientes [illegible]
[illegible] virtutis 1.o medii [illegible] ad esse subie-
ctum, ex eo possit deservire subiecto, et exercere [illegible]

Itenti in sensu totali, et unde adys electionis.

323. Obiicies 2°: scientia visionis speculata supponit electionem; quo nullam potentia obstare illam: cum bene videri ex terminis dictis, et ens postea: ergo talis scientia supponit effectus electionis; quo supponit electionem. Resp. ans. et probationem eius: quia ut hoc verum sit, de visione quae supponendo effectus electionis eius, ad opposita in potentia absolute ad illa; falsum autem est, loquendo de visione, sive de omni scientia visionis inducente in dicta electionis sensus: atque adeo falsitatem de visione ut mediorum, quae supponit et medium, et falsa est de visione eius mediorum supponendo quod. Unde quia visio ut medium conducere potest ad electionem 2°, et eius mediorum visio ad electionem, quod est: ergo in oppositum visionis conducere absolute potest ad dicta praedictam electionem quae immediate dicta.

324. Obiicies 3°: scientia quae praecedit et manet ad electionem, debet esse praedictam, sed scientia visionis de qua nunc est disputatio est speculata: quo hoc conducit praecedit et manet ad electionem. Prob. ex dicto sic manendo mane: quia scientia speculativa conducere ad sperantiam mediorum, et ad collationem: eius visio eius medium aut merito hoc minus movet Deum ad conferendum auxilium quod ad aliud medium seu meritum, et visio eius eius meritorum ad conferendum quod ut coronam quo prius scientia visionis sic speculata potentia nihilominus ad electionem expectare, et ei deservire. Roboratur id ex simili, quia tenet nihil illo, quod providentia huius peccati Deus affirmet illius poenae dignum, obstare partialiter ratione: ergo ad id non impeditur ex eo quod speculatorum deservit demeriti ad poenam: quo similiter etc.

325. Forte dices, et replicabis: ut in ordine intentionis de electionis adeo absolute obstituta nec requirit quod sit visio speculata, nec visio aliquorum medium, aut mediorum eius: quo visio speculata, sive ut medium aliquorum, aut mediorum omnium in [illegible] ut speculatore ad electionem, et illa eius partialiter obstare [illegible] ans.: quia ut in ordine intentionis de electionis adeo absolute obstituta

sufic. p Deg intendat Pro vg. glo ꝑ auxilia, quæ videt efficacia seu sortitura effy; sic enim ex pte Dei e pvidea speciales et intrinsece Jnexa cy Dri glorifae, quæ ptestas ee n requit; Dat Deg intendat Pro glo ꝑ auxilia detrata, quæ vidit efficacia, non requirit p se scia visio speculaba, sive glo, sive alicuj medij, aut mediory oiy; hæc enim visio jo expectat ad orde executy. gof

326 Reo distioe mary et in orde inefacitr intentio detr ptestas adpte effaltr pstuta, nec requirit pte visio speculaba glo, nec visio alicuj medij, aut mediory oiy; no mary. Et in orde effacitr intentio detr ptestas adepte effaltr pstuta dr requirit p se visio alicuj medij, aut mediory oiy; subdistino: si obtatr, aut admittatr polis prata stio pda mary; si n admittatr polis, no mary ex falsite suppositi cue initr. De visioe speculaba glo ej dixi in neutra oppioe ptiere effaltr ad ptestaq, Dilla adpte pstacq supponere, pt q ad eq requiri posse et pr rgale aud ptentq eidq. Unde et visioe medij alicuj aut mediory oiy pcedunt distioes datq; pro quary mare expsae.

327 Dico n oes admittere distioq virtuale inten tibi ordij, et executi decretory Dei; q taen distioe pfa n adhuc oes admittunt distioes mara sua effaces: nq quo has respuunt jo admittunt ineffaces, et in hory oppioe dmuts dati Deg, vt Deg ex visioe vnj medij moueatr ad dandy auxilium pssibly effax p alio, et in eorunde oppioe corona glo pfertur pstr oia media, aut merita pvisa, atq adeo scia specula tiba vnj medij et mediory omnij ptiet effalr ad ptestaq. Ro e: qr eq nully merity in statu pure gratuito moueat pssive ad pmiy supnale, pt in statu apto, et sic tret mario sciq visioq speculabq, ptestas pstrea in quaq pferti corona, aut pmiy glo pstr oia merita, et auxiy, seu pmiy supnale vnj meriti

possit aliud ig vitti, nam constituit p eiusmodi volitione, aut volitio sive velle sub parte distincte datum; ideo sufficienti constat ex dictis, et inde etiam ad propositum eius.

D. 3a. De actibus divinae voluntatis quomodo sint varii ad divinam praedestinationem spectantes.

328. Quae ex parte volitionis divinae ad praedestinationem conducunt varias et gravissimas difficultates involverunt, quae non sufficit disputatio una separatim circa illa discutere decrevi procedendo adhuc ab eo quae explicata sunt, nec non praedestinationique ipse requisita, et varia ad illa adstruentia. Et quia volitio actus possit in quacumque providere versari, vel circa finem, vel circa media, in praedestinatione circa, seu providentia speciali salvandorum, de qua hic agitur, primo in praesenti disputatione agemus de actibus circa finem seu gloriam versantibus, in alia vero, aut in aliis de actibus versantibus circa media.

D. 1a. Utrum possibile sit, detur et de facto in Deo voluntas aliqua gloriae ante merita praevisa?

329. Procedit quaestio non de voluntate divina data post merita, sed de voluntate Dei intendente gloriam, seu finem praedestinationis ante merita praevisa, et eorum absque praescientia. Sup. [illegible] dicendum est non esse Theologos admittere in Deo circa gloriam praedestinatorum volitionem aut intentionem aliquam sive haec virtualis sit, sive formalis, sive efficax vel inefficax, sive communis vel propria, et specialis. Cuius ratio est quia nulla est providentia, quae non apperit in ordine ad assequendum aliquem finem; sed in hoc ipso intelligitur aliqua intentio finis ex dictis; quo sit finis media providentia praedestinata assequendi est gloria, circa illam est in Deo intentio aliqua ex praedictis. Praemittendum est 2o; [illegible]

ō ee de ilius glā poli Deo in aliā fundi, et de posse ab-
soluto, sed de illius glā ipso poli xª seida substabg, ydefo
certg tenz ex fide. Propterea q qz Acttituunt cuā poteg
itioš glē ante ēmissa abstē merita, statā volunt de exa
sdictz itioš. sitt slusipostz.

330 Prima sa tenet impolz in Deo ee volitz
aliq fralz glē ante merita sdestadi ēmissa, sed q dari in
Deo itiōz virtualz glē, dependz scitz in volde medioīz effacy.
Ita expsse Basilg Legionens. in defensione quodlibetica scto. Sco-
tasti. cp12 adducens sibi se B. Bonavent. Scotg. Caiet. Valen
et alioš. 2ª sa docet poss ee itiōz fralz glē ante merita sē-
vissa, ō taen effacz, et ineffacz se. Ita ex antiquiš Okam, Ar-
gentinaz, Gabriel, Maior, Occamz, Catherinz et aliq quos
refert P. Herize dissp 22 ñ 25 et ex Rec. P. Vasqz 1ª p̄e
dissp 89. et 3ª p̄e dissp. 13. cp6. Turrianz, Lessz, Becanz,
Monsez, Salaš in manuš. de p̄a dissp 14. Herize ubi sup,
et Bernardz de auxiliis tt.6. cp21 et plurz aliq.

331 Est taen inter illos huiz sa aliqua dis-
sensio: nā eorz plures ponunt deditaz tz sdictz itiōz glē; alij
vo ponunt ea abstz, seu quz ex mo suo tendendi cirā sdes-
tati glē nullā apponit aut ssignat sibi dicāz. Deinde non
nulli ex sdictis authoribz dicunt ee liberz Deo talz itiōz;
alij vo variz. Deniq ō nulli affirmant sdictz itiōz ee omnium
reprobz, et sdestadz; alij ō ssprigtz sdestatoīz, imo aliquis tt,
qui ssper itiōz fralz, et ineffacz glē, q de facto agnoscunt in
Deo omnz reprobz, et sdestatiš aliqz etiā tt ineffacz spealz
taen, et sdestatoriz ssprigtz de potē et de facto in Deo ad-
mittunt.

332 3ª deniq sa poss tuetr in Deo ōde fralz
et ineffacz sed effacz etiā itiōz glē ante ēvissa merita.
Ita ex antiquiš Herbas, Capreolz, Egidiz, Scotz, Durandz

78

et Suar. relati a P. Herrice disp. citata c. 8. accedunt ...
Bellar. tom. 3. lib. 2. de gra. c. 15. Card. Tolet. in c. 18. Epist. ad Rom.
P. Suar. lib. 1. de prom. c. 16, et lib. 3 de auxil. c. 16 et alii relati a P.
Mer. Enriq. Pereira, Conin., Arrubal, et Granad. hic tract. disp.
4. sect. 2. Adhaerent iis ex aliis Curiel. Mendoz. Penafiel, Lorca,
Alvarez, Alved. Tumel, Bañez, et Thomistae, ut videre est apud P.
Herrice ubi sup.

333 Hanc autem de fide patronos in duas classes dividere possumus; alii sunt eorum, qui admittentes gratiam, efficacem intrinsece ante praevisa potestati merita adstruunt eam omnino independentem a scientia media, et ad hanc classem pertinent Thomistae omnes. Alii vero eorum, qui eam non aliter admittunt praedeterminationem, quam dependenter a scientia media, et ad hanc classem spectant Authores cum pluribus ex externis. Porro nec in hoc fidei est totius utriusque Authoris dissensio; nam plures ex utraque classe sunt, qui opponunt praedeterminationem efficacem gratiae eandem non esse cum volitione executionis, alii autem dissentiunt et asserunt. Praeterea plures volunt eam intrinsece non distingui a electione mediorum; alii vero ab ista distinguunt. Sunt deinde inter Authores relatos, qui putent praedeterminationem efficacem praedicto indissolubiliter jungi tollere potestatem negativam; alii vero id impugnare contendunt. Denique plures sunt, qui praedictas obiectum esse dicant gloriam ut coronam; alii vero gloriam ut praescindentem a circumstantia coronae, ac denique plures sunt qui ut necessarium ad salutem adstruant praedeterminationem gratiae efficacem, tum alii.

§ 1. Statuitur 1a. Scla contra Authores sententiae

334 Sit igitur 1a contra Scla: potuit in Deo esse intrinsece gratiae gloriae salutis necessaria ante merita potestati absolute praevisa. Fundatur 1o. Scla ante negativam pro statu de potentia efficaci: quia nullum est possibile fundamentum, quo ostendatur repugnantia praedeterminationis. Ergo haec potuit in Deo esse tam bona et ex ante, et hoc firmabitur solutione argumentorum. Suadetur 2o. eadem Scla possunt esse; quia Deus potest velle volitione finali poenitentiam et confessionem peccatoris, et illis conferre

in ey fine augia gre: go feliii potent aliqua itue frali velle a
Sicut gloy; et inde offerre et gloy ad promerendy illy. Cum ca
ritate optimae; et aut e mentis certy ex sacris litteris, et recte
probat P. Molina 1a pte q 19 art 6.

335 Suadetr 2o quia fide nobis constat Dey decrevisse hos
in ejus felicitatis, et in hunc fine media ordinasse: et hoc stare n. pe
aliter itue fralis gle in se ipsa: go haec itio cognoscenda in Deo est.
Pro minis e: qd elec fralis diuz antequam pponere et fi exens in Deo
(illa ratio qu elegit Deus et ordinavit hoi media in fine felicitatis eius)
debet nancisci omni ex itue fralis et amore ex pfe finis et glae
in se ipsa; verum enim e causalitatem: ideo elegit Deus et ordinavit
hoi haec media quia voluit fine in se ipso, et non est a contradicens
que praestare esse ipsa electionis fralis qui nancisci omni debet ex fine
ante et efficaci cognoscente in se ipsa, evidente ipse aliquo: ge in
tendat fralis glae in se ipsa et evenit eius fralis glae ante merit
ta hoiis stare debet in Deo ipse, qui in eo fiet pponere et electio
et collatio mediorum ad fine glae et corone.

336 Oppositum tam 1o illi e potest et nancisci intentio
fralis finis in se ipso ante elecem medium, intuitu et efficaci
tionis n. e possibile nisi in Deo e perfectissima natura mediorum
et efficacia mediorum quam conducendy ad fine felicitatis ejus: go eo cum
nec potest primo in Deo est itio fralis finis in se ipso ante
elecem medium et finis media necessaria, qui finis excludit
tur, quod in re finitae cognitione et evenire cognoscere valeamus
ea omnia nancisci adscendendy, n. inferit, qui in me fit intentio fralis
finis ante elec autem, et ipse cognoscimus, etc.
si nalis hent perfectissima rerum natura et cognit in eis itio
finis praecedens et medium elec subsequens: go horum perfectissima natura
nullatenus impedit, sive increatis, sive in Deo antecedentis itionis
aut elecis subsequentis. Certe quod si in magnat itio fralis glae
in eade tum ex elec, et admittere videtur electionis ipsae sequitur

itio ante, et dicta contradictio ne extra ab elec.

337 Oppos 2o: decreta libera Dei non poss hen
aliq ordn inter se ac ea, quae inter se hent obta; sed obta prop
Locus tales ordn servant inter se, ut merita sint priora q
go decreta finale glae non pre ee prius q decreta meritorum: et conseq
impossib erit itio finalis glae ante merita praestitata. Prob nam
hec itio finalis glae ... Deus ... potentia habere ...
ex gra: sequeq decreta libera Dei nihil aliud e q complexum
seu agregatum ex volte natura ... creato: sed finalis itio
glae non potent non habere ... gra quae ... creatum
go non potent ... Defacto ... hoc ...
... aliud ... sequeq ... ante
et indepen a volte ... natura ... cum
gra illa tam ... partiali ... quae ...
... in ... agentia ... angelus ...
... amittenda: go impossib et ... e in Deo finalis
itio glae, quae merita antecedat.

338 ... Deus ... ante ... decreta
decreta divina ... ab efficacia ... inefficacia eorum ...
in decretis liberis voluntatis create ... obtorum
ordn, ... in ... Dei liberis ... quae heant ... inter
se aliq ordn ... ac ea quae inter se ... hent ...
... ante et ... adiunctum ... simul ...
certus enim hec ... Deum liberum ee Dei ... ante
... cognitas ... in ... de ... volte ...
... itio ... ante ... nihilominus ... ex se ...
..., quatenus ... veluti ... dependet ab aliqua
... volt alia obtra indepent a ... : go non ...
cuiuscumque voluntatis liberae ... e cum obto creato: alias ...
... erit itio finalis glae, quae ... ante ... et ...
... gra ..., ... ante ... e

merita ad glo. Et deinde cum sufficientis et prop. eius, et intr.
si illis efficax etiam absoluta, non tamen est extra, et habeat ex efficacia non tol-
let libertatem, cum de se ipsis sit eis dare glo., et meritoria ad
illam. Et insuper sit indirecte efficax et absoluta sit, posita tamen dependentia
a scientia media libertatis humanae non evertet, ut adversarii Janseniani
docent, quorum opinionem postea examinabimus.

§ 2. Statuitur 2ª dicta opinio contra eosdem Adv.

339 Locuti fuimus de positione [illegible] antea: nunc
loquimur de sola 2ª nostra dicta tenet tamen in Deo vere et proprie
[illegible] q. Deus existit amet glo. in se ipso non solum salvandis, sed
damnandis etiam hominibus. Dixi vere et proprie, ut intelligamus nos in dicta
loqui non de volte signi, quae improprie et metaphorice est in Deo,
sed de volte beneplaciti, quae vere et proprie in ipso est. Et quid vide
erit ad dicta clarius statuenda. Utriusque voluntatis discrimen illud praemitto.
Duplex igitur voluntas a Theologis ex D. Tho. 1ª p. q. 19 art. 11 dis-
tinguitur solet in Deo, alia signi, alia beneplaciti. Voluntas signi
non ea dicitur, quae formaliter et proprie non est in Deo, sed per [illegible] et [illegible].
Tribuitur tamen ipsi, quia effectus, qui denotare solent in nobis aliquem
[illegible] affectum, [illegible] ipsi Deus circa se gerit exterius, et ea signa
[illegible] ut indicet se habere [illegible] voluntatem quam [illegible]
[illegible], tunc dicitur tamen in Deo volte signi [illegible], seu [illegible],
seu voluntas [illegible] [illegible] a [illegible] et exercitio. Et [illegible]
Deus signa exteriora sine voluntate interna de [illegible] tali signo,
tunc tamen non dicitur voluntas signi, quatenus [illegible] voluntatis [illegible]
ipsius, sed quatenus [illegible] indicat voluntatem aliquam, quae re ipsa in Deo
non est.

340 Ita hanc signi voluntatem reducitur permissio peccati, quae Deus
facile vitare posset; quia cum in nobis permissio eorum quae facile vitare
possumus est signum alicuius affectus circa ea quae permittimus: ita permis-
sio peccati in Deo est nobis voluntatis signum circa peccatum [illegible] [illegible]

68.

in facem litteris [illegible] expressa voluntas signi, [illegible] ad [illegible]
[illegible] ponere [illegible]; [illegible] enim [illegible]
significare, [illegible] instigare [illegible]
vere et re ipsa [illegible] tale decretum [illegible] habuerit. [illegible]
deinde [illegible] [illegible] impositum [illegible], et sic de aliis
quae sunt [illegible] signa [illegible] voluntatis; ita etiam [illegible]
et impositione [illegible] voluntas.

[illegible] voluntas beneplaciti ut ex ipso nomine [illegible],
[illegible] quae in Deo [illegible] [illegible] voluntas, qua [illegible] vere et [illegible]
placet Deo. Haec voluntas erit in Deo [illegible] omnes, quae [illegible]
ipse [illegible], et de illa [illegible] nostra. Et [illegible]
beneplaciti [illegible] [illegible] [illegible] etiam [illegible]. [illegible]
[illegible] a Deo [illegible], et ex se [illegible] et [illegible] quasi coacte ob nostros
[illegible]. [illegible] [illegible] et independenti ab arbitrio nostro [illegible]
[illegible] a Deo. Consequens [illegible] [illegible] [illegible] a Deo [illegible]
coacte ob nostros [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]
[illegible] ab arbitrio nostro. Quae [illegible] [illegible] [illegible]
sponte beneplaciti ante.

[illegible] suadetur [illegible] 1° [illegible]: [illegible] in [illegible] talis [illegible]
[illegible] repugnantia, aut impossibile [illegible] cum [illegible] denegandi
Deo, [illegible] valde [illegible] bonitate [illegible] et [illegible]
[illegible]: [illegible] Deo [illegible] et defendi. [illegible] ex ante
et hoc [illegible] solvere [illegible] suadetur 2° [illegible]
aut [illegible] hoc [illegible] in felicitatis [illegible]
[illegible] media sufficientia in [illegible] fine [illegible] hominum
habuit [illegible] [illegible] ex illa [illegible] ad [illegible]
[illegible] 2°: [illegible] [illegible] fieri in [illegible] [illegible],
[illegible] et contrarii actus [illegible] pro [illegible], et [illegible]
qui in [illegible] [illegible], et quietum et tranquillum vitam
agamus in omni pietate et castitate statim adiunxit verba [illegible]
[illegible] nostra manifeste facientia: Hoc enim bonum est et [illegible]

coram salvatore nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri et
ad agnitionem veritatis venire. Conclusio autem ex textu allegato
satis clara fit; siquidem ultima illius verba satis clare [illegible]
voluntate expressa gloriae, et salutis in se ipsa omnium hominum, et nullum
in praesenti [illegible] influentiam aut voluntate nostra, aut alterius circumstantiae
cuius voluntate non debeant accipi in sensu stricto et proprio, quae [illegible]
praeferunt.

343 Suadetur 3°: quia haec intentio in Deo posita ostenditur bene
quo pacto non creaverit Deus homines in puris naturalibus: cum idem nempe
sit ac hanc intentionem ordinaverit illos ad gloriam: ergo praedicta intentio [illegible]
et ex gravi fundamento in Deo ponitur. Suadetur 4°: quia Deus valde
diverso modo se habet cum hominibus in ordine ad gloriam ac se habet cum eisdem
in ordine ad peccatum; hoc enim ut se natura videtur; sed in ordine ad
peccatum confert Deus hominibus prima et requisita, ut quae peccare et
damnari possint: immo prima et requisita, quibus male utentes
peccent de facto et damnentur: ergo in ordine ad gloriam non solum debet
conferre hominibus auxilia gratiae, seu media sufficientia, quibus honeste
operari et salvari possint: immo quibus de facto bene operentur
et salventur, illis recte utendo: sed insuper addendum est ex parte
Dei velle intentionem gloriae ipsius, quam intentionem non habet Deus in
peccati, aut damnationis hominum, et sic velle antecedenter et sic, et de
ipsa conferat prima et requisita in quibus tamquam in causa peccati et
damnationis [illegible].

344 Minor manifesta est: quia si de medio tollatur intentio salutis
gloriae in se ipsa, unum e duobus admittendum erit, nempe Deum
non operari posse finem gloriae quem vult sic et antecedenter media sufficientia
ad illam: sicut non operari posse finem peccati et damnationis [illegible] sic et antecedenter
vult, et confert de facto prima et requisita ad peccatum et damnationem;
vel si Deus operatur posse finem gloriae eo ipso quod velit antecedenter et sic, ac de
facto conferat media sufficientia ad illam, operari quoque posse finem
peccati et damnationis cum conferat etiam media sufficientia sibi

ad peccy et condemnae; sed hoc est e oio falsum et absurdum: ergo et illud
unde sequitur; atque adeo agnoscenda e in Deo ctio specialis alicui
se ipsa ans merita predestinatis.

345 Nec valet vere media gre nara sua tendere
in finem glae, proinde qd Deus dy sit et absolute illa vult et offert, ope
rari propter finem glae; secus aut dy sit et absolute vult et offert prae
et requisita ad peccy et condemnae; qa illa ad hanc nara sua
n ordinantur. Ntra eny e 1o: qa mg operandi propter finem glae, qui ad
mitti in responsione n e satis perfecty et dignus Deo, cy n sit a proposito
et ictione voluntatis sue. 2o: qa plura eciq media gre, que nara sua
n tendant in finem glae specialis; sed id habeant ex extra ordinem
Dei: passio eny Xpti Dni, sacramenta et fidia possent optime
n ordinari a Deo in glam oiy hoy; sed tm in glam predestinatory: ergo fun
damentum responsionis nullum e, et n tenet ex eo disparitas dicta.

346 Pro 3a et ultima pbae adstruenda suppono 1o quod
sy de fide, nempe Deus oes hoes elevasse ad finem vite eterne,
oiby providisse media nara ad finem eundem; propterea que eius effectum
Xpty pro oiby profudisse sanguinem, et mortuum fuisse. Suppono 2o:
verum eciq ee, qd apud Adv: nobis refragantes Deus impiis dare
sufficientia ad conversionem, et sal. sufficientia ad effectum extra salutis.
His suppositis ex his volunt signi, q agnoscunt Adv: prodi in sufficientia
entia ad conversionem, et salutem impiorum circa eorum glam, agnoscunt
fidei et admittunt circa glam oiy hoy indiscriminatim in sufficien
eis a Deo exhibita ad eorum conversionem, et salutem. Unde tm ex hoc
Sic palegato, q ex dispensae sufficientiae ad conversionem, et glam dy oiy
indiscriminatim hoy, ty eciq impiorum, tantum deducant Adv
esti volunt signi quo Deus vult eorum glam in causa, hoc e; in sufficien
tia, q oiby hoiby dispensat; n aut volunt beneplaciti, qua Deus
sincere velit oiy conversionem, et salutem in se ipsis.

347 Sic igitur arguitur: Voluntas signi q admittimus circa
conversionem et salutem oiy oio hoy stare nequit sine volunte dina beneplaciti

go ?, nullas cura salutis om̃ oiu hoy voltas in Deo Ora ... q admitteret
?, ẽ voltas beneplati, q intendimus. Sobri ans: eadem voltas signi posset
et deret stare sine volti beneplati, quatenus si hec esset, non foret adimplen
da, et repugnat Deo voltas non adimplenda. Sra illud Esther 13 Nec enim
est q possit Dei resistere volti; sed a sa non repugnat Deo voltas beneplati
et signum desiderij, que non sit adimplenda; Belli gratis ?cenda narrio e:
go voltas signi sedicta necessario in Deo stare sine volti beneplati
de om̃ oiu hoy salute, et conversione in se ipsis. Sobri mi? qua adaeq pt
qu to debet impleri voltas Dei absta et efax ipsa que signor esset
non repugnat non adimpleri, et eadem non adimpleri non repugnabit volti be-
neplati de om̃ hoy conversione et salute penes efax et absta non e. q adeq.
ute pbri etiam, quod licet peccamus opponat aliqui volti Dei: ergo repugna-
tenda e narrio in Deo aliqua voltas, que non impleatur ipsa Dei hoy
qui dispensata e sufficientia ad conversionem, et salutem, nec conventunt, nec
salutis assequuntur, alicui volti Dei sinere intendenti, et non
adimplendi narrio opponendi, et ea eadem agnoscenda in Deo est.

348 Probr 2o idem ans hanc, et hanc rationem, sed 2a q
sufficientia ad conversionem et salutem om̃ hoy eis dispensat, et valt Deus
ut sit eorum om̃ conversio et salus: ergo vere et proprie et volti bene-
plati fertur Deus ad eorum conversionem et salutem in se ipsis; ergo necessario in
subta Sra stare in Deo voltas signi sine volti beneplati
hec 2a era bona e ex terminis, 1a ex his ...: a nequit dari volti ut ass-
tat sinis in se ipsa quin ille actu velit sinis in se ipso.
sa autem eam suadet, quod a media ass. pruritias assignari ven
dicat: ergo si Deus media dispensat sufficientia ut eorum omnium
conversio fit et salus, in his vere et proprie fertur volti bene-
plati. Hoc ans constat his ex illo Ezec 3 nolo mortem impij
sed ut convertatur et vivat. Hoc q dicta unum nemo adhibet me-
dia ad sinem, nisi ut exat sinem ipsum.

§ 3 2a Expendi Uari ... gloriorum ... Dominus.

33

349. Iterum praecedente sectione fuit actio de decreto circa gloriam sive poenam, sive salvandorum sive damnandorum: nam pro hac, an ab aeterna intentione militant omnes facta et textus allegati Ezech. et D. Pauli. Singulatim modo attributa hujus decreti explicatione ut perfectius ex praedictis et dicendis innotescat ejus natura. Et in primis decretum hoc non consequens sed antecedens esse suadetur: quia decretum illud in Deo existens est antecedens et non consequens, quod, ut dixi n. 336, habet a Deo, aut non evitabilis, dependet a libero arbitrio creato, aut non sumpta occasione a bonis nostris aut malis operibus; sed praedicta decreta finalis gloriae habet a Deo inevitabilis, independens ab arbitrio creato, et nulla occasione accepta a nostris operibus bonis aut malis: ergo antecedens est et non consequens. Cum bona est, et maior est enim decreti antecedentis. Probatur minor quoad primam partem: quia ea decreto gloriae habet a Deo inevitabilis independens ab arbitrio creato, quae nec regulari nec regulari potest per suum medium ab arbitrio creato pendente et evitabili; sed ejusmodi est decreto praedicta gloriae. Probatur etiam quoad secundam partem: quia ea sola decreto aut voluntas habet a Deo occasione accepta a nostris operibus aut bonis aut malis quae ea puniunt aut praemiant; sed praedicta decreta aut voluntate non punit Deus aut praemiat bonas aut malas horum actiones gloriae.

350 Quo ad declarandum an in hac materia decretum gloriae sit conditionatum an vero absoluta intentio aliqua est apud adversarios. Nam D. Mol. et suae obs. volunt ea conditionata, D. vero Vazq. dicunt absoluta. Difficultas multum habet de nomine, in quo ut melius loquendi modum eligamus, supponendum est: duplex dari posse decretum, et duplex etiam velle conditionatum: aliud ut subtile, seu ex parte subjecti, et quo quis dicit: si Petrus huc venerit, ego decernerem talem rem exequi; de qua velle et conditione modo non loquimur, quia non est nec dari de praesenti cujus conditio, si vero etiam in volente existit de praesenti volitio illa, quae ei conditioni alligata est, exeat tamen si conditio advenerit, aut ut solet dici purificetur. Aliud vero obtutive, seu ex parte objecti, ut si Deus vero dicat Petro: si velis ego gloriam est ex me tecum volo ire in forum

de hac igitur volitione conditionata nunc loquimur: quae cum conditio non exat de praesenti, immo nec unquam extitura sit, adhuc dari in volitione de praesenti vere, et formaliter volitio illa respiciens objectum sub tali conditione. Utrumque autem voluntas conditionatae affirmationem suspendit indicat, siquidem hoc conditio ex praesenti suspendit, conditio vero ex parte objecti non suspendit sed limitat illud.

351 Quod suspendendum est: duae voluntates quae quoad omnes homines haberi possunt distingui licet et invicem: una est per modum simplicis complacentiae quae nullo modo praerequirit, et consequenter nullo modo sit actio formalis, sed solum tendat in illud sub ratione seu ut pulchrum praescindendo ab in statu politico et gratia illius nihil praestando. Et hac complacentia modo non loquimur. Altera est per modum praecursus, et consequenter est actio vera et formalis, qua Deus illud vult, quod est ex parte sua quod gratia sit futura in omnibus hominibus quibus ea parat et offert ut quae esse possit et independenti libertate ab omni conditione sed conditionate et dependenti ab aliqua conditione explenda cum Dei gratia ab ipsis hominibus, si velint ipsi velint, si per ipsos non steterint aut si obicem peccatorum non apponant. De hoc igitur voluntatis tali conditione loquimur ex praesenti et circa illud versatur abstractis aliis.

352 Ego autem in eo libenter amplector omnes loquendi Suarez. absolute adeo verum hoc vocale quae istius quae Deo de facto tribuimus, dici absolute debere conditionatam et sola quod absoluta. Est igitur quod absoluta sit sola quae subtilitate absoluta est modo explicato, sed per ipsum quod illud omnibus hominibus intendit Deus quod nulla apposita conditione implenda, sed solo Deus: qui suis sufficit et solida actio posita quae dici absoluta est autem absolute conditionata: quae supposito quod Deus sit serio ex animo procuret salutem, quod possumus persuadere placuisse Deo salutis suis beneficiis tradidit offerre hominibus. [illegible] quod persuaderi debemus placuisse solidis istius salutis beneficium offerre hominibus si ipsi velint aut si per ipsos non steterint et non aliter, sicut illud Augustini: qui creavit te sine te, non

salvabit te sine te. Et hoc ipsum persuadet praedicta intentio volens omnes homines qui dependent a voluntate, at opera libera eorum (ut insinuari nonne P. Vazquez) absque conditionatis esse et dici debere: ergo [illegible]

353 Super necessitate aut libertate praedictae intentionis in Deo dissident etiam PP. Suarez, et Vazquez eg hic disp. 83 cap. 2 affirmat esse tantum naturalem; ille vero ubi supra cap. 2 contendit esse actum liberum. Hoc vero omnium hoc, et suadeo 1°: quia Thimoteo proposuit Paulus ut prudens motivum ad generales orationes voluntatem divinam circa salutem omnium hominum nullo excluso: ergo et haec voluntas iuxta mentem Apostoli non est naturalis sed libera. Pro eoque quia si esset naturalis, non esset nobis prudens ad orandum; sicut non est nobis prudens ad petendum a Deo ut producat alios mundos, vel assumat hypostatice singulas naturas humanas complacentia illa naturali, quam habet de illorum salute, et harum assumptione considerata [illegible]: ergo si praedicta voluntas est prudens motivum ad generaliter orandum pro omnibus hominibus ergo est non esse in Deo tantum naturalem, sed liberam.

354 Suadeo id ipsum 2°: quia si praedicta intentio Dei esset actus naturalis, non teneremur hanc ad gratiarum actiones pro ea tamquam beneficio Dei, quo in fine supernaturali nos elevavit; tum enim non posset Deus hoc [illegible] creatum relinquere in puris naturalibus et non ordinare illum ad finem supernaturalem; sed hoc iuxta omnes falsum est: ergo etc. 3°: quia talis est praedicta intentio ut nisi homines apponant impedimentum inferat aliquid ad extra; sed inconveniens est quod 1° tum voluntas, quae infert aliquid ad extra sit naturalis; sic enim aliquid poneretur in rerum natura sine libertate, aut sine beneplacito Dei, quod non est dicendum: ergo praedicta intentio non erit naturalis sed libera; cum sit 1° tum voluntas, et abunde inferat aliquid ad extra si impedimentum non apponatur. Attributa alia huius intentionis quibus magis declaratur eius natura, exponentur inter solvendum argumenta opposita, quae non levia sunt.

§us 4a Argumentis oppositis respondetur.

355 Opponitur 1° authoritate D. Augustini, qui

variis in locis exstitit nullus est in Deo fralis et denique voluntas beneplaciti, quae non impleatur. Sed voluntas circa salutem omnium hominum, quae ex dicto textu statuimus, non impletur, ut certum est in reprobis: ergo ejusmodi voluntas non est beneplaciti. Sed quibus. Confirmatur ex eodem Augustino, quia tripliciter explicat textum Apostoli ne in eo agnoscatur voluntas beneplaciti; 1o ita ut obligatur Apostolus a generali distributione, quatenus nullus ex omnibus, qui salvi fiunt, salvetur nisi quem voluerit Deus salvum fieri. 2o sic ut Apostolus intelligi possit non de singulis generum sed de generibus singulorum, quasi de omni genere hominum, puta, Judaeorum, Gentilium, &c. sint qui salvi fiant. 3o denique quatenus iste textus ille sic gnet Deum velle, quia vult ut omnes velimus salutem omnium oremus quae pro ea. Sed quia haec omnia aperte indicant Augustinum non mentis extraneum fuisse istius (?) gratiae beneplaciti de salute omnium hominum, quam contendimus: ergo haec admittenda non est.

396 Confirmatur tertio, quia prius textus allegato indistincte loquitur de salute hominum, et de agnitione veritatis; sed voluntas divina de agnitione veritatis non extenditur ad omnes omnino homines, sed ad solos adultos, qui scilicet capaces sunt in eam agnitionem venire: ergo voluntas quae ibi indicatur, non extenditur ad salutem omnium hominum, et si extenditur non est voluntas beneplaciti sed signi scilicet, aut voluntas de salute hominum in generibus singulorum, ut dictum est. Confirmatur denique quia imbecillitas est velle finem, quem non obtineas; at Deo repugnat imbecillitas: ergo est velle salutem omnium omnino hominum, quam non obtineat.

397 Respondetur ad argumentum fatendo, eam fuisse aliquando Augustini mentem, quam tamen exponit Antiquus Praeceptor in hac disputatione 46 q. 1a art. 1o ad 1um de voluntate conditi et efficaci: in quo sensu dictis permissis, negamus quod voluntas abstracta a nobis in Deo circa salutem omnium omnino hominum est, ac est absolute inefficax, aut semi efficax quae propterea implere non debet circa salutem omnium omnino hominum, sed ad summum circa sufficientia dispensationis pro salvandis singulis. Et ex ipso Augustino libro de spiritu et littera cap. 33 ubi sua eadem Apostoli verba fatetur dari in Deo voluntatem, cui resistitur, et quem

impleri: verba sunt: infideles ultra voluntatem Dei faciunt, cum eius Evangelio non credunt. Unde videtur admisisse etiam Augustinus intra istos utramque de ista ante, et inefficacem salutis omnium hominum fratribus tamen, et beneplaciti.

358 Suffecit haec animadversio ut aliquas expositiones D. Aug. in 1a Epistola allatas nobis non nocerent; sed addendum est, iis turbatos, et offensos fuisse plures Catholicos: et ob id ab Augustino mutatas fuisse sub suo calamo Prosperi discipuli sui, ut videre est apud ipsum Prosperum ad obiectiones Vicentianas responsione 2a. Quare eas expositiones deferendas esse cum Dominico Soto, Molina, et Vasquez, ut violentas, et textus D. Pauli sine ratione detorquentes ad limitatum seu minimum sensum.

359 Ad 2um respondeo confirmare, si agnitio veritatis sumatur cum Aug. pro visione Beata, tunc enim textus manifestum est quod ad utramque partem. Quod si 2a pars textus non intelligatur de agnitione Dei, visione Beata, sed pro fide: dicemus cum P. Suarez et aliis Deum velle hominibus salutem, et agnitionem veritatis 2a capacitate subiectorum: ita ut omnibus hominibus velit salutem, quia omnes capaces illius sunt; aliis vero agnitionem veritatis: quia capaces sunt ad illam venire. Sine ad mere Christianos, et ad eos unde illatas quae abste narranda est. Ad 3um respondeo Deum velle finem, et non obtinere illum defectu potentiae esse quidem imbecillitatis: hanc tamen potentiam non deesse Deo, qui salutem omnium hominum non obtinet, quia libere voluit ponere eam dependentem ab arbitrio alieno cui se attemperat et cui propterea permittit lapsum et ruinam, quin sit Dei status finis obtinendi non obtentio.

360 Opponens 2o: non vult serio finem qui potens facile illum assequi, non assequitur; sed Deus posset facile assequi conversionem et salutem omnium, etiam reproborum: ergo eas serio non vult et voluntas quam in Deo adstruimus: et conveniens ea voluntas ut illa non seria et Deo indigna reiicienda ab ipso est. Deinde,

nō ē dubitandū, ꝗ maior videtur certa: q̄a amor ex finali-
bus est: ergo qui potens operari et assequi finem, nō operatur nec
assequitur, convincitur nō velle serio finem. Probatur: q̄a nō ē cur serio
intendere finem, quem tamen ēt nunc perficit quis nō ex assequendo
et ī media quæ potest fore cassa et frustranea; sed Deus fecit sa-
lutem reproborum nō assequendo, et media quæ voluit fore frustranea; ergo
ēt ipse Deus ꝓ̄ utroque statu velle serio eorum salutem sub his præcisis mediis
et cum tali præscientia.

361 Praeterea dico maiorem: nō vult serio finem qui potens facile
illum assequi, et obligatus aliquo illum velle efficaciter et promereri, ꝑ se re
illum nō assequitur. Concedo maiorem: qui potens facile illum assequi, et obligatus
tamen velle efficaciter illum, nō assequitur, nego maiorem: et distinguo similiter
minorem concedendo illum in hoc statu; negando vero in alio, et ex ratione inde
deducta. Bene itaque ꝓpositum serium istius finis cum huius nō assecutione
quod intendens nō ē aliquo obligatus velle efficaciter illum, et adhibe-
re media, quæ sint efficacia, cum autem Deus ante ꝓ̄ducto statu debi-
tum obligatus sit velle efficaciter salutem omnium hominum, et potens donum
habeat, ergo quod illum intendat, tamen eius assecutio pendente ab ar-
bitrio alieno: ꝑ se contra istorum accedente ꝓpterea cum ea commis-
sione iacturam finis voluit, quin serietati, aut iustitiæ eius aliquid de-
rogetur.

362 Colligitur hinc Deum ꝓ̄ ꝓ̄ducto statu velle serio salu-
tem nostram pendere ex nostra libertate 2do noluisse eam inducere
ex ꝓxima detrahere. 3o denique sic voluisse salutem omnium, ut iuste
posset permittere iacturam ipsius nō ꝓveniendo ab ipso Deo, sed a
nostro arbitrio defectu, et abusu. Unde si habita ea ratione,
nec eorum obstat Deus, quæ ad ipsum spectat circa finis assecutionem
quæ hæc deficiat, nō probat Deum nō velle illum serio, sed tamen eum velle ꝓ-
ꝑter aliquod [illegible] arbitrio creato, serium tamen, et sincerum. Fateor potuis-
se Deum, et noluisse adhibere media, quæ ꝓvidet efficacia; id tamen
argumentum nō ē aliquo ludicrum, aut inferius; sed ꝑ se inefficacis, quæ ex libito exercet

83

nolens facere quod posset, id enim non debet.

363 Ad 3. reo dicendo etiam mare: non est animus serius intendere efficaciter et absolute finem, quem hic et nunc efficit quis... [illegible] ... intendere inefficaciter finem, quem hic et nunc efficit non assequi ... et ita deinde more ... cum ... ingratitudinis frustraturus animus Dei beneficiorum, sed non extinguit bonitatem boni intenti; nec hujus, ita nec ... impedire ... bonitate in benefactore Deo. Unde ergo Deus inefficaciter salutem omnium hominum etiam reproborum ... serio, quia ... debet in linea ... obligati ... finis ... intendi, nec abusus beneficiariorum facit ut ... bonitate assequantur ... Quod autem ... nec quivis ... posset ... animo intendere absolute et efficaciter finem quem ... non assequi ... ex eo ... sed sic intendere finem esset ludibrio exponere ... et ... assequendi illum; ... esset ludere potius intendentis quam velle assequi finem.

364 Oppones 3.: voluntas, quae sit velleitas, imperfecta est, et Deo indigna; ... ex ... explicata est tantum velleitas: ergo indigna est Deo, et in ipso ... admittenda ... Major certior, quia ... velleitates ... Suadetur ... quod talis ... talis ... ut dicet in Deo ... frustratur ... effectu ... volito ... et ... illius ... velleitas adeo ... ut sine frustratione ... velleitas tantum est: ergo ... explicata velleitas tantum est. = Nego ... majorem, neque minorem; ad eius probationem nego praedictam ... esse quidem talis ... frustrari posset effectu suo in ... hominibus, et ... frustretur in ... damnatis, in quibus ... effectus illius effectus; ... non ... excitatrice effectu ... intendi; ... ex effectu ... damnatorum, a quorum ...

voluit Deus pendere etiam in solidum salutem, quam citra tendebat. Voluntas Dei quae tantum ex defectu extrinseco alterius frustratur effectu suo, non est ante velleitas, adeoque nec praedicta Dei intentio.

365 Atque itaque quamquam non assequitur respondens gloriam (quaevis sit contra voluntatem) sapiat omnino velleitatem, quia licet quamquam attineret virtute, ut communiter affirmant volentes, alius efficacem circa gloriam, quae modo non exit suum responsum, et exerceret se contra posita ad illam conditionem, posset etiam appellari velleitas, quia nunc de praesenti per eam volentem vult, et vellet si conditio apposita fuisset, simpliciter et absolute non est dicenda velleitas, nec explicanda tantum per verbum vellem optativi modi; et voluntas, talem conditionata, et per verbum volo indicativi modi explicanda est, itaque efficax. Deinde est a paritate voluntatis aliarum conditionatarum, quae saepe intercurrunt tum in matrimonio, tum in voto conditionali, tum in Sacramentis, quae intenduntur conficere, et conferre sub conditione. Nam si omnes, et singulas intentiones intentis casibus intervenientes appellamus simpliciter non velleitates, sed voluntates conditionatas: cur de praefata intentione Divina, similiter conditionata non erit pariter sentiendum, et loquendum?

366 Ex hac occasione opportune colligas, in data doctrina robur, tantum discrimen quod adest inter intentionem gloriae et meram eiusdem complacentiam simplicem, cuius meminimus numero 348, nam in primis ea complacentia forte est necessaria, secus vero intentio gloriae. Deinde Gloria ratione talis complacentiae nullo modo extrahitur ad statum possibilitatis, secus tamen ratione praedictae intentionis, cum vere ex vi illius sit futura et extitura sub conditione. Insuper illa complacentia respicit Gloriam ut mere possibilem, et regulatur cognitione Gloriae, ut possibilis perfectae; intentio vero respicit illam ut futuram

sub condicione, et regulatur a cognitione praeeunte eius absolute
conditione futuro. Utraque complacentia continet virtute
duos illos affectus efficaces necessario positos, quos continet
intentio, et utriusque illorum electio, ut finalis conferentia
media sufficientia, nec consequenter radix est; alterius.
non conferentis gloriae non est radix consequenter, decet exemplum
non est nam non condicio faciebat apposita.

367 Replicabitis dein, et contra haec dixerim,
et 2a solutione data. Quod in primum, quae tribuimus intentioni
gloriae praedictae, tribuenda non est complacentiae de Gloria
futura sub condicione, quam post praedictam intentionem admittit
de facto in Deo P. Suarez, et deinde haec 1a complacentia non continet
duos simplices complacentiae, et neque intentionem seu affectum prosecutivum
per modum desiderii, nec voluntas est conditionata
gloriae ut futurae sub conditione vocatur: quae ad illos
duos simplices complacentiae reducenda erit intentio gloriae, quam in
Deo adstruimus, et consequenter neque absoluta vocanda erit voluntas
est conditionata; nec ullus est inter eos affectus dicere
datum. = Deinde Deus per intentionem illam generalem
non confert reprobis adultis merita, nec praeservatque fidei;
et haec sunt media ita per se necessaria, ut sine illis non
valeant adulti obtinere gloriam: igitur gloria deturbari
non provenit ex culpa reproborum, sed ex defectu illius intentionis
generalis non conferentis, quae ad gloriam necessaria sunt: et consequenter
quod ipsa intentio gloriae fruitur effectu in reprobis, ab in-
trinseco eius effectu provenit; sic quod nulla est solutio ex hi-
bita.

368 Deo neganda est responsio, quae
operativis ponitur: nam excepto, quod 2a complacentia terminetur ad
gloriam ut futuram sub conditione, et regulatur per cognitionem illius
gloriae praeeuntem, in reliquis convenit cum 1a complacentia in-

olea ut poli, et ad utraque opera dividerent adhuc
(Contra illa generalia. = Respondeo, abstracto quod Deus, ut potuit de-
crevisset relinquere homines in puris naturalibus: tunc quidem posset Deus pre-
noscere quod non illorum poli, et non ea complacere, non tamen intendere
illos pro illius expedatur. Ratio quia per eam displacentiam non elevat Deus naturam
ad finem gloriae, nec tenetur ex vi illius ferre homines aliquod supernale
ut elevat, et tenetur etiam pro illius expedatur: quod si non est eadem displa-
centia in gratia poli quae nunc daretur, et tunc non daretur ideo
gloriae, quae nunc datur, nec dari posset supposito regnanti decreto re-
linquendi homines in puris naturalibus, qualiter regnans non est illa complacentia
sequitur quod haec, et ideo adstructa effaltur deserenda.

369 Ad 2um quae replicatur discursu maris: non differt respo-
tibus adultis efficacis merita et perseverantiae finalis, quod maris: non
differt sufficientis, non maris, et damnare non abstractum. Nam licet
potuerit Deus omnibus hominibus intendere alte et efficacem gloriam, ratione
tamen expedata sufficientia eius providet interim servata eorum libertate,
quin teneatur ad volendum efficaciorem habendis: imo ad non habendum datur
ei suppetit ro. Probant haec, dum perdendis idcirco Deus reprobis non
statuisse efficacis merita et perseverantiae finalis: fateor, sed distetur
non statuisse sufficientis, siquidem eis ex vi talis idcirco statuit talia
tamen sufficientia auxilia quae, ut si ipsi vellent non solum possent
sed insuper de facto, et a se non herent merita, et perseverantiam
finalem; quare quod haec frustrentur, et inde etiam ideo Dei, non ex huius
defectu, sed ex illorum provenit culpa; sicut tenet solutio data.
Colligitur hinc non minui Deum nolle salvare reprobos, quia
potens salvare eos, non salvat, siquidem hoc non provenit ex de-
fectu rationis suae.

370 Opponitur 4o non minus Deus est punire iniquos
quam letificare et glorificare iustos; sed Deus non intendit prius ante
praevisa punire impios: ergo nec glorificare iustos. Mas videtur certa
et minus ... habet omnium theologorum sententia. Contra autem bona est a parte

ng supposito q Deus voluit ratione ante glorificare iustos non e cur non
voluit sed ratione punire impios. Ratio disparitatis manifesta: quia minus
bonum e punire impios atque glorificare iustos ex suppositione culpæ
et meriti, et non ordine ad voluntatem coententem transeat mari. loquendo
absolute et non ordine ad voluntatem divinam Dei, non mane: vel gloria de se
gratis ex parte hominum nulla facta suppositione meritorum e illis bona
et placet Deo, et ab ipso intenditur voluntate ante lita ex solo
motivo bonitatis suæ, quæ exposite in bonum suarum creaturarum
semper prona quia amat homines, nulla facta occasione ex
ipsorum meritis sumptis. Pœna vero de se imo etiam facta suppo-
sitione culpæ semper e hominibus mala saltem physice, ac proinde
non placet Deo, nec voluntatis ante, nulla occasione ex pec-
catis hominum sumpta intenditur ab ipso; id enim dedeceret
divinæ bonitatis excelsæ. Quare ista minuere, mandata est ea
quin obstet paritas.

§. 5ª Difficultatibus aliis argutis satisfit

371. Oppones 5º et difficile ex prius Vazquez
quia hæc ratio qua Deus apud nos intendit salutem reproborum tendit in illam
de se sumptam, vel in ipsam ut possibilem, vel ut futuram, vel tandem ut existentem
sed nullo ex 4or his modis potest in illam tendere: ergo ea ratione non inten-
dit Deus salutem reproborum; et consequenti male adstruitur a nobis. Suppo-
nitur maior et probatur minor per partes. Quo ad 1am quia salus considerata de se non
e obiectum tenet ergo dicendum: nec alius excedentis lineæ amoris puræ sim-
plicis, aut quia e amor stricti, aut quia e simplicis complacentiæ de bonitate
obiecti; sed prædicta ratio e tenet dicens et liber Dei, et non e amor simplex
puræ, aut simplicis complacentiæ: ergo non tendit in gloria reproborum de se sumpta.
Quo ad 2am quia etiam ea salus quæ possibilis non e obiectum aptum huic dicenti, ut do-
cens theologia fert. Tum quia Deus supponit salutem esse possibilem, non optat; nec
libertatem, seu gratiæ auxilia confert ut sit possibilis: ergo ratio prædicta non ten-
dit in salutem reproborum ut possibilem. Quo ad 3am et 4am patet: quia salus considerata

reprobor[um] n[on] e[st] futura, nec eius exens[io]: ergo nec ut Deus in eam tendere p[ro]ut futura, aut p[ro]ut exendens.

§ 12 Probat[ur] hec conc[lusi]o: q[ui]a nec valet volu[n]tas divina ferri in salute[m] reprobi p[ro]ut futura aut exendens, quin ab aeterno divino p[ro]ponatur ea salus futura, et exens[io], tenderet enim in incognitu[m] p[ro]ut salus aeterna reprobi nec erit p[ro]poni Deo ut futura et exens[io]: alioqui deciperetur: ergo etc. Confirmatur: ea actio et voluntas ferri in salute[m] aeterna[m] reprobi et e[st] inefficax: ergo tendit in eam ... aliq[ue] ... eius ... cum eius carea[m] p[ro]poni p[ro]se. Probat[ur] hec conc[lusi]o: n[on] si voluntas divina n[on] haberet p[ro]p[ri]e p[ro]poni cum carea sui obiecti p[ro]ut amati, n[on] esset inefficax ... tale obiectum ut amatum ab ipsa. Maior patet. Sed ea voluntas nec erit p[ro]poni cum carea salutis aeternae reproborum, ut possit in se et in causis et deinde p[ro]p[ri]e ... eius cum carea p[ro]poni p[ro]se, sed e[st] ... et exa: ergo ea voluntas tendit inefficaciter in salute[m] aeterna[m] reprobi p[ro]ut futura, et exendens abs[olu]te; sed hoc ipsum videtur repugnans ex p[ro]bat[ione] ... partis: ergo et repugnans in Deo e[st] voluntas et actio generalis ... explicatur.

§ 13 Placet ad argum[en]tum ... mare, et detrahe ... Dei ... ferri ... et vere circa salute[m] reprobi ut futura et exendens abs[olu]te volendo ... inefficaciter futuras ... et ... exa, n[on] quas habet aut habebit aeterna salus reprobi, sed quas habere p[otes]t et haberet, nisi ipsius reprobi obstaret ... Non deinde ... ad cuius ... placuit n[on] ... vere. ... probabile in ... nostrates ... Dei libere amare creaturas posse, amore ... complacentiae, q[uo]d in eis ... complacet: ergo et ferri poterit in salute[m] aeterna[m] reprobi ... amore ... et libero, qualis a nobis p[ro]ponitur ... actio. ... theologi ferre ... ut ... n[on] esse obiectum ... eius ... et libero Dei, q[uo]d ... theologia fert, ... posse ... n[on] dari ... sufficiens ... liberum ... Dei, sed cum hunc ... theologi ... alia cum ... minimum, n[on] ... exercitet ... deinde

ro vere dicit, Deus est productus illos supponere remotos politis salutis
eterne reprobi: male aut afirat Deus q eos n affirare ipsius potitas
totius salutis: siquis ad ipsenos illis ostat auxilia grc q que sit ipse
polis reprobo.
374 Ad 2m contra ipsos, qui dicebe oportit responsio
data, quod ante, et non eos, ad huius ipsos non mare, et huius ipsos
aduenctus: nec egerotus n fertr in incognitis, quod affu effectu desiderij
fertr in salutis temporalis ex q absolute, q n het: imo sut in hoc exem
ipso opp e ut egrotus exerceatr ipsdo affu q salute temporalis qua
eos n habeat aut habitus indicet. hoc enim ad summum deseruiret
ad affus narandus, et officio desiderio: ita sibi ut Deus affu effectu
desiderij exerceatr in salute spirituali reprobi, opp e ut illus n intue
atr excendus, aut absolute sibi ipsiudicet: Ergo Deus illo ipsorum decreta
n feratr in incognitis dus fertr in salute eterna reprobi, sufficit q
feratr in eos ut cognitos psecognitione simplicis intelligens, q representatr
ut ipse ee, sic enim quodnisse cognoscit Deus exas rerum, nec aliam
oi cognitione requirtr ad affus q ipsas: alioqui nunq detraret
Deus ipsius sua decreta aliqu de nouo fieri, q q n fieret ipsum in
dicans de illo iq e, q absurdum e intelligile videtr. Ad ipsos
oia hinc excenda erunt inter mentis utrumq subsumptis, et eos
eius, quae ex dictis narandis.
375 Oppones 6: voluntas circa obiectum, q n e bonum absolute
sed eet sic poneretr aliqua conditio, n ipse here de presenti actus am
ris: go illo quamuis illa exerces de presenti in Deo n ipse tendere in
q sub conditione sit ea q gla sub conditione n e bona de presenti
absolute, sed conditionale, et de futuro: hoc e, eet bona, si talis conditio
poneretr. Ans vo probatr: q bonum e motus tuus voluntas, quibus
dunt in obiectum p mutus effectuosus, ipsum ut amor tendit: go bonum q
nunc e absolute n datr ex parte obiecti n ipse mouere amorem nunc
et absolute excendus ex parte pos. Vnde coendi sut bonum eet ex parte
obiecti, si exoneret talis conditio, ita et amor eet ex parte pos, n tu

ē objtu desy boni pportiati, sive exentis de psenti, sub yoa visti-
ba vg circa obtu, q absᵗᵉ ēt de psenti n̄ ē affy colore, n̄ pt eli-
cere vis̄ioē de psenti, qualis obty illᵈ eet colloratu, si aliqua cdi-
tiᵒ poneretᵣ: hoc enī n̄ pbat vis̄ioē de psenti sᵈ de fūro,
vlt pog elicere vis̄ioē tpre illᵒ quo obty redderᵗ colloratu,
posita cdiōe.

376 Hanc obiectioē magni het P. Varg; ad illg reo ex dictis dicēdo ans: voltas circa obty q n̄ ē absᵗᵉ bony sᵈ eet si po-neretr aliqua cdio, n̄ pt here de psenti ly amoris, qui sit gau-dy cdo ans: qui sit desidery no ans ēt cog: qᵃ vt sepe dixi-bus, p ētioē geralē glē tendit in obtu sub cdiōe afu psecula desideriᵢ. Ad pbog cog poteris cy aliqz dicere, pbg ēt extitu-ry sub cdiōe, n̄ ee tu ēt absᵗᵉ bony, sᵈ bony fore si cdito poneretr; ēt nihilomy trare posse de psenti ēt tu etioē cdi-tiaty volus diny: quadti pt de psenti trare in illudineg sig cditiaty, vt ēt extitura sub cdiōe n̄ sit tu ēt absᵗᵉ vera sᵈ foret, si cdio poneretr. Et io a priori erit: qᵃ bony n̄ ē ma-gis motibs voltis q very illg: qᵃ si very sub cdiōe movet illy tu ad sug cditiaty de ipso, sic bony sub cdiōe mobebit tu voltē ad etioē cditiaty illg: ēt coentr ad hanc affoty tu excitandy in voltē dina nesse n̄ erit, q sit tu ēt ab-solute bony.

377 Aliy autz cy aliis ad eande cog pbog rere po-terig glē vt poendg sub cdiōe ēt ee tu ēt absᵗᵉ very verite cditiata ēt ee tu ēt absᵗᵉ bony bonite cditiata. Vnde sicut oe cditiaty veri tatis, que tu ēt absᵗᵉ queit glē pdiraty sub tali cdiōe, pt hec trare tu ēt de psenti sug cditiaty, ita vt hec scia inveniat in ea verite sufficente excitare illg. Ita sibi oe bonitis cditiatis, que tu ēt absᵗᵉ que-nit glē vt pdiraty sub tali cdiōe, poterit illa trare tu ēt de psen ti etioē cditiaty pdicty, ita vt hec in gla sic pdirata inveniat bonite sufficente movere ēt excitare illg. Ad pbog antis respondeo

Ad 3um ante nando conseq. ob dicta probabilius hac et praesenti obiectione: nam
ut bonitas absoluta et ordo absolute intendatur a voluntate sufficit q. respiciat propo-
noni in tali statu ut voluntas et mediorum quorum ista sunt uti; sic enim mo-
vet ut sit q. e. proprius finis ad quem e. q. e. proprius meriti, aut obi
excitantis gaudium. Et cum quanto ante ad actum q. intenditur a Deo inefficaci
absoluta exa, et absoluta fructio gloriae, requiratur q. haec habeat tamen et absolute
bonitas aliqua proportionata tali intentioni, tam dicis habere bonitas conditionata illi
proportionatissima. Ad explicandum rationem respondeo, non posse quidem fieri de prae-
senti in colore absentis, seu de praesenti in exponens, sed non itidem absolutus
(excepta voluntate gaudium) per tamen longe proportionem rationem ma-
terialis.

376 Opponitur 7o: in Deo dari non posse tam liberam, nisi ei
correspondeat mutatio physica in creaturis; sed praedicta intentioni generali gloriae
non correspondet in creaturis mutatio aliqua physica: ergo non poterit esse
in Deo talis actio. Probo minorem: quia mutatio physica quae posset
correspondere tali intentioni esset gratia excitans in hominibus; sed haec non respondet
illi in reprobis, ut certum est, nec etiam in praedestinatis: quia licet in eis pro-
natur gratia, non ponitur tamen ex vi praedictae intentionis sed alterius voluntatis
efficacis, quae ex tali intentione excitatur in Deo quoad praedestinatos, scilicet posita
in eis conditione requisita, atque adeo gratia ut producta, et excitans in prae-
destinatis solum huic volitioni efficaci respondebit: ergo intentioni generali gloriae
nulla physica mutatio respondet ex parte hominum, ut haec posita
quoad illos. Deinde ex principiis positis falsitas minoris objectionis
sed illa pro nunc officia, nec minor, sed ut patet, cum intentioni succedat cum
PP. Arriaga et Spinola, et virtualiter electio mediorum sufficientium
Coenter ad quem.

377 Respondeo ad probationem minoris nando majorem: quia
mutatio enim intentioni sufficienti respondens ex parte hominum erat dispensa-
tio sufficientis ad merendum gloriam. Et licet haec dispensatio non esset
unicus actus libere intentus a Deo per ipsa illa, sufficeret tamen
physica mutatio per eam inducta in ipsis hominibus, solum quoad eos praedestinatos

aff᷑ etiã gs pdictũ. Ro 2ᵃ hoc stat est: qᵃ tꝫ liber Dei ñ pendet
ut re sing obtꝫ poati a pte rei, sᵗ aliqd cuꝫ pductione dari re
ipsa cmutao aliqua phica in rei natura. Atqui hec dabit
si itio geralis gle sit virtalr tꝫ liber effax electis mediorum suffi-
entiũ: nᵍ sic tꝫ in reprobis, q in potestate dabit re ipsa pduo,
aut possesio talis mediorum, ergo altra mutao phica pveniura
ex pduce, et exagla in oibꝫ hoibꝫ ri debet: gᵒ 5ᵃ. Et de hinc
colligatr, nec itioe ipꝫ nec aliꝫ tꝫ inefacꝫ solitarie sumptꝫ,
et virtalr ipꝫ ad oi tu effaci, ri posse liberũ exercere in Deo,
id taen ri efficit responsioi datꝫ: cꝫ ri aliter adstruamꝫ
in Deo itioe gerale gle, q eficatꝫ virtualr cꝫ elec efaci me-
diorũ sufientiũ, qᵃ que frustrari ri possit in ullo hoe, et pos-
sit gᵃ glq.

380 Denique pscindendo a modis pveniendi tꝫ di-
vini liberi, fixꝫ apd nos maneat pdictũ itioe gerale gle, qͣle
oꝫ adstruximꝫ a ri 350, ri ee oio inefacꝫ; atq adeo ri ma-
nere absq oi oio effu, sᵗ aliquẽ here geralr extensũ ad oes ho-
mines, sic q aliter ex dominio Dei pstutos in orbe. Si autẽ
geralis effus e, ut saepe dixi dispensatio auxiliorum sufientiũ in
qᵃ pstitit pxa potestas attendi gꝫ intentꝫ, que sub aliis
libris vocari pe surtio podiata gle; ri que sit obtꝫ sing
mediꝫ; hec enim tratr ad oes pgenter, et libere pveniunt
ab arbitrio creato, et ri eo ipso q hoibꝫ dispensentr auxia su-
fientia ad affeoes gle, videntr a Deo debrare pꝫ hoc, et gla
ex inde fura: sᵗ que sit obtꝫ simplꝫ eligens, et pvenit Deus
q scepta ab ipso gerali ea itioe, et dispensatis efaciter ex 27
ipsis auxiis sufientibꝫ gla, et ad Deꝫ attiet eia sura, si adiun
de hoes velint.

381 Ioma ri sit dispensao auxiliorum sufientiũ
e geralis effꝫ respondens effaciter pdictꝫ itioi, sᵗ et pveni-
ta pventio oiꝫ donorũ, quorum exq ri e in manu creature

d privative venit a dominio Divo, et alioquin est ne
requisita ad aliam conversionem, et aliam salvationem. Deo efficax
et alioquin Dei stabit, quod non sint aliam conversio, et sa
hominum; et hoc ipsum impossibile non est, a generatio praedictis inten
quia ex opposito vult Deus, et quidem efficaciter, quod propriis i
stet conversio, et salus singulorum hominum: ergo requiratur praedict
inconveniens assignandus est praedictis intentionem generalem ejus
efficaciter ejus et esse non sola auxiliorum sufficientium dispensa
et gratuita aliorum donorum, quae divinis inventionis
de quo additionem omnium clarior adhuc est, et efficacitas
aut tantum praedicta intentio, licet quo ad effectum gloriae non sit
ficax sed aut tantum cum non ita illum intendat, et inde ten
atur dare auxilia efficacia ad gloriam infallibiliter assequendam

§. 2.

An detur vel non praedicta intentio inefficax
ac finalis gloriae omnium, et prae
destinatorum proprie?

382 Explicata ergo, et adstructa de facto in Deo fina
intentione gloriae omnium hominum communi, recto ordine exposcit, ut p
quam ad intentionem efficacem descendamus, disputemus hic
de intentione gloriae inefficaci, non communi reproborum, et praedestinatis, sed
speciali ac propria praedestinatorum. Quod hujusmodi intentio possibilis in
Deo est, et de facto in Deo dari tractat P. Herice
tract. 3. disp. 23 cap. 13, eadem intentio licet alio modo
cogitata, tractata aliquando fuit P. Montesinos licet ergo po
stea deseruerit amplectens ergo P. Vazquez opinionem nul
esse in Deo specialem intentionem gloriae erga praedestinatos an
provisa eorum merita. Videtur a P. Montesinos non recedendum
eius ratio quo ad possibilitatem, et quo ad esse de facto praedict
intentionis, ut colligitur ex ipsius indisputationibus Theologicis
disp. 4 cap. 7, et ex P. Meratio eius discipulo in lib

ttt et Bec disp. 41 s. 6. circa finem. et tanc P. Monsei
qui sequuti est si nobiles ... in manu scripto.
Nos autem prius ferimus iudicium de interese praedeterminativa
inefficacis, quam de facto admittit Henrize, et posterius
de alia P. Monsei quam admittit Apostoli.

363 Igitur P. Henrize vir sane ingenii, et eruditionis non
vulgaris in maximas quasdam angustias (ut ipse ait) est hinc libertatis
tuendae, si admitteret efficaciam etiam quam, et manendi specialis dilectionis
qua praedestinatos, si hos inefficaci, et communis defenderet, medium veri ingre
sus est ... Affirmat ergo etiam gratiam ... ante merita praedestinatorum
nullatenus esse efficacem ut defendit ... nec adeo decretis, et inefficacem
ut reprobis et praedestinatis erat communis, ut ut asserunt ... fuisse
fuisse inefficacem, ut solis praedestinatis erat propria; et ita esse praedestinato-
rum propria, ut nihilominus non sit efficax. Hinc ideo ... natum
Henrize efficacia ut libertatem hunc voluntatis servaret, et ideo eis deesset
specialitas, ut defendat peculiarem amorem, et speciale Dei beneficium
quam praedestinatos. Non nat P. Henrize etiam generalis gratia ... permissionem
... potius supponit ea, et propter illa admittit adeo, quam de in-
efficax etiam sit, et tamen praedestinata, seu ita praedestinatorum propria, ut omnis
... de capite ... maneat a ... illa ratione gratia communis
reprobis et praedestinatis. ... quia ipsum ... etiam
... quod ratio sua praedestinata supponit ... medium ... quod Deus cog-
novit fortitura esse sub ratione ... darenti auxilia illa omnia
quae de facto ... praedestinatis; ratio vero communis talis ...
non supponit ... ; imo nec ... reproborum, cum auxilia
reprobis de facto collata, non efficacia sed potius inefficacia ...
eorundem reproborum ... medium ... fuerint sub ratione
... darenti reprobis.

364 Dico quod ratio praedestinata apud P. Henrize unico
affectu, et quasi voluntatis ... indivisibili in entitate plurium
auxiliorum efficacium, ... etiam in ipsis met efficacia, ... auxiliorum

cum meritis et gratia, licet diverso modo: nam in veritate auxiliorum efficacium certi ratio posita directe fit et efficitur, in eorundem autem efficacia seu connexione cum meritis et gratia certi quasi directe est, non tamen efficitur, sed inefficitur licet: cum nullus influxus sit in eo quod det eius, et inde vocatur aeque cum diversorum efficax et inefficax. Hoc autem quaerere necesse intentionis alius generalis: quam ista nullatenus amore sit efficacia auxiliorum: cum auxilia quae de facto concessa sunt reprobis non habent efficaciam, sed sunt sufficientia. Et tunc dicitur adhuc discriminantis potentiae ratio: nam praedestinatio oritur in Deo ex complacentia divina in auxiliorum efficacia praevisa per scientiam mediam sub conditione darentur illa numero auxilia, quae de facto collata sunt; ratio vero non praedestinationis oritur non sic ex ea complacentia, cum ea efficacia praecognita non fuerit per scientiam mediam in illis numero auxiliis, quae reprobis de facto Deus contulit.

§. 2a. Rejicitur praedicta ratio ex principiis suis A.

2455 Itaque ipse ostendit indignum censeo de hac re et sa P. Herice, cum sic permittatur non bene jecisse cum libertate humani arbitrii ratio efficaciae et ante gratiam, quae regulatur ex praevisione per scientiam mediam asserit P. Suarez, permitti non posse nec ita nec de potentia ratio sui inefficaciae et praedestinationis, ostendo manifeste: 1o quia in hac opinione non conciliatur physicus influxus naturae libertatis humanae cum sua ratione assignata. Sic igitur argumentor. Ideo laudatus P. Herice ratio efficax ... libertatis, quia ponere illum non est in potestate hominis, et ea posita non potest non perseverare. Sed sicut non est in potestate hominis ponere ratio P. Herice et ea posita non posse hominem non perseverare: ergo ... utraque ratio, parum ac haec ratio impedit humanam libertatem: fundantur minor 1o quia utraque ratio est gratuita, et antecedenta: 2o quia etiam gratia supponitur est alterius scientiae mediae; ac demum utraque habet infallibilem connexionem cum gratia dependenter a scientia media: ergo sunt ponere in Deo

ituq suavitq nõ ē in poteste hois, et illa posita nõ põt nõ sse operare hoc, et glo assequi: Ita nõ ē in poteste hois qu poati in Deo istio predestata D. Scirze, et ea posita nõ pt hoc nõ perseverare et glo assequi.

§ 86 Deinde predicta istio attentis propiis suis ct trol implicat: ergo ijs attentis, nec de facto, nec de poti admitti pe in Deo. Coa legitte infri ex antis, et hoc explatr et probri: nq predicta istio atentis propiis suis ct, sed effax sul et ineffax ru glo predestatory: ergo implicat trol. Pro antis probe suppo spiacta ct huis pmas: q ēst predicta istio suapte nara et efalit supponat seig media de effacia et pnexoe auxiory cy mertis et gla sub ratioe q dent de fo, et velit infus, absle efacit dare ꝫ entates phicas suas illa qnet nuro auxia, quaste effacia et pnexa cy mertis et gla, p seig medis prevsas ssis suppostis propiis, ex eiusdq infero: ergo predicta istio ē effax ru glo predestatory. Quod aut sit inefax qn illis aferitr a D. Scirze, atq adeo q sul sit effax et inefax ru glo pbary erit ss seb pbetr coa ultima q intulli ex dua by illis propiis. Probo itaq illq: qst in dy theozory ta illa istio effax ru alicuq obti que nõ pe frustrari effu nec pposi cy carea obti intenti propti pnexioq itq et absq cy illo. Sed eiusmoi ē ru glo praedestatory istio D. Scirze: ergo erit effax ru glo. Probo mers: entas que het efalir pnexoq infalibile cy effu sub ratioe q poati hec nuro caa, et sul het etiq inferre hanc nuro caa ob pnexoq efalē cy illo, nõ pe nõ here cy effu cau sale pnexoq absq, et infalibile: et coenter nec poterit frustari effu, nec pponi cy eiq carea; sed istio D. Scirze het hec oia ru glo predestatory: ergo ē effax ru illq. Coa bona ē ex prmissis, et mary mar certa videtr ex tris, explatis hoc exeplo: nq si decerno procurare pro offey sub ratioe q Matritq adeam, et sul decerno absle efacitr Matritq adire, etiq decerno efacitr, et absle procurare offey pro.

387 Probr itaq mi: qr gra sra huig est ideo illa
qua ex suapte nara et essaltr supponit seiq medig de facto
obtina effy seu glo sub odiõe eorundz nr auxiorg, quo de fo Deus
largitug e, effaly et etiq onexog het cy eo glo effu sub pdicta
odiõe; et qua ex vult absoe et efficacitr entates phicag auxi
ory, quo si caa talis effug het absoq et etiq onexog cy causa
indetabi elly onet effus vt posita a ste vtr absoe et efficacitr
et inde nr poterit nr here sila onexog cy effu, et eig functioe
absoluta: inde qu etiq nr potent frustrari effu seu gra, nec dari
gi cy eig carea: go hebit itaq, quo diximg, erit qu propterea effax sub
et inefax vu glo, ac proinde impetratoria.

388 Expdr vo facta. Cy ea itioe glo rugnat via ca
rentia absoe glo: go itio illa orrecti itrea cy exa absta glo pro
sua tempis dfra, et coenter effax erit vu illig. Suadetr aut
cy illa itioe rugnat carea seiq medig prudentis infalliter
omnino merita, et glo exere sub odiõe eorundz nuro auxiory
quo de facto offas; et insuy rugnat cy eadz itioe carea volig
sea decreti dini decernentis absoe et efficacitr offerre de facto illa
nuro auxia, quo in sta odiõe praescia effy hitura go pari
mod rugnabit cy pdicta itioe carea absta glo pro sua tempo
ris dfra. St coa ista qr vt eet polis talis carea absta glo
vel deret sibi polis ee in sic opio pdicta itioig, aut vtraq
aut aliq ex agnatis carentiys; sd neutra e opolis cy pdicta
itioe: non 1a qr ea glo itio essaltr supponit seiq mediq; nr 2a
qr ea glo itio virtualtr itrea ipsat seiq volig, seu decretg
illa: go cy pdicta itioe opolis nr erit carea absta glo, et con
sequenter effax erit vu illig.

389 Deinde alys vocy opsis ex alio etiq capite im
petratoria apparet pdicta itio: nq vt opat ex dictis, itio hac
ex mente sua est ita respicit indisoltr efficacig ac onexog
auxiory de facto collatory cy meritis et gra, et ipsa sentates
[illegible]

plicas eiusdem auxilij, et hec duo obta se tenent vtriusque illi
ctiois tanquam subordinata, seu tanquam grata, quae inanante alia et
gratie fit connexio, et efficacia praedicta; manante vero entitas
auxilij: unde si Deus in ea serie auxilij, quae de facto elegit
et statuit, non praevidisset, per seriem medij connexionem et efficaciam illius, non
elegisset hanc, sed aliam auxilij seriem, in qua per seriem medij
praevideret eius connexionem et efficaciam.

390 Quo supposito sic formatur haec ultima ratio: impossibile est
omnino et idem indivisibilis actum tendat circa id omnino ad omne obtum propter
aliud et non tendat in illud aliud maiori, aut aequali saltem co-
natu; sed ictio praedicta tendit in entitates auxilij propter efficaciam
et connexionem eorum: ergo impossibile erit et non tendat in hanc ef-
caciam maiori, aut aequali saltem conatu ac in illas entitates
atque in has tendit efficaciter etc. At saltem ergo et in eorum efficaciam
et consequenter in hanc tendet efficaciter et inefficaciter: unde
imperatoria fiet praedicta ictio: ergo etc. Maior huius discursus pro-
se habet axioma illud: propter quod unumquodque tale et illud magis; ex quo
qui amat propter delectationem cibi, hanc debeat ardentius ama-
re: qui potius aquae frigidae propter salutem desiderat, magis afficitur
in bonum salutis quam in aquae delectationem: ergo sectus in nostro casu.
Deinde in ictu Zelo saltem non per connexionem extremitatum inter se specta-
re assensum evidentiorem illa, quae statuit per se aut per formales ponitis
connexionem extremitatum cum medio: [illegible]
sed non alia ratione [illegible] quod illi connexioni extremitatum inter se assen-
titur propter assensum connexionis extremitatum cum medio: ergo in nostro eo-
dem modo erit, eiusdem [illegible] meliter eadem ratio.

§. 2. Fertur iudicium de ipsa ictione gratiae inefficaci et forma praedeterminatorum.

391 Loquimur in hac quaestione de ictione illa gratiae in-
faci ex natura sua, et praedestina nihilominus quae ex numero 383

invenit P. Monsery et pole saltz in Deo reliquit, de qua, ut in
dicy fero, sic illa ex mente sui ut declaro. Dei voltas post
geny polis et feiz simplic. intligee here potuit hunc affy ga
aliquas stoes detratos. Vota lits hoiby ex meo coreng glory
ut gly e ex pte mea dabo illis auxia effacia ad ea obtiner
da y merita, si pviderim. aliq, l; aliqua auxia effacia, ste
tuta affs itio glz e itre et ex nara sua inefax, et grossi abss
illa violea cy fui frustre et carea glz; aliunde e pdestiua
aut pdestorz ppria, et valde differt ab itioe geralis glz q p
centi stuta, et ab itioe specali P. Sferre q imm impugna
vimg, ut eq ostendo pcurrens singula atributa huius in
tentions.

392 In ti hec itio ii ferri absle sd volitate in gly detra
tory hoy sub ddie, ut q p feiz medy pnoscat Deg aliqua auxia
effacia: ac pinde si ea ddo, ut potuit physice aut metaphice desi
ceret, itio illa gnalir frustraret effu, et ex hoc ipso capite in
dicatr ineffacs fore intre et ex nara sua; eet deinde pdesti
ory ppria, qa cy impole videatr saltz moraltr, q ii pviderat Dg
ex thesauro ifito sue sapie aliq, l; aliqua auxia effacia, qbus
voltes eory hoy pfentiant, illa manente eary indiffa, et libert.
sit, ut moraltr saltz ii possit frustrari effu, nec dpoiy ey ca
rentia illis, qtyvis hec infrustrabilitas et effacia ii pveniat
ppriedz itioi intre et ex mod tendendi in obty, sd ex ptre et vo
feiz medie, eiy pobti, qtrey accitalr illi iungitr.

393 Differret insup specalis hec itio ab itioe ge
rali glz, mg hec ii obligat Dey ad pferendy singlis hoiby auxa
effacia etiq si qa singlis auxia eiymoi pvideat p feiz mediam
hoc itio alia specalis, mg praefata ddie feiz medie de auxilis
effaci pp gla selectory eory hoy, in absty transiret pdicta itio
et ex peculiari mor tendendi in glz obligaret tunc Dey ad p
ferendy absle auxiy effax pvissy. Unde et hec specalis itio glz

et communis aliam conditiata sint circa gratiam, et in hoc conveniant diversificantur adhuc diversitate conditionum: nam conditio praedemanis est conditio hominum sub auxiliis sufficientibus dispensatis eis, ex quo talis scientia. quod specialis autem scientiae extra conditio est scientia media auxiliis efficacibus, quae diversa conditio est ab alia.

394 Differt denique scientia de qua loquimur ab scientia speciali P. Herize 1o quia ad huius defensionem non supponit necessaria scientia media agnoscendi auxilium efficax, nec scientia illa regulativa. 2o quia non efficaciter quidem amat auxilium efficax, et connexionem eius cum meritis et gloria, cum nec petat eorum auxilium sufficiens. 3o quia non vult efficaciter, et absolute entitatem physicam auxilii efficacis, sed sub conditione tantum quod Deus videat ea auxilia. 4o quia sive physice sive metaphysice jungi possit cum absoluta carentia gloriae. 5o quia non oritur ex complacentia de efficacia auxilii de facto collatorum praecognita per scientiam mediam. Quae omnia habet ista scientia P. Herize.

395 Non est inutiliter excogitatum exemplum quo scientias ostendimus exemplo patris amantis filium et servum, amore tamen diverso; nam amori filii non satisfacit, ea praestare quae satisfacit amori servi. Cuius ratio est: quia dum praebeat servo res necessarias et ex se sufficientes ad victum satisfacit eius amori, hic enim compellit patrem familias ad exhibendum servo res meliores, nec ad removendum sufficientes quas praevideat illum culpa sua male eis usurum. Caeterum amori filii non satisfacit exhibitio tantum necessariis et sufficientibus, sed cogitur ex ipso ad res meliores exhibendas, et removendas sufficientes, si praenoscat inefficaces fore. Pariter ergo more philosophari possumus de amore Dei magni patris familias qua reprobos servos, et praedestinatos filios satisfacientis 1o amori scientiae gratiae generalis et 2o per specialis scientiae gratiae excitatum, et liberum ab iis difficultatibus quae in aliis scientiis praedestinationis sive efficacis, sive inefficacis deprehenduntur.

396 Multas scientias extra tantum de fide et de voluntate P. Moratius describit. Ego autem non admitto, illas de facto Patres observasse, quia authores sunt auxilii non fuisse cognitae ex illa praedestinatione de facto existentis; sed adsunt adhuc alia fundamenta tum quia de fide, et Christi [illegible] praedestinandi, quae servat Deus.

in hac providentia nulla est in Deo ratio praestandi, qua, ex se, et ex certissimo concursu scientiae mediae de bono usu auxilii gratiae frustrabilis efficacis, aut posset illo frustrari; sed praedicta ratio praestandi ex utroque capite frustrari potest effectu suo: quae de facto non est in Deo, nec ponit actualiter ad mere praestandum, quae servat Deus in hac providentia, ratione huius discursus ut certissime supponi; maior autem ex praedictis principiis facile probatur: nam in tali ratione illa ex se moraliter et sine illa violentia frustrari potest effectu suo gloria nempe, quae nec absolute nec efficaciter deficit, ut constat ex numero 394.

397 Deinde ratio haec non supponit mediam scientiam mediae aliquorum auxiliorum efficacium, nec illa petit, nec pro illa efficaciter resultat: quae ex securissimo concursu praedictae scientiae non redditur de facto infrustrabilis. Ut haec conclusio, quia sublata ea intrinseca efficacia regulae, quae certissime physice, et metaphysice redderet connexionem utriusque extremi, cuius ut ratio, et illius scientiae mediae nullum aliud manet caput pro hac securitate nisi quod, moraliter certitudo fundamenti praedictae scientiae se tenens ex parte Dei (posito quod bene fundetur ex principiis) quod, moraliter necessario consentiendo alicui auxilio gratiae se tenens ex parte illorum hominum (posito etiam quod bene se teneat ex parte illorum); sed hoc caput non reddit securissime illorum extremorum connexionem, ut cum tam physice quam metaphysice deficere possit ex parte praedictae scientiae mediae in huius authoris principiis: ergo etc.

398 Quia in potentia mere praestandi nulla est in Deo magno patre familias specialis dilectio in praedestinatos, quem posset simpliciter et absolute tractare eos ut filios ad distinctionem servorum aut reproborum: probatur ex ipso exemplo, quod adducit pro ista sed destructa de facto eiusmodi ratione in Deo, non esset specialis dilectio quia praedestinatos quem posset simpliciter et absolute tractare eos ut filios, eis videlicet dando meliora, seu efficacia auxilia et removendo sufficientia, quae inefficacia viderentur; ad utrumque enim concurrere necessario debet scientia media de efficacibus auxiliorum securissime

fructu, et sufficientiam certissime absolute: ergo si eiusmodi scientia non potest de facto adstrui in Deo specialius dilectio gratia praedestinationis.

399 Sed de facto de possibili autem longe obstant Scripturae contra ut possit admitti in Deo praedicta scientia, neque haec est, sit, vel virtualiter decernens exsecutionem praedestinationis sed in nostris principiis volitio Dei sit decernens exsecutionem cuiuspiam creare voluntatis regulata natura salutis ex parte Dei scientia media vel de esse quae de esse sub auxiliis gratiae ex suppositione quasi efficacis: ergo contra haec scientia nequit admitti in Deo scientia aliqua sit, aut virtualiter decernens exsecutionem praedestinationis, quae non sit natura regulata per eiusmodi scientiam mediam. At quia scientia praedicta non regulat, immo natura non regulat contra suppositionem, scientia vel media aliquid contra suppositionem cum non operatur a Deo ea scientia sit quo ut potius, sed et sit quo operantis, adde praedicta scientia media de futuris conditionatis liberis et operantibus: ergo ex nostris principiis nec de possibili admitti potest in Deo scientia praedicta.

400 Fundamentum sit mare discursus facti est haec quia scientia illa quae est ex se est efficacis collata entitatis auxiliorum, quae videantur efficacia, si videantur et infusae est ferro ne sit, vel divinitatis remunerativa meritorum horum per eiusmodi suo praedestinatorum sed scientia cum eiusmodi attributis nequit competere a Deo per quo potius tamen quin est, se ipsa decernat exsecutionem eorum horum, quae erunt illa sit decernere, vel relinquat Deum obligatum ad illa decernendum, quae erunt virtualiter decernere: ergo scientia illa non possit non decernere sit aut virtualiter exsecutionem praedestinationis, et consequenter nec de possibili admitti potest in Deo non regulata per scientiam mediam.

§. 3a Occasione cuiusdam argumenti elucidatur scientia de impraedestinationis creare impossibile per merita

401 Opponitur tamen huic de possibili assertioni nostrae: necessitas scientiae mediae tam de bono quam de malo usu diversorum gratiae auxiliorum ut possit Deus practice procedere ad praedestinationem creare voluntatis

et eventi et abste possit Deus ergo sic decernere deprimet potentia istius Dei: ergo si ex toto capite praedicta nostris reiicimus potest quod istis idiosis potestatis inefficaciter nil obstat ut de potentia falsa in Deo admittatur. Cons. recte deducitur ex ante, et hoc probatur, quia potentia divina, quae Deus redderet minus dominus ac est, et debet esse ut creaturae rationalis, Dei deprimeret potentia; sed praedicta scientia media si daretur admittere necessario ut possit Deus facere, et abste decernere, aut praecedere ad practicum praedicet creaturae rationalis, Deus redderet minus dominus ac est, et esse debet ut creaturae rationalis: ergo deprimeret Dei potentiam. Maior supponitur ut patet nota, et cons. bene infertur.

402 Probatur itaque minor: quia si praedicta scientia media ad id in Deo ponet admittere necessario oppositam scientiam mediam de malis ut, aut futura, aut de futuro conditionato sub auxiliis gratiae, effectum et animo arceret Deus a praedicta solvere creaturae rationalis, de qua haberet praedicta scientia, sed hoc potentia Dei esset et tunc redderet Deus minus dominus ac est, et debet esse ut talis creaturae rationalis: ergo. Maior supponitur maior, et probatur minor: quia Deus ita est, ac debet esse dominus cuiusque creaturae rationalis de se potentis, ut tota possit illam constituere a parte rei sinendo illam naturae suae, ita ut possit operari conditionaliter ad suum exigentiam; sed scientia media sive de malis sub conditionato, sive de malis de futuro sub auxiliis gratiae obstaret Deo ut posset facere constituere a parte rei creaturae rationalis de se pot- de qua haberet Deus praedictam scientiam mediam: ergo hoc ita esset potentia Dei, ut istius redderet minus dominus etc.

403 Fundamentum maioris est: quia in Deo potentia supremi dominii creaturae rationalis dicitur et est cum potentia boni gubernatoris illius: unde sicut ad potentiam supremi dominii sui creaturae totaliter constitutae sub auxiliis gratiae spectat ponere, aut posse ponere re illorum absentiam, ita ad potentiam divinae gubernationis creaturae rationalis sic constitutae spectat sinere ac vere sinere eam naturae suae ita ut potentia anticipandi notitias eventuum per scientiam mediam, obstare Deo ne possit ne illam creaturam constituat a parte rei operaturam ut voluerit conditionaliter ad propriam naturae exigentiam. Atqui si vera scientia practica solveret, et constitueret a parte rei creaturae rationalis quae sinderetur aut futura, aut de futuro conditionaliter auxiliis gratiae obstaret haec praescientia, et eventi potentia anticipandi notitias illorum eventuum per scientiam mediam: ergo hoc redderet Deus minus dominus ac est, et debet esse ut talis creaturae: et eventi quod Deus ex potentia dominii sui sit alligatus scientiae mediae

de bono et malo ipsa auxiliorum consentiens cuiusvis creaturae realis pro eius practica statuere, dependentia erit ipsius doni, et efficaciae Dei.

404 Contra validissime urgetur factum ex [illegible] generali [illegible] ... eorum reproborum: quod Deus non possit reprobos ponere [illegible] a parte rei ex [illegible] eos [illegible] ... donum gratiae de se acceptis, dependentia est [illegible] divinae: ergo [illegible] eiusdem [illegible] dependentia erit non posse Deum [illegible] et absolute [illegible], seu ponere [illegible] exigentiam a parte rei creaturae [illegible] auxiliis [illegible] resistere, ex [illegible] ... generalis [illegible] donum gratiae eis [illegible]. Contra [illegible] veritatem urgere videtur, et [illegible] eius magis [illegible] ... cur Deus reprobos [illegible] a parte rei eis [illegible] ... et donorum gratiae eis collatorum [illegible]? quod ergo reprobus [illegible] non ne ex [illegible] anticipandi notitias eorum eventuum non esset ascendere Deus a [illegible] reproborum a parte rei, ne aliàs ex [illegible] donum redderetur minus donum aut minus bonus gubernator reproborum? ergo [illegible] valere debet eadem ratio, [illegible] creatura quae [illegible] aut resistura aut [illegible] auxiliis gratiae, de se [illegible], et clarius [illegible] ... ex [illegible] ...

405 [illegible] ... quae duce [illegible] practica [illegible] extra creaturam realis [illegible] auxiliis gratiae magistrum meo [illegible] argumento [illegible] ipsius et memet ipsum ad hoc [illegible]: Ad [illegible] supponendo quod saepe dixi, [illegible] nullum esse creaturam [illegible] ordinis [illegible] sive ad Angelorum, sive ad hominum genus [illegible], quae [illegible] ad eos [illegible] divina [illegible] non [illegible] Deo absolute [illegible] ... nulla est excogitabilis in utroque genere, quae in suis [illegible] ignorantiis [illegible] eius [illegible] aliis, aut de qua [illegible] auxiliis gratiae de se indifferentibus non cognoscat Deus [illegible] posse [illegible] exigentiam, et [illegible], et [illegible] resistere, et [illegible] consentire, et partim consentire et partim resistere [illegible] ... invenitur quod [illegible] desideraret [illegible] ... contra creaturas reales [illegible] ad bonum, et malum [illegible] et [illegible] ... eius [illegible] sub elevatione ad [illegible] supernaturalem)

nulla possit creare ex predictis creaturis, que non sint a Deo absolute remote producibiles, aut que de se, et intra non sint possibiles, et speculative producibiles a Deo.

406 Suppono 2°: nullam possibilem esse in Deo, que obstet ut habeat scientiam mediam tractam ad operationes conditionales cuiusque illarum creaturarum ea varietate qua diximus dixi; et quia ex operationibus exigitur et necessario se gererent creaturae illae sub auxiliis gratiae constitutae. Immo posito ipsa divina natura petit, quod adsit Deo scientia media qua certo cognoscat quomodo debeat [illegible] se gererent creaturae illae sub auxiliis gratiae, si eis conferrentur, et Deus conditi in re scientiis futura libera conditionata exigisse ipsi erit ex scientia media de omnibus bonis, ac ex scientia media de omnibus aliis, aut ex scientia media partim de bonis, partim de aliis: eo posito quod consequenter scientia divina mea non desumatur ex aliis quo aut alio eius, sed ex recto illius, quod omnibus et idem est in singulis actibus et tamen eorum varietati. Quibus suppositis:

407 Cum Deus possit creare condi debeat suppositas substantias, et domonas, ut si velit, possit eas elevare ad finem supernaturalem, et sic elevatas aut praestare ad eas acquirendum promerita, aut eas deserere, quod ad pereundum, et operare per demerita: ex eodem aliquo fonte, quando est Deo non posse operari perducendo ad praedictam elevationem futuram annexam omnes ex praedictis sortibus, nisi quando creans illas, de quibus praeviderit scientia media de bonis gratias sub auxiliis gratiae. Probatur est quod sunt ex parte creaturae non est idem posse bene aut male uti auxiliis gratiae sibi eis constituti, ac bene, aut male uti eis quia praeter ad eius libertatem, quae vero esse aut esset bona vel mala eius: sed ex parte Dei non est idem cognoscere creaturam elevatam et positam sub auxiliis gratiae posse bene et male uti eis, ac cognoscere absolute debere, aut debere illis bene uti. Unde eum ad praestandum per merita, et respondendum per demerita, constare Deo habere tam merita, quam demerita non solum ut possint sed ut futura infallibiliter falsum [illegible]; sicut 1° possibile necessario esse ex parte Dei ut possit ipse alicui creaturae praestare aliquo per merita, aut illius respondere per demerita, quod sufficit ei, ut possit illius remittere aut praestare aut respondere. Cum ad hanc posteriorem sufficiant ex parte creaturae merita, et demerita possibilia, et ex parte Dei scientia media ad illa tracta. 2° sicut, posito per sententiam aut ad praestandum per merita, aut respondendum per demerita non posse Deo

decet, nisi quae creaverit illas de se [illegible] sive nec de [illegible]
[illegible] sub diversis auxiliis gratiae [illegible]

408. Ex his patet [illegible] quae [illegible]
de se nullus sit, ea vi [illegible] actus aut hoc ad hanc [illegible]
quae non possit Deus aut [illegible] [illegible] nullo [illegible]
et damnare [illegible] demerita [illegible] libertatis [illegible] nullus [illegible]
nullus actus aut hoc ad hanc [illegible] aut [illegible] liberi [illegible]
[illegible]) de [illegible] sive medius non [illegible] bona et mala [illegible]
sub diversis auxiliis gratiae, sed eis [illegible] secundum [illegible] aut [illegible]
[illegible] certissimus sit Deus de bonis et pravis [illegible]
[illegible] aut actus intra hanc [illegible] nullus [illegible]
de se non [illegible] elevat ad [illegible] hanc elevationem [illegible]
de non possit [illegible] [illegible]
[illegible] infallibiliter [illegible] aut bona [illegible]
et salutis [illegible] aut mala [illegible]
[illegible] demerita, quin ad [illegible] [illegible]
[illegible] eventum, quos habent auxilia gratiae [illegible]
[illegible] conferenda.

409. [illegible] aut [illegible] ex [illegible] res nullius [illegible]
[illegible] sive hoc in [illegible] effectus [illegible] qui de se [illegible]
libertatis [illegible] non sit [illegible] Deo [illegible]
ad [illegible] ex [illegible] [illegible], id [illegible] ex [illegible]
quaerere videtur, [illegible] demonstrant [illegible]
[illegible] 3. Ex [illegible] [illegible] aut hoc, qui non [illegible]
[illegible] ad [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] ex [illegible] [illegible]
hoc [illegible], qui [illegible], nec [illegible] gratiae de se in
[illegible], [illegible] [illegible], alioquin [illegible] et de se [illegible]
et [illegible] [illegible] ad Deum, [illegible] ex [illegible]
[illegible] hoc aut actus [illegible] auxiliis gratiae.

410 Ergo aut[em] quo ad [illegible] fu[n]damentalis macat ab[solu]te extra impossibilitatem, aut
[illegible] [illegible] scientiae medij [illegible] omnes auxilij gratiae, [illegible]
sub eis ad quae influx[us] ipse diuina destinatus sit ea extra ab[solu]ta impossibilitate
exp[er]i[m]entia eius [illegible] ex [illegible] ad p[ro]ducendum quaecunq[ue]
[illegible] aut [illegible]: aliq[uid] remot[um], et aliq[uid] expeditu[m] et [illegible]. Remotu[m] quod ex
p[ar]te [illegible] [illegible] scientiae simplicis intelligentiae [illegible] ad merita et deme-
rita cuiusq[ue] creaturae sub auxilijs gratiae [illegible], et [illegible] quae ex p[ar]te
[illegible] influx[us] [illegible] scientiae medij de meritis et demeritis [illegible]
[illegible] sub diuersis auxilijs gratiae: hanc enim [illegible] scientiam medij
exigit [illegible] Dei, ut exerceat practicè p[ro]ducendo creaturas
[illegible], quae velit producere.

§. 3. 411 Haec autem exigentia [illegible] ex p[ar]te domi[ni] diuini
eius nec ipse Deus ei refragari possit, fit, ut creatura quaecunq[ue] [illegible]
ex [illegible] quae attentis [illegible] eius, e[st] [illegible] scientiae medij
de meritis et demeritis sub diuersis auxilijs gratiae, et sic e[st] [illegible]
[illegible] producibilis a Deo, [illegible] improducibilis ab ipso, si de facto [illegible]
scientiae medij [illegible] eius ista [illegible], [illegible] de [illegible]
[illegible] sub omnibus auxilijs gratiae. Et in eodem [illegible] sit impossibilis [illegible]
[illegible] ut [illegible] influente, [illegible] denominante ipsam, et [illegible]
[illegible], [illegible] extra [illegible], et extra omnem [illegible] ab ex-
trinseca ipso Deo aversandi [illegible] exercitu[m] [illegible] creaturae sub om-
nibus [illegible] ut de [illegible], aut [illegible] sub omnibus auxilijs gratiae
[illegible] sub alia [illegible] ut de [illegible] sub diuersis
auxilijs eiusdem creaturae [illegible]. [illegible] enim capere potuis, quod eadem [illegible]
quae sub his circumstantijs e[st] [illegible] extra [illegible] e[st] ex se [illegible] ab[solu]te Deo [illegible]
eadem in alijs circumstantijs sit Deo ab[solu]te impossibilis [illegible] alia, quae extra-
[illegible], et extra [illegible] denominante, et influente.

412 Fateor difficile explicatu ee hanc extrinsecam impossibilitatem
[illegible] inveniri difficile [illegible] omnibus ee [illegible] ab omnibus agnoscenda [illegible]
admittenda haec extrinseca impossibilitas [illegible], alioqui [illegible] extra. Non [illegible]
[illegible] exp[er]ientia [illegible] ea destruenda [illegible] 2a [illegible] 1a n. 115. nec aliud afferes

et sit iterata orbis inundatio per diluvium, quod Deus potuit absolute diluvio facere et sibi nihilominus irrefragabiliter impedivit per promissionem factam ab aeterno ex virtute fidelitatis Dei naturalis, quae ante promissionem potestate sua faciendi promisse absolute igitur adversari exercitium facti iterati inundationis, supposito ergo ad promissione illa, proponendi esse Deus non facere, tunc potest et eventer quod de se, et sibi absolute facile erat, ergo nunc facile, hoc accedente promissione divina e ostra varietas, et redditur istae infrequentia aut impossibilis certe si affirmas, oneris affirmas: eius mirabile sit ergo impositum istae quod potuit aliquid impediens eius fieri exercitium: si autem negas, onerus sentis, et pariter teneris stabilis in exemplo et sibi alias impossibilitatis tantum extrinsecae admittere, et agnoscere.

413 Nec valet si dicas in exemplo dilato bene intelligi ut nunc impossibile esse de se istae potius, quae confunditur irrefragabiliter impedire exercitium fieri illius; secus vero in creatione, quae providentia restituere ob auxilium gratiae: nam in 1º casu ea impeditio nascitur partialiter ex suppositione Dei libera qua confiteri ad ipsum nare per se sibi imponere quod ad fieri ut exercitium gratiae facere se, et de se facile e: atque adeo hoc impeditio in isto casu nec sunt eius intrinsece impossibile Dei actiua, nec eius istae infactibilitas aut impossibile passiua res, et bene dicitur extrinseca illius impossibilitas. At in casu 2º eius irrefragabilis impeditio exercitus producit creatura tantum per se, medio de vnali forma, non nascatur etiam partialiter ex ulla suppositione Dei libera, sed potius creatura illa non per se ipsam non conuerti eius istae impossibile actiua Dei, quae illius creatura, aut eius huius istae infactibile: ac proinde non poterit illius ut extrinseca impossibilitas ecc.

414 Non itaque valet responsio haec: quod sit in Deo ipso natura, fidelitas nempe diuina quae dependet a suppositione Dei absolute libera promissionis vel non inundandi iterum orbe, sit impeditiva exercitii fieri huius est: ita in Deo e, et sine vllo inconvenienti admitti debet ipso natura, nempe diuinus donis, quae dependet a suppositione creatura potestate libera, sit impeditiva ut, et ita absolute illius suppositionis, et creatura ipsius sub illa conditione, sed 1ª ipso natura, etiam diuina

cogenter ex suppositione sola currenti e ex impossibili extra esse de se, et intra potentiam supernaturalem possibilis naturalis diluvii cogenti ex suppositione correntis sola, aut sola impossibilis absoluta extra esse et creaturae de se et intra potentiam Dei. Unde si a posteriori valet res possibilis, ut ... non omne impossibile erit simpliciter absolute exercite ex iterata inundatione orbis post ... promissionem Dei, ... absolute exercite ... creare ... restitutione orbis ... post promissionem ... utique enim fieret exercite, et non fieret exercite: siquidem fieret exercite ex ... suppositione, ... ex ... eiusdem suppositionis exercite infractae; et tamen impossibile ... absolute ... arguet intra impossibilitatem ... Dei, ... actionis quae de se facilis ... ergo ... collige ... posse ... considerari ... induci ut redacta ad ... exercite ex esse de se possibili ... exercite impossibilitati quae ad exercitium ... ipsa: quare si fiat haec ..., ... iterata inundatio orbis fiat post Dei promissionem ... eandem illam actionem quae de se facilis erat, et maneret facilis, de ... actione loquitur ..., et ... inducit a parte rei ... illa: ... de actione posita extra impossibilitatem ... exercite ... inducat ... absolute ... doctrina ... facta est, ... in ordine ad exercitium ... absolute irreducibilis ... quae de se non habet ... extrinsecus ... ac ... quae illa habet extrinsecus duntaxat, aut quae se extra impossibilitatem ... pro iterata doctrina ... elucidare.

415 Ex qua colliges denique ... facti ... numeros Dei ... inde se ... et numeros ... creaturis ... sub ... suppositione ... illas respiciunt, ut nulla alterius sit de ... Quod ... infra, ... absolute ... ad huius ... mare ... absolute ... mare ...

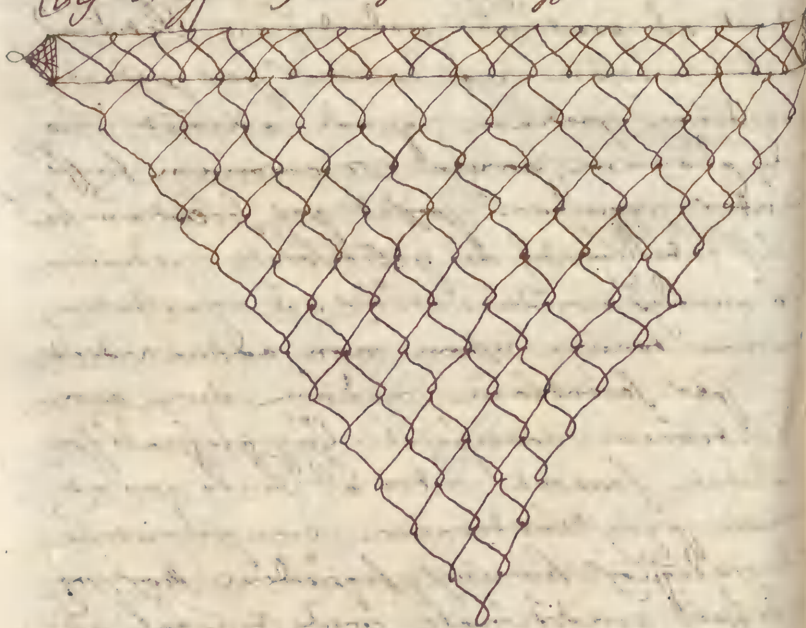
et deinde ista mire quoad 1am partem, non illa quoad 2am; ad cuius probationem dico Maiorem, si loquitur de posse remoto Dei, et nego illam, si loquitur de posse proximo, de quo loquitur minor, quam contra addo, et nego consequentiam. Ad fundamentum ultimum pro Maiori allatum fateor scientiam divinitus esse praescientiam antequam notitias eventuum quos habebunt auxilia gratiae, si creaturis rationalibus conferantur; atque adeo scientiam divinitus praescire esse saltem mediam antequam callentem omnes et singulos eventus, quos omnia et singula auxilia gratiae haberent, si singulis creaturis rationalibus conferrentur. Ita tamen hanc anticipatam notitiam quod foret de malis usu restricta ad omnia auxilia, non obstare Deo ut possit scientiam permittere ad practicam providentiam talis creaturae: cum in Deo sit ipsa natura, quae ex suppositione talis decreti scientiae, sit absolute, et irrefragabiliter impeditiva practicae [illegible] talis creaturae. Hoc autem minime reddet Deum minus dominum ac esse debet omnium creaturarum rationalium: quod cum perfectissimus Dei dominus quo hoc ita assequitur debeat earum naturas et libertati in operando ut eas elevari possit ad finem supernaturalem gloriae acquirendum, qui pendens dependet a meritis et demeritis earum annectendo huic electionis providentiae praedestinationis, aut reprobationis, cui singulos dependenti solis a meritis aut demeritis earum subiicere voluerit: idem contra dominium ex ipsa sua causare debuit, ut creaturae rationalis quam possitur intra cum natura non possit praecedere aut praestare per merita, aut recusare per demerita irrefragabiliter impediretur practicam praedestinationem. Quod idem cum melius asserui non possit, salvis omnibus liberis creaturae unibus, opponendo ex parte dominus divini exigitur [illegible], ut ex creaturis rationalibus eo producantur quae tenent decreti sui [illegible] de meritis et demeritis [illegible] sub diversis auxiliis gratiae: necesse contra fuit alligare scientiam, et expedire Deo [illegible] quae praedictas creaturarum rationalium praedicta scientia mediae, et anticipatae notitiae de eventibus auxiliorum gratiae; quin hoc deprimat, sed potius commendet excellentiam dominus divini: quod scientia ex se habet alteratum esse naturae libertis creatae ita etiam se habet providentissimus esse scientiam quae illum subiicitur et singulis suppositionibus, et hypothesibus quae ab ea libera causa pendent omnia.

possunt. Hinc ad 3um Deo ante decretum quod contra impotentiam Dei ad perveni-
endos a parte rei contra suppositionem existentiam Antos, aut hos reprobos ex pro-
visione conditionata absentia auxiliorum gratiae de facto collatorum nasceretur occasio
mali ex suppositione agentis ad liberum, quod non respicit donum divinum, ut illud
impediat futura practica illorum: nec donum divinum non impediret illud
practicum futurum creare mali dependens a suppositione agentis perversi
conditionate de absentia paucorum donorum gratiae, qualia sunt quae de
facto conferuntur reprobis. Sed dependet determinatione intrinseca a suppo-
sitione agentis perversi conditionate, aut de mali absentia, aut de vita
illius ipsa et ipsa sub aliis auxiliis gratiae. Quare si ideo perdendi
absentia conditionale donorum gratiae de facto collatorum reprobis redderet
Deus contra impotentem efficere illos a parte rei despectu cet. gloriae di-
vinae; sequitur quod Deus non facit illud impedimentum ad practicam per-
ducendum reprobos impediret nihilominus ipsum. Oppositum enim
vocatur in eu [?] a parte deducatur: atque adeo vanda fuit
quem vocant quod addit pro ea volendam, ut ex dictis constet
quid dicendum aut respondendum interrogationi illi.

416 Constat hinc falso manere hoc argumen-
ti consequentiam: et nescio moderetur, admitti a nobis
non potest etiam de possibili intentione inefficacem prae-
destinationis, de qua hucusque: dixi nescio moderetur: quia
componere audeo cum meis propositis intentionem inefficacem
praedestinationis seu propriam praedestinatorum ex ipso
et sensus quo discurrerit hoc Autor, si quo ad a-
liter adstruatur. Explico cogitatum istud. Ut Deus
possit proxime decernere existentiam, aut gra-
tiam productionem alicuius creaturae rationa-
lis sufficit ei ex parte intellectus praevisio conditiona-
ta efficaciae, et inefficaciae diversorum auxiliorum gra-
tiae aut conducentium ad fidem theologicam, aut
spem, aut si velis ad benignam operationum supe-

naturalium utriusque illius virtutis: nam sub hac sola previsione iam posset proxime Deus creaturam illam, aut proxime predestinare per merita, aut proxime deserere, ut in peccata labatur; quin adhuc alterutrum determinet. In ordine ad quod determinandum posset Deus ex mille hominibus erga quos similem previsionem haberet, diligere statim et concipere hanc intentionem erga Petrum, et Paulum determinate: si in linea charitatis videam hos bene usuros auxiliis gratiae, haec illis dare decerno et propter eorum bonum usum gloriam etiam ut coronam. Ista enim intentio, licet quod attinet ad practicam productionem Petri, et Pauli, necessario regularetur per predictam scientiam mediam, quod attinet vero ad gloriam eorum ut coronam sufficienter regulari posset per scientiam simplicis intelligentiae de possibilitate mediorum sub auxiliis conducentibus ad charitatem, quorum bonum usum non adhuc videret Deus per scientiam mediam dum eam intentionem conciperet. Quae aliquali specialitate faveret Petro et Paulo quo ad eorum predestinationem comparative ad reliquos homines; siquidem hos prae reliquis conditionate predestinabat ad gloriam ut coronam, quod speciale quoddam dilectionis indicium esset, et ita predestinabat per merita charitatis. Ut licet haec ex sententia scientiae mediae.

deficerent, ac propterea impediebat se ad predestinandos eosdem, sicut alios per merita aliarum virtutum. Quod si huic intentioni predestinativæ conditionate et inefficaci addatur, ut specialitas nolendi reprobare eos electos intra lineam charitatis, seu per demerita pertinentia ad hanc lineam quamvis per scientiam mediam plura inveniantur, novo inde titulo predestinativa, posset dici intentio hæc seu predestinatorum propria, quamvis inefficax absolute esset.

Disp. 4.ª

Disput. 42

De intentione absoluta et efficaci qua Deus intrinsece et natura sua ante praevisa merita

417 Triplex affectus considerari potest in Deo circa omnium Angelorum et hominum gloriam in se ipsa: alius per modum simplicis complacentiae; alius per modum simplicis desiderii, aut praeditionis intentionis conditionate natura sua et inefficacis. et alius per modum resolutionis voluntatis efficacis et absolute gloriam in se ipsa, et per merita intendentis. Ex his 3 [illegible] [illegible] in Deo, et [illegible] in eo [illegible]; de 2o [illegible] generali, [illegible] [illegible] [illegible]. nunc autem ad [illegible], qui [illegible] affectum [illegible] ex [illegible] circa [illegible] gloriam, seu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. De hoc [illegible] loquendo duo [illegible] [illegible] enodanda occurrunt. 1 erit, an [illegible] intentio [illegible] [illegible] sit [illegible]; 2o vero an sit [illegible], ac de facto debeat [illegible] [illegible]

§ 1us an praedicta intentio sit naturalis simpliciter ad perfectionem?

418 Pro explicanda difficultate [illegible] est 1o nomine intentionis absolute et efficaciter intrinsece et natura sua [illegible] hic [illegible] [illegible] [illegible] affectum [illegible] [illegible] voluntatis [illegible] [illegible] et absolute et sine [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] affectum [illegible] [illegible] [illegible] carea [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de facto [illegible] [illegible], seu [illegible] [illegible] quoque ad [illegible] [illegible], seu [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], seu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] 2o [illegible] [illegible] ante praevisa merita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], de meritis [illegible] [illegible] [illegible] absolute [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

vestimdus] specie ... praedestina-
nate fuit. ... medium de meritis praedesti-

419. Praemittendum est 3º: quaestionem difficultatis directe et per se quaerere de intentione gloriae conferendae ut coronae, decenter obtinendae per merita: atque adeo difficultatem directe et per se versari circa solos adultos, qui soli libertatis et meriti capaces sunt. Infantibus enim in gratia decedentibus gloria confertur ut hereditas propter filiationem adoptivam gratiae; non enim potuere ad eam venire, nec proinde acquirere gloriam ut coronam. Et ideo difficultas eo sit utilior quo universalior, ad omnes electos etiam se extendi: cum etiam bonum gloriae sint adepti per opera propria et merita. Dixi directe et per se: quia indirecte etiam se difficultas extendit ad parvulos in gratia decedentes; quia sicut eis non confertur gloria propter merita, confertur propter dignitatem gratiae: et inde fit ut sicut de Angelis et hominibus adultis inquiritur, an sit simpliciter necessaria ad eorum praedestinationem efficax intentio gloriae sub ratione coronae ante praevisa merita; ita etiam de infantibus praedestinatis potest inquiri, an sit necessaria simpliciter talis intentio gloriae sub ratione hereditatis ante praevisam dignitatem gratiae seu filiationis adoptivae? Utrumque enim eandem complectitur difficultatem eodemque fere modo solvenda.

420 Praemittendum est 4º: intentionem efficacem gloriae appellari communiter a theologis ex defendentibus dilectionem et electionem. Vocatur dilectio quia Deus per illam vult praedestinatis bonum gloriae: et diligere aliquem nihil aliud est quam ei bonum velle. Vocatur deinde electio, quia Deus per illam eosdem eligit prae aliis, quos omittit, et eligit ad vitam aeternam. Unde et apud theologos solet appellari electio affectus ille qui tendit ad media gratiae: apud theologos tamen et in specie appellatur electio affectus ille, qui specialiter et directe tendit ad ipsam gloriam, ac felicitatem aeternam.

421 Praemittendum est 5º triplicem hucusque excogitatam fuisse

intentioe gloriae, [illegible] et coronae intrinsece et natura sua assignata et efficace ante praevisa merita. 2a est Thomistarum, qui agunt ipsos esse regulatos per scientiam simplicis intelligentiae qua Deus ut potest noscit physicas praedeterminationes seu auxilia gratiae intrinsece determinata ad opus, quibus ipse ipsa mandando per executionem merita praedestinatorum. 3a est Scholasticorum, qui etiam agunt ipsos, sed alio aspectu regulatos per scientiam sua simplicis intelligentiae quia per haec praevidit per duas species auxiliorum: una utrique dicunt intrinsecorum et alia extrinsecorum quibus ipse ipsa [illegible] sunt praedestinatorum merita. Auxilia intrinseca vocant internas Dei inspirationes aut illustrationes praevias [illegible] ad opus [illegible] [illegible] nulla hominis ab intrinseco determinata; aut [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] defendunt. Auxilia vero extrinseca [illegible] decreta voluntatis divinae [illegible] [illegible] quae, ut [illegible] facere, ut [illegible] Deus applicat immediate et [illegible] sua, [illegible] [illegible] [illegible] determinat immediate et extrinsece [illegible] voluntatis humanae, et auxiliorum Dei extrinsecorum. Ex his [illegible] [illegible] extrinsece [illegible] est [illegible] [illegible] quod intrinsece et natura sua non sit determinatum ad opus et [illegible] cum [illegible]. Unde in hac [illegible] [illegible] intentio gloriae, et alia volitio virtutum [illegible] ut eam determinat immediate et extrinsece, in [illegible] [illegible] cum [illegible] voluntate humana, et eius auxilia intrinseca ad merita, quibus gloria et corona obtinenda.

422 3a est [illegible] et [illegible] [illegible] nostrae qui ponunt ea [illegible] [illegible] a scientia media regulante [illegible] [illegible] efficacia auxilia, quae de facto [illegible], et de hac intentione [illegible] [illegible] [illegible] in nullo genere causae [illegible] [illegible] immediate ad bona [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; quam in causa est et ponit [illegible] in voluntate Dei et in voluntate hominis ea quae [illegible] in statu [illegible] [illegible] humana [illegible] [illegible]. Differt itaque haec definitiva intentio [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] scientia media; et [illegible]

[illegible] debent creatis [illegible] dependere [illegible] a quolibet increato; [illegible] creato [illegible] est [illegible] creato et radicaliter, quatenus assistit potentia [illegible] increatis, [illegible] debent creati; quod [illegible] [illegible] dependentia, sive creata, quae infert et supplicat [illegible] independentia. Differt deinde [illegible] [illegible] [illegible] Dominicana, vel [illegible] [illegible].

423 Praemittendum est ultimo: aliquid est simpliciter [illegible] nulla ex tribus est intentionibus [illegible] [illegible] [illegible]: nam potuit [illegible] simpliciter et absolute [illegible] eligere [illegible] ad gloriam [illegible] coronam, sicut de facto non elegit reprobos. Deinde cum [illegible] [illegible] nullum [illegible] elevare ad finem supernaturalem, [illegible] [illegible] quaerere [illegible] [illegible] [illegible] ad gloriam, ut corona. Unde quos Deus de facto elegit [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] elegit, liberrime elegit. [illegible] [illegible] [illegible], an ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erat in Deo vera [illegible], [illegible] [illegible] simpliciter ad illa aliqua intentio ex tribus [illegible]: [illegible] quo [illegible] [illegible] veniet: an aliqua ex [illegible] intentionibus erat de facto in Deo: nam hoc [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible].

§ 1ª Deciditur q. et [illegible] resolutio

424 [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] societatis [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] in hac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intentiones [illegible] [illegible] [illegible] de facto [illegible] [illegible] in Deo defendunt. Videre [illegible] apud P. Suarez [illegible] de [illegible] cap. 4 in [illegible]; [illegible] Arrubal disp. 73 cap. [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] intentionem [illegible] [illegible] esse [illegible], hoc est, de facto [illegible] cum gloria [illegible] ab [illegible] societatis, quos [illegible]

negari ut necessariò ad prædestinationem intentionem gloriæ efficacem. Dixi semper ad prædestinationem: quia aliud est prædestinatio, et aliud executio gloriæ, et ideo ipsi Dominicani, Scotistæ fatentur, intentionem gloriæ efficacem et naturæ sua efficacem non requiri necessario ad executionem gloriæ, sed ad prædestinationem, quæ omnino ipso defuerit, si prædicta intentio non adsit. Ita observatis;

425 Suadetur ergo 1° et a priori sic contra: affectus inefficaces possunt excitare affectus efficaces: ergo simplex complacentia finis excitare potest intentionem efficacem ejusdem: amor inefficax charitatis excitat efficacem alterius virtutis, et sic de aliis: ergo intentione conditionata et inefficaci gloriæ poterit Deus velle efficaciter auxilia quibus re ipsa perducat certo et infallibiliter homines ad gloriam ut coronam. Consequentia optima est ex antecedenti: quia in casu illius non est maior difficultas, quam in aliis casibus, et exemplis, ubi ex affectu inefficaci efficax excitatur. Antecedens autem experientia probatur in nobis, et inde in Deo proportione servata est. Infero itaque: quod ad prædestinationem sufficiet intentio gloriæ conditionata, et inefficax, quin necessario requiratur efficax, et absoluta. Suadetur hæc consequentia; quia ea intentio gloriæ sufficit ad prædestinationem, quæ sufficiens est excitare in Deo affectus efficaces erga auxilia, quibus homines certo, et infallibiliter perducat in vitam æternam; sed hunc affectum sufficiens excitare, est intentio gloriæ conditionata et inefficax: ergo sufficit ad prædestinationem, et alia absoluta et efficax non requiritur.

426 Suadetur secundo: quia prædestinatio est præscientia et præparatio beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicunque liberantur; sed potest Deus præscire, et præparare ea beneficia hominibus certissime liberandis et non intendere efficaciter gloriam ante merita prævisa: ergo talis intentio non

est necessaria ad praedestinationem. suadetur mi-
nor quia in primis potest Deus tribuere hominibus auxilia efficacia
ad operandum honeste usque ad extremum vitae, nulla
praecedente gloriae intentione, sed solum propter honestatem
operum, vel propter divinam bonitatem, et eius manifesta-
tionem; elevatio enim hominis ad gratiam separa-
ri potest ab elevatione eiusdem ad gloriam: ergo poterit
quoque Deus tribuere ea auxilia ex intentione con-
ditionata et inefficaci gloriae, quae vel sola moveat
vel simul cum aliis. Insuper ab aequali intentione
gloriae possunt oriri media inaequalia, ut videre est
in duobus reprobis inaequaliter vocatis, quorum tamen
gloria aequalis, et aequaliter est intenta: ergo simi-
liter etiam si reprobis et praedestinatis aequalis
gloria et aequaliter intendatur, utroque scilicet et in-
efficaci, poterunt nihilominus praedestinatis praeparari
ex illa utique media gratiae, per quae de facto conse-
quantur gloriam, quae tamen non praeparentur
reprobis.

495 suadetur 3°: quia ut praedestinante Deo ali-
qui homines re ipsa certo et infallibiliter consequantur gloriam
sufficit praeparatio, seu electio auxiliorum efficacium
non quidem ut efficacium reduplicative, sed solum specificative: sed ad
hanc electionem et praeparationem non requiritur necessario intentio gloriae nam
sine illa etiam esset: ergo nec ad praedestinationem. Probatur minor: quia praedicta
electio seu praeparatio est eiusdem prorsus rationis cum illa
qua auxilia sufficientia eliguntur, et reprobis praeparantur:
nam auxilia sufficientia et efficacia, dum efficacia non amentur,
vel quod idem est, dum non amentur ut efficacia
reduplicative, sunt prorsus eiusdem rationis utique et
in sua entitate absque illa differentia: ergo quemadmodum ad elec-
tionem auxiliorum sufficientium non est necessaria

intentio gloriæ efficax ut ipse sit manifestum, ita nec ad electionem auxiliorum efficacium sufficiunt; quæ electio sufficiens est ad prædestinationem: ceterum videri possunt apud P. Herrera hic q. 1.a sect. 4 a n. 37.

§. 2.

Ulterior probatio ex impugnatione thomisticæ et scholasticæ opinionis.

428. Conveniunt, ut vidimus, P.P. Dominicani et scholastici in adstruenda intentione, sive electione gloriæ intrinsece et natura sua absoluta et efficaci, ut natura ad dictam prædestinationem; illos ego breviter impugno, et inde etiam specialiter contra ipsos suadeo 4.am conclusionem præfactam. Sic igitur argumentor: Ea sola intentio gloriæ requiritur per se ad prædestinationem, sub qua iste possit æque bene gloriam consequi, et ab illa cadere; at qui sub nulla intentione Dominicana, aut scholastica potest homo prædestinatus æque bene consequi gloriam, et ab illa cadere: ergo nulla earum intentionum per se requiritur ad homini prædestinationem: et consequenter nulla est ad prædestinationem natura sua simpliciter. Consequentia legitime infertur, et major supponenda est ut certa inter catholicos apud quos certum est, quemcunque prædestinatum adultum esse liberum in acquirenda gloria: et consequenter ita acquirere illam, ut quando illam acquirat. Probatur itaque minor: quia sub nulla earum intentionum potest homo prædestinatus a gloria cadere: alioquin posset frustrare intentionem absolutam et efficacem, quod chimericum est; et tamen posset illam acquirere, ut supponitur: ergo sub nulla earum intentionum potest homo prædestinatus æque bene consequi gloriam, et cadere ab illa.

429. Fundamentum majoris quod adhuc potest esse quod alterutra, aut utraque intentio beati, vel non beati a Deo, nullatenus est in potestate hominis, ut fatentur P.P. scholastici et Dominicani: siquidem apud ipsos omnino pendet a scientia divina media; et aliunde supponitur a Deo ante electionem mediorum, et consequenter

ante merita ipsa libera, et earum adsunt frustrao. Jam de
que nec est in Deo potestate praedictata neque in absoluta, quam
de facto et non ponat utramque illam intentionem. Deinde si
cessaria esset ut Deus praedestinatus ponat merita, per quae ipsa
consequitur gloriam, antecedere debet hanc meritorum positio
ex pacto quo antecedunt omnia alia naturo requisita, ad
quae haec antecedere debent ex parte hominis. Ergo et utramque illam
intentionem modo sic. Deus praedestinans sub qualibet earum intentionum
nulla antecedente potest se impedire ea, aut ea semel
concepta frustrare: ergo nulla potest antecedenter se a gloria
cadere sub quacumque earum intentionum ad eius praedestinationem necessariarum: et utraque circa eversiua erit libertatis praedestinati.

430 Impugno 2º eandem opinionem, et 1º suadeo de homine
nostro: quod Judas et quivis alius reprobus gloriam cadit
eius culpa: ergo omnia naria habet ad gloriae consecutionem. Atqui
non habet de facto ullam earum intentionum: ergo vel nulla ha-
rum est naria ad praedestinationem, vel reprobus non habet omnia naria ad
gloriam et consecutionem eius. Quod si praedictus reprobus habere omnia
naria ad consecutionem gloriae, non vero ad praedestinationem, atque adeo
eas intentiones non esse narias ad illud, sed tantum ad hoc. Contra insurgit
quia ex prius dictis, quod ideo aliquid ipsas est naria ad praedestinationem
intentio efficax gloriae, quia electio efficax mediorum debet nari
oriri ab intentione efficaci finis; sed haec vero suadet etiam inten-
tiones illas esse narias ad consecutionem gloriae: ergo nulla est responsio
et tenet argumentum factum.

431 Suadetur minor: quia ut reprobi possint consequi glo-
riam, debet in Deo dari electio efficax mediorum sufficientium
fine his enim non habent reprobi vale ac verum posse ad gloriam
sequendam: ergo electio efficax mediorum sufficientium oriri debet ab effi-
ci intentione finis seu gloriae, non minus ac oriri debet ab illa

electio efficax mediorum efficacium, quia eorum media data restrictive
sufficientia sunt, et data subsequenter sunt efficacia, non tollitur tamen
quin prius electio efficax sit, et oriri debeat ab intentione
efficaci finis, et gloriae. Atque, Deus non respicit non datur in-
tentio efficax finis seu gloriae: ergo nec eorum, neque non datur
necessarium ad [illegible] neque ad [illegible] gloriae. Hoc autem
dicendum non est ergo nec dicitur valet nunc requiri ad [illegible]
hanc intentionem finis aut gloriae de se absolutam et efficacem

432 Ultimo impugno casum opinionis et [illegible]
gelorum nostrorum quia in primis intentio efficax Dominicana
aut per se aut per volitionem aliam infert physicas praedetermi-
nationes seu auxilia quae intrinsece et necessario sunt efficacia.
Deinde auxilia [illegible] inversa libertatis [illegible] sunt
per est societas seclusa: ergo eadem cum [illegible] debet
intentionem illam ex qua oriuntur: et consequenter sunt non
potest agnoscere ut necessaria ex parte voluntatis sufficientiam auxilii
talis [illegible] et necessaria, ita ut non admittere ut necessaria
ex parte Dei ad hoc praedestinationem intentionem gloriae talis necessario
et efficacitati.

433 Deinde intentio scientiae [illegible] non inferat auxi-
lium praedeterminantia, per se tamen [illegible] per aliam volitionem non omnino
[illegible], applicat et [illegible], et offert media, seu auxilia intrin-
sece [illegible] [illegible] connexionem [illegible] immediate ad [illegible] volun-
tatem creatam: ergo hanc et [illegible] intentionem evadit necessaria,
[illegible] cum [illegible] [illegible]: quia [illegible] evadat necess-
sarium [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] immediate cum [illegible]
[illegible] creatae [illegible] aliquid [illegible] [illegible] de se et intrinsece ad
illud [illegible] nostro intentio [illegible] est de se et intrinsece
[illegible], et consequenter est prius [illegible] de se et intrinsece [illegible]: ergo sufficit quod [illegible]
erat immediate ad [illegible], ut haec sub illa evadat necessaria. [illegible] duplex: prima quae cum [illegible] libera ad [illegible] dicat [illegible], et [illegible]

positiua ad illy, dicit coenter exclusas posseq oiu prij de se dete et detrantis ad ty. 2a qt vbi interuenit vny prij de se detratus hoc trahit, et saltz extrco dtrat cetera ppria, ponit qt ty sub ea positiua detroe, quç strong oporti liberti voltus positurç ty ga ex iste euadat nary suple &c.

434 Nec dicy ey schotis, moy intrcy et gnalt oprandi libere maere intacty, dillety, quatiq auxia intrca ppt indefra. Ntra eny e qt vt dixi, stat q auxca intrca sint trce indefra, et q extrce nihilomy dtrentis, ppt ita dtrantis, ig ty n euadet liber, pt nary, siquidq ig mutati extrce saltz my intrcy et gnalis libere oprandi voltis, et auxia intrca, qt ab intrce poterant n poere ty, ab extrco ppro immeato ppellunt illy nere xa ed q esolti petit indefra et indetrao positiua gtuens liberty go ty hic posty n euadet liber pt nary. Ntra e 2o: qt vt atribuendo gta singlis, vt dici solet nestis ty n pueiat fr ab indefra auxeony intrcony, pt a pro detrato, seu intentiue efaci gla dtrante extrco cetera ppria. Lurante tay hoc ippedento, seu hoc extra dtroe, n pe ab illa indefra orin aliq libertas in ty; ny hoc orin n pe nisi ab indefra expedita, pt in casu dtro indefra auxiony intrcony eet impedita, et quasi ligata adty q efacc itioq gla: go tunc ab illa auxiony intrcony indefra orin n posset liqua liberty ipsy, atq adeo hoy intrca indefra nihil iuabit, vt ty tunc euadat liber, et n nary.

435 Ntra e 3o: qt gnius hypostica l. precepty de morte subeunda Xto dto impositi a Pe extrcy ey voltis, et nihilomy efecit vt muteti moy intrcy et gnalis libere oprandi voltis Xpti: go pariter in re nostra, quis intentio gla efax sit extrca, poterit eficere, vt moy intrce et gnalis oprandi libere voltis hunc muteti. Patet coa: ny intentio efax n e minj ppotens ad suy obiy, nec opuat minj suy suspori gnius hypostica precepi aut precepty sue violationi in Xpto &c. Ad prob andis sugoo q etiamse alicuy extrcis mutetr intrcys et gnalis moy oprandi libere voltis hunc n oqueritr q extrcy illo mutet intrca my illo oprandi pt q deus alia causa ratione exigentis repeirte in illo extrco

mutet intrinsece illum, vel quidem det sibi subtrahendo aliquid, quod antea erat, vel tradendo aliquid, quod antea non erat. Quo supposito.

436 Probatur a maiori quod licet posita unione hypostatica ... [illegible] ... peccato cogitur Deus ad non concurrendum ... ad peccandum ... non peccandum, qui concursus moraliter ... tenetur praestare debitum humanitati. Et sicut positio ... de subeunda morte, ... non morte reddatur peccatum, cogitur etiam Deus ad subtrahendum concursum ad non moriendum, quem ante ... moraliter praestabat humanitati ... ergo unio hypostatica ... subeundi mortem mutavit in Christo ... intentionem et moralem libertatem operandi ... et ... extrinsece ... intrinsece et moralem libertatem operandi ... sunt: ac proinde ... non ... sub intentione ... dicta manet intra ... voluntatis intrinsecorum, ... intrinsecam ac moralem libertatem operandi ... non mutat ... extrinsece intentionem ... necessitate Deus non subtrahere concursum indifferenter ... moraliter ... et praestare tenetur Deus voluntati ... ad ... utramque libertatem ... ergo licet sub ... intentione non mutet intrinsece ... intrinsecam et moralem libertatem operandi voluntatis creatae, mutat tamen extrinsece, et ... ut ... non ...

437 Item forte ... : nam ... voluntatis intrinsecorum non pendet ab hoc vel illo extrinseco: atque adeo ... ab hoc vel illo ... pendet ... hoc ... extrinsecum accedat, sive non tollet eorum intrinsecam indifferentiam, ... tollet, ... ad illa ... libere: ... potentiam a ... operari et non operari. ... nam eorum ... non pendeat ...

ab aliquo extrco, n̄ ffcat, q operand, seu in suo exercitio n̄ pendeat ab aliquo extrco: quare et posita ea extrica intentioe gloriæ, auxa pdicta n̄ deperdunt sua intrica indifferentia ad nandū, ac tamen hec nunquam fuerunt ad operandū et negandū ex suppositioe talis intentionis: nam si hac posita facta, deberent adhuc ea efficacia, haberent quoque potentiam ad frustrandū illam intentioem efficacem, quæ potentia, ut dixi, chimærica est, sit, ut indifferentia quæ vere est in talibus illis auxiliis non sit ad operandum et non operandum, si talis intentio efficax n̄ supponatur; sit ita, illam potestatem ab eis auxiliis ortam evadere absolute liberum, qui absolute evadat efficaciter ad operandum, et consequenter qui absolute evadat ab eis, n̄ supposita intentioe efficaci scholastica.

§ 3.ᵘˢ Argumenta aliqua Dominicanorum et Scholasticorum

438 Opponunt 1.º electio efficax mediorum efficacium necessario debet supponere intentioem finis; sed n̄ sufficit supponere intentioem finis inefficacem: ergo necessaria erit finis intentio efficax: ergo n̄ prædestinatio, quia efficaciter eliguntur media efficacia ad finem quorum intentio prædestinationis, necesse erit, quod hec intentio efficax sit. Utraque consequentia bene infertur ex præmissis; et utramque maior supponitur ut vera: probatur minor: quia electio mediorum non potest esse vehementior intentioe finis, immo extra debet esse, ut ita illa [illegible]: sed tale est illud magis; sed si sufficeret electioni efficaci mediorum efficacium supponere intentioem inefficacem finis, posset vehementior esse electio mediorum intentione finis: siquidem illa est efficax, et hec inefficax: ergo sufficit ut a Deo admissa maior ratione minus. Et clarius quando illa dispositio, sed n̄ sufficit supponere intentionem finis inefficacem, quando est electio efficax mediorum efficacium reduplicative ut talium, omissa minori quando est electio efficax mediorum efficacium specificative talium; non minus sed utramque esse.

439 Sufficit pro prædestinatione electio mediorum efficacium specificative

quia dum re ipsa ponuntur media efficacia praedestinati, sequitur infaliter gloria; et quod re ipsa ponatur fuisse electio efficacissima. Unde neque ad praedestinationem requiritur, neque ad completam electionem efficacem requiritur intentio efficax et absoluta finis seu beatitudinis gloriae. Patet in exemplis adductis n. 429; et pariter desumpta ab efficaci electione auxiliorum sufficientium, orta ab intentione inefficaci finis. Et ipsius quod ... Rex velle efficaciter afferre arma militi cum sola intentione conditionata victoriae et finis. Et pater potest se velle efficaciter offerre libros filio, quin habeat intentionem efficacem seu litterarum filii: ergo poterit in casu nostro. Hinc ad probos minus, non maius: ad sequentem autem dico, sufficienter bene explicari, si dicatur, quod Deus magis complacet in gloria, quam in auxiliis, quatenus est gloria amat rationem finis, et auxilia ratione gloriae, saltem ex ratione movendi per intentionem ad amorem, sive electionem auxiliorum. Quod tamen verum est, quamvis intentio sit conditionata et inefficax, et electio auxiliorum efficax et absoluta. Quod amplius ostendam inter solvendum sequens argumentum.

440 Opponunt 2o. Deus maiori benevolentia prosequitur praedestinatos, quam reprobos: ergo ardentiori affectu tendit in illorum, quam in horum gloriam. At reproborum gloriam amat saltem efficaci intentione: ergo gloriam praedestinatorum amabit intentione efficaci. Respondeo fortassis posse intentionem gloriae esse praedestinatis benevolentiorem, quam reprobis, et esse nihilominus inefficacem et conditionatam ex dictis a n. 410. Praeterea ut verum sit antecedens, non est necesse quod Deus prosequatur praedestinatos maiori benevolentia quam reprobos per affectum gloriae antecedentem eorum merita, sed solum per affectum gloriae merita sequentem. Denique vero concesso antecedenti, nego consequentiam quia sufficit ad praedestinationem maior aliqua benevolentia praedestinatorum expressa in Deo circa media cum aequali benevolentia tam praedestinatorum et reproborum circa finem seu gloriam.

441 Confirmatur haec doctrina ipsis quae tradidi in tractatu

zelosus nostri. Pro cujus majori firmitate, pone, Deum inefficaciter, et conditionate intendere praedestinato gloriam ut 4^{or} et inde reprobo aliis etiam 4^{or} gradus gloriae. Quo supposito, observa nunc, quod illa horum intentio cogit Deum ad exhibendum ipsi auxilia sufficientia, quibus possit re vera Petrus, aut Judas condignum assequi, si velit, et non cogendo, allicit tamen, sicut inclinat et movet Deum ad danda auxilia uberiora et efficacia: Haec tamen allicientia cum coactiva non sit, potest Deus ipso libito, sicut certa, et sicut alliciente praedicta intentione, non praestare, et de facto eis praestat auxilia efficacia, quae non praestat aliis: ergo potest Deus, sicut collatis illis et huic auxiliis sufficientibus, acquiescere non coactus allicienti illius intentionis ad conferenda auxilia uberiora et efficacia Petro et non acquiescere eidem ad conferenda solum auxilia Judae. Etiam ultima ratio est: ergo si Deus sicut reddat utrique quod utrique debet ex ea intentione, de iis, quae neutri debet, posset facere, quod maluerit. Ecce ergo in hac liberali collatione, conjuncta etiam scientia media, elucet ea majoris benevolentia erga praedestinatum, quae non datur erga reprobum: et qua intenta est praedestinatio, quin quatenus exigat aliquid distinctum penes affectum intentionis gloriae.

442 Opponunt 3° et instant: quis reprobus non perseveret usque ad finem, elicit tamen in decursu vitae plures actus honestos et aequales cum illis, quos elicit praedestinatus: ergo tunc nec respectu finis, nec respectu mediorum erit major benevolentia in Deo erga praedestinatum ante certum et cum ex eo videt bona; quod tunc aequalis gloria, ut suppono, et aequalia media, ut efficacia, sunt a Deo data, reprobo et praedestinato amata aequaliter. Respondetur facile ex dictis ante, negando consequentiam loquendo absolute et simpliciter et non collective omnium auxiliorum collatorum de facto, de quibus nos locuti sumus: quidquid sit de veritate illius non hujus, aut illius medii in particulari.

443 Opponunt 4º: premissæ probales non possunt inferre assensum evidentem de Deo: ergo nec intentio finis inefficax electionem efficacem mediorum efficacium. Probatur consequentia: quia sicut se habent premissæ cum de Deo in esse, ita se habent in volunt. intentio cum electione. Resp. 1º. Ho. ant., neando conseq.; quia intellectus operatione necessario operans, non valet elicere assensum de Deo, nisi detrahatur a premissis; premissæ autem probales non possunt ad assensum evidentem de Deo detrahere: At voluntas libere operans eligere potest media, quæ ipsa efficaciter detret: et consequenter potest eligere media efficacia: cum intentio inefficax finis preconcepta non determinet illam, sed solum alliciat ad ea auxilia eligenda. 2º verum potest pariter ad summum evincere, intentionem conditionatam et inefficacem finis pendentis ab arbitrio hominis inferre non posse electionem efficacem et absolutam mediorum, seu meritorum pendentium ab eodem arbitrio; sed solum electionem similiter conditionatam et inefficacem eorundem. Utrunque damus; sed unde infertur intentionem illam conjungi non posse cum electione efficaci mediorum, seu auxiliorum, quæ quoad suas physicas entitates depend. omnino ab arbitrio Dei, alliciente proinde ad eorum electionem intentione dictæ predicta? Id certe non infert, nec proinde evincitur, praevidentiam necessario esse predestinationem divinam efficacium donorum et ... intentionem pendere.

444 Opponunt 5º: Imprudentis est eligere media efficacia absque intentione efficaci finis; sed omnis imprudentia relegeanda a Deo est: ergo ante electionem efficacem mediorum efficacium ponenda in ipso est intentio efficax finis. Respondeo distinctione majoris: si finis sit naturalis, pendens necessario in mediis physicis, transeat major: si finis sit moralis pendens ab arbitrio alterius, ut gloria a meritis hominum, nego majorem, et consequentiam; quia tunc prudentissime se gerit Deus, quis ex intentione inefficaci gloriæ eligat efficaciter auxilia efficacia: sicque intendit finem ea suavitate affectus, quæ conciliatur bene cum libertate arbitrii creati, a quo etiam pendentem posuit gloriæ consecutionem.

445 Denique P. Aranda lib. 6 de Providea sect. 5. 2º. multa ggerens ex PP. Suarez, Aldrete, et Quiros sic opponit 1º: qui eligit media efficacia pcognita ut talia ob amorem finis, ex hoc ipso amore maet cu affectu ga finem eiusdr indispot cu effaci notitione finis; sed affects ita adhaerens fini est amor eff illius: go qui eligit media efficacia pcognita ut efficacia ob amorem finis amat efficaciter ipsum finem. Pro minori e: q.a n ex alia rae colligi re efficacia affa ga obty, q ex impotite vi affecty inducta in amante de effaci recessu ab obto. 2º q.a qui eligit ex amore finis media efficacia pcognita ut talia, ex eods amore mati gty ... in finem; at qui tendit et mati in finem ex ey amore ... re efficaciter tendit: go Pba. 3º: q.a qui inefficaciter tendit in finem, n tendit in illu mature ipsa ex se causaturo ... sed qui tendit ex amore finis ad ipsum eligdo media ... dita ut iungda cu exa finis, tendit ex amore re ipsa manante, et absolute causaoe finis: go tendit plus q inefficaciter.

446 4º q.a qui ex amore finis ponit media efficacia pcognita ut talia, ex amore finis vincit omnes difficultates que re occurrere in afecuoe finis; sed qui ex amore finis vincit omnes difficultates oppositas exe finis, amat efficaciter ipsum: go ex pcocepto amore finis efficaci, movetur, qui eligit efficaciter media pcognita efficacia ad illum. Pro ... a maiori horum omnium ee ait, quia qui sic efficaciter amat finem, ut ex eius amore vincat omnem difficultatem oppositam existentiae finis, iubet ex eius amore manere connexus et sic re ipsa manet cum existentia finis: quod ab efficaci finis amore inpraescindibile videtur: sicut enim qui plus impendit in

[illegible] finis, arguitur eo ipso plures amare sese, ut ita qui impendit ex fine ex amore ejusdem dant quantum potest, eo ipso arguitur amare finem quantum potest, atque adeo efficaciter. Fateor non levia esse fundamenta [illegible].

447 Pro ad hoc dignoscendo amare: ex hoc ipso amore finis amanter cum affectu erga finem intrinsece efficaci [illegible] cum efficaci notitiae finis, non amare extrinsece efficaciter [illegible] cum efficaci notitiae finis, adeo amare [illegible] [illegible] in 1° [illegible] datis, non [illegible] in 2° [illegible], et [illegible] inde deductis. Itaque quando Deus ex allicientia intentionis generalis [illegible] procedat ad electionem efficacem mediorum, quae non [illegible] efficacia [illegible], nec necesse est quod [illegible] affectus intrinsece et natura sua efficax, et [illegible] intrinsece et natura sua [illegible] cum efficaci notitiae finis; [illegible] retento eo [illegible] priori intentionis affectu de se intrinsece [illegible] cum efficaci notitiae finis, ex allicientia ejus procedit ad praedictam electionem extrinsece [illegible], non [illegible] modus de efficacitate talium auxiliorum [illegible] cum efficaci notitiae finis intenti, nempe gloriae; et haec electio sit facta prius illa intentione affectus cum ea [illegible] fit extrinsece [illegible] cum efficaci notitiae gloriae intendendae. Unde ad summum deducitur praedictam electionem ex allicientia illius intentionis habitae a Deo esse virtualiter et interpretative amorem efficacem ipsius finis, non autem naturae omnis ex amore formali finis intrinsece et natura sua efficaci.

448 Ad 3 resp. 1°: quando [illegible] [illegible] [illegible] ex amore [illegible], [illegible] ex [illegible] [illegible] amore [illegible] [illegible] [illegible] electionem mediorum [illegible]

ad eius exq., et ex eodem amore alliciatur ad talem electio-
nem faciendam. Quare, et ex illius allicientia haec
electionem libero procedat, si mediatim in finem ex amore
illius aliquis se: siquidem se cogere se ad eam electionem
eodem ex alio diverso finis amore, qui in ipsa
de est, et in futuro manet, sit amor de se in
trinsece efficax de fructibus gloriae. Res 2ª electionem ef
eorum mediorum efficacium facta ex amore finis reddi
re ipsius virtualiter et interpretative efficax, et coinde
quod virtualiter et interpretative mediatis in finem quae se
in illum; si autem nario aliquid amore finis, ex quo
fieri, ita ut sit intrinsece et mediatis ipsius ea potest in
finem.
449 Ad 3 concessa maiori, loquendo ex parte finis in ...
absolute, distinguendo minorem: tendit ex amore veris
sa, et ex se mediate, et loquendo causis finis: ...
minorem ex amore ... ipsa mediate, et consequenter
causis finis ex allicientia ad efficacem electionem me-
diorum efficacium, et mediatorum illa praelecto intende-
ret finem. 3do minor, .. dicta, et ... deinde cons.
... et ... a priori pro omnibus allatis, dicens ad ...
mus concedere, in dari in Deo electionem mediorum
efficacium ad gloriam ex intentione ipsius absolute vir-
tualiter ac interpretativo amore efficaci ipsius gloriae ...
et imbibito in ipsa electione: nam cum ipsa sit ...
idem affectum, quem excitaret in intendente amor
ille efficax, qui ad eam cogeret eadem praeterea ...
efficacia, qua imbibitus amor gloriae ad eam et allicien-
reddit se virtualiter et interpretative efficax. Admodum ...
intentio generalis gloriae quae non est de se specialis ...
amor, aut amor specialiter benevolus ...

q ad gloriam sit talis ex speciali electione mediorum efficacium, quibus allicit, et ex qua sit ex libertate Dei cognita.

Quaestio 2a. An sit possibilis intentio efficax et absoluta intrinsece nava sua ad gloriam ut coronam, praescindendo a mediis regulatam ante absoluta praevisa merita praedestinatorum?

450 Non [illegible] Effectus [illegible] mani-festeri: ut cum convenerint in adstruenda ex natura sua ad divina perfectione intentione gloriae intrinsece efficacis et absolutae consequenter etiam defendere tenentur esse possibile, et de facto existere ejusmodi intentiones. Extra convenientes Societatis Jesu in repudiandis intentionibus efficacibus, utpote non regulatis per scientiam mediam, nullus contrarius est, qui easdem intentiones non neget de facto et de possibili: tota quaestio est inter privatos parietes adversus Societatem, quasi civili bello mutuo tendentes de quolibet: quae proinde dignior fiet anteactis difficultatibus et dignior inde, ut graviori sedulitate, ac maiestate tractetur.

451 Pro decisione suppono 1o nos constiter ad immediate dicta semper loqui in hac controversia de intentione seu electione ad gloriam regulata, et efficaci pendente a scientia media quae ut admittitur ab Actis Societatis. Suppono 2o quoties eam intentionem de facto existere aut esse possibile negatur, intelligendum fore non absolute, sed ex suppositione eorum quae fides docet de providentia, quae Deus servat de facto in praedestinatis hominibus ut notavi n. 396 Consequenter ad quae suppono 3o posse esse Dei de possibili extraordinaria et absoluta intentione efficaci gloriae ut corona [illegible] efficaci a scientia media, quae si [illegible] hos ad gloriam [illegible], [illegible] ad aliquam merita gloriae [illegible], detracta [illegible] quasi ad sese, quae sibi relinquat illis indifferens quo ad hos, [illegible] illos [illegible] meritorios, aut ex hoc [illegible]

tutto gravius, aut in hac vel alia circumstantia, quae aequaliter dici solet in sta dnum de unione hypostatica, quae tollat potentiam peccandi, et consequenter transgrediendi praeceptum, sed possit, relinquit tamen potentiam liberam ad adimpletionem praecepti ... quo ex praedictis modis.

452 Suppono etiam 4º: hanc intentionem gloriae ... explicata non esse ... de facto in ordinaria providentia ... ferat ... praedestinandis hominibus. Patet id ex D. Paulo 1ª ad Corinth. cap. 9. ubi ait: castigo corpus meum et in servitutem redigo, ne ... aliis praedicavero ipse reprobus efficiar. Ex ... etiam ... qui ... ne alius accipiat coronam tuam. Item ex Ecclesiastico cap. 31 qui potuit transgredi et non est transgressus, facere mala et non fecit. In ... et ... testimoniis facile adducendis clare ostenditur, ... de facto, et in hac providentia haberi ... antecedente ad peccandum et perdendum per peccatum gratiam ... et coronam gloriae. Unde de facto et in hac providentia ... sive omnium, sive horum praedestinatorum fuit sub intentione posteriori praecedenti, ac proinde nullus etiam praedestinatus fuit ... tam ... firme quam in fine viae, aut ante fuerit tam securus de ... gloria, ac in potentia peccandi ac fuit Christus ...

453 His suppositis, ... difficultas ad hos ... recidit; an ulla intentio, sive electio praedestinatorum ad gloriam vel coronam intrinsece et natura sua efficax, et absoluta, requirat ... efficaciter per sua media, et illis ... fit ... de facto in Deo antequam absolute videat merita praedestinatorum ... ita ut ea electio inferat efficaciter tamquam causa ... seu ... coronam gloriae, inferendo ... merita ... rationem ... et ... perseverantia ... cetera ... eadem omnino ... quae per sua media efficaciter ... habitura effectus sub conditione ... delinquendo sub praedestinatos ... antecedentia ...

valē ad carendū meritū, pseverantiā finalē, et eterna glā?
In tota difficultas, q enodanda suscipimus, et pcuius verum re-
solutione nil non tentarunt Nostrates, dū alij alios egre-
giis, et satis pbabilibus rōnibus multa impugnavere. Nemo ergo
evidentiā expectet ubi tam pclari viri n invenerunt:
Contenti ergo erimus si bonā aliquā pbabilitē intellectus pacare
possemus.

§us 1us Proponuntur sententiæ

494 Prima nostratum opinio tenet eam electionē efficac
ad gloriā ex Deo posse, et de facto dari, quæ tantū dumtaxat
post volitū prævisa meritorum: sic autem discurrunt pro ordinan-
dis signis in negotio prædestinationis. In 1o certo hoc omnes quos
Deus creare decrevit, habet volutū genralē gloriæ, q existat re-
linquimus. In 2o ex eadē volunte parat Deus et decernit
dare media ad salutē, quæ in aliis hominibus prævidet pfutura
media fore efficacia, et iungenda cū fine salutis; in aliis ex-
tare inefficacia. In 3o prævidet Deus, absolute hos bene et finaliter
operaturos; alios operari male: et ex ista parte hos ad gloriā
efficacite eligit: et illos damnat. Huic sententiæ ... Vazquez quā
secuntur multi, ac sapientissimi Thl. Lessius, Montes, Henriquez, Mo-
linona, Amicus, Tirsus et alii videndi apud P. Herrera § 13.
sect. 1a n. 96. Difficultatē tamen eandem ... aliqui ... [illegible]
[illegible]

tory of salute [illegible], ut [illegible] decernat auxilia [illegible] eventu habitum

455 2a oppe docet extra [illegible] ee, et de facto dari e-lectos efic ad gloria ante absoluta [illegible] meritory. Sic autem discurrit. In 1o gno Deus instructus scia simplicis itaque, et [illegible] quib cognoscit possibiles et futuros beatus ut corona sub [illegible] si ponantur, ex suo mero beneplacito, et plane liberaliter, ex [illegible] minibus, quos creare decernit, elligit efficaciter certos eorum [illegible] ad gloria ut corona, id est, executioni mandandis, [illegible] a meritis: et in hoc eodem gno se het Deus q[illegible] ceteros homines negative, seu pure inefficaciter, volendo eis gloria ut coronam. Deinde in gno 2o: quasi obligatus Deus ex [illegible] liberalitate ad nova misericordia, dispensat seria efficacius auxiliorum [illegible] ex speciali benevolentia; alijs vero seria inefficacius ex animo [illegible] cero danti eis qtu e ex se gloria, ut videat ad illa [illegible] fore. In 3o videt praedestinatorum merita, et [illegible] finalis reproborum vero demerita, et finales impenitens; et exinde 4o gno vult prioritatis executionis gloriae [illegible]: ea quae [illegible] ex [illegible] meritory: et ex [illegible] demeritory decernit [illegible] [illegible] reprobare. Dux hujus [illegible] sententiae e [illegible] rez, quae fere innumeri sequuntur videndi apud PP. [illegible] neim et Herrera [illegible] supra. Hos inter aliquantum e [illegible] dictis: nam aliqui asserunt, Deum in 1o gno praedestinasse homines in numero certo, non tamen determinando personas, [illegible] [illegible] ut aliquis a gratia decidat, et coronam amittat, cuius loco alius substituatur [illegible] ille [illegible] tene [illegible] ne alius accipiat coronam tuam. Ita P. Alcazar suis eis locis, cui adheret [illegible] [illegible] disp. 53 sect 4o.

496 3a demum sta ea de poss et de facto admittit electos efic ad gloria ut coronam, quae nec [illegible] ante nec post absolutam [illegible] meritory [illegible] sub [illegible] [illegible]

excluente praecedentia ex intrinseca et virtuali inter Dei affectus. Innititur haec sententia divinae indifferentiae in decernendo, et nulla gratia, aut quasi instantia virtualia in Deo praestante agnoscit. Dicit haec sententia Deum per prius ad decretum ultimum circa hoes praedestinatos fuisse comprehensione omnium rerum quo ad naturas et simplicis intelligentia, quo ad contingentes eventus, et determinationes per scientiam mediam. Deinde ex vi huius duplicis scientiae Deum tam sciente naturas hominum elevabilitatem eorum ad gloriam feliciter exitus si vocentur per haec et illa auxilia indifferenter omnino decernere ipsos et ipsis gloriam, propter et post merita, quae sub praefinitione ponenda. Deinde in hoc, et ex hoc modo decernendi nullam dari praecedentiam praescientiae absolutae meritorum circa decretum circa gloriam, sed duntaxat praecedentiam meritorum ad gloriam ipsam: dari tamen praecedentiam praescientiae meritorum ad decretum quatenus executivum gloriae relatae ad opera nostra, et per gratiam pure extrinsece ipsius nostri: et in eodem sensu dari similiter praecedentiam intentionis circa gloriam cum praevisione meritorum. Et huius ultimi ratio est: quia comparando ex imperfectione nostra eius indivisibilem energiam per dum eius modo intendendi, et praemiandi nostro, invenimus equivalentiam omnium horum, quos in hoc negotio nos in nobis experiri solemus. Dux huius opinionis habetur P. Molina, quem sequitur et illustrat P. Ripalda disputatione 31 de Deo et P. Miranda hic tractatu 4 disputatione 42 sectione 6.

457 Ut dicam, quod sentio, circa sententiam Patris Suarez, praemitto imprimis quo ad ipsum tractatu 3 de auxiliis opusculo 1 n. 75 docentem quod per se electio efficax ante 1.um est si ex parte Dei excluant praevia merita ... si Deus dicat volo dare istis gloriam absque meritis ... gratis. Inde est praescindendo ... a meritis, ex parte Dei ... negatione ... ita ut omnes illi voluissent se ... sit collatio gloriae, nec liberalis nec onerosa in alio ... quo eligat Deus merita, media quibus gloria obtineat.

Qualis Deus videns illius creditores suis gravissima vexare tenerit, quod suis efficaciter decernere illi subvenire, quin ex vi illius volutis decernat, an id factum sit, vel solvendo debitis, vel aliquid liberaliter donando. Quod si accedat postea alia voluntas, qua id vellet facere solvendo debitis, et non donando, duae istae voluntates bene inter se conveniunt: quia prior non est, quae admittere possit, nec possit excludere hunc modum. Ergo sit, quod decernatur gloria non solo ex justitia, sed etiam ut corona, et praemium, suum idem est, quod illa detur intuitu meritorum. Quod probandum erat.

§ 2.ª

Statuitur duplex decretum, 1.ª primus et 2.ª modus adstruendi.

458 Sit igitur 1.ª nostra conclusio: Christus praevisus praedestinandi modus hypotheticus est 1.us modus ex tribus relatis adstruendi electionem efficacem ante merita ad gloriam. Ita expresse Suarez ubi supra et est certissimum. 1.º quia vel gloria danda est ex meritis, implicat dari gratis, sed Christus praevisus praedestinandi modo gloria danda est Angelis, et adultis hominibus ex operibus meritis, et non aliter: ergo implicat quod Christus praevisus praedestinans debuit gratis aut antecedenter ad merita decernatur efficaciter dare illis gratis. 2.º quia implicat Deum facere de facto modo aliquo re ipsa facit: ergo si re ipsa, ut supponimus, dat gloriam ex meritis, non potest ex parte debiti decernere dare illam absque meritis: alioquin ad extra omnia evenirent aliter quam Deus ab aeterno ea decrevit facere. 3.º quia vel est alia voluntas de novo, qua dat gloriam ex meritis, vel non. Si hoc: ergo implicat dari in tempore per merita. Probatur haec consequentia: quia quidquid fit, fit ex vi illius prioris decreti, cui non debet aliud, quod illud decernit gloriam excludendo merita, possit: ergo implicat hanc dari in tempore per merita: ergo implicato ipso modo

esse hoc adstruendo electionem etiam et amicitiam ad gloriam.

459 Sed 2o probo: etiam hoc non decernenda gloria post praevi-
dendo usque a meritis est impossibile et de facto communiter non
admittendum. Contra Suarez ubi supra: quia licet dicat
hunc modum non placere sibi, addit tamen esse possibilem. Suadetur
3a scholae: ea voluntas decernendi gloriam censenda est nunc im-
possibilis, quae tollit libertatem amittendi gloriam; sed eiusmodi
est praedicta voluntas: ergo censenda nunc est impossibilis. Consequentia
bene unica ex praemissis, et tamen maior constat a n. 431: pro
suadenda autem minore praemitto tres libertates quas possunt in
praedestinato considerari: aliam quae ad opera sunt faciendum
bonum et malum: aliam quoad exercitium, seu indifferentiam faci-
endi opera bona, et non faciendi; et inter bona opera hoc aut
illud; et aliam denique adquirendi gloriam sub bonis operibus
et amittendi illam per demerita. Quo praemisso, si animum
ut bene advertit P. Vazquez 1a parte disp. 89. cap. 3. probare ex
efficaci danda gloriae tollit libertatem ad bona opera sive contra-
rie sive contradictorie; sed tollit libertatem adquirendi et amit-
tendi gloriam, ita ut licet [illegible] talis voluntas et decreti, licet
bene vel male pro sua libertate operetur praedestinatus, is ipso nihi-
lominus habiturus sit gloriam.

460 Probo itaque minorem: quia illa voluntas, si se
illius reddit fixam gloriam absolute his, et nullo habituram
esse independenter a meritis praedestinati, et libertate eius, ante-
cedenter quae ad illam; sed eo ipso tollit praedestinato libertatem
ad gloriam amittendam: consequentia maior supra ex principiis non
tacitis, quia praedictum decretum adstruitur intrinsece et nervis sua
absolutum et efficax; inde hic intrinsece et absolute nequit cum
illis [illegible] esse absoluta. Probo minorem: quia voluntas quae
independenter a meritis praedestinati et antecedenter ad eius
libertatem, reddit fixam gloriam impotentem [illegible], tollit eo

geandra, q quo ad hug n esse poterit hare aprem de
ptorot a libertate, et demeritis predestinati: coenter
tollit a predestinato libertatem ad gloriam amittendam, q de
meriti, q quo sine libertas stare nequit sine propen
sa: sed voluntas que independenter a meritis predestinati est ad
ad libertatem eius reddit justitia gloriae aditum puram, et vanam facit
ergo ipsa reddit justitia gloriae in potente non esse: ergo et tollit
genti ut sit dependens a demeritis predestinati: et coenter
tollit libertatem ac ipsi amittendam q demerita.

461 Ostendo: posito eo decreto, non manet Deus in
differens ad negationem gloriae: ergo posito eo decreto non est ipsa
negatio gloriae: ant videtur certum: quia q illo decreto se Deus
determinavit absolute et efficaciter ad dandam gloriam: sed voluntas
determinata absolute et efficaciter ad effectum non manet indifferens
ad illud, aut illius negationem: ergo Deus posito illo de
creto non manet indifferens ad negationem gloriae. Pro huius mi
noris esse probo: quia voluntas absoluta et efficax faciendi ali
est virtualiter odium negationis ipsius, aut q in eodem recidit
est virtualis volitio non ponendi negationem; sed eius volitio est
est non ponendi naturam, aut eius odio negationis impossibile est
volitio et amor efficax ipsius negationis, aut indifferentia ad
ipsum ut de se patet: ergo. Maior probo ex terminis: quia si posito eo de
creto, esset adhuc potens non dare gloriam, ideo esset quia scilicet Deus non pos
set se solo gloriam ponere aut solvere, scilicet quia posset adhuc vi
tare decretum absolutum et efficax, sed consequenter circa positionem gloriae
et non positionem naturae eius: sed utrumque est evidenter impossibi
le: ergo posito eo decreto non manet potens non dare gloriam: ergo eo posi
to, sive ponantur, sive non ponantur merita predestinati, non
non ammittet gloriam: et coenter vi talis decreti non manet li
ber ad eam ammittendam.

462 Ostendo 2°: impossibile est Deum efficaciter et absolute

decernere, et perveniat cras, quamvis eo decreto abstrahat a mediis, vel nubibus, precibus, aut suggestionibus, et tamen cras non veniret: ergo scientia decreta gloria efficaciter et absolute, substantia impossibile omnino est quod non producatur gloria substantialis. Paritas urgens est pro contrario, et tamen est certum: quia cum obtinet decretum in hoc casu possit à solo Deo fieri, et absolute illud volvent, quamvis indifferens maneat ex vi illius decreti ad hec vel illa media; tamen non manet indifferens pro determinatione ad substantiam pluviæ, et hoc postrea impossibile est ut non fiat: ergo similiter quamvis semel decreta gloria efficaciter et absolute quo ad substantiam, maneat Deus indifferens ut per hec media vel per illa eam conferat, non manet tamen indifferens pro determinatione ad substantiam gloriæ: atque adeo impossibile omnino erit, quod hec quo ad substantiam non ponatur, et deficientibus meritis.

463 Ultra denique: si Deus decerneret absolute et efficaciter ante prævisa merita non dare gloriam impossibile esset gloriam obtentio eius ex meritis, cum decreto eius absoluto non producendi gloriam non posse stare productio eiusdem: ergo posito decreto dandi gloriam ante prævisa merita non minus impossibile est negatio gloriæ pro hanc causa quia non minus opponitur negatio gloriæ ipsi gloriæ quam gloria sue negationi, cum utraque sint contradictoria; supposito decreto circa negationem gloriæ est impossibilis gloria quia ipsorum opponitur cum sua negatione: ergo similiter posito decreto circa gloriam substantia impossibilis est huius negatio: ergo et impossibile est hanc amittere per demerita prodestinati, qui postrea potens per merita acquirere gloriam non posse aeque bene per demerita illam amittere, quod dicere sustineri non potest.

464 Aliter 2º et satis probabiliter suadentur sic per eadem ... : decretis praedictis tollitur nos formis in gloria: ergo est impossibile seu impossibile cum providentia praedestinativa quod Deus habet de facto circa bona ... ex antecedenti: quia nullus non de facto dari gloriam

in premiis honoris operis sumit ansam: quia de ratione premii ut sic est quod remunerans sit liber ad dandum vel non dandum honorem seu premium ad modum aut munus, saltem ante obsequium praestitum; sed supposito eo decreto ante praevisa nostra merita non est Deus liber ad non dandum gloriam: ergo posito eo decreto gloria non potest habere rationem premii. Consequentia bona est ex praemissis, et haec minor probatur exposite et explicatur probatione. Probatur igitur major quia de ratione premii est aliquid habere rationem illius, quo careret ille, si non praemiaretur: nam si idem omnino habiturus esset, etsi nullum obsequium praestitisset, quod remunerationem acceptisset, aut quid sui meritis facturus esset? ergo de ratione premii est ut ante merita posset remunerans dare vel non dare seu liber esse ad dandum vel non dandum.

469 Parco exemplis facile adducendis, et aliunde firmo ratione facta: nam praemium ob id dicitur remuneratio, quia est munus pro munere, aut gratia pro gratia: ergo aliquid habet rationem, et cum dari libere, aliquin si necessario daretur, nullum valorem moralem aut estimationem haberet contra illud Tertulliani ad Uxorem, quod aut necessitas praestat, depretiat usus: sic tenendum, ni fallor, quod adducit P. Parra disp. 23, ubi merita nullum influxum praestare in gloriam, si haec praeordinatur antecedenter ad illa. Fundamentum quod eius causalitas meritorum sit tantum moralis, et fiat mediante voluntate dantis, si ea voluntas mota, et detracta ad exhibendam gloriam, nulla ratione detrahitur postea per merita: quia eius voluntas ea ante satis sit ad productionem gloriae, nec ulla alia requiritur, ostendo breviter. Merita in hoc casu nullum influxum habent nec in voluntate illa antecedente, cum haec supponatur ante illa; nec in voluntate posteriore, cum haec non detur, nec dari possit ex dictis; ergo nullum influxum haberent in gloria, cum ipse motivum est alterutrum ex iis voluntatibus; ergo gloria sub illo decreto libertatis non dante non posset habere rationem premii; quod utcumque ratio est de [illegible]

quo ad Antos et hoes adultos.

§ 3ᵃ Argumentum occurrit =

466 Atra tq delag (nq Atra tq nil inveniat soluere, aut notatione dignus) et tq rogi eius. Obiices 1º: Adhuc posito eo decreto, nulla nessitas induceretur pdestinato: hic enim libere eliceret bona opera, et libere mala non eliceret: go nulla nessitas ei ineet ex vi pdicti decreti go libere posset gratiam pdere p mala opera ab ipso elicita. Omisso entimate, nonda coq, que satis falsificata est ex explicare pmissa n. 462. Igitur p nunc non ptendo, hoc illum narrt operari bene, aut non operari mali: omitto aut pmitto in hoc plenq libertatem. Sed ptendo non esse in sua potestate amittere gratiam sicto indeuste est et eam posset pdestinatam malis suis opribus gratiam amittere quatenus illis posset mouere Deum vt gloriam deneget. Sed licet mala opera libere eliciat, non pt mouere Deum vt ei non pferat gratiam: nq supposito eo decreto, non pt non pferre: go malis suis opribus, etiam libere elicitis non posset pdestinatam gratiam amittere. Hinc dato q peccaret, et in mortali decederet, adhuc Deus illi pferret gratiam qr decretum dandi illam erat absolutum, et non excludebat mala opera.

467 Obiicies 2º: supposito decreto, q Deus modo het non dandi gratiam nisi ex meritis virtualiter saltem vult, et decernit ista, hoc ipso q decernat gratiam: go ex vi eiusdem decreti volet virtualiter non dare gratiam si mala opera sint aut demerita adsint: et consequenter adhuc posito eo decreto posset Deus male operanti gratiam non pferre. Certe qui sic obiicit deserat nessitate et sq sua: nq iq non ponit decretum, quale posuimus, nempe decretum pscindens, et vi cuius maneat Deus indifferens ad gratiam dandam l. ex meritis l. sine illis. Dico go si decretum sit, quale posuimus, vrgent

cratione facti; si autem inducat aliud exposcens ... liber merita, recidet in 3 moy ex appositis n. 460 de quo longa disceptatio non ... manet. Loquendo ergo de decreto absoluto et efficaci ... dependente a meritis ... illo repugnaret et impossibile foret decretum, ... meo ... Deus ... dandi gloriam nisi ex meritis.

468 Obiicies 3º: posito eo decreto independenti, adhuc manet Deus indifferens ut det gloriam ex meritis vel sine illis; si quidem ... se habuit in eo genere, nec aliquam horum ... excludit ergo in quo postea ... mouent merita, ergo decretum illud non tollit libertatem merendi gloriam. Resp. distinguendo ... manet Deus indifferens ut det ex meritis ~~et ... ex ... illis ... decretum ... indifferens ... ad dandum ... ... Deus ... consequens~~ ... sine illis, transeat ... ut det ex meritis et non det non ... quod ut dixi, Deus ex vi illius decreti non manet indifferens, sed absolute determinatus ad dandum. Unde dato ... sequente distinguo ... ergo decretum illud non tollit libertatem merendi et non merendi; transeat merendi vel amittendi, ... Itaque voluntas nostra non est libera ad adquirendum suis meritis gloriam, ... illius non adquirendum, sed ad amittendum suis demeritis quod sicut bene operando adquirit, ita male operando perdit. Unde posito eo decreto voluntas posset suis meritis obtinere ... tamen non posset suis demeritis illam amittere: quod etsi haberet plura peccata, nihilominus gloria futura esset, quod ... ante peccata erat absolute decreta. Uno verbo; decretum illud ... dat, ut postea alia voluntate gloria ... ex meritis; non autem ut denegetur ex demeritis et hoc ... libertati potestati ad amittendum illam.

469 Denique ... ... eiusdem ... duo ... non ... obiicies ... Deus promisit vitam eternam ...

in gratia; et tamen praevisis meritis, gloria datur in praemium; ergo necessaria non est libertas in donante: siquidem supposita promissione Deus non manet liber ad non impendendum. Confirmatur: Christi gloria promeruit gloriam sui corporis, ad quam erat Deus determinatus antecedenter; ergo potuit hanc gloriam promereri Christus. Item: Electos ejus donare cum praemiis, quos ex praedictis electionis erat antecedenter determinatus ad illa donandum. Resp. ad propositum distinguo consequens: ergo non est necessaria libertas in dante ante merita exhibita, concedo; post illa transeat consequens. Est dicere: ante quam sint mea merita, donans debet esse liber ad dandum, et non dandum, ut hac vi meritorum aliquid acquiram quod non haberem sine meritis. Quod vero his suppositis non possit donans non facere, non derogat virtuti meritorum, sed potius eam commendat, utpote quae necessario connectuntur cum praemio, saltem ex parte Dei statuentis gloriam sub ipsorum conditione.

471 Ad 2. ut servetur communis doctrina tradita, negare poterimus necessario supposita antecedenti, quod ulterius ante perfectionem meritorum Christi, fuerit Deus determinatus ad dandam gloriam corporis ejus. Itaque licet ante ejus meritorum perfectionem fuerit aliquis titulus ex parte Christi ad gloriam corporis, vi unionis hypostaticae et visionis beatificae, Deus tamen non propterea determinatus erat ad eam gloriam conferendam. Unde bene potuit postea ex aequo determinari, et intuitu unionis, et intuitu meritorum ~~ad gratiam~~. In nostro vero casu supponitur gloria necessario futura ante praevisa merita; et ad illam gloriam necessario futuram est, quia vi entis praemium illorum, quae postea eliciantur.

Nº 4. Repugnat 3us modus adstruendi electionem absolutam et efficacem ad gloriam post coronam ante praevisa merita.

472 Porfecit titulus, unus ex praecipuis delectis, quibus decidenda est quaestio praesens. Pro cuius maiori explicatione, suppono 1°: nos iam loqui de Dei decreto decernente gloriam non solum ut praemium, sed etiam ut coronam et praemium: et consequenter de decreto decernente dare gloriam intuitu meritorum. Suppono 2°: decretum hoc atemporale esse scientiae mediae de meritis, distinctae scientiae visionis sub ratione ultima, quae habet aut illa cognitionis sancte praeferendi. Suppono 3°: delectos nunc non loqui de decreto absoluto et efficaci, quod tale sit extrinsece ratione mediorum, quae infert, et scientiae mediae, quam supponit; de hoc enim benigniori decreto benignior ratio ferenda nobis manet; sed de decreto illo absoluto et intrinsece efficaci proposito n. 427 quod intrinsece tale sit quatenus ex propriis visceribus, et internis principiis, ita nullo modo possit effectu frustrari, et oppositum cum carea obtinere intenti. Loquendo ergo de isto decreto

473 Dicta nostra principalis delecto sit. decretum absolute et efficaciter electivum hominum ad gloriam ut coronam ante merita eorum absolute praevisa, nec datur de facto, nec possibile est, sed prorsus impossibile cum providentia praedestinativa, quae Deus de facto exercet. Discedo hac delectione a 2ª sententia P. Suarez, et cedo tamen P. Vasquez allatam n. 457. 1ª delectionis pars, quae loquitur de facto, pendet a 2ª, quae loquitur de possibili: quare hac ostensa, illa etiam ostensa manebit: nam semper valet bene a negatione [illegible] ad negationem [illegible]. Parco pro nunc Patrum, et Scripturae auctoritatibus: quas melius adducentur, cum dicemus quaenam electio efficax ad gloriam excludatur, quam dabimus possibilem, adstruendam scilicet in Deo de facto. Non tamen praetermittam inditum, quo Ex.[illegible] acerrimus oppositae sententiae propugnator, favet sententiae nostrae, dum veritate cogente, sic de illa fatetur lib. 3° de auxiliis cap. 16. n. 8: vel vera probabilis, et nihil involvit aperte impossibile, vel quae aliqua ex parte accedat ad errorem Pelagii: et ideo sit

narū est ad exercendas opera cōtemplativas repugnan
vel sic stat; potius est ferenda ad libertē cū gra volun
ta, e inducenda talis gr̄ ne sitiā, que liberte tollat sic
efficaciq.

474 Venio igitur ad fundam̄ty opinij a me expositg.
Sor cōstitutus e simpliciter liber ad glā obtinendā vel ami
tendā; sed si Sor est a Deo electg absolute et efficaciter ad gloriā
electione iā dicta, quis efficaciter regulata, prevenit sciā media
de illis mentis, n̄ est simpliciter liber ad glā obtinendā vel
amittendā: ergo talis electio nec dari nec dari q̄ in hac pro-
videntia, et legibg eij. Cōstat maior ex hucusq dictis, et esa
bene infr. Et minor prob. suppone Sor existens in gratia vrge-
ri in ultimo vitę instanti tentatione inclinante illū
ad peccatū mortale, et arguitur sic: Ut Sor sit simpliciter liber
in eo instanti ad glā obtinendā l. amittendā, debet in illo
et quatenus e sub vocatione gratia absolute existenti here pot.
completa seu proxima ad consecutione glę, et ad amissione eius
sed hanc pot n̄ heret in eo instanti, et pariter sub voce illa
absolute existenti, si fuisset electus ad glā p electione predicta: ergo
si ille fuisset electus n̄ est in illo instanti, et sub voce absolute
existenti simpliciter liber ad glā obtinendā l amittendam.

475 Probo minorē huius discursus: qa si Sor eo instanti
et sub ea voce absolute existenti heret pot cōpletā et proxi-
mā ad consecutione et amissione glę, heret etiā pot ad frus-
trandā electione efficacē predictā; sed hec pot e chymera
apud Aut opinij disputamus: ergo et illa alia de qua
loquimur. Maior prob: qa si Sor eo instanti et sub ea
voce heret pot cōpletā et proximā ad consecutione et a-
missione glę, heret sine dubio pot ad componendū caren-
tiā glę cū voce gratia tunc absolute existente; sed ex
ipso heret etiā pot ad componendū eandē careā glorię

cu electioe efaci qa si Peg eo ipso e sub ea vocoe heri pog proxima ad opendios e amittos glia heret quoq poi ad frustrand electios efacis.

476 Fundamentu enim e: qd electio illa efax, vel ipsi ctio patenti, e caa satis media e remota vocationis gruis existens in Dro abfide pco ipso obtine ad vincend in illo tentaes urgente: go ea vocatio abfide efacis supponet pcaliquo prior [illegible] satis remi fecta electios efacis. go ea ipso q heret Peg pog ad opo nendu carey glie cu ea vocatioe, heret sufficient proam ad opoend eandj carey glie cu electioe efaci caam vocatios illg: e coenter ad frustrand electios efaci. bes. sit hec coa; qd ex tris ipsis manifestus videtr ni posse Peg here pog ad opoend carey glie cu efac electios efacis, vel cu vocatioe congrua, quin ipso sub heat pog ad opoendu eandj carey cu caa illius efaq hic e nunc ocurrente ad illg, qualis e electio efax, que sitexenj e ansy, ni pe ni existere semp et durare.

477 Evincit discurs iste omu ex duobg, l. scil. Pecg here pog ad frustrand electios efacis, si Dri libertas ad glias obtinendj l. amittend intemerata psistat l. si ad frustrand electios efacis ni heat pog, ad ee de liberte Dri ad glia obtinend l. amittend. Quod ipsy sic denuo declaro, e pbo. Quod electio efax vel abfida ad gliaj heat adeo nullaj e in poteste Dri, siquidj ante illa se pcedunt prevsa sub elitioe opra honesta Dri, que est in eo statu (teste Augustino gtra Marsilienses) nulla vis hent ad omerend bey p mu meritu, l. impetrationey. At supposita sit tali electioe, et in sensu opposito

sit Pory quin amittere gam, qe etiam frustrare electionem et si non potest amittere gam, non manet semper liber ad consecutionem et amissionem gae: ergo cum nullum detur medium inter haec duo extrema, devorandum erit varium unum illorum, sit sed admittatur praedicta electio: cumque fictiam etiam merita sit pa ad frustrandum illam, devoranda necesse restat iactura libertatis humanae.

478 Propria haec nostra sententia non probat, ut observastis, non posse Pory electum ad gloriam, electionem quam impugnamus, adquirere illam cum aliqua libertate; debere ita posse, et de facto ita adquirere illam, ut non possit eam amittere, aut ab ea cadere. Unde ex vi probationis, quis Pory electus, et in suo statu electionis liber maneat in adquirenda gloriae liberte, ut ita loquar, quo ad individuationem, quatenus potest acquirere illam, etiam in ultimo instanti vitae tentatione pulsans, resistendo illi per hoc, et illo opere honesto, ex hoc vel illo motivo non tamen liberte quo ad speciem: quia et si possit acquirere gloriam libere liberte sufficienti ad merita; non tamen potest libere et per demerita ab ea cadere: qualiter in fide dici solet de Christo Domino adimplente libere praeceptum Patris quin tamen posset illud absolute et simpliciter non adimplere. Propositum sensus asse- fundandum; aliae sunt impugnationes solutae, quas discursus facto adhibent adversarii.

§ 2ª Prima solutio et eius impugnatio

479 Aiunt 1º ingeniosi RR. Pory in casu posito esse simpliciter liberum ad obtinendum vel amittendum gam: et consequenter habere etiam simpliciter potestatem completam et proximam ad carentiam gae; non tamen ad frustrandum electionem efficacem Dei, nec ad ponendum cum tali electione et in suo statu illius praedictam carentiam gae. Et contra quod ipsi se: quia omnia principia tam ex parte

dei, a ex pte hoc influentia pxa et immediate vtriq alteri
libertatis indiuidue cooperationi tribuitur, et nec etiam conditiones pse
necessario requisitis ad eorum principiorum influxum: immo
etiam quaeque prima remota et mediata petita pro se ac ne
non a principio proximo vel ad eius concursum, vel ad influxum praestandum
possit absolute et simpliciter cum carentia illius resistentiae tentationi, et cum consensu mortali in ipso, ac proinde cum carentia
etiam gratiae.

480 At vero electio efficax ad gratiam cum non sit principium proximum aut
immediatum, neque etiam conditio principij immediati per se et necessario
requisita, nec item sit principium remotum vel mediatum per se et necessario
requisitum ad concursum vel influxum principiorum proximorum, sit
dicit electio ea non antecedit pro priori naturae, seu causalitatis proximo et immediato actus resistendi tentationi: et consequenter
voluntas habeat potentiam completam et proximam, et antecedentem simpliciter ad amittendum gratiam, cum potentia haec surgat ex principijs proximis,
et eorum conditionibus, et ex principijs mediatis seu remotis per se necessario requisitis; non tamen habere illam ad frustrandum electionis efficaciam dei. Et ratio est: quod electio ista absolute et simpliciter
non antecedit nec supponitur pro eo priori naturae, et causalitatis,
cum non sit nisi principium remotum, vnde haec et per accensum recurrentiam
potentia aut ad frustrandum aliquatenus non est simpliciter potentia ad carentiam obtinendi illius actus, sed ex suppositione et in sensu composito talis.

481 Vnde non absolute et simpliciter loquendo, sed quasi
[illegible] et ex suppositione, seu vt explicant RR, considerato priori
naturae et causalitatis mediato et remoto, vtilis [illegible] et concurrenti per accensum, sive quod idem est, considerata electione efficaci ad
gratiam vt principio remoto, vtilis se et per accensum recurrenti,
et (verba [illegible]) considerandis etiam ipsis principijs proximis
redargiane vt applicatis per electionem efficacem, voluntas non [illegible]
potentiam ad amittendum gratiam, nec libertatis in ea posita [illegible]

qa aliq: ret evidens here poa ad frustrandu electioe efficac
sequidg tunc ea poa Ineiret voltu in suo spectu illius applica-
tionis aut electionis

482 Placet n' pauci solutio hec; ad plurib displicet
cum ipsi sit arctor, et priores impugnans. Pot de facto in casu
posito pt simpliciter amittere gra et jungere nae eis cu
vocatione congrua absolute existenti et cu cau spica illius: qo er-
go potens de facto hic et nunc jungere eande carea
gra cu electioe efficaci ad illa. Ang e ittu et coa ex illo bo-
na e: qa cta ad electio efficax p aliquo priori de facto
hic et nunc, ut villiter sit et y accens est nihilominus
re vera et a pte rei fructuale et immediato cas phice con-
currentis ad vocaoe illa qo nec dari, imo nec intelligi pt
q de facto hic et nunc heat poa ad jungendu carea
gra cu ea vocatioe, et eis cau spica, quin sit heat illa
de facto hic et nunc ad jungendu re vera et a pte
rei eande carea gra cu electioe efficaci ad illa.

483 Suadetr hec coa qa omne priu seu caa, qu
de facto re va et a pte rei influat, et concurrat, debet
praeire et anteire effu p aliquo priori, et effu etia debet suppo-
nere illa existens in se, et antecedentem pro eo priori. Sed
vo priu aut caa sit p accens et villiter so ad effu, nil
officit: qa antecedentia illa ad effu in se, et in sua
exa p priori ante illu n' oucit prio, aut cas ex modo
officio concurrendi et influendi, sed potius ex ipsa substantia
concursu, sive q ide e n' oucit et ex eo q influat phice
aut p accens villiter sit, aut nario. sed potius ex eo
q absolute influat hic et nunc, sive hoc, sive illo
modo. Cuius ulterior ro e: qa modus concurrendi di-
versus n' tollit antecedentiu et suppositionem cas, sed illa
servata tang roe generica ad omnes cas quanis modo

de facto vel via currentes, adducit diversas vel fusas contra
gentes vel illas gentes: ergo si ut faventi Adv. eius, Deus potest iun-
gere carentiam gratiae cum voce gratia absolute existenti, et cum causa
principali talis vocationis, iungere etiam poterit eandem carentiam
cum electione efficaci: siquidem haec etiam de facto influit et dicit
ordinem ad causam principalem vocationis, et sic de facto antecedit
effectus vocationis, et ut sic est exercitum suppositum ab ipso.

484 Ut haec magis declarentur: supponamus doctrinam
Adv., qui quantum ad praesens attinet, triplex quasi instans signum
distinguunt in Deo. In 1º post suam mediam vocationis gratiae
ad vincendam tentationem urgentem, pro ultimo vitae instanti
collocant electionem Dei ad gloriam ut prius vel via et a qua vel
influens virtualiter et immediate in volitionem divinam qua Deus
eligit vocationem gratiae. In 2º ponunt hanc volitionem
quae tamen et realiter influit in talem vocationem et est causa principalis
illius. In 3º denique statuunt ipsam vocationem gratiae absolute
existentem in tempore, consequenter ad quae dicunt Deum efficaciter
electum ad gloriam per ut positum in 3º et ultimo instanti sub voce
gratia absolute existenti supponere volitionem vocationis
gratiae pro 2º gradu existentem et intentionem efficacem gloriae existentem
etiam indefectibiliter in 1º gradu et sub quoque vere et actu
influentem immediate in praedictam volitionem, et mediate in vocationem
praedictam. Caeterum addunt influxum immanentem electionis
efficacis in vocationem gratiae esse ex necessitate et ad melius esse.

485 Hoc supposito non curo de modo influendi electionis: nam dicens sufficit, ut Adv. concedunt, eam hic et
nunc tamen et vere realiter influere in vocationem, satis manifeste
evinci existimo non posse Deum non habere potentiam ad iungendam
carentiam gloriae cum electione efficaci, si sel vel via posset carentiam
illam iungere hic et nunc cum voce gratia existente
in 3º gradu et cum volitione talis vocationis existenti in 2º gradu

Nam lumine vel certe mihi licet, posse re vera e̅e a[illegible] rei quae sit causa prox. tu influente et a quo est tu effect, ad quod possibiliter aut probabiliter iungi valet cum ipso effectu. Quis enim dubitet iungi posse cum substantia aquae calidae, vel carentia illius quae solet iungi cum calore producto, et cum calore prox. producente, in qua aqua influit immediate hic et nunc, saltem in genere causae moralis, licet non per se, aut naturae, sed ex accidenti, eo quod calori prox. producenti actuale sit esse potius in aqua, quam in alio subiecto? ergo sicut in nostro casu.

486 Praeterea ab adversariis fatentibus, quod si causa mediata esset per se et naturae requisita ad producendam causam prox., posset cum ea iungi quod solet iungi cum causa prox., et effectu eius: ergo idem etiam dicendum erit, quamvis causa mediata per accidens et ad modum conditionis hic et nunc influat tamen et de facto. Probatur minor consequentia: quod posse iungi cum causa immediata et eius effectu non provenit ex titulo possibilitatis, aut necessitatis per se, sed ex antecedentia et praesuppositione; at haec antecedentia, et praesuppositio reperitur etiam in causa mediata utilis sed, et ex accidenti concurrente ad effectum, dum tamen influat: ergo cum ea etiam iungi potest quod valet iungi cum causa prox., et effectu eius: et consequenter cum electione efficaci ad gratiam mediate influente, tamen et vere in vocationem congruam iungi valet carentia gratiae, quae solet iungi cum ea vocatione, et causa prox. eius.

487 Replicabis forte per adversarios. Pro genere aut principio rerum et causalitatis, per quo existunt conditiones et praerequisita naturae et per se sive remote sive prox. non existit electio efficax ad gratiam: cum haec per se et naturae nullatenus requiratur, siquidem ipsa non existente poterat Deus conferre voluntatem dandi vocationem congruam: ergo etiam si Deus efficaciter electus ad gratiam habeat prop. prox. et completum ad iungendum carentiam gratiae cum omnibus praerequisitis pro illo priori; non

tacen hebet illa ad iungendum talem carentiam cum electione, cum haec non exeat pro illo priori. Et ideo quamvis non exeat electio efficax pro illo priori, exit nihilominus pro alio priori et signo ... quo vere et realiter influat in eam per vocationem congruam; ... hunc influxum praestare non valeat, si realiter non exeat pro signo antecedenti, ut est evidens. Ergo pro signo et priori eiusdem, et causarum necessariarum ad summum praescindere ab electione efficaci ordinaria. Sic haec ea.

488 Et subsumo nunc: sed hoc non sufficit ut non deberet posse iungi cum electione efficaci carentia gratiae, quae valet iungi cum vocatione congrua, et cum praesentia eius: ergo. Probo subsumptum quia quod pro signo et priori naturae ac causarum necessariarum praescindatur ab electione ordinaria, non inducit positivam obstructionem, aut negationem talis electionis pro alio antecedenti signo exeuntis et influentis; sed eo ipso non sufficit ea praecisio ut non debeat posse iungi cum electione efficaci carentia ... quae valet iungi cum vocatione congrua, et cum eius praesentia, quidem ea electio possit exeunte, et vere tunc influente ... tunc vocatione congrua: ergo non sufficit dicta praecisio, ut non debeat posse iungi cum electione efficaci, et priori ipsius, nunquam deinceps negato, carentia gratiae, quae valet iungi cum alio ... ordine conditionum et causarum necessariarum non afferente positivam ... vocationis prioris antecedentis et electionis efficacis existentis ad ipsam ... ergo si quod ei ignoti electio est intrinsece et essentialiter infrustrabilis ... non posse iungi cum carentia gratiae inducta per peccatum ... sub illa non manebit liber ad gratiam amittendam ... sicut ab initio contendimus.

489 Impugno aliter eandem Recentiorum solutionem. ... ultimo instanti vitae Deus electi efficaciter ad gratiam, et ... fati tentatione inclinante ad mortale, non posset ei ... concursum generalem ad peccandum; ergo Deus in eo instanti non ...

absolute et simpliciter liber ad gloriam amittendam, nec habet potentiam et completam proxime ad carentiam illius. Cons. autem suppositi ordinaria est: quia suppositum in eo instanti quia leges in hac providentia de facto latas a Deo, non potest amittere gloriam, nisi cadendo a gratia per peccatum; ergo si non habet tunc proxime potentiam et completam ad peccatum, cum careat concursu generali Dei ad exercendum illud, nec etiam tunc habebit absolute et simpliciter proxime potentiam et completam ad gloriam amittendam.

490 Probo igitur ans: quia non valet Deus offerre suum concursum ad eum statum impossibile; sed tunc peccatum penderet a Deo impossibile quia probatur. Probo minorem: quia tunc penderet a Deo vocatio congrua absolute expensa in eo ultimo instanti et non utcumque, sed ut pendens actu hic et nunc ab omnibus illius causis quae de facto concurrunt ad illam; nisi enim ea prius videat, minime offeret concursum suum generalem ad peccatum; sed una earum causarum est electio efficax omnino incompossibilis cum mortali in ultimo instanti vitae Dei praedestinati; ergo tunc penderet Deus Dei peccatum ex impossibile ex suppositione incompossibilitate electionis efficacis cum illo, aut ex suppositione vocationis non congruae ut in sensu composito cum electione efficaci incompossibili omnino cum peccato.

N° 5° Secunda solutio et impugnatio eius

491 Iº aliter respondent argumento nostro R. P. doct., ut illud solvant. Concedunt itaque, Deum constitutum in ultimo instanti vitae, et sub vocatione congrua absolute expensa, et ab omnibus suis causis hic et nunc actu pendente, non habere proxime potentiam et completam ad peccandum, neque ad gloriam amittendam; nullum tamen inde libertati Dei exercere tum: quia impotentia illa non est antecedens sed consequens. Haec illorum est: nam electio efficax, ex qua oritur illa impotentia supponit se sub definitione actus liberi, et vult etiam

ut ille libere exerceat in statu absoluto: proinde quae se applicat ea gratia et eodem modo, quibus et quo voluntas Christi in statu vocationis operans libere presta fuit. Nunc pro maiori claritate demus, Christum efficaciter electum ad gloriam, urgeri praecepto de habenda dilectione Dei in ultimo instanti vitae. Quo dato,

492 Impugnatur solutio data. Christus in statu actuali vocationis non est proxime potens ad gloriam amittendam per violationem praecepti in aliquo instanti antecedenti ad ultimum; nec etiam in aliquo priori naturae eiusdem instantis ultimi, pro quo non existit vocatio Dei. Ratio 1a est ipsa hypothesis, quam fecimus. Ratio 2a est: quia vocatio Dei est omnino necessaria ut Christus posset peccare, seu violare libere praeceptum omittendo amorem quem posset ex vocatione elicere illius. Deinde neque est proxime potens ad gloriam amittendam per peccatum in eo ultimo instanti vitae per priori naturae per quam existit vocatio Dei tunc pendens hic et nunc ab omnibus suis causis, et fatentibus adversariis. Nec in fine est proxime potens ad gloriam amittendam in posteriori naturae eiusdem instantis ultimi: tum quia illud posterius non est pro quo de indifferentia ac detractione; tum quia etsi admittatur per posteriori illo posse recedi a vocatione, attamen cum haec praecesserit per priori, et non fuerit postea destructa et negata, non poterit in aliquo posteriori eiusdem instantis exire potentia illa proxima, utpote quae tali vocationi, ut hic et nunc actu pendenti a suis causis vere et realiter repugnat: cum non sit recursus ad aliud posterius reale instans pro astruenda eiusmodi potentia in Christo, cum illius supponamus in ultimo.

423 Excluditur contra solutionem horum Patrum: quia si vera ea esset et Christus consideraretur in statu absoluto, in nullo instanti aut priori illius status erit proxime potens ad gloriam amittendam per peccatum. Hoc autem absurdum esse, constat 1o: quia si ita quaeris potestas adhuc in vita esset impeccabilis, et de sua gloria ita securus, ut formidare non

posset de damnoe opposita, saltẽ in ultimo instĩ vitæ. Dico quod sic etiã eius dilectionis Dei, et quicunq alius, per quos Petrus in eo instĩ adimpleret præceptum obligans sub mortali, non est liber, nec meritorius: siquidẽ in illo instĩ, aut priori naturæ status absoluti haeret Petrus in tũ lo. pos. præc. et completus ad omissionẽ illius. Qui licet possit denominari liber a libertate conditionata, tamen non sufficit, ut sit et immediate evadat liber in statu absoluto, et multo minus ut est meritorius, et laudabilis. Hæc pro nã libertate Petri in statu absoluto.

494 Et ut eo status pro nã libertate ejus in statu conditionato, inde quæ de novo impugnes solutionem datam, Petrus loquar de Petro, qui in ultimo instĩ vitæ urgeat præceptum de diligendo Deo: et opportune sub permitto, duos status conditionatos dari posse; alterum in quo Deus pardeat Petrum operaturum libere, si ei detur vocatio, et aliã comprincipiã ex se indifferentia: et in hoc statu conditionato Deus cognoscit actum oriri libere a voluntate: et alterum quo Deus pardeat Petrum operaturum, si ei dentur ultra principia de se indifferentia, efficax etiam electio ad gloriam: et in hoc statu conditionato non prænoscit Deus actum oriri libere a voluntate: quia sicut ea electio posita in statu absoluto impedit potentiam proximam in eodem statu ad omissionem ejus, seu peccatum, et consequenter tollit indifferentiam proxima et libertatem in actu lo. ad actum præceptum: ita similiter posita conditione impediret pariter illam potentiã in statu conditionato. Et ratio est: quia Petri voluntas non connectitur minus cum actu præcepto in statu conditionato, posita electione conditionate, quam in statu absoluto posita absolute.

495 Unde sic conficitur argumentum: status absolutus qui de facto ponitur hic, et nunc consurgit ex elec-

tione eficaci ad gloriam posita a parte rei: go
statu conditionato huic absoluto correspondens est electio
quo Deus prævidit operaturum Petrum, si ei daretur per
alia comprincipia de se indifferentia, electio
quoque intrinsece efficax ad gloriam. sed in hoc statu
conditionato non reperitur libertas, ut ipse dicebamus:
mus: go nec in statu conditionato correspondenti directe
statui absoluto, qui hic et nunc positus est a parte
rei. Unde evidenter per electionem intrinsece efficacem
non solum tollitur libertas in statu absoluto; sed etiam in
statu conditionato respondente directe illi absoluto. Sic ve
ra est horum RRum solutio. Nec iuvat quod in alio statu
conditionato detur libertas: quia ille non transit in abso
lutum: atque adeo per accens se habet, et concomitan
ter respectu status absoluti, qui nunc ponitur
de facto.

496 Denique solutio ista falso dicit electio
nem eficacem prædictæ naturæ non esse suppositionem
antecedentem, nec mutare connaturalem modum operan
di voluntatis. Nam contra 1. est quod illa suppo
sitio est causæ de facto influentis, sed suppositio causæ
de facto influentis est ans: alioquin nec suppo
sitio physicæ prædestinationis etiam positæ dependen
ter a scientia media esset ans: quod enim semper
negabimus: go et suppo illa ans esset. Item 2. est quod
Deus prævidens electionem efficacem esse hic,
et nunc causam operationis cohiberet concur
sum generalem ad amissionem gloriæ per pecca
tum; sed hic concursus est unum ex princi
piis immediatis et connaturalibus actionis
liberæ: go prædicta electio mutaret modum

congrua dumtaxat operandi voluntatis. Deser-
viunt pro hoc discursu, quae diximus n. 490.

§. 3.ª Tertia, et communior solutio,

eius que refutatio.

497 Communior solutio argumenti fac-
ti et conformior principiis Patris Suarez est
per electionem efficacem praedictae naturae non le-
di libertatem; quia, licet sit causa hic et nunc
mediate influens, et omnino incompossibilis cum
carentia gloriae; tamen potest impediri a volun-
tate ut existenti in statu absoluto; et ratio est:
quia voluntas Petri in statu absoluto existens sub
vocatione congrua, potest proxime pro priori
resistere tentationi: ergo si non resisteret, ut po-
tuit, non fuisset resistentia futura sub condi-
tione talis vocationis: et consequenter nec prae-
cessisset in Deo scientia media de efficacia voca-
tionis: quae in potestate, et libera voluntatis Pe-
tri determinatione considerata in statu abso-
luto est saltem indirecte impedire seu facere
ut non praestiterit electio efficax ad gloriam
quatenus in eius potestate est impedire, seu fa-
cere directe, ut non praecesserit scientia media
de efficacia vocationis, sine qua scientia,
utpote essentialiter requisita, nullatenus exis-
tere potest electio efficax ad gloriam.

498 Impugnatur tamen solutio haec ex
vi rationis nostrae fundamentalis: sic igitur argu-

mentor: posito Petro in statu absoluto et in ultimo instanti vitae sub vocatione existenti, et pendenti ab omnibus suis causis remotis, et proximis hic et nunc actu influentibus in illam non est possibilis carentia aut omissio illa libera actus resistendi tentationi: ergo ratione talis omissionis non erit in potestate Petri impedire seu facere, ut electio efficax non praecesserit. consequentia ex antecedenti evidens est: nam ratione chymerae nequit Petro convenire potestas realis ad effectum verum. Antecedens vero constat ex dictis sect. 9a et iterum ponitur ob oculos: nam frustratio electionis efficacis Dei non est possibilis; sed tunc carentia vel omissio libera actus resistendi tentationi esset frustratio electionis efficacis: ergo tunc non est possibilis talis carentia. Suppono maiorem, et probo minorem: quia frustratio electionis efficacis in omnium sententia est carentia obiecti efficaciter electi in sensu composito electionis efficaciter illud eligentis; sed tunc haec duo simul convenirent carentiae vel omissioni liberae actus: ergo tunc haec omissio esset frustratio electionis efficacis.

499 Fundamentum huius ultimae minoris est: quia in primis Petro mortaliter peccante in ultimo instanti vitae per omissionem liberam accidentalem, et gratia finali consequenter deperdita, sequitur necessario carentia gloriae. Deinde careret

etiam sensus compositi ellectionis efficacis ad gloriam: quia tunc daretur vocatio hic et nunc actu pendens ab ellectione efficaci ad gloriam tanquam a causa actuali, seu actu ante et influente mediate saltem et remote in ipsam vocationem; quae quidem dependentia, et influxus dari nequit a parte rei nisi fiat suppositio seu sensus compositus ellectionis efficacis sic influentis: ergo tunc haec duo convenient carentiae et omissionis liberae actus; sive quod idem est, omissio actus libera haberet secum adiunctam carentiam gloriae ex suppositione, et in sensu composito ellectionis efficacis ad gloriam, et consequenter tunc esset frustratio talis ellectionis: ergo per hanc omissionem non potest Petrus impedire praedictam ellectionem, et inde solutio manebit nulla.

500 Replicabis: hoc totum verum esse, si daretur ellectio efficax ad gloriam quando daretur omissio libera actus, ita ut semel ponerentur, et invicem coexisterent; at quando omissio existeret, nullatenus existeret ellectio, quia illa esset actuale impedimentum huius retardans efficaciter eius existentiam saltem indirecte, quatenus videlicet impediret directe scientiam mediam de vocationis efficacia, a qua scientia pendet essentialiter existentia ellectionis: ergo haec adhuc impedibilis libere manet a Petro

absolute existenti per liberam omissionem actus in casu iam posito. Fateor ingenue sufficere hanc responsionem, ut sententia Eximii Doctoris probabilissima fiat; nihil ominus enim pro opposita, et consequenter pro libertate sic contra illam insurgo.

501 Ut predicta omissio existat vel existere possit, debet pro priori naturæ et in actu primo antecedere vocatio existens hic, et nunc independenter ab influxu etiam remoto electionis efficacis ad gloriam; sed hec independentia non prestatur, nec potest prestari ab omissione libera actus: ergo omissio ista per se ipsa nec est, nec esse potest impedimentum actuale predictæ electionis. Consequentia hec recte infertur, et maior ex dictis videtur nota: quia cum omissio libera tunc afferat secum carentiam gloriæ, et aliunde ut sit libera petat necessario vocationem absolute existentem et pro priori naturæ antecedentem ad actum, cuius est omissio, si hec vocatio penderet de facto hic et nunc ab electione efficaci ad gloriam precedenti, et influenti actualiter saltem mediate, et remote daretur sensus compositus huius electionis ita influentis, et consequenter darentur simul quæ necessaria sunt, ut predicta omissio induceret rationem frustrationis electionis efficacis ad gloriam;

quæ frustratio, ut chymera, neque existit neque existere potest: ergo ut prædicta omissio existat &c.

502 Probatur itaque minor syllogismi facti: quia ea independentia necessario omnino requiritur, et essentialiter antecedere debet pro priori naturæ et ex parte actus primi ante ipsam omissionem liberam: ergo talis independentia nec præstatur, nec præstari potest ab omissione libera. Consequentia hæc evidens videtur ex terminis: nam contradictionem involvit, quod aliqua entitas vel carentia præstet, vel præstari possit, quod ante illam omnino necessario et essentialiter præcedere debet. Antecedens autem quoad utramque partem probandum est. Probatur itaque quoad primam, quod scilicet independentia vocationis ab electione efficaci ad gloriam sit omnino necessaria, seu essentialiter requisita ad illam liberam omissionem actus. Probatur, inquam, quia de facto si vocatio congrua non existit independenter ab electione efficaci ad gloriam, debet existere dependenter ab illa, cum de facto sit nullum non detur medium; sed eo ipso quod vocatio existat dependenter ab electione, est iam impossibilis omissio libera actus; quia induet iam rationem frustrationis talis

ellectionis efficacis: ergo ut detur et dari possit praedicta omissio, requiritur necessario et essentialiter independentia vocationis.

503 Probatur insuper idem antecedens quo ad secundam partem: quod videlicet ea independentia debeat antecedere pro priori naturae: quia sicut se habet dependentia vocationis ab ellectione efficaci ad gloriam, ita se habet independentia ejusdem ab eadem ellectione: sed dependentia vocationis ab ellectione intrinsece efficaci ad gloriam antecedit pro priori naturae et ex parte actus primi ante actum secundum: ergo et independentia antecedit ante omissionem liberam quae est actus secundus. Ratio a priori, qua fundatur probatio, haec est: quia causa, maxime efficiens, debet prius dari et intelligi secundum suum esse formale, et entitativum, quam detur, vel intelligatur aliquis ejus effectus vel actus secundus: ergo juxta Philosophorum axioma: prius est esse quam operari ac independentia vel dependentia ab aliqua alia causa, proxima vel remota est vel ut affectio vel passio entitatis talis causae: ergo debet etiam praecedere pro aliquo priori naturae et ex parte actus primi ante omnem actum secundum illius causae et consequenter independenter ab illo: nam sicut causa non potest

habere suam realem entitatem ab ali-
quo actu suo secundo, ita nec passionem
seu affectionem entitatis suae.

504 Suadetur id ipsum commu-
nibus exemplis: nam amor objecti
petit necessario, et essentialiter cogni-
tionem ejusdem objecti ad praestan-
dum effectum formalem amantis:
combustio autem ligni saltem de poten-
tia ordinaria applicationem ignis
ad lignum; et in plurium sententia
actio voluntatis accidentaliter libera
carentiam imperii efficacis, et alia id
genus quae cuilibet passim occurrent;
et tamen hae omnes conditiones, aut
quasi conditiones praesupponuntur ex par-
te actus primi, et pro priori naturae
ante ipsas formas, quibus deserviunt;
quin per easdem valeant poni aut
induci: ergo similiter in re nostra an-
te omissionem liberam pro priori
naturae debet supponi ex parte actus
independentia vocationis ab electione
efficaci ad gloriam, quin valeat per
talem omissionem poni, aut induci.
Haec autem consequentia a paritate satis
urget: quia utrobique militat ea-
dem ratio. Confirmatur: quia si da-
retur, aut potest dari, aliquis effec-
tus, qui peteret omnino necessario, et

essentialiter oriri a causa producta per actionem; sive quod idem est, independenter a præsupposito subiecto tum talis independentia teneret se pro priori naturæ et ex parte actus primi ante ipsum effectum, quin præstaretur, aut posset præstari ab illo: ergo id etiam in casu nostro dicendum erit de independentia vocationis ad electione intrinsece efficaci ad gloriam respectu omissionis liberæ cum par omnino ratio detur.

505 Hinc tria collegenda sunt primum falso affirmari in hac tertia solutione posse Petrum in statu absoluto per omissionem liberam actus impedire electionem efficacem ad gloriam: nam revera non potest ex immediate dictis secundum hanc potentiam impediendi secundam electionem esse Petro insuperabilis et inevitabilis ab ipso siquidem hæc impotentia non potest superari aut evitari nisi per oppositam potentiam impediendi; quam tamen non potest Petrus habere nisi per aliquem actum secundum liberum, qui deinde nec potest esse actus positibus, ut est evidens; nec etiam omissio libera illius, ut iam ostendimus. Ex quibus duobus tertium colligitur, videlicet Petrum in ultimo instanti vitæ sub vocatione absolute existente, et hic et nunc de facto pendenti ab omnibus

suis caussis proximis, et remotis nullate-
nus habere libertatem ad gloriam amitten-
dam per peccatum; siquidem posita elec-
tione intrinsece efficaci non potest Petrus non
acquirere gloriam, et quod ponatur vel non
ponatur talis electio non est absolute in po-
testate Petri; siquidem omnino gratis habe-
tur a Deo; nec denique impotentia ista
vinci, aut superari potest a Petro: ergo is-
te sub predicta electione manet omni-
no determinatus, et sine illa indiferen-
tia, aut libertate ad amittendam glori-
am per peccatum. Alia que confirment
hanc doctrinam dabuntur dum de pre-
definitionibus agamus.

§. 3.ª

An saltem possibilis sit intentio absoluta, et extrinsece efficax glorię vt coronę ante prevISa merita?

906. Reiecta intentione absoluta et intrinsecè efficaci glorię vt coronę ante prevISa merita vt impossibili, seu irrecon-

citabili cum libertate predestinati ad gloriam amittendam per peccatum: et reiecto consequenter ut repugnanti secundo modo adstruendi electionem absolutam, et efficacem ad gloriam ante praevisa merita, quem proponit et admittit Pater Suarez ex numero 460, quotenus inducitur per predictam intentionem; placuit nihilominus eum penitus non deserere, et via alia inter nostrates ultra communi hunc eundem tertium modum probabiliter adstruere. Ad quod premittendum est ex materia de voluntate: dupliciter posse adstrui decretum intentivum de aliqua re: vel ita ut antecedenter, vel ex proprio predicato intrinseco sue efficacitatis connectatur cum effectu, adeo ut in sensu composito repugnent negatio consensus, et entitas decreti: vel sane ita benignum ut licet consequenter ratione mediorum, que infert, et scientie medie, quam supponit, in sensu composito non posset absque effectu esse, tamen si per impossibile daretur absque tali scientia, non repugnaret ex vi sui influxus esse absque effectu. Loquendo ergo de hoc benigno decreto intentivo glorie ut corone;

507 Conclusio nostra sit: modus

tertius, quem admittit Pater Suarez, quo videlicet Deus ante absolutam praevisionem meritorum dicat, volo absolute efficaciter dare gloriam ut coronam, ut praemium est, et Deo dignus. Prima huius conclusionis probatio erit explicatio illius. Pro qua suppono gloriam esse coronam et praemium, esse in illa denominationem extrinsecam provenientem ex meritis, intuitu quorum decernitur; nam cum eadem entitas gloriae, et eadem eius productio possent absque meritis esse, ut patet in pueris decedentibus in gratia habituali acquisita in Baptismo, fit hoc quod est esse coronam, esse denominationem sumptam ex aliqua forma extrinseca; haec autem nulla alia est nisi merita influentia in illam. Caeterum cum merita non causent physice gloriam, sed moraliter inclinando et movendo voluntatem dantis, fit ut eam, ut idem sit, volo ut Petrus habeat gloriam ut coronam, ac volo ut Petrus habeat gloriam ex vi voluntatis meae motae ab eius meritis. Et ratio est manifesta: quia si velle gloriam ut coronam est velle gloriam ut causatam per merita; et gloriam esse causatam per merita est gloriam dari ex vi cuiusdam voluntatis

meda, per merita; in idem porterea recidet, velle Petro gloriam, et coronam, ac certo ut habeat gloriam ex ea eandem voluntatem; quae determinata per merita.

508 Deducetur hinc: voluntatis effectus, seu electionis efficacis obiectum primarium, et in recto esse substantiam gloriae; de connotato autem esse voluntatem quamdam Dei, quae movenda sit ex meritis; ac proinde ipsa etiam merita, veluti de connotato amantur: Unde in praedicta voluntatis tria determinantur; videlicet entitas gloriae, voluntas Dei, et merita. Consequenter quae ex vi huius voluntatis ad duo determinatur Deus, ita ut non possit resistere: primo videlicet ad danda merita quae videt esse in sua potestate, cum viderit scientia media, cogitationes, quae si darentur, re ipsa consensum obtinebunt: secundo ad habendam, positis meritis voluntatem aliam, quae ex ipsis moveatur ad dandam gloriam, ita ut meritis existentibus non possit non ita moveri ad eam dandam.

509 Potest autem supposition doctri

na sic persuadetur: Deus amat glo-
riam ut coronam: ergo amat for-
malitatem coronae. Sed formalitas
coronae est denominatio extrin-
seca: ergo Deus intendens efficaci-
ter gloriam ut coronam, inten-
dit efficaciter hanc denominatio-
nem extrinsecam. Omnia sequentur
et probatur ergo: Si implicat a-
mari efficaciter denominatio-
nem extrinsecam, non amata
forma a qua provenit: quia ut
suppono ex meliori Philosophia de-
nominatio extrinseca, nihil est
aliud, quam forma denominatio-
nis, et subiectum denominati
ut videre est in subiecto visu cog-
nito, ~~[illegible]~~: ergo Deus effica-
citer amans hanc denominatio-
nem extrinsecam gloriae ut co-
ronae amat necessario efficaciter
formam huius denominationis.
Sed haec forma est voluntas divi-
na mota ex meritis, ac proinde ex
nostris meritis: ergo haec omnia a-
mantur ex vi illius volitio-
nis, et vi eiusdem determina-
ta manent, Deus quae deter-
minatus etiam ad duo, quae
dixi numero superiori. Con-
sequenter ad haec:

510 Suppono, secundo: hanc voluntatem elligentem efficaciter esse entitatiue liberalem, obiectiue vero onerosam: quia et si absque ullo merito habeatur illa voluntas, id est nullo titulo teneatur Deus ad eam habendam tamen respicit obiectum non dandum gratis, sed onerose, seu per merita. Unde vi predicte voluntatis gratis vult Deus, se non velle dare gratis: quia non decernit Deus gloriam, quia devita est (que est voluntas entitatiue iustitie) se decernit. Ut habeatur gloria, ita ut sit devita: quare utrumque intendit Deus, et quod debeatur gloria, et quod detur postea, quia tunc devita erit. Exemplo id ipsum declaro. Video te equi indigentem, et undequaque quaerentem, a quo possis emere. Decerno vendere tibi equum, et non gratis dare. Certe quod hic affectus sit circa obiectum iustitie habet ex suo obiecto; quia statuitur aliquid in quo iustitia exercetur, puta traditionem equi pro pretio, tamen hic et nunc iste affectus non est debitus titulo iustitie: quia non debebam ego illum ellicere

siquidem absque ulla iniustitia poteram illum affectum non habere. Unde licet gratis habeam, et liberaliter affectum istum, illo tamen tendo in obiectum iustitiae: ita quae est entitative liberalis, et obiective onerosus, ut dicebamus de affectu divino efficaciter ad gloriam elligente.

911 Et quia dixi, ad hanc priorem voluntatem elegendem subsequi posteriorem aliquam, quae det gloriam ex meritis, addam modo: benè inter se componi has duas voluntates, nam prior decernit, ut habeatur gloria per merita, posterior autem dat gloriam per merita, et facit quidquid decernebat in priori, hoc discrimine, quod prior, ut dixi, entitative liberalis est, quia Deus nullo titulo supponitur obligatus. posterior autem est entitative onerosa: quia tendit in gloriam: quia debita est, et per illam remunerans vult dare, quia debet. Sit exemplum: non habes quo emas munus, quod ponitur venale mihi suppetunt nummi; ac proinde

in mea est potestate, ut emas, si commodem pecunias. Hoc cognito, decerno, ut illud munus habeas tuo pretio, et hoc ipso affectu implicite statuo nummos tibi commodare: unde obiectum meae voluntatis est ut habeas dignitatem hanc non gratis datam (quia id fieri non potest) sed tuo pretio; id est tibi debitam, et ex iustitia. observa modo hic affectus meus non est ex iustitia, quia non fertur in rem, quia debitam, sed potius intendit ut sit debita; cum vero, accepto pretio, confero munus, hec voluntas ex iustitia est; quia per illam volo dare rem, quia debeo illam dare; vel quia debita est. Atque hec discrimine voluntatum datis simul ex dictis dicendorum summa observa.

512 Ergo supposita porti de lo nostra: eadem o[mnino]
est possis modis noster adstruendi intentionem absolutam et efficacem dan-
di gloriam ante praevisa merita; quod quidem repugnaret ex capite
distinctionis virtualis duplicis volitionis Dei, quam supposuimus, vel ex
capite adstruendi primam earum volitionum entitative
liberalem, alteram vero onerosam, vel ex capite incoherentiae cum
libertate creata, vel saltem ex capite etiam irritabilitatis
praedictae intentionis, vel denique ex aliquo alio capite ab
adversariis assignabili; sed nullo ex assignatis aut assignan-
dis capitibus repugnat praedictus modus adstruendi inten-
tionem absolutam, et efficacem Dei ante praevisa merita:
ergo possibilis est eiusmodi modus non quidem tantum
in alia providentia, sed et in praesenti. Consequentia
optima est ex praemissis, et harum maior tangit prae-
cipua capita quae occurrunt pro apparenti repugnan-
tia praedictae intentionis. Pro minore autem proban-
da et percurrendis praedictis repugnantiae capitibus
deservient sectiones sequentes.

Sectio 1a. Adstruitur necessitas duplicis volitionis circa gloriam.

513 Saepe omisimus in decursu tractatus distinctio-
nem virtualem ordinis intentionis et executionis inter affectus
divinos: quia nil hucusque occurrit quod cogeret nos ad ex-
ponendam propriam mentem circa difficultatem istam.
Modo autem ad eam decidendam cogit nos pro-
batio facta, et licet praenotata cogere nos videantur
ad sequendam opinionem eorum, qui distinctio-
nem virtualem inter praedictos ordines tuentur, cum
iis adhuc universaliter et in omnibus non sentiemus.

Ratio est quia in iis, quae Deus intendit fieri ab ipso independenter a creaturis, non est cur admittatur voluntas executiva distincta virtualiter ab intentiva, cum haec semper in Deo efficeret, et potentiae sint promptissimae: ac proinde non indigentes, ut rem intentam exequantur alio determinativo aut applicativo quam prima volitione intentiva rei pro hoc aut illo tempore et loco, in hac vel illa intensione, extensione ac mensura, et sic de aliis circumstantiis: ita ut accedente connotato temporis aut loci, pro quo directe rem illam intendit, eam aut per se ipsam, aut per potentiam executivam omnipotentiae promptissime exequantur.

514 Loquendo ergo de iis, quae Deus fieri intendit non per se solum, sed per vires etiam arbitrii creati (qualis in praesenti est executio gloriae ut coronae ac praemii meritorum, quae proinde a creatura in consortio Dei necessario sunt efficienda) P. Ruiz disputatione 12 de praedestinatione sect 7 n 9, quem sequitur P. Granados tractatu 7 disputatione 4 sect 2ª numero 20 et sect 4 n 33; docti quidam RR. Salmanticenses, censent non esse dandam aliam voluntatem exequentem, sed illam eandem voluntatem quae fuit intentio gloriae ut coronae positis meritis re ipsa exequi intentum, et gloriam conferre. Pro contraria tamen sententia sto, quam superius dicta cum P. D. Francisco Suarez 3º de auxiliis capite 19 n 4 et libro 2º de praedestinatione capite 14, Arrubale disputatione 65 n 20, et aliis, quibus consentio in iis omnino, in quibus obiectum voluntatis prioris est non utcunque res definita, sed cum alia denominatione desumpta a voluntate Dei, ut est in praesenti, et ostendimus a n 510.

515 Cum his ergo Auctoribus secundae sententiae censeo in casu praesenti, et quovis alio simili admittendam, et suppedendam necessario esse ad priorem volitionem intentionis posteriorem aliquam volitionem, quae non tam sit executiva rei intentae, quam prioris volitionis, et veluti pars finis intenti per illam. Explico me in casu intentionis, quo versamur: itaque intentio haec non est utcumque dandi gloriam; quia si ita esset, frustra alia voluntas adstrueretur, quae ei deficeret contra priorem opinionem: sed est voluntas dandi gloriam ut coronam, in quo obiecto iam intrat voluntas alia; quia cum denominatio coronae sumenda sit, ut dixi, ex voluntate, quae movetur a meritis, hoc ipso quod vult coronam, vult voluntatem ex meritis moveri. Unde quando adveniet voluntas haec (id observa) non adveniet, ut exequatur intentum praedefinitum, sed est pars intenti praedefiniti, executi iam ex vi volitionis prioris: quia ex vi istius mansit voluntas determinata ad habendam hanc volitionem, quae movetur ex meritis, quare tandem non tam est volitio exequens respectu rei intentae, quam res ipsa intenta iam executa.

516 Dari debere volitionem istam ab intentione distinctam, et ad executionem aliquomodo pertinentem, suadetur 1.° ab autoritate Augustini ad Simplicianum ubi inter multa alia ait lib. 1.° q. 2.a ante medium: non tamen electio praecedit iustificationem, sed electionem iustificatio: ergo ex mente S. Augustini aliqua datur electio post iustificationem et merita: ergo aliqua voluntas, seu volitio: siquidem de ratione electionis aliqua voluntas aut volitio est. Hanc autem doctrinam nullibi retractasse sanctum Doctorem

multis ostendit P. Vasqz. Ita etiam Bellarm. et alii. Deus
D. Prosper lib. 2 de vocatione Gentium c. 32 inquit. Deus
eis, quos elegit sine meritis dat unde ordinentur ex meritis.
Et ne hac electione praecedenti videretur tolli studium et favor
vor Cyprianus addit. Et frustra dicitur, quod ratio operandi non
sit in electis, cum etiam ad id operentur, ut electi sint;
ergo suis operibus acquirunt electi aliquam electionem: ergo supponitur
ritus est in Deo aliqua voluntas mota ex eis ad dandam
dam gloriam; sed haec elec. non est prior illa ante merita et non
re intentiva: ergo alia ab ista, videtur dicta; motiva alia,

517 Et venio ad rationem; quod, ex omni priori
voluntatis decernit Deus dare gloriam et merita concomi-
tanter se, ita est ut licet decernat quod Petrus habeat
beat merita, et habeat gloriam, non tamen decernit, ut
merita illam causent; vel, decernit gloriam causando per
merita? Primum est impossibile, et quod inducit necessario
aliquam voluntatem, videtur dictam: ergo haec necessario
adstruenda est in eum praeveniendo. Esse impossibile vel certum; quod
de facto gloria datur propter merita, et ab illis causatur
Ut indicat illud Matthei 25 Euge serve bone et fidelis,
quia super pauca fuisti fidelis intra in gaudium domini
tui. Venio ad 2 et ratio est; quia haec dependen-
tia non stat absque nova voluntate, nam me-
rita non causant physice gloriam: ergo solum
movendo moraliter: ergo determinando vo-
luntatem divinam; sed non possunt deter-
minare voluntatem illam priorem, quae
praesupponitur ante merita: ergo aliam
distinctam moveant, et consequenter alia
distincta est necessario adstruenda.

518 Forte dices: quod accedunt merita

determinant ad exercitium, non vero detrahant voluntati; ac proinde gloria in exequi debet a meritis abstrahere, nulla voluntas depeat sed strai: quia voluntas illa ans[illegible] et gloria detur absque propter merita; ergo sicut et merita absque caent gloriae: ergo objectum illius voluntatis sunt merita cum [illegible] gloriae aut gloria causata a meritis: ergo praeter executionem ipsam, propter gloriam et merita vult Deus aliquid aliud [illegible]: quia executio physica gloriae, ipsa gloria, et merita [illegible] vere existere, quin gloria causetur a meritis [illegible] homini habenti merita, si Deus dare gloriam eadem ratione physice cum eadem ratione causae physica, et non dare propter merita: ergo quando vult ex parte obiecti gloriam causari a meritis quod dare propter merita, aliquid aliud vult; sed non aliud nisi id medio quo causant, id est, [illegible] ex meritis: ergo hanc aliquam voluntatem vult, et haec alia admittenda est.

519 Dices 2°. ex P. Granados: tunc Deus eligit homines ad gloriam per merita si dedit [illegible] duas [illegible] quae sunt merita, et aliud quo vellet gloriam: [illegible] et [illegible] conferendi merita sit velleitas [illegible], [illegible] conferendi gloriam: ac proinde merita caent gloriam: sic haec responsione ab [illegible] non [illegible] P. Granados [illegible] sic: [illegible] voluntates non [illegible] inter se [illegible]; sed [illegible]: [illegible] illa quod [illegible] merita [illegible] gloriam [illegible] haec [illegible] gloriae detrahit a voluntate [illegible] meritorum: [illegible] gloriae supponit [illegible] meritorum. Suadetur hoc [illegible] voluntatis causans merita est prior quam respectus causans gloriam: ac proinde non solum ex parte obiecti gloria decernitur propter merita, sed etiam ex parte [illegible]: [illegible] voluntas gloriae detrahit a voluntate meritorum.

520 Id totum [illegible] videtur P. Franc. [illegible]

sect 4 n 32, et effugiens ad mutuam dependentiam eorum respectus, ex ipsis constitui, aut, unica, et simplicissima voltate. Stet ergo, quod voltas dandi merita sit velut ratio alterius conferendi gloriam, et ex hoc capite prior sit illa; quia tamen ipsa voluntas gloriae est prior prioritate a quo voluntate meritorum, quatenus voltas finis est ratio volendi media: ideo ij duo respectus se habent sicut mutuo, et constituunt unica, et simplicissima volte. Certe dificile capitur solutio hec: nam difficilis satis philosophia est, volte hanc prout respicit merita determinare Deum ad habendam voluntatem circa gloriam, et postea in alio sensu volte circa gloriam determinare ad hanc voltatem circa merita. Nam existentia illius respectus ad gloriam determinatur a tendentia in merita: ergo existentia illius respectus supponit tendentiam in merita: ergo determinatio non potest ad id supponit. Urgetur: quod volitio gloriae sit a fine seorsum, et tendit ad volte mediorum et determinata est ipsa dependentiis meritis, fit a se ipsa, non potest ab alio determinari a meritis: ergo in eorum ordine semper est posterior, et non facit cum alia unica et simplicissima, sed duplex saltem virtualiter voltas.

999 Tertio dicitur ex RR salmanticensibus merita movere Deum ad praemium, non quia sint causa alicuius voluntatis subsequentis, sed quia prior voluntas non potest sortiri effectum nisi positis meritis. In quo apparet discrimen inter causam physicam et moralem; hoc dato, est quod physicae causae independenter a cognitione intuitiva causae, et voluntate exequente, tam antecedente, quam subsequente existentiam causae; moralis vero dependet a cognitione intuitiva causae, et voluntate executiva effectus

vel antecedenti, vel subsequenti. Unde ad hoc ut illa voltas caet et mandet executionem gloriae, requirit praevisionem meritorum, quae fiet merita esse causam mediatam praemii; quae etsi non moveant aliquam voltam, voltas tamen illa antequam sortiatur effectum suum, expectat merita et illorum praevisionem. Exemplo id explicas: decernit Deus creare animam rationalem post praevisas dispositiones in materia. Hoc decretum, visis dispositionibus, immediate exequitur creationem animae; et tamen existentia dispositionum, licet non moverit ad existentiam decreti; movet tamen non physice, sed moraliter ad creationem animae: ergo similiter etiam existentia meritorum potest movere Deum ad conferendum praemium ex vi decreti intendentis absque alio decreto novo, ut merita non physice, sed moraliter moveant, et mediate sic causent.

594 Excedit speciositas firmitatem responsionis. Sic igitur contra illam argumentor: merita non immediate causant gloriam, aut eius executionem: ergo causant mediate: ergo causando aliquid quod mediet inter ipsa merita, et gloriae executionem; sed non est aliud quod mediet inter ipsa merita et gloriae executionem (mediate utique causatum a meritis) nisi voltas Dei subsequens ex meritorum: ergo haec mediat inter utrumque, et censetur causata a meritis a quibus minime causatur intentio gloriae: ergo duplex ergo voltas ibi est. Probatur: ad causam moralem requiritur cognitio et inductio illius: ergo illa requiruntur ut ipsa moveat, aliquem de mandanda se habet: moraliter: sed neque movet ad executionem ad amandam executionem: ergo non est causa moralis: non movere ad amandam executionem est certum. Cum non detur alia voltas seu volitio, qualis est amor executionis: deinde nec se movere ad executionem:

44.

q^d cognitio q^e movetur nisi facultas appetitiva; sed hec est nullus alius actus het quo eliciat. Ostenditur: quod ad nihil movet, nec merita vere ipsius; et consequenter hec non erunt causa moralis glorie.

525 Instatur iterum: quia cognitio meritorum movet et excitat volitionem aliquam ut hec decret potentiam executivam, movet ipsam potentiam ut satisfaciat? Si hoc: ergo debet movere ut volitionem, que causata moraliter a meritis det gloriam, aut decret potentiam executivam ad illam dandam. Cur enim secunda est alia volitio intentionem subsequens, et decernens potentiam, et non erit secunda alia volitio, que partialis obtentionis sit, et moveatur ex meritis? Si ... Contra est: quia potentia executrix non movetur immediate cognitione, ut diceramus n. 299 et sepe alibi. Deinde ut ostendatur quomodo materialiter se habeat cognitio meritorum ut hec in sua doctrina sint causa moralis glorie, faciamus hanc hypothesim, quod Deus statuat sic: volo dare gloriam Petro existentibus meritis illius. Ita ut nihil agatur de cognitione illorum; et rogo nunc: si re ipsa existerent merita, daretur Deus gloriam? Si neges: ergo non est ex decreto illo, siquidem positum non habet effectum. Si concedas: rogo iterum: essent tunc merita causa moralis? Essent quidem in tua sententia; quia existentia meritorum determinabat Deum ad dandam gloriam: ergo cognitio meritorum materialiter se habet in tua sententia ut merita sint cause moralis glorie.

526 Exemplum aliud nihil iuvat, quia aliud est determinari Deum aliquomodo a cognitione dispositionum materie ad creationem anime, et aliud esse moveri ad illam creationem:

determinatur quidem sub a quavis alia ratione non autem movetur. Itaque motio est proprie in volunt., quae tunc moveri dicitur, quando ab aliquo vel se, aut cognito inclinatur ad efficiendum aliquod volitum, ac determinatione affectivam actualiter et ad ipsum decernens. Nec enim autem a lato non sic inclinat, inclinare vere dispositio materiae praevisa, quia antecedenter ad illam praevisionem supponitur voluntas divina determinata ad creandum animam sub ratione dispositionis materiae et praevisionis illarum, et haec eadem voluntas, quae antecedit praevisa ratione determinat potentiam ad exequendum: non quasi ratio influat, sed quia voluntas ante non voluit determinare nisi pro casu sed in quo sit ea conditio. Esse autem eatenus determinare dicitur, quatenus positione, et praevisione sui determinat se ut respicit casu, pro quo voluntas statuit determinare potentiam executivam: unde decernente Deo creare animam sub dispositione sint et providentur, tam potentia executiva manet [illegible] determinata ad illum actum, atque adeo praevisio dispositionum ad nihil movet, sed est pura conditio, ut voluntas praecedens determinet absolute potentiam. Simile autem evenit Deo de meritis, quia non sunt merita conditio sed vere causa moralis movens et inclinans Deum ad executionem gloriae, ut dixi [illegible], et iterum ostendam plenius in sequenti.

927. Suadetur 2º meum dictum: executio gloriae pendet a meritis: ergo qui vult ex parte obiecti executionem absolute pendere a meritis, aliquid vult ex parte obiecti, quod pendeat; sed sic [illegible] est haec voluntas, non est quo pendeat: ergo alia voluntas admittenda est dicta, et subsequens praevisionem. Dices:

ipsa met voluntas intendens est id quo executio pendet a meritis, atque adeo non est alia volitio, et hec consequenter superflua erit. Sed contra: quia obiectum voluntatis intendentis est dependentia glorie a meritis: ergo ipsa met voluntas non est id quo gloria a meritis dependet, alioqui sui ipsius obiectum esset: ergo est alia volitas que ex meritis moveatur, et hec proinde [illegible] debet admitti.

528. Ut urgeam discursum et eius solutionem impugnem suppono 1o. diversum quid esse, esse conditionem meram et esse causam moralem influentem in effectum: id quod abunde probat in tract. de Sacramentis. Suppono 2o. merita in ordine ad gloriam pro ponderis habere [illegible] solius conditionis: et consequenter in ordine ad illam non se habere qualiter se habet mors iusti, sed aliter, ac se habent ut causa moralis. Quibus suppositis argumentor sic: merita respectu glorie non sunt pura conditio; sed ei ignori erunt in opposita sententia non admittente distinctionem volitatum, quas adstruere intendo: ergo hec adstruenda est. Probo minorem quia in [illegible] discurrendi merita non aliter influunt nisi quia Deus decrevit, ut positis meritis fiat executio glorie, sed hac ratione non aliter se habent in ordine ad gloriam, quam ut mera conditio, siquidem non se habent aliter ac se haberet ambulatio. Et tri, si Deus ita decerneret, si ambulet detur ei gloria de facto: ergo in opposita sententia merita se haberent in ordine ad gloriam, ut conditio mere.

529. Ad confirmationem in favorem eiusdem assumpti ex casu allato: negatur in eo ambulationem meram conditionem in ordine ad gloriam quatenus secundum se non movet ad operandum nisi quatenus Deus est iam determinatus ad solius

si ea actio purificetur, sed etiam ex vi illius in- tentionis mactet Deus debitas ad eiusque gloriam positis meritis absque aliq. morali influxu supra existentiam meritorum: sed sunt merita actio, qualis sunt pedicto cum est ambulatio. Nec valet diferen., quod dicas merita here valore, quem ea dicta non habet ambulatio: nam un. dicta est quod valor hic nullo fuit aut influit, siquidem non movetur Deus intuitu ipsius: ergo se habet ut materialis; siquidem ex eo se depet gloria a meritis, quia Deus aligavit ex eiusque meritis, si dentur, ut potuit aligare ambulationi, et cuius alij actioni mere.

§. 2.ª Obiectis respondetur.

930 Obijcitur 1.º: si valorem actio nostra ... distinc. ... quas ... ipsos militaret in ... ergo nulla est ... in- tentis nostris. ... quia 2.º ... tendit in gloriam et coronam, et ... ergo ... in gloria et corona ... ut ... que ... nostris, ... meritis ... ergo id quod ... &c.ª ... diferen. inter ... quod ... positae ... gloriam et corona ... in genere causae ... ipsa ... de- cernit dare gloriam ... in ipsa ... remu- neratio coronae ... 2.ª ...

coron et ster. 1ª. fatis executionem glorie; ac proinde ni haber se ipsa pro obiecto; cessant sic alia consequentia male contra nos instauratae: nego igitur assumptum atque adeo probationem eius.

§ 31. Obiicies 2º et inferes: ergo datur in Deo voluntas reflexa qua velit velle; siquidem praedicta per potentiam voluntatem vult Deus Deum movendum ex meritis ad dandum eis suam gloriam; sed quod Deus sic reflexe velit videtur absurdum; 1º quia voluntate reflexa utitur quis cum se experitur difficilem [illegible] ad affectum virtutis, ut ea ratione flectatur voluntas, et emolliatur circa eum actum. Deus autem ex se ipso sit summe promptus et expeditus ad quamvis virtutem, non indiget tali imperante: probatur 2º quia omni cuiusvis actus debe- ret dari in Deo alia voluntas reflexa, qua velit operari ex tali motivo, quod non dicemus. 3º quia stat ordine non defenditur a nobis ideo illa electio ante et post praevisa merita, quae [illegible] [illegible] a dissentientibus eis [illegible] ordine intentionis, et executionis, quia huiusmodi duplex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], atque adeo prior erit intentio posterior executione [illegible] discurrendo nostra [illegible] [illegible] per modum intentionis et executionis [illegible] [illegible] [illegible] et reflexa [illegible] [illegible] [illegible] notanda veniet [illegible] [illegible]

§ 32. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velle reflexe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] directe [illegible] gloriae, et de [illegible] sit reflexa [illegible] [illegible] posterius, quare [illegible], et [illegible], [illegible] voluntas pure [illegible]

flexa dedeceret Deus (quod non probavimus) hec adhuc prior voluntas non esset hoc titulo narranda eius prima sit directa: Ad probandum indecentiam non aspicimus voluntas reflexa nasci semper ex difficultate quam eius voluntas simpliciter narrat sit ad ordinandum actum: Ut quando ex affectu erga Deum imperatur actus misericordiae, et ex affectu penitentiae imperatur amor Dei. Voluntas ergo reflexa de qua loquimur, est in Deo necessaria non ex aliqua difficultate, sed ut possit Deus intendere finem hunc, puta glorificari homines ex meritis, eo quod finis iste, gloria velut ut corona non est alio modo amabilis. Instabis clare hec doctrina in voluntate inefficaci, qua vult Deus gloriam ut coronam omnibus hominibus adultis: hec eius voluntas ut inefficax, reflexa est in voluntate alterius efficacis, qua Deus non habet se habet conferendi eius effectu gloriam omnibus, si per ipsos non stetisset. Respondeo dicta numero 862 ergo sicut ibi adest reflexio sine indecentia, hec etiam aderit.

533. Ad tertium breviter ostendo quod in aliorum actuum non fit in Deo cognitio reflexa, et ego nihilominus quod non debeat esse reflexa voluntas hec prior modo quo diximus. Et ratio discriminis est: quia forte pro primo illorum actus amabile est obiectum voluntatis directe, ac proinde sit esse voluntas directa; nullo modo reflexa. At gloria ante merita non est amabilis ut corona, nisi ametur etiam alia voluntas, ex qua coronae denominatio desumitur; atque adeo necesse est ut reflexe sit. Ad quartum dico, me nunquam admisisse in Deo voluntatem pure executivam eius, quod intentione absolute et efficaciter statuit. Fundamentum dedi numero 515. Unde licet cum Eximio Doctore et aliis conveniam in distinguendis pro casu presenti et similibus duabus predictis voluntatibus; secundam tamen non

pono et pare exequendo, q[uo]d la voluit, sed et partem executionis seu illius voluntatis. Inq[uo] sicut aliq[ua] singular tas sit, penes explicationem manet, quae n[on] tam re [com]pensione, q[uam] imitatione digna fiet si pro rebus huc usque adeo abscuris clarius et distinctius expandis singularis sti[lo] et inveniatur.

934 Obiicies 3°: ex P. Ruiz: Deus per intentionem sua efficaciter velle quodcumque bonum ab ipso causabile sub titulis braviy et coronae reddendae propter merita, et bonum causabile a Deo: ergo per Deus intendere illud sub si efficaciter intendat, ex ipso vult efficaciter exequi operationem transeuntem pro potis meritis ex illius voluntatis exequitur, nulla q[ue] alia voluntas addenda erit. Preo[missa] ipso integro syllogo priori, distinguen minorem subsumptam: vult efficaciter exequi operationem transeuntem et omnia Deo: absque nova motu, et con: q[uod] operatio illa et omnia dicat ordinem ad velle quo ex merito movetur, fit, dandum esse aliquod velle: cuius prior n[on] movetur nec causetur moraliter a meritis.

935 Obiicies 4° ex eodem Autho[re] nulla est necessitas distinctae voluntatis exequentis: ergo[?] la probatur: q[uia] ipsa met intentio potest applicare omnipotentiam immediate: et si Deus v[ult] efficaciter convertere Petrum, posita ea voluntate et impio, dabitur de facto Petri conversio: ergo. Dixi tamen q[uo] sensu dicatur exequens, seu ad ordinem executionis expectans haec 2a voluntas a nobis stabilita; dedi insuper fundamentum[?] constat eius necessitas, quare negato antecedente, et probatione eius exemplar nil valere dices; quia Petri conversio decernitur 2° se, si et omnia, q[uia] eadem r[ati]one si decer[nitur]

vetr gfa faterer plane addendo in eevolt de.

536 Obiecs 3º ex DD. Salmanticensibus: decreto antecedente merita vult Deus efficaciter ut omnipotentia exequatur præmius post præuisa merita: ergo visis meritis, vi sola illius decreti cogitur omnipotentia exequi præmiu. Probas cons quasi ad hoc: quia voluntas exequens quæ vult præmiu præuisis meritis, detrahit ad execuos, sed idem oio intendit voluntas ans: ergo vi sola illius detrahatur aut cogitur omnipotentia ad executione. Ofras 2º etiam quasi ad hoc: in sentenzia decretu ans merita habet vim post ipsa præuisa detrahendi immediate voluntatem ad decretu exequens præmiu, quen eam vim exercere valeat independenter a meritis præuisis, et hoc, solum quia priori decreto antecede merita vult decretu posterius post merita, sive implicite, sive explicite: ergo similiter decretu ans merita potest habere vim detrahendi immediate omnipotentiam ad actus externos, volendo illos exere post præuisos meritorum.

537 Ofirmas 2º: quia decretu creandi animam rationalem post præuisam materiam præparatam potest detrahere omnipotentiam ad creandam animam, cum materia fuerit præparata: ergo similiter decretu conferendi præmium post præuisa merita potest determinare omnipotentiam ad conferendum ipsa præmiu præuisis iam meritis. Confirmas tertio: quia voluntas conditionata ex parte obiecti, posita conditione transit in absolutam independenter ab alia voluntate absoluta, et ipsa producit effectum: ergo voluntas decernens effectum dependenter a ratione meritorum habitorum

immeate exequendi effectu possitis meritis independenter ab alia voluntate, atque adeo haec necessaria non est casu quo praedimus. Concedo antecedens huic marae consequentia alii.

938 Ad illud nihilominus respondetur distinguendo ant.: decreto ante merita vult Deus efficaciter ut omnipotentia exequatur praemium meritis praevisis, tanquam coronam, concedo praevisis meritis nego ant. et conseq. Ad huius probationem concedo maiorem et nego minorem, quia decretum quod sequitur merita non intendit aliquid ut coronam, sed ut coronam, quia dat motivum ex meritis ut supra dixi: decretum vero antecedens intendit ut quod sit corona et praemium, cumque non sit corona, nisi merita illam caeant, fit ut intendatur sub meritorum influxu qui, ut ostensum est, non stat sine alia voluntate, atque adeo admittenda.

939 Ad 2a confirmationem licet abunde dictum sit n. 926, respondeo nihilominus distinguendo ant., distinguendo conseq.: si decretum illud ant. vult ut executio gloriae causetur moraliter a meritis praevisis, conseq. sit intendat ut executio gloriae iungatur cum meritis praevisis concomitanter, concedo conseq. Itaque dupliciter intelligi potest decretum illud ant., vel ita ut se decernat exequi praesuppositis meritis, vel ita ut decernat exequi dependenter a meritis influentibus moraliter in illam. Si prior modo adstruatur, concedo posse habere vim determinandi ad executionem gloriae praevisis meritis, tum tamen non dicetur gloria causata a meritis, sed simul cum illis haberi; si posteriori modo non potest determinari nisi ad influxum meritorum in gloriam, id est, ad habendam aliquam voluntatem, quae ...

meritis moveatur. Sequendo ergo de decreto ante hoc posteriori nec destruendo dicendum est perfectis meritis fit in Deo alia voluntas, quae id decernit. Ille non aut donare ad executionem quia executio non est obiectum talis decreti nisi ordinetur a meritorum influxu.

940 Replicabis: si Deus decernat gloriam ex meritis perfectis seu quod Deus supposita meritorum perfectione, hac supposita debeat gloriam, sed hoc fieri ut merita influant in gloriam, ergo ut gloria detur ex meritis perfectis non est necessaria alia voluntas prior. fundantis moralis ea quae: quia ex a gloria in eo casu pendet a perfectione meritorum siquidem sine hac non erit. Illa sed non pendet physice, ergo moraliter, ergo ut hunc effectum moralis non est adstruenda posterior alia voluntas quae moveatur ad dandum gloriam ex meritis perfectis. Conveniunt ex dictis, quicquid sit de replica. Nego igitur minorem. ad eius fundamentum distinguo maiorem: ex gloria in eo casu pendet a perfectione meritorum tamquam a limitanti, concedo maiorem; tamquam a causa influente moraliter, nego maiorem. In re hoc positum est, quia utraque quae ex vi eiusdem decreti statueretur tunc a Deo. Et illa inde tamquam a limitanti penderet ab altero, qualiter Petri lectio penderet a Ioannis cursu si Deus ita decerneret: volo ut Petrus legat et Ioannes currat. Unde sicut in hoc exemplo non potest dari Ioannis cursus sine lectione Petri, ita in casu argumenti dari non potest gloria sine meritorum perfectione. Ratio est quia merita perfecta non influerent in gloriam, quia neque

influunt physice vel physicum nec moraliter volendo, ut in statu.

541 At de primo ipso ante; nec cognitio divina, qua est quod creat aliquid, quod decernit ut esset dispositione mere physica sic articulo in quo fuerunt dispositiones quae est ex conditione mere, gloria autem decernit propter merita et remunerationem, adeo adeo ut caeteri a meritis, quae non est aliquis aliquis influxu in voluntate dei. Ad 2um ipsum de toto si merita sunt conditio mera quae aliter examinabitur, nunc autem si sunt causa moralis movens illos, ad exemplum gloria quae aliter sunt ea in [illegible].

§ 3ª Nec vitiat praedicta electio quod ipsa divinitus sit posterior vel onerosa.

542 Tangit titulus 3 praesentis capitis, quod n. 514 propositum inter ea quae excogitata sunt pro impugnanda praedicta intentione et electione praedicta. Omissa ergo distinctione duplici electionis aliquis ante et alius subsequentes aliis ex praevisis meritis quae remuneratione adstruximus, videamus nunc an stare possit quod praeferre videtur duae illae voluntates, et vera et tanta sit ut ex impossibilitate earum utriusque voluntatis efficaciter impugnetur. Ita impugnari videtur et contendit et erudite et nervose ut a solet acutissimus Vazquez 1a parte disp. 89 a cap. 9 et 3a parte disp. 23 cap. 10 et 11, quem sequuntur PP. Torres, Becanus, Herrera, Montes et cum ardentissime P. Lessius disp. de praedestinatione et reprobatione hominum et Angelorum. Sic res ... versantur ... electionis efficacis ad gloriam ante praevisa

merita; quatenus vero ad intentum accedant est adeo praedicta voluntas eo evidenter nunc sponendo et solvendo momenta omnia quae illud astruunt

543 Obiiciunt 1o Deus nec ipsa dat gloriam propter merita ergo propter illa etiam gratis voluit eam dare ergo non ante merita: quia si absque iis decrevisset gloriam dare, intempore nullo tito omni ad merita fferret gloriam sed hoc non est dicendum ergo dicendum magis electionem dei ad gloriam non esse liberalem et ante merita sed onerosam et post merita: consentit quia oppugnare in deo voluntatem istam volens. Res. Sto 1o entimate: quia non sed verum est deum nec ipsa in tempore dare gloriam propter merita sed etiam ab aeterno decrevisse eam dare propter merita praevisa. et non est quod nil dico ad extra quod ab aeterno non fuerit decretum eo modo quo ad extra est: atque adeo ab aeterno fuit deus volens dandi gloriam praevisis eis meritis.

544 Dissquo deinde eorum quod non voluit dare ante merita si deus ante merita cadat super titulum non eam si cadat super obiectum concedo. non distinguo est: nam sed merita non se tenent ex parte tituli sed ex parte obiecti, tum entatene est liberalis ut respiciat obiectum dandum in liberaliter. si vero merita excluantur ex parte obiecti, tum omne etiam ent liberalis quia decernitur gloria eta et datur absque titulo et obligatione. eadem explicatione donanda est probatio consentis; et sta deinde minor subsumenda est ultima consequentia eius: nam inter has voluntates gratis et ex mere voluntate gloriam dare per merita, et: volo dare iam quia ob merita: nulla est contrarietas: imo potius

in 2a volite exercito quod quod intendere per se. Hinc
adducendus est exemplus clatus n. 892 volentis solo
aliquid vendere an ... et 2a volitas sit liberalis
ex parte eius tam quod obtinere est onerosa bene ...
vatr eius quia quis res tradere contracto.

945 Obiciunt 2o: quomodo harum volitus est
remuneratoria et liberalis? Ad haec non loqui
ferme de honeste formali talis volitus sed de ma-
teriali se. si liberalis quo ad effectum eius ipsa esse ex-
trinseco ... quae hoc compensatoria est
... aliunde ... non debet: quia volitas efficax et
eius ad extra causatis debent inter se ...
... dum volitus ... si 2a volitas est
remuneratoria quo est post ... merita ...
gratis eliguntur ... ... ad dicta
n. 913 ... illius volitus ee entanee liberalis
quia entanee liberalis est quo entanee non deveat; nulla autem
est obligatio in deo ad habendum harum volitus: et quo entanee libera-
lis. Eadem aut volitas est obtinere remuneratoria seu qualis est
intendere ... ad extra ... alia volitus remune-
ratoria. Ut aut sit remuneratoria sit, non requiritur quod deus ut
eam ... merita ... ut gloria det ... merita
... bene quo decernere eius in manu sua sit merita dare
si quo 1a volite decernit deus dare gloriam ex vi volitus remune-
ratoria: ... deus intendere sit ... quae adveniet
quo ambo bene ... et eius intra ... non
se destruant.

946 Obiciunt 3o deus habet decretus efficax non dandi
gloriam nisi decedenti cum meritis (loquimur de adultis ...
...) deus hoc decreto non stat electio efficax ante me-
rita ... inter se volitus a nobis positas ... ...

electio haec ante merita est efficax, quia independentem a meritis non quia non sortiretur effectum, quo etiam si non fuit merita acquirentis gloriam, nos sic decerneret incubaverit propter decretum et hoc implebat deus ille perseverante dat sine meritis quae etiam est impossibile, cum consequentis frustrari tamen decretum efficax dei gloriae electorum ista manet dignitatem meritis, quod cum hoc decreto non stat electio efficax ante merita sive ly ante merita se teneat ex parte objecti quod sit praecepte ly non meritis ad exspectandum dignitatem actus, et efficax ante merita ex parte objecti non actus ex parte quod actus et non cognitio: quia cum ex vi decreti statuerit deus habere gloriam merita, implebat dari et non per merita: quia hoc ipso quod daretur sine meritis, non adimpleretur decretum. Quod pono ad reliqua argumenta.

741 Videtur solvere has Vazquez, et dicit decretum citata, cum ille resistens virtutibus non non moliatur utique enervet. Adducam pro eo selectiores instantias: tertio quia licet affectus efficax voluntatis et operis exterioris, quae habet pro objecto, efficiunt unum et eadem opera virtutis cum sint unum et eadem moralitatis, quia si tamen non per quod affectus interior statuerat ad unum virtute justitiae, et opus externum ad alterum temperantiae, ratio huius est: quia species virtutis sumitur ex objecto materiali (minus non loquimur de honeste morali formali) vel ex eo velit quis sublevare miseriam affectus iste est misericordiae, si velit compensare etiam debitum. Unde inferes quod sit impossibile et velle sublevare miseriam ita ut ex parte objecti opus sit misericordiae et affectus interior etiam non sit misericordiae. Tamen etiam consequenter quod objecti idem amor se abstruetur, sic et amatorius et quod malorum ipse idem

affectus sit entitative liberalis.

548 Resp. 2do ante[cedens] distinguendo consequens posse fieri non tamen quod objectum sit ut ipsa ex una virtute et affectus ex alia, concedo; quod objectum intendatur esse ex una virtute et affectus intrinsece sit ex alia nego; cuius ratio nisi est. Itaque ut affectus procedat entitative ab aliqua virtute debet habere objectum male quod ipsa sit illius virtutis; non autem sufficit quod affectus intendat datum actum de quo sit illius virtutis, ut ipse affectus talis virtutis sit; quod patet non est misericordia quod ego velim quod misericordia sit, sed quod objectum quod volo ut ipsa misericordia est. Exemplo res explicatur. Ut si facere dare pro equo quod pro ascendendo cum illo contrahere. In hoc casu affectus iste non tendit in objectum quod sit iustitiae, cum tradatur illa res quae non sit adhuc debita, sed pertendit ut sit iustitiae: quod tendit ut sit debitum acquirendo equum. Unde conceditur quamlibet velle dare equum quod debitum est, et hunc affectum non esse iustitiae cum objectum iustitiae ut ipsa sit. Inde patrimonium de Deo dicimus quod donum fertur in rem quae debita est aliquo titulo, affectus voluntatis erit iustitiae vel gratitudinis; cum vero non intendit dare quod debitum est sed gratis ut donetur, affectus tunc entitative est liberalis quod nullo titulo ad ipsum reddendum tenetur. Moraliter vero hic affectus ex illa virtute erit ex cuius motivo fuerit, sed de hoc postea.

549 Instabis 2o quod actus semper est ex gratitudine vel collatio gloriae ex meritis, ergo semper affectus ille respicit objectum gratuitum; et consequenter aliquo titulo erit debitum. Sed quod in exemplo illato volens vendendo equum Petro:

opus ad extra est iustus, et non est tradito rei quae maestis
quod intra est iustus et cadenti ex iustis decretis. Quis
hoc accedit? Quod utroque egret reo posito ante distinguendo
concursus quod semper respicere obiectum gradus, quales, no cog. in-
tendisse, quales quod cog. sit distio ex tenuerat dictis. Et quae
dicendum est in facta mara, effectus, quae adstruyemus, uera
de quibus quod fit decreta ad intendit ita dare ut fit dicta
quod entare non est ex iustia, sequendis exigunt non est ius se-
rati in obiis eg debitis.

§ [illegible] Instat 3o. Deus ex non alis eg vult gloriam propter me-
rita quod non se vele sub gloria et merita, no cog. est; nam si
unice tu velet gloriam et merita, dicatis, hac vele sub
illis eius gloria; non autem unus propter aliud. quale reo facile distingue-
do concursus quod non se vele sub ex parte obiecti gloria et merita quod
cog.; sub ex parte eg no cog. supposito Deus ex non decreti eg
velle etiam merita, et dicatis ex parte sue volens sub adi-
gere utrumque quod eadem est simplicissima voluntas; non tamen sub
ex parte obiecti quod non vult eg sine sub pro eius dicta gloria
scilicet a meritis. Item cmar defectas est in hoc, quia
eo quod Deus tu amo velet pluvias exere et causare
frumentum; tunc enim eadem tu frumenti et pluvias ve-
let ac pende sit ex parte eg non tamen sub ex parte
obiecti quod hoc ipso quod decerneret ut pluvia cadit fru-
entus, vult pluvias esse prius eius velit esse cog fru-
enti. Idem dico in nostro casu pro quo nanda venit
cog. ro.

135 Dices, in presenti casu amari gloriam propter merita
prius quod si eg posset aliquod gratiae cog. finalis aliquod in
cog. mortalis effectus, oportet nanc addit: in ca-
su nostro unus velatis pronuntis exerceret ex parte
obiecti et alius decretum, exerceret ex parte obiecti prioritas

caus, liber, qt vo pptr q amandi hoc tam merita gla. Unde lt amor glz n° caret amore meri ory qt ide amor n° e causa pus apsy; gla vocari caa cut amandi merita, ea vnc q in Deo dat pus qui fit causa pug volicos, qby scilt e ad tules e dñmnos amandiy libere aut intender bej illy. sic amore amicitia, q ex complacentia qn volo illi sanitz, vtrunq attingo illy scilt e nitz; hanc taen ppter illy ex pte obti qa [illegible] ex pte obti e vo motiua a [illegible] trans ad amor de sanitz.

552. Decernit deinde alia prorras ing caq moralis efficientis: ng ey merita caent om vendo moraliter; hoc applicasq decernatt ex vi [illegible] decreti vt moralr moneant decernitt vt sint [illegible] ra in gere caq moralis efficientis: vtrunq qt [illegible] exple alato: sicuti Deus velit Deus plates exare, e caere tritici, exercereti in[illegible] in genere cause [illegible] prorras veluti obtiua, hoc e radix, e vo amand plates cat tritici. e sub insuy decerneret gremi alia efectiua qt decernit et plura efficientia tritici q stare n° pe alig pducta prorate. [illegible] de in casu nostro merita e amor merito e actiue pptr glz e gla deinde e moralti fienti ppter merita. e ex hif prorabily [illegible] exer cati gla l ty quin intendat; 2a vo intendit e exerceti gla deg; qui obtreant tan bene viandi et yotis hinc astrui debeant pol[illegible]

553. Ad finē sectiois ne alig desideret an gabit ad q ft arte ptecat vtrasq hoc orlas dubitandi ee pei [illegible] ey ad nos finle [illegible]

necessaria sibi et aliis: et posita priori voluntate, non maneat Deus liber ad non dandum gloriam ex meritis seu meritorum exemplis. Ceterum videtur, hanc voluntatem esse liberam Dei omnino: ac proinde esse liberum honestum ex gratuito affectu benevolentiae qualis solet dari de bonitate congrua non ex merito. Unde deficere sufficit ex vi voluntatis prioris non teneri Deum ad dandum ex aliquo peculiari motivo, sed ad dandum gloriam ex meritis qualiter qui in materia misericordiae teneatur succurrere egenis, et si debeat attingere hoc obiectum materiale id est sublevare eius miserias, non tamen tenetur id facere ex motivo huius vel illius virtutis, sed potest id facere v. g. ex charitate, vel ex misericordia, vel ex amicitia. Solet adduci exemplum in materia iustitiae in eo qui debeat centum aureos et urgente solutionis tempore, teneatur dare pecuniam debitam quae obiectum materiale iustitiae; non tamen ex motivo debito ... [illegible] sed ex motivo quo maluerit.

§. 54 Pro solutione est advertendum illa anteceptio dandi gloriam ex meritis dirimendo motivum formale, quo danda sit, sed solum dirimendo obiectum materiale quod ut sit ex meritis. Unde prior illa intentio dupliciter indifferens: in se et in bono congruo. In se quidem Deus potest ex variis motivis intendere dare gloriam ex meritis: nam videns honestatem quae est in remunerare, potest ex affectu eius intendere efficaciter dare gloriam ex meritis et ex hoc fine dare merita, ut habeat quod remuneret. Deinde quia remunerare est Deo gloriosum, ex amore suae gloriae potest intendere eius remunerationem. Ac denique quia ipsis hominibus gloriosum est propriis meritis beatitudinem obtinere, potest ex affectu horum amicitiae habere illam intentionem. Est utique indifferens in bono congruo: quia licet, ut dictum est, ex amore suae gloriae, vel respectu hominum amicitiae quae hoc decernat dare gloriam ex meritis, non tamen decernit dare ex

illo motiuo; nq motiuu illo e motiuu ipsy virtutis sub
n aut obtinendi: de grande voluntas posset quod e
fstoale oby pdicty virtutis andfrens mouet ad glo
motiuy.

555 Constat hinc etiã pdicty ad ex virtute fl
ere fit, et moralem, ex cuius motiuo habet: quare
fi ex oity, ad omnes virtutes indifferenter, fi ex
alig singulari, ad ex virtute singulare; qua intentio
profunde, quod attinet ad voluntatem Dei, i e lib recipta
offert glia ex meritis. Et sic genus nequeat a
Deo n habere ex meritis. ex sub adhuc habere potest
ob eadem motiua qua potuit Deus intendere gla. i. ob
charitatis fine, ut dare velit ex meritis qui fuit glo
riosus; i. erit amatiue, sicut gloriosus hoc est, ex ipsy
compensatiua velit dare gla ex meritis i. demum, ob alijs,
erit ab gratuitus si ex meritis velit dare gla, quia ex so
honestu e bonis remunerare. Vnde Deus hic Deus nam
comprend. sit qua obly male iustitia aut gratuitus, qua semper
mouendo e ex meritis ad dandu re ipsa gla; ipse
tamen subest huic b. illi finali motiuo, liber e quod ad subs
tq; e libe, i ad illy sub hoc determinato motiuo liber absolute
immo et n possit alius Deus etiã ex meritis mouendo
ad dandu gla ad aliud motiuu tendere. Vide quod de
demum in tract de ppris Xpti; et sabendy ab
e in Xpto de merenti sibi Deus precepto si praecepty ab ipso
inuiolabi.

§o 4 Neque ex electione libertatis creatae est qua
electio efficax ante gla.

556 Accedit ut tribuly ad 3 caput anuntia, q allegari
pe stra elect efficax ad aliquid huius ad gla ante praevisa merita.

Et de facto eruendando multos fuerat effecta non intrea sed extra quadam praedicta quae vidimus nihilominus quod adhuc videndum dat D. Herice disp. 23 cap. 9 quamvis decretis independenter absolute et efficax gloriae ut eorum ante absoluta praevisa meritorum in mortales manumittunt gerere cum libertate creata. Propterea quod statuat Deus per decretum praedicto adaequato et postea suadetur non repugnantes eius ex praedicto esse.

557 Itaque dicitur hoc efficacius et absolute statuit ut Petrus eius gloriam assequatur per merita: poterat Deus absolute loquendo gloriam dare Petro sine meritis; decreto autem praedicto efficaci statuit Deus non sic dare, sed ex suis eius meritis. Praeterea tres eventibus, adhuc penes Deus absolute est gloriam dare et non dare; merita enim de se et independenter a divino pacto aut dispositione nullam obligationem Deo inducunt ad gloriam Petro ipsam dandam; vi autem praedicti decreti efficaciter disposuit Deus et decrevit ad dandam gloriam postquam eius meritis. Deinde etiam ex alia parte in Deo etiam potestate fuit ut Petrus habeat merita: quod supra vidimus illius tali et tali cognitione vitaturum peccata et habiturum merita, quam cognitionem ipse Deus potest dare vel eodem decreto sed aut ut taliter decernit Deus ut Petrus habeat merita et assequatur gloriam: et hoc ipso non quomodocumque, ut supradicebamus, sed eius dispositione et ordine ex parte obiecti: quod vult ut habeat per merita gloriam, sive quod merita caveant gloriam, quod ut dixi n. 5[?]9 vel eius aliud non decernere gloriam dandam ex vi alterius voluntatis, quae ex meritis absolute praevisis moveatur. Exposito hoc decreto de quo loquor,

558 Venio ad nostras propositiones non repugnantes eius sic rigorose argutas. Posito hoc decreto, potest non antea Petrus non habere gloriam quo eo negamus decretum dispositive antecedente cum gloria negatione quo et bene conciliari possunt cum libertate Petri

potestati ad gratiam obtinendam et amittendam. hec tamen ea optime vincit ex eo: cum tota impossibilitas predicti decreti cum libertate potestati ad gratiam ut coram desumatur hec ab impossibilitate antecedenti talis decreti cum natura gratiae. Ita ea ob eandem rationem bene deducitur ex ante dictis illa; posito eo decreto non manet potentia cum necessitate antecedenti habendi gratiam quia eo posito sola antecedenter est non habere gratiam. potest autem quod posito illo decreto et sic necessitas habendi potentia habendi gratiam quia habet habendi merita; non enim est decretum habendi aeternam gloriam sed habendi illam dependenter a meritis sed ex hoc non habet potentiam, eo decreto posito, necessitas antecedenter consequens quia eo posito non manet potentia cum necessitate antecedenti habendi gratiam.

559 Fundamentum nostrum est: quod decretum hoc non merita non vi et intrinseca efficacia sua trahere cum meritis ad gloriam danda ex illis sed ex auxiliis, quae ex vi talis decreti tenetur Deus dare: alias non differret a rigidiori alio decreto quod fuit adversarius; sed auxilia hec ex se indifferentia sunt antecedenter, et sic consequenter inferentia nostra merita ex suppositione futurorum conditionatorum et scientia media ut [illegible] statuimus quod eo decreto posito, non adhuc habet potentiam necessitas antecedenter habendi merita: consequenter quod decretum hoc compatibile antecedenter est cum meritorum et gratiae natura: ac proinde bene conciliatur cum libertate creata et hoc ex capite potest intelligi, etiam contra hanc sententiam.

560 Ut medium percipiatur fundamentum alatum dupliciter considerari possunt decretum intentionis: et ut prudens est, seu prudenti modo a Deo, et de facto sub est finis quos intendit. In priori autem materia sumus a Deo primario intentum est gratiam intermedium autem

quo et ipsius finis vocari posset merita, quae non a solo Deo sed in conditio creare causari possit. Sicut ergo decretum, quo attentis ad gratiam congruas, posset absque illa esse, si ei impositum foret imprudens, sed conveniret absque scientia media quam supponit: quia ex vi sui influxus et efficacis non connotat esse absque effectu. Ad 2.um Respondeo decretum quo nos Deus non influat immediate in illas per se mediorum quae assumit ergo cum ex vi huius decreti de... Deus ad providenda media cum quibus antea posset stare nec consensus sit, cum hoc decreto posse etiam antea connexionem esse aut consensus: convenit quod decretum hoc non sine efficacia et influxus quo effectum aut finis, quocumque iste sit, ita verum non de se esse sed antea posse sit cum eius carea.

195 Ipsum autem decretum ut perfectum et dignum est, prudens est et esse petit: atque adeo petit regulari per scientiam mediam quae infallibiliter agnoscat Deus eventum quae sunt ipsa forte eventuri entitates auxiliorum sibi conferenti. Aliter enim periculo frustrationis exponeretur praedictum decretum, et eo respectu deficere non possent et merita et finis gloriae pro meritae facienti absque intentu a Deo. Sicut ergo decretum hoc ut prudens est infallibiliter connexum cum exitu meritorum et gloriae conferenter a meritis, de quibus consequenter illud infallibiliter sit, nec velle ipsius consensus et scientiae mediae de illo, a qua denominative illud redderet efficax: qualiter redundat etiam infallibilitas et efficacia ipsa gratiae auxilia, quae ex praevia certe antea ut indifferentia sunt. Non autem ex hoc decreto quod praepetit scientiam mediam, ac proinde infallibilitatem mediorum oreadi necessitas aliqua solutae arbitrii conferre.

562. Dices: ex vi huius decreti intendere ex se absolute et efficaciter amat Deus merita quae sunt in instituto meritis ergo ex se intendere et absolute dicitur de merita per illo instituto. Et contra quia volendas efficax et absoluta

aliquis e oditus saltem virtuale, est effectus rei peccatoriae pugnantis cum illa est; sed cum odio effici quod Deus non vult ex se demerita, non stat volitas de se concurrendi ad illa quo posita illa volitae impossibile est volitas quod Deus velit ex se concurrere ad demerita. Sed cum nulla volitis concurrendi ad aliquis effectus impossibile est talis quo posita eleroe illa effectus, impossibile est demeritis in tempore, finale saltem, seu quod duret usque ad instans mortis.

563 Nec sto ante distinguendo consequens: antecedens absolute oditus demerita, idem est vult absolute, ut non sint demerita independenter a volitae nostra cognoscitur; ut non sint dependenter a libertate sed cognoscitur. Exemplo nostro est dictum Deus quod praedicta volitis velle efficaciter ut non sint demerita, ita tamen ut volitas eam liberam sit in eorum illorum. Sergo idem, est distinguo subsumptum: sed cum odio est facta quod Deus ex se non vult demerita non stat volitas ex se concurrendi ad illa, cum odio unquam quod Deus ex se independenter a libertate volitis, suo demeritis, dependenter ab illa non minime: quia hoc ipso quod Deus efficaciter vult ut Petrus pro sua libertate non habeat demerita, debet dare id quod necessarium est, ut pro sua libertate non habeat; cum sed ad non habendum pro sua libertate necessarium sit politas habendi (quia ea omissio mihi libere imputatur, tanquam omissio politis mihi sit); est ad politis habendi requiratur decretis indifferens Dei, sit ut ex vi praevisionis decreti teneatur habere decretis indifferens negando quo sit aliquis arguti cognoscitur.

564 Quod autem bene recolendum hoc eleo decreta inde ostenditur, quod propositum stat ut volitas libere non habeat demerita; posterius autem quod Deus ad illa

concurrat cum eo ex se, cum ut est demeritorum non
tribuatur ipsi quasi deficienti munere generalis
gubernatoris. Ubi autem probat, Deum non deficere cum ex se
e munere suo et volunte eo concursu oblato non offendere:
Deus enim non offert concursum suum ad demerita ex defectu
vero creaturae habet illum, quod potest desistere ut eius potestate
ad demeritum re ipsa Deus quod sua libertate illud non habet.

565 Dices 2° contra instabis: quod ideo hoc
nostrum actus decreti compossibile est cum libertate creata, quia
quoniam ut eorum absolute efficaciter decernit, saltem ideo
quod quoniam efficaciter absolute decernit non praeiudicat
meritis et libertate ad illa requisitae quod dependenter
posuit ab illis. Sed hic perindit illa ipso decreto subtraxit:
nam etiam decretum aeternum decreti intendit etiam quod non aeternum
fuit ut eorum et primum: ac proinde absque meritis non esse futurum quod
quod sit adhuc decretum illorum compossibile apud nos cum libertate
creata, licet incompossibile cum carentia decreti nostri prius
inclamari bene....... Hoc ad instantiam, illorum factum verum esse
quo ad aliquem sensum, quod ut nostrum decretum compossibile fuit cum libertate
creata quod non decernit absolute et efficaciter quod ex se fu-
erunt a meritis et demeritis, sive enim decernendi modo
compossibilis in Deo est ut a me dicta a n. 462, et compossibile
incompossibile cum libertate potestatis ad quod demerita aut
tendens est cum praesenti perindea dante eorum potestatis ad
eorum omissionem.

566 Quo ad hoc eiusdem illorum sensu distinguendum est quod
deceptum hoc nostrum decretum compossibile est cum libertate creata
quod quoniam decernit ut eorum sua dependenter posuit a meritis
non eorum quoniam decernit quod ut eorum eiusdem ut tamen de se
ipsis decretum efficax quod esse medianum quo assumeret et
compossibile cum libertate creata quod eorum. Ad subsequentem dico,

ad extendere etiam de impetratione assequi nam impetratio est velle quae est congrue seu pro merita de ex vi talis voluntatis assumere ad finem intentum medium quae pro decretis eius quod nec stat libertas nec meritum in eo nec pro decreto. Sane nanda est ultima cura ob tantum dixerim quod datur inter nostrum et thomisticum decretum.

567 Quod est amplius ostenditur rogo deficiente an apud thomisticum physica decreta maneant ex vi eius detracta in merita salutis in genere, an etiam in particulari? Si in genere detractam dicat, quia nullum meritum in particulari est medium necessarium ad eius electionem, dummodo nescius patiens ex illius decreti voluntas praedestinati: aliter non amittendi suis demeritis gloriae: siquidem ex eo decreto non stat ... gloriae ob peccata: ac proinde patiens nescius non habendi peccata tempore amittenti ad mortem, aliter habendi toto tempore vitae aliquam bona opera quae fuerit tempore amittendi ad mortem: quae duo licet non plene labefaciant libertatem creatam magna tamen ex parte illam minuunt ergo ex nihil horum sequatur ex nostro decreto nam eo posito perfecta tantumquam et intemerata maneat nostra libertas: agnoscendum est illius ab alia nostris differentia.

566 Si autem consequenter ad praedicta subtrahentibus dicas ex vi talis decreti detracta manere merita in particulari quae ita est tamen modus detrahentibus pro diversis temporibus articulis quibus eliciuntur, detrahentibus est hac ... iam nostra voluntas creati seu liberis et a sua causa et libero detracti dicuntur: sine genere dico libertas creata ex vi talis decreti et hoc ... impetrare, nam est dixi, dare quae est congrue de pro

merita dicit illa ex libera dirare aut merita
quod ad eas circumstantias non ex libera quo eis adiunguntur
afferantur; et hanc respectus in praedicto decreto ellu-
strantur, imputat et poenis inquantum impleri, independenter a li-
bertis creaturae, hac ratione.

§us 5.us Exorientibus difficultatibus satisfacit.

969 De decreto, permissionis, rogabis, an merita, dependeat a gratia gloria conferenda, decernenti ab ipso: quod inquan-
tum etiam in parte decerni de eo non decretum, velle Deus fallere indre-
cte merita, videtur supponendum. Quod autem praeter non decretum me-
rita in primis non decernantur, constare videtur, cum hoc decer-
nendum magis indignum Deo sit. Quod autem nec decernantur
in plan, graviores difficultates inde exorientes ostendere
videntur, nam cum praecise salventur media poenitentia, plurimum
etiam media maxima et poenis a divina inflictis.
Et plurimi etiam virginitate ex tentationibus inquadum hoc
multum gloriae accrescat: in quorum singulis peccatum intervenit,
fiet, ut Deus perferens hoc gloriae, si haec detraha media,
velet maxime peccatum vertere salutis et instituere antea-
ad eius absolutam foritus fugam, quod difficile videtur. Ruiz
disp. 12 sect. 8. Non possumus difficultatem istam effugere de-
fendo posse Deum perferre poenitentiam et patientiam mar-
tyrum quin debeat peccatum velle: non probato quod ta-
valde mihi probabile sit oppositum, nihilominus tamen ut
in tract. de poenitentia verte tu etiam in materia de In-
carnatione.

970 Sequitur postrea via alia effugienda eiusmodi
difficultates et astruere conabor, dari in Deo posse
absque impossibilitate volitionem circa hoc quin dictante ferantur in
media. Circa eadem opportune obiter ostendetur plurimum

meritorum in glam, nam n̄ ee ad duas [con]clestos su-
pos equis St. ex [con]clestiadis plures coeri glae et
hereditatis so; alios et coronae et hereditatis. pt h
in pueris qui ex baptismo decedunt ante li-
bertatis usum, qui, ex nihil boni egerint, glam
assequuntur gratia et filiationis adoptiua e, et coniter
et hereditatis so. Patet 2 in adultis, in quibus cum
et sint merita et gratia adquisita medio sa-
cramento aliquo (baptismi excepto) libere suscep-
to, et e pars glae, quae et corona vel meriti,
et e pars glae, quae et hereditas vel grae.

571 Suppono 2o: electionis de trinitatis huius modi
l. posse ee dependere a causa libera creata, d. so abso-
lute a causa creata, quod medium supponit eius
libertatis. sic poenitentia supponit actionem peccati, et dona
tum collatum intuitu meriti meritum supponit. a de
tum so dependet quod ex se so volunt hoc decretum
medium, nullo habito r[espect]u ad actionem liberae creaturae
eiusmodi e ex[empl]a Anti Gabrielis Michaelis &a.
Suppono 3o: ferri in aliquam rem vage, duplex here[t]
et vel ferri in illam quod plus alicui dono: et ferri
sub disjunctione ex parte affectus [illegible] ignem
duci l. a calore A dependere l. a calore B; et sic de
aliis. Ex his morum pro[bati]o e [con]clusio, supponit quod cognita
[con]clusio et [con]scendentes res omnes a partibus; pos
bene aut ferri in res de trinitatis Dn̄ dedrate qu
et [illegible] ex vi illius decreti, suum sub ess ab aliquo
medio deriuato ex illis so n̄ de trinitate. supponendo
quod moy ee Deo indigni, tam ex parte electionis quam ex
parte volitionis.

572 Dico iam et assero 1o Deus amans sibi

efaciter, n̄ e n̄ amare extrata media, etiā ab ipso pro-
ducenda. Utrumq. valde de n̄ vero efaci fert Dlarq.
vnde dū disp. 38 cpl. suadet dicz. bz q. Deq vult efacit
finq, vult efaciter produc finq pd necue amari efacit
produo aliquq tri quem amet efaciter extrata caa a
qua pcedit. go bz q. Deq amat efaciter finq, amat etq
efacit media extrata, etq ab ipso producenda ap-
pcadet esse finq. Suppo mare 1º, q. Deq p ells bz
intendit finq ut subest potestā finq; pd n̄ subest pote-
te dinq, nisi ut producenda; go Deq p ells bz vult efa-
citer produc finq. 2º: q. bz q. Deq vult efaciter fi-
nq intendit extrahere illq a statu possibilq ad exq.
pd extrahitur p produc go Deq p ells bz amat produc-
tiq. 3º: q. ante actq efac finq pcedit in Deo
cognito producibilitq bz, et alias hac n̄ stat in Deo
tho efax vno nec inefax vt hemq a n. 174.
go intenderet et amaret produc. Haec p mare dis-
curfq facti.

573. Probo ex mes: q. amare produc
e amare ut producatr bz go d e amare ut pro-
ducatr vage, ita ut bz feratr voltas in pty
produc, d ita ut feratr in hanc extratq produc
fine extrate, sue confusim anq certq e et caa
ex ipso videt optima. Pergo: pd pnot mq e in-
decenq Deo ut supposui, et in 2º namo amatr
pny extratq a q. pcedit bz go necue amari
efaciter hanq produc quem illa amet. Probo pe-
sufundi: q. vele ut producatr esq p hanc actioq
e vele ut producatr a tali caa: sequendq talq pdu-
cto e stlaq a tali caa: go e vele ut talq caa
producat talq esq; vox enq activa et passiva eudq

hent &c. 2º nequit Deus intendere efficaciter finem productum ab hoc medio et producendo ab ipso quin producto quin eadem efficacia attingat ipsum medium ut de se patet: ergo nequit Deus intendere efficaciter finem quin etiam attingat media detrahere atque ipso producenda sine detrahe sua disiunctione.

574 Dico 2º: Ex efficacia Dei, et semper finem in media detrahi, non tamen detrahe. Est dicere posse in Deo esse affectum disiunctum quo feratur in finem ... ab hoc medio detrahendo et ab illo detrahendo ... cendum. Placet gravibus theologis dictum hoc; non placent omnes eorum rationes pro illo stabiliendo ... pro primo sic persuadetur urgentius. Deus ex amore finis efficaciter amati non detrahitur nisi ad medium disiunctum (suppono loqui in casu quo adsint plura media: nam quando unicum adesset, detrahe tunc ... retur a Deo): ergo ex amore finis amati non debet amare medium detrahendum. ... quod ... hoc fundamentum: quia amor efficax non habet connexionem detrahendi media detrahenda sed disiunctive; cuius alterius ... est: quia eadem efficax connectit eis medijs quatenus ab ... producibus est sed non est producendum detrahere ab alio detrahendo sed ab omnibus disiunctive ergo sed disiunctive ... eius medio detrahendo. Probatur ergo 1ª causa quia non ... Deus amare vere finem, nisi id ad quod detrahitur a fine: sed ab hoc non detrahitur ad medium ... de se disiunctive ergo ex amore finis amati efficaciter non tenetur Deus amare detrahere medium ... sed disiunctive. Confirmatur. non tenetur Deus cognoscere ... omni medium cognitum nisi id ad quod detrahitur per ... cognitum ergo non tenetur amare ex amore finis ...

? 16

179

[illegible] D[illegible] q[illegible] ex [illegible]

975 Dico 3.º [illegible] gloriae [illegible]

[illegible] media [illegible] hoc [illegible]

[illegible] Videtur [illegible] ad [illegible]

[illegible] gloriae, [illegible] corona [illegible] corona

[illegible] hereditas [illegible] gloriae, quae acquiri

possit [illegible] corona, acquiri posse [illegible] hoc [illegible]

hoc [illegible] a peccato [illegible] alio [illegible]

[illegible] condigno [illegible] merito [illegible]

[illegible] cogitatio posse invenire. [illegible] gloriae, quae possit ac

quiri [illegible] hereditas [illegible] posse acquiri [illegible]

[illegible] libere [illegible] sine libere [illegible] necessari

[illegible] sufficienter [illegible] peccatis [illegible]

[illegible] a Deo [illegible] ad [illegible] ordinata

[illegible] decreto [illegible]

[illegible] gloriae [illegible] corona [illegible] eleemosynas

[illegible] hereditate [illegible] condigno

[illegible] hereditatem [illegible]

[illegible] condigne, [illegible] sacramenta libere suscipiendo

[illegible] sacramenta [illegible]

[illegible] Ecce [illegible] hoc decreto paradigma [illegible]

[illegible] in 3.º dicto. Videamus modo [illegible] utrumque oppositi.

976 Opponitur 1.º [illegible] immanente [illegible]

[illegible] immanente [illegible] decretis cognoscit Deus [illegible]

in alio quo [illegible] cognoscat [illegible] in [illegible]

[illegible] quo [illegible] illa [illegible]

media [illegible] oppugnandis [illegible]

[illegible] Deo [illegible] immanente

[illegible] immanente [illegible] decretis [illegible] Deus [illegible]

[illegible] in alio quo cognoscit [illegible] cognoscit

[illegible] eandem [illegible]

sint entitates illae plures supponentes peccata et aliosque me, non posset Deus efficere unde possibilis absolute peccati ad eosdem supra absolute conveniendos non per Deus se determinare [illegible] ille [illegible] gratia posteriori quo [illegible] peccata videat absolute fiunt. Loquendo per de his vero nano utens Deus in suis decretis praedestinationibus destinatione praedicta atque adeo falsa absolute est sequella adjuncta: immo falsa etiam erit loquendo de aliis his et meritis non supponentibus peccata, quod licet ad hos deficeret vero illis destinatio; adest tamen libertas ad sic decernendum sine imperfectione ulla.

577. Opponet 2º: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deo cognitio [illegible] indeterminata et vaga, per [illegible] [illegible] vaga et indeterminata [illegible] supponit et [illegible] [illegible] [illegible] eadem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas quae [illegible] [illegible] cognitio vaga et indeterminata non per [illegible] indeterminata eadem modo [illegible] [illegible] solvendum est ex [illegible] [illegible] [illegible] dico [illegible] quando [illegible] [illegible] cognitio [illegible] [illegible] indeterminata et vaga [illegible] [illegible] tendere in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas quae [illegible] [illegible] in [illegible] determinatio indeterminata et vaga [illegible] [illegible] non [illegible] determinate in illis eam determinate eligendo. [illegible] in eo [illegible] [illegible] est: [illegible] Deus [illegible] posse [illegible] [illegible] [illegible] per hoc medium determinatum [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] cognitio [illegible] [illegible] medium cognoscit, [illegible] non cognoscit determinate [illegible]; unde [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] in medium determinatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sine [illegible] indeterminate et [illegible].

578. Opponet 3º: [illegible] [illegible] finis [illegible] [illegible] [illegible] finis [illegible] [illegible] finis petit medium determinatum per [illegible] [illegible] finis [illegible] [illegible] medio [illegible] [illegible]

non potent ferri in illud desumptis. Ideo distinc. maior. Concedo cum extra finem sumpto. Et remote quoad maiorem; supponit maior non minor. Et subdo distinguo minor. Si extra finem petat medium detractum et remote, concedo, ex eo alterius et exsistere aliquid ipsa idea, quoad minorem; detractum sumpta vel ipsa idea, nego minorem et conseqm. cum sequela indebita. Esto dicere quod extra finem reparatur medium detractum extra. Sed non detrahit experiens ex eo idea sua, et aliquo fallax effectus ad ipsius prosecutionem.

579 Opponis 4°: electio indeterminata mediorum in hoc est intendentis finem dumtaxat ignorantis aliquod effectum; qui illa bene ponderat, eligit determinate media sua. Ignorantia finis, et libere explorans aut media determinate quae determinate elegit, dum intendit finem. Ideo nando effectum maior: ut dum sapiens ad hoc gerat ex ignorantia mediorum saepe tamen contingere ut ex libertate intendentis et dato loco ad electionem determinatam mediorum aliquis casus adveniens. Unde licet confiteri retineat nulla mediorum adveniens ad finem aliquem efficacem intentum. Dico ipse sui libere non determinare ex tunc; sicut est ad eam signum etiam et singula media quae executurus fuerat finem: cum tamen aliquod super arte fuerit preceptum et ob animum eligendo et deliberando mihi non possunt antecedentia peccatum absoluta. Confessionis verbum indigere debet, valde efficaciter ipsius tamen etiam perfectissimum e certo in casu extrahere; nonnumquam etiam accidunt aliquod ad hoc sufficientis et possibilis media. Tunc desumit electione finem, ex ipsis aliquis ad quas efficacior eligere.

580 Opponis 5° contra hunc dicendum: vos extraordinarie operare per rationes dumtaxat quae non tractatur eius productio.

quod est trare se volens quod non trat eius influxus: quod est
ita dicta secundum potentiam eius efficit ut eiusdem
ut in fine detractus quem tenet in alio ordine
dei medio sive detrahe sive defunctis. Hae distin
ctiones: reserenda trare se cognitionem speculativam quod non trat
eius influxus omitto autem cognitionem practicam vero quod dispo
sitio quaerens quod est trare se voluntas per omnes quan
do quod non trat eius influxus omitto quaerens; si omnis efficacis
medium utrumque. Sequitur hic de volitione efficaci
et efficaciter intenta res quae fiet ex non recurrit volitio
efficax influxus eius et etiam debet volitio detrahi
medium aut fiat, sive se ipsum illo detrahat sive illo
deo modo detrahendi et actus aliud relinquat.

581 Obiicies denique: actus dispositus in seipso
manet et virtualiter est aequivalenter est detractus. Sunt
idem ac velle ut fiat per hoc medium si non fiat per
aliud; sed cognoscit actus detractus nuncupativum est quoniam sive
sive quam mediorum quae a solo intendente ponenda
sunt, quod enim inepte agit ad se seniori determinare: faciam
hoc si non fecero illud: faciam illud si non hoc: quod vero
actus dispositus admittitur in deo quoad media detracta
sive ab ipso deo facienda vel sive ab ipso deo fa
cienda: neque omnium quae ab aliena voluntate facienda
sunt, mainon non in deo actus dispositus est detractus: quod
hic videtur fuisse in lege veteri praecepta alterius
ipsis per turturum et [illegible] et in nova lege praecepta
deligendi ipsis in hoc in uno instanti
[illegible] dei quod [illegible].

582 Pro responsione praemitto: actus dispositi
vos si esse ferre detractus pendente in productione eius
a libertate creaturae pendente a solo deo. Ex omnibus

plures admittunt in Deo, et ad eos reducunt possibile hoc
[illegible] aliud in actu: quod et defendunt etiam illi,
qui permissionem [illegible] alterutrius, et dant alterutri
[illegible] et inter illa extrema elligat et ponat hoc
si aliud non posuerit; in quibus nulla appareat in-
decentia: indecens enim nemini videtur Deo velle a creare
unum e duobus inter quae aliquid elegere permittat: in [illegible]
[illegible], sive defensive, sive etiam conditionati decreti
negant: Posteriores alii, quorum conditio a solo Deo pen-
det, possibilem negant a Theologis: non inutile [illegible]
[illegible] Deus decernat ponere Angelum Gabrielem, si posue-
rit Michaelem: non enim solus [illegible] a solo Deo pen-
deat, nec cur illi alleget [illegible] Michaelis [illegible] fa-
[illegible] foret, si purificatum est conditionatum, decernere etiam alium
Angelum, si vero non est purificatum, non decernere necessi-
tate.

583 Non displicet haec communis opinio, et fun-
damentum eius, ex quo absolute negare possem [illegible] argumenta
[illegible] ex [illegible] fundamento, illa non [illegible] aut
[illegible] eius adversarius fundamentum mihi est: quod si velle
calorem [illegible] ab igne A in ab igne B, [illegible] velle
illum ab igne A si non fuerit ab igne B, non posset [illegible]
velle detrahere calorem ab igne B, nisi decernendo
[illegible] non sit a calore A: [illegible] non po-
natur, nisi [illegible] manifeste [illegible]
est [illegible] immediate posset Deus detrahere hoc medium [illegible]
[illegible] actu [illegible] medium
[illegible] virtualiter et equivalenter [illegible]. Unde
[illegible] fit [illegible] fundamentum illius non
[illegible] aliud immediate [illegible], [illegible]
[illegible] decreti [illegible] media a Deo [illegible] pende-

et n̄ contrarium sit aut restituit negatorium n̄ est valde decens Deo. Ergo nec repugnat praedicta electio irritabilis de se sit. §. 6.

Neque repugnat praedicta electio, quia irritabilis de se sit?

544 Hoc est ultimum opinionis caput contra nos pro adstruenda potestate electionis, quae inconsulta impugnari. Quando autem omnia sint nostra mente ex hac radice, quae sit contra fundamenta voluntatis absolutae et efficacis irritabilis est, et bulio infirmanti ergo praedictae electioni ad quod de quo hucusque est voluntatis absolutae et efficacis ergo irritabilis esse debet et annullari frustrari quemadmodum bene insinuant ex praemissis et haec manifesta vera est ex superiori dicta, et annullatio talis statim prius sufficiat annuatis ad exigentiam dicta fuit n. 254. Inde ergo deducitur debet implere voluntatis Dominus absolutae et efficacis quae irritabilis et annullabilis sit: et consequenter implere electionem non ~~ex~~ ex una parte illius Domini absolutam et efficacem et ex alia eam dimittere efficacem extrinsece seu et per media quae irritabilia sunt, ac proinde de se indifferentia et quae tam spoliata eius efficacia et natura eius quae eiusmodi electio irritabilis et inirritabilis erit, fundamentum imperfectionem indecentem et repugnantem Deo.

545 Voluntas absoluta haec displicet a contradictione ea est quae fertur in rem independenter ab omni conditione sibi tunc proposita: et in hoc sensu fateor absolutam electionem Dominus, quam propugno. Deinde voluntas efficax in sua firmitate seu inefficax ea est quae deberat ad eius ponenda media, sine quibus de facto n̄ erit effectus [illegible] alias possit esse. Et in hoc sensu concedo electionem efficacem electionem absolutam quam admitto vobis. Concedo insuper indecens esse Deo

fore nō adimplenđ permittenđ volūtē eiq absolutā efficacē
coenti qr cor cognos volūtē inevitabiles fore infirmam
ꝗ impotentē. Quo autē fieri ed verū sit et qua ex cā
id vere spectat elećo nostra tūq decreq coenter ad ea que
tradidi n 562, quę sunt ob oculos et repetita volo.

§ 86 Dico igitur aliud esse volūtē Dei esse
invincibilē ex vi sue virtutis et efficacis maiestatis in esse
quod est esse intendere invincibiliter: aliud esse invincibilē ob
requisitos ꝑ suas media qualitata, quod est esse invincibiliter coen-
tes. Primo ab invincibilitate quo non et curans volūti
absolute et efficaci Dei, qui intendat finē medio ꝯsensu nos-
tro libero obtinendo: et eam coendere quo eleći absolu-
te et efficaci de qua loquimur. Quia irritam non posse nō
ex eo sit quod sit factura ut nō ꝯsensus l. quod vi sua preci-
tatur eu eo; sed quod diuina voluntas sapiente providentissima suponit in-
tuere cognoscens quod sit in sua esse potestate obtinere ꝯsensū a nobis,
eum noverit eos ꝯsensuros, si tales cognos tribuat. Unde eiq
ex vi eiusdem volūtis maneat Deus determinatus ad danda media eiq
quibus cognoscit esse finem, impleat esse talis volūtē et nō posse
esse seu irritam.

§ 87. Pro solidissima huius doctrine est quod qui noluerit posita
ea volūte dat Deus cognitiones illos determinatas? si dat, est opinio
manifesta nō ꝯsentire quod quos finis determinatus propositum
relatione transire in absolutum. Et si secus statim eiq cognos-
cens ad dictus suis medus ꝑveniens foret falsa. Si nō dat
tales cognitiones. l. nō dat quia nō vult, et sic voluntas illa
prior nō fuisse efficax (quod est contra suppositum) eiq nō ꝯstitit Deus
ad ponenda media eiq ꝑ et esse: si quod nō ꝑ et sic
est deficere quod quia nō omnino impediat in Deo. Solutio quod ꝯstat
dictis voluntatem (quanta diceo de gratia sufficienti et efficaci)
habere ꝯnexionem cum esse, quod determinet Deus ad danda media

ex ipsis fundat esse fumi: ac proinde non habere aliud dimensionem medioru, quod in nostra scola antes fuit vocitatur et de
denominante efficaci. Concurrit hinc praeterea facile quod
nulla exceptio est in eius electione ex alterutra sub
antere veritatis, et sub incertitudinis existentes.

§88 Et ne mireris dixisse, dimensionem
ipsius electionis ex esse quae dicit efficax, non fundare in
virtute intrinseca illius non est, finge Deum non habere scientiam
mediam de esse sub decretis auxiliis gratiae, si decerneret
adhuc voluntas illa eadem modo decerneret Deus ad praebenda
media seu auxilia quae elegit, tamen ex non haberet
Deus quae haberent infallibiliter dimensionem ex esse, eo quod hunc
ignoraret et plura daret, nec tamen illud auxilium inveniret
ex quo ponendum erat ipsum. Unde sicut maxime advertendum
scientiam mediam non dat virtutem fundatae electioni et decretis:
quod ipsa de se habet virtutem ad decernendum Deum velut
media, sine qua non erit ipsum; sed solum demonstrat
illius quae media infalliter ex esse ducendum, et sic
non esse aut temere donatur ipsa, et Deus per illa operetur.

§89 Sed ecce ex data responsione virtus responsionis
et efficacia et fere nobis retorquet quae ex ipso
adverso, ipsis attulimus sub propugnanda actione ex
inefficacia et potestate seu potestatoris gratia: sic ex
falso exagitat disp. 23. cap. 4 a n. 490. Una est
ut talis est dari non quae sine scientia media praevisis
efficacibus sunt ex gratuitis ipso a Deo auxiliis: quod di
na voluntas ex parte sua habet non esse quantum
inde est: cum est certa nostra voluntas fugere ex infallibili
cognitione Dei de futuro praedicata libertas simul cognoscibili
de futuro alia non esse verum quod voluntas libere istud vocante

cy cont. etiā nempe prior, ubi ... n.º se dixerit
cy nave ... integranti est falsa. Sequitur
590 Bene infert 1.º quod antea immediatum
volitio efficax Dei de contingentibus effectivis ... quia illa volitio
est antea intentionalis quae ex vi sui praedicati antecedenter
ad exercitium nostrae libertatis ... dicit cy nave esse
determinatio volitio efficax Dei: sequitur ex supra posito pender
tota deuat ea ex nostra ... dicimus et inde ... immedi
intaliter cy efficax ... antea intentionalis. Consequentia bona est
ex praemissis. Et ... a nobis ... navaue
certa ... quod ... ex ... nulla facta sup
positione ... efficax ... ea ... nave
... esse ... frustra ... et ... quod
ex ... nulla facta suppositione immediate cy est
antea intentionalis ... volitio efficax Dei quae
ex ... immediate cy efficax ... ipso ...
est antea intentionalis.
591 Infert 2.º ergo volitio efficax Dei non dicit
stat cy nostra libertate ... quia si vera
... dicimus voluntas intentionalis quae supponit se
mediam libertatem ... volitio efficax Dei ... sequi
... supposita ... media antea intentionalis
ex fundamento adducto ... 2.º quia voluntas illa ...
causalitas antecedit nostram ... ergo ... antecedit
cedit in nostra voluntate aliquid ... cy nave esse
ergo ... libertatis sequitur ... cy ... a ...
ortum ex aliquo ... nempe ... volitione Dei ...
intentionali. 3.º quia non ... implicat ... ea vo
litio ... cy ... sequitur ...
... prudentia ... inde non ...
... physica qualitas antecedit ...

dnos absurdu. Ut vera cau est, impossib. eis quae
etiq, etiq supponi sex medii tollit libertatem qu
hec intra volunt.

592 Non pauci fuere etiq ex doct.
viris, qui ob hoc argum deseruerint oio sententia
absurdas et efficacis tum liberorum nostrorum. Ego
ex falsis intra sententias intrinsece efficacis, ego etiq e
termino coenter ad dicta f. 2a, ubi dixi, sed vero q
sententias extrinsece efficacis: quas ut adhuc n. stabilit
n reamus oio argum solvunt, quas vero sunt speciosiores
exponere, et solidiores afferre. Pro autem supp
hic: inter intrinsece et extrinsece ac efficacia gre, ac in
inde fundo praedicta a q efficacia desumere supponit
cuncta sc ad ipsum h n. Sed cum fere oes desumant
h ipsum et de h. logi. Adversade pro hec opin
habet antiquiore Controversiam de Scientia Media ac doct
sibi ei adherentes.

593 Sic qo h. solvunt parant adprob
dicendo sententia praedicata, et eis sed ea de h. logo, ex qua
inferi n. aut causati stat absurdu: neq parte q
sum esset sc haret tale cognitio, hoc ipso q eg tale q
vult qo consentit. Sonat hec doctrina nobis per ista
quid ille e ex q deducitur logice h bonum eos aia
ut n. sequi ab illo. Dicunt generali coenter sequi
aut eis etiq obiq n. ea h. physice in statu, absurdo
est aut h. sic philosophis viris a q omnis est physice, vel
vocatione entas est physica et vocatas create ab infini
physicam dubiis Censeo. Physice voco ut Praedeterminati
a Logo: n. q ante docere influxu physico solum
est: hec omnis sic alio in loco determinati.

594 Nunc sic dicti h. de fiabunt

ffatis hac voce, qa easdem eas gratuitas hēt esse gratuitas, hec ferox, ac hēt absolutas esse absolutas; ex deinceps d̄ signatis qd absolutus dicit absolute absque causis absolute exequentibus; gratuitus vero dicit gratuitate a causis exequentibus gratuitate; sed esse gratuitas n̄ pendet gratuitate a scia media; ergo eoc esse absolutus; ergo cum hanc n̄ est tq. sit physicus scia media aut eius obiectum. Dico qd licet n̄ eet scia media Deus posset ce in deo hoc voluntas qui de facto Deus decrevit; ergo n̄ ē manifesta scia media coexistens qd n̄ pendet physice ab ea esse absolutas, nec quin illius est tq. sit physicus.

595 Secundo ad argumentum occurrentes dicitur ... divina volitio et tales n̄ pe dari sine scia media ... in ... physico ... in ... cadunt ... divina volitio ex ... n̄ posse ... ex ... physice ... Est dicetur necessitas quae sumitur ex alia antecedentis ... necessitas ... quae vero sumitur ex ante ... necessitas consequentis; ... esse ... ex suppositione ... Unde in ea volitione ... verum q. hēt ad applicandam vocem scia ... ad physicam entitatem eius, et verum quod applicat illius ... sua definitione facta.

596 Ad quod se tenet ... ... in ... ... esse ... quae ... ... scia media ... impossibile ... eius ... ex ... physicas ...

caut esse Dt qui ad ea dicunt qui ensfraunt p cas loqui
que D fundat unitis ante f caente. Hec summatim
propositis et soluois hucusq, qua subtiliq, q verius excludere
conatr ab tui so physico D. Pss. suis coniuncta, et denomina
gra efficacis.

597 Sed eo dato et n̄ Ds adhuc urget quo
facta, q sic ensfauro. denhoc instanti dari voltas Dei ex
pro stto impotes cum nae Ds; qo ea volite possas
plat n̄ ee eff. Si voltas hec in sui positioe a creata
volite n̄ pendet qo ē antes inextricabilis, nocat. supra
Sinextricata. Hec soluis ardua qd ei volti cogesso
antecendu tua: nam si indepentes a volite dati adque
Contradictione pecat cum nae esse, certum mihi ē n̄ bene
cosistere cum illo creata libertas. Ut id ostendo da
Ica sufficiens sq gra habitualis nec de pota Dei absolu
ta posse ee cum peccato. quo posito, si Deus indepenti
a volite Dni immitteret ei gram habitualem in instanti,
posset ne Ds pecare in eo insti, atque vehement
tetatoe pulsaretur ad pecc: qd supposita volite Dei con
expq. gre habitualis p eo insti n̄ repugnat pecato. nam
gra habitualis in hoc casu ē Dt infusa et infusa
indepenti ab eius volite; et tamen n̄ suppnit in pro
nare ut caa requisita ad libere n̄ pecandum in
eum ē autem indiferens et tamen obstat libertati a[illegible]
dandi q eo insti: qo n̄ so obest libertati q antecedat
ut caa sed [illegible] cum indgale sit cum nae Ds, dat
dpenter a volite. Sed 3a veneat solui adaptatius
dete difficultas.

§. 3a

Verior solutio adaptatur proactæ difficultati

598 Ex prins Philocis, que vero fileon [illegible]

fiunt, adaequanda e venos solus difficultas praeced. [illegible] quod in tali ghico: virtus causalis et effectus causalitas deinde quas requirit ut causet: et adaequatio ... depet ut exat. Exemplum ex gratia in igne urente ac producente alium ignem. Itaque virtus aut depet ignis producti, et a principio influit, e substantia ignis, cum eius virtutibus ... ac immediate aptis; ... deinde requisita ex parte causalitas et causalitas e affixatio ad passum: ac insuper eius ... igne causantis ... sit ut causet: ... requiruntur, etiam si remotius, ea a quibus depet ipsa ... substantia ignis ..., puta cognitio divina de ... et honestate talis ... et productionis eius, ac decretum divinum de productione illius. Haec quidem omnia supponit esse in praesenti ghico omnes: et inter illa hoc a ... discernen, quod virtus intra causam requirit ut principium influens ... causae ... et ... a quibus in sua entitate depet, requiruntur tamquam producentia entitatem et virtutem quae immediate causat; ... vero ex parte causalitas requirit tamquam applicans virtutem quae causat. ...

599 Et ne theologica Philosophis declarentur exemplis; aliud e apud theologos satis commune et aptius ad ... explanandum. Familiare itaque theologis e quod ... ... non potuisse ... et de facto mereri substantiam Incarnationis. Quare? quia alia de causa nisi quia eius merita supponebant auxilia, ... ex meritis Christi, merita supponebant Christum, ac proinde ... ad substantiam supposita ante Virginem. In hac igitur communi responsione et doctrina vide iam: merita ... supponit auxilium, quod e principium influens ... causae eius auxilium, nempe merita Christi, decretum Dei, &a.

600 Similiter ... noster ex parte principii influentis supponit entitatem auxilii: et quia entitas auxilii ... causare ... exat, supponit eius auxilium, ac proinde ea omnia a quibus

dpet re ipsa in sua exa. Cu[m] e[nim] entitas illa depend[eat]
immediate a decreto Dei stadentis illu[m], decretu[m] [a]utem ad
ny de collatione auxilij sufficientis etc. ad meu[m] [con]s[ensu]m in tali
[com]plexo: ac [de]pende in hoc s[ic] n[on] possu[m] abstinere ut Deus
decernat dare mihi tales cogitat[ione]s seu auxilij. Concludit[ur]
ex hoc discursu, decretu[m] Dei de collatione auxilij [com]munis
[con]s[ensu]s [con]s[e]q[ue]nti ab isto [com]plexo physico [remo]vere. Tertio eam
ut ide[m] stadiu[m] de scia media a q[ua] pendet ut [com]mun[iter]
a Deo eiusmodi decretu[m]. Et [com]mettamus [pro] nunc ab eo esse
sufficien[te]s [con]s[ensu]s nostros salutares: si[v]e q[uo]d idea[s] dignis virtualiter
a volunt[atibus] electis. Quo [com]presso.

602 Dico 1o, decretu[m] Dei de collatione aux[ilii]
duplic[it]er pendere a scia mea [con]ditionata et eius obiecto. 1o
q[ui]a re ipsa ideo decernit Deus entitate[m] hanc [com]plexus cogit[ationum]
et n[on] alias q[uas] n[on] h[abe]t, seu [pro]visa e[st] n[on] futura [con]s[ensu]s, q[uia] [pro]-
visa e[st] futura esse: n[am] posito decreto [con]s[ensu]s sufficientis mei [con]s[ensu]s
mouet Deus d[e]r[iv]atu[m] ex illo ad dandu[m] d[e]t[er]minate cogitat[ione]s q[ua]s
[pro]visa e[st] futura esse, ita ut posita ea volu[n]t[ate] n[on] potu[er]it
ut Deus decernere dare cogitat[ione]s, q[ua]s ce[r]t[a] sufficiens g[rati]a
re ipsa futuro [con]ditionata mei [con]s[ensu]s se h[abe]t ut [con]d[itio]
ad hoc ut Deus decernat hanc n[ost]ram cogitat[ione]m q[ua]m ad e[n]ti-
tatis. c[o]enter q[uia] ab obiecto scie[n]tie mediae et ab ipsa scien[tia]
media pendet re ipsa decretu[m] Dei de collatione a[uxilii]
[con]s[ensu]s. Depe[n]d[et] 2o, et si remotius: q[uia] si de facto voluntas hec di-
vina entitatis auxilij canti (m[odo] q[uo] una voluntas in ...
ab alia) a decreto sufficienti mei [con]s[ensu]s, et hoc ipsum decret[um]
ex [pro]p[ri]o d[ictami]ni supponit scie[n]tiam mediam, q[uod] ex [pro]p[ri]is [con]d[itioni]s h[abe]t dere
[pro]videntissi[m]e: ergo decretu[m] dandi entitate[m] auxilij pendent a decret[o]
[con]s[ensu]s futuro pendenti a scia media mei [con]s[ensu]s, ab ipsa etc. [et]
remotius hinc depe[n]d[et]. Unde [illegible] facit e[t] scie[n]tia [con]ditionata [...]
in tali [com]plexo physico ad [con]s[ensu]m ut tamq[uam] virtus influentis in eum

ſe tanq. ideas requisitq. At sic ẽ erat certꝰ, quę influeret.

602 Quod si roges, ã quanq. scia media dpet entas auxꝰ de facto collati, ẽ sine hesitoe respondebo: de facto pendere a scia media, qa sicut hic ẽ nunc sub eo auro auxꝰ. Ẽ nõ ẽ qr ideo hic ẽ nunc dari hoc auro auxꝰ, qa cũ eo erat ꝯsensura voltas ex hypi. q. exhiberet. go ab illa scia media de facto pendet entas auxꝰ de facto collati, ꝗ, supposita erat voltas hic ẽ nunc ꝯsensura sub eo auro auxꝰ. Dices: poset ee entas hujꝰ auxꝰ ẽ dari lt nõ eet ꝯsensura voltas, go nõ dpet ab illa scia media: siquidẽ tunc hęc deficeret, ẽ adhuc daretꝰ ipsa entas auxꝰ. Mala ꝯa ex bono anti: qr aliud ẽ posse ee absq. hac caa, ẽ aliud nõ dpere modo ab ea. Probat argtꝰ, ã autꝰ ẽ. Quod pt a simili: nq ex hoc vero anti: poterat Ds dare absq. meritis eandẽ glã q. modo het b. Pr., nõ licet inferre: go glã b.i Pri modo nõ depet a meritis.

603 Verũ est q. si plura adsint auxꝰ supposita hic ẽ nunc efficacia circa meũ ꝯsẽ: ẽ hic idẽ sit eque bene elicibilis sub singulis eorũ, ꝗ.a pbabilior opinio ꝗ plures dicunt, eundẽ tũ vitalẽ voltis posse ꝯsẽ a multiplici cogitoe caari, verũ tũ, ẽ q. meꝰ ꝯs posito hic ẽ nunc sub auxꝰ A nõ pendet ab ipso efficaciter seu in gere caa efficientis: cũ sine ipso poset eque bene stare hic ẽ nunc ꝯs meꝰ sub aliis auxiliis. Ex quo manifestum verũ fit, q. meꝰ ꝯs posito hic ẽ nunc dpendi ab hac scia media, sive ab eo de facto regulanti collaoẽ auxꝰ A de facto collati, nõ dpere efficaciter ab illo tã sciã media, cũ sine ipsa dari poset idẽ ꝯs. Ceterũ hoc nõ tollit q. sub re ipsa ꝯs meꝰ dpet hic ẽ nunc ab auxꝰ A, sub re de facto posito, dpeat simul a decreto hic scia media: ẽ enim aliud q. non sit causa efficiens ꝗ

(etiã reductive) meo cõ . et aliud q n fit (reducibe falte)
caa p se illij; de huig eniij rõe. (sic q n fiat de me)
n ẽ q effs n possit fieri sine ipsa: nq hoc spectat ad
cog esalz. sz q de facto influat p se ipsã aut offerv
at in effu

604. Ssn ad argtu scientie posity n 555
reo Sso lo anti dignuendo coem go dina voltas et
spra spto het n esse gessoi eij nace effs, tanq ex virtte
se ipsa gnexa eij esse no cog; tanq ex pro detsante
Vt det cogitoes eij q ipsa ẽ voltas ssempra ado cog
et in eodg su totij sboq eiq. No deinde z illaty. Adeoq
sboq dignuo mare: illa voltas ẽ anter universalis, qua
n pe quungi eij nace effs ex ao ssprij spto tanq virtus
influentis ado; tanq dtrantis vt det auxia spra
efacia no mare et mirg sub eadz destoe et
no infas cog. Adz illaty reo nando illo, adeoq
sboq rendy e xa in mede dicta. Adz dsgno ans: nde au
zadis sugets voltas illa detrando ad dandy auxij eij q
quis ẽ sssus ado, inferendo n sna sfs no ans et cog: adeo
sboq dsgno ans ẽ nestas orta ex alquo anti vt influe
bo roe sui in effs no ans. vt detrante ad dandy auxij ia
cogitre que sipsa ẽ libera, ety libery ado ans et no cog:

609. Itaq voltas illa intendens, si
fett eio efacia, seclusa scia media posset ssoi eij nace et
qd ipsa n faceret effs sz lz detrat ad danda media pbj hac
calu aut q l, n eet medij l, illd n cooperet bej, eius
efacitas maneret ea voltas, nec taen eet sfs. Quare ã sua
media n het efacig ea voltas sz lz materig, aut mea
que elligat. Vnde ex suppositõe q ego sssurus sum eij hac gra
sicut bej detrat sit ad dandy eq, nesse quedz ẽ vt ego sentiam
Sz nessitas hec n oritr ex virtte influentis in ssen sumn

sed ex meo jure: qa ex hoc q ego possessor sum rei hic contractae, si mihi det, fecit n. qa ... dedi et n. [illegible]. Quare decretu hoc in mea estimne n. het q ad suum [illegible] ante mare, difficile a decretu dandi cogitos qui passa e efficax. Partas qualitas [illegible] n. urget: qd erg si [illegible] sig meo, addi tamen aliq caq que vi sua infert, erg et n. indifferenter [illegible] sig medio; at [illegible] pdicta n. infert ens [illegible] infert media cu [illegible] sum erat [illegible] et [illegible] q est [illegible] fac illa e coeni, q desumitr ex ipso [illegible] modo futurae.

606 [illegible] aut q n. 594. [illegible] ad nandi sig meo, aut q in eo recedit ab adhoc efficacq n. [illegible] in [illegible] [illegible] deseruendo mare, erit [illegible] [illegible] ... ab [illegible] caq influentes [illegible] mare: qa [illegible] immediate est, et [illegible] in [illegible] statu [illegible] [illegible] caal influentes [illegible] q influit [illegible] mare; et [illegible] [illegible]. [illegible] mare [illegible] e loquendo de caq [illegible] influentis, [illegible] de [illegible]. [illegible] [illegible] in statu [illegible], [illegible] statu [illegible] seu [illegible] statu [illegible].

607 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad dandu [illegible] caq [illegible] hoc ipso q [illegible] caa [illegible] mare [illegible] causa. [illegible] statu [illegible] hypotesi [illegible] ego [illegible] influentia [illegible] alicui rei, [illegible] sit in hypoti [illegible] [illegible] (videndum in [illegible] aut [illegible] cu [illegible] [illegible])

caq remotq; at in ee actu eu n posse ee et absolu quin sit eq caa pxa actu et caa pxa actu i [illegible] ... caa, et has ees ... ad ... phcy elly ... vior et brevior ro: q. pduo valeo acta, qua caa pxa exit, n[on] posse ... de facto defecit a ...

at hyss ... a me facta ... a cau tente seu priq pxe influendis ... in hyss ... tes a. deuent venere caq remotq, secq vero in ee a

608. Colliges hinc 1° plures caq aferri posse ... acty ... phcos elly, q. eo ... 2°. ... ... influens in ... ... applicando caq pxe influente sine ... liberiq ... ... ad ... phcy eo ... liberi, secq vero eo ... at illa ... Pro cuy doctrine elucidatione ... ... annuat ... ... here ... at eq ... ... Xpti merita ... Pergo et rogo: ... annuat ... anundrant, ... gra collata ... intuitu meritorq Xpti ... e ... in ... ... vera e: ... ... caritq (illa ... eandq eu q. de facto ...) ... ... quidq a meritos Xpti ... donare ... vali ... ... antey ... soluty e ... tes a ... ... ultima ... ex alio ullo ... eleo efax q premisimq. Pars ultima

Neque ex alio ullo capite repugnat eleo efficax q premissimus.

609 Absolvimus hac sect. quaestiones, quae ad adimplendum quae constituenda proposita erant effacias ante merita praevisionem, primo loco ac § 14 Capita quae remanet quaestio ac possit desumendi ex effectibus trahentibus. Pro ista modo nostro operandi quas hic solemus. Dicit ex desumendi P. Vazq. Decretorum ordo desumeretur ex ordine productionis ad extra... merita ... ulla ... ergo inter decreta ... decretum merit... ... ante merita ... praevisa ... defendimus. Attulit haec obiectio doctrinae quae nunc ... de decreto Dei libere constituendo ... ad ... illa opinione ... adhuc in ea ... P. Vazq... in medio ... nec concedit ... intendi ... merita ... physica ... ordo decretorum desumeretur ex ordine ... ad extra medium ... natura est ... ergo decretum ... medium ... de ... de hoc fit ... magis ... ordo decretorum desumi ... ex ... in ... volendi ... libere ... Deus ... Unde ... in ... natura libere amaret Deus merita ... gloriam ... in ... volendi ... merita ... antecedenter ... seu finis intentionis.

610 Secunda obiectio desumitur ex ... sic argumento: si Deus ante praevisa merita statueret ... electorum ... statuit ... eligendis ... ante praevisa merita ... videtur ... certum numerum ... designat, excludit alios ... non ... quod ... Deus praevidens ... ...

e^d re adhuc maxe meus salvandorum; si vel
esset illorum certus ostendat ac quos deinde
alius electo numero salvandorum adiungat. Unde si
Scta electo n possent n salvari ij certi, alij tamen n
posuit exclusi qr nil de ijs agitr. Explq Quivarij n est
ad re si degrat illorum dece sit posuia aliorum exclusio
enim nos n admittimus nos potestas et electo stricta
vo ea dece quivarij degrat ostendat ab alijs n est
bec libertas vocandi efficiti aliquos et augendi num
electorum. Dixi ans falsu ee; nos dico eos male in
rig datos, q an posit fieri destructio postea; ut
sit ante prisa mecta eligat ad glam, ita ante
bec prisa excludat aliquos a glia n absq form
hoc ing dato, quia sic libertas eripereti hactus n
electi et potestas libertas hec et haret tune a
di glia: ita oppositu haret illus ad ea ostendo.

611 3a obiectio seu: hic me electio
tollere videtur solicitudinem bonorum operum; quis enim
finis ita vadmonari, l. sum e numero electorum l. si
sum, n posum excidere a aeterna gloria; neque e confi
sum de operibus, bis enim illa dabit. si vo n sum
frustra bene praecepta et consilia amplector, quae certum
nil mihi profuturum: cum extra numerum praedestinatorum
sit salvandus. Unde etiam extingui videtur zelus ani
orum cum si illi qui salvandi sunt electi fuerunt
detracta gla ante praevisa opera, nihil e q de
salute laborem; ista enim me stante, extra
thus tandem lite ja ista populo exposita gerare
daby: ni animi simplices in quidam desperatiu
beneu ut qui pro oris salute mottunsé, elegerit
de pr alios ad hanc salutem et reliquos

ssa quae exposita quando scandalum gerat n(on) e(st) sustinenda
qa. Alias vero sequentur lesiones eiusdem efficaciae acceptaq.
dico sileq. q. ea magna S. Comitis tract. de spe diss.
3a dubio 1 n. 118.

612. Ita nando [illegible] argumentum
fundandum videat n(on) bene petratum esse istum doctrinam:
apud nos etiam eleo efficax ad gloriam n(on) e(st) securus ad illam
et ad illam ut obtinendam merita quae in perfect. in
statu [illegible], quamvis n(on) [illegible] faciendum
[illegible] a meis operibus: quamvis n(on) e(st) [illegible]
cum [illegible] bene operari. Ita dico
de [illegible], [illegible] electi aliquos
ad gloriam [illegible] deinde [illegible] nam
certum e(st), nullum n(on) potestatem ad [illegible] esse salvandum et sal-
vandum esse [illegible] potestatem. Deinde certum e(st), nullum esse sal-
vandum, qui n(on) habuerit [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] potestatem ad [illegible], [illegible]
[illegible]
[illegible] Vide in
[illegible] argumentum.

613. [illegible] solum
[illegible] 23 [illegible] 119 [illegible] facile de
[illegible]
et [illegible] vocans [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] libere
[illegible] merita [illegible]
dico. Unde [illegible]

libera cooperatione sumant connexionem medio illo pro quo efficit adhibendo ea cum et illo anima non se praemoveri, ne ipsa consequatur ipso facto eam in nobis dicimus non posse de decreto nostro electivo pendere veteranorum ipsa [illegible] non eligimus decretum ex se ipso, aut connexionem eius cum gratia.

614 Certe in hoc determinando non multum veteranorum est dissensus [illegible] eorum decreto [illegible] nostrorum [illegible] sequente [illegible] connexionem cum sua efectiva [illegible] determinare ab efficacia [illegible] habet ex [illegible] tota hic [illegible] decreti determinatio [illegible] adhuc non [illegible] connexionem cum gratia [illegible] et [illegible] a nostris meritis in obtinendo sic [illegible] connexionem hoc decretum gratiae ac decretum [illegible] decretum gratiae [illegible] decreto [illegible] ipso stat [illegible] absolutus [illegible] ipsum [illegible] unde tenet solus [illegible] nullum [illegible]

615 4a [illegible] ex [illegible] n. 146 [illegible] ante [illegible] merita [illegible] gratia [illegible] ante [illegible] exercitio habet [illegible] [illegible] ex [illegible] quenti [illegible] decretum illud non fuit efficax [illegible] [illegible] consequentia, siquidem non dat ex se efficacia. Certe [illegible] [illegible] non est certa [illegible] efficax electivus ad [illegible] de quo [illegible] efficaciter [illegible] ad dicta [illegible] post electionem gratiae esse [illegible] mate [illegible] non influat immediate in [illegible] ad posteriora merita [illegible] ad [illegible] velit quae [illegible] merita [illegible] fit, non dare illa immediate ex [illegible] mente et [illegible] te [illegible] decreto [illegible] nostros liberos [illegible]

Q.º 4.ª An et quo decreto praedefiniat Deus actus nostros liberos?

616 Placet disputandi an sit potestas electiva ad aliquid post praevisa merita; et quoniam diximus ly praedestinandi esse extra causas ad quod ante praevisa merita, ly praedestinandi potentiae electiva entre praecepit, multi pendent a potentiae aut impotentiae praedefinitionis divinae circa actus nostros liberos, hac primo examinare decrevimus, differendo definitionem difficultatis alterius ad alium et sequentem §. Placet praecipere et potestas divina in gubernandis hominum actionibus quae cum hi liberi sint et medii sint ad consequendum gloriam et contrariam, inveniam propterea gubernare respondet propria eius potestatis divinae: ac propterea non parum placet ad eius nostras examinare, an possit Deus efficaciter praedefinire actus nostros liberos ... ita ... ...

617 Et quoniam in scholis duplex potestas cui confertur: alia de se efficax et generatim efficit eius effectu, ita ut requirat ex natura talis potestatis, et careat effectus: alia vero, non de se efficax, vero efficax factis vel mediorum, quae quia suo medio supponat: in praesenti propterea non agemus de priori (quae sunt talia maneat supposita sua media) quae causalis vel difficultas ac qualitas physicae potestatis, ubi id ipse eius agit in tractatu de auxiliis inquirendum. Agemus igitur de posteriori, et in fine sit eius explicat dicturi quod Deus gaudeat eius causa liberis, quia non parum placet etiam ad intelligendum libertatem nostram ...

618 Antequam tamen suppono 1.º ad rem spectans eius praefinitionis divinae et ac duplex ad ipsum et efficax salutis ex fine suae sic reatus et potestas, ita ea quae praefinitiones mant, et ex quibus eas admittit ordinis ... de concursu Dei ...

patet suppl. in reflex. ag. Deu[m] sbli ordine hoc ga[?]
et ex amore sui illius dat auxil. quem ipsi glo[?]
possessat aliqe ga. sbli ordine a[d] acquirend. efficac. et ab[?]
possessa[?] finis: Resp. neg. a[ntecedens]: neg. & sequent. possessio ipsius fin[is]
intenti, qualiter & medij; y[?] ge et solet vocari finis
[illegible] et omnis medij: Atque vn. finis primario intentus ge[?]
vlt. in sua natura: sequitur hic in reflex. n[on] e[st] amo[r]
efficax et abste. Non etiam bon. medij aut sbli refer.: q[uia]
n[on] e[st] efficax et abste possessio; sed enim in reflex. sunt al[?]
tij boni; neque tamen n[on] e[st] [illegible] possessivi aliq.: sequitur ga[?]
ex actione bona n[on] amata efficaciter absolute. vel efficac.
auxilia ad eius eliciendo; qualiter ex illa reflexione n[on] [?]
ta efficacit. abste. sed vel efficacit. auxilia ad eius [?]
actionem.

619. Supp. 2º: possessio efficax et absta n[on] ca[?]
ad eius ex sui e[?]. Probat hoc eiusque dicitur. n. 14. [?]
[?] si[?] est fit, tantum indiget sui causa decrete applicat[?]
sed post causa decrete applicari sine efficaci[?] tra[?] abste ex[?]
eius ge hic n[on] indiget ea possessio et tract. qualis[?]
est [?] [illegible] causa agnoscentis hoc decreto cause [?]
illo, sed e[st] ex indigna eius, sed & ex ipse agrantis, & [?]
eius libertate, & ex impos. agentis aliter agenti n[on] [?]
bentis: go [?] attinet ad eius ipsius post causa decrete ap[?]
absq[?] efficaci et absta [?] finis quae e[st] detrahi modi
agendi causa illius. Deterior q[?] si ex [?] eius cat. [?]
possessio, ea sequeretur, cum ad quem bonis possessor [?]
n[on] haberet auxilij sufficiens, ac [?] [illegible] n[on] peccare, etiam si non
adimpleant precepta; cum non sint [?] n[on] ee in eius potestate
vari aut damnari; ex absq. possessione quae in potestate
eius n[on] e[st], n[on] habent sufficientia ad salutem.

620. Supp. 3º: possessio potest. ad [?]

glis, et ita ut ex prima intra efficia afectuaeq
parata sit cum ipsa, ita ut illi respuet eius naneq, et
adeo benigna, ut ita eventer seu medio, pro effect
est medium quod supponet, non posset esse ipsa ea, absque
eo tamen non explaret ee dius ex etiam sui influxus, dum
ex etiam sui tendentes afectuum, sed qui ampliore datur
absque seiar media, et a dicta n. 9080 supra denegare
decreta dei dupliciter ferri posse in actus dei, et scilicet
decernendo substantia sed specie ex bis amoris, et substantia
ejus libertate, dicendo eius voto ut dei libere alunt ejus amoris ins
tructi dupli contrario, alia retrahente alunte alia substantia
rei, et sed apud utroque dent in dari in deo decreta alia libertate
ois ans, hoc est tam in serie positiva qualiter differentiam non
labilis maet, an supra seu positiva libertati sui, admittenda
sit in deo aliqua species absolute et efficax. Pro decisione §. recensitis
aliorum opinionibus nostra incipit statuere.

§. 7.a Recensitis aliorum oppinionibus nostra incipit statuere.

691 Prima est de Vargas qui obviumque in hanc thesim incidit egregie fert eiusmodi decreta quasi inimica libertati, utique videatur 1a parte disp. 89 cap. 1o et disp. 90 cap. 3 et 3a parte disp. 23 cap. 1o et saepe alibi. Idem pugnavisse figuerit Herice disp. 23 cap. 1 et alii ex recentioribus. 2a sententia est Suarez, qui eiusmodi decreta saepe admittit et in eis fundat bona sua theoretica. Videatur lib. 1o de auxiliis cap. 16 lib. 2 cap. 1 et lib. 3 cap. 14, aliisque in locis. Ratio apud eum est quod eius superati sua media, nostras ex decreto orta videtur ee nostras coendius, atque adeo non inimica libertati. Sequuntur eum maior pars nostrorum autorum. Ego autem ita utrique adherebo, ut ad veriora tuenda utrasque quod possim in concordiam revocem.

622 Sit ergo 1a dicta. Si decretum Dei sit
se ipso efficax ex prima et intrinseca efficacia praedeterminans voluntatem creatam
adeo ut antequam sit impossibile oppositum cum natura eius (qua ratione
a Thomistis adstruitur) tollit libertatem et superat suum medium; sic
necessario voluntatem [illegible] in suo operandi modo. Fundamentum eius
est: decretum hoc in primis causa aliquomodo est voluntatis medii
praedeterminati; utpote de se et ex sola sua intrinseca efficacia
insuperabile est cum natura talis voluntatis; et denique in suis positionibus
non satis pendet a causa, ergo non bene stat cum libertate medii
voluntatis, quocunque ipsa ponatur causa bona est ex anteriori praedeterminans
omnis nostri operandi contra physicas praedeterminationes. Ipsum vero assumptum
suadetur et explicatur quoad singulas partes. Et in primis
suadetur quia adeo ut ejusmodi decretum ex vi suae tendentiae
ordinatur efficaciter ut sit absolute et re ipsa voluntatis medium, unde
dicitur ad hoc causat efficaciter aut efficaciter applicat causas [illegible]
causam immediatam medii voluntatis, nempe auxilia physicalia quae
praedeterminant, signum est hoc esse aliquo modo sit causa et
quidem in genere physico medii voluntatis; causa enim mediata
cum alicuius esse denegari nequit quod sit aliquomodo causa
talis esse; ergo ejusmodi est decretum hoc.

623 Sic ad 2am partem explicatur eadem assertio:
decretum hoc non ideo praedeterminatum adstruitur insuperabile de
se cum natura voluntatis praedefiniti quod ex efficacia praedefinienda suae
divinae mentis errare non possit in conferendis auxiliis ab
mero efficacibus infallibilitate sic erga voluntatis praedefinitionem
ut sic praemissis minime cum illa et insuperabile cum ejus
gratiae, sed tamen praecipue tribuuntur adaequate decreto
definito ex alio capite quam ex capite [illegible]; et de hac praemissa
et insuperabilitate nec [illegible] modo, nec aequivoce, dicitur de efficacia
divinorum affectuum difficultates praecedentes exaggeraverunt
[illegible] ergo autem de efficacia [illegible] praedefinitionis quae [illegible]

ex [illegible] actus, et crederet de [illegible] eius
[illegible] et [illegible] eius [illegible]
et fuerat

[illegible] efficacia effectiva [illegible]
[illegible]
[illegible] imperandi eius [illegible]
[illegible] ex [illegible] fuit actus efficacia. Deus efficaciter huius
[illegible] ad [illegible] amoris [illegible] dey in [illegible]
[illegible] aut [illegible] hoc [illegible] esse debent [illegible]
[illegible] supererit [illegible] actus [illegible]
[illegible] et [illegible] efficacia
effectiva seu efficere [illegible] ex [illegible] voluntas. [illegible]
[illegible] ad se amoris [illegible]
[illegible] ex [illegible] voluntas creatae [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] accedat [illegible] et extrinsece [illegible]

625. [illegible] ad
[illegible]
[illegible] in sua [illegible] beati [illegible] de [illegible]
[illegible] seu [illegible] libere a [illegible]
[illegible] alter
se [illegible] ad [illegible] ad [illegible] volunt.
[illegible] et [illegible]
[illegible] amabat [illegible] eo [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] seu [illegible] et [illegible].
[illegible] ex [illegible] § 626
[illegible]
ex [illegible]
[illegible] seu a [illegible]

compossibilitatis creatis; solitas vero libera divina (ut pos-
test etiam esse sine hac libertate qua ad ipsum [illegible]
finis et libertatis detracta non est ad intendendum honestum
objectum creatum: atque adeo licet in facto maneat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit sufficiens determinationis objecti, ut in
Deo [illegible] eo ipso [illegible] trahatur ad illud, non est tamen [illegible]
[illegible] determinationis objecti, ut [illegible] in Deo [illegible] [illegible] ipsius: [illegible]
[illegible] libertate [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] libere [illegible] [illegible] esse determinationis [illegible] [illegible]. [illegible]
hoc determinatio [illegible] non [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] ad eius [illegible].

3. 627. [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
dere a [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
enter impedibile [illegible], a non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] libere [illegible]
se impedire [illegible] [illegible] libere et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] determinatis [illegible] [illegible] ante [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
libere [illegible] impedire [illegible] valeat: [illegible] [illegible]
pendet a [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] libertas [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] impedibile [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pendent [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] fundamentum [illegible] [illegible] primus [illegible] [illegible] impe-
libere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libere
[illegible] [illegible] bene valeat [illegible] ad [illegible], ut [illegible]
et [illegible] impedire [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] impedire valeat: [illegible] libertas [illegible]
[illegible] impedientes est [illegible] libertas [illegible] libertas
[illegible] [illegible] non est [illegible] libertas [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible]: [illegible] non est libertas [illegible] impediens [illegible] [illegible]
impedire [illegible] [illegible] [illegible] ad illud.

628. Confirmatur prob. 1°: me libere non im-
pedire hoc decretum, et me libere ponere actum a decre-
to [illegible], quem possem non ponere, sed decretum suspensivum li-
bertatis contrariae meae actum non supponit quod libere consentiam seu pon-
am, sed consentiam sub conditione et ex sic mutatis circumstantiis quod di-
versum est, ergo quod hoc decretum supponit libertatem contrariam meam
quoniam non est supponere libertatem consentiendi impedire illum. 2°: quia me-
tus non est liberum, bene componitur cum libertate contraria quod consen-
tiam libere sub conditione indifferenti sic mutatis circumstantiis.
Ergo bene stat quod absolute non possim retractare hoc decretum
et quod retractare libere consentiam sic mutatis talibus cognitionibus.
Circa ea ante bona videtur, quae sic operor quod voluntate in
tempore exercetur, non est libera, sed necessaria: nam eius non
sum absolute potens libere retractare decretum de illa opera-
tione; ergo sicut non me cessare in [illegible] clare viderem
summum bonum, tunc enim non essem [illegible] et absolute liber
ad illud non amandum, et tamen haec non tollit libertatem
ad Deum non amandum componitur bene cum omnimoda contra-
rietate libere amare Deum, sic ipsum ipsius [illegible] fieret in
[illegible] cognitionis indifferentis alicuius ad amorem ipsius
quod me tamen non esse liberum bene componitur.

629. 3° quia mea indifferentia et absoluta li-
bertas in consentiendo dicitur tu consentire, [illegible] possim
etiam [illegible] consentire, sed veritas illa conditionata non dicit
quod tu possis, sed quod posses, sic mutatis talibus circumstantiis; ergo
veritas illa conditionata bene componitur cum defectibilitate
libertatis meae ad consentiendum; ergo et bene componitur cum
defectibilitate libertatis meae ad retractandum praedictum decretum
et consequenter ex hoc impeditive dicitur deperire
a mea libertate non subiectum quod conditionatum eius libertatem
aut veritatem illam conditionatam est illius supponit.

630 Quarto e(st) ... offi(cii) aliq(uo)d ...
... pendens ... hoc aliquo peccato ...
... occasione posset ... aeternis ...
q(uo)d sit an hoc fieret ... de ...
... curo ... ne ... ille potuisse ...
... certo ... illud ...
... tamen ... nec ... fuit ...
... in ... debent ... ad ...
... aut aliq(ui)d fecerit facere ...
potuerit ad ... illud ... dicto ...
... libertate ... n(on) ...
... posse ... illud ... ad ...
impeditae pendere a mea ...
...

631 Non carent difficultate ... quae ...
vincenda e(st) ... ab ... difficultatibus ...
tota schola ... asserat ...
... a libertate ... nostra ...
... e(st) libertas ... aliis ...
... de ipsa ... libertatis ... in genere ...
nec in genere moris ... e(st) ... in genere physico ...
e(st) ... posse ... ad ... ex ...
libertas ... ad ... aliis ...
... de ipsa ... ad ...
... aliquid ... per ... tradit ...
n(on) e(st) in genere physico ... ad ...
in genere moris ... physice ... impeditae ...
ad ... libertas ... ad ...
... pro ... impeditae ... ad ...
... Nostri ... tenendum e(st) ...
... in genere moris.

632 Hoc tamen non tollit quominus deter-
minata voluntas, atque ingere obtruda sit ea sufficienti
ad obstendendum suis medis abeundum ipsis. Itaque
ita sit, nesse non est ut pexat ad suum exa ultra sphae-
rica. Et non est quod probatas sufficientiam quaesita ex parte
obiecti suis medis ut istud eligi deberet, non enim probatas om-
nes nec iniare nec solius causas moraliter efficere caantur:
atque adeo stare possent, et exercere, quia res eta prius pexat spe-
cie; qualiter extra pexere decent res aliquae quae speciales propor-
tiones gaudent. Ergo probatas haec redacta ad quo iure de-
transferenti aut impediendi; et procurans quaerit primo electo-
ro aut impedito, non omnis quae ab ipso potentiae dari
aut imperii; Primo ergo electio facta ordine primo.

633 Prima ratio quod saltem electio fuit
illo ipso eligi et impedire opposita: et immediata
electo debeat ipsa ex tali eius specialiter impedit ope-
porti tali electo in cooperando. Secundo quod ipso praeterea
suis specifici derivati in ipso electi, qui immediate
expertus eligendi impediendi eo ipso, quia ex ipso
mediante aut opponenti quo probatas ingere iure da-
trandi aut impediendi quae potest procurans prius electo
sui, in hanc etiam conflati et eius specifici primo.

634 Si autem quaeras an in [illegible]
probatas quod obiecti suis medis dat prius ipsa quae obiecti
speciei requirat ut exercitati, ut interrogas quod ad hunc
ad mare desera dicite spectet, res habiti ipsis
tere in duobus, altero sui tenere utrique ex parte ipsius
alteri se tenente ut in ex parte ipsius dei. Quod
se teret ex parte obiecti omnis libertas in clauditur
a suo primo, ut non patiati procedere alterius. Quod se teret
ex parte dei est respectus augmentis se attigendi in cognosco

ad liberi obiectum tangit: neque liberum mens divina indifferens sit
ad tendendum, quia cognoscit obiectum vitio, quia cognoscit obiectum; haec tamen
indifferentia non est pura a necessitate, sed potius necessitata ad se
attemperandum alicui arbitrio quod aliquis potest habere; et
atque adeo non est indifferentia electiva quae debet exercenda, sed potius
indifferentia coniuncta cum necessitate tendendi solum ex cognitione quae ante
tre fuit versabitur aut versaretur creata libertas: at
unde est indifferentia suapte natura finem detrahendi ab actu
quia numquam fuit tribuit dum se attemperat ad functionem quae opposita
est. 635 Colligitur hinc: scientiam ipsam mediam
obiectum accepisse ad naturam actus non patientis praedeterminationem
alio, sed ipsam ex se talis esse ad tale obiectum esse potentem
fuit ad ipsum: atque etiam illud denominare se ipsam [illegible]
in genere causae determinantis aut impedientis. Urgens in
hunc illatum est mihi: quod obiectum scientiae mediae neque liberum
posset fieri physice aut moraliter ob quam dictam, nec de
moraliter, si haec est ipsa scientia media, sed haec non spectat
ad ipsam, quod non est exercitium moraliter praedeterminans aut praeiret ab
scientia mediae ad ipsam scientiam mediam, et conveniat ipsa scientia media
ob talem acceptionem ad naturam actus fuit est se ipsa potentiam sui
ad tale obiectum, et id quod ipsum denominari per illa in genere
causae determinantis aut impedientis. Unde fuit influxus scientiae
in eius voluntatem non dependentem ab ipso voluntatis tamen etiam necessitas
[illegible] quae obiectum scientiae mediae detrahat ad illud de quo illa
tamen est ab ipsa scientia media.
636 Placet ex praedictis procedere casus
andis factis Vazquez solvere, et sic mihi videre.
Vasquez difficultas dispositio eius mare; id sit liber
et ipse impedire potest, et ad alios cognoscentes ad
quod media volunt libera et ipse impedire voluntas quae
et quae liber non mare et cum in eodem fine determinationem

nec ulli dicunt eo quod obiectis et effectis, nec et causa
sibi tum eligendi est, cum sine his operetur plena libertate a
carendo vera ullius imperare et effectis adaequalem
deinceps substracta fere egent obiectis et perfectis ad manus
exercendi actus ipsos, cum nulla frequenter aut exercentur
ante in dictis prorata nam aut magis nulla prorsus
requirunt ex parte hac et dicuntur merito absolute debent
adeo cum his supposito et inde potentiae habent, volitiones
quae ad hos ipsos cum sua media et debita.

637 In actibus ex cognoscentibus rationalibus
eorum indigeant obiectis aut specie eorum et effectis
his et causa ad hos eligendi eliciendos, quam essentialiter
dicendum est obiectis influxum suum, et conveniens per metaphoram
gis aut nature requirens ad sui exercitium ex parte
et absolute obiectis quo dictis pone. Unde licet quod ad cognoscentes
inferiores detur, a dicto imperare absolute possint media
volita libera et absolute imperare vales, quod ad deinceps
plura eius imperare possit media sola debita ad
creata volitis meis et libertate; atque adeo sit media
sola liberte debitum meis his debita absolute de ad hos sua
media de illo, possit illa impedire per ulteriora impe-
dimenta, quod gaudet proinde electibus suis his: possunt libere
supernaturalis servata forma definitione data in 629 impe-
dire quaevis volitio dictis his, quos et exacte pendeat
et mediatis cum effectu suo sine mea cum debito libertate
debita meis his: quare cum directe affirmandi ab istis pendens
essentialiter affirmare a liberte debita meis his et sua media de
illo, sufficienter impedire ab ea agere in sui potestate, ve
bunt istis: atque adeo argentum non sciendum est dicta illa
de 2a parte sine ulla

§. 2a

Proponitur probatio nostra &c.

638. Ut sic a nobis faciendi potest oratio . . . qui . . . intra spheram ad . . . et . . . te sphaera . . . meritorum . . . gratiae . . . et intra spheram meritorum . . . independenter sicut impedimento gratiae . . . potestas a libertate . . . talis meritorii . . . gratia . . . data . . . sed efficacia . . . et . . . quae . . . immediate influat in ipsum . . . in Deo est . . . de data sufficienti pendens in sua potestate a libertate . . . tanta . . . et . . . medium de illo quo . . . efficaciter . . . quae mediate influat in ipsum . . . Deo est . . . imputatoria . . . dato . . . pendens in sua potestate a libertate . . . et sua media de illo.

639. . . . veritatis est . . . quod . . . libertatis . . . in . . . efficacia . . . in genere . . . in genere . . . immediatus seu . . . immediate influxit in . . . ipsius . . . eligere intra spheram . . . in . . . praedicta . . . determinant . . . libertate . . . talis . . . ex qua . . . merito . . . fundit . . . et . . . Deo . . . exercite . . . generate . . . sequitur . . . et . . . in qua immediate influxit . . . exercite . . . et . . . et . . . illo, . . . et . . . volitae . . . sub . . . praedicta . . . generate efficacia . . . exercitus . . . et . . . mediate . . . liberis . . . generate . . . imputatio

in Deo ē p̄ductio dª adq̄ 1ª de stras exat impeditivi a liberte detrahat p̄ty p̄ductivi?

640 Forte dices: dcursy immeaty p̄de fors in q̄y eet tales dcursy p̄ry immeadi cy illo dnexi, qui p̄ptrea n° posset n° ee dtras falde extrica dy voles dy aliory p̄riory eydē p̄ty: ac p̄inde d̄try liberti eius. at dcursy meaty p̄detons cy redinquat indefra ora d singla p̄ma immeata p̄ty, tuty p̄trea liberti non nocet, ut cy ey exa sit afectae dnexy. Unde dcludes pose fine instantia p̄ora in Deo dy p̄dest n° tollē. Hec tamen dispartas d responsio nully ee ostenditt dy ex ipso meo q̄ dtra ghecas p̄dones arguendi mostrades; hi enī bene noverunt dcursy p̄detros in q̄y p̄fity ee dcursy immeadi p̄ry dtranty d aplantes cryas deaas ad p̄ty p̄duos d dnexi cy eo; d nihilomy ut urgrant p̄dons y taly dcursy tolere liberte p̄ty, et q̄ty ainds afsumunt q positio talis p̄dory n° pendeat a ntra liberte; fates inuenendes q si ita d p̄ret, n° eet adhuc suppositio ans inimica liberti: q̄o si dcursy p̄dors immeate influentys in p̄ty dcy illo dnexi, dpet, ut suponi, a liberte detrahatia ipsis, et sic en ntra volle stad eiy positio, n° nocabit libertati, sicut ei n° nocet dcursy meaty altiry p̄detis.

641 Argutor sic: d, dpea p̄detrois in sui positive a liberte ntra ē caput sufiens ad p̄servan dy liberte aprors p̄drati d. n°? si d, nulla ē dispartas d responsio; cy dy 1ª p̄deptio, q p̄dtrio ghecā eand p̄i cy immeaty aprory, d cy ea dnexy; d intr se querant in d̄pere impeditive a ntra liberte in positive sui. si d, inefax redditi my arguendi ntraty dtra p̄detrntores. cy adhuc data q p̄dtrio phica in positive sui dperet a ntra liberte, inimica adhuc maneret liberti aprors

ad q datr go cy hoc dicendy n.o fit, restat dicend.
&c et coenter vog concursy pry. praemeati et praemissi cy
Ѻhi n.o magy aponi bertr illy q concursy pry. comme
&c. fidet praexi, dicimus utrumq n.o fiui positive pend
at impeditur a liberte potestate tales &c. go si adhuc
impleat in deo physice imaneate influens, fidet imp
bis physice influens meate.

642 Dices 2.o: influxy immeatuy
defocy in Ѻhu cy quo praecedi n.o posse a destruere
vicy liberty p.t at libere exercendy a volute: siquid
ostendo se prjy imneatuy et indifrentiby oppositi
n.o se q expmoi oppo evadat fut perfa e: quippe
ipsa e libere elicienda sub prjy indifrentibu, qui
in hoc ftu n.o maent, dy illy aggreget physice im
meate cy illy influeny: ac praeterea cy expmos
physice stare nequit libertas oppo y ipsi ppinery, idey
vo cy alia ppinee meate so concurrente. Scedo hunc ng
penetrat q accessu ppinoy imneate influenter augen
cuuf pprioy ymeatory &c. ppitr: et coenti q p ppion
meato ad elicientiq taliy &c. variae alter inni
vret ex pte ipsory se tenendo nihilomy incoenti, dg
hoc augey et variaq evertere liberte oppoy ppitr.

643 sic igitr arguo: si p priory
ad elicientiq &c. ppitr y ppinee meate influentem
admissy ab illy, re ipsa et in tempore aggregaret
prjy imneatiy et indifrentiby &c. pry aliud imm
&c fidet indifreny hoc augeto et variaco prory im
meatory n.o obstante, &c adhuc eliceretr liber
y vos go libere elicientie &c. ppitr n.o obstat quod
&c. priory ymeatory variae aut augeq, se eatt tam
que prjy imneatuy inducat impple cy ea liberte e

-oventia ossq seu ex vindicta qua hic et nunc ossq fit ipsum aut a quo ipso et voluit sub ea nova ipsius libertas deus. onetis e hec illa supposita veritate antes q ve -ossq ipsa vel ee et fore semp existunto.

643 Sergo igitr et substitute: sed in ordi ad servandi liberte ossq ostinenti dei hic et nunc eleu ci, lis valet ipsius immediate influentis productis ex ossu et eius nave qdq valet stradenti, aut in ipsesibilitas in exerendo, ipsentens aut ipsuseans a liberte creata, alis ipsius immediate influentis in ossq lt gnereq de ipse adstruenti ex ea et inquale ex ex nave: go sub hoc etiq serbabiti libertas ossq ostinenti quin obstet immedias sui ipsursq et gnereq ex ossu seu exa eius. cum hec bene inste ex mere sanctam et hec certa videtr tum ex meo arguendi mdo ostra phicas sostrines: tum qa adminiculis seug medq ad regulandos ossq divinos efficacis ostinentes ipsius humanas si non ostenit ad servandi hanq liberte ad quod ostenit. Et si ostenit ad servandi ea libertasqsub ipsio meate ocurrente go pariter osteneret ad ila sub ipsio immeate influente: ex gnere utrique ipsius ex ossu ostinendo par sit et pariter instrastralis. nulla go e solno data tenendi hoc s argtis et paritas ad hec facta ostra ostra.

645 Probo 2o. deleq meq: ostino efax ossq afectum meza ex eius exa, ossq ipsati pendenq ipsolutr a seiam media de tali ossuq nesti indiciat, quo ille in se et sr evadat nanq. sed absurdus e oes ter troestos ostestandi efficacis ostinandos a deo evadere in se sr nanos, et ad summu liberos meate. et in alio tanq tam caa go e absurdus e ponere in deo ossq ostinentiq

quae ex eadem ast fit contrastrati primis, quare cum
[illegible] statu et [illegible] connexionis cum eam, ut genera-
liter a sua media de [illegible] [illegible] adstruatur. con-
bene infertur et mihi videtur maxime certum, neque absur-
dum iudico hactenus potestatem efficiendi a Deo contin-
ter in se [illegible] eorum liberae [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] libera [illegible] quatenus illa non impediret
posset [illegible] [illegible] factum fit, cum [illegible] [illegible]
[illegible] ea [illegible] libertas, qua libera est electio [illegible]
mediorum [illegible] intentionis efficacis finis, aut actus impe-
rati respectu actus imperantis; [illegible] [illegible], [illegible]
intentio quam actus imperans liberi sunt libertate
absolute tali, secus vero [illegible], libera [illegible] potestate
libertatis, quod tali qualis est libertas [illegible]; [illegible] hoc
absurdum est cum [illegible] [illegible] libertas [illegible], et [illegible]
qui [illegible] [illegible] est, et [illegible] intendit [illegible]
[illegible] predest. [illegible]

646 Fundamentum maioris est
quod causa quae semel existens non potest ex con-
nexione quam habet cum effectu, esse sine illo, ne-
cessario illum producit, si adaequata est; si vero est in-
adaequata, et concurrit cum aliis indifferentibus,
illas sive intrinsece, sive extrinsece necessitate
inducit: cum uno aut alio modo causas secum
trahat, et determinet ad positionem effectus
cum quo ipsa connectitur; sed [illegible] [illegible] actus
honesti sit modo omisso libera predestinatio,
ea tamen semel existens, non potest ex con-
nexione, quam habet cum existentia talis con-
sensus, sine illa esse; alioquin frustrari pos-
set a predestinato per non [illegible] [illegible]

go necessitate inducit voluntati, et aliis imme-
diatis comprincipiis actus praefiniti, quatenus in
se fit, et immediate eundem necessario.

647 Dices, haec vera foret ratione praefinitionis immediate concurrentis ad actus praefinitus, secus vero respectu praefinitionis mediate solum concurrentis: nam hac mediate solum concurrente satis praecavent praedefinitores nostri absurdum allatum, siquidem componentes praedictae praefinitionis ex parte primi signi prioris immediato naturae ad consensum praefinitum, relinquunt actum ipsum secundum consensus praefiniti liberum in se ipso formaliter, et immediate: non enim non potest liber in se ipso formaliter evadere actus secundus, qui pro posteriori naturae producitur ab indifferentia principiorum immediata, et proxima, et pro priori immediato naturae non impeditiva ex vi praefinitionis admissae. Verum tamen est: quod stat quod pro priori naturae proximo, et immediato ad actum secundum non sit sic praefinitio mediate ad illum concurrens, et quod relatio ejus pro eodem illo signo sit sufficienti modo ad impediendam indifferentiam proximam principiorum immediate influentium, et per se pertinentium ad signum et prius illud: ergo licet ejusmodi praefinitio tantum adstruatur mediate solum concurrens ad consensum praefinitum, non vitatur adhuc cautum illud quod vi illius necessarius in se eundem illius

d libertatem submotioni ipsa tamq. in causa:
648 Antecedens probatur: quia status prior prox. et immediate aliquid est ipsa potentia proxime vel alienum prorsus. Probatur hoc: si enim non detur, ex parte illius sufficienti, sit primo immediate influentia in ipsum requisita aliquid, quod qualiter nec influit, nec requiritur ad effectum, et per consequens ad eundem priorem stat omnino antecedenter, sed et illis alius prius, sed hinc eius essendi, sed illius prioris positione est: nec impediat enim prox. indifferentia quidem ex inferente non mact posse exclusionem aut mutationem ex priori impediente illius indifferentia per ipsum statum, ex quo fit motus; hoc enim ex defectu potentiae sit et per libertatem in genere absolute, sed priori mediate et remote non tollet aut mutari posse in priori status prox. ipsius, adeo: quod status prior sufficienter ad tollendum impedimentum indifferentia proxime, potentiam, et ipsum ille est ipse requisitus ad liberum exercitium ipsius.
[illegible] Fundamentum hujus sententiae est quia ut late prosequitur in tract. de [illegible] dependentes de libertate et impeccabilitate Christi ex ratione, et proposita ex his quae dicta dico nunc, quod prius de se gratiae [illegible] volitionem et [illegible] necessitatem illius prox. indifferentiam impediret ad effectum amoris, hujus [illegible] et prioris status, quod ad tale instans sufficiente illius gratiae aut [illegible] nere [illegible] in subsequenti instanti, et [illegible] ure illius necessitando, sed ut volitio ad eum amorem sit prius ad [illegible] libertate et indifferentia [illegible] priori necessario instanti sufficienti ad [illegible] [illegible] posita exclusio et actio ejus. Et [illegible] una potest libertas ex sua ratione et indifferentia et indiffe

bus, quae quemcumque [illegible] possunt: atque adeo [illegible] possibili ex-
clusos omnes et cuiuscumque generis de se possunt obstantes aut im-
pedientes exterius [illegible], ac [illegible] [illegible] obstanda cum sola
[illegible] seu [illegible] exclusione [illegible] [illegible].

650 Ex alio [illegible] [illegible] cum [illegible] illud
de se [illegible] sit et [illegible] a transeunte, ex [illegible] huius [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] in [illegible] A etiam in [illegible] B exer-
[illegible] [illegible] [illegible] excluderetur [illegible] aut exer[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ad opus in eo eliciendum:
[illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] immediate influens aut [illegible] se [illegible]
[illegible] ad illud [illegible] coexcendo valide et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exercendum in eo [illegible] aut [illegible] illi: ac [illegible]
[illegible] impediendo valide [illegible] [illegible] ad opus [illegible]
[illegible] [illegible] libertas: ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa im-
mediate [illegible] et in se [illegible] [illegible], [illegible] sit de libertate cum
in alio.

651 [illegible] igitur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] exercere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad eliciendum [illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] alio ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] immediate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de se et [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliquo [illegible] et [illegible] remoto ad eliciendum [illegible] [illegible]
valide [illegible] et [illegible] exer[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad eum eliciendum, coexcendo possunt et [illegible] [illegible]
[illegible] immediatis [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] coexcendo [illegible] [illegible] impedire [illegible] [illegible]
[illegible] influentiam immediate in [illegible] [illegible] de se [illegible]
manifeste [illegible] in [illegible] hypothesi [illegible] influente [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] immediate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

inhocstos ob coeptos morales et quales epistio convenit
cy indesta meritis ss sequens gens: p° sfines me
diate deutrens, adhuc servando suis antecedentiis
finalis remotis coeptor valet moralia prius omnia
ois sss sst impedienda ss eius indiss et q
sss evadat in se ss lber.

652 ssme ex ostendo cur ab m
bro huius sboq ssulto operum et n° deseruum ssme
adstructis ab eod pendere ssalter a fera media d
eis, coenti q in praesste potestati ee, nunc sale
poati l n° poati, quatis in ssu sditate potuit
batis lbere n° operando impedire eius. Pro media q
q° cesante fine huius depes, moralis ea q d
bitis dei efficacis n° addenda, ss finis q adstruit
depsa illa est ut ss in ssu sditate posit
ssi lber, suppositi in ssu actu: d hic finis cessat, post
ssme afectum efaci et ssss infrustrati et q
ostendimus p° moraler d falso adstruunt ssme
dens ssaltr a fera media de ssu sditate fere:
coenti n° q se d ex ssssa ac esali epaga ss
arcens etd ex lbera ac extra dei detrae here
post fuis media de ssu sditate fere et n° alit
ac ss inde ex se supposito ans e gnara cy opor
ssimera deuertens eis lberte, qualis everteret
a deo ante fuis media, etis in sa etd. ssmq
itrng ocafie.

653 Impuus eris feluns etis allat
n 627: q° ss ea vera sd, possit solet libertas
lis et immediata tis ssssi ex ssica sdtree salvas
maxe in sa pluris Tomistaris afferentis eis n° in
fluere ssica in tis. Pro sequels e: q° posset sss fera

mere [?] sorore physicum sunt libere subsidiaria vocatis instrumentis
et efferre in statu absoluto physicum praedeterminatione ad illud, incolle
tum nisi perdidisset in statu praedicato [?] libere opa
ri sub divina vocatione instrumentis, qualiter quod distulisset
voluit. quamquam in hoc quantum ad tum ... possit phy
ca praedeterminatione non influente physice in eis ipse magna
res, non posset non poni ... actuum in potestate vo
luntatis ... non peccaret, quod erat in potestate voluntatis sub
sola in statu praedicato vel sentire et coarctari impedire
... ac ipsa etiam praedeterminatione quae si sufferret ad sal
vandus libertates ... et eminentia quae voluntas posset im
pedire effectum non influentis physice in illud, posset etiam
... libertas salvari ex physica praedeterminatione.

654. Nec valet vero praedeterminationem actualiter
supponere ... medium, seu ... : quod non potest
non posse dividere unum, quod est alterum, seu non posse attingere
sub una quae sub altera ... ut se divisim
dividere utrumque. Quod nec mens nec ... di
fficultas, ut facile constabit ... atque adeo ... veri
et solum ... posset ex accentu ... ex physica praedeterminatione
eadem libertas ..., quae ... se ad ... ex ... quae
impugnamus. Non ... physica praedeterminatio ... ac ...
eminentia, et ... se ac simpliciter ... ad ...
facultatem ad facere, ut ... volunt aliqui ...
ne, eadem adhuc ... tenenda est ex ... a nobis
tractatis: atque adeo ... sub praedeterminatione eminenter influente
et actualiter pendente a sola mente ... libero
... stare ... et salvari ... et eminenti ...
tas, ... salvari ... etiam sub ...
tione ... influente ... pendente
ab ea ... [illegible] ... [illegible]

§. 3.ª Probationes aliæ eiusdem conclusionis

657 Succurrit declaratio ... suasionis verbis ... verbis ... electionis ad ..., ... interdum aggrediuntur ... fundamenta specialia ... tra ... ... si daretur ... tice affectus efficax appareret ... ... ad ... aut ... ... affectus efficax ... appareret ... ... ad ... ... nec ... ... appareret ... ... ad eligendum ... ... eius ... ...

658 ... ..., sufficere ... ... in statu conditionis ... sunt ... non aliter, eorum quæ ... ... hæc ... infert ... ... sufficit ... ... efficax: ... ... intendens ... ... tamen est ... ... appareret ... ... ad eligendum ... ...

n. effectus q. non intendebatur directe, sed non expectabatur.

657 Contra tertiam Ex dicendis Est haec: quia quod directe expectabatur et applicabatur corpus, ex sit indifferens ad bonum vel malum, eo quod careat (quia deficiebat sit sua voluntate) vere est amor carens, et habet illud dici bonum aut eius permissio. Quia potentia abstracta petere vel se directe applicabatur corpus, quod non fit amor carens et effectu, et permissio illius quod illo non. Ex dicendis tenere efficaciter, quia potentia abstracta est praecise amor et potentia, est virtute eiusdem carens illius. Sed enim quia ab eius efficacia vel talis et facit imprudenter creatus potentiae aut potentia amor eiusdem obiectum aut permissio illius. Sed impossibile est quia a tenebris vel tenebras et potentia aut permittens lucis; aut quia ab errore et error est creatus aut permittens veritatem eiusdem obiecti quod et saltem importabit quia potentia abstracta creatum aut potentia directe et immediate applicatum corpus, quod non sit amor carens et effectu, nec solum permissio illius. Nam observationes deficiunt non potuerunt a me vera ea quod eiusdem obiecti, et amor aut permissio illius apparentis. Sed etiam ea quod ab eius efficacia vel talis, et talis natura ac est potentia abstracta certe carens et effectu, potentia potentiae non creatus aliquis amor aut permissio illius nec obiecti.

658 Contra est 2a est dicendum gratis adversariis, potentiam suam petere concursum directum, etiam adhuc insurgo contra datum solutum nec recedendo ab intento probans facile. Et ut clare fiat dicamus, quod possibile est, imo per se ex divina revelatione constet multas in mea voluntate existere inefficaces ex misericordia ex vera charitate indifferentes sed et immediate applicante voluntate mea ad talem. Quo dato arguitur sic: in casu praedicto non possum supponere dependens ab ea notitia nostra et efficaciter voluntatis eliciendi et illius misericordiae ex praedicta vera charitate quam sub

volic. efficax illa applaret immediate meam voluntatem
ad eliciendum actum misericordiae: ergo solum dependet a voluntatis
medio, sed quod Deus ponit actum libere et infalliter opera
cum cum decreto divino indifferenti, applicanti immediate
non potentiam habere praedictam efficacem, sed quod aliquando velit, et
cum eodem decreto indifferenti producit actum, quin ipsa omni
praemotio applicet eam immediate ad opus. atque decidit ab illo
et cum ex eo solum oriatur ab gratia cum.

657 Denique ostenditur aliis, probo et delegat
sicut Deus sola sua voluntate extra, quin imprimat aliquid
dicunt atque in baptismo ad producendum gratiam quam non potest aqua sive
frentis se habet ad illum: ita potentiam per decretum extra
ad producendum actum honestum auxilia gratiae quae sunt sufficientia
ea illius praedicto, ut dari debet, et consentit actum illius
non fore sed et immediate liberum et varium; atque sic: sola
est Deus per solum decretum suae voluntatis dicitur auxilia gratiae ad pro-
ducendum actum nostrae voluntatis: sed si hoc quod est possibile, Deus vel
poterit a praedicta res, nullo alio modo praeberet quam sufficien-
tia: ergo per ipsum sufficientiam voluntas effective efficax dicitur auxi-
lia gratiae, quae sunt sufficienter immediate illius ad eius productionem
et consentit actum sic elicitum non esset sed et immediate liberum
varium.

660 Secundum meus sumitur ex modo quo adver-
sarii solent dicere praedeterminatores sic interrogantes. Si
Deus velit, ut peccatum, volo hoc sabbato intrare, quod id
ad agendum pararet, quod praedeterminando privice eius sic et eius
determinato: si Deus velit, ut peccatum, necessitare extrinsece voluntatem
auxilia gratiae, quam alio facto id efficeret nisi praedefiniendo
actum praedefinitione divina vel alias: atque ipsa voluntas effective
efficax ex hoc ipso est. Si postea sua voluntas affert secum
naturam omnino inevitabilis, et efficaciter eam ac ...

et requirat multiplice carere illius quo nullo alio modo ex extra

eos detrahi faceret Deus ... sed nullo alio

a priori modo reperiret nisi ... entia, nisi ... proprius ... detrahe

oio alio medio entis efficiens.

665 Rectius ... explicare Deus etiam extrin-

ce inferat necessitate ... quia hic vult et sic stat libe-

re, et necnon explicare immediate actus ... directe ut ...

Deus extrinsece necessitaret voluntatem et auferre eius, eas natura

sua detrahit, et immediate asserit actus ... executioni,

velut ... et sic fieret necessario ... Ultra est quod in primis

afferatur ... adstruitur ab ... velle et sic stat libere

est manifesta petitio principii, supponere id quod controvertitur

et eorum ... defensores ... probant. Et a nobis satis

efficaciter impugnatum. Quare si cum nos impacienter ferimus

nimis ... loquendi quod praedetratores afferant Deum ... directe

dando ... praedetras ... non solo velle ...

etiam ... libertatis illius. Et hoc ... decerneret

post ... de talis ... sub ... aliis indifferentibus ...

stante ... quo ... impatientia ferendus est ... loquendi ...

... praedefinitorum ... quod ... quaerant ...

... de aliis ... immolitandae ... indifferentis ab alio

quocumque carere ... aut ... et infaciendo de

facto suppositionis ... quia a voluntate ... impediri ... se ...

... fit ... ex ... exigua ... impedibilis.

... est ... omnino implicare quod Deus ... talis ...

velit ut sic stat libere quod velle ut ... educat ...

...

662 Deinde de ... praedeterminare ... non ac

immediate ... aut ... alio ..., ... spec

differre ab illo ... directe quod eas immediate exercitus, et ...

... ab ... Ad hunc quod ... patitur ... attinet,

... hic ... refert: ... immediate executioni ... in-

decreto Dei nec suffragatur nec offragatur libertati creatae; ut evidentius ... ne est in duobus decretis executivis altero indifferenti et altero determinato. ergo quamvis pronunciatio praedicta non fuerat in ea nec cum decreto determinato compareatur executive, sed tamen fuerat in alijs, ut patet ... ex dictis, non minus impediret ... extra ... aliud decretum.

§. 663. Necessario recurrendum est ad aliquod destructivum ... defectu ... pendens ... a sua mea de ... ta ... et hac liberte, a qua ... et liberte ... ne penderet decretum aliud. Ita de ... talis ... ne aut mente secludamus praedicta ... a sua medio ... verum ... est, eversura liberta ... etiam ... mote ... et meate influeret in ... quare ... non efficacius sui effectus ... ; ... hac efficacia ... nullo ... sui ... : quia adhuc ... maneret ex ... sui efficacis ... connexa cum ... , et ... in actu; in ... excederet ... alia ... eius efficacis ... non superaret ... medio : quia ... non dat ... magis ergo nec tollit ... quae ... sit ... eversiva libertatis ... et extra ... voluntatis, et auxiliorum ... ad illud.

664. In hac doctrina ... expendamus ... non ... praedicta ... sui medio destruen... ... libertatis ... Et in ... incompeteret illi ... carens connexione cum sua mea: quod si carea ... maneret ... ... et inefficax, libertas sub ipsa ... Nec ... competere ... nec ... et ... ad ... : quod illo gratis dato, praedicta ... , ... competeret ... inefficaci, libertas adhuc intemerata ... ret. ... ergo recte : igitur nec aliorum praedicatorum ... fuerit ... non ... sui medio libertatis destruen... et ad ... extra ... Et iterum, ergo si ... ...

scilicet quod non minus efficacia quae semper dantur in systemate
adaequata efficacia sui medii, non potentiam temperaturam sua
non obstante, libertatem non evertere: ita ut quoad sui exercitium
depeat a sua media, non tamen ad conservandum tum libertatem
ta alia statuitur decla.

N° 4° Alia statuitur conclusio

665 Laudus sui deliberantis de systemate intrinsece
et efficax, efficacia affectiva, quae potest esse dicitur ad dandam suam
propriam efficaciam ad tum, habet etiam ista efficaciam quandam absolutam
exercitii, ut ex vi et energia huius affectionis spectatur cum illa
potius infrustrabilis. Non loquar de alia systemate quae ut posuerunt
efficacia etiam quo exercitio absolutum tum possibilitate per ipsam, et vis habet dedicandi
ad collationem auxiliorum quae propria sua efficacia ad tum positiva
cum hac tamen non connectit ex vi et opere affectionis suis sane
Dei benevolentia esse l., ex ipsis tres: cum ex quibus non fuit
de se connexa cum exercitio absoluta tum possibilitate, nec impossibilis cum ex
nisi; quaelibet extra et systema l.

666 De eadem sua et ex eodem opere non esse
fere et intrinsece efficax quo Deus quae per omnes fines intendit, potestatis
ex ipsis tres. Cum tamen bene stat per quo ipsis denominare
et extrinsece efficax sit qualiter gratia auxiliatrix fit et intrinsece
apud nos non efficax, denominare adhuc et extrinsece efficax ad
tractatum et appellatur. Potest in Deo esse systema eiusmodi ex non im
perfectionem ipsius, et solvere argumenta quae occurrant, probabitur et
illo: quia sicut apud nos possibile est, et de facto datur scientia quae media
sit inter scientiam simplicis intelligentiae et visionis, ita adaequata ex genere
suo libertatem creata, ut ut ad hanc tractatur, ad ipsa dedicans sensum
ut sic bene cum ea separatur, dum ponitur in re: quo scilicet possibilis scilicet
in Deo erit systema efficax propter perfectionem voluntate sua ita media
inter utramque absolute inefficax talis propter et utramque affectivae efficacia eiusdem

ut ex foro genio et [illegible] suo sedat absq. pari libertas [illegible]
volendo ut hunc poni ve ipsa [illegible] illa et media indif
sub [illegible] gratia e furi, quem alio modo eis velit dare [illegible]
tue eis eo praedicati, requit ve [illegible] suo casu im
[illegible] quo scia dina media fallerentur circa efficacia [illegible]
ory que [illegible] dederat.

667 Loquendo igitur de eiusmodi [illegible] ben
niori et contra [illegible] sit eiusmodi decreti absq. [illegible]
quo [illegible] [illegible] utraq. liberoq. ut [illegible] eis eorq. liberta
ue seiq. meq. supponat et re ipsa supprere deceat [illegible]
non ut [illegible] pre. In hoc sic [illegible] doctrina [illegible]
et sic [illegible] verq. ex indico, loquendo [illegible] de [illegible]
sive scia meq. supponat sive non, ut [illegible] ostenderq. de
hoc non poni pendens [illegible] a scia media ex indiq.
hinc [illegible] ut ex [illegible] [illegible] [illegible] eis liberte [illegible]
[illegible]: [illegible] ex eodem [illegible] [illegible] a nobis [illegible]
carea talis opus ut eis liberte eiq. [illegible], ut
[illegible] [illegible] [illegible]; ut eq. [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] dinq. ut [illegible] dixi de [illegible]
ad [illegible] ut coroq.

668 Suadetur [illegible]: decreti hoc [illegible]
et [illegible] non [illegible] [illegible] eis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] assumere [illegible] et deuet ve talis decre
[illegible] media que assumere [illegible] et deuet ve illis decre
non inducant necessitatem ante [illegible] [illegible] ex se indifra [illegible]
et inde bene stant eis liberte [illegible] sive supponat sive [illegible]
[illegible] scia media bene [illegible] huiusmodi decreti eis liberte
[illegible] seu opus decrete seu [illegible]. [illegible] hanc [illegible]
[illegible] postea ambas [illegible]. [illegible] ante e [illegible]
[illegible] et non [illegible], non indiget scia media ad salvandam
liberte [illegible]: imo [illegible] [illegible] abs [illegible] [illegible], eodem modo eis liberte

vixtet et ordere e in voce efaci, et a socuta adstrueti go si decrety hoc intentiby tq mesfuig mediory e indirens ad sty et in effy et pfferend ponisse bene stabit cy libere sue sery mez prepond sue or.

669 Redeo ad pmissas, et per mare decretum f my dios, rei pque or a solo deo facienda in est ymeate execuby: my decrety ille se e facienty veigty ex ipso orientis media sd decrety q n e immediate exe cuby, n het prexos cy efu vre sui pre, et yt ge patrety decrety assty et efax n het dexos sa ipse ex eq dey diffe et efacit: velit q ego aliq fo mihil aliud ffat, n ob id ffentuf egoie et vre e y pa fu nihil aliud facit, tq ille entiny dei n ge aliqus itere in fluxy et ne debret ad ffentiendy go me sui pe n het prexos cy stu sd vre mediory que ex ipso oriunt.

670 Arbo iq mirs mors difcursy media que afumere ge dey et debet vre illy decreti intentioni st que conducunt ad efy sit et ab ipso decreto intenty. st mea que conducunt ad efy si et ab ipso decreto intenty, n hent nestz ante, sd ff ex se indifra, et inde bene stant cu libertate medi que dey ge et devet afumere vre illy etiaf in hent nestz antenz, sd potz indifra st, et inde bene stantia libertate: mas hinc difcursy certa de se e: qa nullo fine merito afumit med que destruent fine sd qui illy ea fare gosend, dymac bene ipgecty heant illy vrags dea mers et fine intenty ab ea p eigmor decrety e qi mez ps libere facty, sd media ad efy libere facty a devent heare nestz ante, potz devent ee indifra: my fi heant nestz e intenta, eq sp n end libet: frymedy libertas p ofsus dicat

ſpã indiffa, ac proinde media que ex ſe ipsis proſci
ey ~~nave~~ ipſo ~~go~~ mea que deducunt ad eſſe ſpʹ[illegible]
ſelle directo intendy, nõ ſpecifferunt neſpdes ande ſed ſpec
indifferencia ex ſe ſt.

671 Colligetur hinc 1º ex nrã ſpʹtali
nrã nõ poſſe deum aſſumere ut media ad meos liberos
que ſpʹtaliter qualitas phicæ ſpʹtertrahendo. 1º; qr eis qualitas
phicæ retraheretur intendy dirry, eis hoc nõ ſit ~~non~~
ſubſtantys, ſe ſeuq etiq libertas eiq que libertas nõ ſtaret
phicæ ſpʹtrahere. 2º qr ipſo directe de ſe e genus
voluntaria impoſitas ſpʹtrahendi volitas meos ad eis
pendys coerenti ſ ipſo directo de ſe repugnat aſſumere
ſpʹtrahes phicæ in mediis ſpʹcedentia tantũ ly. Vnde
ſupponi ingeti directo ſpʹeductas nature ſpʹreret a Deo
ſcia mea de eficacia auxilio et indifferenti, que ſalte
evaſiſſet, ex auxilio dato, et nõ ſecundi eſſe ad nullas
ut meos indirce eficax exhibendy Cẽt ad manus eſſe
offerendy e teneri deus ex vrã ſpʹdudi directo, alioquin
ſupp. dicta nõ eẽt ex opere ipſo ſpʹole ſuapte na
eis carere ly ſpʹdi.

672 Colligetur 2º directy hoc genus ſpʹ
communicatỹ ſuis ſuis ly liberis, que ſpʹfinit, nõ ee intrinſe
ſaſ eficacia efectiva, qua ingere cas, 1º, efficaciter
2º, ſracly influat in ly ſpʹfinitly influxu dedit
intrinſece ſpʹnexo cy illis exiã; nec etiq eficacia ofit
que ex ex ipſo ſpʹnectaretur intrinſece cy exiã talis.
etiq 3º auxilia intrinſece indiffa. Cum quo tamen ſtat
illa ſie cognito ſpʹnexione, nõ denegemus tali directo, a
dente, qui aſſeri ex ſine ſuo, mag amores ſpʹdecy
ſpʹcedere aliis iſtoly ~~ſpʹnes~~ intrinſece enaſacibs, ex ipſo
gerali ſolatis ory hoc. ſpʹex eny ita eſſetur ex ſolus

illorum, et quasi pondere aliquo alliciat Deus ad dandum eius auxilia physice efficacia, non tamen ad id decernat aut cogit illum; sed sufficientia nostra, qui propterea non denegamus intrinsece efficacia, quia ex operibus aliquibus seu tendentes affectus quo tendit in sic decernit Deus ad conferenda media seu auxilia physice efficacia pro illis ~~opera~~. S. 5a. Dominus alia statuit decreto.

S. 5a Alia statuitur conclusio

673 Sit igitur 3a nostra conclusio: decretis circa aliquos liberos non destruitur libertas pro substantia sua passive, vel volo effatur ut Deus eliciat amorem suum, nec destruitur an libere an necessario tollit libertatem. Loquor in primis de decreto intrinsece efficaci, efficacia affectiva, quod expositum mihi ex mente Sancti; deinde non curo an ille modus decernendi, sufficienter ex parte objecti sit Deo decorus. Hoc enim secundo suo defultatur. Modo autem pro quo satis nihil est commune esse, posse Deum substantiam intendere non destructa alia circumstantia, propterea quod se tenet ex parte medii, ut est quod stat cum libertate vel sine illa.

674 Suadeo in quibus ratio cum illo decreto supposito necessario sequitur ipsum non ~~…~~: quod illo decreto posito, necessarium est quod pro positione decreti est ante ad libertatem liberis et aliter, ut supponitur, sic etiam quod ultimo, quod nullo ex cuius suppositione indiget ut prudenter etiam decernat quod decernit pro eo decreto posito quod est ante necessarium, contra quod libertatem eius oportebit ipsius status decreti. Hoc tota argumenti series est quae hucusque diximus: propterea quod est ante firmiter satis formaliter gratiae, si status ante: quod non adimplent eiusmodi decreti, sed cum decreto cuius non adimpletio implicat, sequitur necessario non decreti quae in substantia mera est quod cum illo decreto sequitur necessario. Unde pro decreto bene ante quod maiorem

qd impediat n[on] adimpleri decretu[m] Dei antea absolute de p...
curando quod a solo ipso sine interveniente causa libera v...
talis fieri, nec sub ejusmodi decretu[m] efficaxiter? ergo impediat n[on] ad...
impleri.

675 Dices: ex meri sine interveniente causa li...
ex talis; quod mea oppositum sit [illegible] peter...
effectu[m] egredi a potentia vitalibus [illegible] causas [illegible]
[illegible] [illegible] determinari adhuc ad eam ejus. Sed vero mani...
expedita et solida est: quod si ejus fieri a Deo per absolute inter...
veniente causa libera: ergo illud n[on] facere post decretum illud de...
..., vel esset argumentum ipsius in Deo, vel mutationis voluntatis ejus...
nam si ejus a sola Dei voluntate dependet: et Deus est ejus effica...
detractus: aut esset ipsius eam medium, aut mutaret vol...
sed utrumque in Deo repugnat, et ab utroque pendet decret...
n[on] adimpleri: ergo impediat hoc et eventus decretum ipsius...
oppositum de se est ejus natura ejus, et eius obstat libertati. Sed...
hoc argumentum explicare efficaciter decretum sive ne laedat liber...
ejus, oppositum adstruatur ejus natura ejus; et eam laedere sive...
oppositum adstruatur.

676 Ad intentum istius fulciendum argu...
sic. natura ejus oportet potentiam proxime vel remote ejus [illegible]
decreti: ergo impediat posito tali decreto, n[on] esse ejus. con...
antecedens bene infertur, et illud probatur: quod natura ejus datur de...
ex natura medii naturalis a quo vel ipsa causaret...
ejus; sed hujusmodi natura oportet potentiam proxime vel remo...
ejus illo decreto: nam decretum quod ejus est absolute habet...
vel Deus ad praevenda media ejus quod vel ipsa erit...
et sine quo n[on] erit; cum nostri et detracti dicunt op...
potentiam proxime vel remote natura medii naturalis, ut sic...
ergo natura ejus oportet potentiam proxime vel remote ejus ...
dicti decreti: et evenit hoc de se impossibile...

cy nace esse et ende cy liberte [illegible] go poni tale de creti et non poni esse [illegible] [illegible] q. ee [illegible] et n. esse: esse, ut suppositis, et n. esse [illegible] cy nace res esse decreti.

677 [illegible] decreti hoc [illegible] sua nace n.º [illegible] [illegible] ante [illegible] coentis ad [illegible]: [illegible] in [illegible] [illegible] ipsi [illegible], n. habet aliquis influxus [illegible] [illegible] motus [illegible] influxus [illegible] media: [illegible] ex se indifferens e. [illegible] [illegible] media [illegible] libera, indifferens [illegible] inducat [illegible] ante [illegible] coentis: [illegible] [illegible] necessitatis, [illegible] cogitationes indifferentes. [illegible] hoc responsio [illegible] expone et [illegible] facta. [illegible] [illegible] [illegible] postea [illegible].

678 [illegible] [illegible] hanc [illegible] decreti illo [illegible] posito ex [illegible] sui [illegible] n.º maneat indifferens ut esse [illegible] [illegible] sit quo ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] essentia eo decreto posito, [illegible] ex [illegible] [illegible] e. necessitas ad [illegible] esse go e. necessitas [illegible] [illegible] [illegible] clare [illegible] has [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] facere sine interventu libertatis create posito decreto e [illegible], n.º maneat indifferens ut faciat [illegible] n. faciat [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible], [illegible] n. illius decreti [illegible] Deus [illegible] sine interventu libertatis create [illegible] [illegible] posito decreto illo n.º maneat indifferens ut faciat [illegible] n. faciat. [illegible] bene [illegible], [illegible] e. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indicat [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] decreti [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] sua faciat [illegible] decreti [illegible] sine [illegible] ut [illegible] suo arbitratu n. faciat [illegible] [illegible] facere sine interventu libertatis create et n. faceret, [illegible] facere [illegible] libertate et arbitratu go posito decreto, n. [illegible] [illegible] [illegible] faceret [illegible]

suo arbitratu et sub non fuerit suo arbitratu suo prop. manifesta oppos.

679 Iterum ipse decretum alicujus debet fac. alicujus rei est virtualiter adeoque efficax nam esse rei ut ostendi sub. extra adeoque efficax alicujus rei virtualiter salteq. videtur efficax ut non fiat quod ejus ordo facit nam alicujus rei non manet Dei indifferens adeoque ex se illo ipsum quod ejus decreto efficaci erat subsistentia non manet Dei indifferens ad hoc ut non sit subsistentia probata ex antea; transeo ad probandas singulas consequentias ex eo illatas.

680 Prima fuit: quod non subsistit esse non est contingentia ex vi talis decreti. haec ante expositum liquet quia ut vera subsistentia esse est contingentia, vi illo decreto, necesse erat ut adhuc eo posito non erat Dei indifferens ad ponendum et non ponendum subsistentiam esse quod ut constat ex dictis posito decreto, ex vi dicti non manet Dei ita indifferens quod eo decreto posito manet contingentia non subsistentia esse. Ergo et subsistentia probatur non est contingentia ad omnes alicujus rei est necessaria ad ipsum quod posito decreto est necessitas ad subsistentiam esse quae erat 2a conclusio. quod est necessitas antecedens quae est 3a probat ut est necessitas oriens ex aliqua antecedente libertate creata et ab illa independenti ut intelligitur, necesse a se decreto Dei oriente et ejus etiam libertas non est quod est necessitas antecedens.

681 Nec dicas illud decretum non immediate fundare quia et si non immediate tamen mediante effectu ejus subsistentia ad fundandum antecedenter libertas creata, vero est decretum quod esse non esse quod expresse salteq. impediret libertas creata nam esse: siquidem libertas creata non posse impedire id quod

ptuci. Sicant hec qui que diximus de anti. quando operanda alea
indirecte efficacia ad quam ut coram ante meta prefixa.

682 Ut solvas deinde argumentum factum n. 676
notabis: cum alicuius esse bene posse ea nescitur quoad subsistentiam
et manere libertas ac contingentia quoad aliquem usum et quoad media
ipsa in scripto dei qui ut scire dixi cum omnis fa, nescitur omni-
sunt ad subsistentiam motus, posito precepto moriendi, et mansi-
rit liber quoad tempus, modus et alias circumstantias. Unde sic
eo decreto sic definito posito, ut maneat deus nescitur ad subsistentiam huius
actus amoris usque a me eliciendi, liber tamen est ut hoc
medio vel illo opus obtineat, nempe vel committendo multos
actus cogitationis duntaxat vel duas. quare ut cum posito decreto
ipsa datur indifferentia aliqua quoad media quibus obtinendus est opus, nulla
tamen datur contingentia quoad subsistentiam actus: ac proinde non
est manet omnino impossibile. modo sic: si enim volitione deus hunc
indifferens cogitationum non est potentia ad impossibile: ergo posito illo decreto,
non manet ipsi potentia ad non subsistentiam actus: et consequenter nec li-
bertas ad faciendum et non faciendum.

683 Utamur alio exemplo et sit decretum
quo deus absolute et efficaciter statuat comburere tuam domum et in
cineres redigere. quo supposito sic arguitur: ex vi illius decre-
ti deus hoc combustionis ita est necessitas, ut repugnet omnino non
esse; et tamen deus liber adhuc manet ut ignem admoveat
ad hoc se ipso, vel mediante causa secunda: et hac vel operante
libere, vel naturaliter: ergo eodem pacto ut posito eo decreto sic de-
finito liber maneat deus ad hoc ut opus obtineat ad-
vel operanti cum duplici cogitatione vel cum trina, tamen non subsiste-
actus non manet indifferens. ergo nulla est ratio quod possit im-
pedire illius actus subsistentiam. probatur hic de eo: quia sicut tamen effica-
citer decerneret deus subsistentiam huius actus, quo subsistentia illius combustionis
et tam bene sine causare illius actus dissentiente libertate creata

q obstructiones aliq. sed qd haec se carere sine interventu
Decreti libertatis, posito decreto, ordine ipsa ad impediendas ob-
structiones possit quod sublato hoc se carere sine interven-
tu libertatis creatae, nec ens ipsa, decreto posito, sit
ad eas impediendas.

664 Colliges hinc: q sit in hoc exemplo
stat bene q sit contentia aliq. quae ad media illa [illegible]
quin tamen contentia illa sit q ad sublatas obstructiones; [illegible]
nulla ipsa sit ens increata ad faciendum [illegible]
re ipsa [illegible] stante ens in hoc casu [illegible] posito de-
creto positivo sublato, contentia aliq. sit q ad me-
dia [illegible] aut [illegible] contentia [illegible] q ad [illegible]
[illegible] nulla est contentia, nec illa est ipsa ens [illegible]
[illegible] quae faceret [illegible] re ipsa: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Nec obstat q [illegible]
in hoc casu ex hoc decreto stat q obstructio libera sit [illegible]
[illegible] bene [illegible] decreto q [illegible] positivo sit libe[r]
[illegible] hoc obstat [illegible] in hoc casu ex [illegible]
[illegible] decreverit Deus [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] ob [illegible] amoris [illegible]
[illegible] [illegible] libera [illegible].

665 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] Deus [illegible]
[illegible] decernere in [illegible] [illegible] [illegible]
ex hoc decreto [illegible] Deus [illegible] in [illegible]
[illegible] hoc decreto [illegible] [illegible]
[illegible] Deus [illegible] [illegible] aliq. [illegible]
[illegible] decreti [illegible] [illegible]
[illegible] Deus ad media [illegible] ad [illegible]
sublatas [illegible] est media [illegible]
q ad sublatas [illegible] decreti [illegible]
q

Dei ad nos concursus et contra ex vi ejusdem meat (?)
sole odij qo perfectis ex vi decreti absoluti et efficacis
efficientis amoris Dei in Deo maneret Dei nostri ad bonum
bonum sub his et eorum non sequeretur maneret ex vi ejusdem de-
creti.

686 Si statim insurges et dices esse contra proba-
posse, quia Deus odium habere et proposito illius quo Dei decernit
concursus liberi. Sic decretis: nolo dei (?) Deus habere male
non habet, et sic argutaris. Decretis efficax absoluti debet Dei
ad medium efficiendi requisitum ad finem intentum. Sed ad nos li-
berum odium est medium efficax nostrum per talis concursus
divini: ergo Deo dicto concurrendi debet de facto illa nos
qo tenetur ex vi illius decreti ad nandum concursum qui ex
vi ejusdem maneat sequi le odium, et nostra offero eum. Respon-
mens: Sed ad nos liberum odium est medium nostrum non utcumque
divini concursus, non mens non concursus ut pendentis a voluntate et
in manu sua positi, sed mens, et in deinde utcumque
... Admitto ... responsione ... nos in voluntate, et data
destrue ostendo descensum ... decreti.

687. Sed nos qui liberum odium non est me-
dium nostrum non ... concursus divini, sed ut pendentis et
positi in manu voluntatis: ergo ... non odium sit liberum debet
voluntas esse potens ad eliciendum odium ad ... habet ...
pracatum ... et ... sua libertate posset elicere aut non eli-
cere illud. Unde necesse est Deus operari ... quod ex vi
illius decreti ... tenetur exhibere concursum ... et ex
... in ... Quare hic ... decernit ... libe-
rum odium decernit non decernere talis ... voluntate
idem, nec ... ... est ... voluntas ... concursum
et relinquat in sua potestate, voluntas ... non
... Quando ... ... nos odium quo ad substantiam

detractus est ad nocens [illegible] quatenus est [illegible]
necessario antea detracta, [illegible] meruerit [illegible]
voluntas liberè Deus postea mereat [illegible]
[illegible] [illegible] ista [illegible] a volunte [illegible]
[illegible] [illegible] fuerant ista [illegible] quae [illegible] diximus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ista [illegible] indirecte [illegible]
ante [illegible] merita [illegible] ad ista [illegible]
N.o 6.o Diluuntur quae obstant praeiactae conclusioni.

N.o 6.o Diluuntur quae obstant praeiactae conclusioni.

668. [illegible] [illegible] ex 622 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Deus ee infidelis [illegible]
[illegible] libero [illegible] de [illegible] Deus libere faciendus, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tollit libertatem [illegible] nec [illegible]
[illegible] intrinsece [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tollit libertatem. [illegible] in [illegible]
ee in [illegible] [illegible] [illegible] Dei [illegible] [illegible]
[illegible] faciendus: [illegible] [illegible] cogor [illegible] admittere
[illegible] ex [illegible] [illegible] factus fuisse a Deo ante
[illegible] [illegible] [illegible] eventu. [illegible] [illegible] [illegible]
quidem a scriptura infirmatur. [illegible] [illegible]
[illegible] nullus meruerit [illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ante
[illegible] [illegible] [illegible].

669 Deinde [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

eti sequendo permittit vel... est in eius potestate: quia sic a
a[illegible] medijs causis a se dependentibus. Dicere quod posse
[illegible] permissiones [illegible] sint antecedenter absque [illegible]
eius liberorum, non esse [illegible] horum in se ipsis [illegible]
causis eorum quasi eius Deus habeat in potestate [illegible]
[illegible] aliunde [illegible] [illegible] infallib. sequendas esse ... liber
[illegible] [illegible] bene dicitur [illegible] quatenus permittit [illegible]
causas ad quas infallib. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] possint [illegible] esse; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] liberi
[illegible] [illegible] [illegible] decernat [illegible] in se ipsa, [illegible] [illegible]
[illegible] efficacia [illegible] [illegible] in se ipso, [illegible]
a [illegible] est [illegible] [illegible] decreto dicatur, [illegible] [illegible]
ante [illegible] ad liberum eligendum [illegible] [illegible].

6.° [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] permissio divina [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dato [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] permissio, [illegible] [illegible] in se [illegible] in eadem [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decretis [illegible]
vel [illegible] liberi in se ipso [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] decreti. [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] 2.° aliter [illegible] [illegible] [illegible] permissiones, [illegible] in
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non posse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dico [illegible]
[illegible] [illegible] de decreto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

q ex ipsoe volutis prudentis et cordate sibi (?) suggerit, cy
sea nace ee indiffls.

691 Unde ad argum resp. nando maj.
qd promissio dicta sit inadequate ab exteriori revel
tione Dei manifestat internum effectum quo rs alij intend
ita e voluntas efficax rei promisse, vt ex vi huius volun
efficaciter voluntatis antea sit et dissolvi cum nace rei
missae; seu decretum continens in rei promittentis: atque
adeo illud tollit liberte etiam si gratia post seu ma
seu illa. Nec vero fidelitas divina adstruenda e promis
Dei ut mera effectus ex prima parte et efficaciter ut
promissa qd in primis fidelitas divina facere neces
ut operandi ex efficaci Dei curam ty liberos aliter
post ab ipsis Deus. Et nullus fidelitas se cogit et pro
executio quae respondeat actioni: qua posita, satisfactum est
fidelitati; et nullatenus si non intervenerit sera mea qua pro
infaliter e efficacia auxilium quae executioni mandanda sit
Cum itaque efficax et fidelitati divinae, etiam adhuc de se non
consequeri qualiter in schola nostra disputamus de gratia
efficaci.

692 Respons igitur in promissione divina efficacia, seu
ty decretum auxilium efficacium (nisi quo ad efficaciam antecedentem
fandam e cum posterioribus a nostris admissam) q habet in ordine
libera operatione suae vis, et ipse q habet libertatem ty divina etiam
missio Dei. In vero voluntas ipsius cum nace talis
q a voluntas illius ty se extendit ad ponenda media qua
ad operationes electa antequam post in nace ipsa et quibus
ut supponimus ge et promissio spectata in qua voluntas
Ex hoc vero ipso quod promissio Dei e et debet e
ac cordata sit non posse ee in Deo absque ipsa (?)
nume q̃ penetret in sua ee potestate facere q

q cognoscit Deus per scientiam mediam: atque adeo habere suppositum praemissio
divina ex parte sua; et inde sit habet infallibilem et certam
praemissionem infallibilem sit ante decretum. Colligitur hinc quum
cognoscat Deus Petrum esse quaesiturum si tale habeat cogitationem, quam ipse
Deus habet in se dare, haec ipsa praemittat eius dationem, [illegible]
dandi eam cogitationem cum quia verum fuit dicere quaesiturum esse Petrum.

693 Instabis ad hoc habere debemus: si praemissio divina est universalis eventi eo quod supponat scientiam mediam de quaesitione Petri sub hac cogitatione quod dignior est Deus supponat quaestionem determinatam Petri sub ea cogitatione quod ut praemissio divina sit universalis eventi sufficit quod pendeat a libere determinata seu ab extrinseco determinato libertatis: quod salutis ut decretum praedefinitum [illegible] salutaris sit universale eventi sufficiet quod supponat scientiam mediam de tali [illegible], aut libere determinata illius [illegible] responsio Adversarii allata supra: quod tandem determinata si quicunque [illegible] illius contra datas responsiones. Dico si vera sint haec [illegible] procedimus vocando praemissionem divinam universalis eventi eo quod supponat scientiam mediam infallibilem quia consequenter [illegible] libere determinata voluntas nostrae.

694 Res dissolvendo argumentum: praemissio divina est universalis eventi ipse quia supponit scientiam mediam de quaesitione Petri non autem, quia supponit scientiam mediam de quaesitione Petri, quae alio ex capite connectitur de se cum illa, quod autem, et in eodem sensu duas has causas inde illatas. Et non absque [illegible]: quia decretum praedefinitum ab Adversariis adstruitur [illegible] ex eo [illegible] effectus ad suam [illegible] connexionem cum quaesitione Petri, dato auxilio [illegible] efficaci ad illam; sed etiam ex eo [illegible] intra illam in se ipsa: atque adeo non eventi [illegible] universali tale [illegible] et [illegible] libertati quaestionis. Cum autem contra bene [illegible] praemissio divina [illegible] ex [illegible] sed ex [illegible] dentis, ex quo scientia media de tali quaesitione supponat, sic [illegible] eventi [illegible] universalis. Ex hoc [illegible] evanescit [illegible] ultima [illegible]

et mea qua intrabant.

695. Opponitur 2do: complexum oppositum mea [illegible] quoniam fuit [illegible] vocatus atque et [illegible] [illegible] abstracte [illegible] considerandi eius vocis [illegible] [illegible] [illegible] absolute [illegible] [illegible] tamen cum falsa remota quam [illegible] libertate illius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intrinsece [illegible] et [illegible] [illegible] dum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen cum illius falsa remota quam [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible], et cum [illegible] eius [illegible]: [illegible] illud complexum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] abstracto, [illegible] [illegible] intrinsece [illegible] et [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] illud eius libertate [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] eadem libertate [illegible] [illegible] [illegible] intrinsece [illegible]. In hoc [illegible] [illegible] [illegible] instantis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intrinsece [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

696. [illegible] eius solutione aliquas [illegible] [illegible] facturae [illegible] qui [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] absolute, ut [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] aliquid [illegible] antecedentis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] efficacia [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] eius [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] est eius [illegible] [illegible].

697. Quod si [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] mea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] maior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maiores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eius [illegible] certo et [illegible]

perduceret hoc ad esse per media ex se indifferentia, et non esset ex praedeterminatione. Unde addunt in ordine ad hunc finem se habere per accidens influxum et tractum directivum scientiae mediae in volitionem Dei providendi gratiae. Et eidem fini deserviunt praedicta scientia, et ipsa media sunt ad praedestinatos, trahendo illos entes certitudo et gratiae ex gloria.

§ 698 Alii qui tractum directivum scientiae mediae admittant, dicunt nihilominus non antecedere naturam decreti absoluti volendi, quod dant naturae antecedunt decreti quae ex ordine effectus requirunt ad eius exactionem, non autem quae requirunt ex parte agentis ex qua scientia media sit requisita: quae est praecedens sub ratione, sub qua [illegible] ut praevia posito decreto dandi entitatem talis [illegible] scientia media [illegible] non antecedit naturam decreti absoluti: et [illegible] [illegible] ex parte decreti et scientiae gratiae [illegible]

§ [illegible] sequi [illegible] tantum [illegible] ad dicta a n. 600: nam si scientia media [illegible] influxu [illegible] ad exactionem [illegible] a Deo intendi, [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible], [illegible] non antecedere illius naturam: nam si [illegible] influit natura eius antecedit illud. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad illud [illegible] [illegible] [illegible] natura antecedit illud: et scientia media est natura ex parte agentis Dei [illegible] ad ipso [illegible] [illegible] est [illegible]: hunc [illegible] antecedit naturam [illegible] quare antecedit se [illegible] ex parte Dei intendentis. [illegible] [illegible] [illegible] intendi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] Leonardus Lessius [illegible] tract. 13 de [illegible] disp. [illegible] sect. 2a [illegible] [illegible] se [illegible], non exigat ipse scientia media. [illegible] [illegible] [illegible] a Deo [illegible], ipse requirit illa ex parte ipsius; [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]

ut scia mea anteceat eam ipsius status.

700 [illegible] 2.º [illegible] in primis
dominos [illegible] scia meae emienda fuisse [illegible]
et stricte dirigat ad [illegible] aliis [illegible] efficaces, quae [illegible]
dunt, si in aliis liberos crearam, auxilia quae efficacia [illegible]
[illegible], et instres [illegible] ab ipsis afectibus attendas. [illegible]
videatur P. Aranda lib. 6 de [illegible] disp. 31. sect. 2. [illegible]
le scia mea non dirigat stricte Deum, movendo ut [illegible]
ex efficacia auxilii [illegible] et ipsius ad dandum auxilium efficax
et ad nandum inefficax ex inefficacia ipsius [illegible] [illegible];
nihilominus reliqui (uno excepto [illegible]) qui [illegible]
dunt sciae meae [illegible] directivae in aliis [illegible] [illegible], qui
etiam [illegible] illas antecedentiae, communiter quae [illegible] ad [illegible]
[illegible]: ac [illegible] eadem fere difficultas maneat vincen-
da, si [illegible] sciae mediae stricta, aliis data directio [illegible]
aliis efficacia auxilii efficaciter [illegible] [illegible] ipsius absoluti. [illegible]

701 Hoc [illegible] communis: ac [illegible]
sima inter efficax [illegible] ex [illegible] quo [illegible] fit [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] sciae meae de [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] ipsius quis [illegible] illius libertatem, [illegible] commune
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sciae meae de [illegible] non [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible] libertatem [illegible] [illegible]
[illegible] et ipsius [illegible], [illegible] hoc non [illegible] sciae [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible]
ex eius [illegible] et [illegible] ex eius [illegible], [illegible]
[illegible] sciae et [illegible].

702 Hoc est [illegible] ipsa scia mea de [illegible],
ex ipso [illegible] sciae meae de illo, ex [illegible] [illegible]
[illegible], et [illegible] ex eius [illegible], [illegible] ipsius libertatem [illegible] [illegible]

n. dicare, sed dicam potius ab ea cum suo concursu: ita sentit [illegible]
fio intrinsece efficax sed sufficiens adequata libertati [illegible] immutari
debet aliquod scientiam mediam, et illud efficax habere ex [illegible] seu [illegible]
quo [illegible] [illegible] sed cum nosse [illegible] [illegible]. Unde ut [illegible] [illegible]
to non offendat libertatem, [illegible] talis [illegible] non sufficit, qui ex aliquo [illegible]
cordate cum voluntate divina volentis illud [illegible] infallibiliter ab ex-
trinseco, immutet scientiam mediam et perdeat in suo [illegible] a liberta-
te [illegible] talis [illegible]. Quod videre est [illegible] in qualibet [illegible]
te ad amorem Dei, tum in nostra hypothesi tum in opinione bea-
tifica, quae alias sequuntur adstruunt [illegible] dependentes ex aliquo [illegible]
a scientia media de dilectione Dei, quam nullus cordate dicat di-
[illegible] illud [illegible] sub quacumque illarum sententiarum evasurum in
se immoveat libertatem.

703 [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]
fio intrinsece efficax [illegible] [illegible] cum nosse [illegible] a scientia
media, dependens a qua habeat [illegible] aliquid quod ante et independenter
ab omni scientia divina et quocumque alio extrinseco, reddat [illegible]
[illegible] [illegible]: quae [illegible] necesse non est [illegible]
ponendum ut [illegible] [illegible] allatis: atque adeo [illegible] intrinsece e-
fficax [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] consensu
ad quem datur auxilium [illegible] efficax [illegible] coalescens ex scientia
media de tali [illegible], et decreto absoluto Dei dandi eiusmodi auxilium,
atque quidem [illegible] a voluntate, et [illegible] cum nosse [illegible], atque
[illegible] auxilium quod datur. Colligitur hinc non adeo infringi vires
nostras in [illegible] quam impetimur, ut ex [illegible] dato non [illegible]
sistant integrae.

704 [illegible] 3º: [illegible] efficax [illegible] efficax non [illegible]
cum nosse [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et mihi-
minus [illegible] non tollit libertatem, quae supponit scientiam mediam: ergo
nec [illegible] intrinsece efficax illud [illegible], [illegible] efficaciter [illegible]
scientiam divinam mediam [illegible]

illo eventuale modo in illo supposito mere sufficientis, q. illa gra efficax n. tollat libertatem beneficio suo seu medij; id enim factum est: q. si Deus non deferret a Deo sua media, et in eijsdem oio circumstantijs, ac quo habet illas, dedisset Deus cogitationes illas eodem modo sequeretur effectus: ac proinde modo libertatis proveniret effectus sub gratia efficaci absque sua media. Unde in se vere conditionata, q. exprimuntur eas effectus salutaris, datis cogitationibus conditionate efficax absque suppositione, ubi conditionata absque suis medijs, et effectus liberi.

705 Deinde gra efficax in actu oppositi n. est aliqua virtus quae influat in effectum, sed est denominatio infallibilis, seu ut alij loquuntur, factum infallibilis desumpta ex veritate conditionata: quia ex suppositione q. ego consensurus sim in hac cogitatione si ea habeam, hoc ipso q. habeo consentio. Itaque connexio, q. n. dependet, n. sumitur ex aliquo antecedente sed ex ipso effectu: quia si verum fuit futurum esse effectum, si datur haec cogitatio, impossibile est dari talem cogitationem et effectum non poni. Sic sine ullo incommodo argui: quia resistas orta ex decreto ... medij effectus, ... ex aliquo antecedente illius q. ... non ... seu medij talis effectus, n. tamen ab ipso effectu ac in ... In gra ... efficaci ita res accedit: q. ... sed oio ... ex gra efficacia, ut tamen dicitur ... influens. Et connexio eius effectus q. habet gratia efficax ut efficax desumatur ab eodem effectu: eius involuit effectus eodem modo factus ac in ...

706 Ut sine confusione oia ponederes, ... Ut posito primo effectu salutaris ... frequenter ... supponens influere in illum q. virtute sufficienti allicere volens ad ipsum ponendum. Ut autem ... aut ponendum infallibiliter ... ut auxilium A ... requiritur q. auxilium illud associatum sit ... ista veritate conditionata: poneres effectus in his circumstantijs, si in eijsdem offeratur auxilium A. Ut autem eijsmodi effectus efficacis intendatur

a Deo, sequeretur quod Deus semper utrumque sustentans utrique auxilio decet etiam frustra ac errante nostra voluntate excitare obtinere quantitati, que omnes habet a Deo quod faciam medius gradibus. Unde licet ita, non est semper detrahens Deus ad quaerendum idem efficax dei, aut velle absurdum ferendum auxilium efficax ad effectum; sed decebat variare ut sint effecta decet, quia tale idem. Sed veritas est nata, que est alia talis fecit, neque est semper detrahens ad efficax talis [illegible], nec semper detrahens aut confluens in deum; sed dicendo ut esse intendat exsulti poni sub auxilio a quo se spectata salbiliter poni esserat. Sicut autem non obstat ut sit possibile ad eo datis idem deus sit sine aut quasi sine dominans deus sciente, ita etiam possibile ad exsulti proprios deus sit sine dominans auxilium efficax. Hoc in nobis dictis satisfit.

N. 5. Nodi argumentorum solvuntur

701 Oppositum que dicunt contra nostram doctrinam ut impugnet se ostro decreto efficacem a nobis admissum est propositum inevitabile et infrustrabile ex efficacia intrinseca sui: ergo hoc etiam excludendum est ut exercitio liberum, admittendum est decreto efficiens admissum [illegible] dictamine, nos sequatur ex cum bene tamen et ausus 1°: quia frustrari est decreto dumque sit careat suo effectu; sed hec junctio est simpliciter impossibilis ergo est frustrari: ergo nulla est potestas ad frustrare talis decreti, et hoc proinde est ipsum inevitabile et infrustrabile ex se ac intra efficacia sui.

708 2°: quia nos hoc possumus et dux ta ex conversione dei sub talis auxiliis quod se jungi ut careat deus effectu: sed non se ex fine talis faciendo: ergo non est jungi...

carea [illegible], et quia ex [illegible] efficacia. 3°: quod decre-
tis efficacibus possit frustrari, est impossibile et derogatorium Dei-
tati divinae: et ideo [illegible] ea censent impossibile in Deo; [illegible]
illud [illegible] 9. ad Rom. versu 19: voluntati enim eius quis resistet? quod
omnia, quae omni genere censeri debet Deo impossibile. Hinc tam-
quam [illegible] ad incurrendum temeritatis notam Magistrum Felicem
qui dixerit divinam potestatem et voluntatem quae non frustrandum, frus-
trari tamen posse in sensu diviso. Recolo Suar. lib. 1° de auxiliis c.
10. n. 7. [illegible] testimonium [illegible] in eodem sensu ac aliud [illegible]
13: non est qui possit tuae resistere voluntati, ex utroque colligit
de fide esse non posse voluntatem creatam resistere voluntati efficaci.

709 Respondeo [illegible] [illegible] ad huius [illegible]
[illegible] [illegible] mare, [illegible] [illegible] veram frustrationem [illegible] [illegible]
[illegible], non mare [illegible] [illegible] supplendo quo ponimus, eo enim [illegible]
to [illegible] [illegible] sic est [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et careat [illegible] [illegible] est impossibile, attenta [illegible] [illegible]
creati [illegible] mere, attenta virtute, efficacia, et energia talis
decreti non mere: [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
quare [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ille [illegible] [illegible] [illegible] collati[illegible]
[illegible] se et [illegible] attentis [illegible] [illegible] et huius [illegible] [illegible]
et independenter ab omni suppositione, sit impossibile et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia extrema ea sit [illegible] [illegible], [illegible] ex
suppositione [illegible], ex suppositione [illegible] quod auxilium detrahatur
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fit et [illegible]
[illegible] illa [illegible] et [illegible], quod sub ipsa, sic [illegible],
[illegible] erit [illegible]; sic enim ex suppositione [illegible] a [illegible]
to creato [illegible] [illegible] extrema ea, et [illegible] [illegible]
[illegible].

710 Et hinc [illegible] evanescet [illegible] alia
qua instari possemus. [illegible] ex [illegible] [illegible] in actu,

nullus sequitur inducens, sed actio Dei e potestatis actione pot
Dei decreto efficienti, et auxilio efficaci; aliqui sed potentia
non esset, non posset voluntas tunc illus ponere; consideret
quod non esset libera: ergo si ponatur de facto actio illa, nul
lus sequetur inducens. Hoc autem si negemus, videtur
conuenire actio Dei sit tunc sumpta et absolute cum
potestatis: et ipsa etiam efficimo ex propria energia et efficacia
inuincibilis absolute et antecedens eius motione Dei. Itaque motio
ex potestati absolute sumpto posito in actu nullus sequitur in
ducens [illegible] motionem; ex potestate facta aliqua suppositione
diuina motione et mere: quia facta suppositione Dei sub condi
tione futuri et scientia [illegible] cognoscentis illus non posse de facto
poni actio Dei. Et ipsa antecedens ad tales suppositiones pro
lis absolute sit. Et ita est motio quare potestatis decreto efficienti
et auxilio efficaci sed [illegible], non posset sine inducenti poni eius
motio.

Ultimo inducens autem esset in eventus, quod esset [illegible] sub
sub conditione futurus, ut supponitur, et sub non esset sub conditione futurus,
ut eo eueniens [illegible] neque quatenus aliquis Dei [illegible]
indifferente, hac enim illa uoce posita, sequitur euentus
quod si non fuerit futurus sub conditione illius uocis [illegible] in
conueniens esset, quod Deus cognouisset Dei illus ut supponitur, et
quod non cognouisset (euentus [illegible] infallibiles)
ut est eueniens: quia sit Dei conditionate futurus, est [illegible]
[illegible] absolute ponitur, posita absolute, uoce sit posita
ista [illegible] Dei, sed motio eius, non [illegible] Deus [illegible]
[illegible] ponendus ex conditione libera
[illegible] quod [illegible] sed [illegible]
[illegible] ad [illegible] Dei et de
[illegible] non posse [illegible] poni [illegible]
[illegible] motio Dei.

712 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut condita crederet ac [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Unde [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indiget [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ipsa [illegible] in [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indiget [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] operatio [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a voluntate creata ac ipsa [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] indigent [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsa.

713 [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] multis [illegible] [illegible] Leonardus [illegible]
[illegible] 13 de [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: [illegible] efficaciter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] efficax, et [illegible] [illegible] efficaciter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] creatus; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], nec [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creata [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nulla [illegible] auctoritas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possit accepta [illegible] [illegible]
[illegible].

714 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Theologia [illegible] frustrari [illegible] ex [illegible]
[illegible] infallibilis et certitudinis ex parte Dei, qui de
[illegible] impossibile erat in Deo, ex [illegible] decretis
[illegible] infrustrabiles [illegible] ad [illegible] Dei [illegible]
de [illegible] Theologis [illegible] gratiae [illegible]
[illegible] vocare recedere volens; ad [illegible]
[illegible] ex [illegible] sua [illegible]
[illegible] unde [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] frustrari [illegible] Deo
[illegible] divina [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible]
[illegible] tam [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] damnare [illegible] ex [illegible]
[illegible] a [illegible] ex [illegible]
[illegible]
[illegible]

715. Nec dicas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ex [illegible] nec
[illegible]
[illegible] ob [illegible]
[illegible] ex
[illegible]
[illegible]

[illegible] ea Deus hoc è [illegible] liberte: quare [illegible] bene [illegible] libertas ac [illegible] actua [illegible] cuj certus ac [illegible] [illegible] consistenti [illegible] in [illegible] [illegible] bene [illegible] duo [illegible] infrustrabil. [illegible] cuj hec [illegible] [illegible] exemplum [illegible] [illegible] metu [illegible].

716 [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] certus [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] creata, [illegible] [illegible] [illegible] de fide [illegible] debet [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creata [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] adeo [illegible] [illegible] [illegible] creata ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de fide [illegible] [illegible] creata [illegible] de fide è [illegible] consistenti [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] Innocentius 10 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] de [illegible] [illegible] de fide è, [illegible] certitud. [illegible] de [illegible] [illegible] gratia.

717 [illegible] denique [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] è [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] è [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] affectu [illegible] affectuj [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dependenti ad [illegible]

e enim operatio subordinata et subordinans nec adaequate
[illegible] explicando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: ac proinde e operatio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extra [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

718 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vero [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
creata, et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creat [illegible]
[illegible] ac [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

719 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ex vi [illegible] ea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ut conveniat ex documento seu certo et opere judicii, quae
affirmatur regulabilis per illa. Quaerentibus ipsis accom-
modari potest ipse aliis similiter veritatibus quomodocumque affirmatis
ex quibus sive absolute sive aliquid per extra evidenti media ut
regulae eius semper tenet efficacia. Haec autem quaestio
dicitur ut est absque quod vis determinandi se ad illa: cum
quae ex ea sunt atque ac ex primo via regulae aperit
libertas.

720 Potest dici si huius facta ratio et propter
ea quod per illa judicis regulando est ipsa efficaciter magistralis
a prima causa media: nam si praedicabilis etiam esset
exigua est quae ipsa quaestione exigit regulari et de-
pendere ut libera a sua debita media, ergo est necessario hy-
pothesi: ea quod ipsa toleretur pro talis effectum efficacia alius
quales est ipsa est effecta exigua. Hoc posito solum
ipsa quaestionem etiam in hypothesi data exigere regulari
ipsi et pendere a prima prima media: et hoc significat
ut fieri re ipsa regulatis aut libertatis regularis per
Deum posito bono regulabiliter habita et similiter etiam
prius bono subsequatur re ipsa ad vitam dictatum
videtur Dei fieri media et ideo. Unde est absolute hypothesi) alius
quod serviente prima media et talis regulae effectum procedunt
ipso convenienti hunc exemplum. Ut bene dicatur ex ipsa
eius libertate et tam est aut quod ut ipse accedente
libera media et regulae effectus quae ipsa: nec admiserit
sic medio, [illegible] et actualiter ut quod si [illegible] talis effectus
habetur ut est cum est ipsa causa et [illegible] affirmatur habitu
creatae: sic unde quod tam eius et causa sive media in ipsa de [illegible]
quod habet et [illegible] sit ut causa et [illegible] a sola creatura
aut alias omnia [illegible]

721 Colligitur in hac quaestione [illegible]

... nervose veri posse, sumpsi: conabor nunc quam possum claritate et soliditate illud ostendere. Dissident autem DD. in aggravando speciali tributo ex quo plures unus pendant a sua mediatione, separatis. Unus qui eis scilicet volunt, dicunt, quod aggravanda qualitate earum ac qui non liberi sint, et pertinent ad alia. De quo illa respectiva decernit et liberi sunt sub illa formatione in presenti, ... hic sita dominium; quantum ad illud tributum ... quod ... adiret et cum qui ... domina cordata et prudentissima est ... debet ... Hic ... ad dominium ... liberi ... desiderandi: alii ... entire ... et alii prudentes et cordati ... Et hic ex ... quilibet ... domina ... ... de alteri ... nec ... diversis ... alias adeo ambo ... adesse ... qualiter ... alii et ... ex quo ... coalescit ... adesse ... ... de alteri ... sed ... diversis ... prudens et cordata ... ... et ... media ... regulari ... ... exempli et liberi ...

789 ... ... mea et ... ... legitima ... mea ... legitima ... ... mea, et ... mea ... adesse ... ... mea ... ... mea ... ... mea ... ... legitima ...

ordeti q fit Quo dato
723 Nam mihi n. ge essq quo amaet, com
et ex vi suffic divers esalti ea nō so a esse tua
fidq a festina n. regulata esalti q seq meq: sup
nulla caus que stat fut exegent esalti penden a
fera mea stet exigere esse suffic. Ara q instauro
per facto n. 718, cui ex mane veri n. posset: nam
licet diferere esacit stis essq suarisstius, asfrum ss
ferea verdy erit, dendy q esse exigent esalti re
gulari, n. vero regulatq q seq medq, ex vi eius esa
citis afectiuq, q tendit directe in ssq, & recte re in
separalit Deq ex adista exe ssi; q ex illigr n. posset qui
ipsa esse ex eadq situdo detret salts esdire, vol em
& spirā aliā indifra, & de se solutiua (qua ssdrea ss
sunt separe se & ssimare Deq a ssu) manifeste, nisi sal
ss dulst esse ladis mang sripere volt. ni defend
se, & ssiled ea lesss, & in ordo ad hane nil eius
liri p illq deseo a sua mea.
724 Hoc ipso intuli n. 718, in cuij ss
posty nil valet q adducit ressposio: nq q Quliss Deq
& regulus esse suaristua q seq medq sed ssssssq
nare, sed sent vn ea dari ssq n. pendens a debet
decipi q post seq meq de libero creato, ssq vig
dentes & condati ss ss taliss liberi: coendi q so pro
bat n. extrinq eiqmoi esse, et coalescentes ex e
sstu, nisi plan de sua dine mea. Quod et ssedam
et inde esse eiqmoi sequi & sequi ad illq ssibaly creatis
& seq meq deille: inde q here detraler m. ascendo s
a libero creato, qualit ea set sua ipse mea: adhuc ss
ang dyfereren esse suarissta adminicely ssi mea, talit re
gulantis illq et ex sua nara n. set metū liberat.

ex vi eius alterius status quo affectivae eiusque destruenda.

725 Sic a simili est quod non est contra dignitatem Dei [illegible] aut prae
veniter existentibus ad res (sive internis sive externis sit, sive
creatis sive creandis) quae in exercendo pendeat esse vel partiale
[illegible] causati a sua mea de tali tum [illegible] contingenter
attendere [illegible]. Ut autem ego ostendam quod dixi supponamus tantum primo
quod verum est; gratiam sanctificantem adeo inesse pendere a dono
[illegible] in sua praesentia: neque enim [illegible] pendere ac eam non peccemus
graviter: neque sit ita peccamus propterea illa a nobis abscedamus. Sup
ponamus insuper eam donatorem sua stante [illegible] quae ad pecca
[illegible] graviter [illegible] ex extra hos [illegible], sed quae intra
[illegible] competere contingenter [illegible] sui cum peccato. Quam
autem gratia sanctificans esset [illegible] cum peccato gravi [illegible]
[illegible] sit ad ipso absolute, et illud non est [illegible] [illegible]
dandum quod: atque adeo non [illegible] gratia sanctificans neque ex [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible], a [illegible] ita [illegible]
[illegible] possit illa ab eo auferre. [illegible] contra tum
hac gratia [illegible] integra [illegible]? [illegible]

726 Pergo adhuc [illegible] quo [illegible] [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] redditur antea impeccabile [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] decernat Deus illa in eo conservare: neque
[illegible] non esset [illegible] immediate influens in actus [illegible]
[illegible]: immo [illegible] peteret atque [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de se indifferentes [illegible]
[illegible] omnino ac alia [illegible] immediate; quod tamen de se [illegible]
ex [illegible] [illegible] esset [illegible] [illegible] actus graviter
[illegible], [illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] ad nunquam
peccandum graviter. [illegible] [illegible] de ista gratia
quod [illegible] [illegible] decerneret a Deo [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible], ac [illegible] decerneret a Deo ante ad eximendum [illegible].

Et vo genuina ratio: quia scia media tunc solo daret

ei gratia quae exerceret dependentia ab illa; et hac dependentia non su

ficit ut gratia quae de facto praestat antecedenter conferat ad

non peccandum, tam non repugnaret.

727 Infero hinc: quod postquam gratia de facto

ut decretum illius pendeat a scia media, quod datur gratia

quae pendeat a scia media in exercendo: coenter quod actu

liber ab illa quae adhuc consistat antecedenter ad non peccandum

[illegible] media [illegible] ut exemplo [illegible]

[illegible] talis [illegible] esse omnino [illegible]

[illegible]: demum aliquo creaturae habere [illegible] non [illegible]

exercere dicenti a libero creato, et sic [illegible] ipsa [illegible]

dere: sufficit hoc una quae [illegible] ulla [illegible]

ut valeret ad ipsa esse omnino [illegible]

certe quod nec in casu gratia [illegible] dicendum erit. [illegible]

[illegible] infero quod [illegible] inmice efficax [illegible]

faciat ut in exercendo pendeat a scia media, non [illegible]

ad illa quae extra [illegible] consistat antecedenter [illegible]

[illegible] ad [illegible] eadem [illegible] ad illa, extra [illegible]

[illegible] si eadem exerceret [illegible]

[illegible].

728 [illegible] hic [illegible] cogit [illegible]

indicandum [illegible] esse [illegible]

quod [illegible] pendeat a scia media [illegible]

[illegible]: non [illegible] pendeat in exercendo a

dicta scia [illegible] non [illegible] [illegible]

[illegible]; non adhuc [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

q.d. efectus illius quem movetur a Deo ... contracta ex
q. movet extrinsece a nostra volunt. [illegible] ... n. est [illegible]
[illegible] efectus adesse [illegible]: sicque efectus ei n. competere [illegible]
efectus efectus, q. de se fit n. potest subsequi ad [illegible]
[illegible] nostri ... nec adhuc [illegible] de illo. §. 6.a [illegible]
[illegible] satisfit.

§. 6.a

Obiectis contra tertiam conclusionem satisfit.

1729 Contra dictas solutiones n. 673 obiicies:
decretum efficax tendens circa subiectum est, n. immediate connecti
cum illa quae connecti non mediorum; sed media [illegible] ea [illegible]:
[illegible] liberé [illegible] [illegible]: contra [illegible] poenit cum libertate
[illegible] salutaris. Nego [illegible] ante. [illegible] consequ.: quae connecti non
mediorum, manente Deo decreto ex [illegible] decreti q. ad subiectum
est [illegible] n. manente [illegible]; [illegible] deinde [illegible] subiect.
[illegible], [illegible] consequ.: quae liberé [illegible] [illegible] circa subiectum
non [illegible]; circa subiectum et [illegible] media exequendo, [illegible] consequ.
[illegible] adiunctis [illegible].

1730 [illegible] est efficax decretum [illegible]
[illegible] ab ipso sine interventu [illegible] libere, [illegible] Deus n. movet
[illegible] indifferens ad [illegible] est, [illegible] decretum ipsum [illegible] fit [illegible]
[illegible] efect. Et [illegible] est [illegible] ipso, q. posito decreto, effectus
[illegible] decreti [illegible] ex libera volunt. Dei: adeoque poterat
[illegible] [illegible] impediret [illegible] Deus efficaciter velle et effectus
[illegible], [illegible] libere facere [illegible] n. fit: quae [illegible] decreto posito
n. [illegible] Deus [illegible] indifferens ad [illegible] est, sed [illegible]
[illegible] ad illius subiectum, inde [illegible] impossibilitate [illegible] non est.
[illegible] [illegible] posse Deus liberé [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] mediorum [illegible] faciat,
[illegible] est [illegible] [illegible] fit [illegible]:
[illegible] Deus [illegible] se [illegible] impossibilitatis fit
[illegible].

ad faciendum ex se vel non fit: independenter substantia est hoc se libera non manet sub eo decreto. Pro explicatione doctrinae datae adducti valent exempla illa remote detrahentia ad substantiam motus, et si liber manserit ad substantiam hoc aut illa movere.

731 Sed instas: decretum statuens libertatem non detrahit libertatem quia procedit cum esse sine media libera, sed illud decretum praescindens praecedit sine medium liberam vel respectum admittit ergo non detrahit libertatem, seu vel relinquit libertatem vel detrahit ad substantiam est, vel ampliationem manet negatio eius. Resp. negando maiorem quia decretum praefatum non ideo non detrahit libertatem quod respicit media libera, sed (ut observa) quia impendit esse, quae libertas se sola sine interventu libertatis creatae causare non potest. Et hinc discrimen utriusque decreti: nam praescindens eo habet ipso facto vel, quae a sola libertate potest fieri sine libertate creata, detrahit libertatem ad executionem eius requiri: quare si decretum necessitas, vere decretum, quia libertas [illegible] non est: ergo velet libertatem efficiendi vel suspendendi, et non velet efficere libertatem vel [illegible]: ergo decretum hoc pugnat cum necessitate quoad substantiam.

732 Decretum vero praesciens libertatem liberam cum respectu voluntatis creatae casu quo non detur, non oritur ex defectu ipsius decreti sed ex defectu voluntatis creatae. Unde necessitas in primo casu est decreto est quod libertas non vult: ac independenter operatur cum tali decreto; necessitas autem in secundo casu est decreto est quod voluntas tunc non velet libere: ac pro inde non pugnat cum decreto respiciente libertatem. Et tamen de hoc decreto dictum dicto quod est ex vi sua, non quatenus supponit facultas inter se: sic enim ex decreto hoc pugnaret necessitas ea repugnat simpliciter cum veritate infallibili facti inter se de opposito ipsius.

733 Urgebis adhuc: etiam in decreto detrahente seu respiciente libertatem, si non est necessitas est quia Deus non vult

go eadē e go etiā decreti suaderet ans: qd tunc nao dti
eet, qd Deus n̄ daret graā efacē: go eet qd Deus n̄ vult: sequīe
Deus p se solo graā efacē dare. Integro sū Deus n̄ daret graā efa-
cē, sequeret decretū illud circa libertatē dti ee efax et n̄ ee efax:
eet efax qd eta illd ponimus; n̄ eet efax qd n̄ daret graā
efacē; ut anis saepe diximus de efacia ipsius decreti: in eo sed
ut decret Deus ad dandū auxiū efacā [illegible]
ipsa e [illegible] dti [illegible]

734 Nec dissolvi ansi: qd Deus n̄ vult supposito
nao dti conditionato [illegible] n̄ supposito, ne ans et cons. Est dicere:
ex suppositione q ego [illegible] sū, id Deus cognoscit cogitationē sub qua
[illegible] sū, n̄ posset Deus sed [illegible] eo decreto, n̄ dare illā cogi-
tatiōē: ac [illegible] sū n̄ [illegible], eet, qd Deus n̄ vult: qa supposito
nao dti conditionato sub ea cogitatione, sū absolute n̄ [illegible], nullus
e cui possit tribui hec nao dti, nisi soli Deo aut [illegible]
tribuere [illegible] generalē, aut cognitionē [illegible] efacē. sic tamē data
(ut narrō [illegible] decreto talī decreto) [illegible] quedā cum
nao dti [illegible] hec [illegible] sumeret ex ipso met dti, non
autē ex efacite ipsius decreti. In alio autē decreto [illegible]
seu [illegible] independenti a nao dti, [illegible] Deus [illegible] ab-
[illegible], ut illa nao [illegible] decreto ipso: sequīe n̄ posset in-
[illegible] talis nao [illegible] Deus ex se met ipso [illegible]
[illegible] ex se met ipso efaciter vult. Ut supponimus.
go in hoc decreto ad [illegible] alterū [illegible] substa-
[illegible] desumeret ex efaciā ipsius decreti [illegible]
ret libertatē ipsius dti: sequīe [illegible] ad [illegible]
[illegible] negativae.

735 Ita eandē [illegible] ex
docto [illegible]: quia [illegible] in [illegible], libera [illegible]
[illegible] ad [illegible] alia [illegible] cū [illegible]
[illegible]; sed ut decretū [illegible] cū negatione dti,

in volre tamen post pra immeata ee indifra ad ptm q
quivis detr decretu pfeiendas indpdle de se cu nae pp p
sedtiue volras maere libera ad oppm: coenss q hec libertas
e illo decretu bene cpatenti. fundamtu maris ê q.a p
voltas n pse n maere libet, ubi oia eu pra im
meata sunt indifra e cpotia eu carea tu: ng libertas
volts ê potestas indifferens ad oprandu ea et posse
cpoere cu ea pra tu et eu maoq; sed ubi oia pra
immeata s indifra et cpotia eu carea tu potestas
volts, que coalescit ex illis pps, ê cpolis eu careati
go in casu decreti pfeiendentis, maet adhuc in voluntate
ga libertas ad tu qua efficacit volit ê q ad seqta.

736 Dices 1°: tu, quo prest a pra prote et s li
bera, ê ipse et sit tunc: q libertas in tuê denomeo
sumpta a pra indifra, sed ubi oia pra immeata s
indifra, tu prest a pra immte et s libera: go tu tunc
ê s et pse libet: et coenss libet ê, aut ea pse, etq in
su cpsito decreti pfeiendentis. Pro tunc sequelle ê: q ubi
tu ê libet a pra immeata et pra n pse ee nang a pra
remota, que n influit, nisi applicando caas secas, ut
accideret decreto pfato posse.

737 Dices 2°: n tollitr libertas simplr nisi ex
antecessione seu suppone ante simplr, hoc ê, natura
et caalite phica; sed ubi libertas n tollitr ex pps im
meadis, n tollitr ex suppone simplr ante, seu na
ra, et caalite phica; go ubi n tollitr ex pps
immeadis illesa maet. mat pstat q libertas simpli
ter ê potestas indifrens simplr caa phica simpliciter
oprantis. sed ubi caa maent simplr indifrentes, potes
tas caa erit simplr indifrens go. suadetr ex fa mi.
q caa remota applicans pxa n antecedit simplr eius

& qd. cum ipsa esse n. influat in esse quod Deus vue cau prox.

738 Psi 2o. casu q. sera opra pra fint in dicta d gratia cum posito extremo n. se prius remoti, se indifferens p Dreziae aliq ante, & indifferens ab opra volitis: go decretum cum sicut n. se ee indifferens mo predicto cum nate eius: ante ptrs ad prexia prius remoti cum esta n. esse immediata e esse, qa immediate ad esse n. influit in esum: go e meata: go mediante proxo immediato sedit prius immediatum dnecti coenti, ita ut absente opponi posset cum nate eius: go e remotum prius: e coenter decretum concidens dnecti ff coerceri cum esu.

738 Hic nando afunt argti quod potest tunere petitum ex gras gra habitualis efaltis indifferentes cum pecco, quas ex se et indifferenter a volte Dr detet pro instanti: ng lt in eo vehenti tentoe, indifferenti tacens inclinarent Voltas Dri ad peccandum, n. posset peccare, siquidem nec posset iungere gram cum pecco; nec p peccum istum expellere a se p eadem insto quo in ipsa exit: go mediante prima immediato circa indifferenti, adhuc posset impetri libertas ad ejs ex concursu aliq indifferentis cum eius nate: dyneos in desertis ab ipso esu & antes A, gmitandet beati: sine dea inere, nanda e ea desequella eis ad iuncta: qa libes, posito illo decreto, liber maneret ad media, ut ut eligeret hec vel illa, adhuc n. maneret liber ad nag eius: cum detrahi maneret ad eius subiectum ex vi decreti esu liber nexi cum illi exa go subsista eius tunc n. sat opponi go nec pro illis nao eis: go nec in volte huma potestas ad illam. e coenter nec libertas.

740 Ad fundum allatum pmare reo q. alibi dicta mare ee vera quo ora opera imenta maent indifferens, & pro dua tan intrae q extrae cum eius nace, sequitur vo quod lt circa maeant

indifra et ... cum ea; extrce taen fuunt cum ea ...
ut acceret in casu decreti efficacis; neq[ue] si hoc ... esse
se habitus adeo independi a volte creata (tale enim decretum
non petit pendere a ... etiam determinatio ... liberi crea-
tis et ... cum eo, impediretur extra ... usus
... aliis ... indifferentiam ... etiam ...
si unde qui sub tali decreto non maneret in volte creata
potestas indifra ad ... eius: cum ista non ... coalescat ex pos-
sibilis ... immediatis intra indifferentiam, sed etiam ex positiva
exclusione alicujus ... positivi impedienti sive ... sive ex
... qui independi a volte impediat aut infert ... alte-
rutris extremi ... alio.
§ 44 Argto opponitur 1a et 2a determinatione sed eadem ...
posse et destructionem ... dilutum est argumentum. Ad 2um vero venditur ...
manda ... Nam ex ... ipsis ... potestatis ...
non est immediata ... cum ea ut exercitii ... magis ...
exercitii ... vero ... mire, ... eam,
ac ... aliunde ... de ... remoti
cum ea ... magis, ad ... dico: ... seu ... ordo
... non causaretur ab illo decreto ... ea ...
dictum ... foret a decreto ... est ... determinaret
Deus ad eligenda media quae ... aut ... cum volte ...
... ordo ...
determinaret Deus ad ... et non relinqueret illam
potentiam. Ut enim supra dixi si non ... sub eo decreto, ...
ex sua arbitrio ... non ... pugnat cum
... Deus ... arbitrio ... ad ...
... Unde ... decreto ... exsequeretur
... immediate taen ... ad non ...
... ab illa quatenus est ...
qui a solo Deo sine interventu libertatis creatae fieri ...

substantia ... ut non ... ex ... talis decreti (sine qua concordia stare non potest ipsius libertas) est connexio cum ... illius; ut ut sit, ... non ita connecti cum eo ... Quaeritur ergo quo decreto concurrat Deus cum causis liberis.

§. 5.a Quo decreto concurrat Deus cum causis liberis?

742 Decretum concurrendi absolutum et efficax est apud thomistas ... quorum ... apud illos ... non ... habere ... seu ... quamvis ... consentiat ... non ... libertatem ... ut ait ... 1.a p. ... disp. 99 cap. 7. n. 44 et 46. ... non ... ad hoc ... et ... circa ... quas ... aversati, ... et ... de alienis doctrinis ... certum est non ... stare de ... bonis et malos ... quia ... Deus ... ad eos concurrendi. Et hoc est quod agendum hic de ... decreto quod ... de illo in ... esse.

743 Requiritur in Deo decretum concurrendi ... ad ... certum ... quod ... concursus ... creatae a Deo concurrente ... ut ... voluntate ... in ipsa ... movemur et sumus; et Deus ... effective agens non ... nisi ... et volens fit, ad ... requiritur ... voluntas Dei concurrendi ... Qua ... supposita, ... an ... Deus libere decernat concurrere cum ... creata; an ... decreto conditionato an absoluto an ... ad ... an ... indifferenti ...

744 Doctrina ... ut ... vera ... de ... illorum, quidem possumus ... pendeat a Deo, ... in mea potestate non est concursus Dei, ... plene ... illius ...

ex merito destat ab eo prius sine quo impulsus e medio effus-
go ut sit posita potentia influxus voluntas mere in eo debet posse
non volitas Dei de exhibendo suo concursu: ergo tunc et potentia
quoad ea quae de facto eligimus sed etiam ad ea quae potentia
eligere possumus. Et hoc in casu quo voluntas potentia cognita
etiam dignum statueret Deus non concurrere cum illa ad faciendum mane
se tenere, ut per decimo plures in tract. de volunt.; tunc e
nimirum voluntas creata, ut potentia cognitione adiuncta ad id,
nec re ipsa consentiret, nec libere non consentiret: quia supposito
ea decreto suspensivo, impulsus erat totius influxus volit.
hic enim oriretur etiam Deo non concurrente cum concursus Dei non
nisi supposito divino voluntate qua exhibeat: ergo necesse in
Deo est haec voluntas, ut voluntas creata et libere eligat quae
de facto eligit, et potentia eligere possit ea quae libere non eligit.

745 Dices: id est necessarium ut voluntas absolute possit
aliquid facere et non facere, quod antecedit ut causa, et sine
quo impossibile est effectus sed decretum de exhibendo concursu antece-
dit ut causa: siquidem est causa concursus totius Dei efficacis exacti
ontra; et sine eo decreto impossibile est effectus: quia sine eo impossibile
est concursus divinus ut patet: ergo ut voluntas absolute possit aliquid fa-
cere et non facere, necessarium est decretum divinum de exhibendo
concursu. Dices: quod antecedit ut causa: ut excluam ea quae
concomitanter se habent ut est ipse motus influxus: totius enim
operatio non oritur ut voluntas possit, sed ut valeat in ea et
quae proportione videtur in quo idea causa ergo cum decretum exhi-
bendi concursus non se habeat concomitanter sed antea ad effectum ordine
et prius sit a quo oritur totius eius operatio, et sine quo oriri non
potest simpliciter; propterea necessarium erit ad posse eius proximum: qualiter
lumen fidei et gloriae ac habitus charitatis et spei ex parte vo-
luntatis prius simpliciter necessarium ut ea eliciat quae voluntas sine plene
potentes elicere eos actus.

746 Resp. 2°: deinde Deus potuisse tamen amoris sui hoc mo-
mento, et ad eum vocare duos homines, Petrum et Paulum: hoc tamen
discrimine, quod licet Petrus vocatus cognitione congrua, Deus tamen decreverit
non concurrere cum illo, ut falsi causae se habere; Paulus vero e contra
sufficienter, seu cognitione sufficienti vocatus sit, Deus vero quasi
ex se concurrere decreverit cum illo. Certe in hoc casu Deus
ter recipsa contenderet; ita tamen ut Petro ad culpam non impu-
taretur ratio amoris, sed vero Paulo: quod ex parte Dei utrique fuit
aliqua discrimen. Probatur haec conclusio: quia discrimen hoc non potuit stare
ex parte gratiae utrique, cum utraque indifferens de se sit, et aeque
abeat utrumque ad amorem ponendum. Unde ulterius infero:
quod solum potuit esse discrimen ex parte praeparationis concursus divini, quatenus
ut Paulo praeparatus sit, secus Petro: et licentia praeparatio huius concursus
se teneat ex parte Dei: quamvis ut voluntas sit absolute potens
amare et odisse, ut illi imputetur ratio amoris, Deus debet
Deus paratus esse ad concursum ad amorem et odium. Ratio haec: quia nemo
id fieri sine aliquo decreto libero Dei non, Deus ipse nam non esse pa-
ratus: hoc namque supposita Dei natura, adhuc posse suspendere suum con-
cursum quo decretum liberum Dei exhibendi et praeparandi talem concursum ut
libenter utrique conferret tamen praerequirentes tamen quod ipsi quos libere
elegit tamen quod illos quos ipse elegit libere non eligat.
747 Considera caput ex quo oritur ea quae desiderantur
seu tam amoris conceptus, et invenies idem a priori pro doctrina
tradita; utrumque enim ad hunc concursum considerantur causa movendi actum
creatum: et utraque libera sit, ex duplici capite deficere posse
esse: Vel scilicet quia Deus libere non velit concurrere, vel quia voluntas
libere non vellet contendere: quod ut in esse reducatur in causa crea-
ta debet supponi et voluntas Dei parata ad concurrendum cum illa:
praeter eventum hanc illam: nunc eadem evidentia male reduceretur
in causa creatam ipse defectus, si ille induceretur ex aliquo capite non praepa-
rationis concursus divini, seu ex libera notitia concurrendi cum voluntate creata.

748 Opponunt hinc adversarii quod hac in re decernens sit ante decretum creatum voluntas. Itaque ea voluntas creata nullum posset exercere actum contrarium decreto divino, adhuc non obligans posse velle tamen non offendere, veluti bene reflexe nisi habeat in sua potestate decretum dei; et voluntas divina ut nequeat comparari mecum, me non comparante, possit tamen velle concurrere vel non concurrere mecum, quamvis ad illud necessario non requiratur meus influxus. Ex quo deferre aliud nascitur: quod vel deus se solo est potens potentia ut in illum reducatur nisi effectum sequitur se solo est potens ad decernendum libere non comparari mecum; secus voluntas creata: ea sine influxu dei non posset adhuc reflexe velle, non comparari ea deo.

749 His premissis, difficultas quae modo examinanda est an hoc decretum quo deus decernit concurrere cum voluntate creata sit absolutum an potius conditionatum, an sit omnia, an vero particulare: sub qua habeat an se solo sufficiat ad dictum; an vero ultra illud aliud necessarium sit quod deus tamen concurrat. Quae singula ita explicabuntur considerando libertatem creatam, et quae attinent ad concursum dei circa actiones peccaminosas non praetermittendo. Sectio 1a de explicatione nostratum circa hoc decretum.

Sectio 1a. De explicatione nostratum circa hoc decretum

750 Supponimus ut certum apud nostrates, primo communiter ostendi circa necessarium decretum dei, praefatum decretum non posse omni occasione esse absolutum ex parte objecti, cum volo concurrere cum homine ad habendum actum sed hanc dei amorem. Ratio est clara: quia plerumque voluntas creata libere non amat: ergo in illa occasione nequit deus habere decretum concurrendi et producendi cum illa in deum amorem actu supponens et probatur: quia quoties voluntas libere obtinet hunc deum, solum re ipsa caret dei effectu. Secundo in pluribus occasionibus habet deus de

credis recurrendi absque ad illum eundem deum, qui daretur necessaria
nec dari posset circa illum; ac etiam decretis divinis esset conditionatum sive
antea conditionale sit, sive non, emphasi in tali casu, salva tamen esse
sine esse, quia in casu ostenditur esse amorem dei, ergo quibus voluntas
libere esset dei amorem, neque deus libere decretis concurrendi absque
in illum, et tamen in iis occasionibus necesse voluntas creata posset
in sua potentia libere amare pro decretis dei volentis concurrere
absque ad deum hunc amorem supra suppositum.

751 [illegible] nostri vocatus est vocare hoc decretis
attractivis ex parte objecti, vide, quod deus decreverit concurrere cum voluntate
ad deum amorem, et odium sic ipsa voluerit. Itaque fiat ut l. de [illegible]
in dei, et ex ipso fere relinquitur attractivis. Contra [illegible] instructus,
plurima faciunt quae liberi creatae et solae nostri magis [illegible]
fragantur. [illegible] non tales decretis reddunt voluntates creatas sufficienter potentes
tendere ad amorem dei, et odium; cum penes ipsos stet eum amare et
odisse, cum decreverit deus concurrere cum illa sive se determinet ad a-
morem, et ad odium similiter. [illegible] ex non tales decretis non magis vo-
luntatis attractivis ad aliquid deus ex iis inspirari cum possit pro suo li-
bito in quemvis se flectere, et nunc se tenere pro sua parte ostendit ad
[illegible]. [illegible] a voluntate operare quod deus operetur et non operetur. Ergo
cum moventis nostri ut haec decretis et diversis [illegible]
in tali [illegible] decretis ideo, vocent indifferens, cum ex non tales [illegible]
[illegible] non [illegible] magis voluntas ad unum quam ad aliud potest. Haec summa
[illegible] et [illegible] doctrinae nostrae.

752 [illegible] tamen [illegible] nihil difficultas sufficiat,
et non obstante expositione ipsis facta a [illegible]
et [illegible] de gratia [illegible], adhuc occasiones [illegible]
plurimas calumnias nostris imponendi, [illegible]
et bono [illegible] donandi. [illegible]
ex parte [illegible] decretis non intendunt [illegible]
esse ita ut [illegible] aliquos [illegible] ut ex

ipsa sortiatur esse. Addimus quod hic voluntas: si rex inferat
ut adeo Matritum, ibi; ut heri esse expectare et ipsi
ferri debet praecepto regis. Haec autem non videntur posse satis-
ne conditionaliter decreta, manifeste ostenditur ex hoc in-
gruenti adiungi suspendi: quia cum conditio sit voluntas
nostra, et haec sit valide cum concursu Dei, neque Deus exhi-
bere suum concursum ex conditione nostrae voluntatis: quia cum in ipsa vo-
luntate suum ediderit concursum videt: atque adeo nec exspectat decreti
rationem sit et quam prevaleat hunc: decerno concurrere cum
voluntate ad volendum si concurreris ad illud, quia si concurrendum
me ad illud concurrisse, dicendum erit non esse expositum
decretum ex parte absoluti seu non esse de conditione ipsa.
753 Restat ergo cum nostra et quam nostra ut dicitur
cendum esse tamquam non se velle quare, Deus ita comparatus
concursum suum quantum est ex se ut in potestate nostra maneat
eo uti vel non uti. Nec obstat quod pars conditionalis sit
expressa: nam vulgare inter nos est dicere: ego amare
possum si voluero; cum tamen sensus non est ut voluntas emis-
sionis amoris sit conditio qua posita sequatur amor. Sed tamen
possibile esse amare vel non amare. Unde possumus dicere, Deum
decernere concurrere cum voluntate creata si ipsa velit, non est di-
cere requiri ut conditionem ipsam volitionem volitam ad suum concursum
sed ita Deum concursum comparare ut voluntas possit pro suo nutu
velle vel nolle. Verbum est clarum ex infra dicendis, ut tota
gratia esse reducatur ad voluntatem creatam; cum tamen Deus quantum est ex se non
posset non concurrere ex vi talis decreti.
754 Nos autem ut mereamur et in merito maneamus
haud sit contra hunc tamquam omnino vide illum usurpatum
a Concilio Arausicano 2º can. 25 Ibi: hoc tamen secundum fidem catholicam
credimus quod accepta per baptismum gratia omnes baptizati Christo
auxiliante et cooperante, quae ad salutem pertinent, possint

et deberent si fideles laborare voluerint eadem gratia
[illegible] sic observes [illegible] illis, Christo cooperante si fideles
laborare voluerint, frustra quaeris adversus haec verba ac
gratiam [illegible]. ut cooperanti dare illis eundem [illegible] quem dedimus
[illegible] omnis [illegible]. [illegible] sit. Christo cooperanti, si fideles
tunc [illegible] laborare voluerint; ergo prior est volitio fidelis
laborandi quam cooperatio Christi: et [illegible] conditio prior est
quam res quae sub ea conditione ponitur. Si vero est volitio fidelis
laborandi, nisi ipso cooperante Christo: [illegible] est volitio
[illegible] et salutaris ergo cooperanti Christi accedens, et tamen cooperatur
si volunt cum fidelis laborantibus, [illegible] cooperandum sic cum
[illegible] quam [illegible] et [illegible] habere. Ecce argumentum et
ecce responsio dicendum [illegible] esse eundem ac [illegible]
velle cooperans Christi accedens, [illegible] vocare, ita esse in meis
potestate [illegible] pro meo nutu possim velle et nolle: et quasi
meum velle praecedat cooperans et [illegible] si [illegible] ea vox si
velit denotat [illegible] ac [illegible] in [illegible] subsequen-
tem. ac [illegible] a [illegible] pendere quam [illegible] et non sit.

755 [illegible] non [illegible] utrumque [illegible]
quo ad [illegible] decreti [illegible] assertio sit, esse [illegible]
[illegible] creatae voluntatis, at haec possit illa [illegible] adhuc
et illis [illegible]. Explicati ex dictis n. 747. Itaque voluntas creata
non est plene potens nisi habeat in sua manu et potestate
[illegible] divinum: hunc autem [illegible] et [illegible] voluntas habere
[illegible] de se [illegible] in [illegible]. Quomodo autem
illum habeat? si vult opera divina applicari et [illegible]
salutari voluntati creatae ut haec pro sua libertate ea [illegible]
et non. Id [illegible] explicant nostri ex [illegible]
[illegible] illustrissimi [illegible] charitatis: [illegible]
cum [illegible] amoris in hac [illegible],
ut [illegible] sua [illegible] ad [illegible] voluntatem.

quoties haec voluerit, ut se ipsa sit determinata ad operandum
vel ipsa, ad quam voluntas se velit flectere.

756 Hoc autem quia natura sua habet homo, habet divina ordinatione ex expresso decreto Dei sic statuentis: volo ut mea ordinatione propterea sit voluntas creata inordinata ad amorem et odium ita ut per se libere possit ea uti ad amandum et odio habendum. Unde fit hominem applicat quam maxime ex se determinata ut voluntas possit eo uti vel non uti: ita ex vi huius decreti ipsa exemta Dei maneat determinata ad operandum in voluntate creata quoties ipsa voluerit. Quo fit ut eius qui ex duplici causa dependentiam habet, quod ab utraque, creata scilicet et increata poterat deficere, in posito hoc decreto, sola non creata possit deesse: quod vi illius maneat Dei determinata ad concurrendum, si ipsa velit vel stet.

757 Ex hac explicatione duplex solutionum ex decreti huius utilitas. Prima quod ex vi illius voluntas creata est potens et plene potens. ita enim Deus ex vi huius decreti habet assistendum suum ordinem, et paratum concursum, ut sola culpa aut libertate voluntatis possit deficere. Secunda quod ex vi huius decreti non promoveri aut inclinari voluntas ad alterutrum, sed quod decretum non est concurrendi de facto (loquor pro nunc de communiori [illegible]) sed praeparandi suum concursum, et veluti subdendi illi arbitrio voluntatis. Unde fit voluntas instructa [illegible] potens est eliciendi amorem, ita tamen ut ex vi huius indifferens maneat quod ex vi illius habet posse si velit: ita ex vi huius decreti habet voluntas ordinem Dei assistendum et concursum paratum, non autem determinatum ad operandum.

758 Suadetur ex effectu explicatae huius sententiae [illegible] commendatum: quod enim licet hoc decretum [illegible] sit, [illegible] bene servat libertatem humanam, et providentiam divinam; aliunde aliud non apparet quod [illegible] haec operanti ut inferius ostendetur, [illegible] Deus [illegible] determinandi non deberet [illegible]: nec haec sola natura sua

subderet nostro arbitrio volis et abrecta maneret ergo libere et ex summa beneficentia, et nostra tenuitate et libertati consulat, quasi hunc benignum versatilis et indifferentem afferat et paret, summi Principis jus emendat: atque adeo decretis concurrendi in casu libero a nobis explicatis admittendis de re. Ass.[?] 2a de obto predicti decreti

S. 2a. De obto predicti decreti.

759 Asserimus primo difficultas quae circa hoc decretum venit enodanda: an sit pro obto ejus agnati completi voluntas in actu 1o, seu applicatio operis ad ipsum, an haec completa et applicata sit decretum ipsum seu met ipsum decernens, et pro obto habet sive aut pro obto ejus agnati quasi talis Deus, hinc dabitur quoties voluntas completa sit et plene potens ad operandum: coentis quae nondum potuit se exercere pure attende et suspende se ab actu, Deus redditi completa et potens amare per decretum decernens quasi talis ad amorem. Ita similiter de aliis difficultatibus capitibus pro re praesenti. Quibus ut occurram;

760 Assero 1o: obtum huius decreti non est comple re volis in actu 1o. Suadetur: quia complere volis in actu 1o non habet aliud est quam Deum decernere concurrere nobiscum quatenus est ex se; sed decretum quo vult Deus concurrere nobiscum quatenus est ex se non habet se met ipsum pro obto: ergo nec obtum huius modi decreti est complere volis in actu 1o. Probatur maior[?] a qua non pendent est: quia hoc ipso quod Deus decernat concurrere quantum est ex se, applicat nobis suum opus; et eo ipso coeteris voluntas nostra habet in sua potestate in actu 1o opus divinum, et est completa in suo ordine. Cujus ratio non est: quia illa opus applicans, et verbis nostris completio non est aliquis ejus intrinseca volis, et alio ad extra cadit, ut pro in iis quae non consentiunt ... extrinsecis

ab ipso decreto sit proveniens, quo applicare concursum et conferre vir-
tutis voluntatis nostrae nihil est aliud quam Deum decernere concurrere no-
biscum quantum de se est: et consequenter illa applicatio et collatio volun-
tatis nostrae non sit nisi obiectum decreti concurrendi, Deus de se habet.

761 Assertio 2a: obiectum huius decreti est concursus Dei prout est a Deo. Hoc ipsum manet assertione praecedenti et probatione eius. Suadetur: concursus Dei prout est a Deo est concursus Dei prout est non impeditus ab ipso; sed concursus Dei prout est non impeditus ab ipso est obiectum decreti concurrendi nobiscum; ergo obiectum huius decreti est concursus Dei prout est ab ipso. Consequentia bene sequitur ex praemissis. Probatur maior: quia concursus Dei prout est ab ipso est concursus Dei prout est non deficientis aut nolentis deficere a movere causas naturales; sed concursus Dei prout est non deficientis aut nolentis deficere a praedicto movere est concursus Dei prout est non impeditus ab ipso: siquidem impediendo illum deficeret movere causas naturales, ut de se patet; ergo concursus Dei prout est a Deo est concursus Dei prout est non impeditus ab ipso.

762 Suadetur minor: quia ut probavimus supra, obiectum decreti concurrendi nobiscum est concursus Dei prout est requisitus ex parte ipsius ut per ipsum non stet determinatio voluntatis ad ea quae maluimus, sive in ratione culpae aut liberi operis; sed concursus Dei prout est non impeditus ab ipso est concursus Dei prout est requisitus ex parte ipsius ut non stet per ipsum determinatio voluntatis ad ea quae maluimus. Nam eo ipso quod ex parte Dei non sit nobis impediendus concursus suus ad ea quae velimus, quod hic aut aliter non ponatur, Deo non tribuetur sive culpa aut liberi voluntatis ut patet ex dictis; ergo obiectum decreti concurrendi nobiscum est concursus Dei prout est non impeditus ab ipso.

763 Suadetur aliter eadem minor. Deus procedit ex decreto ut vel ipsum ut sit natura est in defectu aliquis eorum ex quibus quos voluntas eligere libere determinatur. Deus decernit hoc decreto obiectum ipsum est: ergo obiectum huius decreti est non deficientia illorum quae ut pendent a Deo ut

narã ẽ. Qd n° deficientia illorũ bonũ et pendent a Deo quatũ et narã ẽ, ẽ concursũ ipsũ qd ut n° ipsũ ab ipso: Itaque hoc sufficit ut illa deficientia, si adsit, nullatenũ Deo qd omnino volti tribuati: nã qd decretũ tali obti- mact Deũ detraxit voltatẽ ad n° impediendũ aliquĩ bũ: et huius eiusq tota ḡa ad deficiendũ reducta ẽ ad voltẽ creatã: ergo concursũ Dei qd ut n° ipsũ ab ipso ẽ obiũ decreti concurrendi nobiscũ.

764 Praedicta corroborenti, utamur exẽ- exẽplo hũs charitatis: et demũ qd ẽ ipole q posset ee princ amoris et odii. Tunc enim hũs natura sua erit deter- minata ad concursũ quẽ voltas voluisset, ita ut si voltas n° odisset, [illegible] amasset, nãs amoris aut odii n° tribue- retur hũi, qd volti. Et si voltas odisset, hũs n° fuisset caũ (specificũ ut ẽ moralis) illius odii, et illd re ipsa cau- saret: nã ẽ tu l° hũs ad utrũq ẽ ipparatũ concursũ. et voltas ex sua liberte se et hũs ad odiũ detraxit, q posset utiq habitu ad amorẽ. Quod utaq in hoc cũ decret de hitu ex vi sua narã, dicendũ ẽ idem de Deo ut de- creti q° fuit et ipparati concursũ ad amorẽ et odiũ quen ex vi huius decreti aliqd horũ intendat [illegible] odiũ ẽ ex se n° deesse volti. Unde hoc decretũ ẽ voltariũ quodã ex voltas q detraxit Deũ ad n° suspendendũ ipsũ sua volte concursũ ex caũ liberis sive ad amorẽ sive ad odi- ũ. Et hinc

765 Asserit: decretũ hoc efax ẽ cum exclusione alterius cuiuscumq decreti dimi q posset Deũ [illegible] ipsũ [illegible] modũ operandi caũ liberẽ creatẽ, [illegible] ipsius [illegible] suadeti: q° posito quocumq alio decreto Deo possi, [illegible] q caũ libere aut simplici operari n° possent aut saltẽ ut caũ libere et [illegible] mali [illegible] n° possent operari ergo ut utroq modo operari possint debet

posue commoveri a Deo quoad aliquod decretum; sed haec commotio re-
cidit in ipsa potentia et efficit fieri ex vere sit alii-
ter quam secundum decretum aggratum quo hoc efficax est in exclusione aut re-
tractatione cuiusque alterius decreti quod supponat omnino omnis operandi
causae liberae et ipsius operis.

766 Dicitur: quod causa libera, quatenus ad Deum, sit expedita ad operandum est quod supponens et Deo volente, et inde quod ab ipso pendens aliquid indifferentia causae liberae est de se sufficiens; sed contra eius quod supponens et volente Deo est, et ab ipso fieri per aliquid indifferentia causae liberae, si re ipsa detur, datur enim Deo decretum efficax quo eius re ipsa detur quod causa libera sit, quatenus ad Deum, sufficiens expedita ad operandum, in ordine ad hoc eius datur enim Deo decretum quod sit efficax. Sed in eo quod causa libera sit, quatenus ad Deum, sufficiens expedita ad operandum, includit exclusione alterius decreti divini et aliud non est nisi cum sit efficax decretum concurrendi quo hoc est efficax quoad exclusionem alterius decreti et expeditionem operis et omnino omnibus operandi causae liberae.

767 Assero 5° decretum hoc quatenus ad nos dicitur cognoscimus a posteriori, non est ad hoc et positum in indi... Deo sed ad libertatem; sed eo quod attinet ad ipsum Angelos, animas separatas, imo et Beatam Virginem, sicut et multos sanctos gravissima fuit sola infusa a parte sua afferri certa methodo est in ... operari: nam individuas et a nobis eliciendas aut de se ... ex nostra parte, aut ex Deo sedante aut ex ... sive circumstantiis loci vel temporis sic est dicere oportet: quod eius hoc non cognoscamus distinctas individuas actionum bonas, ... statim suum ad orandum et eligendum habere in indi... potentiam quod illo quo et ipso ... dicere contra ... a ... sit ... dicatur ... quo clarius est quod Deo detur: et contra quod ... cursus quantum ad eo ab ... a nobis non sit indifferentis ad ... et positos ... libertate doctrinae falsa negativa, ad ...

et detrahi. Quod si dicatur dari: ergo voluntas in hoc articulo determinatur ex suis circumstantiis ad dilectionem A. ex potius quam alius non offeret Deus omnia bene cognoscens decursus ad alium quam ad illum quo se ipse articulo est voluntas potius.

768 Secunda pars eiusdem assertionis suadetur ratione desumpta ex P. Montoya disp. 4 de voluntate sect. 4: quia valde ipsos cognoscere poterant dextras individuales bonis eliciendis ab ipsis ergo eorum erit, et tum possint pro suo libito, detrahent se non se ad spes et experientias sed dictis ad individuum. Sed non possent certa detracte eligere hunc potius quam illum, nisi haberent potestates, ipsas vel et experientias, ad esse: ergo decursus et oblatus hos omnes ex parte Dei erit ad esse determinatum in singulari, ita ut penes voluntatem esset detrahere ad hunc vel illum. Stabilitas hoc deserviet libertati creatae, quam plenioris voti, de quo adest plenitudo dominii.

769 Assero 6.: Hoc sit decretum, sive in hoc ad dictam dilectionem, sive in Actis et aliis enumeratis supra quo ad esse tam potens sufficiens est quoniam aliud requiratur ad exam esse. Ita Ex. D. prolegom. 2. de scientia conditionata cap. 8. Suadetur: quia decretum hoc aut se solo est sufficiens ad existentiam effectus, aut non? Si 1.: ergo quodvis aliud erit superfluum: cum sine illo possit effectus dari. Si 2.: ergo voluntas cum illo decreto non est plene potens in actu 1.o Suadetur haec consequentia: quia non est plene potens omnino si habeat in sua potestate in actu 1.o quidquid necessarium est ad existentiam; sed ad hanc requiritur hoc decretum ergo sine illo non est plene potens in actu 1.o Nec recurras huc ad sequentia: quia aut quia ipsum videbatur esse ex suis solis decursus oblatus, quae generale illud decretum, vel quia aliud postulare... ergo etiam in eo casu sufficit: quia quidquid conditionate sufficit ad eam conditionatum quantitatis ita sufficit etiam ad eam absolutam. Si posterius ergo sicut in eo conditionali alterius decretum requirebatur, ita etiam in absoluto.

770 Suadetur etiam ratione a priori: quia eatenus requiritur

decreti generalis quia applicat omnem Dei ad exhibendum concur-
sum Deus nescitat ad illud se ex non solum decreti indifferentis
et generalis manet Deus qualis est ex se determinatus seu nescitatus ad
concurrendum, ita ut si ipse non stet, nec stare ea possit
nam est, et Dei potentia manet applicata et relata in omnem
voluntatis creatae ut haec exire possit in unum vel illud effectum
ergo ad exequendum est quod determinent voluntates sufficit decretum generale
ac indifferens, quin aliud particulare requiratur. §3. Diluuntur
quae obstant fracti asserti

§3. Diluuntur quae obstant fracti asserti

771. Contra 1. et 2. sub asserti, obicies: si sufficit admittendum
esset in Deo decretum quod explicamus et ipsum sufficeret ad exequendum esse
sequeretur quod causa 2a determinaret Deum et non e contra; sed hoc absurdum ergo
ex absurdo fit Deus operari cum causa libera creata quod haec vult
et non e contra: ergo Deus admittendum non est solum decretum generale ac indif-
ferens sed saltem aliud particulare et determinatum admittendum est ad exequendum
esse. Praeterea dicendo maior: sequeretur quod causa 2a determinaret Deum quoad exercitium
tam quoad speciem quam quoad individuum. Probatur maior [illegible]
loquimur de causa libera creata quae non cognoscat [illegible]
fras individuales.

772. Item voluntas quaenda cogitare ad amorem
et odium non potest eligere quoad speciem nisi amorem aut odium [illegible]
re ex voluntate sic quaenda determinata est Deus ad amorem vel odium
sub determinatus est ex igne ad speciem vel ex igne facto. Unde sic
in hoc exemplo nil derogatur potestati causae se determinare ab igne
ad igne factum: ita soluti in 1o casu. Determinari deinde Deum
quoad exercitium a causa 2a libera: quod si haec determinaret ab [illegible]
libera non foret in operando: ex non sufficit ad eius liberta[tem]
indifferentia ad operandum vel non operandum, quae manere debet [illegible]

aliq, qdocunq poat aliq extremu sub indifrea. Quoad detrac
cag illq circa induduae eiq ditat angustias quae adductas
fuit in objeccs.

773 Ad enucleans allaty in obi, desequo esse
absurdu e Deu operari eu cau libera creata qt hac vitalt
et n extraq supposito eq decreto dino servandi illi iura li
bertatis nro more; n supposito sdicto decreto, jde opposiq; ita
f eu st decretu a nobis adstructu constituti cau libera po
tens simplr operari et f ipsq [illegible] falsq, et quae efficti
velit Deu operaq in ipsare, nec iniq innatq operandi cau
libera; ac Deus conseq velit n sdectare illq, absurdu nullu
e q coenter ad intentu talis decreti, n Deq ss cau libera
Deu ad operandu detret, qt velit detrare se ad operandu
potiq q ad n operandu. Esset aut absurdu q Deu n supposit
tali decreto, operaretl eu cau 2a libera qa hac velet
operari: nq sic constitueretl potens simplr operari, quen ad
hoc ipsu decerneret a Deo, et existente eiusmod decretu;
ab hac aut absurditate valde alieni sumq: eu pbane fa
teamur Deuq esse cau lq a 1a et sdicto eiq decreto ut
2a sic simpliciter potens operari.

774 Instabis acriter et inferes: go ve
lq ut nunc facere se q poati n vens nara eu aliquid
aut opere aliqua eog lq libera solvet velq lei. Quod
ex una pte absurdu videtl ac dtrarius penitus assen
sioni qt suademur nec foliu in arbore moveri sine
volunte Dei; et nariq ex alia: eu suffice dicamus
ad exq esse liberi sdictq decretu vnale ac indifrens
independi ab o alio partam, et coenter ab o alio dni
talis esse: In primis sic loquatl coens illatq de asu in
tendiuo e Deu vere efficiat qa esse ponendu, absur
du foret illo n deuorare qa opere pecaminosam,

q deus nullo modo intendit sed tantum permittit. Insuper dato q
Concellatus loquatur solum de effectibus aut operationibus indifferentibus, ipsis
ne hostis eius libere creatae, absolute adhuc ... erit, si sermo sit de
virtute affectiva efficaci, q in Deo agnoscere non possum, ut ...
cum libertate finali talis efficacia dicta, decretis ... .

775 Demo esto sermo sit de virtute divina ...
ce affectiva inefficaci qua eminenter est, infusa adhuc esse potest ...
nostris illorum factis: imo vera forte est ... Gregorii ...
nans omnes eminenter tum sive in felicitatis sive in ... a
Deo et particulariter intendi. Demo de servatis ... nostris
... divinas, acquiescere vellemus ... Gregorii ...
... omnes et singulos tum bonos a felicitatis et reprobis electis
... et intendi specialiter a Deo: ad summum verum est
... absurdum non posse q aliquis eorum tum ... sub speciali Dei providentia ... in vero ... speciali
Dei, non autem q ... simpliciter, non ... ex parte Dei
generale decretum ... ab ... limitate ad tum
bonos, placeat tandem ... distinguere ... concessi: ... in
... Dei ... libera ... in ... simpliciter operari ... eius. ... Dei, que ... affectiva
... eminenter tum aut ... eius; ... hic loquimur
de eo q sufficit ex parte Dei ad eius ... et ad hanc non
requiritur specialis providentia aut particularis ... seu ...
... decretis. Omnes has locutiones reduces ad tum ... distinctionis datum quia ... sit.

776 Obiicies ... contra tum assertum: actio Dei ad ...
tra detracta est, ergo debet ... a detracta voluntate Dei ergo non
ab indifferenti: ergo ... eminenter actio non sufficit decretum
indifferens nec generale sed requiritur aliud detractum et particulare.
Distinguo ... concessi: ergo debet ... a detracta voluntate,
hoc est circa detractum ... eius detracta, id est, ...

detret experty, ino hanc ē alias caus. Est dicere: Et voluntas Dei a qua fuerit cy actio ad extra sit detrata traduce aut obtinue, q^a fertr interminy ē ty in se n^o vagum ḡd detraty; subtiua tamen ac de se n^o ē detrata in gere detrantis: sic eny ageret ḡtra sing intenty, cy frogeret cag liberg detrog a se, cui ēstra dare tocy intendit.

777 Obiies 3° ḡtra idq asserty. decrety indifrens inutile ē ad aplandy oppos ḡd ad exq esq liberi requiriti decrety sufiens aplare oppos; go ad exq esq liberi nec sufit nec requirit decrety indifrens, ḡd detraty ē efax. mat sua detr multis. 1° q^a adhuc decepto tali decreto a Deo, expectaret ipse oppos creare seu detrog eiq ad decurrdy; q ex ipsy tris videri absony: go si, adhuc ḡto illo decreto, expectati opras ē detras creare (n^o operantis nec ponenty opran sine oppos aplatar) ipsy inutile ē ad aplandy oppos: siquis expectat facty q ipsy factury erat. 2° q^a decrety indifrens ḡpole est cy ipsore eque ac cy eiq carea: go inutile ē ad aplandq oppos ē hanc detrandy ad oppos ḡd n^o oppos. 3: q^a Deg deuet facere mere vitte sue pos cy intra in orde ad efum ḡd hec efax intrio fieri nequit ḡ decrety indifrens ē inefax go fieri debet ḡ decrety efax ē detraty. 4° q^a Deg eta aplat sug oppos, ut ex moo q^o eg aplat, fatq ad bony, tribus Deo possit ē debeat oss boni exe ḡd ad id n^o sufit decrety indifrens. nq qui ḡ het decrety indifrens, paraty eque ē manere cy esu ac sine illo go inutile ē decrety indifrens ē aliud efax requiriti ad exq esq liberi.

778 Hec manda marg: nq ḡ priq ad oppos voltis intre aplat illi oppos ut reddati simpliciti ponens opran; ē ad ipsq oppos sufienti applat oppoam qy ē ex pte Dei: sequie ex n^o taly decreti nequit ḡ ley ḡstare ut possibio tadis oppris. Quod auq n^o ita aplet oppos

ut eq detret ad oppos p. non oppe, n. e. defs insufficientes arguendus impossibs in tali decreto; sed potius sufficientia applicatis arguentis aut posse ferentis atque oppos ad genus bedis, cui consulit. Ad ej. probas satis dixi a n. 752 inter explicandum omnes omnes deo dicti contrahi ex Ex. 8. Dico quod non absurde ans: quod ex non tali decreto deus ad oppos eius atque ex nobis p. ny. bitz, non e. expectare detractiones fuere ad concurrendum: sed concurrere in detrahendo oppos. Ad ej. probas dico ante, ne suppositis cuentis, et oblato decreto concurrendo requiratur ut detret intrinsece dispos, et ac ultimis alt oppos p. non oppe.

779 Ad 2um ne minus ex dictis: ad 4um dico malo nomine: quod nunquam exit quod bonum, quin specialiter caeteris a deo et specialis gratis operantis necessis; nonet cuiq. sed ex fine talis boni, et forte quod videt tale bonum ponendum. Hoc autem sufficit ut bonum a deo magis tribuatur, verum quod fit: ideo exercere quod deus vult: nec ad hoc fit ut verum fit: deus vult ut exat tale bonum, et dat quae requiruntur ut exat. sed hoc totum fiat absque ullo decreto detrahente seu praedetrahente gratia. Itaque quando bonum aliquod ponitur, deus ad illud specialiter concurrit per gratias efficaces operantis; cum ex gratia sint, a concessione illarum incipit specialiter pendere a deo exercitum eiusmodi boni: inde quod habet deus speciales ut bonum illud ipsi tribuatur potius quam nobis, quod non decernit ille quae. Quibus gradibus suppositis, ex voluntas creata adhuc non fit plena potens operari usque bonum donec oppos dei parata sit concurrere cum ipsa ad illud et hoc fiat sufficienter per decretum indifferens, sequitur quod ut huius ut parandis concursus oppos in ocursu aliarum gradiarum, specialiter tribuatur deo opus bonum, quod ponitur independenter ab alio decreto detrahente et efficaci.

780 Obiicies 4.º Deus libere concurrit ad hoc ex omnis libertatis potestate, quod ad illud quod non casu sed efficaciter producit suum opus in particulari: quod operari hoc potius quam illud est complectissimi agentis, ut nos ipsi dicebamus n. 743. et videntis, scientis et volentis: quod operari sciens se sic operari, et volens sic operari quod operari determinando se efficaciter ad operandum: quod quod determinatis a voluntate creata sed potius determinans illam et concurrens mavult ipse dare sic particulare determinatum effectum quid esse non ipse determinatum indifferens.

781 Respondeo argumentum solum probare quod licet omnia alia creata sint libera Deo, non tamen omnia eodem omnino modo: nam aliqua sunt libera Deo tamquam eligenti et determinanti eorum esse; alia vero sunt Deo libera, ut non impedienti, immo ut cooperanti et adiuvanti vel adiuvanti libera facultate ad ipsa. priorum generis sunt ea, quae non possunt in nutu creaturarum sed arbitrio: posterioris generis sunt ea, quae extra posita in nutu creaturarum, relinquens has in manu consilii sui, ut Deo opere constante, manum porrigant ad quod voluerint: priora ex his ita sunt libera Deo ut eius nutu dependeant; non sic posteriora, sed ita ut ex nutu Dei impediri possint, quin ad eorum nutum ine... ... Dei de his posterioribus loquendo, noluit Deus determinator illorum esse, sed adiutor. Quae sufficiat dicta ad prima ...

782 Hec igitur ad argumentum dissoluendum ans.: libere concurrit libertate determinantis ad hoc ex omni libertatis potentia ad aliud vero ans. libertate non impedientis, immo et cooperantis ... ans., et cum alias ... duas ultimas ... ne, ob dicta. Itaque licet Deus dum cooperatur cum voluntate creata, se ab ipsa determinari sinat et quamquam se flectit: hoc tamen non casu, et cum ignoranter aut nescientia Dei contingit: dum quamquam opus dum collatum dira illum cognitio: ...

qt grenate præsupposita fuit, nam forte voluit Deus ante
ad decretum concurrendi cum decretis extrinsecus libertas deter-
minata erat illius voluntas creata, sed adveniente posteriori de-
creto, quo etiam eius subordinationem substituerit Deus aliud libere, quo
produxerit determinandi rursus libertate eadem posterius volunta-
tem concurrat aut ponat opera cum determinat: quin ad
ea ponendum necessarium sit aliud quam indifferens decreti antecedentis
decretum.

753 Ultra 3a et 4a assertionis opposita sic: constat in
Deo voluntas qua efficaciter ex parte sua vult salvare repro-
bos aut qua efficaciter vult constare pro ipsis eorum
salutem, quin tamen ex parte reproborum sint media sufficientia
vel esse ad extra respondens illi voluntati: ergo similiter constare
potest in Deo decretum efficax quo velit eius de se concurrere
cum voluntate nostra aut quo velit concursus cum illa pro opposito
constare quin tamen ex parte voluntatis nostræ sit aliquid
esse ad extra quod causatum a Deo respondeat illi decreto. Si si
ita sit quid [illegible] ea quod ipsa voluntas creata in [illegible] nostra
non est decretum ad nobis agnatum sed esse illius ad extra cu-
cuius efficax sit et quæ postea [illegible] habeat: ergo [illegible] decreti
non a nobis assignati est [illegible] cuius efficax est, non est exclusio
alterius decreti seu aliquid positivi [illegible] voluntati nostræ [illegible]
vendat [illegible] semper oppositum ultra dicta a nobis in [illegible]
[illegible] asserto.

754 Pro responsione fateor, voluntatem generalem qua
vult Deus salutem omnium hominum esse voluntatem qua Deus eius de se efficaciter vult
reproborum adultorum salutem et tamen pro ipsis constare: fateor
deinde Deum ex voluntate prædicta [illegible] determinari ad dandum re ipsa
reprobis adultis auxilia gratiæ quibus procurent suam salutem. Dicitur
quod hæc auxilia gratiæ pro ipsis reddunt (associato exercitio
[illegible] simpliciter potentes ad opera salutaria, quod

postby ꝯ̄ extra ee volti ꝗ̄stiory, caaty ꝗ a volte pcta
oaby nō eius efax ē: ꝗa orly de fo dcesse, no adhuc cog:
nitz ꝯt speales decursz dei ad opa salutaria fiat de se caūa
do aliqd extra volti hoy, ꝗ p. my ꝯpiy subet, ꝯ ymaly
elevet vires eory ga talia opa; sile taen nary nē
ad dimittendū decursy yeraly dei ex nō intri decreti: nam
sit in exemplo allato possent respi adulti in alien saltz
perdea reddi aptz potentes ad opa salutaria p auxy
extra opaq ꝗ extra suspererent influxy efectiuiz auxy
de fo utrory, ut ꝯmunilz ndraty sū tuit: ita etg de fo
p decursū extra opaq ꝗ ut ostaty p eymod decreum
redimur aptz ꝯ simplr potentes opari, quin ex
pte dei aliud desiderem, ut sim ab ipso sustentes
adduti ꝯ ꝯpleti in linea vittis.

785 Unde sit in cū poti allato dex
deq ꝗ stueret deq p ipsy nō stare salutz respborum
efax nō foret in alleuy efy pocius eory volti extra,
sd potz in exclusore oīy aliy decreti, ꝗ posset stuere
n auxiari sive intra sive extra volti ꝗ̄storyr: imo
sit in eodz cū fo illo speale decreti veluti in gere
cag fralz vederet volti ꝗ̄story ꝯpletz ꝯ poeutz ad
opa salutaria, quin iq hory defy, si adesset, posset
voaliti deo tribui: sic silr de fo decreti ꝗ obiens
deq omnia cag vrales decernit nō desse nobisqum
de se ē, nec postby pesa ꝯ alto het in cuius
efax sit, aut ꝗ intra ponat ex pte creatz voltis ut
hanc ꝯpleat ꝯ reddat simplr poentz ad opandy: atq
adeo si nō operer poens opari, nō deo sd volti tri
buetr defy operis. Hinc nande veniunt reliqua
quę subinferuntr in argto

786 Quod si roges unde provenitz,

e concursus specialis Dei ad opera salutaria, etiam in tali
consideratus, consistat in praedictis auxiliis gratiae destinatis et causatis
a decreto divino, et concursus generalis Dei ad omnia opera vo-
luntatis nostrae, consideratus etiam in tali, non consistat in ali-
quo praevio destinato et causato in nobis a decreto divi-
no; ceterum concursus iste de se a Deo et spectat ad con-
cursum praesentis providentiae? Probo 1° id sufficere ut vere liberi
simus ad opera salutaria quorum specialis auctor est
fiant de se per vires supernaturales gratiae adiuvantis con-
currentes ad ipsa, quales absque dubio sunt auxilia pro
nobis circa et nos circa iuvandum et elevandum
ad ea opera quin sit voluerit gratia omnia opera
ad quae pariter concurrere et auctor Dominus. 2° id
sufficere dicitur: quod forte nullus medius est quo possit circa
ex parte nobis nostrae ex generaliter supportionem et reddat
simpliciter potentes ad ea salutis opera quae libertate pro-
pria debet posse eligere, et de his ceteris attri-
buatur Deo: quare haec specialis et generalis nullus ponitur extra
ex parte ipsius Dei et applicatur nobis per decretum ascribitur, quod
propterea vocatur ascribens et indifferens.
767. Deus per exempla data similibus et aliis
et eandem per doctrinam assertionem ipsius sic: ista doctri-
na et exemplo fictitii rei post damnum facti ab In-
nocentio X harum duarum propositionum: Deus donat voluntatem suam ipsos
ut ea utamur sicut ab illo aliisque donat liberum aut voluntatem
Deus subiicit nobis suum ipsum. Si doctrina et exemplo ista
coincidit cum doctrina et modo loquendi vocato in his propositionibus
quae fictitii veniunt post damnum damnatae. Rea vere et be-
ne praecisas ea damnatas propositiones Thomasius fulminavit,
nos tamen illo adducto ea doctrina nostra ut bene asserta
sit ab illo sicut in tract. de scientia Dei a num. 626

hoc assignatione quod ex vi talis decreti et expressis ejus So
lemus et gratiis absque (?) caa sola sui ponentis absolvere
vult ad nostri arbitrij ordinem et hanc absque nostri
Deo ex suppositione qua potere voluisset creaturas liberas quae
ut tales operarentur, contra quam mihi dogmatibus est in praedictis
propositionibus.

758. Deficiente quodam absque explicatione partem
quibus subdit aut subdidit unde et absolute sumptis; aut quod
quibus donat supra sumptis subdit. Et ratio est quod verbis subdidit
absolute sumptis denotat verum et vitae servitutis dependentiae
dominium divini dominium et subdit verbis donat dene
fat eandem donationem determinat quam verum et absolute transfert
eum ad causam; agit imperfecte cum aliam sit, et tamen
esse debeat illius bene propterea explicandum modo illud di
cendi (imperfecte dictas importandum) ordinem semper a pri
moribus scholasticis. Et hinc observandum est cautio
quod aliquando utitur voce subdit nunquam absolute ostendit sui illa
vel adjuncta parte quasi ut saepius doctrinae successivae illi
se confingantur et decentia loquendi quam absque Dei a pe
ius causa libera observetur.

759. Restabat enodare alia argumenta quae
haec ex meo ordine defluendi super hoc decreto relinquit
adversis nostra absurda quae contra illos deducimus ex fide
nostris, quae dicunt permissionem et praedefinitionem a Deo mali
peccati. Sed quod argumenta haec melius solvendi, sit permissio circa
malum peccati, et absurda inde a nobis eruta
prius declarandi et examinandi: ad finem propterea quae se
quentibus opportunius quaerendi; et modo eadem a tem
ne efficacibus divinis generatis discedamus declaratis et impug
natis relinquimus contra absolute et efficax Dei circa ma
lum peccati.

Q. 6.a An Deus directo concurrat actu ad effectum physicum peccati quoad materiale ipsius.

790 Diximus in n. 624 quod energia et efficacia sit quoad ... actus, in quo consistit Deus operans cum libertate creata, et ad eas voluntatis physice concurrat: nunc autem de efficacia hujus actus reddendi sermo; et ut catholice dicatur quomodo ... ferri possit in physicale peccati seu formale malitiae quae in genere moris constituit aliquid actus in se turpis et peccaminosi: dissertatur quidem ... in materiali peccati, et circa quod inquiritur: an concursus a Deo possit actu directe efficacius? Id ... ut sit materiale peccati: et Deus ... induerit foret entitas ... ; hec tamen quoad ad ... teneret duplicter accipitur.

791 Primo quod fit ... circumstantia libertatis, ... quod ut dicatur circumstantiis liberi. 1.o modo sumptum entitas ... vocant recentiores materiale peccati materialiter sumptum ..., quod ipsius est, ... aliis vocabulis dicitur substractus peccati. Sumptum vero 2.o modo vocant materiale formaliter sumptum, ... cum prerequisitis ut liber sit ... materiale peccati formaliter sumptum aut ... formale peccati, ut plures volunt ... aut ... reliquos ... fieri ... et infert formale illud. Et ... est quod ... actu ... creatura ... ente ... potest libere ... et ... peccati ... nascitur ... : ... apparet quod Deus ... efficaciter ... materiale peccati ut affectu libertate ... ad formale seu malitiam peccati ... substractu aut efficaciter aut ...

792 Nihilominus ... ... vere et ... ... agressa non vereri ... Deus

decreta efficacia ante praevisionalis fuere et velle quoad
male blasphemias horum quorumdam, praedicans Deum esse
huius filius, ea quae plana habere dixit quamvis eiusdem
antiquiores veritas incurrere si hanc opinionem sequerentur
sequellas. Calviniani causalitatem circa peccatum abstrahentes non
fuerint, opinionem istam admittere sed varijs etiam censuris
illam inussere ... abstineo, Thomistae certe ex defendenda
d. diss. 28. Comitia generalia ordinis Dominicani Tolosae habita
anno 1626 indicasse hanc doctrinam ut non defendaneam
a Thomistis.

793 Nam pro ipsis confessionibus divinae praedeterminationis ad materiale peccati ex Thomistis non Dominicanis Mendoza Lumel
Macken Suarez et Armeniensis, ex Dominicanis vero
Vincentius, Beldruz, Alvarez, Franciscus Campanella et
Josephus a Vita. Eandem confirmant circa materiale peccati constanter universa schola extra ac plurimi externi
et hoc non solum de facto sed etiam de possibili. Non namque recentes
thomistas recentes consequenter qui aliis praedere in admittenda circa materiale peccati efficaci praedeterminatione.
Nam certe si hanc circa peccatum deserant, corruunt
ipse prima quibus nituntur ut adstruant necessitatem
physicae efficacis et praedeterminationis ad bonum.

794 Et vero est clara ratio prima thesis quia
faciunt se confessione praedeterminationem ad id bonum ... quia ab indifferentia
non per se oriri determinatio, nisi praedeterminetur a causa prima; quia causa 2a non
per se determinari a Deo; quia causa 2a agere non potest, quin praedeterminetur
a prima et adiuvetur non solum cooperando sed etiam praeparando, ut fu
stet primatum divinae causalitatis quoad ... haec prima, communiter
et communiter dicant Thomistae veniores admittere deinde in Deo circa
materiale peccati eandem illam confessionem efficacem, quam eisdem
primis indicant variis ... aliis opinionibus. Unde ...

coa doctrinę sine q. validissy argūty nobis maebat dra
nestiz ... ad falsitz et absurditz doctrinę
et ... cōz ejus animy aduertatny cy ... et redigendo
ad ... qua ipsi et ... P. Montoia ... 25 dispu
tates ... tomo de voble, ... opus ... auto
... et ... ponderē. ... 1ª ... et ... eiq ab autorate.

§ 1ª Nostra ... et ... eiusq. ab authoritate.

795 ... admitti necessit in Deo ... thica ... suadetur 1º ab autorate ... Trid. ... 6 canon. ... damnans Calvinistas ... dicerent n. ee in potestate ... mala opera ita et bona Deus operari ... anathema sit. Ex ... certe de fide ... opera ... mala ... Deus ... mala opera ... bona ... Deus ... illa operatr. et 3ª ... opus virtuosy aut meritory.

796 ... admissa ... thica circa marale pecci ... Et vere ... Calvinianę ... absurdit. ... thica ... male pecci ... et ... Deo ... circa marale pecci ... de fide certe ... ad ... pecci ... ad marale pecci ... ad marale pecci ...

in q. decretu possibi nesse non est addere decretu aliud possibile quo facto additur hoc circa formale peccati sed posito decreto possibili seu sufficienti subtrahente ad materiale illius.

797 Stat huius discursus suppositio ut certa ex dictis contra Jesuitas: quod minime autem est hoc fundamentum, quod nemo qui non potest non potest etiam ex quo sic posita necessario non nascitur eius, dicitur posse ponere: quod potius velle istum quod sic Deus praedecreta possibili dirigens ad materiale peccati, non potest potest hic iste eius ex quo sic posita necessario consequitur formale peccati non dicetur posse ponere istud: atque adeo sed male addunt a Thomistis hae pure voces; ita etiam male dicitur sufficiens decretu possibili quod materiale peccati decretu possibili circa formale ipsius.

798 Ipsi: ut, posito decreto possibili circa materiale peccati, vere et proprie posset Deus ponere formale illius decreto alio possibili, etiam tunc debet posse impedire formale peccati sed hoc falsum est in sententia adversa: quia materiale quod subest decreto possibili, aut est ipsum formale aut cum isto essentialiter connectitur: atque adeo stare necessario voluntas efficax sed cum voluntaria impedire Dei: quod est falsum est quod posito decreto possibili circa materiale peccati, aliud possibile decretum, subtrahatur circa formale ipsius. Omne a quo pendet vis discursus facti quod nullo ex positis: quia nemo dicat Deum vere et proprie ponere egisti aut sustinuisti ab alio quod id non vitare non potest; nemo etiam vere et proprie ponere dicetur infamiam suam, quod illam necessario non incurrere et sic de aliis quod sub ratione

799 Recedunt ad proprietate Terminus sufficere quod antea ad suppositionem decreta eius ex ea cessione et infamia, potuit Deus vitare eam in ipsi modo valendo non amplecti eius suppositione: atque adeo ex ea in ipsi modo sed ponere amplectendo voluntatem illam ex quo non necessario

qo felit[er] dtra ē s[ecund]o: cu[m] gratis dicit responsio Dnz
in allatis exemplis n[on] fuisse velle s[ed] aut vitaliter se fuisse
mitere infirmoa quez voltane amplecti falso in alio
ex quo naris secuntur et n[on] intrare poenis illi vitae
Deinde d[ic]o: quis dicet q[uod] Dnz amplectens profane et effa
citer eaz suez infamiez, afu alia gonessibu vult aut
bet velle ipse? Ad q[uo]d hoc dispo afectus? Sequnt cu[m] tam dispo
sit explicare speciales mis tendendi qui ad dispo s[it] debeat dici. s[ecund]o
imo dato q[uod] ambo ipsi dicuntur vitaliter dispo in istro p[ro] casibus
allatis et vitaliter dispo in Deo p[er] cu[m] propos dicta: unde t[unc] mu
tui cu[m] 2o; et unde d[ici]t quarti cu[m] finali pecci seu alia fine? non
ne via ista et quae dispina feruant gratis datam
ee hanc responsione? Nulla ergo e[st] et ista destruetus z dere
ts gonessibus ad finale pecci tradis.

800 Quod aut nec satisfiat Decreto p[ro] hoc
decretis gonessibus circa finale pecci ut dicebat 2a pars nostri
primi suadeti: q[uia] ut vidimus sit Calvinus vasse decretis goni
sibus circa malitiam gratitum oper; hec tamen gonessio apud
ipsos pure sonat substractio grae efficacis; at qui hanc etiam
gonessiones vocant ipsi pfectrateres ad morale pecci: sequitur
vocant substrati ad illis phicos positive q[uod] removent gratiam
efficacem et dicunt naviq[ue] ee ad libera opera elicienda qo
n[on] satisfaciunt Decreto admittentes circa finale pecci de
cretis gonessibus q[uo]d admittunt. Dist[inguo] ex tribus gonessionibus: Deus
operatur propie opera mala: Deus operatur positive malitiam commu
nem 2a asserta fuit a Calvino qo si vocavit circa mu
litiam decretis gonessibus, sed vocant decretis q[uo]d pure gonessibus
foret circa opera mala sed eximitur e[st] decretis pfectrabuntur
ad morale pecci: qo p[er] eximii decretis eiusque male satis
faciunt Tridentino Calvinus ac ipse ipsi.

801 Ad amplius delare: Calvinus n[on] vocavit

in Deo decretis permissibus pecci quatenus non impeditibus malis illius.
non abstrahendo in Deo circa pecci decretis absolutis a efficaci non
potuisse non admittere decretis non impeditibus malis pecci a ea
eadem sic permissibus illius: ergo ut quis directe defendat Calvino
et satisfaciat Trid. illius damnanti, admittere in Deo de
bet circa pecci decretis pure non impeditibus, et in eadem sic pure
permissibus malis illius. Si decretis permissibus malis, quae de
cretis positivis actus materialis pecci, sed necessario associatum
venit decreto illo positivo, non est decretis pure permissibus pecci
aut pure non impeditibus malis illius ut patet: ergo Thomistae qui circa
malum pecci admittunt decretis ita permissibus aut non impe
ditibus illius ut necessario admixtis sibi et associatis veniat
decreto positive praemovente et praedeterminante ad materiale
illius, nec defendunt Calvino nec satisfaciunt Tridentino
illius damnante ac proinde falsi maent in eorum sa
Sed illa propositiones suas ut certas de fide eruunt ex
illo allegato textu.

Sed suadetur 2.º eadem dicto ne sit contraria
Sacro Trid. mens est saltem Doctoris in hoc canone est eum
damnare qui dixerit opera mala etiam quoad actionem
malam causari a Deo solum quia permissive sed Thomistae qui dicant o
pera mala praedeterminari a Deo quoad actionem malam di
cunt, opera mala quoad actionem malam causari a Deo
solum quia permissive ergo verbo sunt anathematis a Tridentino ful
minatae. Consequentia non male infertur: minor est certa; et maior
probatur: quia mens est saltem Doctoris fuit removere a
Deo ejusmodi causalitate ipsa pecci, quam posita necesse est aliquid
ipsum malum fit opus magis proprium creaturae quam Dei; atqui si
non removetur a Deo causalitas quae ad actionem materiale
ipsius mali necesse est aliquid quam ipsum malum fit magis pro
prium creaturae quam Dei ergo mens Tridentini fuit eum dignare

qui dixerunt ff.a

803 Ut minor huius discursus pateat, quemadmodum omnino, pariter saltem causalitate, seu ostensum debere Deum creare concurrere ad malum peccati. Quo dato, potentia sic movetur, tamquam quod opus mali sit maius opere creare, quod sit posita tertia actione naturali causalitate aequaliter cum Deus est creare, ex parte cuius nulla alia exercetur indifferenter actio circa opus mali nec sola dat potestatem sufficiendi malum, nisi enim recurratur ad aliquam ex his causis vel determinatis movet, nec cum opus mali sit maius opere creare quod Deus sit posita causalitate circa actionem mali, in quo, ut quaerimus, sunt pares saltem Deus est creatura; nulla est ex parte huius potestas ad sufficiendum malum: nec creare vel aliquam actionem indifferenter exercet exercere nec per circa opus mali: alioqui incoenderet facerent Adversarii: quod posita in Deo ea causalitate circa actionem mali opus mali non est aliquid quod opus mali sit maius opere creare quod Deus sit causalitas, verum cum opus mali sit tamen opus Deus creare, removetur a Deo ex eo tertio, quod aliquid tantum sequitur est causalitas vero cum opus mali movet opus Dei: quod causalitas Dei quae malum peccati sola ab his dictis removetur a Deo in ratione causalis.

804 Probatur 2° maior huius argumenti: quod sic pius Concilium fuit damnare Melanctonem et Calvinum, qui non dicebant Deum auctorem malitiae: nec a Deo fieri opera mala quae ad fructum malum sed quae ad malum entatem, cum creatura ex ratione sua et Deo sufficiendo malum adiungebat: quod scopus Concilii fuit damnare eos qui dixerunt ea opera fieri a Deo perinde quod consensu quo ad malum actus opus, firmata maiore huius discursus, eius fieri. Suadetur itaque minor multiplici testimonio ipsius Calvini: neque enim ...

instruct. cap. 1. sect. 6 et 10 sic ait: cavendus est ne dum na-
turalia hujus mala demonstramus, ea videamur ad
autorem naturae referre. Item cap. 4 sect. 1a ait: mane
sententia est Deum fieri mortis (idest pecci) authorem.
Et denique aliis videndis apud D. Annatum de scia
media dissert. 4a. ipse Calvinus libro de provid. Dei contra
Pighium distinguens inter morale et fisicale pecci ita
ait: quatenus mala sunt (observa hanc reduplicationem) quae malo
animo patrant homines, Deo minime placere fateor. Nec
minus disserte explicat se Melancton apud citatum Annatum
dum sic ait: firmissime et tamquam utraque manu tenendum Deum
nullo modo esse autorem pecci: ergo Calvinus et Melancton
non dicebant &c.

805 Quod si roges: quare damnati sunt, si tam
disserte negabant Deum esse autorem pecci? Non possum exhibere
meliorem aut veriorem responsionem quam dicendo juste damna-
tos fuisse quia licet voce tenus illud negabant, cum tamen illud
idem re ipsa sequeretur ex eorum principiis. Unde iterum pro-
to facta: sicut coeteri heretici re ipsa illatum ex principiis
Calvini et Melanctonis damnantur, et illud re
et tenus negent: ergo similiter quivis voce tenus neget Deum
esse autorem pecci, quin tamen coeteri re ipsa inferatur ex
ejus principiis, pariter feriatur fulmine.
Sed ex promotione physica ad materiale pecci legitime infertur
illud idem coeteri; dum enim materiale legitime infertur ex
principiis sectariorum: siquidem ut hi ipsi clamant et fatentur
...ivi concessione. Ita ipsi solum admittunt in Deo
...orem pecci quoad materiale: ergo in eadem damnatione
...ius Calvino et sectariis sunt qui admittunt in Deo
...tionem physicam ad materiale pecci.

806 Ex Patribus etiam probatur 2o

eadem dolo q^d S. Augus^s lib. 5 de Civit. Dei sic loquitur: sicut om̄ium naturarum creator est Deus, ita om̄ium potestatum dator, n̄ voluntatum. Malae quippe voluntates ab ipso n̄ s^t, quoniam contra naturam s^t, quae ab illo est. ergo x^a Augus^m a Deo n̄ s^t voluntates malae, et ideo n̄ s^t ab ipso, q^a malae s^t. Si vero n̄ ipse, a Deo esse eiusmodi voluntates malas, si^o procederent ab ipso etiam q^d ad materiale, cum hoc connexum sit cum malitia earum [illegible] lib. de spiritu et litt. c. 31 sic ait: nunquam legimus in scripturis n̄ est voluntas nisi a Deo: et recte n̄ scriptum est q^a verum n̄ est: alioquin peccatorum etiam (q^d absit) autor est Deus, si non est voluntas nisi ab illo. Certe, ut bene asserat Petrus Augustinus in hoc textu satis dilucide distinguit inter actiones voluntatis ac earum malitiam. et ne mentiatur distinguere [illegible] ubi pater, unde est factum, q ab actibus voluntatis [illegible] s^t arguitur ad peccata; et haec sunt om̄ia distincta eius.

80] Si Deus esset autor omnium actuum, quos elicit libera voluntas, esset autor peccati: sed esset autor actus quem prave elicit libera voluntas. Ergo n̄ est autor peccati ergo neque omnium actuum quos elicit libera voluntas. Nunc sic: Si Deus in actibus immanentibus mediante concursu [illegible] q^d actu peccat, esset autor talis voluntatis ergo x^a Augustinum esset autor peccati. Denique ipse Aug. lib. 3 de libero arbitrio cap. 11, Deus omnia, quorum autor est perficit, nec tamen omnium quae perficit ipse autor est; quorum autem n̄ est autor, iustus est ultor. At vero recedit [illegible] hac gravissima sententia [illegible] malas peccatorum [illegible] medium [illegible] ex parte Aug. n̄ est causa hac eiusmodi [illegible] esset autor si ad illas procederet: ergo [illegible] etiam [illegible] n̄ procedat, [illegible] iustus ultor [illegible] considerato.

808. Augustino succedat Cross. respondet ta
ad obtrectationes Doncentianas. Detestanda inquit et abo
minanda opera quae Deus cuius male voluntatis aut ma
lae actionis credit autorem, cum praedestinatio nunquam extra
bonitatem, nunquam extra justitiam est; universae enim viae Do
mini misericordia et veritas. adulteria enim ma
ritalium et corruptelas virginum et instruere nostri
sancta Trinitas potest damnare. Nec differre potest punire.
Hoc egregio testimonio loquitur P. Cross, sicut et alii PP. eiden
dem apud Montoya ubi supra de malis vel malis spectat, non
vero de ipsis, sed ut mali sunt; siquidem ii quos PP. reprehendebant, as
serebant Deum nos impellere ad ea mala ut sunt mala, ut
patet ex praedictis eorum testimoniis, quae ea gravi censura dam
nata sunt ex mente Prosperi, opera quae tales ex in Deum
ut in causam impellentem referunt, eadem censura damnanda venit
opinio praedeterminationis ad male faciendum; siquidem mediate illa statuunt
Deum impellere ad praedictos malos.

809. Certe et Calvinistae, ut se ab ha
eresis defendant, palam dicunt aliud se non velle intel
ligendo, Deum praedefinire et praedeterminare ad male faciendum. Ita apud
S. Bellarminum, Canisium tom. 3 lib. 2 cap. 6 et 18 et alii qui in
eundem finem adducunt duces suos Calvinum, eius verba supra cap. 3
§ 1. dixerunt: Deum non voluisse in rebellione primi homi
nis, pro illa, sed ad defectum. Unde ut illi, sic opponimus,
aliquid docent ac sectariis displiceat sentire Deum ex
aliis eiusdem scholae Deum praemovere et se habere ad actiones ma
las etiam qualiter et materiales spectandas prout oportet ex
dela tradunt.

11. 2a Probatur a ratione dicta
eadem.

810 Haec multipliciter petenda est quae potiss. eius
solutio. Sola sit, quae sic explicari ac declaranda videtur,
3 sectionis legis: Deus determinans ad malum peccati, sed determinat
ad formale: ergo auctor peccati est tam quoad malum quam quoad
formale. Consequentia bona est ex antecedente, et haec probatur. Deus determinans
ad malum peccati, ex sui determinatione ponit hoc in statu sup-
positionis, a quo nullo modo dependet, nec a Deo nec
ab hoc materiali formale; atqui Deus ex propria determinatione
ponere hoc in statu praedictae suppositionis est determinare illud
ad materiale formale: ergo Deus determinans ad malum peccati
sed determinat ad formale: et consequenter auctor peccati est, quia
licet nec a Deo dependeat. Consequentia et sequella certae
erunt in, et contra oppositum sit, si permisse formaliter.

811 Major videtur firmata est: quia si materiale
seu formale peccati non est ipsum materiale, hoc saltem
ut subest determinationi divinae connectitur essentialiter cum formali ma-
litia. Et non est: quia actio materialis peccati non utcumque
subest divinae determinationi, sed subest ut libere electa ad
hoc atque adeo ut electa cum adversa formalitate
qui actio sic electa nec a Deo nec ab hoc dependet
a materiali formali seu a malitia causa dependente:
ergo Deus determinans ad malum ponit ex sui determinatione hoc
in statu suppositionis. Minor etiam firmatur: quia ponere
hoc in statu praedictae suppositionis est ponere illud in sui ma-
lis indifferentia ad sui sequendum est ponere illud in sui posi-
tione essentialis connexionis cum illa. Sed ponere illud in statu sui positionis
multis indifferentiae ad [illegible] et essentialis connexionis cum illo est determinare ad ma-
litiam talis: alioqui ipsa determinatio ex hoc ipso capite non esset de-
terminatio ad sui mali: ergo Deus ex propria determinatione ponere hoc in statu
praedictae suppositionis est determinare illud ad materialem formalem: ergo est auctor
peccati tam quoad malum quam quoad formale.

812 Obj: necessitas ad aliquem actum, ubi hic fieri nequit sine aliquo speciali defectu et detractu moris, est etiam necessitas ad talem morem: ut in hoc claudo, qui si Deus necessitaret ad ambulandum, necessitaret eo ipso ad ambulandum claudicando: ergo Deus necessitare hominem ad actum malum physicum praecise, quod hic non potest exercere sine malitia, et deficiendo, est detrahere illum ad malum talem physicum. Urget contra a paritate: nam si enim hic claudus necessitatur ambulare, est etiam necessitatus tunc ad claudicandum, quatenus necessitatus est ad ambulandum modo sibi possibili, qui alius non est nisi claudicando: ergo cum hic potentia et necessitatus a Deo ad actum malum physicum, et libere ponendum sub cognitione praeceptorum, non habeat alium modum ponendi eum nisi cum malitia et deficiendo, necessitatur mediate vi eiusdem praedeterminationis, et necessitatus ad malitiam et defectum talis physici et consequenter ad formale peccati.

813 Dices valeret objectio et exemplum, si hic praedeterminatus a Deo ad materiale peccati, esset vi praedeterminationis necessitatus antecedenter ad ponendum illud materiale, qualiter necessitaretur hic claudus ex vi extrinseci impulsus Dei ad ambulandum; cum ergo ea praedeterminatio non tollat libertatem, sed cum ea compatiatur, et consequenter cum libera determinatione habeat ad ponendum illud materiale, sit, qui sub hac praedeterminatus ad malum peccati, non manet vi talis praedeterminationis necessitatus antecedenter ad illud: ita similiter vi eiusdem non manet necessitatus ad formale: ac proinde consequenter praedeterminatio divina ad materiale non reddunt Deum auctorem peccati. Certe in schola nostra nihil valet responsio haec; eo quod nos per praedeterminationem physicam ad aliquem actum hunc sit necessitas antecedens ad illum: sed ne alligemur principiis scholae nostrae ut teneat objectio facta.

814 Sic ergo contra hanc responsionem insurgo: Deus vos hoc praedeterminatus ad malum peccati se adhuc libere detrahat ad ipsam sed ex vi huius detractionis qua se detrahat ad materiale, se detrahat ad formale: siquidem non aliter hic se detrahat ad formale nisi exercendo libertatem in eligendo materiale atque adeo detractio libera ad materiale est necessitas, saltem consequens ad formale.

justi quia hoc redderet autorem peccati quo liber Deus libere concurrit
sic et libere se determinans ad malum peccati, namque etiam, posito
solo hoc concursu, concederet hoc, et determinat se ad formale illud: unde
concursu eritis autor peccati. Insurges 2° quia licet concursus ap
[illegible] formaliter [illegible] indifferens ad actum, quo concurrat, ipsum [illegible]
[illegible] actus concursus est: quo pariter [illegible] actus mali
format solum indifferens ad malum, extra [illegible] concursus ad ma
lum: atqui ex concursu Dei est malum peccati quo a Deo est de
terminatio ad formale: sicque ab [illegible] ex vi concursus est [illegible] ma
[illegible] quae est concursus ad formale: ergo Deus ex vi huius concursus
est autor peccati.

415 Resp. dist.: a Deo ex vi concursus non est materiale
reduplicative, seu ut fundat formale, et sic esse debet, ut sequerentur
ea absurda: ergo sequentur. Contra tamen est 1° quia materiale non fundat
formale, nisi ut libere exercitum; sed ut libere exercitum a Deo est
ex vi concursus: ergo materiale ut fundat formale a Deo est ex vi
concursus. Contra est 2° quia contra hanc responsionem materiale
duo habet: esse ut ens substratum maliciae, et esse fundamentum
maliciae. Ergo igitur ut fundamentum maliciae est, est a Deo, et non
sit absurdum, contra responsionem assignatam: neque ergo materiale reduplicative, et ut
fundat formale est a Deo ex vi concursus: et consequenter est [illegible] su
ficienti, ut vere sequantur praedicta absurda. Si neges conse
quentiam quo licet materiale ut est fundamentum maliciae non sit a Deo,
ut fundat tamen esse fundamentum maliciae, a Deo est. Quod si
adhuc neges, dicere debes unde habeat materiale fundare
esse fundamentum maliciae: neque hanc possibilitatem habet in se hoc
materiale. Quod si recurras ad inseparabilitatem, qua ma
teriale in se est inseparabile a malitia: cum inde fundandum
sit ad illud, vel certe [illegible] voces, et tandem responde
bis.

416 3° insurgo contra eandem responsionem, et [illegible] clarius [illegible]

dq, dispno in pecca potest malis frale malis fundalis, sq et malis fundalis remota: sive illa fundetr in alia et sic in infinitum, sive non, et sic arguo: malitia fundalis quae cunque illa sit, vere est proxima entitas indepta ab actu pecci. Sed Deus ex vi causalitatis malitiae est causa physica omnis entitatis positivae, nulla excepta: ergo Deus ex vi causalitatis malitiae est causa physica malitiae fundalis indeptae ab actu pecci, quaecunque illa sit. Minor probatur: haec enim ob quam fere omnes catholici tuentur, Deum physice immediate concurrere cum physica substantia actus pecci: imo D. Thomas in 2. dist. 37 q. 2 art. 2 ait, oppositam sententiam expositam esse dudum erroribus. Maior sic: sed ea possibilitas quod proc- sit a Deo est ut a causa fa malitiae, a Deo est ex vi concursus. Minor autem ad ipsum ergo sit a Deo quam malitia fundalis, quaecunque illa sit, indepta ab actu pecci. Sed hoc stante cum malitia fundalis non restat ni aut male pecci nedum haberet ut fundat sive remote sive proxime malitia frale non sit a Deo ex vi concursus: ergo sit ab ipso est, tenendumque plura ficta, et absurda quae illata sunt.

§ 17. Ostenditur primo non fuisse, et quoque ad hominem: dico supponendo cum prius illa thesi, quod Angelus peccare non potuit in primo instanti, eo quod illud peccatum deberet tribui Deo ut pote Angelus non peccasset, sive ponatur suppositio, tamen accidat quod fidenter arguatur sic probando: magis accedit ad malitiam frale actus moralis pecci, quod substantia Angeli, quod de se pecti, Sed S. Thomas, Deus creans Angelum in instanti, in quo peccat, est ac autor pecci, quem haec valeat excusare (aliqui Thomistae) quod malitia sit extra sphaeram divinae virtutis, quod sit ens et non ens, quod fit a causa deficienti, et non efficienti: ergo a fortiori quam sphaeras illas excusationes servare possint Deum causare, se determinando male pecci, quo ita et nunc exerceri eius conativa ne se est, erit causare malitiam et re ob peccati. Certo dispno

difficile agnoscitur.

818 Sobr. 2° eadem de lo ex Petavendario: quod Deus determinare ad malum peccati est esse causam per se peccati: ergo si Deus non potest determinare ad malum peccati, si sic determinat, causa per se peccati est. Consequentia ex ante optime infertur; probatur illud quod Deus determinare ad malum peccati est directe movere ad ... peccati; sed qui directe movet ad ... peccati, est causa per se peccati: ergo Deus determinare ad malum peccati est esse causam per se peccati. Consequentia bene infertur ex praemissis, et ... quod in primis malum peccati et ... peccati ... cuius determinatio sit motio; et determinatio in ... sit directe circa malum peccati: ipsa etiam erit directe motio circa ... peccati.

819 Sola ergo ... ex ipso D. Thoma ... de malo art. 2, ubi ... illud ergo per se esse causam peccati, quod est directe movere voluntatem ad ... peccati. Unde sic arguitur: illud ... est esse causam per se peccati, quod est directe movere voluntatem ad ... peccati: ergo illud est causa per se peccati, quod directe movet voluntatem ad ... peccati. Consequentia ex ipso D. Thoma et definitione ab ipso tradita de causa per se peccati, ... contra ... discursus noster, et firmata tota ... nota, ... dixisse quod est directe movere voluntatem ad malum peccati, sed ad ... peccati.

820 Et ... quod movere directe ad ma... peccati ... est impossibile: quod impossibile est aliquem ferri in malum ut malum, ... in daemonibus mali ... reperiri valeat. Unde sic arguitur: sufficit ... ut quis sit per se causa peccati, quod directe moveat voluntatem ad ... peccati, et non requiritur quod directe moveat ad eius malum: ergo in casu ... Deus sit per se causa peccati, et ... sufficit quod directe moveat ad actum peccati,

et non requiritur quod directe moveat ad ejus malitiam. Sed Deus concedens mandando ad materiale peccati directe et efficienter movet ad ipsum peccatum ut ostendimus, quod licet non moveat directe ad peccati malitiam, illud tamen sufficit ut sit causa per se peccati.

821 Forte dices: Tridentinum loco citato non fuisse locutum de motione pure physica; hec enim satis non est ut illius constituatur quasi causa per se peccati; sed de motione non pure physica sed admixta motione morali. Unde Dominicani, qui ad dictum sectatorum vocant Deum concomitantem moralem ad ipsum peccatum, et sic physicam illi tribuunt, longe distant a doctrina Calvinianorum et ab errore faciendi Deum causam per se peccati. Sed contra est 1°: quia licet Deus non commovet moraliter ad peccatum, quia sicut directe commovere non potest eo quod non possit directe suadere malum seu malum ut malum: hoc fatentur heretici et nebulones damnantes ut facientes Deum istum, et causam per se peccati; sed ad hanc damnationem non restat alia motio directa ad ipsum peccatum, ut cum evadat Deus auctor et causa per se illius, nisi motio physica, qua directe et efficienter movet Deus ad ipsum peccatum; ut clamant ipsi heretici ante et post Tridentinum, et vocant in Deo ipsi Dominicani: ergo non requiritur motio moralis, sed sufficit motio physica, dummodo efficax sit ad ipsum peccatum, seu ad ipsum quod necessario non evadere peccatum, ut qui ita movet, sive Deus sit, sive alius, sit auctor et causa per se peccati.

822 Contra est 2°: quia juxta vos contra datam responsionem sive necesse, quod Deus moveat moraliter, praecipiendo etc., 4, consulendo ac [illegible] mali peccati in circumstantiis in quibus separari necessario ab ejus malitia, quin sufficit sit causa malitie, et consequenter causa per se peccati: ergo manifeste potuerit sub eisdem circumstantiis movere physice efficaciter seu concurrere ad materiale peccati, quin sufficit sit causa per se malitie et peccati ipsius. Probatur consequentia 1°: quia fortior est vis concursus quam praecepti &, consilii. 2° quia stat quod motio sit physica eo ipso

atento a directe et connate attingat physice, et ex nihilominus alius attendas ad hoc illud secundum et bene observandum a movente, fit moralis motor in ipsis, et moraliter ipsi imputabilis. Unde,

823. Itaque 2º et efficaciter: idem motio moralis seu suasio persuasio aut delicti actus malis erat moraliter malis, nec sistere potest in linea physica entalissima, quia quia ita movet et suadet, debet attendere ad inconvenientia quae per se accident ex actione consultantis vel prudentis consulat. Unde si malitia sequatur, fit ipsi consulenti imputabilis. Praeterea qui efficaciter decernit aliquid, debet etiam ut prudenter decernat, attendere ad inconvenientia quae per se accident ex illo decreto, ergo pariter fiet moraliter autor eorum quae sequuntur ad illud connaturaliter et physice, ex efficaci decreto est: et consequenter idem fiet in casu nostro, ut Deus moraliter fiat autor mali subsequentis per se ad actum mali directe et connate pendentis efficaciter et physice.

824. Respondetur adhuc id verum fore in casu particularis allegatis in movere aliquid ad actum talis sequelae seu autem in Deo et casu malitiae, quae ex hoc munere obligata est promovere physice ad actus, eas etiam ad quas sequitur malitia, quia ab lineae moralis transcendens non sistat in linea pure physica. Praeterea est 1º quia necesse non transcendere ad lineam moralem et malitiae impulsus ad hanc, qui fortior est, quam impulsus suasionis. Sed in ordine ad malitiae fortior impulsus est promotio physica, quam motio moralis seu suasio: ergo illa de se infallibiliter causat malitiam, seu ea ipsa quae physica promotio ad malum peccati, et ita sistat in linea pure physica et non transeat ad lineam moralem: et consequenter nec videtur absurda sequela nec tenet replica facta.

825 Contra est 2º quia sicut concursus physicus et con-
cursus moralis attingunt actum malum peccati, ille concurrendo
et hic incitando aut alliciendo ut fiat; unde dignosci-
tur quod physicus concursus sit de linea physica et in ea sis-
tat, suasio vero sit de linea moralitatis? Si 1º asserendo
deserviendum dicatur quod suasio respiciat directe malum, sicut physi-
cus concursus: In primis est manifesta petitio principii, et deinde
si respiceret directe malum esset illud directe suadere, hoc
enim explicatum est: eo quod nemo vult directe malum quatenus malum.
Si autem dicatur suasionem esse de linea moralitatis quia suo in
extremo moralitatem attingat et influat in aliquem qualiter
causa physica causat physice, ut id verum dicatur, deberet fieri
Adversariis: quod suasio moralis attingat malum peccati, quod physice attin-
git [illegible], unde quod ipse ferat aliquam specialem [illegible] ad malum quod
non afferat [illegible]: sed hoc non est directa tendentia suasionis
in malum ut dixi; neque est directa tendentia et efficax ad illud ergo
[illegible] suasioni non ad malum quod sit indirecte tendere
ad illud, qualis vero est directa tendentia ad malum peccati, ad quod se-
quitur [illegible] malitia; [illegible] tendens indirecte [illegible] habet
[illegible] non sit efficax [illegible] ad illud malum: ergo nulla est repli-
ca et definitio.

826 Deinde Adversarii [illegible] moralis aut suasiones
[illegible] transferre ordinem moralitatis, et non [illegible] a bonitate
et malitia [illegible], [illegible] in [illegible] quae non admittunt [illegible]
[illegible] in individuo: et concludit deinde suasiones actus peccaminosi
[illegible] suadentis [illegible] auctoris illius actus peccati
[illegible] datis, [illegible] ipsa [illegible] efficaciter
[illegible] responsione data: sic igitur [illegible] ad
actum malum [illegible] circumstantiis seu affectibus [illegible]
[illegible], a [illegible] malitia [illegible]
[illegible] ad [illegible] quae est suasio, [illegible]

suasiones demonis provocantis ad ipsum qua via physica directe mo-
veat et stimulet ad hujus peccati actum hoc motio non sit pure
physica sed admixta motione morali quia suadet et stimu-
lat hujus peccati sed hoc est dicere sine causam sit ipse peccati et auto-
rem, nemo enim in se gerit causam, et tamen ipsum malum, ut d[illegible]
[illegible] ex datis responsionibus et auctoritate S. Thomae q[illegible]

§27 Dices hoc elidere quantum [illegible] dum
[illegible] Tonetti sic tenent, suasiones diaboli considerari [illegible]
ut mala et inclinant ad malum sed ut sic [illegible]
[illegible] hoc defensor demonstrare [illegible] accurati
[illegible] apparent, nulla [illegible] ostendit
Tonetus separare suasiones demonis quae ex tendentia sua
[illegible] inclinat ad malum [illegible] demon suadet [illegible]
[illegible] nunc [illegible] et [illegible] et
fine facit in illis [illegible] transitio motus a demone in
hoc [illegible] tendens [illegible] physico vehiculo: et
ex [illegible] demon [illegible] moralis peccati [illegible]
[illegible] ad hanc tendens [illegible] suadet [illegible]
et [illegible] in se gerere causam sit auctor peccati [illegible]
[illegible] eadem [illegible].

S.° 3.a

Aliis rationibus [illegible] eadem [illegible].

§28 [illegible] eadem [illegible] ex [illegible]
[illegible] Deus [illegible] malum [illegible]
[illegible] bonum [illegible] Dei [illegible] hoc [illegible] error damnatus a
Tridentino: [illegible] ex [illegible] ad [illegible] malum sequitur error a
Tridentino [illegible] et [illegible] bonum [illegible]
[illegible] Deus [illegible] malum eadem [illegible]
[illegible] bonum [illegible] suadetur [illegible]
cedens: [illegible] in [illegible] physicus [illegible] in actu,

non e diuersus: deinde nec diuersus concursus assistens in qualibet praedetermina-
te accedens decretis dicurrentis est diuersus si est praedeterminans, deo
ipse q in his tribus non sit diuersitas cum opus mali ac boni
chens e, deus eadem modo se gerere cum opus continget; et consequenter
ita malum non minus ac bonum ee proprium dei opus.

§ 29 Nec pro diuersitate modi alterius quo deus se gerit pro-
ximus opus, valet recurrere ad motionem moralem qua deus alli-
ciendo et suadendo mouet ad opus bonum et non mouet sollicitando
ad opus malum. Non inquam valet: quia praeterquam quod haec motio
sit praecogitata et alterius gratiae ac sufficientis: urgetur ad-
huc quia contra hanc responsionem si eueniret casus in quo homo
esset in hoc ad opus bonum eliciendum cognoscendum indifferens sine
ulla promotione morali, adesset quidem diuersus seruitutis ac serui
dei assistens in qualibet physice praemouente: tale opus bonum
esset proprium ipsius dei, tenderet quod deus operari illud vel promo-
uere, sed etiam proprie et ipse: at in eo casu eadem ratione
opus malum diceretur opus dei proprium: omnium pariter qui aequal
adesset et concursus physicus seruitutis, et diuersus seruus qua
liberatus praedeterminans, decretis quod praecedens, et cognito indi-
fferens absque ulla diuersitate se tenente ex parte motionis
moralis: quod eueniret hic casus in quo ex praedeterminatione dei ad opus
malum, hoc sit tam proprie opus dei, ac opus bonum. Sed hoc
in nullo cum admittendum e, sed explodendum ut in fide
erroneum quod.

§ 30 Probatur 4°. deus prohibet omne malum cul-
pabile: quod deus nec illud amat, nec illud praedefinit efficiendum
nec ad illud praedeterminat. Consequentia bona et ex ante: quia non lex
prohibere aliquid e eo ipso constituere illud obiectum indignum vo-
luntatis procurationis et amoris: quod si ab omnibus prohibita
e, nequit a deo amari ac procurari voluntate: et consequenter
nec praefiniri efficiendum, nec praedeterminari a deo.

Ipsius quod satis dissonum est prohiberi a se id ipsum quod efficaciter decrevit esse. Atque quod sit deus passione filii sui ordinavit ut media non essent quae prohibet: et consequenter non esset actio mali peccati: quomodo hanc amare prohibere ac impetrare posset? Cum in hoc ipso impetraret impediretur finis, ad quem affectus admisisset et ordinaret tot tantasque expensas. Certe dissentit Fulgentius lib. 1° ad Monimum quod ad hoc potuit deus praedestinare quod ipse disposuerat suo praecepto prohibere. Ergo etc.

§31 Probatur itaque ans. 1°: quia actio mali peccati affert grave damnum ponenti illam ergo prohibita est. Patet unde prohibitus [illegible] in republica. 2° quia si prohibita non esset, liceret delectatio de ipsa, etiam si foret odium dei: imo delectari de ipsa esset magna charitas cum dei beneplacito; quod tamen horret animus. 3° quia in mandato [illegible] id immediate prohibet deus quod est exercitium malae libertatis, [illegible] posito [illegible] a malitia [illegible] haec extra impediri non [illegible], seu inevitabiliter resultat sine ulteriori exercitio libertatis [illegible] immediatum huiusmodi exercitium est actio mali [illegible] ergo hanc prohibet deus. 4° quia si actio mali [illegible] non esset prohibita, neque quod ea posita inevitabiliter resultat, prohibitum esset: nam quod inevitabiliter resultat ex actione non prohibita, non est prohibitum [illegible] malitia inevitabiliter resultat ex actione mali [illegible] posita: ergo si haec non est prohibita, nec malitia ad eam subsecuta; quod catholice dici nequit.

§32 Probat validissime et illustrat hanc rationem P. Aranda sic: [illegible] obligat homines ad non ponendum libere actionem mali [illegible], obligat ut ex suppositione actionis mali libere exercitae, non ponat seu non suppeditet malitiam [illegible]: ergo non [illegible] eam actione libere exercita [illegible] defendunt: alioquin impetraret [illegible] obligationes ipsius, [illegible] prohibitionis, quod nefas est dicere.

sit 3: ergo obligat Deus ad impossibile: non separare omnibus ab ac malo sive exercitio, impossibile non est; sed hoc dicere est etiam hereticum ergo.

833 Probatur 5° ex P. Avendaño ibi supra cap. 2 §1 n. 7. Ex sacris scripturis constat nolle Deum mortem spiritualem peccatoris sed magis ut convertatur et vivat; sed si Deus concurreret ad tum peccati eo ipso vellet mortem spiritualem peccatoris ergo Deus non concurrat ad illud. Probatur 1° minor ex D. Thoma 3° contra gentes cap. 5 lect. 42 ubi sic ait: quisquis enim vult aliquam causam ex qua sit sequitur talis effectus, consequens est quod velit illum effectum; at si Deus concurreret ad malum peccati eo ipso vellet tum peccati ex quo sit sequitur talis effectus, nempe mortem spiritualem peccatoris; ergo hanc consequenter vellet. Probatur 2° eadem minor ex ipso S. Doctore 1° contra gentes cap. 81 [illegible]: stultus esset velle solem exire super terram, et non esse diei claritatem; sed si Deus concurreret ad tum peccati, et sibi nollet mortem spiritualem peccatoris, eo ipso vellet exire tum peccati, et non exire mortem spiritualem peccatoris; quod aeque stultum esset, ac velle exire solem et non exire diei claritatem: quippe haec stultitia in eo consistit quod diei claritas de necesse sequatur ex solis exitu et similiter mors spiritualis peccatoris sequitur ex tali peccati, si hunc concurreret: ergo concurrenti non potest a Deo: cum istis attingi nequeat stultitia voluntatis in suis volitionibus, sed ea sapientia de qua illud dixit D. Thomas: sapientis voluntas de hoc quod est de causa, est de effectu, qui ex causa de necessitate sequitur.

834 Nec valet si dicas Deum non velle mortem spiritualem peccatoris independenter a libera determinatione creaturae ad tum peccati assumendum malum suae [illegible]; sed dependenter a libera determinatione creaturae bene a qua [illegible] concurrere physice ad malum peccati. Unde concludes: inconvenientia allata aut non sequi ex principiis [illegible]; aut non magis sequi ex illis quam ex adversariis cum ex decreto divino efficaci [illegible] peccati [illegible]

fere neq. de eo dimisse sub aurea et eo si differat
illo sit ad decreti efficax et absoluti eius permissionis sequentis
necessario dimisso pecci saltem aliquid decreta fuit, et a
etiam ad istius efficax et ipsius opere mali pecci sequentis
hoc et malitia eius; et tamen si in 1° cap. dei volendo permisse
pecci seu mortis spiritualis eius non dici absolute velle ipsum quia ita tale
illud dependet a libera determinatione voluntatis creatae: quod est pariformiter di-
cendum erit in 2° casu.

§35 Non enim valet responsio: eo quod quia eo ipso
opere dei ad male pecci operatum bene libera determinatio volun-
tatis ad ipsum, adhuc demum est 1° quia deus velle aliquid fine eo,
quod 2° sicut dependet a medio, seu morte ex libera determinatione ipsius
supponendo, non est satis ad dicendum deum non velle absolute quia 2°
illi, quod illud efficaciter efficeret, efficiendo sub ipsa morte et
placet operari ad ipsum cum et libera determinatione 2° sicut ad morte
necessario: quod salvi quia deus motu proprio efficaciter efficiens ac per
tamen ad eo pecci, sic illud deficiat, ad uel illud deficeret
dependet a libera determinatione voluntatis ad ipsum, quod sub efficaciter
deficit et deficeret, non sufficit ut non dicatur spiritualiter volens
absolute eo pecci, et, virtutis saltem ac circumstantiae, malitiam
formalem ipsius pecci: ac consequenter morte spirituali peccatoris
ipsi necessario obveniunt independenter non ab alio excepto li-
bera voluntatis sua.

§36 Demum est 2° quia aliud est quod deficeret
dei non sine libera determinatione creare coniungat eo cum pecci
et eo malitia illud et consequenter eo morte spirituali pecca
torum et aliud quod ipse esse ac possit talis deus, quoniam
quod deficeret ad ipsum motu proprio huiusmodi deus ab æter-
no, non sit praeordinatio, supponendo integre talis actus
et sufficiens ut ac ipsum tribuatur libere et autori pecca
ti actus, ut quod est posito libere, necessario ad ipsum sufficit

quia sine ulteriori exercitio liberi voluntatis creatae. Sedare
gravi nequit quod cognitio possit prohibendi ac ponendi
in tempore tali deum peccati; vera enim est ista conclusio:
Deo voluntas creata parit in tempore deum peccati quae deus
ab aeterno illius praefinierit, ad praedeterminationem prohibendi ad illud; est in
suspensioni nequit quod suspensio sit. Ut Deus tamquam auctor dici
debeat peccati et mors spiritus peccatoris: deus ~~aeternaliter~~ al
ac liberum decretum illius eius quod posse motu proprio deputaverit
praedeterminatae efficax deum peccati et praedefinire ad illud, prout scilicet
in ratione morali, quae utilis hoc modo proprio mo
vet utilis ad deum peccati. Sic in hoc sufficienti evanescit
paritas eius aliis decretis possibilibus peccati omnium antece
dit omni liberi decreti peccatoris, sed subsequuntur exsistit solum
saepe nec deum illa, quae etiam ferre in suo esse pendet
tamquam a determinante a decreto eiusdem in statu determinato. Sed
de Scholis etc.

437 Probatur denique eadem veritas ex aliis ab
surdis quae oriuntur ex opposita sententia: sequitur ex ea, hos
deum peccantes Deo obsequi. Suadetur ex Dict. D. Aug. tract. in
23 ubi ait: sua voluntate hoc faciunt, non Dei, quo ipsi obsequuntur
quod Deo displicet. Sed id fallum foret in opposita sententia: Siquidem quod
peccant et faciunt, quod Deo displicet, non sic faciunt. Videlicet
sic sed etiam Dei. Nam non se agunt malum finale (sic supponi
agitur hoc) sed quia hoc malum quae ut faciant et voluntas esse
Dei: ergo peccando faciunt Dei voluntatem: et erunt Deo obsequuntur
deum peccant. Nec dicas voluntatem Dei esse quod hoc faciant et
deum sine malitia finali: sic ex praedicamento proprie ostensum
est, non posse predeterminari a Deo tale voluntatem, sed necessario
sententiae efficacium eius ac ut libere exercendum etiam
in circumstantiis in quibus intersunt eius prohibitio: unde ea
posita sed dato, nequit hoc non velle quod actu proprium, deum ponetur

libere ab hoc fit cognosc. substitutionis ex non ponatur ex opposito
fali: ex id fit non impossibile: ergo si Deus ex aeterno fuisset offensus
a nobis malis libere ponendis a peccatore in circumstantiis in
quibus vellet Deus non posse ponatur sine malitia quod tamen fieri de-
bet vitandum [illegible] Deus aeque ac peccatoris voluntas fit: ad
quorum modum Deus [illegible] peccatum fecit consequens, dum [illegible]
[illegible]

§ 38 Sequitur etiam ex oppositis fieri non tenendum
creari tentationes graves et leves; et non est: quod si graves
tentationes ad peccandum includunt efficaciam nec consensum ac ma-
le possit nulla vinceri: quod dicendum est, sicut nulla
vinci poterit, quod est haereticum. Quod autem ex omni tentatio
gravis nec vinceretur, neque vinci possit suadetur
quia ut vinci possit tentatio gravis, debet tentatio vin-
cere solus aliquis, ad quod fit oratione tentationis gravis
ad quam nullus est ei etiam solus; neque si aliquis magis sit
resistere efficax in tentatione vigens resisteret: sed hoc non est
solius tentationis gravis eiusmodi tentationi, neque dum hoc
[illegible] efficaciam facit ex efficacia ac consensu ad id non re-
sistere, quod ad solus est tentatio: aliquo in sua opposito
defectus ac consensus ad id non resistere, quoniam possit id re-
sistere et agi dum consensus in sua opposito illius quod non ad-
mittunt etiam quod si non tentatio gravis non includat solum
id efficaciam ac consensum, non afferet periculum peccandi: ex alio
non consensus efficacia peccatum et sine illa nullus est periculum
peccandi. At si ex hoc aperte periculum peccandi non posset
non differt a levi tale periculum non afferentis ergo id dicendum
creandum est, quod dicendum grave tentatio graves [illegible]
ee: quod [illegible] male a Jacobo Apostolo intendendis
malorum et nemo tentans aspectum a [illegible] videantur alia
apud Pr. Ruiz et Arrendano et Aranda.

N.º 4.ª Retur argutiis ab authoritate petitis.

839 Arguitur 1.º arg. ab authoritate: quia in S.S. plures locutiones sunt in divinis literis quae clare indicant Deum posse velle actus formales peccatorum, ergo illos vult actu finit, et ad illos concurrat quin aliquid inde erroris Deo absurdum. cons. non erit mala si actus bonus sit. Hoc autem ab Adversariis fundetur eisdem locutionibus Script. quae ducuntur secta rij ut Deum faciant Autorem pecc. Sic enim ss. illud Ps. 104 Convertit cor eorum ut odissent populum suum et dolum facerent in servos ejus. illud etiam Isaiae 63 quare errare nos fecisti de vijs tuis, indurasti cor nostrum ne timeremus te. et illud 2º Regum 12 ecce ego suscitabo super te malum de domo tua et tollam uxores tuas in oculis tuis et dabo proximo tuo. illud illud Matt. 6 et ne nos inducas in tentationem. et illud illud Genes. 45 ubi loquitur de venditione Josephi facta a fratribus suis dicit: non vestro consilio sed Dei voluntate huc missus sum. et alibi de eadem venditione loquens cap. 50 ait numquid Dei possumus resistere voluntati? Ubi clare indicatur circa talem venditionem non tantum permissiva voluntas Dei esse. id denique indicare videtur illud Actorum 2º hunc, Christum scil., definito consilio et praescientia Dei traditum. et illud 4 convenerunt Herodes et Pilatus facere quae manus tua et consilium tuum decreverunt fieri etc.

840 Fateor, locutiones istas sic indicari, quod catholice [illegible] possit, sic ipsi Adversarii fateri tenentur. [illegible] non [illegible] quod indicant, [illegible] est ob ingentia absurda inde emergentia etiam quod [illegible] absurdo theologice [illegible] non possit, [illegible] volumus, quod actus indicari videatur [illegible] praedicta Scripturae loca [illegible] actus

ad ?bac hunc et exponens textum accipit pro hac regula qu-
intelligitur ex illis scripturae locis quae sonare videntur im-
pulsus excitationes et adhortationes Dei ad malum eliciendum pro in-
pure permittere qualia illud sec. accipit illud Christi ad Judam
quod facturus es fac citius et alias loquutiones quae sonare
videntur [illegible] et [illegible] accipit pro de effectibus
quos aliunde Deus colligere statuit ex malis [illegible]
aut malitiae etiam physicae quae alius ex aliorum hominum [illegible]
morum malitia permisit, alii referunt illud Augustini in
Enchiridio cap. 10: non sineret bonum fieri malum nisi omni-
potens adeo de malo facere posset bonum.

§41 2a regula sit: tunc scripturae videntur
res Deum tamquam excaecantem et obdurantem peccatores intelligen-
das esse de substractione eius misericordiae quam hominibus
non debet et de permissione malorum quae illis [illegible] [illegible]
[illegible] pro eo [illegible]. Unde excaecatio [illegible] sonat pri-
vationem luminis et obduratio privationem [illegible] reddentis
cor molle et carneum ex lapideo. Et hinc haec a Deo
deseri, et tradi desideriis cordis sui, consistit [illegible] in [illegible]
[illegible] abundantioris [illegible] in substractione illustrationis [illegible], [illegible]
in diminutione beneficiorum et [illegible] et sic de aliis, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], ac [illegible], quae Deus [illegible] [illegible]
[illegible] moraliter moveat, ad male [illegible] malorum [illegible]

§42 Arguitur 1o ex [illegible]. [illegible] Augus-
tinus de gratia et libero arbitrio cap. 20 et 21 ait Deum ope-
rari intus in cordibus hominum ad inclinandas eorum volun-
tates quocumque voluerit sive ad bona pro sua misericor-
dia, sive ad mala pro meritis eorum. Nec videtur
currere ad [illegible] regulam et [illegible] [illegible] quae dicat
Deum operari in cordibus hominum: nam ipse Augustinus lib. 5 contra
Julianum cap. 3 clare docet peccata [illegible] [illegible] [illegible]

ficos aut patientes, sed etiam dinq pag effig; ut sic prima peccata puniantur per peccata, sed inclinans Deus quae ad mala eorum prescio et prescientia sit, sed positive a Deo. Ideo intentum colligitur ex verbis eiusdem sancti Augustini lib. de correctione et gratia cap. 7 ubi loquens de Judas et aliis Apostolis ait, illos elegit ad obtinendum regnum caelorum, istum ad effundendum sanguinem suum: ergo hos Deus Augustinus ex directa intentione et positive mala operanti.

843 Ut hunc Augustini locum exponat M. Mastrius supponit sanctum doctorem didicisse minus illud Scripturae ex illa figura, ubi ex sapientia aquarum exemplo Sapiens dicit, quod sit in manu Dei cor mortale inclinare quocumque voluerit. Sicut, ait, divisiones aquarum, ita cor regis in manu Dei quocumque voluerit inclinabit illud. Unde fit aqua duobus modis inclinari per se ut fluat in aliquem locum: uno modo imprimendo illi pondus, quod fit a gerente ex se spontaneo; alio modo aperiendo illi viam ut fluat in certum locum interim claudendo vias alias: sic etiam voluisse hunc per Deum inclinare solum eorum voluntatem, dat aliquam imprimendo aliquo pondus, sed sanctis inspirationibus in alia sive sancte illustrationes in illa, quae tendant et ferantur in aliqua alia aut aperiendo illi viam seu occasiones quae tendant in aliquod hoc, omnes alias in aliud tendentes alteri claudendo.

844 Quo supposito M. iste et Fernandez ipse sequitur aiunt Augustinum in velle quod Deus sive ad bonum sive ad mala inclinet corda hominum, non fieri modo aliquo in eis agat quo illa inclinare dicatur; sed ad bona inclinare directo modo, sed ad mala vero extrinseco modo 2°: et hoc modo fecisse, sed quod in ipsum alicuius praecentis peccati voluntatem suam suo sui deprimendo, viam per occasiones apperuit quod in alterius peccatum ruet, quod facere Deus potest absque ulla culpa. Non desistet modo expositio haec cum

cum fugiat omnem intrinsecam motionem ad malum,
qua proprie et vere dicatur Deus impellere posse aut in-
clinare ad illud, excludimus expresse hac materia motionem
quae est ex sententia supra tradita: atque adeo dicendum est, Deum
ad malum permittere tantum inclinare, agendo intus in corde pec-
catoris, quae pariunt ... ad vitam tentationes, aliisque
vel alia motione sive physica sive morali; ad bonum
inclinare possunt per illustrationes aut inspirationes, quin
in illud possunt sua... quin utrobique interveniat ...
... ne sibi Augustinus dicatur contrarius ut in ...

§45 Ad 2 ... Aug. est magis ... [illegible]
Ad 3 ... est: Julianus sic explicare Apostolum, ... ipse
ait hos peccatores deseri a Deo et tradi desideriis e-
orum ut dixerit: in desideriis suis traditos dicunt, velu-
ti aliquid ... dum patiendo ... in peccata
... Quo supposito, ut hoc Julianus dictum ostendat
Augustinus, non propterea admittit positionem Dei impulsum in pecca-
tum aliquo ... foret: sicque de peccato Judaeorum lo-
quens tract. 93 in Joan. ait: fecerunt peccatum Judaei
non eos non ... facere cum peccatum non placet. Mens
ergo Augustini ... Julianus non est peccatores a Deo ad pecca-
ta ... impellendi, sed permittere ut dictum est ... sive
sine ... dum patiendo non ea ... Julianus
intendebat, sed solum ait: externi remedii subtractionem
et ... subtractione ... intrinseca ... ut Pelagianum, nolle-
bat agnoscere: quod ut ostendat Aug. ait: non ipsius
patere Dei non adhibentis externum remedium deseri pec-
catores et tradi desideriis suis, sed etiam ipsius Dei per eum
etiam est peccatores deserere et punire per subtractionem gratiae
internae.

§46 ... textum exponendum etiam est ... expositionem

datas, dicendo quod fuit illius, quod ad Judam eum Christus elegisse
eum in Apostolum, ei permittendo, quod effunderet sanguinem suum.
S. Hieronymus marci, exponendo lex (Sit) lex licet Christus sit
fit, noluisse Christum retrahi ab eligere Judam in Apostolatum
At praedixit quod factus Apostolus ipsum traditurum esse et effusurum
eius sanguinem. Hanc propter genuinam huius textus expositionem
quae est frequens sit ipse Augustinus ... quod ex Deo
habemus mala aliqua volentes. audiatur ... de pec-
catorum meritis ... si ergo volitas aut bona est aut
mala et quia mala non habemus ex Deo, restat ut bona
habere ex Deo habemus. et inferius: Deus est enim qui operatur in
nobis velle et operari pro bona voluntate: quo circa esse
quod a Deo nos avertimus, nostrum est; quod vero ad Deum nos convert-
timus, nisi ipso excitante et adjuvante non possumus.

[447] Adducuntur contra nos S. Hieron.
et S. Thomas. ille super ea verba ... 32: restat cogitationes populorum ...
exponit Judaeorum scelera; quod non potuerunt illa facere, nisi ingenium
a Deo praestitum esset; iste vero in 2. dist. 37 ... 2 art. 2 ... ait, quod est
in sui defectu, ... entis, et boni, ... procedere a Deo media volun-
tate ... peccati fertur Deus media voluntate et potentia divina. Quidam
... dicunt S. Hieron. eluditur esse ... de effectu ...
... ad patrare scelera Judaeorum, ... de ... potentiae talium co-
gitationum aut scelerum: ... de mensura ad quam ... Deus Judaeos
iniqua cogitare et agere: ... denique ... potentiae ...
hic est velut ... ad ... At ... verendum
est ... ... intendit ... ... productum
... a Deo, produci quoque ab ipso ex ... entis ... entis
... et ... mediante voluntate creata seu ... ... de Deo
de et ... peccante. ... ergo ante, ... est ... de vo-
lunte aut ... Deus ... male ... et ...
de ... ad ipsum.

§° 5.ª Diluuntur etiam argta a Sco

848 Obiiciunt sic argumentando 3°: male pecci [illegible] ve displicere Deo quin hoc transeat ad fiale. ergo et sic detinerri se in terre et offeri ab aterno a Deo. Cons. bonu ex ante, et hoc suadetur multis. 1° quia male pecci [illegible] consideratus bonus e. [illegible] omne bonum se a Deo offeri ac [illegible] displacea ipsius: ergo 2° quia male pecci erat [illegible] [illegible] in involuntarie ex parte Dei ergo volunt ipsius [illegible] 3° quia male pecctarum eius fiale non e. [illegible] amari ob fide [illegible] amato fiali: sed hoc dum in amore ex [illegible] eius solide pecci quin hoc ametur. eius in [illegible] pen et redemptionis, quae eius pecco pectuntur, et sine his [illegible] amari possunt. Ex deus offert alijs in fine [illegible] de [illegible] ex Anti[illegible] quae Deo non placet quin eius [illegible] eius [illegible] pecco [illegible] sufficiens sit ad extendendum [illegible] displacere [illegible] ergo male pecci eius huius fiali pecctarum, non e. [illegible] sufficiens [illegible] amari [illegible] possit [illegible] amato fiali.

849 4°. quia Deus offeruit crucifixores [illegible] quae tamen erat iniusta ergo et offere poterit [illegible] quae mala erit. 5° quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ea absentibus, quae [illegible] [illegible] evadet. 6° quia [illegible] posset intendi male pecci sine inductione ad malum, [illegible] posset intendi [illegible] huma sine displacea [illegible] peccati: [illegible] quae ex ea sequitur infectio [illegible] gerandi [illegible] peccati [illegible] male, at licite intenditur [illegible], alioquin [illegible] matrimonij licitum [illegible]: ergo amari [illegible] male pecci sine [illegible] tione ad malum. 7° denique [illegible] a priori: quia si malum [illegible] gravi [illegible] ea quae dicit in gere physico, et in [illegible] [illegible] possit a Deo amari, et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] donio Dei; sed hoc absurdissimum est: ergo [illegible] Deus ab æterno [illegible]

aeq male temperari, et non esse ad illud sectari prince.

850 Neo manda abiste ans; et ty cuius spe batus: neq male fecci abiste et p se malire: atq adeo trare in pse ipsacer dinq. Quod aut maly non sit ex parte vitaly, entis et iforis phices, id non namq; suffi ens adhuc non e. Ut non sit abiste maly, phibity, vidit se vale; et indignis non placea dina, ut stendimg. Et Cas si male fecci maly p se et abiste eet, non posset in dur a Deo; nulla enim madret vo iuri sic pdncty crear pting p Deo tribueret go. Neo manda asumptus viephig et pong ex qf ut pplua seu sitraeg deurty phice ad malu ema esse fecci ing, id sit respective ad Dey et creary maet trae dissersitas in mae deurrdu aug eae creang solo et non Deo tribuat pecay nempe q Deg deutrat et produrit illu dratg a creata: hoc vo drans Deg et se stra pprig dictaen et legg phibente qualitr vitaltas ac libertas seu detrae in Deo ad Deg chariss tribuat pting uetri frctug, non q hic ni pduceat alyd q soluit Dotas ssd q ut g totg in se totalite eff sit pducty Deo a vole q ab hitu; hietaen non detrat ex se ad ty, pmoo epm detrat volas: que sola pprea vuere dici et exer cere libertg p aeq ipsi et hitu peme.

851 Stepucabis adhuc: p nos nihil in tu q non caet Deg go nil caet creata volas q Deg en caet ft creata volas caet aeq fo ut fundat malug go et Deg, sic q enetrantis phoes ntog sta defiale ans: q non caet Deg, p mesina et detratg ab illa Deo arsti detrave seu detrans aeq et misty oxerty ne ans: solr dyqua caens; et ad omne fictura dic volg creatg non caare aeq fo et fundat ma lig eo duntaxat q in illam prince influit.

sed q. influit ex se et ex se determinans quare eiusdem
physice determinat influat in eius actus et dominium
ex se deberet apud nos ad illius praec. [illegible] physica praemotione
nec [illegible] concursu et ab [illegible] Dei physice praedeterminatio non [illegible]
eius ut fundat malitia ut cadat extra in [illegible]
In q. physice recedit [illegible] sequitur q. Deus sit auctor pecc.

§ 52 Ad haec [illegible] [illegible] opportune [illegible]
[illegible] ex materia de peccatis observandum est malitia omni
ex actu q. ut [illegible] [illegible] se libere determinans et applicat
ad id q. lege aeterna Dei prohibetur. Unde licet in concursu
eodem ad extra omni ex parte entitatis actus sit q. de
[illegible] totaliter [illegible] [illegible] [illegible] a Deo et a creatura [illegible]
[illegible] ut sic non est fundamentum malitiae, sed q. ut [illegible]
[illegible] [illegible] a creatura determinati ut eius actus sit [illegible]: nam
illud est q. legi se opponit ac [illegible] q. operari [illegible]
deret non operari. [illegible] entitas moralis pecc. [illegible]
[illegible] causam [illegible] [illegible] electivae [illegible] determinatae causae [illegible]
est causa [illegible] verus et realis influxus et hac [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a Deo est
causa [illegible] [illegible] est cadentis [illegible] a quo [illegible]
[illegible] ut hic et nunc [illegible] sit et [illegible]
seu ex id in eius libertate erat ut [illegible] [illegible]
[illegible] et hac [illegible] [illegible] malitia pecc. non est a Deo
[illegible] sed a creatura.

§ 53 [illegible] [illegible] est q. nos [illegible] [illegible] malitiam pecc.
nec admittimus [illegible] [illegible] in Deo decreta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q. [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] admittunt [illegible], nec in [illegible] intra vol.
creatam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] physicae
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] admittunt [illegible]
[illegible] sed [illegible] admittimus [illegible] [illegible] [illegible] indifferenter

quo exce[n]de [con]stituim[us] abstracti a Deo [con]creti et aliq
[con]u[er]sis ad eos et n[ost]ros eius. Unde q[uo]d ex eo habet decre-
tum q[uo]d Deus offert suu[m] concursu[m] n[on] magis facit ad malitiam peccati facientis
q[uo]d n[on] eiusdem: sequitur in illis qui n[on] peccant dari concursum eundem n[on] obla-
tis q[ui]bus sequatur ea ac: neq[ue] eo decreto n[on] fiunt ut re ipsa elicia[n]t
ea ac; sed ut aplicent ea pro n[on] sufficienti exemplato, et generaliter in
nostra volu[n]tate tota gratia esse; q[uo]d sola sufficere pro aliis ac peccatis
sit inde, eos mala peccati n[on] esse detrahere a Deo: et essentia non
esse ab ipso ut fundat malitiam qualiter est a creatura duplex
de eo adhibente pro illo, et alter q[uo]d detrahere n[on] e[st] ad bonum, et
q[uo]d detrahere et alijs e[st] ad malum: prout vere bona est, et non
vere alijs a malis.

§ 4 Ad 3[m] vero posteriorum abunde satisfactum est ex p[ri]-
me dicto doctoris et alijs q[uo]d tradidimus a n. 761. S[anctus] Thomas alijq[ue]
designat mere: sed n[on] involuntarie involuntarie fomenti conditio
aut fortitudinis, et mere: q[uo]d ad repellendum trans in[con]ditio[n]-
nate sufficit q[uo]d concursus ipsius tendit ad malum, sit a Deo sciente
[et] simili; n[on] involuntarie qualis voluntarius ut rapitur volo, ac
mere et cor: q[uo]d ut dixi concursus ille malo n[on] a Deo
e[st] positive solum sed a sola voluntate creata sic detrahente ei in
defectu concursus divini q[uo]d ut a Deo oblatu. Ad 3[m] posteriorum r[espo]nd[etur]
bene intelligi, ad resultantiam ab illo malo tales et intrinse-
tas pro bono aliqua [con]nexio n[on] sufficere dicunt connexiones
a mala, n[on] si sit connexio inductiua et quasi effectiua in
qualitate in efficiendi et connexio malitiae peccati cum s[upr]a dicto illo,
et n[on] e[st] connexio eius cum s[olu]te peccati. Hac parte exemplo
s[olu]tis q[uo]d urget: pro ipsius ab aeterno, cum fac dum data
de eo in s[anct]is n[on] inducit hic, sed illo supposito alijs indu-
ctiue seu inductiue deinde [con]firmo primitus et praedictis
q[uo]d alijs et esse effectiue sit a nullo [con]trario admittente
ex parte eius q[uo]d oblatione peccati, qualiter ex illa admittente

decreti praesens: ergo dicendum est statuisse manet desperatus. Ego autem
absque non possit utrumque cum prius dicta in materia de
Incarnatione et in tractatu de scientia uirtute quoque forte re
petemus aliquid de efficacitate praedestinationis agemus.

455 Ad exempla crucifixoris ver. Exc.mi D., non
fuisse a Deo praedestinatos crucifixores actibus ipsis sicut fuerunt uoluntates
Iudeorum, quae sic mala est et absolute permissa; ipsa cruci
fixio passionis seu ipsa sicut fuerunt uoluit et acceptauit Christus,
quae sic optima erat et potuit postea praeter absolute
efficaciter a Deo praesciente utique Iudeos peccaturos ex propria
libertate, et volente permittere eorum peccata. In quo respondere
Ut ego non acquiescam Exc.mo D.: quia ante absolutam permissionem peccati
crucifigentium non admisit in Deo decretum esse et absolutum
praedeterminatum circa acceptationem passionis Christi; neque in Christo
actus acceptans absque praedeterminatus circa mortem subsequendam
ad crucifixores actibus Iudeorum ut traditum in materia
de Incarnatione a n. 19 ergo transfero aliquid Eminentissimi
qui parare [illegible] Exc.mi D. responsionem [illegible]
[illegible] et nobis manet [illegible] fundamento [illegible]
nobis afferimus in re praesenti.

456 Momenta [illegible] inter [illegible]
[illegible] tradidit duobus textibus [illegible] [illegible]
§ 439 [illegible] in Christo recepta [illegible]
ad effectum et crucifigendi Christi a Iudeis electa, traditum
dono [illegible], [illegible] decreto. [illegible]
[illegible] adducto n. 442 ubi [illegible] de [illegible] electus fuisse
ut funderet adhuc [illegible] Christi sanguis. Et [illegible]
[illegible] fundatus [illegible] [illegible]
efficientur [illegible], sint [illegible] et eadem [illegible]: Non
obstante hac intima connexione, imo et [illegible], quae [illegible]
et passionis [illegible], potuit Christus [illegible] [illegible] passionis a Deo

permitti et causari, a propriarum [?] ... eorum sub [?] ...
ipse permitteret: ergo a fortiori eadem crucifixio sub ratione entatis et realitatis
potuit a Deo permitti et causari, absque eo quod talis permissio et causalitas ad ipsum
suum malum et defectum se extenderet: sicque ac et passio velut semper ...
ficanti, et est possibilis sine ... materiale Deo peccati et formale ... praecedunti:
malia quod apud plures theologos non est quod possibilis sit in praedicato ...

§ 57 Jam ergo egit Excell[entissi]mus ... de ... ... Ge-
neralis, ... momenta eius, ... theologiae eius contradicere ... et
... sicque in ... dist. 46 ... art. 4 art. unde ... Deus
non vult mala fieri; sed vult permittere mala fieri: vult
enim bonum ... ex quo sequitur, quod velit mala facta ... .
non autem quod velit ea fieri. ... Generalis ... contradicit quia
dicit mala non fieri ex ... et decreto Dei, seu
Deus se velle permissiones et non effectivas malorum ... ...
... dicens contradicit ... ab absurdum sequeretur contra ...
... ser. 66 de pass. ... ... ex Act. 4 convene-
runt ... ubi sic ait: numquid iniquitas persequentium Christum
ex Dei est orta consilio ... facinus, quod omni majus est crimine,
manus divina ... armaverit? Non hoc plane de Divina
justitia sentiendum est: quod ... pro responsione ... testi-
monium sequentia verba ... diversum ... ...
... in Judaeorum malignitate ..., et quae in Christo est
passione ... Et ... ibidem: non inde processit voluntas inter-
ficiendi, unde moriendi: nec de uno extitit spiritu
atrocitas sceleris, et tolerantia Redemptoris: ... ...
... furentium manus immisit in se Dominus, sed admisit:
nec praesciendo quod faciendum erat coegit, ut fieret, cum tamen
ad hoc Carnem suscepisset, ut fieret.

§ 58 Colliges hinc manifeste responsiones
... valde ... esse ... ... eandem ...
... Generalis; ac ... hujus momenta ... ... esse:

ng in id ex ipso D. Tho. constat vera in pecc. ee destruenda
permissiones efficaces seu permissiones et ordinationes ejus ad alia bona
inde a Deo eruenda. Sicut ex D. Leone (alijsque PP. cum
D. Aug. cit.) constat multum diversa ee et multum contrarium
q in malignitate Judaeorum fuit permissum a Deo, et q in pa
ssione Christi fuit dispositum. Et ideo: ut de eadem simili ex
parte atrocis actionis scelerum et tolerantiae passionis bene
torum: quo respectu sive ratione tres crucifixos actibus ac passio
ne ad effectus diversos, ac ad permissiones et ordinationes ex Dei Dil
lxio et decreto constat D. Thom. et Scripturae: et ideo distinguuntur
inter actibus et passionibus talis crucifixionis ex D. Leone distinxit
et bene distinguit.

§ 59 Quod autem physice loquendo sit identitas inter
actum et passionem et consequenter inter crucifixionem activam et ipsam passive
acceptam; moraliter tamen loquendo nec identitas nec connexio inter
eas adest et consequenter nec ex illa sequitur malum et ipsa passive
acc. sequitur malum sive in positivo sive in privativo. Constat
constat ex eo malum quod etiam passiva crucifixio activa
accepta, ut ipse, et mariae, sed libere ac meritorie secuta
fuit crucifixio passive accepta ut videre etiam est in cru
fixione latronis stantis a sinistris Christi. Et non est quod cru
fixio activa accepta importat moraliter voluntates Judaeorum agen
tium et passive accepta voluntatem Christi patientis et acceptan
tis quae voluntates diversae et oppositae moraliter sunt. Unde fides
eandem physice entitatem quae actio sit cum [illegible] et passio [illegible]
terius, versari possunt ex moribus diversis et oppositis, ex
voluntates agentis et voluntates patientis: et hinc ex illa con
[illegible] etiam voluntates fieri moraliter duplex. Et sic etiam
una iniqua ex agentis et altera bona et meritoria
ex patientis [illegible] nulla tamen connexione inter utramque
sic etiam in eo offendi circa crucifixionem Christi passive accepta

potuit esse, et fuit in Deo consilium, præfinitio et decretum:
secus vero circa ipsum actuale acceptum. Qua inde eruens in
magno fuare ac triumphali contra adversarios eius arces
suis fundis.

§860 Ad 2um argumentis oppositis dico easdem doctrinas
non esse de se malas nec necessario usurpari ex pravo ani-
mo suscitandas, confirmandas atque adeo permitti a Deo posse
absque quod inde arguatur velle Deus earum abusum. Leg.
vero de illis actibus circa physice et moraliter inspectis et
opportunae in quibus intrinsece ejusdem et moraliter omnis sit
dicendi de illis idem quod dicitur de oratione quae possit vel
permittitur a Deo non ad permissionem, sed ordinatio-
nem, et etiam ad item quo ad remissionem earum.
Ad 3um oppositis argumentis respondeo dico, nos genitos non esse
ipso necessario malos, anexo vero peccato: nec occasionem
ipse et genitos fuit membris Adami contra legem defen-
sus: neque adaequata est ratio immunis Dei, et ad fu-
mus contractum exercitu immunis divinae originalis
ut dominus ab alia generatione ipse pro processu ad illa quae absque
posita est non detracta fuerunt a Deo, quia detractis corpo-
ribus detracta omnia, quia detracta a medijs ipsa corpo-
tanda erat alia generatione.

§861 Nec parum ad id urbat doctrinam
traditam in materia de incarnatione quia inter argumen-
tis de peccato originali, docui a n. 851 contra Laziz de Lugo,
et P. Aldrraga, posteros Adae quoad voluntatem trans-
fusos a Deo fuerunt in Adami voluntate quae ad ob-
servandas legis transgressionem, praecepti impossibilitatem iniussisse
omnes homines, sed eo adhuc signo possibiles tantum sub con-
ditione quod nascerentur, sed potius omnes
homines ipso eo in genere absque futuros, et etiam praefinitos

saltem quoad animas: quae deinde potuissent peccare in Adamo in alio posterius genere, antequam tamen ad illud venirent absolute detraxit ac consumpsit[illegible] corpora eorum, et omnes generabat mediis quibus erant in tempore corporandi. Unde licet absolute non inficiantur dum nondum existunt in corpore, et sic etiam infinitum [illegible] ab omni generatione, tamen ut tunc existente infici[illegible] non [illegible] esse ab illa [illegible] potius [illegible] sanctorum animarum peccato [illegible] omnibus [illegible] et ideo fuit [illegible] peccato [illegible], hoc tamen licet [illegible] transacto [illegible] [illegible] fuerit [illegible] peccatum [illegible] hominis [illegible] fuit, [illegible] tamen fuit peccatum capitis moralis, et [illegible] [illegible] eorum posteriorum quoad animas saltem detraxit [illegible] moraliter [illegible] fuerat [illegible] iure inficiendi [illegible] [illegible] corporeis media [illegible] generatione quare generans [illegible] [illegible] iure suo et iure [illegible] exigentis [illegible] non induceret esse infectios [illegible] iure [illegible] [illegible] [illegible] ac [illegible] eos [illegible] aliter [illegible] generet [illegible] infectiores [illegible] genitus, quam [illegible]:
Quod [illegible] apud [illegible].

462 Ad ultimum [illegible] et omnes a priori iam dixi [illegible] mali peccati malum non esse ex [illegible] aut ex [illegible] [illegible] abstracte [illegible]; esse [illegible] [illegible] ut hic et nunc absolute exercitus: et sic [illegible] non esse [illegible] domus Dei quoad eas [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] bona. Nec [illegible] confundenda est [illegible] [illegible] potius [illegible] dona divina [illegible] hoc [illegible] mali [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] illud, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible], quae [illegible] nobis at non [illegible] Deo [illegible]

quem hic desi censeri possit. Limitas sed prop. ss
sed dum entis aut volitis dem. Colliges hinc
nec odiri Deu a semp de se malu e, nec quattes
alias pudar hcts vitiosos aut etiam errores illa
les qui ex a plures ss de se nesciti, et q. si. exant
q. exant a tua desera, nec pe a sito Deo placet siue intra
siue extra ordras pons, nec efficaiter prohiberi ab ipso, quali-
ter sentiens de morali pecci. §. 6.a alios argus e retorsiones
satisfis.

§. 6.a

Aliis argumentis et retorsionibus satisfit.

863 Argumenti: id ens Deus de se facit, ea roe
q facit, pe velle: ens quod a Deo fit, et ad ipso fit, bonum est;
sed Deus in tu d° absse caat aos male pecci: ergo pe velle absse
illo caare: ergo et pe ita determinare: vel prohibere aos morali
adiis intra me: sed si id pe velle, pe etiam intendere, ac
inde ponere media in orde ad illu, q erit manifeste illo
ssire: ergo pe Deus absse ssire male aos pecci. Non leve e
hoc argu ob implexas hanc equivocas, pro stolet. Placet
illo eu Doct. R. sic soluere: Ossa mare dyque mire; sd Deus
cu tu d° absse caat male aos pecci dtrahi a se vo mere,
detrahi a vobis creata pto mire. Deinde distinguo caens.
ego pe vele absse caare aos male pecci, si detrehi a crea-
ra, atto caens: si n detrehi, nego cons.

864 Item Deus bene velle ens q. it ipse fa-
cit; et eu n faciat absse se dtrande ad exerciy, sd offe-
rendo cursy indifferente qui detrahi a creare: ideo ex se
n pe velle absse aos male pecci sd offerre cursy qui
possit a creara detrahi, ac proinde nec ex se pe absse
intendere aut ssire eiusmodi aos. Unde debuy illud

sup[er] positum dederit Deus q[uo]d tunc ipse se detraxerit ad act[um]
et exercitium, q[uod] sua sapientia videat. Ex eo autem decreti
securendi via nobis adstructa indifferens manet Deus ad act[um]
malum adhib[it]is: et pro hoc efficere, vindico creaturam detrahi
ad hanc speciem et exercitium, quam ille vellet pro potestate adhi-
beat: non quidem odio voluntarie facultati ex natura vol[untatis]
vari[ae]: sed odio aversionis, q[uod] displiceat in ipso exercitio, q[uod]
detraxit peccati: et inde sine indecentia ulla dici de Deo
se contrarium decreti: sequitur desistere se praedeterminatione Deus, q[uod] clare
vult, quamvis absque sit ac malis pecc[atis].

§65 Argumentis objectionis ad hoc: si non Deus
detrahat voluntatem ad individuum effectum, ac q[uod] inde ad hanc
numero actionem: ergo ad hanc numero malitiam: ergo radix et
causa cur sit haec numero malitia est Deus: sicut ex ipsis
sophismatis incidimus in ipsum in sufficiens, evertimus ex aliis
Pater P. Montoya disp. 41 de voluntate sect. 5, in individuali
differentia non includit actus [...] in obiectum p[er]tinebit, sed supponit
tantum constitutionem: atque adeo haecceitas quae addit non dicitur
individualis vel addit malitiam: et propterea licet a Deo detra-
hi, non erit a Deo malitia. Non acquiesco tamen solutioni ipsius
quia tribuit Auctoris licet quod datur quod in ultima differentia
non sit malitia, verum tamen est ab illo provenire hanc num[ero]
malitiam, a quo detrahitur haecceitas.

§66 Verum aliter et facilius vero dis-
tinguendo ans: Deus detrahat voluntatem ad hanc numero actionem de-
trahendo exercitium nego ans: supponendo reliquas causas act[us]
et relinquendo hanc solam intra sphaeram potestatis [...] conced[o] ans:
ut [...] est haec causa, nam si absque [...] eius sequela
ejus Deus praesens non detrahat voluntatem [...] ipsa elicat [...]
actum: hoc enim erat detrahere exercitium solum [...] permitt[ere]
causis suis in ordine ad hanc et non ad aliam [...]

Unde fiet ipsa voluntas etiam creati, ut posset se sistere posset etiam facere ut re ipsa non esset hec ac proinde ut non esset hec malitia: quia ipsa quoque voluntas causa est, cur de facto hec malitia sit, non autem Deus; quia quos cessat postrea [illegible] doctrina nostra inducens illud, quod ex opposito bene perseverat semper tamen contraria fa[illegible]. Hec doctrina data gravemini extendere ad maius peccatum numerum sic admittere aut offerre voluntates diversas ex inductas non esse eiusdem rationis: neque etiam tunc Deus non posuit et se [illegible] negative et [illegible] accens detraxet ad maius peccatum numerum: siquidem non detraxeret ut fieret re ipsa hoc similiter ut non fierent reliqua; et relinquatur voluntas ut fiat hoc. Unde etiam tunc non Deus sed creata voluntas esset causa cur de facto esset maius illud peccatum quod ex vi concursus a Deo collati et detractus ab ipso sicut propterat ad hoc non esse.

§67 Instabis: ex vi nostri decreti aeque detrahit Deus voluntati nostre quod ad individuas primi actus boni: quia ex vi talis decreti et influxus eius eadem modo se habet Deus circa malum ac bonum: quod est incidere in [illegible] inconveniens praecavendum ex decreto physico. Hec [illegible] difficultate recurrere est ad concursum simultaneum; nam esto etiam aeque causat Deus quoquo causabile est in uno atque in alio bene: quia manet perpetuanda a nobis eadem difficultas: facile res dissolvitur dicens quod ex vi nostri decreti et influxus in actu physico se habet Deus eadem modo circa malum ac bonum quoad eorum [illegible] in esse morali vero non: et dicere; physice Deus non magis ex vi huius decreti influit in bonum quam in malum, sed utrumque confert concursum indifferentem; tamen in esse morali est magna differentia, nam circa malum confert concursum non ex intentione ut fiat, sed potius ut libere non fiat: ad quod requirit prout potest fieri; at circa bonum confert concursum ex intentione ut fiat

sine hoc ideo sit necess. sine esse quales concursus habet
efficiens. Unde sine recursu ad concursum substantiae Dei
differen cum voce non sequatur apud nos inconvenient
quod obicimus Thom.

P. 868 Quidam ob oculos ponere libuit factum deformem quod differt actum decretum a suo. Deus actum non detrahit volens ut faciat hanc aut malum sed tantum praevidet voluntatem illius: quare cum voluntas peccat ipsa se detrahit a nullo detracta; Thomistae vero detrahit, ut hoc ad hoc est omnino adeo, ut in sensu composito illius non possit voluntas resilire. Nostrum deinde non habet ex Deo ut sit illa ad; Thomistae vero intendit ut elliciatur. Nostrum ipsum non est causa physica a voluntate quia nec est causa ut voluntas se detrahat nec id intendit; Thomistae vero est causa physica a voluntate: quia detrahit ad eum elliciendum et intendit ut voluntas elliciat illum; et hinc fit, ex nostro decreto non causari aut physice est fundamentum malitiae, qualiter extra causam ex Thomistico decreto: quia Deus a Deo oblatum non detrahit sed detrahitur; non intendit ut fiat ad prava sed potius oppositum: non tollit indifferentiam sed potius praefacit indifferentem: cum illa concurrat ad utrumque. Ecce clarissime dissidium a nostris semper inclamatum: et ecce nihilominus ab luce recurrentes Thomistae et Gonetum hic suos resumentes etc.

869 Sexto arguunt: Ut Deus concursu substantiae influat in entitatem peccati, non tamen in malitiam: nec ex necessitate talis concursus dicitur simpliciter causa peccati, adiutor, cooperator et auctor: ergo inique tribuuntur Deo scelestae nomenclaturae, licet ad eam entitatem spectent: et consequenter ex absurdo constat. Respondent aliqui ut nostri, et concedunt pariter: urgent 1° quia non minus physica est causa physice detrahens, quam ut substantiae concurrens. 2° neque ideo substantiae

concurrens ostendit quod entitas peccati continetur intra sphaeram ordinis seu malitiae; sed hoc non aeque facit ... quod immediatus tangit peccati concursus substantiae quod solum: ergo hunc a fortiori concedit utique est Deo quod illius concedit non illius. Confirmatur: Deus in ... concurrit ad ipsum peccati: ergo vult concurrere: siquidem vel ... eorum quae facit. Deinde nec Deo displicere ... quod ... nullum ... Quibus suppositis procedit sic: ... Deus ita concurrat, et illi non displiceat ita concurrere, tamen displicet ipse concursus, et prohiberi a Deo ... venit a creatura: siquidem haec ... contra Dei voluntatem, ergo Deus ... male peccatum prohibere ... et displicere in ...

§ 70 Certe ex praemissis dictis nec ... urget nec ... haec causa: quia nullus ... est qui ... ad ... non neget ... logice ..., et sed dato quod malitia ... possibilis sit ... ex ... peccati efficacis ... ex ea ineluctabiles ... Dato ... supposito seu parte ... quod supponunt ... malitiae ex ipso fluit ... causa, et nullus redduntur ... ejus: ac ... ex ... in ... sequuntur absurda ... quas nobis ... Deo ... peccati et peccati malitiae illius influxum tribuimus quae non ... tridentinum: quod Deus ... influxum, nec ejus ... est ... sit et dicatur causa peccati; hoc autem necesse influxum pure ... quae ... concursus Dei ... ut a nobis exspectatur: nec est influxus ... et pure ... quae ... in peccati et malitiae ejus ... concursus substantiae ad quae ... creatura. Qualis ergo est concursus ... Deo a tridentino ...?

§ 71 Nec certe quod sufficit in nobis ... simpliciter dicamur causa peccati est ... ad ... Unde sic in nobis ad id sufficit quod ex ... influamus in peccatum, ... existentiam ejus.

hec influxus in peccatum natus Deo a Tridentino; et idem
a nobis natus Deo substantiae concurrenti ad peccatum
ut potentiae influenti in ipsum non ex forma actionis sed crea
turae. sicut etiam in nobis sufficit ad id suasio aut haec
quia hec etiam influxus natus Deo a Tridentino; et idem
natus a nobis Deo substantiae concurrendi ad peccatum
et malum eius. Dixi de influxibus qui in nobis sa
piunt ut sumus per se causa peccati: dixi nunc de in
fluxu qui ad id sufficit et requiritur. Si ergo hic est qui
ex actione elicita ponimus volendo vel demandando aut
suadendo illud. Deus causa per se aliquid operans illa dicit
in generali acceptione Thomas quae operatur ipsum ex actione
ipsius, licet innata licet elicita: hec influxus natus Deo
a Tridentino; et idem ipsi substantiae concurrenti natus
a nobis ergo per concursus substantiae nullus influxus in pec
catum a nobis Deo concedit cum non sit simpliciter ac
per se causa peccati.

672 Quod si urges qualis sit influxus
qui a Tridentino conceditur Deo per peccatum et conceditur ipsi
a nobis? Habeo illum esse, quod cum pure materialiter
concurrat ad illud, ita vel influendo in entitatem eius
ac eius malum si in positivo consistat, ut recentiores con
forma ad per se sit, sed pure permissiva et permittens.
Et quia pure permittere sonat vel agere: et ideo
dicimus Deus substantiae concurrendo ad peccatum agit
cum non ipsa per se in illo causabile est: non videa
mur explicari, recolenda est responsio data ad
quartum argumenti n. 667; dicitur quod Deus substantiae concurrens
non esse in genere physico causa pure permittente se et peccato
te peccatum et hoc non obstare ut in genere morali
causa pure permittens fuerit peccatum aliquo physice non:

ssma sed ex aliena determinatione obligatus ex munere cau-
sae moralis eum non impedire sed expedire et ad illam
cooperare quoties voluntas ad eum se flectat, vel
aliter: quia peccatum physice pure agit pure cum impedi-
tatis, seu causis influxus, qui in agentibus moralibus aut fusa
aut fusi et requiritur ut moraliter agere dicantur est
qui ab ipsis ponitur impedaliter ad culpam: si ergo Deus agens
physice peccatum illud agit sine ulla causalitate aut in
fluxu morali ergo in genere moris non agit sed permit-
tit ac pure permittere dicendus est illud ipsum peccatum
quod physice agit dum ad illud subitanee concurrit.

§73 Nota ergo ante quam ad 1am probationem [illegible]
ad 2am et 3am, [illegible] concursus subitaneus ad peccatum
[illegible] ac concursus [illegible] 1o) et hujus necessitas stat [illegible]
quia Deus illum posset ex propria determinatione, aut ex [illegible]
[illegible] innata quam electa; ast concursus physicus [illegible]
[illegible] stare nequit sine inclinatione innata qualis
[illegible] et sine inclinatione electa qualis est [illegible]
[illegible] ipse oritur: et coendi sine [illegible] ad
[illegible] peccati, et [illegible] et quo sed [illegible]
[illegible] voluntas creata cohibere se a malitia si ergo
[illegible] ipse physicus adsimulatur in Deo cum [illegible] causalitatibus
moralibus, seu influxibus qui sufficiunt in nobis pec-
caminis: ut [illegible] [illegible] et [illegible] et
malitiae peccati, qualiter non adsimulatur a nobis concursus
subitaneus, quo nulla [illegible] [illegible] et [illegible]
quae a nobis [illegible] non [illegible] a [illegible].

§74 Deinde nota supposito [illegible] et [illegible]
[illegible] facta, [illegible] 3am, loquendo de causalitate pure
physica, et [illegible] obstatis dessinen; ad [illegible] ante,
[illegible] obstata inter [illegible] [illegible]

que eandē difultē adingit. Ex his ats colligere li
cet solus pecc. nō ee Deu nec posse ee cau. p se
et primā in sn̄ Tridentini: et coenter in eodem
sn̄ so peccu nō contineri intra sphera diuin. causæ
Et do est q. cu in hoc sn̄ so contineat determinatē
q agere se ex prima inclinae innata l, elicita
Dei: et Deu nulla hatu inclinaou in peccu inclinet: hoc so proptrea in sn̄ Tridentini Dicendu non
erit intra sphera causæ divin. Nec hoc desp.fio ci
pag est, etiā si eu illi inveniatur Dicendu intra sphe
ra volit. creatē: nā hec est inclinans ad malum
nō ē a Deo aut Dei parpas: nec p se et ex inte
Dei instituta ad tale effu caandu: ac proptrea pecc
Deu poniti, etter inclinaōe et a Deo differen
Unde poniti, sic q so ponitne q qui sn̄ Tridentini
est a Deo poniti, quin aliud eruatr ex antra do
trina.

875 Deniq. p. this sic placuit contra me incl
ipsis effaciter eē ad hoc argui: nō mini inquien
est q Deu virtualiter sub disjuncto amet entitatē pecc
et malis eis q q virtualiter detrahe eis amet, sa
si ex connexione physica ad entitatē pecc, et amore
finali seu primæ utriq. bene argueretr in Deo
amor detrahe in malis pecc, nō mini ex de
creto intro p concursu Dei in ba l. arguatr in
ipso amor sub disjuncto ga entitatē pecc et
malis eis go l, idē intuiens invenitr in alia
quē oppoē, l, malē in physica arguatr a noto
amor volis in malis pecc. coa iure optime
intr. et mas certa hoc est. p mere aut est
hoc fundu: q. eti decreti intri p concursu Dei intri

vult Deus efficaciter ans sub desumpto connexis cum entitate pecci et malitia ejus; siquidem vult efficaciter voluntatem nostram expeditam ad audiendum faciendum actus ejus, qui sunt essentialiter sub desumpto connexa cum tali actione et ejus malitia ex decreto praedicto (quod amor efficax est antecedens sub desumpto cum malitia pecci) bene arguitur in Deo saltem sub desumpto amor talis malitiae: et non minus bene ac ex amore efficaci et prudenti ad malum pecci arguitur de te amor quoque illius malitiae.

876 Contra, supposito ante, facilius urgetur non solum amor efficax antecedens de te connexi cum conditione esse de te amor illius saltem virtualis: et hinc ratio est: quia amor praedictus est incompatibilis cum odio aut nolitione efficaci talis conditionis: ergo similiter amor efficax antecedens sub desumpto connexo cum aliqua conditione erit sub desumpto amor virtualis illius: siquidem praedicti antecedens amor efficax incompatibilis est cum odio aut nolitione efficaci utriusque extremi ad quod sub desumpto est connexio ergo si ex hac ratione bene inferimus in opposita sententia ... efficaces voluntatis connexio tali cum pecci qualitate esse virtualem de te amorem illius: ex eadem ratione arguendum est in modo operandi nostro decretum efficax concurrendi et reddendi voluntatem nostram promptam et expeditam ad bonum actum gratiae ... sub desumpto connexi, arguitur itaque debet esse amorem virtualem saltem sub desumpto pravi operis ergo si hoc dicere habetur equale incommodum in eadem navi sumus cum Thomistis ... seu ... cum illis patimur naufragium.

877 Adhuc facilius est solutio; dicimus itaque majore et ... ad ejus fundamentum ... ante ... expeditam nostram ... cum ... hunc ... admisse ante ... ratione praedicto adjuncta ... ad dicta n. 654; et ... quia quando aut ... eam, quam efficaciter amatur est de te

connexa cum coente, est etiam detrate indispositis cum eius coentis natione: et inde qui amat efficaciter tale cam connexam eius advertens censetur velle illius effum: et consequenter cum in suo conceptu amoris efficacis circa artem aut cam connexam procedere, irrationabile foret, quod amans displiceret efficaciter in effum aut coente, aut illud absolute offerret eius natur. offertur, quando ars aut causa, que efficaciter amatur, connexa est indetrate et sub disjuncto cum altero e duobus extremis, cum sit absolute oppositis cum ratione, unumquodque divisis ab altero; propterea videtur, et amans etiam in suo conceptu amoris rationabiliter displicere posse in uno illorum, quod possit ponere alius, et conversim: ferro quod displiceat ex preceptis, aut alia ratione in illo non exiget: et inde amor effec talis cam non est virtualis amor etiam disjunctus utriusque illorum extremi: nec qui amat efficaciter tale cam censetur eo ipso velle disjunctive extremum utrumque.

678 Firmatur bene disjunctiva natura volunt disjunctivus: cum hec volentis vetorii eque prendis cum uno atque cum altero extremo disjuncti, quem unum absolute offerat altero, et videre est in voluntate illa disjuncti, vere dicitur offerentis mihi par turturum aut duas pullos columbarum. Unde volitio effici cam sub disjuncto connexam cum altero e duobus extremis, que rationabiliter cum alio per eius displicentia et posthabitione unius ad aliud imo et cum prudenter prohibitiva et impeditiva unius illorum non est virtualis amor etiam sub disjuncto utriusque. Hinc in hoc casu oppositis dictis bene non reciuit amor virtualis mali peccati, qualis amor effi seu consilia ex potestatibus ad malum, ex ipsis malis detrate connexorum cum tali malitia; secus vero in casu nostri decreti et oppositis ob dictis tam clare confirmatis: ob quod etiam cessat apud nos

indueens, q extra [illegible] ap. Dominicanos. Q. 7a an sit
possib. electio ad glam [illegible] meritis.

Q. 7a An sit possib. electio ad glam [illegible] meritis?

679 Examinavimus initio huius disputationis p
[illegible] electionem ad glam ante [illegible] absque meritorum; nunc aut
[illegible] eandem electionem post merita [illegible] in examen
adducemus. [illegible] ea adstruenda [illegible] quotquot de se hanc
[illegible] electionem agnoscunt qui videntur [illegible] datur [illegible] 69
[illegible] qui de se admittunt electionem etiam ante mer
ta [illegible] ut videre est [illegible] de [illegible]
[illegible] cum [illegible] libenter [illegible]
ad [illegible]: et [illegible] ipsius explicatione et
obiectionum solutione adstruenda est. explicatione et quasi pa
radigma in [illegible] et Juda [illegible] electo et alio re
probato [illegible]:

680 Amat itaque Deus [illegible] salutem omnium,
[illegible] ut supra vidimus; omnibus glam amat efficaciter [illegible] esse
[illegible] ut in ipsis [illegible] in eam [illegible] de
fectum [illegible] carea [illegible] Deinde [illegible]
[illegible] hic [illegible] et illa auxilia [illegible] decessurum in gra:
[illegible] vero [illegible] auxiliis decessurum in pecco: potens hec
[illegible] dare, dat [illegible], aut dare decernit gra
tia, qua [illegible], et cum [illegible]
[illegible] Et denique [illegible] finalis ac morte
in gra, decernit efficaciter dare illi glam [illegible] de [illegible]
electo. De Juda vero [illegible]
Deus: [illegible] videret sub his auxiliis [illegible]
in gra, [illegible] illis, dat ve ipsa ista cum quibus in
pecco decederet: [illegible], illis deberet aeternis ignibus.

Ecce qs et sensus dicti, q. in ipsis defendi po-
test. Ex positiua dissimili pe ex dictis a n.
Ex eo nata e q in ipsis multa e qq
et aliunde sit ɋdentr. Deus stabiliter electus
post merita ɋuersa: et extra dignabit dicta
poluit e elec ad gloriam post merita ɋuersa. cer-
certa q dato auxilio cui q ɋuersa e ɋuersionis
re ipsa ɋendiet, dato aut ɋta, ex ar
dereti eligit ad gloriam. Maior soluie argu-
probanda e.

482 Imo probata e satis inde soluen
argta que ɋtra positis electiones mediorum ɋ
arta ex ɋtrae intentionis finis statuimus dicti
sa a n 441. Recolantur ibi dicta et resp
mea in memoria ɋpria ɋquantia que d
et adratis afferri ɋ re ɋueniri. Ea aut s
het. Non pe ee elec ɋta medii efficacis q
preat ɋta eius finis. Sed in ɋtestatis dat
elec ɋta mediorum efficacium: sequentur re ɋ
auxilia, que de se infallant in arta ɋtrar
in ɋtestatis ante elec efficacis mediorum effica
et cementer ante ɋuersio dictis mediorum d
bet eius ɋta gloria seu finis qo poluisse n e
ad gloriam post merita absolte ɋuersa. nec
let inquirent infra, qua dicimus etiam
potius dari elec efficacis tui mediorum sufficie
tui plurium efficacium: nam res
dentis aliud ad auxilium fit ɋta in ɋ, e a
q sit ɋta in gloria: nam hoc ɋ ipet dedune
tam sine ɋsupposita ɋssioe aut eius efficacis
ɋ.

882 Objiciunt 1º electio est medii et amor medii propter finem quo vult efficere medium causat finem quo vult efficere finem: supponit ut certum hanc et probant priorem consequentia quia electio et amor efficax medii efficaces propter finem quo amatur efficacia in finem sub efficacia in finem et influxu in finem quo amatur efficaciter sub influxu et sic bene probata etiam et 2ª consequentia quia implicat efficaciter amari influxum in finem non amato efficaciter fine ipso; non alia ratione efficaciter amatur quam aliquid nisi amato efficaciter cum proluce: quo posito non est electio efficax medii efficacis ad finem, quia non nascatur ex intentione et electio efficax ad finem antequam ad media ab ipso praecisa et conveniens post eorum ab ipsa praecisione repugnat eius electio.

883 Objiciunt 2º nostri RR: intentio est quae causat finem sub ratione quae cedit in Deo ad electionem mediorum causat finem, neque gloriam quo est voluntas esse. Ars videtur certum: neque in eo distrahatur intentio est ab intentione; quia hic non fortior effectus, secus illa. Probant itaque minorem: intentio est non causat finem immediate, nec fuit sub remote mediante electione sub voluntas gloriae quae procedit electionem causat gloriam mediante electione quo est esse. Maior hic differt supponit ut certum et probant minorem: neque electio horum mediorum efficax est propter finem quo causatur ab intentione finis quo voluntas gloriae causat voluntate dandi gratiam efficacem quo causat gloriam. Similiter ista consequentia: quia intentio gloriae eatenus causat gloriam remote quatenus causat proxime electionem mediorum sub illa voluntas gloriae causat proxime electionem mediorum quo causat gloriam.

884 Objiciunt 3º ex P. Fasolo: quia sicut cognitio dilectionis pendet a cognitione convenientiae, sic electio medii ab intentione finis, sed non potest cognitio dilectionis esse narrata et cognitio convenientiae praevalet quo non potest electio mediorum esse et infixa intentio finis. Objiciunt 4º ex eodem etc. ex causa non aequali, nulla facta variatione, non potest inaequalis surgere effectus; sed in quorundam dat voluntas dandi gratiam efficacem, in aliorum non dat voluntas

dandi sit inefficax quo voluntas diversa bet super eodem fine: quo volunt qlz que antecent ... potestatory bet ee absta et effx si opus quglbt alia voluntas sive ineffx sive effx ordinata e ad eiusmodi respectus: ... illis inefficacis absolute desiderat ... et efficacis ordinate sibi deceferunt in gen. ... e quo ... diversa absolute ... ille effx et absta ad ... proponuntur et refutantur aliorum solutiones.

§ 1ª Proponuntur, et refutantur aliorum Solutiones

485 Pro hoc argto solvendo placet P. Vazq. ubi sup. cp. 13 responsio Okami in 1 dist. 41 q. 1 ubi ait: discrimen ee inter eum, qui sibi finem proponit consequendum, et illum qui proponit finem consequendum ab alio. Nam prior bet movere ex efficaci intentione finem, quia habet finem in sua potestate: non vero posterior, quia non respicit finem ut ab ipso acquirendum sed ab alio: atque adeo finem sic propositum non esse proprium suum finem sed alterius; quo discrimine facto, ipsi tum ostendi aiunt Adversariorum, satis ee Deo intendens nobis gloriam, quod ex simplici affectu quo illam media efficacia concedat; cum gloria sit finis a nobis obtinendus. Non aliter ac pater familias qui desiderat filium doctum in theologia evadere et ex hoc desiderio ... mittit ... concedit, efficaciter vult talia media quia ipsa applicat; non eum ex affectu efficaci finis sed inefficaci: quia non est in eius potestate quod filius doctus evadat.

486 Miror in primis, P. Vazqz. uti hoc distinctione, et docere affectum gloriae non ee finem Dei sed hominis: cum ex ipse existimet, eum omnium finem in omnibus rebus suis ipsius gloriam ostendere Dei; consequenter doceret beatitudinem nostram ut Dei gloriosam posse ab ipso intendi. Sed quidquid de hoc sit, dimissa doctrina, ...

ñ exhauriri difficultas: nam ex hoc ñ sequeretur de eo quod effectus sit prope et se ipso sed de ea quae effectus remote sit, quatenus scilicet applicet omnia media intendenti possibilia, nam ñ ipse quod per filios suos tendat quis in finem suum, et hoc sit in alterius potestate. Quis enim nabit efficaciter velle sanctos assequi beatitudinem, et ad id facere quidquid potest, eo quod beatitudo ñ sit in eorum potestate sed ab alio, Deo, semper donanda sit? Similiter qui dignitatem aut officium ab alio impetrandum efficaciter desiderat, quod assequatur nullum ñ movet lapidem. Unde nemo dicetur non intendere illud efficaciter: quamvis sit apparet ex alio desiderium inefficax ut desiderantis beneficium etc. et nihil facientis ad illud impetrandum. Unde signum certum ñ est esse dicendum esse effectum quod exequitur effectus, sed quod movet et cogit ad media necessaria ad effectum: ex sine cognitione ñ sit in se, et nullam potestas et electio ad quid: hoc, adhuc ex differre admodo, ñ dabitur sine electione efficaci, quod creat merita et coercendi ñ sufficit potestas differen ad exhauriendam difficultatem.

§87 Praeterea quod attinet ad differendum, ut recte ne videbimus, hoc in cuius potestate ñ sit finis assequendus, quis ipse ñ posse velle seu sibi efficax circa illum; id tamen etiam verum erit quatenus ñ habeat in sua potestate media omnia, quibus infallibiliter eveniat effectus seu finis assequendus. Unde sic arguitur: quod finis est a me assequendus, ex eo efficaciter intendo illum, aut possum illum efficaciter intendere quia ponere possum omnia media necessaria ad effectum, et sub quibus esse ponentis; sed in potestate Dei sunt omnia media quibus infallibiliter eveniet effectus beatitudinis meae, ergo quod illum possit Deus efficaciter intendere, quamvis ñ sibi sed mihi illum intendat. Ex hinc patet evertitur exemplum a patrefamilias petitum: nam in eius potestate ñ est infalliter [illegible] tere [illegible] suos filios, et ad studium theologiae applicare; ex tamen hoc applicatio sit unum ex mediis necessariis ad finem intentum.

§88 Ex dictis infers plures qui putant velle efficax solum in Deo esse quod et se ipso sine concursu alterius voluntatis cadat effectus, quia voluntas effectus ipsos ... efficacem existentem.

Quo pro iacto coenti dicunt, q cy voltas, que in opere ip.
antecessu collaos mediorum n͡ computat glo exeuntes, quia caet elec
tiones mediorum, esse nec.: atque adeo stare posse electiones efficaces medio
rum absque ulla efficaci finis electione. Ipsi vero porro discrimen a
signant q̃ distinguunt voluntates efficaces creatas et increatas: nam ta
lis efficacia non connectatur cum effectu (qualiter apud ipsos connecti debet) efficax
dicitur, quae applicat media ipsi comparata, que ex natura rei causant
effectus; inefficax autem, que licet non applicat media, sed solum applicat illa
que ex natura rei effectus non causant, sed per accidens alliquando causant.
Unde et in exemplo allato voluntas patrisfamilias applicat
media que per se ad filii doctrinam assequendam, esset adhuc inefficax,
ut effectus eveniat, quia per accidens eveniet ex impeditate dicta.

§ 89 Nihilominus in re haec doctrina pro ipso
me falso constituitur ad divini liberi effectus ad extra. In suo quidem
sensu assequitur, non dari in Deo illas forte efficaces gloriae, non autem
efficaces remote, quod probo: nam ista esse remote, sub causa remota,
est que efficaciter causat primum impeditate producens effectus; sed voluntas
illa ante gloriae, quae admittunt ipsi PP. causat efficaciter electiones mediorum
efficaciter causantes gloriam: ergo voluntas illa est remote efficax, quod satis os
tendi erunt. Deinde quia ista esset potest effectus exeuntem,
tam inefficax, quod satisfaciet praesenti difficultati consistenti in eo quod ideo
specialis et efficax ratio a voluntate communi circa opera et prae
destinatos? Nihil quae vere id attingat, non explicari praesata doctrina
et discrimine. Est ergo insufficiens pro re praesenti.

§ 90 Maiori acumine RR. Complutenses ubi
sic distinguunt: quoties media amantur ut media propter unicum
finem, electio esse mediorum infert illam efficacem affectivam voluntatis finis:
quoties vero amantur sed propter se ipsa, sed ob alios fines, electio
esse aliquorum mediorum non supponit efficacem electionem unius finis, sed unius
duntaxat. Unde cum gratia et iustitia (que in se sunt bona, et ad
plures alios fines ducentes) non sunt amentur propter unicum finem, sed
propter se et propter alios fines: electio ipsorum efficax illorum

cū infert efficac. glā amore. Pro prioris intellig. ap. electi usq. esse.
qd. est medij amati, et nō possit sic ipso possit hunc amicy fu:
quo possit hunc finē abste et efficacit intendere. ipse ista cōa
qd. illa ē voluntas seu vtiā absta et efficit finis quæ sola fa
cit exhibere media sed in cū posito vtia finē, se sola fa
cit exhibere media ad hunc finē: ē enim ē ele, quo et
absta et effi finis: et possit ipsi deste et efficacit intendere
amati medij q. est medij amati possit amicy fin. Pro
vo lz possit ē sola ad efficac. elec. medium sufficiē ama. ele
esse quo quod pluris finē elec. esse cū infert ē efficac.
ossitides; et ita in cū sciens statim poterit elec. e
ffe medior. ad glā adsq. sciente vtiā efficac. esse.

691 Atenta quæ cognita et digna esse
qd. ad alt., cū tamen qd. ad vtiā. Quod at ostendo, sic probo.
Nam agimus in presenti de medio amato efficacit et ef-
fic. ē in qd. excedit explas. ista qd. si efficacia seu efficentia
medius efficacit amati, amabit etiā ipse finē, cū ama
ta efficacit gaudere in esse cū posito cū amari esse.
Agimus ergo de amore efficaci medij efficaces, sed nō et
efficaces. Sic supposito et procedendo cū eius fin. strat
adhuc doctrinæ pars defensionis manet. prior quæ si
ameti efficacit medij q. ē esse, tamen ipse nō debeat
voluntas ex ac. prioris; ly ad elec. hunc medij nō
infra explanando: quo illa voluntas amici finis non
est esse: sequitur de vtiæ efficaces ē detraxe ad elec.
mediorum efficacium; et Deus, quia illa volere priori, ipse
adhuc eligere, et cū eligere hoc medij quod sola li-
bere, licet ob illius finis, ex se detrahit Deus ad hoc me
dium, prior illa volere efficiē ē.

692 Nec secundum ē magis; prima
lo. qa. cū illis concedunt saltem hi tenentur, q. si Deus fu
det auxia efficacia ex vtiæ glā nam sciens voluntas esse.

cit^a glq q^e difulti sucuibere. Dico contra talr quant ess
pot fi^s e detrari volu^s ad eleo^s medij ab istoe finis
q. sed e prescisse volus finis, et sequi in orde ad eum
eleos, et n^o ab illo fine detraty? fil^s: go cij aere e
libero fit ob finis glq, fine etiq quo^s aliq fines sint, a
malitr efaciti. suadetr hoc soa: qt efacits amari
finis e detrare ad eleo^s medij efacit sed detrabi deq
ex illa itioe ad amandu^s mediu^s effe ad finis glq
go tuc tunc etiq si aliq fines adsint amatr effa
citer: si d^e dicatr: go etiq qdo e vnicq finis, n^o amatr effa
citi. suadetr: q^a stat bene q mediu^s sit possibr finis jet^q
si finis efacitr n^o ametr go ex eo^s mediu^s ametr possibl
vnicq fiq n^o sequitr fiq amari efacitr. Ita aliorum
responsioes et eo n^o placeant, ocasioe nihilomi^s
dant ad veriore^s doctriq aperiendu^s. [illegible]
[illegible]

893 Hinc facile solutr eorunde^s arg^m eo q^d st^a iste
doctriq. qdo eni^m hoc mediu^s amari possibr fiq finemq
vnicq, et eo adhuc fiq eo ipso amari efaciq. eto
sobo^s qua amare eo vnicq q^a n^o ito finis se sola
sed intrecta eloe quq libere promtr facit exhibere
media. Vnde et si^t media ponandu^s, n^o e ex eo pro
ris itioes solis, sed q^a volutas libere se detraerit ex illa
itioe ad ponenda media. Quare etia tunc denomatr
libera effe hoc e essens, q^a vlt jungitr cu^s alia
volte-caante libere posita; qualtr aut^s vocatr
esse a intra cognie. Interij innotescet ibisem distinem
q sufficiens iudicio ad discernendu^s itios effacq ab inefacq: quatr
sed cogit et detrat ad ponenda media quq indicat effacia sim
vt durante ea itioe, n^o possit intendens n^o eligere talla
media, fiq eo d^a sectio secunda, apparebit solutio
nostra.

§. 2.ª Proponitur solutio nostra.

494 Ut vero et firmum solvamus argumenta, quae adduximus pro parte adversa, in memoriam revocanda quae saepe monuimus et diximus de voluntate generali qua Deus erga homines vult salutem nostram; voluntatem seu volitionem eiusmodi non esse sufficientem, omnino inefficacem, sed semiefficacem, seu efficacem tamen salutis, non in se, sed solum ex parte Dei: quatenus Deus praedicta volitione vult efficaciter ex defectu salutis non referatur in ipsum tamquam in non praebentem quae necessaria sunt ad salutem. Quare sicut voluntas omnino efficax et absoluta quae infert media infallibilia ad eius assecutionem: ita haec voluntas generalis salutis, quia est ex parte Dei, non eo ipso infert media infallibilia ad finem intentum: finis enim intentus nostrae salutis, hanc habet a Deo est necessario dicit collationem mediorum, quibus voluntas re ipsa possit, et penes illam sit consentire vel non consentire.

495 Quod vero consentiat de facto, vel non consentiat, sed bene observans impediens est ad eius finem: quia non magis illum assequitur Deus, quando voluntas consentit, ac quando non consentit: eius semper verum sit, illud non deficere ex parte Dei. Sed rursus videtur hinc. Colligitur hinc 1º: sufficiens esse ad eundem finem quae medium sit efficax, vel sufficiens, certa est illa: nam efficax vel mediante illo est sufficiens ut dixi, sed efficacia vel sufficientia sumitur ex effectu vel mediante illo quo medium sit efficax, vel sufficiens, sufficiens est ad finem praedictum. Colligitur 2º: vocatione praedestinationis amati, vel spectat a Deo amati, posse Deum eligere tam gratiam efficacem quam inefficacem suadenti: quia voluntas medium in ordine ad finem illi tam invenitur in gratia efficaci quam inefficaci: sicut in utraque est ex aequali vi et sufficientia: ergo ex vi finis amati indifferens manet Deus ad gratiam efficacem vel inefficacem: consequenter potest tam eligere pro una quam alia.

496 Nec valet reponere gratiam sufficientem esse medium magis utile ad eius finem: quia eius sub illa non consentiat voluntas cognoscens clare, defectum illius non provenire ex parte Dei, sed ex parte voluntatis: eius tam re ipsa dederit Deus quae necessaria erant ut consentiret.

Non, inq, valet 1o: qa ad hoc ex sadis deinde e, posse inter duo media eligi q minus utile e dignius utile sit: uno quod de creata volte afferunt semp dere eligere utilis, volti ding optione dant ad utrunque. Unde dato q n esse q gra suffing sit magis utilis ad fine ppriu, n ppterea eligi a Deo n pote nisi ex illius amore gra effi, quae utilis e. 2o: qa flis e, gra q suffients ee magis utilis q no e: qa utilitas sumitur ex virtute q het; nec eo ipso q voltas heat ex Deo virtus, n pe glo deficere ex pte Dei; q tanta e virtus in gra efficaci q in sufficienti: go q tanta utilitas. Preterea q si hoc vere gra efficacis salvatis clarum erit n deficere glo ex pte Dei: sit quae nequit ex pte Dei deficere quin absolute deficiat.

497 Ecce ig doctrina nra: negamus posse in Deo volte absolute efficac circa merita hoies quae q dne ... ex eo ass. grecitati uneritalis ex eorum exa: et hoc de ex alio ... q capite adstruatur pendens a scia media talis meritory sub his q illis auxiliis s offerantur. Quamvis negemus q libenter admittimus posse in Deo volte aliq absolute efficac s ut distinguitur ab inefficaci, quae absolute deficienti ... dicto n 493. Ista aut voltas effic si trett ad glo, Dei detrahit ad danda ne ipsa media quae infalter causabunt glo: tota eni efficacia ei ad ... detrahis seu dedus talis mediorum reducitur aps nis. Quod si voltas aliq Dei ad glo trett eta ... so ad Dei ad danda auxia ... ne ipsa genes volte sit salvari q n eo genes Dei hec voltas n dicetur absolute effi. s effi pte ex Dei: habito q ... fine, alii inefficaci absolute respectu glo ut q se: q alii efficaci ex glo nempe ... a Deo, et in orde ad illius n coget Dei ad danda auxia q detrahe sufficientia q, efficacia detrahe s hec q illa: qa finis iste ex utrisq infalter obtinebit. Tranis volte ... Dei eiu absolute vult ... posteriori ... q ... deesse ... ipsius ... mesis.

898 Ad argum[en]ta posita n. 897. Distinguo maiorem: quod sit esse
ellecto medii efficacis quin concedat esse intentio finis alicuius, do maiorem; finis
ostensi qui causat, nego maiorem: et consequentia deinde minore nego etiam consequentiam. Ad di-
cta n. citato. Itaque illos esse medii efficacis per causam a malignitate illius:
quod idem medium esse est utile ad plures fines; non tamen requirit ad
sui esse quod sit omnes illos: quod ut exerat sufficit ei una causa, ac proinde
una intentio. Cuius doctrinae ad rem praesentem applicando, auxilium seu cogi-
tatio quae re ipsa est esse sine gloria, dicitur veluti finis causa, alius gloria
quae est ex parte Dei quatenus hoc proveniret efficaciter quia finis intentus erat:
nequit dari ex cogitatione, et verum non est, gloria non deficere ex parte
Dei, ut re ipsa deficiat: et alius gloria re ipsa afficiatur, quia non causat
se sola sed dependenter a voluntate.

899 Dices de auxilio seu cogitatione causante dicitur
effectus finis: dicitur minus de ipsa cogitatione causata dependente. Itaque
exercitatio huius cogitationis a dicto causa seu intentione per ordinem, et effectus
efficaciter: l., sola a voluntate gloria, pro ut a Deo, l., a voluntate gloria abstracta;
non est tamen necessarium ut ab utroque ordinata, ut ad utrumque finis deter-
minatur, cum sufficiat altera. Sit exemplum: sumens pharma-
cum ut caput lenem, quod tamen stomacho aliquem intimum afferat
quis autem eo ipso dicat sumptum pharmaci ordinatum a voluntate in-
tendente dolorem stomachi? Nullus certe, quia medium non semper ordinatur
a fine quem causat. quare a parte stare poterit quod cogitatio
sancta re ipsa deserviens et causans gloriam sine
ablatione ipsius in se non causet effectum.

900 Ad tertium confirmationis, distinguo consequens: quod
multi efficaces quod medium causet finis efficaciter intentum, concedo; aliud, nego
...dictum tantum ex dictis. Finis efficaciter intentus est gloria pro ut abso-
lute quae sine dependentia ... non posse non amari efficaciter a Deo, si det vel
cogitationem sufficientem vel efficacem; non tamen necessarium est quod amet Deus efficaciter
alium finem, ad quem deserviret etiam de facto, gloriam nempe absolute spectatam.
Instabis: quod gratia esse re ipsa deserviret ad gloriam pro ut a Deo, non
possunt non concedere in Deo voluntatem esse illius finis, videtur deservit re ipsa

ad qlq obiectu consequendu quo etia quod ad hunc finem debet conferre in de
effic ētio. Probat tamen hoc argum: nam spectat natura praecedere
oes ētioes ad quas efficaces sunt, ad quos re ipsa conducit jux-
ta eos exhibitum, q illi e. Non igitur mares existit: quod n ideo datt
in Deo voltas effic illi finis, qua re ipsa conducit ad illi gra
effic; sed qua cu ex multis fine posset dari ea cognitas, libere
illas hunc solu finem conferent. Patet hinc ad reliqua confirmatam
ipsius, imo et ad 4q alias dictas.

901 Ad 3q Confirmatioi resp dicendo totum
qua nos n curamus (id bene observa) an cu ētioe proxime
inefficaci stet alias medium effic; sed dato repugnari ētioes effic
et ad efficax aliquas, eq hic admittimus nos cu explato sum
si ētioes generali quaq considerare velimus ut e ētio ineffic ste se de
et in se, repetamq dicta n 446 sufficiente defuisse agnari
deserens, q adesse inter illi et volitg. Xa q adeo nunc, q sed
permisse speciales n detrant illi ad effic deloss, ut illi suadeant,
et ad illi inclinent: solum ētio ineff ale de se, ut n detrat
volte dum ad aliquas efficacem medium, aliquatamen et inclinat
ad illq: atq adeo sicut in 1o cu pe voltas detrare illi rursus
ad effic deloss, ad quas n cogunt, sed inclinant permisse speciales
ita in 2o cu pe voltas dima libere detrare se ad aliquas
efficax, ad q n cogit, nec detrat ētio qla de se.

902 Ad 4q Confirmatoem resp dispositive mares
ex eadem ore qualis inducenti natura detrudos effic, non
posse inaequales consurgere, quia mares, n inducenti natura
detrudos ore mares: et confirmatur deinde mire no coas omnes
voltas quatenus cau se ipsa detrati effic respi ispat, illa in-
variata, dari mares effic; si vero ex se gerat effic va-
ge, n hunc distrate aut illi bene posse inaequales se
effic, ut cau aequalis sit. cuj pe voltas qla sunt a Deo
ipsi detret ad media cu qui posset hoc subsidiarium; et siq
potestas tum sit in auxilio efficaci q insufficienti, sit ētio illi

glam. ẜ ab Deo, ee indifferentes ad ipsas eorum effectus seu auxilio-
rum: ac proinde posse voluntatem suam pro suo arbitrio alterum
eorum eligere. ẜ 3.a an in hac opinione detur Dei speciali
voluntas circa praedestinatos.

ẜ 3.a An in hac opinione detur Dei specialis voluntas circa Praedestinos?

903 Attinet titulus specialis aliquid difficultatis quae
oppugnari solet potestas electionis efficacis ad gloriam post praevisa ab
solute merita: eorum per hanc facit Deus quae ea facienda per hoc
non est speciali beneficio his qui salvantur: ac proinde est voluntas
aliquis, qua specialiter conduxit ut Deus gloria beati praeferret, quam aliis
recurrendo, verum ut ita inveniatur specialis voluntas circa
praedestinatos qua Deus sit illorum specialis benefactor in ordine ad
magnitudinem. Quo supposito ex in hac opinione non admittatur
in Deo circa gloriam praedestinatorum aliqua voluntas efficax, quae praecedit
merita ipsorum admittenda videtur namque specialis aliqua
voluntas, licet quae ut inefficax, sit tamen distincta a voluntate illa
generali et inefficaci qua vult Deus salutem omnium hominum. Circa ad
hanc difficultatem sufficienter me explicaverim desuper et pro illa
opinione instituendum argumenta quae maneat dicto a n.
411. Nunc autem fere placuit dicta stabilire.

904 Non est mens in hac opinione
asserere aliis peccantibus inesse circa gloriam, ut Deus specialiter
det media praedestinatis eos specialiter diligat, et discernat
a reprobis. Explicatur sed et suadetur assertum hoc: etiam danda
media specialia sufficit voluntas illa generalis salutis omnium posita
a Deo. Constat hoc ex dictis supra loco citato, et n. 613. Et
inde ipsa non est electio seu voluntas conferendi specialia auxilia
per Deum praedestinatos magis diligere, ee cum illorum specialis
beneficii, et illos discernere a reprobis ignorantis nomine in Deo

peculiaris aliq. effr. circa qlq. potestatum edq. inefficacia
bona e. si offert assensus q. ad est spes. suadere itaque
singulatim. Et in sto amare, et hemq. ex Ate e. ve
de bonq. alicui go amare specialiter erit speciale bonq.
illi velle, siquidem si bonq. illud speciale detr. ex complacentia
fine. sed Deq. in volre conferendi auxiq. q. de se e. insufficiens
in aliq., vult potestatis speciale bonq.: et ipe velle ex
complacentia ipsorq.: go specialiter amabit illos qq. volq. p-
dictq.

905 Quod aut. Deq. qq. predictq. volq. speciale bo
nq. amet licet qd. aestimao et valor boni simul
ex Ate ipsius venditionis, n. ex eq. entitate p-
ca: nq. si esurienti ubi nulla e. copia ciborq.,
my eroges, nil es. prodest, secq. si pane appones. si
auxiq. iq. qd. de se dispersq. e. potestati, et in entitate sit
remotq. et sufficiens, e. longe illi utilq.: et ex alia pte
cognoscetr adeo hec specialitas: go qq. volq. predictq. da
Deq. potestatis aliqd speciale: et coeur eos specialiter diligit.
Quod aut. illud speciale bonq. dare Deq. posit ex complacentia
ipsius potestatis suadetr. q. et dixi a n. citato, a fine
n. debiti Deq. ad dandq. debitq. sufficiens auxiq., aut
dandq. debitq. effi: go si e. ex complacentia potestatis debetr. pro
libito ad collacq. efficacis pot. q. sufficientq. speciale circa ipsos
exercebit benevolentiam, sed ipe eligere qt libere hoc potq.
q. illud ex complacentia ipsius potestatis eq. ad hanc eligq. fa-
ciendq. indifferens maneat roe finis et mores eq. potestate

906 Nec deest exemplq. expliq. q. doctrina
ista explett. Decernq. ergo adire Matritq. et ad il-
complacentiam equq. potq. offerunt Petrq. et Joannes, et uterq.
eque bonq. e. et eodq. pretio locandq. Dixi meo: uto
finis indifferens maneo ad utrumq.: petrq. lz. numer-
by idq. e.; tamen et Joanni indigenti succurram

ex affa illi benefaciendi, eiusque illius potius quam alterius gducis.
Quis go nabit affm istm specialem amoris ee gra dominus.
Sic go sibi ascendere potest Deus amans salutem omnium
gr e ex se: sed ex vi huius affs equaliter respicit oes hoes: et deinde
indifferens movet ad dandum auxilium effx aut sufficiens, qd singulorum
Deus gbt omnium; qd tamen videt effx auxilium magis utile ee
Petro, ex gplacentia et amore illius dat effx, potens dare sufficiens.
go peculiare benevolentia exerceret tunc Deus gra Petri.

907 Constat hinc 1°: non omnes ista posse Deus
sed posteriora alia ex speciali beneficio Predestinationis, non impossibile
sit et maxime eo quod aliquid sit ipsa speciale dicatur, sed sic e
scripsisse; cui daret illud speciale, cognoscens eius specialiter, et movet
deinde ex gplacentia ipsius Predestinationis ut eo explicui. Constat
2°: ex vi eius vel non discerni Predestinatos a reprobis: qd ex vi
illius Predestinationis habent non se moraliter, sed sit aliquid inevitabiliter
neque eis vita eterna; sed hoc ipso determinandi a reprobis
Deus non se moraliter: qd non habent cum de fortuitu auxilium effx
quasi Deus visis eventibus gditionatis auxilium dedisset effx; sed sic here
illo dixi, ex opposita rone. Constat 3°: non sufficiens ee ad hunc
amorem specialem, si det id auxilium eis quos gsensura e voluntas:
cum eiusmodi auxilia etiam reprobi habeant: sed necesse e ut det
id auxilium, quod gditionate gsensus e influxurum in actu efficaci
neque. Id amplius gstabit dicendis de effectibus Predestinationis inter
dat sermo.

908 Obiicies tamen 1° gtra hoc asserens: quod a-
mor ille specialis tendit in gram illius efficacem ut effx e quod
se in gra efficaci, quia effx e. Probatur 1°: sed eo sufficit movere
Deus, quod non admittit hec opinio. Probatur 2°: non malevolus sed sola
efficacia: atque adeo Deus ex vi gditionatis gratia non erit sub bene-
ficio speciali, gtra gmunem dicta. Neg amorem illum specialem
tendere in gram efficacem ut effx e, et coaliter in effectum
eius, tanquam in vel motivum ad gducendum entitatis auxilii

in vo tam in alijs decretis et detratis: adq adeo nulla
est tota differentia de effice ut omnino admittit. Explicatur
responsio. Sic itaque amantis efficacis ex vi huius voluntate
producitur ex vi illius; sed aut est maliter entitas huiusque
re ipsa efficacis: coincidit cum omnino obiecta decretis efficacibus
et detratis ex vi talis voluntatis est haec eadem entitas.

909 Sed si roges: quare Deus hanc entitatem
detratis voluit cum posset velle aliquid? Certe ad ipsa ro non
fuit bonitas extra seu caritas specata cum entitate materiali
quia haec omnino est illi cum sufficientia, et forsam haec plus
habet motivi allectivum ad se. Fuit ergo specialitas illa cog-
nita, scilicet efficientia determinata quae denominat efficacis, qua
apposita est entitas illa. Quia ergo entitas haec cum illa denomina-
tione non est, ideo specialiter diligens Deus eo tendit hanc en-
titatem quae specialis est. Unde si id quod talis Deus amatis efficacis
seu decernit ut sit, est entitas maliter; non tamen qua-
re decernit ut exat est efficacia quae habet ea entitas a
Deo determinato. Ecce fundamentum responsionis, quae amplius
firmabitur in solvendis inferius obiectionibus sequentibus.

910 Obijes 1° Ipsi quae omnino, Sale 2°
Deus efficacia gratiae ut supremus est ero movens ut amb-
bitu efficacis entitas maliter quae est ipsa efficacia amatis
efficacis et coincidit efficacis simul. Ita sed contra me re-
spondente si hac opinione eadem fere argumenta quae dissolvi
fecit in 896 contra P. Henrici; illud etiam contra me ad-
ducit Deus disputatione sequente re, de se decreta. Illud aut
argumento et axiomatis sic placet vere si ab huius
opinionis dissequo ita quae intrans: possetque sola sed illud tale sit iam
in eo ordine in quo ponitur aliud, non intrans; sed non sit, transeat in-
intrans sollicitudo sequo. Deus efficacia gratiae determinata seu supposita, est non mo-
vens Deo intrans, non supposita non intrans et caetera.

911 Itaque praeterea non motens est cum in suo genere

bere se movere ad operandum aliquid entitatis quem moveant et
sperati ipsa, hoc enim est ipsum agere: unde id in hoc exemplo
volo tibi sanitatem ex complacentia bonitatis tuae: tua bonitas est ratio
movens quia alias sanitatem tibi non vellem; nec tamen efficaciter
volo bonitatem, quia ob illam efficaciter vellem salutem. Sicut sit etiam
in nostro q movet Deum ad eligendum hanc entitatem aux[ilii]
non est efficacia absoluta quia haec non est sed intenditur inefficaciter;
movet etiam efficacia determinata quae eo modo suo est, ad operan-
dum id q non est pura entitas mala; adeoque amata efficaciter
haec entitate, ut eo imbuens sit efficacia determinata, haec
tamen efficaciter non amatur. Unde Deus, ut speciatim volens vellet
efficaciter ut ipsum habeat id q speciale est, non tamen vult efficaciter
ut id habeat sit speciale: quia independens ab eo decreto
auxilium illud est iam speciale.

912 Opponebis denique instando adhuc: vo-
luntas dandi has cogitationes efficaces non potest esse specialis: siquidem re-
probis etiam largitur Deus has cogitationes; ergo quia talis volens
non est Dei specialis beneficium praedestinatis. Praeveniendum est iam hoc ob-
iectio ex num. 907 fine. Et ad ipsum ingeram retorquendo arg.
quia qua praedestinatos non sit in Deo volens dandi gratiam quae
futura est efficax seu congrua, sed quae praecisa est determinate coniungenda
cum aliis mediis et dande eis ipsa gloria. Unde et sententia
de cogitatione illa non sit specialis in ordine ad gloriam nec praeter
quatenus habet efficax seu congrua, est tamen specialis quatenus conectitur cum
vita aeterna, quae habet cogitatio data reprobo, et sic efficax ad
[illegible] sit. Data quaeque solutio sed q ni fallor urgentius
efficaciter.

913 Sic igitur argutor: specialitas harum cogi-
tationum efficacium [illegible] ad voluntatem efficacem dandi illam praedestinato:
siquidem specialitas harum cogitationum in ipsa est independenter a tali
volunte et decreto, ut iam ante diximus, et non ita
ratio ipse: sed antecedenter et independenter a voluntate efficaci dandi
has cogitationes efficaces non datur in ipsa specialitatis aliqua gratia gloriam,

que non datur includit alia cogitatio efficax data reprobis.

Ad confirmationem: quia 1a gratia efficax data potestate non habet quod gloria eius specialis,

quod illi cedit hac reprobo, quae propterea nulla erit. Probo minorem:

si aliquam haberet, illa maxime esset cum praedestinatione connexa cum voluntate dan-

dandi alias media et dandi eis ipsam gloriam; sed hanc specialitatem non

habet, aut si habet, illa sufficit quaecumque alia cogitatio efficax data re-

probis. Quod sic probo minorem, quia ad hoc posset esse in primis propterea co-

gitatio non habet specialitatem ex eo quod sint entitates solae, nec etiam quod

sint efficaces a se desumptae, ut docent ipsa ratio.

917 Nec infertur illa habet esse ab aeterno de

salute omnium: nam cum esse huius ab indifferenti maneat Deus ad

dandum vel ipsam gloriam: posset non fieri ipso actu nullum hoc sal-

vari vel ipsa. Non ergo propterea talis indifferentia sufficit dare

ad illam specialitatem, nec ad eius praestationem. Deinde cum ante ad

voluntatem dandi has cogitationes efficaces nullum aliud sit ab aeterno,

vel cum cogitatio praedicta sit operativa, influxura sit vel

sit in gloriam, potius quam non influxura; sequitur 1o: non adesse talis

cogitationis specialitatem quam gloria quae cedit illi gratia respectu: ne-

que consequens Deus non fore sit specialis benefactor quam potestatem

voluntatem dandi illis has cogitationes efficaces. Sequitur 2o: verum esse quod

potest meritis spectandum: neque sic de sola cogitatione efficaci verum

est enim quod sit conjungatur cum praescientia finali, si maneat

cum cogitatione futura esse ab aeterno infusa certo, conjungitur

cum gloria; sed habet veritatem in conjunctione ordinata cum gloria adest

etiam circumcirca cogitationes efficaces datas reprobis, ut videri necesse

est in ordine ad gloriam non est specialitas in hac cogitatione efficaci

data potestatis, quae non sit aequaliter in aliis efficacibus

quae dantur reprobis.

919 Explicatur res huius exemplis. Ut Deus sit sic

specialis benefactor potestatis in voluntate dandi illis has cogi-

tationes efficaces, praeterea debet in illa esse efficacia quam habet

ex se, connexa etiam quod habet cum aliis mediis potestatis,

et dandi eis gloriam; ut autem praedicatae cogitationes adsint exemplis

speciali, agnam narrabet aliqd aug voe cogitae edq
ut hensi opq ui gmaza de se eq illis mediis et fine, eq
ipsis vitalonq gmeclati: nq alitr qqd verifetr de is-
ta cogitae in orde ad glq pdestinatorq, verifabitr e-
qualiter de alia quavis cogitae effiei data vesptis.
illud aut speciale, q agnam bet, ni pe ee geradisseteo sola
tis oiq ob qdq dietq: nec aliq afiis dinq effx aut in
effx glq pdestinatorq, qui hos nd alq q eq cogitos et alia
media specialiter ordiet: nq oppsto hqe qmid ut defenderet
aP varqq, ni admentit in Deo eos speciales afq anter ad
volitq dandi ly cogitos effacs, de q loquimar hic in hac
opioe ni erit Deq fr specialis beneficq pdestinatis in elar
gitioe gratiarq effacq, que in illis st effx pdestinq.

916 Fateor ingenue q nata vecurfu
ad afq ee prefacc et speciale gra glq pdestinatorq, quis
ordelet specialis ad fir glq seris gratiarq effacq a fa
Vsf ad gstima, ni occurrit melior forma alia pde
te difficultas q que desumi pe a fcia dina media tuta
ad ly dinas liberos gbq post itqe genuls salutis gay
hoq detrat Deq ex gfracea dei vq gras afireandq
mertis et pleneraa finali, ob que dande decerneret
effaces dare glq illi. Nq fut ex pde dotis hung mel
excogitati voluisse ab ipsa fr proadi in circumstiq
hes aut illis adq ni trett fcia dina meae. Sic etq
in ipso Deo ga ts firmos liberos hendos ab ipso ga gras effacs, ft
feliciq finale et glq Pri, fr sel qperit spedictq gerale itaq, a
mitenda etq videri fcia media ad eos ly trahe.

917 Sigo pole admitaq in Deo ly illq fcia
media anti ad ae volite dandi auxea effacia: fr ad hoc
velent saluls efaciis dq ex me e, ex hoc ipso afa ad ci
ar et libere moueret ad dandq Pri, dio e the de alqi ex
gfracea ipsorq gras facturas fcia eu pleneraa finali e de-
creto efaci dandi illis glq obtinenta gstiqsa: fr inq hinc

ex fine mere pote admittas in Deo, deinde etiam das doctrinae de solutis et impiate, enervantis hoc ipsum factum: ita ante adducendi haec cognitione efficax est ponendum Deum in quo cognitione efficax et media conditionata quae re ipsa influxerint est in quo, quae sibi media et speciatim ponendum in aliis cognitionibus efficacis quae dantur respectu. Hoc de pote quo ad factum. §. 5.a de electione ad gloriam quae de facto ponenda est in Deo praestante.

§. 5.a De electione ad gloriam quae de facto ponenda est in Deo praestante.

918 A factibili ad factum procedimus in hac disputatione, cum scopus erit determinare electionem ad gloriam quae ex quibus quae in Deo ante et post merita praevisa dicimus posse, praeferenda est aliis. Hoc autem ex scriptura, Sanctis Patribus, et theologicis dirimendum erit: quae inter ea quae variis modis fieri possunt, nihil revelatio accedat, aut bona theologia nihil tuto definiri potest. Videamus quae momenta quae a sacra scriptura desumunt pro utraque extrema, ut ex ipsis, et ex aliis quae ex Patribus desumuntur melius iudicetur de sententiis mediis quae a utrisque sunt inventae. §. 1.a allegatur scriptura pro utraque extreme dissidentium opinione.

§. 1.a Allegatur Scriptura pro utraque extreme dissidentium opinione.

919 Pro utraque extreme dissidentes, sicut Patres Suarez et Vazquez, afferant illi ut ordinem ponendum in Deo esse ante praevisa eorum merita electionem aliquam et efficacem ad gloriam ut coronam, nituntur ipse variis scripturae testimoniis ductis, quae indicant nullam electionem ad gloriam non fieri nisi post praevisa merita. Testimonia autem quae adducunt haec sunt. Venite benedicti patris mei possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi, esurivi enim, et alias

tis mihi manducare ex Matt 25 ubi bona opera dicuntur esse causa cur possideant regnum, sed cur eis paratum sit. Sed quod vires carere videtur ex antithesi verborum sequentium in quibus reprobi mittuntur in ignem aeternum qui paratus est diabolo. nam sicut ignis aeternus non est paratus nisi ex praevisione demeritorum ergo similiter caeleste regnum non est paratum nisi post aut ex meritis praevisis. Illud etiam illud 1a ad Cor 2 oculus non vidit etc que praeparavit Deus diligentibus se. Id est praeparare diligentibus, ide sonat ac praeparare qui diligunt.

920 Adducitur praeterea illud Jacobi cap 2 nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide, et heredes regni, quod repromisit diligentibus se. Id est si Deus divites elegit, utique ut praevisos divites in fide qualiter et elegit pauperes praevisos pauperes. Addit deinde Lessius textum de praevisione secundum illud ad Rom 11 videte ergo bonitatem et severitatem Dei: in eos quidem qui ceciderunt severitatem, in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate: alioquin et tu excideris, sed et illi si non permanserint in incredulitate, inferentibus. tum illud Apoc 3 tene quod habes ut nemo accipiat coronam tuam. tum illud D. Petri Epistola 2 cap 1 quapropter fratres, magis satagite ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis: ergo Christus Dominus et Apostolus sunt magis Dei severitatem ostendunt post casum: ita et beneficentiam bonitatem ostendunt post aliorum perseverantiam; alioquin ab illa bonitate excidere non possent. Si ante merita perseverandi aut tenendi quod habent bonum ut aiebat Joannes fuissent a Deo efficaciter electi. Sed quod apprime videtur Petrus non inutiliter exhortaretur ad bona opera si vocatio et electio ante ipsa facta certae et efficaces forent.

921 Reddunt prudentes opinionem nostram testimonia haec sed non certam aut saltem certiorem alia ut est facile ostendere: nam ex illo Matt textu ad summum convincitur, quod sicut ab aeterno paratum est supplicium iustis ex praevisione meritorum, ita ab aeterno paratum est supplicium ex praevisione culpae. Hoc autem non negant Patres ponentes in Deo electionem efficacem ad gloriam ante praevisa merita.

nq plures eorum post hanc electionem seu etiam promerent aliam veritatem volunt dando gloriam post merita praevisa: quae voluntas separat gloriam ex meritis ab aeterno: quod quidem non in tempore fuit ab aeterno decernitur eo modo quo fuit in tempore. nec quod tamen ista voluntas separans hominem ex vitiis orti et volita est per etiam et electionem ante merita praestatorum, admittenda sit vel in eadem opinione vel alia possunt reservatam, aut recurrentem reprobi et caelorum regno a quo creati voluntas separans suppositum ob demerita eorum praevisa: nq in ostendendis charitate ante ipsa, et ipsa sua divinaque se habet Deus: atque adeo non est quod deus alios possunt efficere praestitit ad gloriam alios possunt reprobare: cum sufficiat quod per illum non praecipue se negat illos.

922 Deinde testimonia ex Jacobo non magis urget quod in illis eligi[?] de electione exequenti, quae supponit vita et comperare dicebamus. 2º. quod ne eligi de electione ad fidem illa et sit fit, Deus elegisse pauperes et sint divites in fide, offerendo hanc electionem pauperes divitibus saeculi. Imo intrinseco hoc maxime patet intento Jacobi nq arguebat contra acceptionem personarum afferendo in exemplo electionem Dei notam tunc omnibus gentibus: et ideo sensus verborum suorum iste est: Deus elegit efficere ad suam fidem, ac facit in heredes regni pauperes relictis divitibus: ergo non sunt cur divites pauperibus praeferantur. Unde eligi pauperes non est eligi in pauperes, sed ad divitias fidei: ex quo nihil quidquam contra sententiam afferitur.

923 Alia testimonia adducta a Plesio probant gloriam non dari nisi per supposita merita et nullum natum quod autem moneat Apostolus quod in instituta sperant electi nihil obest cum etiam supposita praescientia maneat potestas peccandi et non operandi bene. Ad ultimum dico nullum esse Patrum qui hanc electionem ad gloriam elexerit post, ad gloriam, post

ad fidem quare Dominus Jesus petendo bona opera ut electio illa
fiat certa, [illegible] vide ut manifestum [illegible] bona opera [illegible]
et si de electione ad gloriam [illegible] illam obligamus, possit obligare
illum de electione ad gloriam omnibus quod bona opera se nobis [illegible]
aliis nota fieri. Et tamen [illegible] illum [illegible] per
bona opera vestra [illegible] aliis [illegible]
assequi [illegible], reddamini certi de vestra salute [illegible]
[illegible] intempore Eucumeny in Cathena Graecorum [illegible]
Beda et Cartusianus [illegible] de elec-
tione ad gloriam ut pendente in [illegible] meritis
quae [illegible] statulas ad [illegible]
[illegible] nare in Deo electionem ante merita,
ut patet a fortiori.

924. Veniamus [illegible] ad [illegible]
a quo [illegible] patet S. [illegible]
est illud Pauli ad Rom. 9: cum nondum nati fuissent aut aliquid bo-
ni egissent aut mali (ut secundum electionem propositum Dei maneret) non
ex operibus sed ex vocante dictum est ei, quod maior serviet mi-
nori, sicut scriptum est, Jacob dilexi Esau autem odio habui. Ubi
agere videtur [illegible] Esau [illegible]
[illegible], et [illegible] merita:
2 desumitur ex illo Lucae cap. 12 nolite timere pusillus
grex quia complacuit patri vestro dare vobis regnum. Ubi
verbum complacuit [illegible] beatitudinis
gratuitae [illegible] merita ante.

925. 3 desumitur ex illo Act. cap. 13. Credi-
derunt quotquot praeordinati erant in vitam aeternam, [illegible] quot
quot [illegible] erant, ut explicat [illegible]
nec sermo [illegible] de [illegible]
quot quot [illegible]
credidissent [illegible]

Verisimile e q Deg. ?ordiat. n̄ generi ?electos nec eleg. ad gl.
? volū dandi g?. ?gru ad credendu, erit q ?
?ores crediderunt, q̄ a Deo ordinati fuerunt in acty ?
media volte vocandi congrue ad fidē; dicit nam̄ ?
hec e vita eterna, ut cognoscant te verū Deu, et quē misisti
Jesum Xptu. Hec opportune adducit P. Salmeron qui cū ali?
censet h? ?ordinat. n̄ ee referendu ad Deu ? ad hoc ?
seu credentes. Sensus q ergo ipsi annuente S. Jaspare sancto
erit, ?oes, qui ? Deo destinati vite eterne ?q de illa cum
bant crediderunt.

930 Ad ?tu tex. satis erit dicere, q licet ? ? volu
dine sit permittens voltas ga ?, n̄ tamen bene ee ne
cessario electos ad gl. ? etiā hac n̄ data, ee? in Deo
permittens illi voltas gratuita et liberalis, e? ? data n̄
? data, voltas ? conferendi gra?, que in sui ordinato ?
e ?iuncta cu ?ueniam finali et beatue. Vide dicta a n.
912. Ad ?tiu tex. satis ? dices in verbis illis ?
electos intelli electos ad gl. finalē. ? n̄ ? ad ?ueniam ?
ad gra? que ? ordinaliter iuncta cu ?ueniam ? ?
pra diceb? ? hac ope ? ? ? deferentis ?
tatu a ?. Sensus ?o erit, ?ter electos tali volte breviā
?s ? dies illi, ut de ? ?ungat illa gra cu ?ueniā fina
li. Deinde illo ?ter electos explanare ?e ? ?, ? ?
que erit h?; breviandi ? dies illi n̄ ?ter electos ? q electi
? ? ?ter eos qui de ? electi ?, qui aliter n̄ salvarent.
Sed ipsi explanare ?e in sa ?, in q Deus amore amici?
vult gl. efficaci: ?q de hac volte bene ? diceret
?ter electos sunt illi Dei; quin tamen ? ?ter electos
?, quasi electi fuerit ? moventis ? ? ? e, amor
eoru qui electi ?. ? ergo ?te ?unc ex his textiō?
?ppe efficacia ? et suffragia ? ? ?ae.

§ 2ª Suffragia PP. pro utraque opinione.

931 Gonati utrique extreme dissidentes oppositae sententiae authores suis sibi adscribere Aug. et discipulum eius Prosperum, qui eorum mentem enucleanda industrie satis laborarunt utrique; et inter eos erudite et docte P. Arrubal disp. 72 cap. 6. Adducam nihilominus clariora Augustini testimonia quae pro se afferunt sequaces eorum. Primum est ex lib. de correp. et gra. cap. 7 ubi postquam de praedestinatis dixerat Aug. electos fuisse gratis, addit: electi autem sunt ad regnandum cum Christo. Et paulo post: illos ergo elegit ad capessendum regnum suum. Quae verba ista ad regnandum cum Christo et ad regnum suum sonant apte beatitudinem: ergo juxta Aug. praedestinati non ob merita praevisa gratis et absque intuitu meritorum absolute electi fuerunt ad beatitudinem. Et ne praedicta verba ad gloriam [illegible] tamen ad regnum Christi detorqueantur, adducitur locus [illegible] Aug. [illegible] contra [illegible] accepta [illegible] cap. 12 ubi praescientiam a regno et gloria disserit in haec verba: nunc non sumus in regno Dei [illegible] tale dati [illegible] ipsa donetur. Ecce gloria a regno distinguitur.

932 Ad haec fundamentum [illegible] verum [illegible] et praescientiam [illegible] regnum Christi elegit tamen ad [illegible] quae praescientiam [illegible] est, et intelligitur elegit ad regnum Dei et [illegible] vocatos efficaciter ad [illegible] gloriam, vocavit bene [illegible] seu ordinatos ad vitam aeternam: [illegible] habent praescientiam, qua ad vitam aeternam specialiter manent ordinati: unde [illegible] vocari [illegible] electi [illegible] intentionaliter. Et ne sic [illegible] gratis [illegible] tur acceptum, illud [illegible] dato Aug. [illegible] lib. cap. 6 ubi adducto textu illo Actor. 13: crediderunt quotquot erant ordinati in vitam aeternam: sic inquit: quis potuit ordinari in vitam aeternam nisi praescientiae dono? [illegible] qui praescientiam [illegible] infra haec salvus erit, quia salute nisi aeterna ergo [illegible] Aug.

et praeveniens ordinanti sancti in aliquo alio dicitur a prae
stita sed in vero esse quo in hanc praestandi praeve
veniens: sequitur praestare idest esse aptum ordinare quo sic or
dinati et praestandi per virtutem electi in vero esse: et
ergo eligi virtualiter ad eligi per ut ? eligendum a
eligi sit est eligi in rex cui quam dominium est ?: et ideo
electus est rex Romanorum dicitur eligi ad imperium, et sic prae
veniens dominium est vario beatus: quo ad hanc per virtute
electi qui efficaciter ordinantur aut eligentur ad praevenien
tiam.

933. Advenientis praeveniendo incidenter verba
Aug. cap. 14 de correctione et gratia quae sanctus vulgariter
per destruendum praesertim, ea nam per: volenti salutem fa
cere nullus hominum resistit arbitrio: sic enim velle (et nol)
le in volentis aut nolentis est potestate ut divinam volunt(atem)
non impediat. Ex quibus sic l. arguendo PP. Dicunt et (Fran)
et ex illis M. Gonzalez Dominicanus. Voluntas haec sal
vandi est circa beatus, infallibiliter est gratuita et cui non
posset resisti ab humano arbitrio quo est efficax: Dei praevenien(tia)
dari a Deo ex vi efficaciae gratiae, quae datur ex proposito:
quo ante voluntatem dandi praevenientiam praecedit in Deo volunt(as)
aliqua praeveniens quae non per se est nisi actu gratiae. Probatur
ex Aug. de dono perseverantiae cap. 13 ubi cum dixisset non
orabatur est enim omni ut ista dei praevenientia, non aliis
cum respondisset cum non dari, quod eum ex numero praede
stinatorum, addit, patent hoc Deo, sicut clamant, non erant
ex eis, quia non erant secundum propositum vocati. Eadem fere re
petit ipse cap. 8.

934. Pleniorem praesentiorem hanc adhuc enim verit
se, atque [illegible] ostendere, Deus non posse hominis voluntas sibi subdere,
ut contra salutem nullam nec frustrari posset esse voluntas dixit sal

tandem aliquo. Hec aut nec deuincat effectus nostrum liberum nec volu-
abilis et efficax gloriae a Deo ordinata specialis vocatio quae semper infallibiliter
est. Unde adhuc orata ex amore volite ante praevisa bona opera
ex fine gloriae amato Deus specialiter vocat, semper re ipsa consequentem
est. Illud ergo volenti fallere facere, nisi non est quod sit aliquid, postu-
lat voluntas: quod voluntas vult efficaciter esse, quae ex amore
ipsius adhibet media ut per infallibiliter assequatur. Hinc ad quoque di-
cendum erit voluntate salvandi electos ex tractione 1.o esse efficacem sive
circa entales vocationes, voluntas aut circa beatitudinem eandem etiam
voluntatem gratiosam esse, et irresistibilem circa illum arbitrium.
Non tamen ordine ab alia voluntate finali efficaciter et absoluta finis illa
gloriae.

935 Aliud, nunc specialiter asserimus, etiam attenta ope de-
vincta: quod semper se clamat, eos, qui non sunt vocati de proposito
non perseverare. Non aut hanc perseverantiam ordinem ex electione efficaciter ad
gloriam quae antecedat merita et aliorum donorum collationem. Propositum
aut secundum Augustinum dixi esse voluntatem specialem et deservientem potestati
a regibus quae voluntas ut sit, nisi non est quod illis procedat electio
finalis efficax ad gloriam. Imo de hac electione passim aperuerit Augustinus cum
tota cum Pelagianis hereticis facta fuerint circa electionem ad gratiam.

936 Pro hac veniente fit etiam auxiliarem id
offert Augustinus de Varijs qui ex lib. 1.o ad Simplicianum q. 2.a ubi
Manifestum hoc offert testimonium: Non ergo secundum electionem propositum Dei manet
sed ex proposito electio, idest, non quod invenit Deus opera bona in ho-
minibus, quae eligat, ideo manet propositum justificationis ipsius: sed quia illud
manet ut justificet credentes, ideo invenit opera, quae jam eli-
gat ad regnum coelorum. Et paulo post: Non tamen electio praecedit jus-
tificationem electus justificatos; nemo enim eligitur, nisi distans jam ab illo,
qui reficitur. Unde quod dictum est: quod elegit nos Deus ante mun-
di constitutionem, non video quomodo dictum sit, nisi praescientia. Ergo si-
mul ista est electio (infert de Varijs) nisi supposita justitiae,

et supposita inaequalitate, oriens electio ad gloriam etc. Aug. nusquam postea meritis.

937 Fatigantur nimis testibus hoc asserentes sectatores non satis inter se quaerentes et Augustinum provant. Card. Bellar. lib. 2 de gratia cap. 15 indicat Augustinum iuvenem ita quidem sensisse sed in maturiori aetate versisset et sensisse aliter. Idem sentit P. Gran. tract. 5 de … sect. 3 et probabile reputat P. Ruiz apud Bertinum de … videa cap. 7 § 2 n. 69. Fundamentum autem est quod post … tatis supra fatetur Aug. electionem absolute, proprie inaequalitate, Epist. … enim 107 ad Sixtum, hanc electionem ait esse gratiam non bonorum non ex operibus esse, sed ex vocante; et Epist. 106 ad Paulinum, hanc esse electionem gratiae, quae non invenerit eligendos, sed facit. Similia afferunt lib. 5 contra Julianum cap. 3 et lib. de dilectione sanctorum, et de dono perseverantiae. Velleunt quo hinc … fundamentum doctrinae Augustini … allegata testimonia, aliquando ipse electionem sine … retractatam fuisse ab Aug. in posterioribus libris ac testimoniis, censendum … retractasse doctrinam illam.

938 Non acquiescit solum … Suar: ea … fert et multis vindicant P. Bertinus. Et sane Aug. … non retractavit se … retractatam … existimavit. Patet … lib. 1 retractationum cap. 23 et …… retractaverit … electionem … distinctas … decernere ante merita … inaequales retractando … ea … ad gratiam … examinare … et electionem ad gloriam … retractationum … electionem … ad gratiam … inaequalitate … conferret … electionem ad gloriam ante …

vesti merita etiam retractationi subiacere ad quas confirmat eg
ex folio gratiae incrementum, consentiens non est de electione ad gloriam
mutasse fere.

939 Porro itaque quidam pertendere sensit inetiam fi
deo posse esse ex meritis, non autem opera bona fide et gratia;
postea ex facto Episcoporum, etiam pro retractatione semper pravi
tiare adversus semipelagianos electionem ad gratiam etiam fidei
fuerunt equales, nulla proposita distantia inter elec
tis et non electis. Nec hoc se opportune hic afferebant
ex duce Prosper eiusdem atque doctrina traditum in libris de
gratia et prescientia ut asserit esse Sub. Ecclesiae de San
ctis non ea mente quod volant Iansenistae. Sed quod ad
ea tria articulos magis ducat contra Pelagianos et semipelag
ianos libero arbitrio soli sine auxilio verae gratiae initium
nulli dari initium unitas non meritis sufficienter, non resistis
contra non dentur gloria. Id plane constat ex Epistola Cele
stini Papae ad Episcopos Galliae in qua alias etiam sententias
inter quas erat haec sententia de gratia, mat ex auctoritate quod
cedit ipso, in haec verba: profundiores vero, difficilioresque
partes incurrentium quaestionum quas latius pertractarunt qui
hereticis restiterunt, sicut non audemus contemnere ita
non necesse habemus adstruere.

940 P. Suarez lib. 3° de auxiliis cap.
15 et 16 ad distinctionem confugit ordinis intentionis ab exe
cutione, ut praefatis etiam testimoniis divellat: censet ergo, apud
Augustinum duplicem esse electionem ad gloriam alteram ante merita gratuitam
seu quae habetur a Deo, nullo praevisorum examine operum:
et hanc spectare ait ad ordinem intentionis. alteram vero remu
neratoriam spectantem ad executionem: et hanc fatetur suppo
nere merita: quare distinctione praemissa, contendit autem Aug
ustinum in allegato testimonio locutum fuisse de electione orde

executionis. Dixi 1° eius qui sentiunt de hoc duplici ordine i-
quod non admittunt, fieri in hac difficultate: valde dis-
sultro ad mentem Aug.i esse, neq. eius aliqui dixerunt
et id unquam retractaverint contra suas mente aliq-
[illegible] ad gloriam vitae nostrae eius dictam ab eo quis sen-
[illegible] si sentiret posse esse electionem ordine utroque
[illegible] inaequalitate in illo eius aliqua fundamentaliter
gratia si et sicut magis assignari. verum aliqui est
electio ad gloriam supponi ad ordinis vocandi et sufficien-
te[illegible] Aug. adeo dicit electionem non fieri nisi
[illegible] inaequalitas [illegible] distinctio [illegible]
ordinis ad mentem Aug. erit. Aliorum aliis vocibus [illegible]
941. Quidam satisfacere ad [illegible]
[illegible] [illegible] si docet ejus distinctione nasse
Aug. electionem ad gloriam ante omnia merita, non vero nasse
voluntatem dandi gloriam ante merita. Hoc autem si stabiliendum
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] electio apud Aug. in hoc loco [illegible] aliquam [illegible]
[illegible] inaequalitatem. Et distinctionem in [illegible] [illegible], in aliis
aut non [illegible], ejus autem ante dona gratiae nullam inaequalitatem
inveniret, [illegible] eligeret, [illegible] [illegible] e-
lectio sive ad gratiam sive ad gloriam ante [illegible] merita, idem
[illegible] voluntatem dandi gloriam ex operibus ante gratiam quae electio
est. Et id [illegible] censendum non est nasse voluntatem dandi gloriam
ante omnia merita quae [illegible] non est electio: [illegible]
[illegible] voluntatem dandi gratiam ante omnia merita quae electio non est.
942. [illegible] si Aug. censeret [illegible] aliquo vo-
lentem dandi gloriam [illegible] [illegible] meritis, id faceret [illegible]
in aliis scriptis, [illegible] fecit de gratia. Sed nec [illegible]
obiicio 1°: quod eius non disputaret cum Pelagio et reliquis
eius de electione ad gloriam sed [illegible] de electione ad gratiam: [illegible] [illegible]

hanc reperit, et nihil de illa agit. Dico 2° mihi non
esse animum defendere perfecte Aug. dari illum voluisse, si illum
non passe: ac proinde generi poti favere aperte. Utque adeo
versile factum est P. Vertenensi utrobique suo, ut tot ad quos non-
nis tractat satis erudite Aug. mentem, fatetur nihilo-
minus in sufficienter satis venisse, utrumque si Aug. ut probat
placuisse, et modo hac, modo illa pro diversis ocasionibus usus
fuisse. Dico 3° quae loca alia ubi admisit Aug. electionem
gratiae et justitiae, ut serm. 7 de verbis Domini super Matthaei, po-
terunt intelligi de electione ad gratiam ante praevisa merita, et
de electione post praevisa, ita ut prior vocetur electio
gratiae et posterior justitiae. Ego autem fateor ad mentem oppi-
nationis ea intelligi de electione ad gratiam et de electione ad glo-
riam praevisis meritis, ita ut de electione ad gloriam ante praevisa
merita nil agat.

943. Dices 2°: Aug. lib. de correctione et
gratia cap. 13 dum recenset ea quae nobis gratis donantur
incidit in gloriam et sic ait: verumtamen quia ipsa vita
aeterna, quae certum est bonis operibus debitam reddi, a tanto A-
postolo gratia Dei dicitur, cum gratia non operibus reddatur, sed gratis
detur, sine ulla dubitatione confitendum est, ideo gratiam vitam
aeternam vocari, quia his meritis redditur, quae gratia contullit
homini. Ex quibus verbis sic frater arguitur: Aug. docet quomodo
gloria possit dici gratia: et non invenit aliam ratio-
nem quam dari ex meritis tributis per gratiam: ergo sentit
non dari voluntate illum ante: siquidem in illa ad nostrum fieret
fundum quo gloria vocaretur gratia. Fateor ingenii solerti
difficultatem excitatam fuisse ex eo quod gloria daretur ut bona
quae maxime obest gratiae: Aug. solvendum, cum in ipso met textu
non sufficiente gratiam invenisset, inde propterea sufficienter et
propterea omnino et inventum solere pro nulla facta mentione
....

altem voltus quae ad pellens inclinetur, vel eruat. Sic hoc
est: et sic reddatur ut bina scilicet baccae gra[illegible]
mesta, cum [illegible] ex gra fiunt. Eadem inversione dona
dum est Professor Augustinus [illegible].

944. Desiderio [illegible] satisfacere explo-
[illegible] curae sit faveat. Omnium est [illegible] stare, [illegible]
clare, ut [illegible] explicari vix possit. [illegible] adduco
sic [illegible] hac arte 4 ubi [illegible] [illegible] [illegible]
supponi eleos, et eleos vel eleos. [illegible]
dicitur est: est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] ordinis aliquorum in
fine ut [illegible] dicitur est [illegible] aliquid [illegible]
fine [illegible] [illegible] voltus fines. Unde [illegible] aliquorum
in salute [illegible] [illegible] [illegible] vellet salutari
[illegible] eleos et [illegible]. [illegible] quae in [illegible] vult eius hoc bo-
num salutis [illegible] diligere [illegible] velet bonum [illegible]. Eleos autem
in [illegible] hoc bonum [illegible] [illegible] vult [illegible] respect. Et
[illegible] pauca [illegible] [illegible] differentiam inter [illegible] diligere
et [illegible], [illegible] [illegible] ex quo vult bonum alicui [illegible], et
[illegible] bonum [illegible] beati. Ecce ex [illegible] ad [illegible]
supponi eleos [illegible] et ad hanc [illegible], quae est [illegible]
ut hoc bonum beati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eleos [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

945. Fateor, ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valde va-
clare in [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 6 [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible], qui supponit [illegible] voltus dandi [illegible] [illegible]
et intimat [illegible] exsequenti hanc voltus. [illegible]
[illegible] supponit eleos ad [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
eleos [illegible] eleos ad [illegible] in se [illegible], [illegible] eleos ad

prae speciali, sive aut electio ad praem specialem sit ut non comparativa ad
alios qui relinquuntur vocatur dilectio: quae tribus distinguit duo specialia
bona nempe praem; ut aut sit comparatio ad alios quos excludunt
eadem vocatur electio. In hoc sensu dicit utraque esse prae
pus ordinari ad gloriam: et eandem comprehensionem utrasque invenit, quae
satis comparantur cum ipsa utraque ad ipsam nonnunquam inclinamus.
Ergo quid sentiamus de facto.

§. 3a. Quid sentiamus de facto?

946 Et ex dictis nulla ex oppositis extremè dissidentibus sententiis appareat ultra: et docentes de praedestinatione electionem esse et absolutam ad gloriam ut coronam utrasque modo, ante et post merita absolute praevisa, fieri a Deo posse, quin aliquid occurrat, hoc de se ad alterum sensum detrahit, quaestio
mus verisimilius quod Deus elegisse ante merita. Ratio compreen
dens est: quia sic elegisse proprium est amoris et benevolentiae divinae
quae maxime nobis omnibus commendatur, quod credendum est Deum ad
ostendendam charitatem ex se ipsa decrevisse ante ac merita
absolute praevisa maximum omnium praemium nempe gloriam sine merito ob-
tinendam. Veritas coniectura, fateor, haec tamen in re non in
demonstrationem aliquam: nam cum controversia haec exagitata fuit inter
scholasticos et SS. PP. nunquam de ea disputaverunt cum haereticis:
sed ex amore et benevolentia Dei in suos aliquid arguendum videtur
sumi.

947 Admitto igitur de se esse utramque et electionem absolutam
et efficacem ad gloriam ut coronam quod solum in Deo adstringere discipit
quod Deus sit liberum et docendo de se in Deo admitto fieri
utraque gratiae gloriae quia Deus omnibus hominibus ad aliquid efficaciter vult
gloriae coronam quod aptius non deesse, utraque aliquid specialis, quia hoc sufficit aliquid
efficacius vult obtinere ut ipsa coronam gloriae. Et quia media quae quae sunt
destinati ut ipsa consequenti coronam gloriae, alia sunt prae aurea, et alia subsidia

res seu merita quae sub auxiliis gratiae ponuntur: et dubitari posse an supposita ea electione antecedenti Dei conferent alia ta electorum merita
dicitur ex eadem praedestinatione q. et ea conferendo non sit necessario adhibenda ex vi praedestinationis electionis, adhibenda inhaerentia de se est
quo ad merita non supponenda peccata (nam de aliis supponentibus illud nihil modo definimus): nam hac ergo gratiae ardentissimus
sui pectoris amore meliorem ostendit Deus per suos.

946 Quod autem dicit ex vi praedestinationis electionis debere necessario adhiberi conferendo expressum est quod sub ipso esse solum
debeat ad medium necessarium et ad executionem finis: via ergo se debeat ad voluntatem quae necessaria est ut finis obtineatur; hic autem in
sublata materia bene posse obtineri ex eo se q. Deus voluntatis esse mediis efficacis ad meritum quam ipsum meritum efficiatur: siquidem dato
eo medio efficaci, dabitur vere ipsum meritum, ac proinde ipsa gloria quae est finis intentus.

947 Utrum ipse actus Dei electionis ad gloriam sit causa meritorum ipsius est apud nos efficacia, q. utrum decretum agendi
de illis. Utrum utique vere ipse est q. ad determinandum Deum ad danda auxilia quae reddat efficacia ad ipsa merita et gloriam:
et hanc ergo efficaciam habet utrum ipse actus ex modo tendendi in objectum suum: siquidem in illud fertur non intendendo illud ut
non destinatum, sed absolute intendendo ut re ipsa sit, gloriam adhibendum pendet a Deo speciali: quia intendendo ipsum in Deo
movetur se determinans ad media, quae reddet efficacia ut res intenta exsistat. atque adeo utrum ipse actus decernendi est ea extra
efficacia quae sit desumenda ex perfecta determinatione sufficiente dispositione, ut saepe diximus, atque efficax ab inefficaci. Et cum ipsa
ea sola solum tota sit et eminente in determinandis entibus mediorum seu auxiliorum quae ostendunt praedestinationem electionis, addendum
est: quia sine gloria, et ergo merita in se, et se non praeditum a nobis sibi praedictis affectibus et efficacibus affectionum quae ex vi est

energia ejus, quoad alio effectu, reddat Deus intendentis infallibiliter et ineluctabiliter possibilis insuperabilis ab extra rei voluntati: haec enim energia vis actus non pendens se in sui extra a sua media de libera natura detrahe, manent si omnes providentiam ber resistendis ad opus: atque adeo efficacia efficientia debilis virtus Deum neque efficitur potestas et servent libertatem re quisita in praedestinatis ad merendum coronam gloriae eius conferenda amittendi illius per demerita.

950 In hoc [illegible] defendo, si recipio defendo ab opere Exc. D., quaratus ille potere subservire, quocunque explicatione invenies quod conferat ad genuinam mentem Scholasticorum et ipsius P. Suarez bene adaequatum invenies genere libertatis nostrae energiae actus qui trahit suae electionem ad gloriam et merito eius conferendae. Et quod generaliter efficacia ab efficiendo seu ab efficacia desumitur; et haec versatur, si proprie loquendum est, penes Deus ad extra productos, addendus infert est, actus a nobis admissos non gaudere intrinsece efficacia efficacia [illegible] gloriae [illegible] meritorum, non solo ab eorum generali qua de quibus [illegible] fines dicitur non carere illius per se [illegible] media; Deus quia ex sua circa [illegible] non possit detrahi virtus nostra, nec detrahi virtus divina ad conferendam auxilia ab circa efficaciam; et absque intrinseca efficientia, seu influxura in virtute a Deo efficaciter intendens per opposito. Unde [illegible] de efficacia in hoc [illegible] effectu, vocandus sunt actus divini a nobis admissi extrinsece et denominative efficaces ab extra efficacia seu efficacia, quod auxilia gratiae ad quae conferenda detrahunt, extrinsece et denominative efficacia sunt penes Deus in quos proprie influunt.

951 Locutus sum de actibus sub actu, et efficacia ejus explicare. Loquar modo specialiter de 1°, quae electio ad gloriam est, et modo explicem ejus attributa. Dicitur ergo electio: quia facit electos, inducendo et inaequalitatem inter homines admodum aequaliter capaces (omni electione supposita) obtinendi per merita beatitudinem

ng ex alis assumer et ponderat specialis hos ad corong glorie
alios vero sic assumptos et ponderatos ad hanc vero electos facien
dos, et ponendo inaequalis inducendo sufficit Deus ardens in
manu sua media, per quae si consequerentur possent salvari
oes merendo beatus, solverent, et hic deberi ex ipsa sal
venti per media grā, et merita quingenda cum perseverantia
finali; interim manet se gerendo seu passive quoad reli
quos. Dici deinde elec° absta vero hoc qua ordinata non est
posterior de ordine anti, q qua prima est sit: hec enim elec°
cum specat absta prorsus meritorum, et forte demeritorum aliquorum
vero hos, invenire necesse, iis enim se comparandis, distraam
et inaequalis (ab eiusmodi meritis aut demeritis abstractis)
et prorsus desumendis vince ab, hos potius quam illos e
ligat, ut faciat voltas, quae mota ex meritis dat gloriam;
hec enim vero iis, sibi placet, pro iis quos praevine ad alios
invenit cum meritis et perseverantia finali distantes ab aliis,
dare gloriam vult: sed voltas alia prius, quae qua antecedenter
tua, absta e.

952 Nec excludo postrema hec electio
absta sit, sed ut absta intrapositi ordinate vero tam de
ordine intentandi quam anti; quo enim ergo absta in hoc fu
quoad ste gloria quae electos intendit. Et vero e manifesta: quia
non intendit illos hanc finem ... ab aliquo ordine anti
sibi obtine proposita, de eius punctione si curet, aut
cum cuius in punctione propositus sit eiusmodi elec°; at quis ha
dici necesse cum eiusmodi elec° daret Deus ad danda elec
tis media ... ex ipsa pendet consecutio gloria, et
exigit ut dicamus cum posteriore meritorum et perseverantia fina
lis quae vince possent atingi ut ordines antes ad dan
dam gloriam, et ... in ordine generali: quo eiusmodi elec°
non est obtine ordinata, sed in judicio absta generis sit,

glæ. Vegi, seu generatim glæ: nam hec in eo gradu intendit, absolute spectata est, sive q. hec aucta ad merita, sive q. illa: nam cum nullis detrahit incidit gla in gradu intento, nec propterea electio ipsa. Cum q. adhuc bene stat q. eadem electio generis alijs q. alijs media, peccati supposita, permittit, ergo et sic immutabilis ob peccati incursum, si destat absolute auxilij esse gratiæ illis q. detrahit, si eosdem electos, aut caere illis semi- tamen ad casum absolute considero. Horum paradigma invenies in 679.

993 Sic dicendum concludendo semper opus manutenendi in Deo propositi absoluti et efficacis venitentes, aut redemptiones liberationes ante peccati absolute praevisi et praevisi. Coeterum ad que colligitur 1º: q. pro electis nostris, et ex vi eius in detrahitur ita maere desita ac detrahit auxilia gratiæ, q. que obtinent electi glam in gradu intento. Colligitur 2º: in alio posteriori signo, mihi corret praeviso meritorum, maere ex vi eius detrahit omnia definita tum merita, tum prima meritorum, seu auxilia gratiæ, q. que obtinent electi glam in gradu intendo. Immo hinc optime ipsa adventa, efficitur ro: quare in Deo praedestinante et eligente praedicto modo ad glam ponendus sit in alio posteriori signo ipsis alius praevisibilibus meritorum, q. detrahit glam ro ipsa respondebit: q. vlo Deus volens sanctissime, ut per gloriosissimum Filium, peccatores facere sanctos, et ecquo ad caelum ro ipsa evehere, sed posteriori alio signo posteriori ad eas electos invenit sibi hoste volubilia omnia et singula merita, q. que maere glæ sunt quaerens, detrahit dare glam intendens hisce electis.

994 Nec hec ro et doctrina limitanda venit de solis iam existentibus praedestinatos, eos vel que ita existunt delecti et electi sunt ad glam, et ex vi huius electionis

nec venialiter peccare permissus sit, et credo de B. V. et
sto Joanne Baptista et sic de paucis aliis: atque cum
incredibile sit 1o quod hi ergo eximie praedestinati non aliquo
vere plurimi merita superiora peccatis aliorum, qui per
missi adhuc et perfecti absque eo erant post primo electionem
eorum; et 2o item, quod his meritis non erant correspondentia
quam plurima gradus gloriae, pro re ipsa integranda erat eorum
ipsorum electorum corona: consequens praeterea est quod eorum etiam merita
omnia absque praeordinandi, et deberent in alio posteriori qua
qualiter diximus de non eximie praedestinatis et electis.
Utrum meo quaesiverit Deus [illegible] [illegible] [illegible]
destinandis [illegible], absque illa haesitatione persuadeat.
955 Quare haec eadem votorum dandi gloriae
et coronae [illegible] aut intentione dicenda sit, et [illegible]
quenda virtualiter ab alia volitione exequente, exer
citus motu et applicante immediate opera ad causandam
gloriae, abunde dictum est supra a 945 illico cum addendum
sit, posteriore volitione quam exequentem vocamus, non ordi
ne vero dictatas ex actu primitus electionis: atque in [illegible]
(saltem quod ad liberum tractum) pendeat a praevisione absoluta
meritorum quae [illegible] [illegible] aut [illegible] in [illegible]
[illegible], et haec merita, saltem omnia, non sint vero dictata
ex actu primorum [illegible], sed ex actu primorum subsequentibus;
per gratiam praeterea posteriori ad hanc, expectabitur in Deo
vero dictata volitio posterior dans gloriam ex meritis.
956 Sequitur in hoc applicandi modo
[illegible] de praedestinatione disp. 73 q. 23, cui favet adhaerent
[illegible] disp. 23 cap. 13, et [illegible] bene apud me, quod ex
[illegible] sunt opera tradit. Unde [illegible] atque medius ingrediat
per electionem ad gloriam de [illegible] in Deo [illegible] ad me
vera praedestinationum absque [illegible], de [illegible] non admitto

utraq potestatis me fac et ipsius inhaerens praestory, q aliqd
admisit ipsius Sp[iritu]s Mensa et postea deservit: vel si hac opi-
nae desit deserenda aliade §§ a n 336, relegandi etc.
Et lt a n 419 ita aliter opposuerim utraq eandem, ut
sic opposita n indicaverim in dev ipsius, aut utriusq prius
n oppositionem; ob ea tamen de se destruenda nolo autore
ee; sed duce stare in adstruendis et, q potuero, insistere
vestigiis P. Suar. §. 4 diluuntur quae denuo possunt obici

§. 4. Diluuntur quae denuo possunt obijci.

957 Quaest. 1a ad nil deservire haec sa cra-
dra q sequimur, q deserenda e et tenenda aliqua
ex extreme dissidentibus opinionibus assumptis: prob. 1o q
in ht hanc medium sequi e succumbere dissidentibus
alterius partis, inter quas mediat. 2o q l, hac elec
ans, q admittimus e fit elec ad gloriam; aut sit virtutis
quasi Dei, q illum eligit ad mediam infallibiliter nexum
cum gloria. Sit ls, e ipsa sa Dei suavitati: nam ipsa ...
nat eadem tu indivisibiliter attingi gloriam cum medio: sicque
inter tres modos, quos affert electionis ad gloriam
ipsius ab ipso commendari qui tendit in ipsius et coro-
nam, et et dandum q merita: unde fuit ipsa merita
una et meritorum prima adaequate attingentibus fit; l.
e ostendere ex Vazq., qui hac rat exponit Aug.
dicentem elegisse Deum suos ad regnandum cum Christo.
quemadmodum ipse Vazq. disp. 99 cap. 6 plane decedit,
in voce agrid tamen in ca ipsimet illius
dicit: q hac rat media nec attrahebat, nec
nos ostendere possumus ab altera opinione extre-
ma.

958 Præterea nando assumptus adgr. ditq.
ctg: qd non est succumbere defectibus utriusque extremi
oppositi sequi ex medio q. emanantis: et de his
ipsis defectus non careant, aut leviter fit, aut adm.
efficacet. Addo q. et defunctus eis dico, utrum
esse frates electos ad gloriam, quatenus illi est volitio, qua
antea ad merita actus perfecta fit, unde hic proals
dare re ipsa gloriam ut corpus, in hoc ctiq aut cl.
decreto gradu. In hoc sensu eo hoc ant. q de fidei
fratis eleo ad gloriam est. Si aut fratrum electio ad gl.
ea se habeat, quod gloria in se et ipse fit velis la
energica affectionis non q. Christus suari deceret omni
voluntati Dei efficaci, q. ex hoc dicunt quitat omni
justitiæ esse, destinari non possunt electos utrum
hoc sensu non esse fratis per virtute: cujus ratio fine q.
per merita acquirenda determinaverunt pastorem
tioni eo efficacem affectum, atque integre cum
liberte aliquorum admittenda in præstatis ad
merendum aut demerendum. Unde in hoc sensu
venius dicere ex Ativio electos utrum non esse de
efficacem gloriam in se per in caa ipsius modo exp.
sed præcenti.
959 Nec hoc est plane sentire ex Scoto, qui
nunquam admisit antea ad merita præfectionis ipsius electionis
q. Deus sit velit q. his præalis dari re ipsa et absolute gloriam
cora, ut nos dicimus et admodum in electo uterque, in
hoc quærenda ex Suari. Præterea ut fit elegi ad gloriam spec.
quod non sit natura est ejus sed ejus, per re ipsa influxuram eam
in gloriam, sit virtutis elegi ad gloriam, et in hoc quærenda
ex Scoto, et illo adstruamus ante ad merita, in ma
tam adstruendi præcedentis specialis, plane defuerimus; an

nos potius specialiter ordine agnoverimus in actu antecedente electionis nostrae; S. vero Vazquez in actu de electione coeunte ad merita et praevisa et anticipate a dato sicut scientiam de illo; imo cum hic recursus ad scientiam de electione ob merita praevisa libere dependeat a Deo nullibi exprimatur a S. Vazquez et a nobis sicut ipso excogitatus fuerit ad adstruendum in illius doctrina Dei specialis pro benefactoribus hominum in ordine ad gloriam ante quam sicut eligantur ad illam: sed ipsi S. Vazquez aut sequacibus non placet iste recursus, admittemus praedictis electionis virtute ad gloriam ante ad merita quem in ea sententiam cum S. Vazquez, quae pro nostra parte relinquere utile erit.

360 Probatur 2o hoc opinando amor gloriae amatur effatur in alio tam in circa in augmentis vero sensus effectus; at quae amoris iste efficaciter tractus ad extra ex parte directorum auxiliorum, non tractus ad ista vae sui, sed vae finis a Deo intenti, qui est gloria; ergo hac ratione vae sui efficaciter amatur per energiam et efficaciam [illegible]; ac amantur ipsius entitates auxiliorum. Firmant cum istam ex probatis praeter quam [illegible] ex applicationes verae voluntatis efficaciter non vae sui, sed vae finis desiderati: quae pro nostra recurrit vae sui amata non amari per illius efficaciter et efficaciam energiam ac amatur propter ipsos [illegible] verae. Sed hoc in 1o est admittere cum aliis efficax circa gloriam et merita in se ipsis ultra id quod intendimus; et ideo est inutile recedere aut potius ultra nos argumenta quae non [illegible] ultra S. [illegible] adstruentem efficax circa sui praedestinatis efficax circa auxilia [illegible] et inefficax circa merita et gloriam in se ipsis: quod inutiliter, et inconcinne ostenditur praedictum.

361 Hoc argumentum semper ob oculos habui, ex quo sed declaravi a [illegible] P. Montes, qui nos [illegible]

de se adponere posueram. Sed postq mutato consilio in
elect. ex cui tribuebat sentire decrevi q ad subst. ele
ctionis ad glo. de se adponendo, aut advertis ad relin
quendum in suo vigore actum effectum a nobis ostensa
offerre et substinendo intentionem sui nostri. Et aut etiam
q alequar sic discurro. Deus ex vi electionis q vult nostram
salutem, vult efficaciter glo. cui et n̄ dependenter ab ipsis. Et
ex vi huius electionis vinceat paratus ad dandum auxilia suffi
cientia ad obtinendum suam efficaciter intentionem, liber tamen
maneat ad dandum auxilia ab extrinseco efficacia, q. hec n̄
requirunt de iure ad obtinendum illam sed sunt superabundantia.
Unde ex vi predictae electionis sal. et glo. omnium electorum
cum hoc n̄ maneat absolute sum: siquidem non illum nec gloriam
hoc intendit efficaciter in se, nec in alio influxum re
ipsa in illo.
962 Preter hanc electionem omnium hominum po
nunt aliqui aliam specialem et proprium predestinatorum, nec circum
intendit Deus, absolute quidem et efficaciter glo. ipsorum per merita
et auxilia gratiae, quae in ordine ad ista et illa prefixa sunt
efficacia. In q. sensu si partiamur rationem ipsius decreti ad fi
nem et media, glo. videlicet predestinatorum, et auxilia efficacia
tam specifice, q reduplicative sumpta, inveniemus, glo. q.
se et in se manere absolute sub non ratione affectum, q.
ad ipsum fertur talis electio: Et similiter auxilia efficacia q.
specifice q reduplicative accepta manere etiam absolute sub
non ratione affectum q ad ipsa electionis intentio accepta
fertur eadem ex vi electionis indistincter postmodum efficaci
Unde ex vi huius electionis manet glo. predestinatorum efficac
ter et absolute volita et in se, et in alio, tanquam ab
effectu illius: ita videlicet ut ex electione absolutae adeptionis
intentionem illam electionis, simul tamen illam glo. sit.

963. Inter has duas rōnes finales et ante
glā pono nostrā, utrāq. ult. q. Deus (pendens aliquem
ab ipso pendere q. re ipsa sit glā oīm hoīm: et ex vi
rōnis generalis liberū maere ab vi necessitate faciendi aut
despondendi. ut re ipsa sit glā H. oīm H. aliquorum pend.
absolute et efficaciter q. hoīm praedestinatorum glā re ipsa sit, fors
ad sic asendum pendet specialiter ab ipso: sic sibi voluntare
adimendo cuj liberta relicta ex vi rōnis generalis, denandi
his praedestinatis gras quas scit et providet efficaces ad eorum merita
et glā. Unde sicut finis efficaciter intentus a Deo ex vi rōnis
generalis non est glā oīm hoīm in se et q. se, sed in providentia
generali, vae cum teneret Deus ita providere singulis ut
si ipsi non sistet defectus glā illorum: ita ex vi huius specialis
rōnis finis a Deo efficaciter intentus, non est glā hoīm in se,
sed in providentia speciali, vae cum ita teneret Deus providere
singulis hoīm praedestinatis, ut eorum glā non solum non desit per ipsum
sed statuit potius et re ipsa securisse firmetur.

964. Glā igitur hoīm ut q. attet ad Deum re
ipsa sit, non tam pendet ab elargire gratiarum sufficientium, q. efficacium:
cum gras Deus det quae mere sufficientes videt, quia illas non habet fatis
ex desu voluntatis create ut glā hoīm re ipsa sit. Quare si
Deus ut sic sibi efficiter proponit glā Pri vel quam habet in suis exa
ab ipso Deo specialiter pendet, debeat inde maerbit ad elargien
das debitae gras quas providit efficaces in ordine ad merita
re ipsa influxura in Pri glā: vel in mere sufficientibus
vel inveniat proportata media ad suj efficaciter finalis inten
ti obtinendi. Et licet posita in Deo hac finali rōne glā
Pri absolute futura sit, non redditur tamen sic futura vae alicuj
nis affectivi, quoniam ratio illa sic feratur ad ipsum glā in se et
q. se, sed potius vae cuius affectivi, quoniam ratio illa fertur sic
virtualiter in caus efficaces talis glā: quae propterea ex vi talis rōnis

efficax non erit in se sed in alio volito a Deo ut diximus supra Arcub.

965 Dices: contra hunc modum distribuendi gratias efficaces et earum elargitio, non est finis efficaciter sic intentus a Deo per hanc utique, quia in ipso ponimus; potius est media ad talem finem, quod hic est gloria Christi ut hic est in se: cum ad eius opera ordinetur ea gratia; et propter illum non sit agnabilis alius finis, quia per elargiones talium gratiarum efficacium a Deo obtineatur. Resp.

1o sed supra ante, negando conseq: quia licet gratia efficax virtualiter saltem ordinentur ad gloriam Christi, sit tamen et directe ordinantur ad necessitatem attributi, quod vult Deus tunc specialiter beneficium suum quo gloria Christi ne ipsa exat. Sunt enim per gratias sufficientes tribuendas respectus intendit Deus, sit et efficaciter quibus desipit gloria eorum non tantum realiter ipsi: et hunc sic assequitur, quoniam tradit illas gratias. Ita solet per elargiones gratiarum efficacium respicit eo ipso Deus, quod illa tamquam fonti et origini beneficentissime realiter tribuatur ex se gloria Christi: et hanc ipsam attributam sic intendit per seipsum gratias efficaces, earum sic elargiones.

966 Resp. 2o quod in gratiis efficacibus, et gloria Christi intentus utique utrumque licet separatis inter se gratijs et gloria hanc sic velit Deus ut finem, illas vero ut media ad talem finem, nihilominus media in ipsis gratiis sufficientia valde efficaciter, non vero gloriam ipsius. Ratio est quia est: quod cum Deus per tales utique velit gloriam, non ut unum sed ut eorum et conveniter ut liberi acquirendi et merendi a potestatibus; et hunc liberi obtinent (propter eius non necessitatem) fructus assequantur efficax ad gloriam in se, et gratia in se tradi, ut saepe diximus: per hanc quoque utrumque nec vult Deus efficaciter nec velle gratiae sic aut gloriae per eam sit volitus. Ratio vero huius est: quod cum semper potestatis sit causa nec ipsius certissime liberentur quicunque liberentur seu certissime et securissima reddatur gloria eorum quos liberandos; et ad hoc [illegible]

et requirit ex parte Dei, quod quasi per se efficax conferendi: sufficit proinde ideo haec sit efficacior vel ut eas gratias seu earum electionem Deus eas a fine subindicabit (non obvie sed subtilius et ex se) intendit.

967 Sicut ad argumentum positum in 960 ubi concessum distinguo consequens: quo posita ratione electionis, ita etiam ut finis amatur effi citur pari energia et efficacia formali affectus ac amanti ipsum ea tales actiones ut eas pari energia et efficacia virtuali affectus [illegible] consequens. Est dicere quod formalis efficacia affectus trahit ad media ut finis est, virtualis efficacia affectus trahit ad finem ut sic; et quod stare non potest quod in alio aliquo sit efficacior amet, quin [illegible] in se virtualiter et intrinsece sit seu censeatur amatus efficacior. Namque utrumque quin inde cogamur admittere proinde in Deo affectus nascente efficacia mediorum amorem formalis efficaciae finis cuius media sit efficacior amantis: proinde necesse non est in nostra sententia quod Deus amans sit efficacior media efficacia ad gloriam, hanc etiam sit efficacior amet, aut [illegible] amet. Potissimum, aut si probat quod regneate dedimus, aut si magis probat, probat Deus intendit media quam intendit finem et non contra. Si vero autem probatur aut prioritas in subsistendo circa, quod ideo finis est prior ratione mediorum. aut potior amor finis respective ad amorem mediorum, quo non amat ea propter se ut amatur finis amore illius.

968 Exemplum hoc probat in creaturis, ubi ideo finis est prior ratione et realiter electione mediorum tanquam huius prius; sumat quod probo ab illo intento quod deribet in electione mediorum: ac proinde si hic effectus est eadem efficacia gaudere debet ideo illa. In Deo autem cum actus divini per se non sumant ab obiectis creatis, tranditis illos: possunt quod finis et media [illegible] sub aliquo uno et eadem virtualiter actu divino: ut hic probatur efficax sit gratia media, necesse non est quod pariter efficax sit gratia fine creatis; cum nullum ab illo probo desumat sed potius circa Dei

ab ipso p̄fecturse amata cum ex p̄fectus amor sit Justo mouere illum [illegible] ad p̄paceg in gra et adipiscenda p̄mo ...ita hec et illa sub ... illis auxiliis gr̄e sic p̄ferandi ... ad ... q merita ... efficacia et etiam meritorum p̄ auxilia efficacia que in horum entalis ... efficaciter velit.

969 Quod attinet ad 3 p̄sentiae, docet Aeste disp 23 cap 18 n 188 voluntas efficaces mediorum efficaciam re duplicare et efficacem p̄cedere debere ex vice efficaci glē. nat vo q electio ab ipso admissis amari efficacia media seu auxilia efficacia reduplicare et efficacia; ... q defendit ex amor electio ee efficax q ad p̄ximas ... auxiliorum entates, ... ad earum efficacem seu infallibile p̄nexos cum exa ... operum seu meritorum et cum gla. ... fugit autem docere electionem sine efficacem q ad efficacem auxiliorum, ne admittat p̄dicta electionem ex ... p̄nexam cum efficacia talium auxiliorum et ... cum earum efficacia ... ... operis; sic enim cum liberte requisita ad merendum gla ... n possit ... electio ... ... p̄ficere meritorum antecedat. Vnde apud hunc ... bonae hec argtio: electio ad glam et coronam de suis ... nectit cum exa ... operum et glē: ergo est de se e q ad exa ... operum et glē: ac p̄inde ... vult efficacit auxilia gr̄e reduplicare et efficacia q ad ... opera et glam. q̄ supsito

970 ... in suo rigore ... ad hoc efficaciter a nobis ... p̄sentiae: nam q illis vera e hec p̄positio: voluntas ... mediorum seu auxiliorum efficacium in ... efficacem p̄cedere debet ex vice efficaci finis seu glē: ac q coens eadem efficacitate q ... media ... ... in sua electione ... ad auxilia e voluntas est mediorum efficacium in ... efficacem ergo p̄cedere ... vice efficaci glē: et ... efficacite ... ... Non omnis

Herrze dex pris eius fals pstri: eatz qz illis eleos ad auxilia
non eet vertras ex mediorum efacium in qua efacium quidz nec
ex se sit nec ex alio Deu aut pro tali eleon efali connecte-
retur cum efacia taliu auxiliorum, seu cum efacia eorum, exa acti
priorum oprum; semper cum regulat Herrze circa efacium eleos
pro circa connexionem eius cum exa nei volitu: Ad cum eleos Herr
ziandi ad auxilia efacia d, ex se sit, nec falso ex vetito
aliquo pro efaliu tali eleon connecti cum efacia taliu auxiliorum
seu cum exa priorum oprum sub illis: nq talis eleo efalders
supponat semper media de exa talium oprum sub illis auxiliis,
et caetera de se efaldis connecti cum tali sua media, et
aliunde ex in efaci ad auxilia connecti cum exa eorum que
duplex connexio oriunt non ee connexio et que circa eleos
illis cum exa talium oprum, et glie et in altris impugnemus
ponderaremus cathz.

771. Nos autz hoc ante non gravamur quod se
diceamus cum Herrze in eo q eleo ad glie et corona ante
merita spensa non sit efue efuga glie et merita de se
et in se sol so ga entates auxiliorum, que pendit efacia
des diceamus tamen 1o q ille non pendit siue medii de tali efa-
cia antecedentis oprum ga pra opra ponenda ob ipse
sub predictis auxiliis nos vero illa antecedentia ei dicemus.
2o q ille nat de sua eleoe eius adipse infecta gloria
praecedatur cum exa meritorum et glie: nq ac ore e in
orando q eleo ans ad glie et corona, que circa connecta
tr cum exa meritorum et glie, posset operari cum liberte
voltis create, eius si talis eleo supponat efaldi siue
media de meritis ordinate pariis sub auxiliis que
ad priorum entates debeat efader dey. Nos vero extra
predicta eleon adipse infecte dicemus q circa connecta
tr cum exa meritorum et glie.

972 Nam cum ex nunc ponderetur demum utrum
mereatur cum sua media de facto auxiliorum sibi afferantur
et ex his est demum efficax ratione entitatis praedictorum
auxiliorum et cum ex eis utrum mereatur. eleos praedicto
sufficiente utrumque praedicti mereatur, mereri non possumus
mereri utrum et esse cum ex eis priorum operum quae sub entitate
praedictorum auxiliorum procedunt absolute. Nunc tamen eleos
mereatur non efficere liberum, quod voluntas creata instructa praedictis
auxiliis potest libere operari ex suo esse, quam cum mereatur
hic in sua esse impeditus sit a voluntate altera: neque mereatur
eleos se ipsa proprie pendentibus in suo esse a sua media
et ob eum: et mereri eorumdem in primo remoto, aut proximo
operis non efficit apud nos (sic suffragantibus omnia opera iuris
spectare liberi sunt et immediate operum eorundem substantiali eleos.
Unde in hoc etiam distinguimus cum sententia reputante ea
insufficiente ad praedictos justitiae facultatis expeditae etiam e
leos mereri cum meritis quamquam modo adstruatis eorumdem esse
dubius. Sectio 5a Quid sit dominium utilis et voluntas constituant de se aut requirant
ante se ad dominium praestandum?

Sectio 5a Quid sit dominium utilis et voluntas constituant de se, aut requirant ipse ad praestandum

973 Hoc continuum quod in re ista dicere bene est non est de jure se de se scientiam. Pro cuius decisione expendo ab utilis et utilis.
dico 1o dominium sequens naturalis sive supernaturalis utilitas tradi ad deum, dominium increatum,
dominium creatum quorum meminimus a n. 172 ut quod se requirant ad dominium
praestandum non tamen constituunt ea. Quod quod se requirant praedictum dominium ad praestandum
dominium studii e loco citato: quod non illis constituant suadetur, quod sufficit
praedictus dominium ro dominus sive quod non ad praestandum dominium quod illa cum illa
e exante. Et hoc constat quod in se, non datis in illo eorumdem

non dabitur in ipsa potestas; et haec insuper sufficiens et adhuc accep-
ta non includit sed comparative illos; ergo vera ipse requiruntur ad divinam
potestatem dei sufficiat eius ex conditio sine qua non ad illam. Fundamentum
respondeo: quod potestas sufficiens est potentia et comparatio mediorum, sed
quae comparatio est sive voluntatis. Dicitur potentia non est sive potentia simpliciter
eligere: haec enim sunt comparantur media per haec possunt li-
berari, non autem quod certissime liberentur, hoc enim in vera scientia
non admittitur gratis ab intra efficacibus, quae spectant ad solum comparatione
mediorum independenter a potentia naturali, quae comparantur: ergo potestas suf-
ficiens et adhuc accepta non includit, sed comparative praedestinationes super-
naturales; quia potentia ad illam non requirentur ostenditur.

974 Dico 2º quod sunt divina media per quae innotes-
cat Deo bonum usum auxiliorum gratiae, sunt operantis voluntatis nostrae, requiruntur
ipse sunt seu conditione ad divinam potestatem. Quod ipse requirantur eiusmodi
quod in quovis opere nostram admittimus aut respuentium in Deo
certa per et merita nostra vitiosa aut opera nostra ostendas et
affective efficaces abunde probatum est supra a nº 196 et a nº 222.
Quod autem sunt et conditione spectant ad divinam potestatem, constat 1º ex
nuro dicto: quod sit potestas est sive potentia mediorum quibus certissime li-
berantur quicumque liberantur seu quicumque eliguntur ut liberentur:
et haec potentia non est alia nisi scientia divina mediorum de quibus
determinata talium mediorum ergo eiusmodi scientia spectat sive conditione
ad divinam potestatem.

975 Constat 2º quod resquirendus a nobis ex de ipsis
quae de se afficiunt eius electionem quae ipsorum intra affective efficaciter, licet in
electione quae admittimus non extat ab divinam se ipsa in genere se
ipsius sed salvandorum opposita: haec tamen sine sola sufficiens neque
sufficit constituere divinam potestatem: sapiens sic solo non sufficit constituere
Deum efficaciter providentem, providentia quae sit secundum intentionem Deo ordinem
huius finis intendi quam media eiusmodi de se sufficientia et indifferentia
sunt, quia Deus sive secundum intentionem quod ad media quae comparaverit ipsos

elegere velit, e contra tq illq et ctrate tq quo efficiat ly
solutioq ejq q habent graq ad quas comparandas debetet ex
actu predictis electis ego exponos tq suq qui carcentesse ē ly
suq diuq medijq obtinet praelibet diuq praedestq.

976 Huas porrides praestata eq ex hui de
tuae beat ee vio infallis; claudere perptrea het qnsus de
tuae eos illq et voluis diuq tq, a qbq fi efficiat ea infallis
Non ego sufft ad hanc electo a nobis admissa, separatis ab tu
suis diuq medijq tractis ad efficaciq auxilioq de se collatorq praede
statis: nq lt exponos electo, addite infeccida, necnati vire eq exa
mentoriq et perseveraq finalis: id taen het quasi de manul
atq ctt scia media q efaltis supponit, ē vio infallibilis ex supra
ac fradi proc finat: quare si scia media q supponi efaltis
ēq q ho suppositat necessi ea electo, vi habet ex se fi infallis
viō ee, nec ipsa electo vire infallibilis, et connexa maneret cq
exa mentoriq ac perseveraq finalis sub auxiliis graq ad quemcumque
entates debeat.

977 Id ct capias, scito, electoq eq, q pendente a
scia media affirmant entates, adscriptis pertere ad finē exq
et supponere posse eq nobis de efficacia destinata auxiliorq
indifferentiq quē certior in Deo sit, id eny illa sufft cū
providentissa evadat, q aūq hec vi sit verum speculatoralis
ē moralis tq certa, ss notra suersa ēq fi infallibilis
ac metaphē certa, vi habet ciuri speculatiq q adsit electio
subsequts ad illq. Unde hec moralis tq et vire necessi
eq ovmoda infallibilis suq meq q supponit. Id notarq, q
veroseliq hec. Id demq eq electoq ex proprio speculatiq vire aul
pto necessi eq infallibilis suq medijq q supponit: vi adhuc
manda ē praediu praedestinari sp finalis tq fortis suq: nq ab hoc
fr desumenti q Deo securitq sit de obtentione finisq p media
pq debeat vi finalis certitudq q cura curq efficaciq habet

amice ex parte tu. Unde hi tq eleoss ed sq madrq
quasi matres inbendi et alste specialis sunt ad spiri
salbandorum; nq eis mor n̄ erit tq suq meq nisi dum
gaŭ cum ea eleoe ed eo ũi eo cum dedre auxeorum de
se collatorum: nec ita eleos nisi diungati cum in salte suq
illius.

978 Dices: juxta hanc doctrina fi observanti quaq
dixerimus a n̄ Dot ss adstruenda pote eleos efacis ad
ges post merita alste specia. ubi enim adstrinximus deq
speciali fi befactore sedestorum alsq hac ante eleoe q ad
meritorum ge ab illa omne inbati fiera mea datur
ad auxcia quaq de se spiranti sedestis et alste spe
alis sit ed spiritu salbandorum. Sed n̄ iuxta doctrina q at
tet ad dicta sessens: nq ubi cum sermonum ad suq deq meq
ad stuendum deq in ea sorda sedestans pote speciali fi
besicum sedestis. Primo nec ex eoq observanti quaq ubi dixi
mq q ad aliq dictis ubi admissis ante ad merita stupsedes
ad adstruendum in deo speciali benevoleq, iuxta doctrina hac
tractata q ad eleos de se admissi ed ro ē q defendere
ubi posse adstrui in deo speciali istq benesiceq pro sal
vandorum indirecti ab eleoe istaq de se ponimus n̄ ē de
fendere illo se mo posse adstrui: imo hoc posteori
mo pe, ed adstrui meliq.

979 Replicabis: tal admisso q posset deus
adstrui specialis fratris besactor hoc in ordine ad ges inde
fenti ab n̄ eleoe aut electe speciali quaq anteccat merita
n̄ ē cur n̄ suffluat in ordine ad id adstruendum elec
hac q de se ponimus: ge suffluua ē ed mone de se ad
struenda probat nemis hac responsio: nq probat suf
fluere ed de se n̄ dari superabundantes elargiones
gratiarum aut prosusiones largitas dei in besicuendo probat.

Nec igitur nando assendi fit, q. ad id nandi sufficiens
vi. Justiniani allata n. 940. ordin. q. nam recurrit fundamentum
gratiae sp. assentiendi q. secundum ipsum fidei est, mar gratiae
intrady, qui a re, status est de rem hanc de prob. fiunt
et de fo dicunt: atq adeo & collatis sibi extreme disi
fidentibus, nullus adhuc in gratiae preferamus; in orde tamen
ad res decidendas de fo, nisi q nos desuper nimis adheren
tes sibi assentiri, tot suppetant res, quot isti sibi fa
vent pro fo opposito assentiri volunt.

950 Adest porro speciale fundamentum: q. lt ad as
truendum deus speciales sit befactores in collatione tam gratiae efficacis
influxuris re ipsa in gloriae, recurrerit ad specie electionis ha
bit ad libera electionis, qua ob merita rens illius gratiae absolute
sq et ad finale, decernit efficaciter deus dare gloriam: nimirum
ad hoc ornandum contra hanc fa admessa de probi fundamentum
desumpseris ex loco Aug. lib. 5 ad simplicianum ubi ait:
q. dictis est, q. elegit nos deus ante mundi constitutionem, n
video timor sit dicti, nisi praescientia; electionis ad gloriam
sufficiens ad specie salutis praedictionis sine meritorum: ag
nosco nihilominus difficultatem hanc recurram; cum debile sit
astruere in deo specie magis de efficaci pro omnibus talis
sicut non deficit possunt in deo; qualiter possunt deficere aut
posse non est de aliud obj creati ad quam trahi sua dere
media.

951 Hec itaq non ostendenda difficultas retardat ani
mum ut de fo ingrediat hanc rem a q sed receden
do nam est rursus quae facimus de electione formaliter: nam
cum ea ad astruendum in deo speciales beneficia q. in elargi
tione gratiae consumatur discernit potestatis de reprobo, n
recurramus ad electionem subsequentem merita et sufficientem tam
ad fontem et primi talis efficacis ac discretionis; neglecte

ut hunc finis quoq[ue] vinculo et etiam n[on] so[lum] in electa ordinata mentium, sed etia[m] in electione quae praecessit ante consideratione[m] ut cum ferret tota gratiarum et [glori]ae ad finale quod praedestinatus vocandus digne e[st], dummodo e[st] ut ipsa cum ipsis gloriosae ac ut coeris cum volunt alia bei dandi gloriae post perfecta ea incepta ad quam digne vocatus fuit. Unde pos[itis] ita sed in Deo hac electione et proposito nullus vocatus digne dabit Deus sic electo et praedestinato deq[ue] u[n]i efficiat et specialis gratias eius in ordine ad dignitatem definitam post ex dilectione creatoris et specialis influxus eius in gloriosos praedestinati desumptos sine a tali electione et proposito durante Deus ut det praedestinatio perseverantiam in gratia q[uae] ei assecuret gloriam in tota mensura quam intendit, et debet certissime gratias ut heredes, propter ut corona mensurae habitus gratiae (in q[uo] decedat praedestinatus) pro eius acquisita ex opere operato sacramentorum, post ex meritis vocatus gratiae respondit.

982 Dices iterum: ille totus finis meus constituet dignus praedestinatos, cum non efficiatur Deus specialis fit benefactor praedestinatorum in elargitione gratiarum quae illos discernet a reprobis; sed eiusmodi totum non e[st] ille qui antecedit electionem quae desiderium mihi et diligit Deus ad illum generandum; ut efficiat Deus ob suis talibus gratiarum; hic enim adhuc non sufficit constituere Deus specialis fit benefactorem in eiusmodi elargitione: cum non diceret Deus, nisi dictare posset, quae gratiae illae sunt operandi, influerent re ipsa in gloriam, sed illae quae habebunt esse seu erunt efficaces quoad dignitatem. Cum vero e[st]: quia gratiae illae influunt re ipsa in gloriam dependit ab electione quae ponimus; et hinc electis non e[st] sola [tota] ille ob praecedente dicta, ergo totus eiusmodi non sufficit constituere Deus specialis fit benefactorem in elargitione gratiarum quae praedestinatos discernet a reprobis: ergo non totus finis meus qui praecedat, sed qui subsequatur electionem a nobis admissam constituet dignus praedestinatos.

983 Elargitio talis gratiae non spectat ad
[illegible] suppon[it] [illegible] ad [illegible]: ad [illegible] ad [illegible]
[illegible] sed [illegible] quasi in [illegible] ad [illegible]
gra[tia]e [illegible] specialis earum gratiarum in ordine ad glo[riam] [illegible]
[illegible] Deus [illegible] ad [illegible] sufficientes [illegible]
[illegible] medias, et recurrere ad aliud quid [illegible] ad electionem
[illegible]: [illegible] quid regulat electionem [illegible] dicatur Deus [illegible]
seu [illegible] gratiarum in ordine ad [illegible] influxus earum in
glo[riam] [illegible] dari ex [illegible] Deus [illegible]
[illegible] ad hanc electionem dictat Deus [illegible] mea: [illegible]
[illegible] a [illegible] sub [illegible] et [illegible]
circumstantiis [illegible], et si quas earum dem[illegible]
ex [illegible] electione [illegible] ad glo[riam], [illegible] cum [illegible]
gloriosae. Certe [illegible] seu [illegible]
[illegible] ad [illegible] earum gratiarum, nempe [illegible]: ita [illegible]
[illegible] nec [illegible] electio [illegible] ad [illegible] illarum
gratiarum, nempe [illegible] gloriosae.

984 Hinc ad [illegible] placet [illegible]
mare [illegible]: [illegible] ex [illegible]
dictis [illegible] ad [illegible] ante [illegible] ad utramque [illegible]
utramque [illegible]. [illegible]: [illegible] in [illegible]
[illegible] Deus discernat [illegible] non [illegible]
ab elargitione gratiarum specialium [illegible] influxus in [illegible] et glo[riam]
ut [illegible], [illegible] Deus ad eam
elargitionem [illegible] in fonte et [illegible] in electione ante
[illegible]: [illegible], [illegible] medias, quas [illegible]
[illegible] electionem [illegible] Deus utramque illarum gratiarum specialium [illegible]
[illegible] ab alio [illegible] quae [illegible] electionem [illegible]
[illegible], [illegible] supponens [illegible]
differentias [illegible] a [illegible], et [illegible]
[illegible] sed ad hanc, [illegible] alter.

985 Placet vere 3.° q dato etiam n. pro eo n. sufficere ad constituendum Deum speciali sibi benefactorem in elargitione gratiarum gaudentium iterum procedendi specialem tum sui meum, quin procedat utrumque electionem: Si ad id necessario requiri tum alium divinum actum tum, qui eam electionem subsequatur, et proponat Deo conferendi illam gratiam specialem: Una dato etiam n. pro eo, hunc tum divinum actum tum procedere sibi ad divina praedestinos; nil adhuc deduceretur contra utrumque assertum: quia non adhuc evinceretur tum scientiam mediam, quae tum proponat Deo efficacis auxilium quo ad proprium meritorium, non procedere sibi ad divina praedestinos: cum hinc adhuc non certum maneat Deo de futuro meritorio, quod efficaciter requiruntur ad gloriam ut eorum intendendum: et hoc certitudo non ce procedat a praedicta tum scientia media divina. Unde 2.° ex data vel aut praemissis se deduceretur procedere sibi ad divina praedestinos tum tum scientiam mediam quin praecedat utrumque electionem, tum tum alium divinum actum qui post electionem illam proponeret Deo conferendi gratiam specialem, quae tum tum ut facile vocato scientiam mediam de praeterito meritorio sed pro nostra scientia visionis de illo: cum haec sit scientia quae circa illum proprium Deo adest sed determinatis gradibus perfectionis facultatis ad illum; ut re ipsa actu aut virtute determinatur ex vi electionis tertio: Itemque igitur tum responsio. Nº 6.a alia asserta proponuntur.

Nº 6.a Alia asserta proponuntur.

986 Circa tum scientiam visionis praecisae quin ex nunc 287 redeunt ad tum ipsum monasterii, qui post factam electionem ad gloriam dicebat Deo quod inde beat fuere, ut electi re ipsa salvantur in vita aeterna, nil hic addere habeo ad ea quae ibi dixi: neque ergo illa respondere chymerice si a nudo et apprehensione inducantur destituti. Inutiliter vero, si probabiliter ostendi; si vero indistincte a nudo inducantur ita reflectens super aliquem aut aliquos actus divinos efficaces ad necessarium possibilium praecedentes, ut ostensum intenditur requirentes Deo,

et sic excipiat illis ad alios actus spectantes quae eius pertinent ad negotium eius, et sufficienter satis est ipse non requiratur ad exactionem perfectionis gratiae ut n. 953. Sed autem ipsum quae ad exactionem perfectionis eius adaequate sumptae, sufficienter requiratur est ibi, a fortiori hic excludendi venit a conceptu perfectionis divinae. Transeundo igitur ad alios actus speculativos, quae sint detractis entibus auxiliorum quae Deus conferre decrevit subjectis speculatur et futura adaequate eorum merita et consequentia finalis in Dei gratia et amicitia.

987 Dico 2o. Scientia actus quo speculativi Deus adaequate exstitura aut extra merita subjectorum, et eorum decessum in gratia integrat, non constituit divinae perfectionis. Probatur prima pars fundata est ex n. 983 quod scientia praedicta visionis supponit perfectionis adaequate sumptae: atque supponit fundamentum perfectionis et faciendo cum aliis quae adaequate sumpta inserviunt in decreto suo mediante ad eadem merita et eorum influxum in quo mero decreto n. 983 et aliorum divinae decretis Dei de conferenda auxilia ... finale ... alia quae ... futura est; hoc enim decreto posito ... religiosi adaequate est sine ... et ... mediorum quibus certissime liberantur quicumque liberantur, quia ipso est ad quandam perfectionis nostrae, aut si mavis, ... fundamenta supponit quae creatura ... ; quod erit ... in ... , sicut ... perfectionis traditur a nobis ex ... est ... n. 1: ergo scientia actus ad merita subjectorum ... non constituit divinae perfectionis sed est illa adaequate sumptae subsequens.

988 Probatur prima pars sumenda est ex n. 984: quod scientia praedicta meritorum visio est subsequens ad esse divinae perfectionis et adhuc ... sit et ... Deus ... perfectionis ... ipsa et ... quibus ... adaequate integrat ... perfectionis et ad illa ipse ... tamquam ... alia: ergo ... et quae reliqua pendent certa ipso nostri

z eiusmoi visio qse naturalis sit et mere influant in-
gla, movendo ad eas posteriores volitiones divinas, quae ob mer-
ba persa dabit gla, ibi concurrere tn necnon ad componendum
et integritatem praedestinationis divinae, et pote illa sufficiens et conju-
mansionem, quam visio meritorum, visio etiam e fructibus eorum
illa, eodem propterea fundamento diceretur integrare et con-
stituere divinam praedestinationem. Visio aut ademptionis finis seu beati-
gloriosae praedestinationis nec integrat nec constituit divinam praedestinationem
ob dicta n. 311.

989 Dico 4o. ex tribus divinis voluntatibus actio generalis
salutis omnium ut spectat in Deo ad divinam praedestinationem nec constituit
de se illam, nec collocamus integrat eam: q non constituat, videtur
certum cum fundamentum ad eam actionem specialem in Deo adstruendam
se persuadeat constituere, aut eam solum providentiam supernaturalem, quae
se servat Deus quoad reprobos, adest quae communis et generalis et
praedestinis: quo praedestinos quae generalis et etiam e providentia super-
naturalis salvandorum forma, non constituit praedicta actio. Quod
nec integret suadetur: q ut Deus separat specialem actionem salutis
pro electis et aliquarum praedestinorum, nunc proponit in ipso actio
communis salutis omnium; unde eis accederit, cum non possit Deus sepa-
re specialem illam actionem, nisi ponendo istam communem: quo sicut ut spectat
dat, non requirit ipse se ad praedestinationem de se extendi: atque adeo non integrat
illam. Nec valet q dicas ad praedestinationem ipse se requiri elevare hos ad
gloriam et hanc dare per praedictam actionem: nam q communis seu naturalis
sit quo ad omnes hos per praedictam actionem, sit specialis et fieret, etiam
si talia actio non adesset, q ad praedestinationem per actionem aliquam specialem.

990 Dico 5o. actio specialis de divina merita praedestino-
rum, q posteriorem et de se in Deo exercendam adstruximus, pertinet con-
stituere divinam praedestinationem, suadetur: q ad divinam praedestinationem pertinet
constituere eam actionem formalis seu glorie, quae tam aut certe laedere
Deus ad praeparanda praedestinis media, per quae certissime mererentur et gloria

requantis de eiusmodi e... dicta vero specialis; ea eius sic acta
n. ... ad ... eiusmod mediã, hec tamen vim
... ad illa ..., ita ut ea vice sibi ...
requeat ... postea ... et ... ea ...
re: alioqui n. est vere esse q. ad hanc ... ea
que supra diximus, ... eiusmodi ... ad ...
... ; et ... n. indigent
... .

991 Dico 6º ... meritorij que sub
sequatur ... non ... , ... ad ...
... auxilij efficacis, ... quas et in ipso ... ut ...
efficaces intendit, ... ad ...
... : quod in eo ... et ... sub
... coalesceret ... et ... detracta ...
meritorij que ... et ... intende ...
quietende ... eiusmodi meritorij ...
... ad ... : quod est ...
... meritorij ... merita ...
... auxilij ... ad meri
ta ... ad merita ... sufficien
tia illa, ... ad ...
... ad ... ad ...
... illa merita. ... ex in
... certa ac ... mensura ...
... a ... : quod ... certa ac ...
... mensura n. ... (ut in eo ... que ...
in ... ante, in ... et ... sufficien
ta ... dirante ... est ... dicta
n. 993.

992 Dico 7º: ... ut ... auxilia ...
... efficacia ... et ... entitate ...

dignior auxilij, et in his merita detracta, ob quae danda
e corona gloriae in executione, postmodum gratiis meritorum ad tales electos
subsecuta, ex abundantia divinae charitatis et bonitatis, provenit
ad praedestinatos, non tamen quod sic narrata esset ad illos, sive tamquam
requisitis, sive et multominus tamquam causis, quae ex abundantia
provenit ad divinae praedestinationes constat ex n. 947; quod in eo
cum narrata non sit, etiam tamquam ipse requisitis constat ex
n. 948. Quod vero tunc non requireretur sive pro
quod antea ad eas daretur ipsa in complexo simul omnes et electos
illos ordine speciali et gratia salvandorum, independenter a pro-
visione et a alio divino actu ordine intentionis, certissi-
mo, omnino gratia et detracta e ad finem et media, et cum
ordine certissime ac omnino detracte taxans et commensu-
rans media cum fine, et finem cum medijs, ut decet provi-
dentiam Dei efficacem et specialem etc.

992 Certe, si ut constat, Deum re-
tulisse et detraxisse Deum multis peccatoribus quae commisimus
erat in tempore singulis peccatoribus etiam praedestinatis, consta-
ret saltem directe hoc statutum a Deo fuisse ante ad electos
seu directe electibus praedestinatorum, eodem fundamento deveniret ad admittendos
electos et electos vitae ut omnino detrahere respiciente entitatis auxiliorum
decreta quae detrahat, etiam constituta quae a Deo revertit ex aliis efficaces
circa merita supponens essendi peccati non de eis assiste principalis et merita.
Et quia ad opposita possibilia de suo merito fundatur ex illo et ad eum
eiusmodi statu fuissent aut eligi bene egissent aut mali-
Jacob dilexi etc. ubi allegorice salutis agi de mysterio praede-
stinationis et reprobationis fateri sum n. 927: certum apparet directe divinum
detrahens multis peccatoribus quae commissa sunt singulis factis non lo-
quor de extrinsece praedestinationis non anteire directe praedestinationum
seu electionibus praedestinatorum: neque sic non versaretur ea quae ante quod Jacob
praedestinatus aliquis mali speciali egisset aut acturum praevideretur

fuit delectatus a Deo dilecte substantia. Postrea versilis consi-
derans statis subsequis ad utrumque electis antes et eventis im-
desuntas q ad auxiliorum entaes desertiturus mertis fuja
entibus yeus tolle ij yurfos ditos dperi a q fuerint
dotriate efatet detrate eignmos entaes: quare Dolore tu
purifata transit in abstis eles intra hac ex
et ea fua rdperi ab atio doreto substino detrad or
sideras entaes, et merita yendea ab ypsi; postrea q
finis subsouta narra ire erit ad Stuida dinq subst
vera dicta n. 993.

994 Quod atiet ad posteriore votios quae
intra opere entare communtoria et moventi ex
ritus desse sepsis ad danda ae ipsa qui intentis dicer-
e ultimo yjunis ipse ad dinq substos tanq ipse intus
rs illis fundis e q atubi n. 986 sperfal emerti
sequidante votios ista quare fuit ista form et
equantes substos dinq vita de votere ad eos suosi
ide studio Dicas: qt ex ut electas utrumque et officios
vitiory ad ipsa subsecutae aut subsequitis vera dicta n.
991, igredis ea fixa et detratissa separae medior
seu auxiliory que sternentes subslis, itera postrea ipsi
sterete strare ad substos dinq: qo fuit q ex eo
est fuil votios ystis igdarr omnis quasi adistis finis dan-
estene qui at corog, itras postrea votio speciet ibi
ue ad substos desi exente.

995 Deo electos et effios in cuillo quas ipsi
pole, stere ad eundes ordes intentibus et sufiere in qui-
tio his omnes sequitantes omnes istis asis ad stenendis
videns speale et ore infalle tira qui substitory, ita qui
antur ad posteriore votios ex mertis motis fit iam
in quanto utrinque istadi ais fixis pdos ac detratis prius

cur adscribanti, vel praedestinis est, immo et ipsis ex affectu vel dum ad illa subjecta et decernentes ad ultimum praedestinis est, nempe dationem gloriae; ad quam cum decernat posterior vo-lito de qua loquimur, et subsequatur ad primam illa prius praeferens constituere dum praedestinatos: ad quod constat propterea non fit et efficace sufficienter et efficaciter constituit.

996 Itaque gratia data et producta gloriae sit immediate a posteriore ista posteriori; haec cum immediate fieri a posteriore ab alio dum adsit quae mediet inter ipsam et producta gloriae, applicat utrumque dum ad eorum productionem. Eadem quae posterior volito dat vel ipsa gloria ut coronam quae dat efficaciter gloriam, et immo ta ac causata a meritis dat illam. Sed hoc efficaciter cum tota primitate accipitur, quod dico de volitione ista posteriori quae efficaciter dat gloriam: siquidem applicat et ordinat utramque dum ut efficaciter etiam in tota rigore efficacis primae dat seu producat gloriam: quod vero de gloria ut corona dicitur quae efficaciter dati, tunc hoc efficaciter non accipitur cum primitate sed posterius praesupponi et praevisione tale: primae quae habet ad posteriorem volitionem, tale vero quae habet ad priorem: unde haec non efficaciter primitate sed efficaciter tale causat posteriorem volitionem: cum haec ita sit dictum, et, ut verum haec, adeo ut ita haec non sit efficaciter primitate causalis: unde licet adsit prius datam efficaciter gloriam ut coronam coalescat ex priori volitione separante et dante efficaciter tale posteriorem vo-litionem (quae sibi mutuo dant merita gratiae) et ex posteriori dante efficaciter primitate ipsa gloriam: quia tamen prior volitio in tentione sufficit radicare illa omnia posteriora et inde fieri sit ab his constituere in Deo specialiter et praedestinatis providentiam: non ideo propterea prius hoc adeo sed inadequate fundamentum constituit dum praedestinatos. D.6 de causis praedestinationis dum

D.6.a De caussis Praedestinationis.

996 Non hic de causa physica sed morali agendum est. Ista autem
est, sive impetrando, sive merendo, sive disponendo ad obtinendum effectum praedestinationis: et conve-
nit ad movendum in Deo causas ejus quae ex parte ipsius dari non possunt, sed ut sint
in nobis effectus illius. Sic autem reducuntur proprie ad seriem auxiliorum
quorum hoc dirigit ad beatitudinem et eam assequitur. Deinde causae istae mo-
rales considerari possunt, vel ex parte Christi, vel ex parte nostri: ut conside-
rantur ex parte Christi pertinent ad materiam de incarnatione et non
vacat de iis iterum agere. Ut se habent ex parte nostri brevi
calamo percurrendi. Quaestio 1a Utrum aliquis esse possit causa praedestinationis
alterius

P.o 1a

Utrum aliquis esse possit causa praedestinationis alterius

997 Non excitatur hic quaestio de causa morali adae-
quate dicta: neque de illo subjecto est causa finalis praedestinationis praedesti-
natorum, non solum quoad effectum illorum, sed etiam quoad ipsam praedestinationem fina-
lem, seu quoad ipsum Deum, ut Deus est, qui ut electionem omnem. Praeterea
vero Christi in ordine praedestinationis et gratiae, ac dignitas supponens
capitis morales in ipso residens in causa sed ut sine ejus
influxu nil boni unquam sit aut fuerit in reliquis mem-
bris. Excitatur ita quaestio de Stephani (et posterius servata
proportione, de oratoribus aliis hominibus ac justis) de quo fertur quod
propter orationem suam meruisse conversionem Pauli. Quo dato et
concesso posse unum mereri salutem de congruo conversionem alterius, pro-
babilis est: an id satis sit ut dicatur causa praedestinationis illius?

998 Ad quod dicendum supponendo ex dicendis: quod ut aliquis
sit effectus praedestinationis omnino debet ex assumptione speciali Dei dirigi ad salutem
alicujus: neque si ex voluntate generali orationi satisfecit ad quem-
cumque spectandum supponendo, cum diceres posse evenire. 1o si Deus
det omni cogitationem ad orandum pro alio, sed sicut ex parte Dei
ex titulo peculiari salutem et conversionem illius quam vult dari
cogitationem ejus esse dicendum aut dicendum infallibiliter ejus conversionem, ipse

veram et gra illius: 2º si det non ex peculiari intione circa alium aut illius salutem; sed potius circa ipsum orantem qui videbus eum esse pro aliis orare. Quibus suppositis,

999 Dico 1º si res contingat 1º modo ex dictis, orans non erit ipsius oronis causa praedestinationis adaeque altrius. Suadetur: quia tunc ipsa met oratio Sphani erat effectus praedestinationis Dni Pauli: siquidem est medium ad gloriam illius conducens, et datur ex intione peculiari ut conducat; ergo ut mereatur aliquem effectum praedestinationis Dni Pauli nempe conversionem eius, non adhuc meretur integram praedestinationem eius pt: quia si prima par oratio et cogitatio a Deo data ex peculiari intione esset effectus praedestinationis Dni Pauli; et neuter cadit sub ipsius oronis merito: ergo Sphanus per hanc oronem merens conversionem Dni Pauli, non meretur integram praedestinationem illius: et caeterum non est causa illius adaeque sumptae. Ita P. Suar. 2º de praedest. cap 24 et P. Tamball. disp. 6ta cap 2.

1000 Dices potuit Sphanus per alia merita promeri hanc cogitationem ad orandum pro Paulo: ergo esse potuit causa omnium effectuum praedestinationis Dni Pauli: immo et ipsius intionis peculiaris qua ea cogitatio ipsi datur. Hoc prius non operatur ultra aperto, difficultas nihilominus exagitatur. Dico ergo: si, ut vult P. Sturtus disp 14 de Incar. sect. 17, ut merita omnia prosint aliis non indigent peculiari applicatione. Et falsis si Sphanus ante eius oronem specialem factam pro Dno Paulo: pro omnibus sua merita applicuisset et pro omnibus petivisset: potuit quidem Deus in illo cum moveri ad dandum ei cogitationem ut oraret specialiter pro illo Paulo: immo et moveri potuit ad conceden eius peculiarem intionem quae praedestinatio foret Dni Pauli. Quo cum Sphanus causa esset totius praedestinationis Dni Pauli: siquidem quod hic speciale haberet in ordine ad eius salutem totius fluxisset a meritis Sphani.

1001 Replicabis: in eo casu priora illa Sphani merita et omnis oratio fuerunt eius effectus praedestinationis Dni Pauli.

q^d ex supposita scia Dei merita illa infallibr praecedeban
tr cum conversione perseverantia et gla D. Ili: ergo ista praedestinatio
adque sumpta non potuit gratuita esse tunc esse causa. Deus
si autem ad merita illa priora et omnia orans Deus
dedisset gratiam ex peculiari dilectione hidorum circa ipsum
et salute ejus, sicut in eum nos asseritur: adsit adeo Deo tibi
q^d et tunc in aprecise gratiam essent omnia illa decre
vita, tamen in suis expressis essent specialia ore D. Ili ex
... a fine si vero orantur a peculiari dilectione circa ipsos
orantes, ratione aut respectu et ad eorum praes adiunctis d.
cum dilectione: g. priora illa merita supposita Dei scia, prae
cedebantur cum conversione et gla D. Ili tamq. q^d omnia praedes
tinis et respectu: siquis ordinabantur et applicabantur pro
omnibus ipsis orabat et orabat pro praedestinatis ac reprobis,
omnium conversione et salute: quare non praecedebantur cum conversione et
gla D. Ili tamq. q^d speciale ex ipsis sed omnino praedestinatis et reprobis ne
cesse esse praedestinationis ergo merita illa priora non essent ejus praedestinatio
D. Ili: potest Deus ex illis moveri ad opera peculiarem dilectionem sub
que infallibiliter salvarentur Illi, quae ... praedestinationis causa esset sicut
gratiam Dei debitum mentis antea.

1002 Dico 2°: Ad omnem praedestinationem, quae sequitur de
facto D. ... et nos de parte admissimus bene potest esse causa praedestinationis
aliorum dicta sunt. Suadetur q^d potest Deus moveri ex meritis ali
cujus et afficere ab illo generali facta ad dandum gratiam specialem
aliis ergo potest esse meritum praedestinationis aliorum etiam causa illius dicta. Causa
ex ante firma est: q^d ante vocatione dandi gratiam specialem relig
ora erant omnia dicta aut autem sale suadetur: q^d merita a
liqua possunt esse a Deo ex dilectione duntaxat circa ipsos merentes
peculiari, et non ex alia circa alios praedestinandos: ergo ipsi praedestinati
ex ipsis potest Deus libere moveri ad dandum eis gratiam specialem aliis: q^d
licet ex dilectione generali salvationis potest Deus libere moveri ad dan

dy vni et alijs specialiter grat q cedere debet etiam posita ea
ctione. Quod tum obiter possit fidelis deficere ex dictis paradisi
prae pdestos et electos efficaciter post merita absolute conferri.
2a An dedit possit aliqua dispositio causa moralis ex usu liberi
arbitrii ad pdestiog

Quaestio 2a

An dedit possit aliqua dispositio causa moralis ex usu liberi arbitrii ad pdestiog.

1003. Non attendens dixit q hac sunt re operati per gratiam sufficientem, etiam post dixerunt Pelagius et semipelagiani. Scotus etiam in 1o dist 41 q 1a § de secundo, ait etiam bene circumstantias in eo morales dispositiones ad grat; et post hanc infusionem fieri etiam, et accipere a gra merita vite eterne. Sentit Gabriel in 1o dist 41 q unica art 3o dub 1o, Cajet etiam tom 1o opuscul tract 3 q 1a. Sic anuradi se qui tuerunt arbitrio nostro, seu opere facta ex viribus liberi valebis arbitrii nostri dispositiones alias, vi tamen simpliciter pdestinatus et ita appellat Ricardus Indrectus, quod his imputat aliter auxiliis quam ad usum se movetur. Sic se Ricard in 1o dist 41 art 1o q 2 Cajet in 1a 2e q 109 Antonius Pantoja de pdestione et gra cap 6 post medium. Scotus Vasq de gratia et gra cap 3 et ubi expositus Isabellus ad q 23, S. Thom cap 5 existimat, hos moralis bonos absolute duxeris gratiae pducta fuisse vos, seu quod et propterea absolute fuerunt elegerint ad glam. Videatur solus hic S. Mondina de pdestinatione disp 21 sect 2a.

1004 Dubitat Cherte unde irrepserint viris alioqui doctis et catholicis tam graviter errari. Et ne sint eos ab hæresis nota excusat eos extraverint absque pertinatia videatur libro secundo de pre destinatione capite septimo

(Ultra priores igitur videtur quae possunt facere conventus arbitrio et tempore quo: siquidem ipsi dicunt pendebant in arbitrio meritum congrui remoti. Ideo videtur conveniunt ponere in suo merito congrui remoti ad gratiam necessarium sed et ultimam dispositionem ad illam in qua est meritum de congruo proximo) sic se declarant: illa actio quae procedit a fide et non solum ergo ab auxilio Dei et Christi: et coetum non a solo arbitrio: quia fides apud nos videtur et non datur ex viribus naturae: si ergo homo infidelis se se ultimo disponere ad justificationem [illegible] gratiam: et sic etiam dispositiones ad justificationem numerantur a Tridentino ipsis fides et poenitentia ex hoc videtur se deducere posse hos viribus propriis elicere, cum fides [illegible] et [illegible] esse oporteat. Ultra ea quae credentibus sunt adversus semipelagianos professores etiam videtur semipelagianis sapientes, deferendi etiam sunt: nam ex viribus naturae dant aliquod meritum in gratiam, ita ut haec adjuncta sit nam.

10005 Ad dictam punctum quod non posse de pura astra sed de fide pure ex astra loquitur vel dissonantiae [illegible] in eum docet videtur Suarez de potestate disp. 5 sect. 5 ubi posuisse Deus facere da re gratiam peculiarem ut homo qui plures vitiis morales haberent aut [illegible] Deus [illegible] [illegible] hoc illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de suo statu est quod non facere de potestate speciali seu de collatione [illegible] aut aliorum potestatis eius: nam certum est plures potestates eius cadere sub merito facto congrui, et Theologos gratiam sub merito congrui ex gratia [illegible] [illegible]. Illud igitur quod de integra potestate: an [illegible] potestatis eius debet cadere ex parte arbitrii: imo an debet cadere ipsa potestas specialis seu [illegible] potestatum: nam capere non possum quod posset quod esse causa moralis alicuius [illegible] quin sit causa [illegible] conferendi illum [illegible] [illegible].

10006 [illegible] ab Theologis [illegible] [illegible]: causa moralis potestatis utique necnon poni sive [illegible] [illegible]

sive ex omni desperatione potius sive ex omni merito in operibus illis naturalibus. Est certa Doctrina Pelagii et eius reliquiarum ex dicto Arausicano et can. 3 et ex Trid. sess. 6 cap. 9. Ratio 1a de loc. quia inter meritum et praemium requiritur aliqua proportio, sed nullum bonum naturale habet ex se proportionem cum praemio et dono supernaturali, ergo nullum meritum potest esse etiam de congruo praemii aut doni supernaturale quale est gratia eius auxiliantis, gratia sanctificans lumen gloriae et gloria ipsa. Ratio 2a fundatur in ipsa ratione gratiae: nam si tota series praedestinationis obtinetur esset series gratiae, ergo non est ex operibus: nam gratia quae datur ex operibus iam non est gratia, ex Apostolo; ergo in serie praedestinationis desperatione obtinetur [illegible] falsum esse quod ea impetrat sub nullum meritum [illegible] cadit, cadere potest.

1007 [illegible] non adversanti doctrina quorumdam desumenda ex Trid. sess. 6 cap. 8 ubi ait: ideo [illegible] dicitur dari gratis quia nihil eorum quae praecedunt ad ipsam, illam promeretur. Ex quo sic argumentatur: Tridentinum ait ideo dari gratis eo quod nihil eorum quae praecedunt ad ipsam, promereri illam de condigno: ergo sentit meritum de condigno esse quod adversatur simpliciter rationi gratiae et gratuitati: ergo praesentia solius meriti de congruo non tollet rationem gratiae et gratuitate ab illo supernaturali dono quod offerat Deus propter opus bonorum quae natura arbitrii nostri eliciat. Utraque tamen firmatur ex eo quod Tridentinum mane excluat omne meritum de congruo ad nostram [illegible]: cum ad eam recte disponamur per fidei [illegible] theologicae supernaturalis actiones: et multo [illegible] hanc obtineamus per meritum congruum orationis impetrantis illam, ergo.

1008 Respondeo ergo et concedendo esse non dari pure gratis quod datur ex merito congruo, datur tamen simpliciter gratis quod sic datur quia forte non cogit dantem, et ex ipso moveatur ad aliquid dandum. Unde si ideo apud Trid. gratis simpliciter nobis dari, non vero pure gratis quia non excludit meritum congrui. Vota autem

auxiliorum seu ex quo ut se complendi datur pure gratis a Deo admitti nequit ulla prorsa meriti natalis etiam gratia.

§ 1009 2° sumitur ex communi illo Dy faciendi quod est in se Deus non denegat gratiam. Ex quo colligere licet: ergo ex sententia Semipelagianorum quis gratiam praecedens putat intuitu alicujus operis naturalis honesti. Pro eo cognoscendo advertendum quod semper viguit in ecclesia sancta hoc inter Doctores praesertim catholicos et eruditos quos ad unum Suarez lib. de gratia praefatione suae 2 de praedestinatione et inter eos D. Thomas q. 14 de verit. art. 11 ad 1 de hoc incidenter in sileas certisse tenendum est quod si sequatur nostros ducatu a Deo futurus fit gratia fidei etiam miraculose si opus fuerit ergo gratia fidei non desinat de talis eo quod conferatur ob bonum opus ex ductu naturae positum.

§ 1010 Varie explicant axioma hoc recentes theologi ut ad sanum sensum redeant illud. Nobis sufficient duae explicationes quarum prima sit facienti quod est in se ex viribus gratiae praecedentis Deus non denegat uberiores gratias quibus utetur in finem, quia ille dixit apud Joannem cap. 10 ego veni ut vitam habeant et abundantius habeant. 2a est communior in intento magis, sensus est Deus ex sua misericordia facienti quod est in se viribus naturae absistere per auxilia gratiae: non quod ea opera naturalia sint aut merita aut propria dispositio ad auxilium cum eo aliquam connexionem habeant pure innocens praebens. Et in hoc 2° sensu acceptata venit communis Doctorum et D. Thomae sancta, quae ullomodo sententiam Semipelagianorum sequentibus arbitrio nostro in ordine ad dona supernaturalia eisque connexionem praebens.

§ 1011 3a desumitur ex theologis apud quos si quis tractat alterum qui debet ex justitia conferre vel facere liberaliter et gratis ergo non retribue gratiam ob merita de congruo, quae habent valorem excedentem respectu vitae gratiae et liberalitatis: ac per consequens gratia non adversatur merito de congruo quod adsit operibus naturalibus

hoste et libere factis. Resp. vero ee an si id q dari est possib.
nq tunc dato eoq ex ipsius bti, bre pe pars alia tradi
trui, cum posset dari sine eo ad opa sd. sp. ab hoste tamq.
Illis aut erit idq an si id q dari impossibile est, et tam datur
ppter aliud: tunc cum id excedat eius valorem, semp dari ex
gratia: sequit vt dari ob ipsu hostes largiendi. Pertinet ad hoc
[illegible] erit ea aput. Qo 3a an saltem ex opibus factis ex gra
possit qs merri suis pstes?

Qo 3a

An saltem ex opibus factis ex gratiâ possit quis mereri suis posteris.

§ 1012. Qo spect de se, et ab aliqs extendatur etiam ad pos aliqs. Docet deinde qd de vno aut altero posterorum ipsi, sd l, de colleg. ong. l. saltem de 1o. Procedit dens de merito et remunerando et solutione seu p ony ptas et solutios. Differen. utraq apd eu Aet est q merito vt remunerandi supponi iam exerens l, saltem vt aliqs fuisse in officia remunerandi; seq. eo merito p ony pti: hoc eius mouet qd vt aliqs fuerum aut exerens id in spe q erit aliqs, si remunerans stula oit bene. Exemplu sit: cognosco ego q si hoc nunq dto stula cum, ipse me ab hoc inclo l, infamia liberabit: q si do nisi eum obsequar, suffragiu p me feret. Qua cognoc et spe sita ex amore sitandi eo infamia aut habendi hoc suffragiu munera et dona illi do. Certe in hoc cu voluntas doantis qi e liberalis, qt habet in tuitu et spe aliqd obtiendi suffragiu vlt aut auxiliu. Deinde donatarius cu aspicio liberat l, suffragiu fert, vere apd eiect istas satisfacit p beno accepto.

§ 1013 Merito igitur vt remunerandum mo vet quia est: nq ex eo ego remunero, qt video obsequiu

absque pactis: atque adeo exponere meritum semper supponit absque pacto verum. Meritum autem quod omnis solutionem et pactum non quia eo est sed quia certo speratur movet velle quod erit si vult rendendum offerat id sub aliquo pretio et sumus. Unde quod meritum ad remunerandum non ipse potest obtinere id quod eo supponit factum ante ipsum diem cum non habeat influxum hoc meritum nisi ut possibile et ut exercens supponat factum re aliquem movere potest non ipse ut fiat deus quem eo est. Meritum autem quod omnis solutionem cum non moveat quia est in spe quod erit ut in facto exercita supponat bene datum potest tamen movere ad illud in spe est: quod hac ratione antecessit collationem ipsius pacti. Unde in hoc merito dicitur quod possit movere et solvere seu satisfacere: movet in spe: quod ex desiderio habendi pretium (quo novi fuerit) tradamus moveor ad equum tradendum; et sic ut hic non supponit exercitum traditionem equi; solvit autem ut exercitum: quod postea traditione pecuniarum solvitur pro equo.

§ 1014 Sunt merita ista in spe sic scholastici invenire deum in illis inducunt sic colligentes; Si desidero gratiam Abrahamo Davidi et sic de aliis sanctis quibus Christo praeferuntur neque solum in gratiam eos obsequia praestant hic, flagra, cruciatus, et mortem sustinebit. Et allectus deinde deus amore huius obsequii ad gratiam re ipsa dedit Abrahamo et Davidi. Qua ratione aiunt sic ut deus veluti emisse et speravisse merita et mortem Christi tamquam repensione antecipata. Inducunt deinde Christum sic orantem: Pater, quod dedisti Adamo gratiam ut a peccato resurgit et reliquis qui me praeferre, libenter flagella tolero et mortem suffero, sed quod haec omnia offero pro iis qui me sublevantur ut in futurum illorum gratiam illis largiaris. Unde in uno et eodem cum munerationis(?) omnes dandi: unum Christus cum antiquorum offerebat merita quod omnis pactum et solutionem; cum autem posteriorum ut meritum remunerandum quod pactum inducit deum ad compensationem.

§ 1015 Quibus oppositis, quae forte plures acciderunt ad capiendum Vargas dum ait deesse justis gratis esse onerosa ante quas habent gratia ex datas sunt contra Scoto sit. De se non datur causa contra collectos etiam ex operibus a gratia factis: atque adeo opera supernaturalia nullo de se extendit causa collectos suos, vel ejus illius sibi merendo, sive merito remunerando sive solutionis. Est expressa D. Thomae hic art. 5 et 1a 2ae q. 114 art. 5 et aliorum ubi, uno et altero excepto. Suadetur quoad meritum remunerandum quia ad hunc augendum, aliquis inquit ex parte collecti seriis tota collectos obtinere, quidlibet procedit supernaturalis opere cum inducta dedit augeri illo: ergo non est ex illo merito remunerando, quia quod exerte est, moveat ad primum offerendum: et certe nullum opera supernaturalia sibi de se meretur hoc genere meriti ex collectionis ejus, nec contrarea causa est collectos suos.

§ 1016 Quo ad meritum solutionis suadetur eadem Scoto: quia ora opera contra bona destrunt quoequanti ex remuneratore est proma subsecuta ergo nullum movet vel anticipatione donorum in promittendis operibus: aliquin id esse quod decet merito hominibus et Capitis moralis nostri, meritis etiam notis decerent. Deinde gratia quae ultimum collectos ejus est, non est per se et in se gratia, unde ea per se opera merita seu opera ex gratia facta: ergo si est gratia in radice seu in aliquo quod in se per se gratia sit, ea quae existit datum ob merita ergo saltem sic cogitatio sancta, quae vel ejus collectos est, per se et in se ipsa gratia est, et nullo meriti sive remunerandi sive solutionis ejus: et certe nullo genere meriti meretur quis de se collectos suos. Per se de se; quod ad probationem;

§ 1017 Quia contra Scoto sit: sub merito et remunerandum non est quod meretur augeri, ac inde nec suos collectos. Contra sibi Vargas semper et aeternum. Contra sibi fuisset similiter in Quo 2a stro disp. 10 sect. 4 et Conine disp. 4 de merito dub. 7. Suadetur: ante opus meritorium supponi necessario primam

q̄ pducti nempe gra go meritu ab ista procens ne
debet ee pcipiu illius. Suppo ans. ê pbo 1° coq qa merit
tu n̄ e cau pcipiu nisi modo remunerantis ad illu
pducq. Sed meritu movere n̄ pt ad pducq gra a q ipsu
meritu procedit: siquis hec suppoti exens ante meritu
vt cau illius go meritu movere n̄ pt Deu ad sui pduct
gra a q̄ procedit. Qst meritu in ro meriti dicit li
bertu: go tale meritu talis libertu: et coeti talis indi
fer ex pte illius. Sed hec sumitur ex pspone et santa
cognitione: go implicat Deu ordere meritu hoc exens quin
ordeat exere tam duplex cognitione go nequit movere
Deu si meritu ad dandu sui exre cognitionis sancti q exentu
valet.

§ 1018 Probo 2° eandem sui coq qt res exens nequit
ee cau exe sue cau: qa sui est cau medi a sue ipsius;
Sed meritu vt remunerandu e cau pcipiu vt exens: go
n̄ pt ee cau sue cau, pro vt a q procedit. maior vt
debet certa ex tris et ro adiuncta: min patet ex vl
timo fundato: qa meritu vt remunerandu tat vt exentu
libere in alique dsfra tepus sed qt exentu libere in alique
q dsfra tepus e exens. go. Nec iubat in opposu dsfra
mtr eq physicq et morale qa & cau moralis in cae phy
ce, cat tam physicq sui exe; ad adeo suppont res suas
caas physicas.

§ 1019 Et hinc ingeri denuo argu: implicat calo
re et phice caare sui calore B a q ipse pducit: go et im
plicat meritu caare sui cognitione a q ipsu prodit. pbt con. qa
ideo implicat in cau phica qa exa caloris et suppt
pcog exente calore B; sed meriti exa n̄ mag suppont exa
cognitionis: imo et magis qa plures requirentes efficient
tam nunc cognitione. ad hoc naro meritu go. [illegible]

partis esse: qa ideo repugnat calorem et producere in eo passo calorem, b qa non dati primo repugnat producere sa rei quae fuisset iam exens sed pariter repugnat mortuo vt sic producat rem quae fuisset exens go paritis ac in calore seu causa physica repugnat in merito seu causa morali q hoc cau set sic cogitatio a qua demanat.

§ 1020 Dices 1o cum dixeris quod non posse esse causas causas in eodem genere, secus in diverso. Dubia est utraque dicti pars qa materia depentia quomodo cumque adstruatur, a pluribus abscitur. sed meritorium obtainem eius in diverso genere est urgemus unde in eodem negetis bene in eo sequendi. ... si cogitatio seu actus vt primus sit eadem non instant in ea meritorum efficit physice sed moraliter. cum meritum aut eius efficit physice sed moraliter causat primum efficit moraliter causabit cogitationem a qua demanat: et caeteri in eodem genere causae moralis dabitur go materia dependentia inter meritum et cogitationem quae est prius eius. deinde in illo priori in quo efficit meritum vt causa movens deum fuisset cogitatio sed eadem est in posteriori causata a merito go eadem cogitatio in eodem ordine et genere movendi est prior et posterior tum se ipsa, tum causa ipsius quae impetrat gratia.

§ 1021 Dices 2o cum dixeris: merita in ratione posse esse causas producentes cogitationis sancte in executione: sed contra est 1o ex n 1016. qa sic duo priora dependerent eidem merito, aliud vt intento, et aliud vt executio, quod non est dicendum. contra est 2o ex n 1017: qa non morem exacte requirit meritum vt re murdum ad movendum q causa physica ad causandum sed causa physica non potest producere physice vt existens seu ordine durationis: qa tunc vere producta non esset: go nec meritum ordine durationis potest movere ad primum quod fuit producens prius ipsum. contra est 3o qa licet meritum ordine durationis possit per mensuram executionis gratiae aut cogitationis

deservitur ad ipsum meritum non adhuc exerciti quod possit mereri per potestatem de quo est disputatio. Pro quo est: l. quia adhuc stat quod meritum illud non sit ut ipsa meretur aut meretur eius ratio- l expressam; hoc eius si fuerit ab extra bene sub gratuita et quae non caret sub merito ergo nec caere potest sub merito tota et adequata potestas.

§ 1022 Contra dicta sic: nec per meritum premium potest et solutionem potest obtineri premium sibi, si hoc dedit inducta illa qua bene dedit 1°: quia premium distinguitur bene a merito; sed id in eo potenti ut 1° auxilium impossibile sit: ergo hoc auxilium est, moraliter vel physice importatur a merito sub circumstantia libertatis et premia est de ipso de merito ratione ejus, ergo est impossibile est quod per meritum et premium potest et solutionem possit obtineri premium sibi: pro suadetur 2° sic aliter. Pro premio efficere exaltari requisito satis fieri non potest per actus ab ipso effluentes ergo sub 1° auxilio exalter requisito ad hoc merit tum satisfieri non potest per actus ab ipso effluentes. Sed hoc in eo potenti est ipsum hoc meritum ergo per hoc per meritum potest et satisfactionem seu solutionem obtineri non potest hoc auxilium. Ubi unde antecedens est: quod qui dedit premium requisitum ad ipsum, dedit tanquam in radicem ipsum; quia dedit totum velocius emeret ipsum: ergo ipsum a talis premio effluens est veluti pars bene: ergo efficacia illius ipsum potius est bene quam solus: ergo per ipsum satisfieri non potest sed premio exhibenti requisito ad ipsum et quod potest tria obtineri non potest per meritum per premium potest et solutionem.

§ 1023 Confirmo et exemplo. Ipsa efficacia ipsum 2° fuit pars premium bene, collatum ut 1° auxilium ergo ipsa non potest a solutione. Probatur ante quia deus dans hoc auxilium eius cognovit quod ex illo sequeretur ipsum, quia mereatur et impetraret de se auxilium congruum ad bene gratiam atque magis bene conferret, quod si daret auxilium ad ipsum certis paribus equale, quia tamen nulla ratio obtineret auxilium ergo efficacia est veluti pretium 2° ipsum est pars bene

prioris quae e id quod prius auxilium crescit in roa besij sed q
crescit besij in hoc besij non per se id, quod fit satis pro eo
besio, ut de se patet: ergo. De ultimo autem dubitari potest
quod apud nos auxilium est e magis besij quam sufficiens, non quod addat
aliquid entitatis, sed quod datur ex persona sui quod est ex illo; sed
hoc auxilium datur ex persona sui amoris ipse ad illo e re-
mote ex persona sui actus gratiae: ergo magis besij e quod da-
retur ex sola persona amoris sui.

§ 1024 4a dubio sit: de gratia absque bene ge-
quis mereri actus ipsos suos, quia non mereatur, auxilium supernale. Ratio
dubitandi est quia dixi. Dubio exigere potentia quae ipsa indiget; et quod
de gratia absque accedit, exigenda erit dum in natura sua admi-
tere eleos ad eius antes ad merita absque ipsa, dum ei fieri
admittere illius. Itaque in natura sua res certa e: quod sit in natura op-
pone nullus fit esse potestatis qui non oriatur de se ad illa eleve
et eorum ex modo gratiae; verumtamen occurrit eius non posset
Deus de absque gratia ex alio modo quam gratiae dare auxilium supernale
hoc ad eligendum opus bonum et hoc dicitur, efficacem decernere hoc
ille quod ipsius merita et ad hoc dare illi efficacem et alia
dona: ergo in hoc casu hoc ille mereretur suos actus ipsos et
eos illius esse: patet ex eo quod ille prius hoc mereretur de potentia ge-
leos et verius bona opera; sed ille prius non e esse potestatis: quia in
hac opere esse potestatis nascitur ex voluntate efficaci gratiae: ergo in
eo casu hoc ille mereretur totius suos actus.

§ 1025 In alia opere in quo non requiritur ad potestas
esse quae oriatur ex ante actione et voluntate efficaci finis, res vero
clara e: quod etiam per Deum ex alio fine e non gratiae auxilium illud
supernale reddere: ergo opus ad illud sufficiens non erit esse potestatis.
Patet eo quod dico ab omnibus requisita ad esse potestatis e quod oriatur
ab actione salutis inefficaci finis; sed tamen nec opus illud nec eius
prius oriretur ex actione etiam inefficaci gratiae: ergo reprimeretur,

potest non dari quod esse et perficere seu per influxum vel ipsa in quo et sic non erit ex eius perfectionis: ergo tunc illa opera non erit perfectionis eius: ergo potest mereri ex eo quod daret Deus auxilium quo ordine influxum in quo quod et quod illo opere potest quis mereri sua operatione. — § 1ª obiectiones Alexandri contra 3ª conclusionem diluuntur.

§ 1ª Obiectiones Alexandri contra tertiam conclusionem diluuntur.

§ 1026 3ª conclusio quae recte exposita est contra Cardinalem Conimbricenses et vulgo fert, contra Alexandrum 3ª parte q. 92 membro 3º art. 3 et Albertum in 1º dist. 17 art. 6º ad 3; sed de horum mente valde dubitant doctores, et Suarez lib. 10 explicat quomodo Alexander in praedictis argumentis illius trahere videantur. Sic l. ex parte: Rex qui dare velit strenuo equum et arma secundum bene illius usurum; ipse vero meliora eo bono usurus equo nullum peius afferret: ergo et Deus seu eius haec bene usurum gratia, quae illi non afferre, et ille eo bono usum perficeret. Dico Venia quae vel si possit reddendo ex fructibus illius ergo et gratia quae dari potest reddendo ex ipsius usu. Suarez tom. 1º in 3 p. disp. 4 respondet ad haec exempla videt, fatetur non fuisse illius efficacia et quod non vacat aliorum solutiones opponere ad nostras opiniones accingeremur.

§ 1027 Et in 1º loquendo de merito et remunerando non esse verum exemplum: nam cum de ratione huius meriti sit ut moveat quod exit et in sui exemplo supponat primum a quo est, sit, ut in eo quod in quo perdetur ut moveat, perdeatur etiam primum a quo oritur, ac proinde quod movere non possit ad perducendum id quod supponit producit. Unde in hoc sensu movere non quod donum usus equus ad suas traditionis: quod cum hic bonus usus non perdeatur absque suum usus primus habet equus quae exagitaret; in illo opera primum

q meretr rex, sed n proptr tradetio equi astra, ita nec
videtr alique esse deb(it)um sed potius hac: si tradidero, bene
Vetr: qr de merito et remundo n est difficultas vincenda
in his exeplis.

§ 1028 Veniamus igitr ad meritu ponis solaois et pmij
et demu dispis cur possit rex sibi bonu esse equi essy dare
n gratuito sed onerose; Deus aut sibi bonu esse gr n det illos
onerose etia. Et aut ita, sed similes in ipso bono esse equi satisfacit
pro illo cu satisfaciens sedit hoc pro gra ipso bono esse illius. Ro diss
bis ex contra pte eruta e: q ipse bonu esse gr, seu esse inde sub
illa ptrio e pars besy q offertr nobis in gra gratuita: et ideo ap
illius merita contra vocantr gra, et hinc fit ut ipse bonus esse
n possit ee solutio illius besy: qr partio e id q besy augetr in roe be
sy: Ess aut equi n e pars besy q offertr in collatione equi qr boni
esse n deper ab equo nisi tanqa a mera circa q; et sic pne
tur ad ipsius equitis depte.

§ 1029 Ergo dispice aliud contr: q sicut bonu
esse gr supponit ijs gra donatis in roe q pertie meis subest: qr qm
n alio modo mihi donatr, aut in mea pote e nisi quatr
in me producitr a Deo; cuius ad bonu esse supponitr producta, supptr
etia donata aut data in modo q datr sibi. n ita esse equi:
qr potui equitare sine eqq est meus, sine alterius, sine mutuatus
sine datus ad hanc ocasione; Vnde donu equi ijs accessit
se het roo ad bonu esse: sed adeo bono esse equi solvere posse
pro eius donio q nulla roe e pris bon mei esse. Estimacion
in gra: pro id q beo meu, aut pro q beo solvere, et inde
obto, e etia aut pduo subste cogetus in mea etat; hec aut
nano supptr ad meu esse: imo in pduce eos ipsius cogitos
datur e indicatr meus esse: ac pptrea bono esse gr solvere
n posse pro eius ea; et nulla mact partas inter gra et
equi.

§ 1030 At vineas devenienda observandum opportune est quod vi-
nea non habet estimationem aut pretium ex eo quod habitura sit fructus sed
ex eo quod apta sit efferre fructus cultura et labore superaddito
unde ex functione ipsorum fructuum certe non crescit eius pre-
tium sed solo ex ipse illos vendi aut esse fecundiore et inde di-
versum valorem habent fructus ipsi et de vinea; hec enim de
incuria domini aut alia occurrenti casu fructus non se-
rat eundem tamen habet valorem; hinc ergo dominus vineae potest
ferre sub obligatione ut reddat pretium quod quem emptor solverit
ex fructibus illius cum ipsi ut dixi diversum valorem habeant ac
vinea ac proinde satisfacere possit pro ipso domino vineae: nec
eum qui emit vineam habet ipsam vineam et habet fructus ipsos:
imo nec dominus fructuum sufficit carere domino vineae ut
patet quod bene dicitur pro altero esse pretium pro altero.

§ 1031 Pretium accedit in gratia, quia ipsius estimatio cres-
cit ex functione [illegible], adeo ut minus estimationis esset gratia sibi [illegible] hab-
ipsa non esset functio [illegible] ipsa elicea [illegible] est pars [illegible] et caeteri
non possent esse soluto: 2° quia ipse met [illegible] sit ab hoc, tamen
ita est a Deo cum ergo quatenus est ab hoc proprie Deo tribuat: non sic
fructus vineae quia et si a vinea sint [illegible] tamen vendi la-
bori et culturae [illegible]. 3° quia dominus fructus vineae non carere
sufficit dominus vineae [illegible] [illegible]: ac ergo [illegible]
[illegible] non possit [illegible] ab ergo [illegible] multo magis consentan-
dum [illegible] in gratia quod dominus fructuum in vinea ac pro corpo-
re ipsius [illegible] [illegible] solvere pro gratia ad ipsius collata.

§ 1032 Instabis: [illegible] qui dat gratiam [illegible] dat ra-
dice [illegible] quia gratia est [illegible] illius [illegible] qui dat vineam [illegible]
ex eo [illegible] apud nos est pars [illegible], et eo [illegible]
pro gratia [illegible] nec fructibus [illegible] [illegible] ducimus
nostro [illegible] ad illas res [illegible]: [illegible] quia gratia est [illegible]
[illegible]: quia est [illegible] illius ergo [illegible] ab hoc [illegible] ipsis [illegible]

hoiis, donec a gratia sit exortatur et suadentur a deo ang. Gratia cum gratia quod venit a deo et speciale beneficium, ita ut sit in se bonum sibi seu consensus ut nequeat poni quin ex ea consensus sequatur; ut vinea non est causa fructuum hac ratione: quod etiam licet vinea a se et non ab illo detrahat hoc ad eius excolendum, et alia plura subsidia requirit vinea ut fructus ferat, quae non exeunt infallibiliter quocumque ea tradi: quare non est infallibiliter connexa cum fructibus, ac proinde fructus re ipsa futuri non influunt in aestimationem vineae sed glebae fecunditas: et inde tamen fructus esse possunt per vineam aequales consensus afferre; deinde translato dominio vineae, vere qui eam emit est dominus fructuum; hoc autem qui consentit gratiae non est dominus eius consensus, potius habet hoc quod est consentire: adeoque ipse meret consensum ante beneficia a deo accepta computari. Hinc videnda autem explanda est gratia causa, mere sufficiens, et videnda causa ultima: quaestio 4 an in nostra potestate sint praedestinari et non praedestinari?

Quaestio 4a An in nostra potestate sit praedestinari, et non praedestinari?

§ 1033 Inspectis titulis praedestinationis et non praedestinationis, et in verbi decisione timendum offert desiderium de nomine. Ut certum in hac supponendum est in nostra potestate esse vocari in tempore 2o amplecti vel, abstinere seu consentire vel non consentire, et in hoc sensu certum etiam esse ultimae esse causas efficaces gratiae in tempore 2o: per causam consensus esse; et consensus ac efficacia in tempore 2o idest supponendum infusione gratiae, quae fieri de praedestinatione sumpta per voluntate dandi gratiam ante praevisa merita, ut illa danda sit. Sed per voluntate dandi auxilium gratiae alias esse ad ultimum in ordine ad salutem finalem. Tum voluntate et cognitione illius data hoc deus dispositione tenet dare cognitione quae praevisa est esse seu futura consensus et cognitione quae iam est data fore efficax.

§ 1034. Supposito dicitur est, non peccatos posse duplici sumi
1° pro actu opposito peccatori, et sic nat[ura] pro quo illa dicit
et hac voce sub peccatio importat ab infusione cogitationis cum
quo consensum est voluntas, non peccatio importat solo a macula-
tione cum quo consensum erat voluntas. 2° modo potest sumi non pec-
catio quatenus vult nat[ura] non quo dicit peccatio solo ea quo
cum est et infusio quae peccatio sit, quod vult habeat sub: ergo sub-
lata a propositis cogitatione sub, non maculat esse peccatorum, ac
inde nec voluntas dandi illius erat peccatum, sed non peccatio
quo sufficientis;
§ 1035. 2a assertio sit peccatio quod ergo esse non est in mea
potestate est cum illis proprie contrarij. Est non est: quod est ex prop-
positione quod habeam quae sit in mea potestate consentire et non,
tamen in mea potestate non est habere illius quae cum quo consensurus
sum ergo non est in mea potestate peccatum. Et ex antecedenti
quod a veritate conditionalis scilicet: consensurus sum huic cogitationi
si illius habeam, non valet consequentia ad veritatem huius absolute: consensu-
rus sum huic cogitationi: aut scilicet: habiturus sum cogitationem
hanc nisi ipse Deus denegare cogitationem ob salutem eius cum
quo consensurus eram si daretur.
§ 1036. Dices 1°: in mea potestate est con-
sentire quae et non consentire: ergo in mea potestate est peccatum.
Suadetur consequentia: quod eo ipso quod consentio ero peccator (loquor de pote-
state formali): ergo in mea potestate est peccatum. Sed ex dictis pro-
cede ruit: distinguo antecedens: supposita collatione quae, concedo antecedens: non
supposita, nego illud et consequentia: quod peccatio non solo dicit quod ego consentio
sed etiam quod habeam quae cum consentio: ergo licet posito habita quae sit in
mea potestate, non tamen absolute peccatio dicitur. Instabis et
inferes: ergo supposita quae in mea potestate est peccatum, sicut
ea supposita est in mea potestate consentire. Sed qui consequentia concedant
de potestate antecedenti, et negent de consequenti. Sed ego cum aliis absolute illud

no q.e d. si, hida gra, anter posy assentire aut n assentire;
n taen posy etiam antei facere ut Deus dederit mihi hanc
gram cum qua assentiri sit ex amore huius specialis; quod nullatenus
e in mea poteste q Deus fuerit voluntas illius.

1037 Dices 2o potestas dus dicit et volus
dandi gram et q hec gra efficax sit, ergo n magis e in poteste
Dei q in mea ore potestati. probatur cons quod sit voluntas
dandi depet a Deo: itaq gra data sit efficax depet a me
et tam requisiti ad potestam q ea gra sit efficax q q sit in
Deo voluntas dandi illius, ergo depet a me q a Deo potes
tas mea. Disquo ans q ad tq ptx q gra sit efficax in sensu
no ans q sit efficax in sensu 1o. Ideo illud quod ante q veniamus
ad ty 3 ig illegiti pralis potestao; demus hec efficacia in sensu
1o sumitur a futuro assensu sub conditione; et in hoc sensu ex hoc
sint equales 3 quis n sint, nullus taen practice potest
sit qui sub pxnimus cogitaverit n salvaretur, sit, potes
tas negotiis se devolvit ad Deum quod post q verus fuit Deus
salvandus esse si det talis cogitatio, damnandus vero
si offeratur alia, Deus vnice e qui potest dare cogitationem
q damnandus esset, dedit illius cum q salvetur: ergo Deus vnice e
qui eius potestat et discernit ab aliis cum quibus Deus in sensu
deceratio omnis aliq subsistat.

1038 Dices 3o: talis requiri ad potestam
Deus vtei sub conditione: ergo alius e ex parte vtri ad dicam potestam nanq.
Dn 1o hic Deus n potest depens a gra, ut probatur a Massilienses. Deus
n potest tanq meritis mouens Deum, aliquin nullus esset homo, qui non
moueret Deum ad ipsius salvandum. Dicitur ergo tantumnodo ut dico se te
nens ex parte sensus: quod n pe Deus providere et mature ordinare
hoc in se ipso eorum merita obtinendum, nisi cognita utilitate et
efficacia mediorum. Hec aut ut specialis sumitur ex influxu in
sui, q adhuc spectio facit Deus, quamadmodum in distributione auxiliorum efficaciorum,

et ex se oīo decernit dare illa huic potius q illi.

1039. 2ª assertio sit: non compositio prior modo sumpta, et quae est apposita adposite compositoni non e in nostra poteste. suadetur: quia non compositio hoc modo sumpta dicit nasq gratia, cum qua de facto consensurus; sed quamvis in mea poteste sit non consentire gratia, non e tamen in mea poteste illam non habere, seu non praevenire ea cogitatione, cum qua de facto dissensurus sum: ergo compositio sic sumpta non e in nostra poteste. Distinguenda sunt haec duo, quae non consentire gratia habitae: et quae habere vel non habere eam gratiam, cum qua fuissem consensurus. 1um verum e, et in eo sensu nullus catholicus negat esse in nostra poteste non compositionem. 2um autem falsum e: quia adhuc supposito Deum me constituto sub hac cogitatione, et dissensu sub alia, non e in mea poteste, ut dixi, habere hanc vel illam.

1040 Ultimo apposite infertur: de hoc dicendum habere semper cum limitatione et in tali modo loquendi se intendente libertatis defensore, ac, et usu, discernere se quoad salutariter consentire, et quoad ad compositionem esse a non consentiente et non compositionem: nullatenus vero id dicendum habere modo loquendi excludente cooperatione in ... Dei cum principalitate et speciali beneficio, quia licet haec discretio ... quies consentientis et compositio, ut potius consistens in tali ... merendi et virtutis; in ... genere solius hominis sit, in genere ... ... merentis et defraudantis, tamen in hoc genere non excludit ... ... cooperationis, et principalitatis Dei in agendo; imo loquendo de discretione extrinseca et in tali (quae prima discretio dici) licet aliqualiter tribui possit creaturae consentienti, simpliciter tamen e Dei et a Deo: quia licet ad huiusmodi discretionem aliquis modo requiratur, et interveniat aliquid attribuibile creaturae, nempe scientia media de Deo sub hac cogitatione, si detur; tamen solius e Dei detrahentis, et volentis sequi beneficia ducta huius scientiae, reddere aliqua illarum Deo salutarium, quia ... tunc constituta erat, et sic distinguere poterat non dando aliqua ea cogitatione: quia discretio haec primo accepta simpliciter e Dei et a Deo. Disp. 7ª de effectibus praedestinationis.

Disp. 7ª De effectibus praedestinationis divinae

Ut facile deteget quae in nostro esse praedestinationis recensenda sunt, praemitti debent conditiones ad id requisitae; his enim stabilitis reliqua decernere facile erit. Quaestio 1a: quid requiratur ut aliquid sit praedestinationis effectus?

Quaestio 1a

Quidnam requiratur ut aliquid sit effectus praedestinationis?

1041 Requiritur 1° quod sit effectus Dei. Suadetur: quia praedestinatio involvit tum essentiam voluntatis Dei: ergo debet esse effectus eius voluntatis: ergo est Dei. Unde peccatum nequit esse praedestinationis effectus, et ut bene docet Augustinus ep. 10 de praedestinatione sanctorum, datur praescientia quae praedestinatio: quia Deus praescivit ea quae non facit (scilicet ...), praedestinatio autem ea quae facit praedestinat.

1042 Requiritur 2° quod de se conducat ad vitam aeternam. Suadetur: quia praedestinatio est actio quae est praeparatio mediorum quibus certissime liberantur etc.: ergo effectus praedestinationis debet esse medium quo praedestinati certissime liberentur: sed non possunt eo certissime liberari, nisi de se influat in vitam aeternam, ut de se patet. Quaestio 2a. Praeterea autem influxus non debet esse immediatus, sed sufficit mediatus et remotus; sicut enim gratia seu vocatio congrua ad bonum opus, quod peccato non interrumpatur, est ipso effectus praedestinationis, et tamen non influit proxime sed remote in vitam aeternam: mediante scilicet bono opere, quod peccavit: ergo similiter et aliquod ex hoc influxu censeatur praedestinationis effectus, neque non est quod eo ipso, quod influit in gloriam, physice sit, sed sufficit si sit moraliter: ut in ipsis bonis operibus seu meritis, quae dum movendo Deum erant moraliter gloriae, non erant physice sed moraliter.

1043 Requiritur 3°, quod in Deo sit efficacia talis conducendi, et quod ex ea detur. Probatur: est alibi data: quia aliter requiritur, quod datum a Deo non sit materialiter, sed sit et libere; sed ad hoc requiritur in Deo efficacia talis conducendi, et quod ex ea detur; aliquin in eo dando non fuerit magis quam praedestinatio, quod respondeo: ergo. Confirmatur ab exemplo: si medicus ignorando alicuius medicamenti famam, praebet aegroto, non diceretur ille praescisse sanasse, sed fortuitu etenim: ergo similiter ne dicatur Deus fortuito et in salvare illum qui salvatur, medium

illi collatus, hoc dare bet ex gratia conducens illis ad salutem: secundo ex parte requirente ad predestinatos media, que infallibiliter causent salutem. Sed hec infallibilitas sola se desumit ex connexione diuina decreti, siquidem denominatio desumta a scientia quod et aliquid sit medium efficax predestinationis requiritur in deo perfecta cognitio de eius conducentia et efficacitate.

1044 Requiritur 4.º quod sit efficax aliquis voluntas peculiaris circa predestinatos que re ipsa connectatur cum gloria, certo et infallibiliter obtinenda: probatur: quia predestinatio apud omnes involvit et supponit voluntatem specialem circa predestinatos: quia efficax predestinatio est efficax huius voluntatis. Dixi, voluntas specialis circa predestinatos et efficax et non dixi voluntas specialis circa gloriam predestinatorum, que antecedat eorum merita, et ratio est: quia licet apud me sufficienter de fide sit, quod de fide adstruunt diuinam predestinationem, et consistat intentionem speciali glorie ante merita predestinatorum prevista, nullus sit predestinatus efficax, qui non ordinatur de fide a predicta intentione speciali glorie; cum defenderim impossibilem predestinationem absque ea antecedente intentione, requirere propterea non possum ad efficax predestinationem, sed efficaciter loquendo, quod ordinatur ab intentione speciali et ante gloriam: sed tenetur sum requirere quod sit efficax aliquis antecedens voluntas specialis quoad predestinatos, procedendo a deo quod hec specialis voluntas consistat in electione efficaci ad gloriam ante prevista merita, vel, in voluntate speciali dandi auxilia specialia, que non renuit.

1045 Requiritur 5.º quod procedat ex amore glorie: ratio est: quia alias ordinatio eius ad gloriam non erit finalis sed materialis: nemo enim profamore dicitur sit medium ad finem nisi moueatur ex fine, et illum intendat: ergo ex amore et intentione glorie procedere debet, quod fuerit predestinatorum efficax. Deinde in sententia non admittente electionem efficacem ante prevista merita requiritur 6.º quod medium amoris, quatenus speciale, seu quod rationem habitura est efficax, ita et hec specialitas amoris a deo salute, et quod, seu et ratio mouens et determinans deum ad danda hec auxilia influxura re ipsa in gloriam, potius quam alia non influxura; et ratio est: quia aliter in hac opinione non erit predestinatio peculiaris beneuolentia, nec specialis beneficium erit deus; in alia autem opinione cum supponatur intentio

esse et peculiaris cura qua hunc et illum tom in particulari, unde voluntas Dei mact detracta ad haec potius quam auxilia illa, quae haec alijs paria sunt specialia in ordine salutis ad fines et extremo peculia vrçanda in ordine ad gloriam ab ipso ipsa, ut diximus hoc supra n. 977 et n. 981.

1046 Septimo denique requiritur, ut aliquo modo sit supernalis: non quia directe, quae, ut constat, plures sunt ex praedestinatis, quae entia naturalia sunt, sed extrinsece salutis, quatenus ordinantur in finem, et ejus supernale, et in hoc sufficiens gratia, quia eis sunt boni et gratiosi ad eius finem ordinanti, et danti ex ejus amore. Non possunt propterea inter beneficia non numerari, et censeri haec ex meritis Christi, eius hunc nobis meruerunt ex praedestinatis eius. Ad hanc classem redigantur bona indoles praedestinati, natiuitas eius, ubi viget observantia Romanae fidei, bona sua educatio etc. Quaestio 2a an permissio peccati possit esse praedestinationis effectus?

Quaestio 2a

An permissio peccati possit esse praedestinationis effectus?

1047 Doleo, fere incidisse in generalis ipsius difficultatis, et pro maiestate illius tractare non liceat propter temporis angustias. Supponere igitur permissionem peccati nihil aliud esse quam auxilium sufficiens ex gratia Dei Christi quo, posita tentatione, peccatum vitare possumus, et re ipsa non sit vitandum. Auxilium autem sufficiens, ex quo non, ut alibi ostendo, constituunt non sufficiens physicae in suo sufficientis, ut contendunt praedeterminatores; sed generaliter sub conditione futuri: quatenus esse et a Deo sub conditione futuro, sit permissio peccati nihil aliud esse quam auxilium de quo verum fuit dicere non habitum Deus si daretur ea occasione, et in ipsa daretur non auxilium efficax, seu quo vitaret peccatum, et decursus Dei paratus ad extrinsecus potius: non eijcient peccatum, sed voluntas illud vitare non posset: ad hoc autem habere debet quidquid necessarium est, puta, potentias cognitionis et concursus Dei.

1048. Rogatur an permissio peccati seu collatio auxilij sufficientis possit esse effectus praedestinationis? Nec desunt gravissima fundamenta ad dubium

excitandus: nam remissio pecci iuvat ad poenitentiam ipsam, quia sine remi-
ssione non est fit ipsa. Penitentia iuvat insuper ad humilitatem quam ex propria
fragilitate orta per peccatum infelicitatis ipse experitur. Iuvat deinde ad
vitae fervorem: quia plerique cautiores surgunt ex peccato incurso
et sic de aliis modis, quos scit Deus eruere ex remissione durante
venia pecci: ob quos conducens, et utilis videtur remissio pecci
ad vitam eternam, ac esse posset eius praedestinationis.

1049 Afirmant passim cum Suarez lib de Praedest cap 8
Ruiz hic disp 23 sect 1a et quidquid sit cum iis opinandi posse absolute
efficaciter praedefiniri a Deo poenitentiam de peccato non dum absolute permisso. Nam e
contra P. Vazquez disp. 93 cap 2 P. Petronus disp 8 cap 2 P. Herize disp
30 cap 6. Becanus, Merinus, et Derkennis cum iis orthodox qui ante
absolutam permissionem pecci nant posse in Deo propositum absolutum et efficacem illius.
Ex his tamen excipiendus est Herize, qui licet de se accedat se-
nanti, de potentia tamen accedit se affirmans discurrendo modo, quo
permissio absolute conducens, medio pecco, posset esse utilis ad gloriam.
P. etiam Suar, licet putet non posse a Deo efficaciter absolute praefiniri [illegible]
tantum superiores efficaces pecci poenitentiam ergo, nihilominus censet, per-
missionem pecci deservientes absolutum humilitati, qui de se tamen absolute
illos licet pe, esse posse praedestinationis eius: et in hoc sunt plures sequaces
habet.

1050 Ego autem licet probabile reputem sententiam affirmantem propositum contrarium quia non
aliter adstruunt in Deo permissionem pecci, et eius absolutum propositum quam post scientiam
conditionatam de futuritione pecci pendentis ex determinatione extra, si tales aut tales
gratiam nobis conferret; quod tamen non manet de Incarnatione nam posse in Deo
absolutum et efficax propositum redemptionis liberandi a pecco non dum absolute per-
misso; et in tract de Penitentia vitae propositum absolutum et efficace poenitentiae
de pecco non dum absolute permisso, hic consequenter sententiam negantem adhereo, licet
quod attinet de remissione pecci deservientis ad poenitentiam et de ipsa etiam
deserviente ad humilitatem. Et licet mortis [illegible] aut humilitatis
ex pecco incurso non sit apud me [illegible] propositum absoluta et efficaci

dalij tuij, et demum admitti et explari efficacia haec: quod sub illa
tollo indico libertatem quae ad merita illorum tuum et demerita opposito-
rum desiderari debet in genere sufficientes; attendendo nihilominus ab
hac difficultate, et attendo non repugnare eiusmodi officios ex parte indispo-
sitis eorum cum libertate fratris, et immeata dalij tuij; ex alio ca-
pite petenda est ratio, cur permissio peccati non possit esse praedestinationis
effectus.

1091 Sit ergo nostra ratio: permissio peccati deserviturum, sive
omnium per se, sive tantum humilitatis nequit esse praedestinationis effectus. Suadetur
breviter: nequit esse praedestinationis effectus quod nequit intendi a Deo; sed permis-
sio peccati ut absolute effectus est nequit intendi a Deo: ergo permissio
peccati saltem ut absolute effectus est non potest esse praedestinationis effectus. Maior probatur:
quia quod nequit intendi a Deo bonum non est; sed quod bonum non est nequit esse praedes-
tinationis effectus ut patet ex 1° et 2° requisitis ad effectum praedestinationis; et quia aliquo-
quin peccatum ipsum esset praedestinationis effectus, quod nemo dicet: ergo quod a Deo nequit
intendi, nequit esse praedestinationis effectus. Hac ratione, permissio certum aliquorum
peccatum directum a Deo sit ad eorum salutem, nihilominus et ipsum pe-
ccatum non habet tunc praedestinationis effectus, sicut permissio peccati ad eundem
finem directa non erit effectus praedestinationis.

1092 Vergo igitur ad probandum minorem sillogismi: quia permissio
peccati ut absolute effectus est involvit peccatum tunc patratum; sed et involvit
vit peccatum tunc patratum non potest intendi a Deo, aliquin posset in
tendi ab illo ipsum peccatum: ergo permissio peccati ut absolute effectus est ne
quit intendi a Deo nec esse praedestinationis effectus. Probo minorem est; quia
si posse secludas peccatum tunc patratum, non maneret absolute effectus permis-
sio illa; qualiter si posse secludas effectum tunc positum, non maneret unquam
concursus absolute effectus: ergo permissio peccati ut absolute effectus est, involvit
peccatum tunc patratum: ac propterea nequit intendi a Deo nec
esse praedestinationis effectus.

1093 Dices: permissio peccati considerari potest effectus in tunc 1°
et in tunc 2°: et in utroque sensu potest dici absolute effectus: ut effectus est in tunc 2°:

involvit pecc. tu. patrati, et hoc modo nec intenditur a Deo nec est potestatis ejus; secus vero ut absque esse e in tu l° sic enim absque est non impeditio pecc. aliàs sequendi; sed non impeditio pecc. aliàs sequendi simpliciter bona est et per intendi a Deo: alioquin nec inveniretur, nec posset inveniri in Deo, nec a nobis impetraretur pecc. vitij: cum ad illud impetrandum necessarium sit, quod non impediamur a Deo, seu quod permittamur in illo tali: ergo permissio pecc. saltem ut esse e in tu l° intendi per a Deo, et numerari inter potestatis ejus.

§ 54 Attendamus de voce, de permissione pecc., dum tu non jungitur cum ipso pecc. posse dici absque efficacia in tu l° a scriptura destituta ipsius pecc.; de inde, quod haec efficacia in tu l° non sit vero amata et intenta a Deo, sed manens ipsius ad amandum de entatis auxilij, cui adest, potius quam alterius cui deest: hinc ad summum sequitur posse absque ullo inconvenienti amari permissionem quod esse in tu l° est. Sed rogo: sistitne ibi ille divinus amor, vel sese dirigit intendendo saltem inefficaces efficacis permissionis in tu 2° sed quod esse in tu 2° sit, si aliàs incederet aliàs: quod hoc ipsum est intendere positive pecc., quod non inefficaciter quidem potest dici de Deo. Si negas, contradicis plurimis gravissimis Doctoribus: nam haec nunquam amari a Deo ex fine efficaciter praeintenta quin amor illius ut esse est in tu l° sit ratio saltem inefficax efficaciae suae in tu 2°: ergo scilicet quando cum ex praeintento efficaciter fine gloriae per patientiam et humilitatem Job pecc. inversis, amavit efficaciter a Deo permissionem illius ut esse est in tu l°, idem permissionis amor est ratio efficax, vel inefficax efficaciae suae in tu 2°: ergo si in eum finem nescivit adstruere ut est potestatis permissio pecc. quatenus esse in tu l° est sine inconvenienti ratione inefficacis saltem pecc. et positionis talis illius, nescivit enim non permissio adstrui absque ut potestatis ejus.

§ 55 Suadetur 2° eadem doctrina: eo modo permissio pecc. esse per potestatis ejus, quo est ratio de se ad sui gloriam intendere potest sed per patientiam de pecc. inventione; sed permissio pecc. non est de se talis

ad p[re]dictu[m] finem, nisi quatenus ad casum de se sequitur peccatum; hoc enim non
prosecuto non est utilis de se p[er]missio illius ad finem qui de esse
tenda e[st]: siquidem non offert de se maxime certa, seu destruendi
p[ro]penitentem, et finem q[uod] p[ro]posita de se et i[n] vere (non enim p[ro]dest dispu
tasse de peccato de pecc[at]o existimando et re ipsa non dimisso)
stare omnia necnon postea et cadit nec finis qui per ipsum
efficitur intendi: ergo ibi quatenus ad p[er]missionem peccati hoc subsequenti,
de se per illa esse p[er]destructivus est. Deinde sequitur pecc[atu]m ipsum ex
eque saltem ac p[er]missionem ipsius diversimode sumptam, est p[er]destructivus: ergo
non nisi devorando hoc in quaerendi, per p[er]missio peccati ad[est]rui
p[er]destructivus est.

1056 Pro maiori, a quo omnia pendent, eo quod ex p[er]
missio peccati non sortiatur rationem finis sed medii ad quem media
dicuntur ex ratione talis involverat utilitatem et conducere ad finem
intentum, et sub hac ratione utilis et conducendum cadit, et sic
est p[er]destructivus, quocumque assumatur de se ut medium ad illum, se
quitur manifeste p[er]missio peccati eo ipso quod non de se utilis
sit ad finem qui intentus, erit de se medium ad tale finem, et
esse p[er]destructivus. Praeterea ex in eo p[er]mittitur ratio effectus qui debet
ad illum obtentionem medium p[er]venire, et p[er]missio peccati non sit im
mediate utilis ad finem ultimum quem, sed ad finem intermedium p[er]
venite, sequitur quod tota utilitas p[er]missionis ut de se conducen
tis ad quem p[er]sanandum sit eo ipso modo et capite quo de se uti
lis est ad medium p[er]cipitandum: ad quem finem dubio utilis non est de se p[er]
missio peccati quatenus re ipsa conjuncta cum peccato ob rationes
allatas in p[re]ced[enti] deinceps.

1057 Forte dicas in pecc[at]o non inveniri utilitatem me
dii nec ad penitentem nec ad quem intendit efficitur per penitentem sed p[re]requi
situm anima quatenus aegritudo est p[re]requisitum ad curationem, non me
dium ad illum; unde sicut aegritudo corporis p[re]requiritur ad curationem
tamquam malum ipsa removendum, aegritudo similiter animi seu peccatum

omnia requisita ad peccatum tanquam malum ipsa removendum: quare in commissione peccati extat tanquam medium utile ad finem intentum, et tota entitas auxilii, quod tunc substat finitae voluntati de peccato: ac proinde licet quod tunc juncta cum peccato veniat cum omnibus requisitis ad peccatum de illo: tamen tunc sic veniens non est undecunque praedestinationis effectus: atque adeo non sequitur quod aeque ipsum peccatum ac auxilium sufficiens, aut nata etiam efficacia ex se intenta sit ut sit effectus praedestinationis.

109. Sed quis non videat responsionem istam destruere se ipsam? sic igitur contra illam insurgo. Quod est merum requisitum ad peccatum et sic plus intentum efficaciter, quod ipsum non fiet ipse utile medium ad productionem finis, nec est effectus praedestinationis. Sed commissio plana peccati, quod tunc redacta est ad entitatem auxilii sufficientis, tunc substantis finitae voluntatis est, ad naturam etiam auxiliaris efficacia, est requisitum merum ad peccatum et sic plus intentum ipsa, ex commissio plana peccati quomodocunque acquirat, non fit utile medium ad productionem finis. Contra recte infertur ex sententia et tuam ipsam maxima superius ex responsione data, modo persuaderi; quod non alia ratione peccatum requisita ad peccatum utilitatem medii nonnisi talis ad illum, nisi quia nulla ratione influant in ipsum; sed licet neque entitas auxilii sufficientis, nec natura auxilii efficacia influunt ulla ratione in peccatum ad quod frequentantur pariter ut frequentant ad maximum eius nempe peccatum: ergo commissio plane quomodocunque recepta non da est utilitas veri medii ad peccatum et ad obtinendum finem illum: ac proinde quod sit ex ullo capite effectus praedestinationis.

109. Insurgo deinde: quod in omnibus communiter dicitur finis cuius assecutio gratia alicuius finis, producens ut et utile ad eius assecutionem: ergo extra id quod utile ad finem fit gratia assecutionis ipsius, erit proprie medium de ita fit. Sed commissio plana et ultima peccati, ista vocatur auxilium sufficiens, et natura auxilii efficacia, sub illo articulo quod exigit praeceptum

faciendi aut dandi aliquid sed ut praedisponunt ad fratrem et actum permissione quae est voluntas divina dandi auxilium inefficax aut nandi efficax) sit a Deo gratia assequendi peccatum: immo et peccatum ipsum permitti fieri gratia assequendi illud et quod ipsum intentum: quod certum est, tam ubi permissio quod peccatum praerequisitum ut et conferens ad peccatum est quod sicut medium ad illud, hoc sit aut permitto fieri gratia assequendi ipsum et hoc ipsum quod efficiter intentum.

1060 Respondebis: permissio pura consistens in auxilio sufficienti ac inefficaci non sit sed a Deo gratia assequendi peccatum, licet haec valde secunda sit ex vi eiusdem decreti et decreti. Ratio 1a est quod collatio auxilii sufficientis per se est directe et sic ut non fiat peccatum, sed tallatio mera ordo praesupposita, et praerequisita ad peccatum: et caderet ut tolleret peccatum ex defectu mali. Ratio 2a est quod Deus eodem indivisibili decreto vult et dare auxilium quod providit inefficax ad evitandum peccatum, et auxilium quod providit efficax ad peccatum, sed conferret post peccatum incursum: quare licet valde stare non nequeant peccatum stante decreto dandi auxilium inefficax pro illo ratione: stare tamen sic quod collatio talis auxilii, et caderet pura permissio peccati, quin fiat a Deo gratia assequendi peccatum; licet extra ordinetur ad ipsum ex vi eiusdem decreti decernentis eruere ex frustratione talis auxilii bonum peccatum, et ad hoc eruendum conferre auxilium praevisum efficax.

1061 Contra tamen est 1o: quod est sufficientis auxilii inefficacis directe et sic conferretur a Deo sub priori decreto ut vitetur peccatum (quod alio); non tamen auxiliorum efficacium, quae etiam constituunt permissionem purum peccati, nullo modo aptari per priorem finem sed decernit ut vitetur peccatum: ergo dicta permissione pura ut coalescente ex auxilio inefficaci, et non efficaci, nequit dici quod directe et sic fiat ut vitetur peccatum, sed per sub tali decreto et ratione. 2o: quod inefficatis auxilii ordinetur a Deo per aliquod decretum ad bonum peccatum non sufficit ut tale auxilium reddat medium et esse quod destinatum: sequitur peccatum, quod reddit inefficax praedictum auxilium

ordinati fuit ad bonum patris quin habeat medium de esse potestatis: ergo. 3º: quia utrumque aug. decernatur sub hoc decreto, et quod de in efficacitate ordinati extrinsece ad efficacitatem 2ª, non sufficit, ut extrahatur a ratione meri prerequisiti et traducatur ad lineam medii influentis et influentis physice aut moraliter in potestatem ad se pertinet: ergo augeam necesse et peccati ad istis subsequenter manent pariter in linea meri prerequisiti, et neutrum est proprie medium ad potestatem aut quod potestatem efficeret intendat: nulla ergo est replica facta. §º 2ª. 3ª proba- eiusdem delo.

§º 3ª

Proponitur tertia probatio nostre conclusionis.

1062 Ut plures e nostris mereantur cum Thomis in admittenda tam potestatis esse, permissione peccati; nullus tamen cum eis quaerit in admittendo in Deo ante praevisionem peccati decretum efficiens absolute et efficaciter potestatem: quod sic adstructum, indicant intrales et repugnare liberti creatae et repugnare sanctitati divinae. Unde quin e nostris admittunt in Deo praedictum decretum, non aliter illud admittunt, quam post praevisam peccati incursionem, per se fuerit medium: et sic adstructo praedicto decreto, vitari aiunt omnem praedictum inconveniens. Suar, ut dixi, ut defendat permissionem peccati deservientem humiliter posse esse potestatis esse; negat tamen permissionem peccati deservientem potestatem posse esse potestatis esse, quod repugnare censet, divini sanctitati decretum absolutum et efficax potestatem supponentis efficaciter peccatum ante huius absolutam praevisionem. Quid sentiam de hoc discrimine postea ostendam. Modo cum ipso Suar, et reliquis, quos citavi pro nostra sententia.

1063 Probo 3º sic: repugnat sanctitati divinae decretum absolute et efficaciter efficiens potestatem in ordine aliquo ante praevisionem peccati, sed vi huius taxat decreti huius potest permissio peccati esse potestatis esse: ergo repugnat sanctitati divinae quod permissio prava peccati sit esse potestatis. Probo maior: repugnat sanctitati divinae decretum potestatis ex quo naturaliter oriatur de

cretu volens remissionem gratis peccati, aut naturae auxiliorum efficacium in quantum conducens est ad peccatum; sed ex decreto consimiliter perfecte in ordine ad gratiam sanctificantem remissionem peccati oritur necessario decretum, quod velit remissionem praviam peccati aut naturae auxiliorum efficacium, in quantum conducens est ad peccatum: ergo repugnat sanctitati divinae decretum consimiliter perfecte in ordine ad gratiam antecedentem remissionem peccati.

1067. Maior huius discursus certa est: quia decretum volens remissionem praviam peccati, aut naturae auxiliorum efficacium in quantum conducens est ad peccatum, est amor saltem virtualis peccati, ut ex ipsis terminis patet: sed divinae sanctitati repugnat decretum consimiliter ex quo necessario oritur decretum, quod sit amor virtualis peccati, ut habet nemo: ergo sanctitati divinae repugnat. Sa. Probo etiam minorem, et quidem quoad ad ea potest; quod adhuc ab adversariis supponi: quia ex decreto illo consimiliter perfecte oritur necessario decretum volens praviam remissionem peccati, aut naturae auxiliorum efficacium, in quantum conducens est ad perfectionem; sed non aliter est conducens ad perfectionem, nisi in quantum conducens est ad peccatum; siquidem non est conducens immediate, nec aliud mediante nisi peccato: ergo decretum ortum necessario ex 1° volens remissionem praviam peccati in quantum conducens est ad peccatum, et consequenter amor virtualis peccati.

1068. Confirmatur ex doctrina 1° Gradentes cap. 76: amor medii in quantum huiusmodi, seu quatenus conducentis ad aliquem finem est amor talis finis: ergo decretum quod est amor remissionis praviae peccati, aut naturae auxiliorum efficacium, non erit amor paenitentiae, nisi sit amor talis remissionis, aut naturae quatenus medii, seu quatenus conducentis ad perfectionem; sed amor medii quatenus conducentis est amor ipsius conducere: ergo cum conducere remissionem praviam peccati involvat necessario ipsum peccatum absque contrarietate, si consequenter decretum quod est amor talis remissionis in quantum conducentis, seu conducere ipsius, est amor saltem virtualis peccati: et consequenter repugnans sanctitati divinae, in se et in radice eius, intentione antecedens consimilem perfectionem ante peccatum absque distinctione.

1066 Dices: permissio contracta pecci, quae consupposit a[d] contrates ad actus efficaciter gratie, sed in causa est ut efficacia talis actus non rugnet liberti gratie subsequae: ita etiam in causa est ut non rugnet sanctitati divinae; siquae est actus ess. gratiae de pecco q providere procendus ex decreto creare; sed est actus ess. gratiae, quae providere procenda ex sibi decreto sub auxilio Dei. Unde licet in eo ... procedimus ad decretum ess. et aliquorum gratiae necessario sequi beat decretum aliud volens permissione pravus pecci, non tamen quia velit ipsum sit in actus conducens et ad gratiae; sic ei esset amor pecci, et sequeretur inconvenientes allatus; sed quia velit ipsa sub scientia conducere ei quod valde diversum est, et immune ab inconvenienti allato. Ratio autem funda- ti esse potest: quod sicut ex potestate efficaci finis ad summum decreti in- tendens velle ea tantum media, quae per se necessaria sunt ad finis assequendum: ita etiam quod ad amorem mediorum illorum tantum debebit spectare, quae necessaria sint ad eandem finis assecutionem: quod sit in causa posito, ob suppositionem pecci procedens ex decreto creare permissa, sufficit ad obtinendum sic gratiae intentum amor permissionis conducentis quae et contra conducere indirecte pecco permisso; non requirit propterea a- mor ullus in actus conducentis: et sic cessat inconveniens, quod intenditur contra nos.

1067 In primis responsio habet ex permissis a nobis iactis contra deliberabilitatem actus efficacis tam in se et ei libertatis, falsa vero est, licet cujusmodi actus ex alio capite adstrinati supponens decretum contrarium ad talem tam et permissionem contracta illius: unde permissis contrarie a- dentis nulla est paritas, et praedicta ratio rugnat tam liberti gratie efficacitate, tam sanctitati Dei offendentes. Secundo, quod ob factum suppositionem non rug- net liberti gratie; non adhuc ob eandem suppositionem factam non rugnabit sanctitati divinae in eo posito. Ratio est: quod sicut in eo offendi se habet a- mor ess. gratiae rugnare, sic habet amor permissionis pravae vera gratie effi- cacitate: neque sub gratia est finis vera gratie efficacitatem efficere, ita etiam per- taeg ... permissionis pecci, sed et amor ess. gratiae supponat eg ...

turq: ipsiq tamen amor est in ipsu medij conducentis ad finem ple-
penitentiæ: ergo similiter amor ipse promissionis pecci, ut hoc supponit
tiale finis erit amor ipsius promissionis in ipsu medij conducentis ad
penitentiam ipsius: et caeteris erit amor saltem virtualis in ipsius
pecci, a quo efficaciter desumitur conducens finis ad penitentiam ipsius.

1068 Ut id ipsu declaro, quod licet amico instituto vir-
tualiter decreto absoluto et efficaci intenderet Deo gloriam per penitentiam
ipsius de pecco suo; licet ipsi Deus ex vi huius decreti deberi
ty mouere ad conuertendum aliud quod velit promissionem paucum
pecci sui: et sic arguit. Quia hoc decretum ut respicit
penitentiam est electio et efficaciter electio illius tamquam medij ad gloriam: neque
enim esse electio illius in ipsu conducentis; sed similiter decretum hoc ut statuens pro-
missionem est electio et efficaciter electio ipsius ut medij ad penitentiam:
ergo est electio et efficaciter electio promissionis pauci in ipsu conducentis ad
penitentiam. Solvo minorem; nego maiorem, et melius certum suppono:
nego sub qualitatis huius decretum, ut respicit penitentiam quod finem ex suis
circumstantiis, quod postea conducens ad plures fines amatos tunc
a Deo ex alio fine quam gloria: et sic ipsiemo ipsius eandem in-
ordine et efficaciter electio penitentie tamquam medij conducentis ad gloriam:
ita similiter idem decretum prout respicit promissionem pauci pecci,
ut finis, et quamquam ex suis circumstantiis quod promissio conducens ad
plures fines amatos tunc a Deo ex alio fine, quam peni-
tentia: ergo hoc decretum sequens ex suis circumstantiis medium primarum,
est simpliciter electio promissionis in ipsu medij conducentis ad peni-
tentiam.

1069 Aliter sic: Quod simpliciter electio medij prout conducentis
quaeritur a amando, est amor ut sic existendi medij,
quae scitur conducere ad finem; sed etiam ipsius conducentis ad talem
finem aliquis amor rei sub cognitione conducentis ipsius ad
fines, esset eo ipso finis et electio eius ad omnes et sin-
gulos eos fines, quod dicit nemo: ergo hoc decretum promissionis pecci

in eu p̄senti est ex̄tra et si amor n̄ sit commissiones ducentis ad paenitentiam, sed etiam ut conducentis et conducere ipsius ad tale finem. Sed n̄ conducit ad tale finem predicta commissio nisi quatenus conducit ad peccatum; hoc enim interius absque hoc ut ad paenitentiam absolute conducant: ergo non decretum commissionis peccati, quatenus est prius interius est finalis electio commissionis ut medii conducentis ad paenitentiam adfinem in commissione, et medium n̄ paenitentia: posito ex dicta ratione amor et finalis electio medii in quantum conducentis ad finem est sive sit sive virtualiter sive efficaciter, sive inefficaciter amor ipsius, decretum commissionis peccati in eu non recurrit n̄ ee amor finalis aut virtualis efficax aut inefficax ipsius peccati, quem absterge supponit conditionate semper: ergo hic sic supponit, excogitat adhuc sanctitatem divinam eiusmodi decretum. § 3a quid de sententia P. Suar.

§ 3a Quid de sententia P. Suarez?

1070 P. Suar. lib. 3 de Praedest. cap. 8 cum aliis multis pro nobis c̄ dicens censet commissionem peccati ex fine paenitentiae anteriorem absolute permissionem peccati posse ut ee effectum praedestinationis, ob amorem virtutis paenitentiae, quae inde acquireretur in Deo, et innocentiae conservationis. Nicolaus tandem censet commissionem peccati ee effectum praedestinationis si habeat ex amore humilitatis, quia post peccatum humilius quivis resurgere solet. Ratio differentiae apud P. Suarez est: quia paenitentia supponit effective peccatum, secus vero humilitas: nam quis se humiliare attenta fragilitate suae naturae: ipsa deinde possibilitate peccandi, quae peccatum tamen commissum n̄ supponunt: imo ut Recentiores addunt, per humilitatem insurgere ex torpore et difficultate, quam quis sentit in vincenda tentatione, quem humilitas sic sita peccatum supponat. Unde licet ex amore antecedenti paenitentiae nequeat commissio peccati ee praedestinationis effectus: eiusmodi tamen erit et ee poterit ex amore ante humilitatis: quia hic cessat evidentia amoris virtutis peccati, quae contradictioni nazio.

1071 Examine indiget hec diversitas operandi quatuor memoria disserre adducto inter penitentiam et humilitatem. Nam humilitas oritur a pulsato, quod peccaverit, sed solum quod experitur difficultatem in debellanda tentatione: sit ergo illa supponit esse de facto peccatum. Probo hanc consequentiam: quod illa elicitur ex eo quod peccaverit ergo peccasse supponit esse ad hunc actum. 2°: quod ex eo peccatum sit supponit esse ad penitentiam: quod peccatum ut cognitum movet ad suum odium; sed peccatum ut cognitum et non aliud, movet ad hunc actum humilitatis in pulsato: ergo hic humilitas elicita a pulsato ex cognitione peccati supponit esse illud peccatum: et consequenter inter hanc humilitatem et penitentiam nullam dari differentiam. Sic discurro quod attinet ad ipsam humilitatem. Quod attinet deinde ad ipsam remissionem discurro sic in sequendo adhuc responsionem.

1072 Nam remissio in eo cum amatur etiam ex fine humilitatis ergo ut conducens ad illam; sed non conducit nisi me dicto peccato: ergo etiam, naturaliter loquendo, non cognosco remissionem peccati nisi quatenus cognosco peccatum: ergo qui vult ut remissio conducat, vult id medio quod conducit quod est peccatum. Quare Deus in hoc cum vellet etiam virtualiter saltem peccatum et consequenter non vitari inconveniens, ubi quod negamus Deo amorem remissionis ex fine penitentiae. Unde colligas non cum utroque peccatum sit in ore peccati influere esse remote in penitentiam et humilitatem praedictam: quod in utrumque esse influit cognitio de peccato sit; in cognitione autem influit esse species immissa quae esse oritur ab objecto, scilicet peccato: quod hoc includitur in sensu causari esse, tum utriusque, tum humilitatis praedictae.

1073 Si dicas quod ut humilitas non oritur ex peccato, sed ex difficultate quam sentio in superanda tentatione, inferam: ergo non agimus de remissione ut remissio est: suaderi enim quod humiliari tunc est humiliari ex difficultate vincendi, abstrahendo tamen a cum et victoria tentationis. Sed agere de humilitate orta ex praedicta difficultate, non est agere de remissione ut remissione

hec eius et talis non conscindit a cum: siquidem infaliter, salte coenti, iungitur cum illo: ergo id vere, non est agere de remissione et remissio est. Confirmo: difficultas in vincenda tentatione conscindendo a cum in illis, ab illius victoria, est omnis gratia efficaci et sufficienti: atque ita ergo quis possit vincere tentationem per difficultatis experientiam: sed quod est omnis gratia efficaci et sufficienti non est commune remissioni et remissio est: siquidem remissio et talis necessit admitere gratia efficaci; ergo agere de potentia difficultatis et humilitate orta ex illa, non est agere de remissione et remissio est, nec de humilitate orta ex remissione peccati et tali.

1074 Necesse: per Deus conferre tibi humilitatis detractus et postea eligere remissionem ad eius finem: nam eius esse sit assequibilis per varia media, ut per cognitionem virtutis proprie, per cognitionem exiguarum virium ad resistendum: et per cognitionem propriis peccati: per Deus decreto sed eo tu et fine, et ponendo sub disjuncte per aliquid ex detractis mediis, designare postea quod detractus ponendis sit; sed eorum unum est remissio peccati et remissio est: ergo hanc et talem per Deus eligere ad eius finem, quin amor eius istius sit amor, etiam virtualis peccati. Sed esse quod idem detractis per quae bene elicitur ab hoc vel illo modo, admeta efficacis illius facti modo dicto citra inducens se. Videbo tamen posse citra illud intelligi remissionem ad eius finem: nam eius sic elligere est posse et efficaces, vel ex ipsa et remissio peccati est conducat ad eius finem; movendo vel ex ipsa ad eius humilitatem, media cognitione peccati sit et talis, et cetera medio peccato sit et taliter esset velle saltem virtualiter ipsius peccati, et trahere electionem remissionis in cum humilitatis ad eius indecens rugnantis? sancti? tamen denique ad quod trageti? maxime efficaces perfecta de peccato non dum esse? concursu. §o 4a Retroibus.

§o 4a Respondetur obiectis = = =

1075 Obiicies 1°: PP frequenter dicunt Deum permittere peccata ut ostendat iustitiam suam, ut exerceantur electi, et ob alios fines bonos, quorum cathalogum refert P. Montoya de praedestinatione disp. 23 sect. . . ergo permissio pecc., etiam ut effectus bona est, et ad plures providentiae dirigitur fines, utique ac de facto assumpta a Deo ad salutem praedestinatorum per eorumque obtinendam. Pro antecedenti deservire poterunt haec S. Aug. verba serm. 124 ubi agendo de pecco S. Petri, ait; videte quemadmodum culpae permittitur subiacere tantus Apostolus, ut mundatus elationis vitio, atque correctus integre vestiatur moderationis et clementiae indumento. Idem exprimit S. Greg. Homil. 21 in Evang. ubi: ut de sua infirmitate disceret aliorum misereri. Damascenus item l. 2 de fide cap. 29 sic ait: sinit sanctis in stuprum incidere, ut per huiusmodi lapsum imbecillitatem suam cognoscat et humilior fiat. Mitto alia videnda apud citatum Ruiz.

1076 Scio responsiones, quas huic argumento adhibent PP. Herrice et Arrubal; sed video ea, quae ex nostro Vasquez disp. 93 cap. 2 affert P. Berkens de providentia cap. 6 n. 47, PP. allegatos et alios allegandos solum indicare velle partem materialem ut objectum bonorum illorum, ita ut sensus sit, ideo Deum permittere, quia scit, et praevidet, ac de facto eventurum esse bona ex pecco permisso; alioquin non permissurum iuxta illud S. Aug. l. 11 de Civit. Dei cap. 18 ubi ait: neque enim Deus ullum, non dico Angelorum, sed nec hominum crearet, quem malum futurum praescisset, nisi pariter sciret quibus eum bonorum usibus commendaret; ubi tamen parte ut non tam agnantur a SS. causa finalis, quam causa non impeditiva permissionis: neque ideo apud ipsos verum est, quod nisi sciret Deus ex malo elicere bonum, non permitteret malum. Quod autem hic parum ut non semper exprimatur finis primario intentus, sed solum praevisa directio bonorum, quae rei futura eventura, patet 1° ex S. Petro Dam. loquens de Juda dixit, laqueo se suspendisset, ut adiret in locum suum; cum tamen Judas id non fecerit amore poenarum. Patet 2° ex Basilio Seleuciensi orat. 48 ad illa verba Domini: haec infirmitas non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur filius Dei per eam, sic ait, nec vocula ut causam designat, sed eventum; alioquin enim infirmitas obtigisset per Christum in Dei gloriam verteret.

1077 Nec propterea nabo, velle Deum, et intendere effatur
et absolute bona illa plura, quae ex peccato tamquam ex causa occasionali
proveniunt, potius dicimus illorum auctorem esse, sed non nisi permisso
absolute peccato: quare unice nos Deum antes ad eam permissionem
ita velle bona illa, ut ad ea tamquam ad finem adhibeat
permissionem peccati per suum medium. Unde logice de anti volitione
et sumpta parte ut in sua causa finalis, minime admitto
locutiones istas: Deum permittere peccata, ut ea puniat; id enim
alienum indico a divina bonitate: Deum permittere impiorum peccata,
ut per ea iusti exerceantur, aut eorum salus sequatur: hoc enim
est intendere malum ut fiat bonum, quod sicut non licet facere, ita
nec intendere. Nec id limites ad solum hoc: neque solo mens
divina est unica norma affectuum et actuum, quae liceant hominibus,
id ipsum propterea, et eo modo, quo hoc non licet facere, aut in
tendere, Deo fieri non licere praescribitur. Explicato igitur anti,
et multoties Patrum locutione, nanda est causa: tum quod permissio ut est
absolute, et in tantum est non est bona bonitate amabilis, cum involvat
peccatum semper abominabile: tum quod non est bona bonitate utilis, qua directe
eligibilis a Deo sit in fine, quem praeintendat effatur, non dum permisso
absolute peccato, atque adeo ex fine salutis per gentes, aut humilitas ex
peccato orta effatur per intento necnon permissio directe esse poterit
tamen effectus.

1078 Obiicies 2°: peccato absolute permisso potest Deus absolute et effatur
intendere gentes, et tum alios sequentes peccatum, quin hoc etiam inferat
aut exigat amorem ullum peccati: ergo idem eveniet peccato non absolute per
misso: tunc quia absque ullo inconvenienti poterit permissio peccati esse
praedestinationis, orta quae ex anti volitione, qua effatur intendat Deus salutis
praedestinationi per gentes eius. Vera est communis solutio nat cum: quod peccatum
in 1° casu ut cadens sub ordinatione Dei refertur omnino ad destructionem peccati:
in 2° autem refertur solo ad exigentiam tamquam praerequisitum ad actum inten
tum, licet postea destruenda sit in sua imputabilis: explicatur id

exemplo Medici, qui sic spectato morbo, vult curationem ejus, nullo modo vult morbum; at si ante volite velit absolute curationem morbi, et merum actum, et poenitentiam suam ostendat, ex eo isto volito, si non inveniat beneplacitum velle et curare morbum.

1079 Replicabis et inferes: ergo cum in eo, quod praecedens in sensu conveniat Deus ipsius medium morbum peccati, bene poterit absolute intendere eius curationem seu gratiam, quam hoc ideo fit ullo pacto amor peccati. Ad absolute cogitur: quod ipsum peccati ut invenit ipsius medium infert adhuc morbum absolute curabile, aut absolute indiget curare se morbum de se adhuc aeque poenitens, sperans atque permovens ad ab ipso exigere: quare Deus ante volite volens efficere et absolute peccati dicitur velle fieri curam et gratiam, ex eo eidem ideo tenetur velle sal adstruere et destruere morbum peccati, et hoc sufficere aliquomodo velle.

1080 Atque 2.º permissio peccati deducit de se ad gloriam perfectam ut sensu: datur a Deo sub scientia media talis inductio ex amore gloriae: omnium, quod per se a volite speciali circa libertatem: ergo est eius perfectionis procedit ans sicut ipsius; nam in hoc deducitur: quod est occasio humilitatis, fortitudinis, doloris, aliorum, quod suarum salutarium: ergo cum sic deduxerint de se ad gloriam sensu illorum, permissio etiam ad illam deduxit saltem remote; quod sufficit, quia ad hoc attinet, ut aliquid sit eius perfectionis, ut nos ipsi notavimus non datur deinde ex scientia talis inductio: quod Deus sciebat nobis: scilicet formatur talis in hoc peccato, postea frueretur, et tandem ingratia decederet mari cum meritis, si non recederet, sed ex hac scientia haberi a Deo per permissio, et absque dubio dicta fuit eum ante sensum: ergo data fuit ex scientia talis inductio.

1081 Atque 3.º, quod deficiens est, perfectio, vel quod detur ex amore eius et volite tante et speciali circa libertatem, providendum est: in hoc, et sic ipse inveni, duo esse, et saltem collatio gratiae sufficientis, et mag efficacis: Et ante ipsum est collatio gratiae sufficientis non necessaria

cum peccato quod illa sit potest esse cum gratia efficaci, quando voluntas vero
duplex habeat cogitationes ad bonum, et ex his alteram sit consentiat, tunc
cum esset haec effectiva et sufficiens alia, quamvis tamen immediate tunc
cum natura sit conjuncta seu cum peccato. Unde colligitur: id quod
exigitur permissio peccati non sola non esse ex natura gratiae efficacis. Ad
motivum 2º e: permissio fundatur saltem in cognitione sufficienti, bonum
vere fine, non in extrinseca sed etiam intrinseca. Et ratio: quia Deus non ipsa
sua voluntate permissio peccati: ergo etiam ostendit malum aliquid habet maius:
nam aut sit illius amat positive se, aut opponit aliud iterum ex
a tali voluntate. Dixi: saltem permissio cogitatione sufficienti: nam si per-
missio involveret etiam natura gratiae ipsius, deputet non est apud theo-
logos, ad illum requisitio voluntatis positivi, et de haberet sufficientes
positiva volitiones. Ita conclusio.

§ 82 Suadetur 3a pars antecedens: quia actus
non potest permissio peccati dari ex amore et ac voluntate antecedente et
speciali salutis viatoris quantum decretum talis permissionis ut obiectum
ex antecedente illa voluntate, non potest non esse specialis electio permissionis
ut ordinis et conducens est ad peccatum, et per hanc ad salutem
viatoris; sed potest non esse specialis sed malum electio exprimit permis-
sionis, etiam si oriatur a tali antecedente amore et speciali:
ergo ex eo dari potest permissio. Probatur minor: quia bene stat quod de-
cretum permissionis habitus iterum ex motivo iterum quod ipsa respicit habeat
exterius ex amore peccati et salutis viatoris: qualiter his qui iterum
misericordiae est, potest exterius habere et impartiri ex sua charitate; sed
tunc decretum permissionis sic habitus non esset iterum sed exterius illius
electio: et consequenter non esset specialis sed malum electio permissionis: sequitur
iterum si esset vocatio illius ex scientia sua conducere ad peccatum non
autem ex amore talis conducere: in quo esset tamen inquietans amo-
ris virtualis peccati: ergo permissionis decretum potest non esse specialis sed
malum sed electio illius: et consequenter potest absque ullo inconvenienti
oriri a voluntate ante et speciali salutis viatoris in ipsius peccati.

ac ostend omnes ipsa poenit ee obietos esse.

1083 Dico ad argm dicendo in primis, promissa pecci induere ocasionaliter posse ad bonu partem, bono insuper dari posse ex scia talis indulces, d no decretu ej in ea ostendo ee bo male d n frati elec promissos et vndis d iduen tis ad petter medio pecco, ac ostende me, n ee virtuale salte amorg pecci, tam decretu aus intentibus saluti D Ini p peter ipsis, q decretu subsequens promissibu pecci, d nario ortu a de creto illo ante d intentiuo. Dico eni qd ex vi amoris antise efficaci finis oriri necesse voltas que n sit ince medij, at medij: d coeter at vndis d iduentis ad fine efficter in tentu; sed voltas que oriti ex amore ante d efaci finis d e ince amor medij at iduentis ad illu, e fratis, d n malis bo eleo illu; at inductioe ostare pe: ro n ea ostendo antis vlt d effacis itions salutis D Ini p ipsis pe nites, decretu promissos pecci ortu nario ex tali itioe, e ince amor talis promissos at iduentis ad tale fine: d coeter e ince fratis eleo talis promissos, q refugit deere A. hunc obiectiois, ne incidat in amorg virtuale pecci: ro.

1084 Nec obstat hoc faciet q adductum e in prob ba prius antis posit, in cuj dilutione inspedo a prioris admoito; d quod attet ad q dico cy P. Berkensis vbi sup, sic promissos pecci ince cy a decreto ej, illu ee qui obtineri posit p n promissos obiectu pe ci, tt illo hoc d nunc n sequeretur: qui fines promittat pecy e q pro dentie diuinae ro suabios sit, relinquo voali creare liberte male in operando d cauendo in ea vtile solicitudg habendi pecca, q te ille Apos. ad Philip 2: cy metu d tremore vestra salutem operamini. Vtpote qu bes nulla inpunitu poat at peccent. Vt ex hoc deinde ostendere abundantius mertu d maiore glam aquirant electi. Et tt hec promissio pecci ipsae complete sunta, semp a Deo iungi videatr cy peco, p ssuitelomes reduci ad sua alte exe, qum hoc indecorum fiat diuinae sanctit, cy per

accens ad intentum suum sequatur peccatum et minime ad hoc su-
endum assumat verus confessor, ex eo quod ille vult ex fine suo
docere sciat ducere eum ad peccatum et quintus que habet cum
illo.

§o 85 Hinc ad 2um probo, propositio ista mare non miris;
Ad huius probationem dico quod dare possum, nimirum, quod sicut cum quo succedi-
mus, ita quidem Christus deus ut absque impediret peccatum, nisi
videret, illo posito, secundum poenitentes et salute Domini, quod amat,
et intendit; ergo cum in facto quo succedimus etiam haec absita et
esse salutis Domini nullo modo desubita sit cura medici poenit,
aut ejus humilitas ex peccati incursione ortis; sed quod detrate
velit, haec merita supponentia peccatum salute Domini, sit, et
talis dico sine specialis habeat salute Domini quando eterniis sed
poenitens ipsius (vide parisiensem dico de humilitate, et jam ad
alios professos) detrate obtinendo. Unde cum medici poenitens
sit partiale intentum, et quasi partiarius finis divinis ejus-
modi autem et esse, haec postrea non dat locum ut volo
subsecuta confessoris non reffirat et amplectatur eum ut me-
dium deliens et utile ad talem finem. Et caeter non dat locum
ut volo confessoris in eo ac non sit fratris electo confes-
soris ut medium ad finem specialiter intentum, ac proinde di-
recte et intra reffirens poenitens ut finem, cum gratia habet.
Ad quae cum utilis sit permissio, peccato intellecto, huius
virtutis amorem Deo ferre non nequit tam dico esse gloria
poenitens quod electo confessoris in ordine ad eum finem.

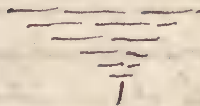
§o 86. Partus etiam misericordiae imputari dispositi-
ce ab iure charitatis non est: quod etiam misericordiae imperato
nisi extrare nec malter est electum ad aliud esse intent-
um, etiam imperante: quo non facit partem cum esse confessoris im-
perato, et detrato ab effectu potissime gloriae poenitens. In
nostra autem facto cum dico esse gloria Domini secundum ut reffirat merita
et propria meritorum, non feratur detrate sed indeterminate,

et sub defuncto ad eq; et q adest ad merita supponentia peccum, nec sub defuncto feratr absq. sed dilatiate ex aus datr ad Deo. et q posset poni re ipsa gla et poni absq. eo merito supponente peccy et omissoq illy; et q posset etiq poni et depender a merito peite supponentis peccy et ipsq omissoq: in q ultimo cu, et facta suppone omissas tribuere lite ci Deo, et illa ans gle et poni reddatr absq glo ad merity peite detrate iam influxure in glq ipsq mine taen e, dut arguit amore aristule pecci: cy abste et ante oq suppoq coenter libery nu spectata sed omittat derety omissoq q taen dici nu pe nu oppostasal.

1087 Si aut, roges an in nostra sa omisso pecci possit dici spedestay esq. Nunc etiq rebo: q talis omisso nu pcedit ex amore gle, seu ante ideo ellq, q admittimq; nec ab esta ordiatr ad ellq. Ex q pt disparitas inter omissoq pecci et peiteq secundum ad illq: nq peitea et nu pcedat ex illo amore, ordiatr taen pdecuny heatr ad seq gle intenty; omisso vo nec amatr a Deo ex vi spdictq theos, nec ordiatr drecte ad peiteq, nec ad seq gle, atq adeo nu e spdestay esq; etiq in nra oppe. Dices: ex vi theos nrq neauit Deq velle omissoq, ad q nu sit secuda peitea influxu nu in glq, et motury Deq ad glq re ipsa conferendq: go de cum omittat Deq pecy, ideo illa sel lite, vi eiusq ordiatr ea omio ad seq glq: et habit coeter id q sufficit et sit spdestoq esq. Aliqui ex hoc fundo vocant omissoq esq spdestay indirecte. Ego aut ne contendq de nomine,

1088 Rso spo antr neando coq: q ordiat ad glq ea ideo e bony peite, q sit, et pelleq eme re ex amalo pecci omissq; illa cy ideo obligatr Deq pdictate ad dandy auxey pressy efficaciter ad peiteq, si spdesto omittat pecy ex seq gle ipse et ideo respsit voltas pontendi; unde fit ut hoc in ipsq pecy omissy nec drecte,

nec indirecte dici praedestinos esse, ut exemplo sit e
dicatur prioria, ad peccata subsecuta: ita similiter promissio
ipsa auxilij dicitur praedestinatio esse; unde praedestinatio est
rogatio a Deo &c. , secundum promissio peccatori complete sumpta
cum infallibili connexione habeat, convenit salte cum pecca: in
de si ad leve sumatur aeque ad mandatum promissionem pariter
et illa recto sic sit praedestinos esse. Plura darem, si per tem
pus liceret; quae vero hucusque in arena data sunt cedunt ite
rum in honorem Unigeniti filij Dei, nec non
Apostolorum suorum Petri et Pauli, ac tandem prae
torum omnium, quorum suffragijs necesse, sit
arcanum praedestinationis evolvere [illegible]
summas medicorum etiam praedestinatos
seu anxiorum pro pugnacis
simas disputationes coronidis
annectemus. Granatae
anno D. 1701

Index

Disputatio 1.a

